

BULLARUM
DIPLOMATUM ET PRIVILEGIORUM
SANCTORUM ROMANORUM PONTIFICUM
TAURINENSIS EDITIO

LOCUPLETIOR FACTA

COLLECTIONE NOVISSIMA PLURIUM BREVIUM, EPISTOLARUM, DECRETORUM ACTORUMQUE S. SEDIS

A S. LEONE MAGNO USQUE AD PRAESENS

CURA ET STUDIO

COLLEGII ADLECTI ROMAE VIRORUM S. THEOLOGIAE ET Ss. CANONUM PERITORUM

QUAM

SS. D. N. PIUS PAPA IX

APOSTOLICA BENEDICTIONE EREXIT

AUSPICANTE

EMO AC REVMO DNO S. R. E. CARDINALI

ALOYSIO BILIO.

TOMUS XXIII

CLEMENS XII (ab an. MDCCXXX ad an. MDCCXXXIV).

AUGUSTAE TAURINORUM
A. VECCO ET SOCIIS EDITORIBUS
SUCCESS. SEBASTIANI FRANCO ET FILIORUM
M DCCC LXXII.

1. The first step in the process is to identify the problem or issue that needs to be addressed. This involves gathering information and understanding the context of the problem.

... ..

LECTORI BENEVOLO

EDITORES TAURINENSES

S.

Consulto tomum istum, totius operis xxiii, quem xxiv collectionisque Cocquelinianae postremus brevi excipiet, proferre in lucem retardavimus, ut longiorem temporis moram sociis subscriptoribus daremus, quo novas ad nos, vel ad bibliopolas apud quos volumina nostra venu prostant, schedulas subscriptionis pro *Continuatione Magni Bullarii Romani* transmittere valerent, prout illos in praefatiuncula tomi xxii quinque ante menses enixe precati sumus.

Equidem id iam promptissima voluntate praestitere non pauci, quibus ex animo grates rependimus. At multo plures adhuc accessuros speramus dum tomo xxiv extremam manum imponimus. Inde fiet, ut, novis resumptis viribus, incunctanter sapientissimi BENEDICTI XIV Bullarium quatuor voluminibus comprehensum, quod enixis precibus a nobis efflagitant plures, praelo subiicere aggrediamur.

CLEMENTIS PP. XII, quo auspicante magnum opus suum
iniit Carolus Cocquelines, priorem Constitutionum partem
ab anno I ad IV, quam volumine isto complexi sumus,
ipsomet sospite edidit Romanus typographus. Faxit Deus
ut et nos, qui sub PII IX Pontificis vere Maximi auspiciis
magnum opus nostrum aggressi sumus, Ipsomet adhuc
sospite, quin et vegeto, ad faustissimi ac celeberrimi Ipsius
pontificatus Acta omnia edenda feliciter perveniamus. Vale.

Augustae Taurinorum, kal. februarii MDCCCLXXII.

A. VECCO ET SOCI.

INDICULUS

SS. PONTIFICUM CONSTITUTIONUM

QUAE IN TOMO XXIII

EXTRA ORDINEM CHRONOLOGICUM VAGANTUR.

<i>Datum A. D.</i>		<i>Pag.</i>
LEO X.		
8 januarii	1518 In supremo	217
GREGORIUS XV.		
14 iunii	1621 Cum in civitate nostrâ Bononiensi	530
INNOCENTIUS XII.		
17 maii	1692 Exponi nobis	628
BENEDICTUS XIII.		
24 septembris	1725 Avendo noi piena notizia	495
CLEMENS XII.		
21 augusti	1732 Avendo gli uffiziali, bombardieri	438
24 decembris	1732 Avendo noi con speciale nostra Bolla	456
8 maii	1734 Nuper ad enixas	631

ADVERTENTIA. Tabulam novi ordinis cum ordine veteri comparati omittimus, quia sine ulla mutatione alter alteri admodum respondet.

1991/12

INDEX

LECTIONUM VEL MENDOSARUM VEL DUBIARUM

EDITIONIS ROMANAE

QUIBUS OPPONUNTUR SINGULIS SINGULAE EMENDATIONES VEL LECTIONES

NOSTRAE EDITIONIS.

(Vide Adv. tom. xi pag. xii).

Edit. Rom. Main. Tom. XIII.				Edit. Taur. Tom. XXIII.			
Pag.	5 a	linea 19	contentae.	Pag.	6 b	linea 5	contenta
»	5 b	» 28	magis graduato.	»	7 a	» 7 ult.	magis graduatus minus graduato
»	7 a	» 2	indiguerint.	»	9 a	» 17	indeguerint
»	7 a	» 6	quae.	»	9 a	» 21	quas
»	8 a	» 24 ult.	ex eius.	»	11 a	» 17	ex eis
»	10 b	» 27 ult.	ecclesiam.	»	14 a	» 8 ult.	ecclesiarum
»	11 a	» 15 ult.	aliud.	»	15 a	» 29	aliud
»	12 b	» 15	eorum.	»	17 a	» 6	earum
»	13 b	» 16	solita.	»	17 a	» 8	solitam
»	12 b	» 20	contingent.	»	17 a	» 19	continget
»	15 a	» 42	executoribus.	»	21 a	» 23	exactoribus
»	16 a	» 39	nominandos.	»	23 b	» 6 ult.	nominandis
»	17 b	» 20	quodcumque.	»	25 a	» 16 ult.	quotumque
»	18 a	» 8	ut supradictis.	»	26 a	» 4	ut supra, dictis
»	18 b	» 10 ult.	concessis.	»	27 b	» 7	concessorum
»	22 a	» 21	ac eosdem.	»	32 a	» 1	eosdem
»	22 a	» 30	quosque.	»	32 a	» 11	quosque
»	22 a	» 10 ult.	quoque.	»	32 a	» 16 ult.	quique
»	22 b	» 28	nominari.	»	32 b	» 21	nominare
»	23 a	» 9 ult.	ac.	»	34 a	» 6	ut
»	23 a	» 3 ult.	qualitercumque.	»	34 a	» 14	qualiacumque
»	23 b	» 20	expediendis.	»	34 a	» 6 ult.	expediendae
»	24 b	» 22	quae nobis.	»	36 a	» 16	quae a nobis
»	25 a	» 1 ult.	quam.	»	37 b	» 13	quae
»	25 b	» 8	praesentatio.	»	37 b	» 6	praesentis
»	28 a	» 13	et.	»	40 b	» 12 ult.	eumque
»	28 b	» 23 ult.	quantumcumque.	»	42 a	» 10	quantumque
»	31 a	» 38	sitis.	»	45 b	» 4 ult.	istis
»	31 a	» 40	possit.	»	45 b	» 2 ult.	possint
»	32 a	» 22	inconcusse.	»	47 a	» 17 ult.	inconcusse observari
»	32 b	» 5	non ignoremus.	»	47 b	» 5 ult.	non ignoraremus

Edit. Rom. Man. Tom. XII.				Edit. Taur. Tom. XIII.			
Pag.	33 a	linea 1	recreat.	Pag.	43 b	linea 25	recreat.
"	36 a	"	13 subrogando	"	55 a	"	1 ult. subrogandos
"	36 a	"	33 secundam	"	56 b	"	21 secundum
"	41 a	"	6 eiusdem	"	60 b	"	4 ult. eisdem
"	42 a	"	5 ult. quilibet.	"	63 a	"	19 qui liber
"	42 a	"	1 ult. ea suis.	"	63 a	"	23 casus
"	43 a	"	18 observaverunt.	"	64 a	"	16 observarentur
"	44 a	"	5 ult. Innocentio XI.	"	66 a	"	6 Innocentio XII (?)
"	46 a	"	26 ult. absolutum	"	66 a	"	19 absolutum
"	48 b	"	8 ult. redditus.	"	70 a	"	19 redditus
"	48 b	"	6 ult. diurnam	"	70 a	"	22 diurnam
"	49 a	"	1 ult. ordinamus	"	70 b	"	6 ult. ordinavimus
"	49 b	"	19 quasque	"	72 a	"	12 illasque
"	50 a	"	10 ult. quae	"	72 b	"	2 ult. qui
"	53 a	"	26 residentia.	"	76 a	"	28 . . . . . (?)
"	78 a	"	17 puritatis	"	103 a	"	13 ult. impuritatis (?)
"	102 b	"	32 ille.	"	135 b	"	7 illa
"	106 a	"	14 ult. nullas	"	141 b	"	17 ult. nonnullas
"	106 b	"	13 concessae.	"	142 a	"	14 concessa
"	106 b	"	34 gratiae	"	142 a	"	6 ult. gratia
"	109 b	"	8 ult. officio.	"	147 b	"	22 officia
"	112 a	"	22 ult. et per omnia.	"	151 b	"	11 ult. et per omnia uti posse
"	112 a	"	9 ult. componendam	"	152 a	"	5 componendum
"	113 b	"	10 derogatoriis	"	154 a	"	5 derogatorias
"	113 b	"	21 necnon	"	154 a	"	17 nec
"	115 a	"	20 in eadem.	"	156 a	"	2 ult. in eodem
"	116 a	"	27 facultate	"	158 a	"	8 facultatem
"	116 a	"	6 ult. adfaturus	"	158 a	"	8 ult. abfaturus
"	118 a	"	31 approbasae	"	160 b	"	9 ult. approbante
"	119 b	"	7 in ut.	"	162 b	"	16 in mi (gr. μ)
"	119 b	"	20 curandum	"	162 b	"	29 curandum
"	120 b	"	12 ult. praeferre	"	164 b	"	12 proferre
"	120 b	"	8 ult. absoleverant	"	164 b	"	17 absoleverant
"	122 a	"	10 ult. ordinem	"	166 b	"	20 ordine
"	123 a	"	32 Praeter.	"	167 b	"	13 ult. Praeter
"	123 b	"	4 ult. omittenda	"	168 b	"	9 ult. amittenda
"	126 b	"	6 quod	"	172 a	"	3 ult. quo
"	127 a	"	26 ult. alium	"	173 b	"	2 aliam
"	129 a	"	25 ult. Matriculae	"	170 b	"	4 Matricula
"	131 b	"	20 singula	"	179 a	"	22 singulas
"	132 a	"	12 annum	"	179 a	"	11 ult. annus
"	133 a	"	17 ult. corroboravit.	"	181 b	"	17 corroborabit
"	133 b	"	34 obtinuerit.	"	182 a	"	19 obtinuerint
"	133 b	"	36 examinantis	"	182 a	"	21 examinantis officio
"	135 a	"	25 ult. et	"	184 a	"	15 ult. etsi
"	135 b	"	14 ob	"	184 b	"	23 ab
"	137 b	"	19 testimonii.	"	187 a	"	18 ult. testimonio
"	137 b	"	21 rationem	"	187 a	"	16 ult. rationum
"	138 a	"	5 acceptilationem	"	187 b	"	14 ult. accepti rationem
"	138 a	"	34 solvendo	"	188 a	"	16 solvendo pares
"	138 a	"	5 ult. mandavit.	"	188 a	"	5 ult. mandabit
"	139 a	"	24 ult. componendi.	"	189 b	"	11 comparandi
"	139 b	"	20 illis	"	190 a	"	8 illi
"	141 a	"	8 dispertiendam	"	191 b	"	6 ult. dispertienda
"	149 a	"	21 ult. possessione	"	203 a	"	17 possessionem
"	149 a	"	10 ult. erigere	"	203 a	"	15 ult. erigere
"	150 a	"	30 ult. et	"	204 b	"	16 ult. ut
"	151 b	"	10 ipdice	"	207 a	"	6 iudici
"	151 b	"	27 dignoscuntur	"	207 a	"	15 ult. dignoscentur

Edit. Rom. Main: Tom. xiii.			
Pag. 151 b linea 35	habilitari		
" 151 b " 39	ex Tarraconensi... Barchi- nonensi... etc... respe- ctive		
" 151 b " 13 ult.	praefata		
" 152 b " 41	eadem		
" 153 a " 37	iudicii		
" 153 a " 39	complementum		
" 153 b " 22	tradita		
" 153 b " 13 ult.	omisso		
" 154 a " 14	effectionem		
" 154 b " 13	subiuncta		
" 154 b " 30	ac ullo		
" 154 b " 23 ult.	inserti		
" 154 b " 15 ult.	tempore		
" 155 a " 18 ult.	consequendarum		
" 156 a " 11 ult.	esse		
" 158 a " 18	omnino		
" 158 a " 18 ult.	obtinentes		
" 158 a " 18 ult.	omnibus		
" 160 b " 24	Urbis praedicta		
" 163 b " 5 ult.	eorumdem		
" 164 b " 22	et		
" 165 a " 11	Camerae praedictae		
" 165 a " 22 ult.	dignas		
" 165 a " 7 ult.	quorumlibet		
" 166 a " 28 ult.	ad eorumdem		
" 167 a " 17	tenore		
" 167 a " 25	et personis		
" 167 a " 11 ult.	earum		
" 167 b " 7	clauso		
" 167 b " 8	enormissimae		
" 167 b " 27	comprehendit		
" 169 b " 31	quibus et singulis		
" 170 a " 6	amplius		
" 172 a " 22	numera		
" 172 a " 5	tam		
" 172 b " 17	praepositum		
" 172 b " 16 ult.	munere		
" 174 a " 14	1730		
" 177 a " 8	iuris		
" 177 a " 6 ult.	suae		
" 177 a " 2 ult.	iurisdictionis		
" 177 b " 25	esse		
" 178 a " 2	congregationem		
" 178 b " 24 ult.	in		
" 178 b " 3 ult.	regionibus		
" 179 a " 27	quorum		
" 182 a " 13	collegium		
" 182 b " 25 ult.	dilectus		
" 186 a " 30 ult.	gubernarent		
" 189 b " 17 ult.	curas		
" 190 a " 35	cellis		
" 190 a " 36	cutri		
" 190 a " 37	arca		
" 190 a " 40	multisque		
" 190 a " 45	pene		

Edit. Torr. Tom. xxi.			
Pag. 207 a linea 6 ult.	avidiori *		
" 207 a " 2 ult.	ex Tarraconensis... Bar- chimonensis... etc. ecclie- siarum... canonicatibus et praebendis respective		
" 207 b " 19	praefata		
" 209 a " 22	eadem		
" 210 a " 7	iudicii		
" 210 a " 9	complementum adhiben- tes		
" 210 b " 19 ult.	traditae		
" 211 a " 21	omisso, inserti forent		
" 211 b " 6	affectionem		
" 212 a " 19 ult.	subiuncto		
" 212 b " 2	ac ut nullo		
" 212 b " 21	inserto		
" 212 b " 13 ult.	tempore addicti		
" 213 b " 19	consequendum		
" 215 a " 5 ult.	esset		
" 218 a " 15 ult.	gestare omnino		
" 218 b " 24	obtinentibus		
" 218 b " 25	ut omnibus		
" 222 b " 19	Urbis praedictae		
" 228 a " 18	earumdem		
" 229 b " 1	ut		
" 230 a " 17	Camera praedicta		
" 230 b " 12	digna		
" 230 b " 13 ult.	quorumlibet		
" 232 a " 24	ac eorumdem		
" 233 b " 18	tenorem		
" 233 b " 17 ult.	..... (?)		
" 234 a " 22	earumdem		
" 234 a " 2 ult.	clausa		
" 234 a " 1 ult.	enormissimae		
" 234 b " 23	comprehendi		
" 238 a " 10	quibus omnibus et singulis		
" 238 b " 12	amplius		
" 242 a " 4	munera		
" 242 b " 8	tum		
" 242 b " 12 ult.	praepositus		
" 243 a " 15 ult.	munera		
" 245 a " 2	1731		
" 249 b " 23	iuris reduci		
" 250 a " 3 ult.	seu		
" 250 b " 2	iurisdictioni		
" 250 b " 12 ult.	esset		
" 251 b " 4	congregationum		
" 252 b " 20	in qua		
" 253 a " 2	regionibus		
" 253 a " 9 ult.	quarum		
" 257 b " 1 ult.	collegii		
" 260 a " 16	dilectus filius		
" 264 b " 11	gubernaret		
" 270 b " 14	curias		
" 271 a " 12 ult.	sellis		
" 271 a " 11 ult.	turri		
" 271 a " 9 ult.	area		
" 271 a " 6 ult.	multis, quae		
" 271 b " 1	bene		

Pag. 190 a line 25	multorum
190 a 51	pastorale
190 b 8	quam
190 b 10	vigilantibus
190 b 26 ult.	praepositas
190 b 28 ult.	integre
190 b 34 ult.	assignatam, delineatam
191 a 6	infrascripta
191 a 12	exceptis his, quae additis, quos
191 a 20 ult.	praest.
191 b 7	ecclesias
191 b 10	abbatia
191 b 17 ult.	usque
192 a 5	abbatia
192 b 16	reparatione
192 b 21	notandi
193 a 26 ult.	existentes
195 a 10	sperantes
196 b 9	regularium
199 b 24 ult.	ideoque
199 b 7 ult.	quas
200 a 37	electus, et ut
201 a 28 ult.	unquam
201 a 17 ult.	quotiescumque
202 a 20 ult.	consuetudinibus
202 a 9 ult.	autem
203 b 26 ult.	omnibus
205 b 40	scopum
211 b 25 ult.	ac ab illis
214 a 14	abbatia
218 a 3 ult.	decursarum
221 b 14	effectus
221 b 23 ult.	nostrae
222 b 20	cuiilibet
222 b 18 ult.	ut
231 a 11 ult.	quique
234 a 23 ult.	habeat
240 a 14	subiectorum
240 a 34	secundum hegumenos
252 b 19 ult.	pone hos
253 b 29	nominati
256 a 1 ult.	discessum
256 b 14 ult.	novitii
259 b 21 ult.	columna
259 b 14 ult.	obiectae
262 b 8	intelligendam
264 a 15	relevat
264 a 15 ult.	aliquod
264 b 27 ult.	ad infideles
263 b 34	metropolitana
272 a 19 ult.	ut, si
273 a 1	tenoribus
276 a 21 ult.	concessa
276 b 17	Crucis
279 b 27 ult.	principissa
277 a 4	erigenda in ecclesiis

Pag. 271 b line 2	multorum territorio
271 b 8	pastoralem
271 b 6 ult.	quarum
272 b 1 ult.	argentibus
272 a 1 ult.	praeposita
272 b 2	integra
272 b 9	assignata, delineata
272 b 7 ult.	episcopus infrascriptae
272 b 1 ult.	exceptis, iisque additis quas
273 a 13 ult.	praestit
273 b 18 ult.	ecclesiasticas
273 b 7 ult.	abbatiae
274 a 18 ult.	insque
274 b 11	abbatiae
275 b 10	repartitione
275 b 16	notando
276 b 14 ult.	existentibus
279 a 13 ult.	speramus
282 a 19	regularium praepositas
287 a 7 ult.	ideo
287 b 10	quas
288 a 14	electus, ut
289 b 5 ult.	nunquam
290 a 8	quod quotiescumque
291 b 13	constitutionibus
291 b 8 ult.	autem ut
294 a 16	omnes
297 b 16	scopo
308 a 18	ac illis
312 a 5	abbati
319 a 6 ult.	decursurarum
324 a 7	affectus
324 a 18 ult.	nostris
326 b 6	cuiualibet
327 a 1	utque
338 a 11	quippe
342 a 3	habeant
349 b 12 ult.	subiectorum fiat
350 a 9	secundum post hegumenos
367 a 11	post hos
368 a 22 ult.	non nominati
372 a 5	discessurorum
372 b 7	novitiis
375 b 8 ult.	columnae
375 b 1 ult.	obiecta
380 a 27	intelligendum
382 a 12 ult.	relevat
382 b 23 ult.	aliquot
385 b 2 ult.	ad infideles appellare
389 a 2	metropolitanae
394 b 9	si
395 b 13	tenores
401 a 10	concessae
401 b 9	viae Crucis
401 b 7 ult.	principissae
402 a 15 ult.	erigenda, eisdem gaudent privilegiis quibus

Pag. 277 a linea 15	erigendi	Pag. 402 a linea 2 ult.	erigendis
" 277 b " 10 ult.	duarum residentiarum.	" 403 b " 13 ult.	duabus 1 residentia
" 278 a " 26	ceteris cui videlicet Mo- ravia	" 404 a " 25	ceteris, qui videlicet in Moravia et Silesia consti- stant, Moravia
" 279 a " 1	confirmasset	" 405 b " 13	confirmatum fuisset
" 279 a " 3	demandatae	" 405 b " 15	non demandatae
" 279 a " 6 ult.	fidelis	" 406 a " 13 ult.	fideles
" 280 b " 22	habes	" 406 a " 5	habeo
" 280 b " 27	habere	" 406 a " 10	habete
" 280 b " 38	dilectiones	" 406 b " 21	dilectionis
" 280 b " 40	aspiritualibus	" 406 a " 24	spiritualiter
" 280 b " 48	desiderio	" 406 a " 32	desidero
" 280 b " 57	interrogati	" 406 a " 1 ult.	interrogati an adhaerent
" 281 a " 10	bipartita	" 406 b " 24	tripartita
" 281 a " 29	suprafacta	" 406 b " 9 ult.	suprafata
" 283 a " 2 ult.	fuertunt	" 412 a " 7 ult.	fuertunt
" 284 b " 19 ult.	optatus	" 414 b " 22	optatos
" 284 b " 12 ult.	regii	" 414 b " 12 ult.	regis 2
" 284 b " 4 ult.	respicientem	" 414 b " 4 ult.	respicientem 3
" 285 b " 7	universalibus	" 415 b " 2 ult.	in universalibus
" 287 a " 8	adsit	" 418 a " 16	absit
" 287 a " 14	carens	" 418 a " 21	carebat (?)
" 287 a " 19 ult.	reditibus	" 418 b " 7	reditibus
" 287 a " 18 ult.	pro	" 418 b " 9	et, pro
" 287 b " 19	valide	" 419 a " 9	validi
" 287 b " 28	cuiilibet	" 419 a " 18	cuiuslibet
" 287 b " 16 ult.	adimplendae	" 419 b " 5	adimplenda (?)
" 288 a " 9	approbandi	" 419 b " 12 ult.	approbandum
" 291 a " 18	Congregationis	" 424 b " 2 ult.	Congregationis ex altera partibus
" 292 a " 25 ult.	procuratorem	" 426 b " 6 ult.	procuratore
" 292 a " 23 ult.	procuratori	" 426 b " 5 ult.	procuratore
" 293 a " 4	quibus	" 428 a " 15	quodque
" 293 a " 8 ult.	singularum	" 428 b " 8 ult.	singularum
" 293 b " 23	et terris	" 429 a " 17 ult.	et oriundos e terris
" 294 a " 12	duo defunctores et unus procurator fiscalis	" 430 a " 4	duo defunctores, unus pro- curator generalis et se- cretarius capituli, vel procurator fiscalis
" 294 b " 2	oriundus ex Campos . . .	" 430 b " 16 ult.	oriundus ex Gallacchia, alia vice ex Campos
" 294 b " 5	magistri	" 430 b " 13 ult.	magistri iubilati antiquio- res
" 295 a " 35	permittentes	" 432 a " 6	permittens
" 295 b " 4	sic	" 432 b " 3	etiam
" 295 b " 20 ult.	causari	" 433 a " 11	causati
" 297 a " 12	studii	" 435 a " 15	studii theologiae specula- tivae, incumbere per annum studio
" 299 a " 16	approbatas	" 436 a " 2 ult.	approbate
" 308 a " 29	specialibus	" 453 b linea 11 ult.	specialis
" 311 b " 14 ult.	per tali quali	" 459 a " 16 ult.	per li quali

* 1 Male in nota legitur *duobus* pro *duobus*.

2 At lectio Main. retinenda.

3 Male in nota legitur *respicientem*.

Edi. Rom. Mss. Tom. xiii.

<i>Pag.</i>	<i>314 b</i>	<i>linea</i>	<i>1 ult.</i>	<i>in qua</i>
"	315 a	"	6 ult.	coque
"	315 b	"	1	ecclēsia . . . dismembrata
"	315 b	"	2	celebrationi . . .
"	318 a	"	7	singulis annis officia . .
"	318 a	"	20 ult.	ex . . .
"	321 b	"	9 ult.	illiusve . . .
"	323 b	"	22 ult.	rigido . . . tempore . .
"	323 b	"	23 ult.	si . . .
"	324 a	"	8	statum . . .
"	326 b	"	18	debet . . .
"	329 a	"	21 ult.	qui in . . .
"	333 b	"	20	et quod . . .
"	333 a	"	13	procuratori . . .
"	334 a	"	24	corpo . . .
"	334 b	"	23 ult.	constitutione apostolica .
"	334 b	"	18 ult.	aliqui . . .
"	337 a	"	4	decurrendi . . .
"	339 b	"	22 ult.	custodibus . . .
"	340 b	"	17	ministro . . .
"	341 b	"	11	An ea . . .
"	341 a	"	18 ult.	de omnibus . . .
"	341 b	"	31	decrevimus et declaravi- mus . . .
"	342 b	"	8 ult.	is . . .
"	346 a	"	20	exclusum . . .
"	347 b	"	27	supra . . .
"	351 a	"	26 ult.	efficit . . .
"	352 a	"	31	terant . . .
"	352 a	"	41	eique . . .
"	352 a	"	43	exerceret . . .
"	353 a	"	5	pertractantem . . .
"	354 a	"	35	possint . . .
"	362 a	"	3	dicta . . .
"	362 b	"	10	restringendum . . .
"	366 a	"	6	illis . . .
"	366 b	"	14 ult.	concessa . . .
"	369 a	"	4	et . . .
"	370 a	"	15 ult.	sub poenā privationis . .
"	370 b	"	28	tunc . . .
"	371 a	"	28	se seligendo . . .
"	371 a	"	42	unum . . .
"	372 b	"	4	et . . .
"	373 a	"	7 ult.	aliquo anno . . .
"	378 b	"	12	desideret . . .
"	379 a	"	18 ult.	in illis traditā pro servatā
"	383 b	"	22	prius . . .
"	383 b	"	29	inter . . .
"	384 a	"	22 ult.	ac maioris . . .
"	384 b	"	7	serius . . .
"	387 a	"	24	vulgo . . .
"	387 a	"	14 ult.	quis . . .
"	387 b	"	29 ult.	et instituto . . .

Edi. Taur. Tom. xiiii.

<i>Pag.</i>	<i>464 b</i>	<i>linea</i>	<i>11</i>	<i>aut in (?)</i>
"	465 a	"	5 ult.	eique . . .
"	465 b	"	3	ecclēsia . . . dismembratae
"	465 b	"	5	celebratione . . .
"	466 b	"	10 ult.	singulis annis cogi, o- mniaque eiusdem Con- gregationis officia
"	470 a	"	22	in . . .
"	476 a	"	13	illiusve . . .
"	477 b	"	20	rigida . . . tempora . .
"	479 a	"	5 ult.	et, si . . .
"	479 b	"	20 ult.	statuta . . .
"	483 b	"	1 ult.	debet frui . . .
"	488 a	"	1	quin . . .
"	493 a	"	12 ult.	eo quod . . .
"	494 a	"	8	procuratori . . .
"	485 b	"	9 ult.	corso (?) . . .
"	497 a	"	5	constitutionis apostolicae
"	497 a	"	10	aliquo . . .
"	500 b	"	11	occurrēdi . . .
"	504 b	"	26	custode . . .
"	506 a	"	10	ex ministro . . .
"	507 b	"	15	Ad ea . . .
"	508 a	"	22	omnibus . . .
"	509 b	"	10	decreverimus et declara- verimus . . .
"	509 b	"	1 ult.	lis . . .
"	514 b	"	20	exclusam . . .
"	517 b	"	15 ult.	sub . . .
"	523 b	"	8 ult.	efficit . . .
"	525 a	"	5 ult.	non terant . . .
"	525 b	"	6	eisque . . .
"	525 b	"	9	exercerent . . .
"	527 a	"	8	pertractantes . . .
"	528 b	"	5 ult.	posse . . .
"	541 a	"	23	dieta . . .
"	542 b	"	1	restringendum . . .
"	547 a	"	15	ab illis . . .
"	551 b	"	20	concessae . . .
"	551 b	"	10 ult.	ad . . .
"	553 a	"	8 ult.	sub poenā privationis of- ficiorum et inhabilitatis
"	553 b	"	13 ult.	eum . . .
"	554 a	"	2 ult.	seligendo . . .
"	554 b	"	14	unus . . .
"	555 b	"	2 ult.	qui . . .
"	557 a	"	1	quo anno . . .
"	563 a	"	1 ult.	desiderent . . .
"	564 b	"	1	in illis traditā servatā in- sererentur, praesenti- bus pro expressis ha- bentes . . .
"	570 b	"	10 ult.	privus . . .
"	570 b	"	3 ult.	intra . . .
"	571 b	"	25	..... (?) . . .
"	572 a	"	3	sericis (?) . . .
"	575 a	"	16 ult.	quod vulgo . . .
"	575 b	"	15	quisquis . . .
"	576 a	"	14	ex instituto . . .

<i>Edit. Rom. Main. Tom. XIII.</i>		<i>Edit. Laur. Tom. XXII.</i>	
Pag. 388 b linea	26 ult. Patrimonium	Pag. 577 a linea	4 ult. . . . . (?)
» 390 a »	29 ult. tribuunt	» 579 a »	2 ult. tribuant
» 391 a »	22 futuram	» 580 b »	14 futuram
» 392 b »	16 ult. provincia	» 582 a »	19 ult. provinciae
» 392 b »	34 ac	» 582 b »	12 ult. ac eorum
» 394 a »	32 ult. ad privationis.	» 585 a »	15 ult. privationis
» 394 b »	34 ult. communitatem	» 586 a »	13 communitatum
» 396 b »	17 excogitata	» 589 a »	14 ult. incogitata
» 397 a »	36 fuerint	» 590 a »	5 ult. fuerint pares
» 397 a »	42 fuerint	» 590 b »	3 fuerint pares
» 397 b »	27 ult. decreto	» 591 a »	3 ult. decreta
» 398 a »	11 affixum retineatur.	» 591 b »	10 ult. affixa retineantur
» 398 b »	16 ult. non	» 592 a »	10 ult. se non
» 398 b »	7 extensionum	» 592 b »	15 exemptionum 1
» 398 b »	1 ult. aliis	» 593 a »	12 ult. alii
» 399 b »	13 ult. 1607	» 594 b »	7 ult. 1605 et 1607
» 399 b »	7 ult. Regiminis	» 594 b »	1 ult. Regiminis auxerit
» 399 b »	7 ult. circa	» 595 a »	1 eique
» 400 a »	14 fuisset	» 595 a »	23 fuisse
» 400 a »	17 redditus	» 595 a »	26 redditus
» 400 b »	25 ult. passive	» 596 a »	15 passive pertinentes
» 401 a »	5 redditus	» 596 b »	18 redditus
» 401 b »	29 quo	» 597 b »	26 quo statuit
» 402 a »	8 mixtas	» 598 a »	11 ult. mixta
» 403 b »	30 ult. dictarum	» 601 a »	15 ult. et dictarum
» 405 b »	29 mediante	» 604 a »	20 mediate
» 405 b »	21 ult. habeat	» 604 b »	5 alia
» 406 b »	7 ult. motorum	» 605 b »	13 motuum
» 408 a »	26 statu	» 607 b »	6 ult. statum
» 409 b »	16 correctionis	» 609 b »	25 correctoris (?)
» 409 b »	23 in iuventutem	» 609 b »	31 iuventutem
» 417 a »	15 de	» 620 a »	28 se
» 417 b »	16 Congregata	» 620 b »	2 ult. Congregatio 2
» 418 a »	11 existunt	» 621 b »	15 existit
» 418 a »	25 ult. prolegatis	» 622 a »	8 prolegati
» 418 b »	28 ult. et quod	» 622 b »	9 ult. eo quod
» 420 a »	34 dicta	» 625 a »	18 dictae
» 421 b »	13 desiderat	» 627 a »	19 desideret
» 422 b »	3 ult. nec non alibi	» 629 a »	1 et non alibi
» 422 b »	2 ult. et aliis	» 629 a »	2 et ab illis
» 423 a »	5 ab	» 629 a »	8 ac
» 423 a »	7 poenasque	» 629 a »	10 poenas
» 424 a »	26 ult. ipso	» 631 b »	17 ipse
» 425 a »	15 ipsi	» 633 a »	4 et ipsi
» 426 b »	30 redditibus	» 635 b »	16 redditibus
» 427 b »	7 animadvertens	» 637 a »	10 animadvertentes

1 Emendationem istam nunc addimus.
2 Al lectio Mainardi retinenda.

CLEMENS XII

PAPA CCL

Anno Christi MDCCXXX.

An. C. 1730 **S**anctissimus dominus noster CLEMENS PP. XII, antea Laurentius S. R. E. cardinalis Corsinus, episcopus Tusculanus, patriâ Florentinus, creatus Summus Pontifex die XII iulii, ac quintam post diem coronatus anno MDCCXXX. Creavit cardinales septem et viginti. Octavum iam sui pontificatus annum agit, quem Deus, Ecclesiae suae bono, diutissime tueatur.

Sedit annos novem, menses sex, dies sex supra viginti. Obiit die VI februarii, anno MDCCXL (R. T.).

I.

Regulae, ordinationes et constitutiones Cancellariae Apostolicae sanctissimi domini nostri Clementis PP. XII¹.

Sanctae XII
iulii, publicatae
die XXIV eius-
dem.

Sanctissimus in Christo pater et dominus noster dominus Clemens divina

¹ Hae regulae constitutionibus Pontificum, qui Clementi X praecessere, similes omnino cum fuerint repertae, atque hac de causâ in totâ *Magni Bullarii* continuatione omissae, hasce sanctissimi domini nostri reponendas duximus, ut curialium commodo inserviremus.

Bull. Rom. — Vol. XXIII.

providentiâ PP. XII, suorum praedecessor- An. C. 1730
um vestigiis inhaerendo, normam et ordinem rebus gerendis dare volens, in crastinum suae assumptionis ad summi apostolatus apicem, videlicet die XIII mensis iulii anno ab incarnatione Domini MDCCXXX, reservationes, constitutiones et regulas infrascriptas fecit; quas etiam ex tunc, licet nondum publicatas, et suo tempore duraturas observari voluit; ac quas nos Petrus S. Laurentii in Damaso cardinalis Ottobonus S. R. E. vicecancellarius die XXIV mensis iulii in Cancellariâ Apostolicâ publicari fecimus.

I. In primis fecit easdem reservationes, quae in constitutione felicis recordationis Benedicti PP. XII quae incipit *Ad regimen* continentur, et illas innovavit, ac locum habere voluit, etiam si officiales, in eadem constitutione expressi, Apostolicae Sedis officiales ante obitum eorum esse desierint, quoad beneficia quae tempore quo officiales erant obtinebant; declarans nihilominus, beneficia, quae dictae Sedis officiales, qui ratione officiorum suorum huiusmodi eiusdem Sedis notarii erant, etiam dimissis ipsis officiis et quando-

Reservatio-
nes generales et
speciales.

cumque assecuti fuerint, sub huiusmodi reservationibus comprehendi; ac reservavit beneficia, quae per constitutionem piaae memoriae Ioannis PP. XXII, quae incipit *Execrabilis*, vacant vel vacare contigerint; quam constitutionem et reservationem Sanctitas Sua tam ad beneficia oblenta, quam alia quaecumque, de quibus ordinarii et alii collatores contra Concilii Tridentini decreta disposuerunt et disponent in futurum, extendit et ampliavit; et ea etiam beneficia omnia dispositioni suae reservavit, de quibus per dictos ordinarios aut alios collatores contra eiusdem Concilii decretorum formam dispositum fuerit. Decernens irritum, etc.

Reservatio
cathedralium
ecclesiarum et
monasteriorum,
ac de tempore
vacationis epi-
scopatuum, va-
caturorum be-
neficiorum.

II. Item reservavit generaliter omnes ecclesias patriarchales, primatiales, archiepiscopales, episcopales, necnon omnia monasteria virorum valorem annuum ducentorum florenorum auri communi aestimatione excedentia nunc quomodocumque vacantia et in posterum vacatura, et voluit quod excessus huiusmodi in litteris exprimitur. Ac etiam reservavit dignitates et beneficia omnia ad collationem, praesentationem electionem et quamcumque aliam dispositionem patriarcharum, primatum, archiepiscoporum et episcoporum, necnon abbatum ac aliorum quorumcumque collatorum et collatricum saecularium et regularium quomodolibet (non tamen ad collationem cum alio vel aliis, aut etiam ad alterius praesentationem vel electionem) pertinentia, quae post illorum obitum, aut ecclesiarum seu monasteriorum vel aliarum dignitatum suarum dimissionem seu amissionem vel privationem seu translationem, vel aliis quomodocumque vacaverint, usque ad provisionem successorum ad easdem ecclesias aut monasteria vel dignitates apostolica auctoritate faciendam, et ade-

ptam ab eisdem successoribus pacificam illorum possessionem, quomodocumque vacaverint et vacabunt in futurum. Decernens irritum, etc.

III. Item, si qui de beneficiis ecclesiasticis, praesertim curam animarum habentibus, seu aliis personalem residentiam requirentibus, dum pro tempore vacant, apostolica auctoritate provisi seu providendi, ante illorum assecutionem alia cum eisdem incompatibilia beneficia ecclesiastica per eos tunc oblenta in fraudem reservationis suae resignarent seu dimitterent, voluit, decrevit et declaravit, quod, si imposterum quibusvis personis de aliquibus beneficiis ecclesiasticis tunc vacantibus seu vacaturis per Sanctitatem Suam aut eius auctoritate provideri, ipsosque providendos, intra vacationis et provisionis seu assecutionis eorundem beneficiorum tempora, quaecumque alia cum illis incompatibilia beneficia ecclesiastica saecularia, vel quorumvis Ordinum, ac etiam hospitalium, regularia, per eos tunc oblenta, nulla, speciali et expressa de eisdem in provisionibus praedictis facta mentione, simpliciter, vel causa permutationis, ac aliis quomodolibet, sive in Sanctitatis Suae vel alterius Romani Pontificis pro tempore existentis, aut legatorum vel nunciorum dictae Sedis, sive ordinariorum vel aliorum collatorum quorumcumque manibus resignare seu dimittere aut iuribus sibi in illis vel ad illa competentibus cedere contigerit, omnes et singulae concessionem, collationem, provisionem et quaevis aliae dispositiones de beneficiis seu iuribus sic resignandis, dimittendis et cedendis pro tempore faciendae, cum inde sequutis quibuscumque, cassae et irritae nulliusque roboris vel momenti existant, nec cuiquam suffragentur; sed beneficia et iura, ut praefertur, resignata, dimissa et cessa,

Extensio reservationis beneficiorum per assecutionem pacificam vacaturorum.

eo ipso vacent, ac sub reservatione praedictâ, quam Sanctitas Sua etiam quoad hoc extendit et ampliavit, comprehensa censeantur; ita quod de illis per alium, quam per eandem Sanctitatem Suam vel pro tempore existentem Romanum Pontificem, nullatenus disponi possit, in omnibus et per omnia perinde ac si per pacificam assecutionem beneficiorum aliorum huiusmodi vere ac realiter vacavissent. Ac ulterius voluit beneficium, de quo resignans fuerit auctoritate apostolicâ provisos, ac per cuius assecutionem beneficia vacare debebant, ut prius vacare, perinde ac si collatio favore resignantis facta non fuisset, salvis tamen quibuscumque iuribus competentibus alteri parti ad cuius favorem facta esset resignatio, etiam ex causâ permutationis, summarie, simpliciter et appellatione remotâ exercendis. Decernens irritum, etc., attentari.

Reservatio dignitatum, nec non suorum et S. R. E. cardinalium familiarum beneficiorum.

iv. Item reservavit generaliter dispositioni suae omnes dignitates maiores post pontificales in cathedralibus, etiam metropolitanis et patriarchalibus, nec non valorem decem florenorum auri communi aestimatione excedentes principales in collegiatis ecclesiis. Reservavit etiam prioratus, praeposituras, praepositatus ac alias dignitates conventuales et praeceptorias generales Ordinum quorumcumque (sed non militiarum) ac quaecumque beneficia, quae sui, etiam dum cardinalatus fungebatur honore, existentes, ac S. R. E. vivendum nunc et qui erunt pro tempore cardinalium familiares continui commensales obtinent et in posterum obtinebunt eorum familiaritate durante, ac in quibus seu ad quae ius eis competit aut competierit, etiamsi ab ipsâ familiaritate per obitum cardinalium eorum vel aliâs recesserint. Declarans dignitates, quae in cathedralibus, etiam

metropolitanis, post pontificales non maiores existunt, et quae ex Apostolicae Sedis indulgentiâ vel ordinariâ auctoritate aut consuetudine praescriptâ vel aliâs quovis modo in quibuscumque collegiatis ecclesiis principalem praecedentiam habere noscuntur, sub reservatione praedictâ comprehendi debere. Decernens irritum, etc.

v. Item reservavit generaliter omnia et singula beneficia ecclesiastica quorumcumque collectorum et unicum in quacumque civitate vel dioecesi qui suo tempore officia exercuerint subcollectorum fructuum et proventuum Camerae Apostolicae debitorum, illa videlicet beneficia dumtaxat, quae durante eorum officio obtinebant, et in quibus seu ad quae ius eis competeat. Decernens irritum, etc.

Reservatio beneficiorum collectorum et subcollectorum.

vi. Item reservavit omnia et singula beneficia ecclesiastica quorumcumque curialium, quos, dum Curia Romana de loco ad locum transfertur, eam sequendo decedere contigerit in quovis loco, quantumcumque etiam a dictâ Curia remoto. Decernens irritum, etc.

Reservatio beneficiorum curialium, dum curia transferatur.

vii. Item reservavit generaliter idem dominus noster Papa dispositioni suae omnia beneficia cubiculariorum, etiam honoris nuncupatorum, ac cursorum suorum; declarans in praedecessorum suorum Romanorum Pontificum constitutionibus et regulis beneficiorum cubiculariorum etiam cubicularios honoris nuncupatos, etiam a die earum editionis et publicationis, intelligi et comprehendi, ac comprehensos fuisse et esse: irritumque, etc., attentari, decernens, etc.

Reservatio beneficiorum cubiculariorum et cursorum.

viii. Item reservavit dispositioni suae generaliter quoscumque canonicatus et praebendas, ac dignitates, personatus et officia in S. Ioannis Lateranensis et Principis Apostolorum ac B. Mariae Ma-

Reservatio beneficiorum clericorum S. Ioannis Lateranensis et S. Petri, ac B. Mariae Maioris de Urbe, et beneficiorum titulo-

rum cardinalium a Curia absentium.

ioris de Urbe ecclesiis, necnon ad collationem, provisionem et praesentationem, seu quamvis aliam dispositionem S. R. E. cardinalium a Romanâ Curia absentium ratione suorum episcopatum, cardinalatus, ac ipsorum cardinalium titulorum et diaconorum spectantia, quamdiu absentia huiusmodi duraverit, canonicatus et praebendas, dignitates, personatus, administrationes et officia, ceteraque beneficia ecclesiastica cum curâ et sine curâ vacantia, ac in antea vacatura, tam in eâdem Urbe quam in ecclesiis, civitatibus ac dioecesibus dictorum episcopatum consistentia: ac decrevit irritum, etc.

Reservatio mensium apostolicorum, et alternativa pro episcopis residentibus.

ix. Item cupiens sanctissimus dominus noster Papa pauperibus clericis et aliis benemeritis personis providere, omnia beneficia ecclesiastica, cum curâ et sine curâ, saecularia, et quorumvis Ordinum regularia, qualitercumque qualificata et ubicumque existentia, in singulis ianuarii, februaryi, aprilis, maii, iulii, augusti, octobris et novembris mensibus, usque ad suae voluntatis beneplacitum, extra Romanam Curiam aliâs quam per resignationem quocumque modo vacatura, ad collationem, provisionem, praesentationem, electionem, et quamvis aliam dispositionem quorumcumque collatorum et collatricum saecularium et quorumvis Ordinum regularium (non tamen S. R. E. cardinalium, aut aliorum sub concordatis inter Sedem Apostolicam et quoscumque alios initis, et per eos, qui illa acceptare et observare debuerant, acceptatis et observatis, quae laedere non intendit, comprehensorum) quomodolibet pertinentia, dispositioni suae generaliter reservavit. Volens in supplicationibus seu concessionibus gratiarum, quae de dictis beneficiis tunc vacantibus etiam motu proprio fieri, de mense in quo vacaverint dispo-

sitive mentionem fieri, alioquin gratias nullas esse, ac consuetudines etiam immemorabiles optandi maiores et pinguiore praebendas, necnon privilegia etiam in limine erectionis concessa, et indulta apostolica circa ea, ac etiam disponendi de huiusmodi beneficiis, aut quod illa sub huiusmodi reservationibus nunquam comprehendantur, etiam cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, et fortioribus, efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, quorum tenores pro expressis haberi et latissime extendi voluit, quibusvis personis et collegiis cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentibus quomodolibet concessa, adversus reservationem huiusmodi minime suffragari. Insuper Sanctitas Sua, ad gratificandum patriarchis, archiepiscopis et episcopis intenta, ipsis, quamdiu apud ecclesias aut dioeceses suas vere et personaliter resederint dumtaxat, de omnibus et quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, cum curâ et sine curâ, saecularibus et regularibus, ad liberam ipsorum dumtaxat, non autem aliorum cum eis dispositionem, seu praesentationem, vel electionem, nec etiam cum consilio vel consensu seu interventu capitulorum vel aliorum, aut aliâs pertinentibus, quae in antea in mensibus februaryi, aprilis, iunii, augusti, octobris, et decembris extra Curiam ipsam vacare contigerit (dummodo aliâs dispositioni apostolicae reservata vel affecta non fuerint) libere disponendi facultatem tempore sui pontificatus tantum duraturam concessit. Ac etiam voluit, ut, si ipsi in collatione aut aliâ dispositione beneficiorum in aliis sex mensibus, videlicet ianuarii, martii, maii, iulii, septembris et novembris vacaturorum (quae etiam dispositioni suae, ut praefertur, reservavit) seu etiam aliorum disposi-

tionis suae et dictae Sedis aliàs quomodolibet reservatorum vel affectorum, sese intromiserint, aut, quominus provisiones et gratiae Sanctitatis Suae de illis debitum effectum consequantur, impedimentum quoquo modo praestiterint, usu et beneficio praedictae facultatis eo ipso privati existant; ac collationes et aliae dispositiones de beneficiis illius praetextu deinceps faciendae, nullius sint roboris vel momenti. Illi vero, qui gratiam alternativae praedictae acceptare voluerint, acceptationem huiusmodi per patentes litteras manu propria subscriptas suoque sigillo munitas, et in sua quisque civitate vel dioecesi datas declarare, et litteras ipsas sive ad datarium Sanctitatis Suae transmittere teneantur; quibus ab eo receptis et recognitis, ac in libro ad id deputato registratis, tunc demum, et non antea, uti incipiant gratiā supradictā. Insuper declaravit, quod si idem episcopus pluribus ecclesiis quomodocumque unitis ex apostolica concessione et dispensatione quomodocumque praesit, teneatur huiusmodi alternativae gratiam, quatenus eā potiri velit, utriusque ecclesiae nomine explicite acceptare, aliàs illi non suffragetur. Et post factam acceptationem et admissionem in datariā, neutri parti liceat nisi concordī consensu ab eā recedere. Declarans praeterea, exceptionem positam in regulā favore S. R. E. cardinalium, et indultum conferendi beneficia reservata concessum cardinali episcopo, non suffragari capitulo ratione communionis et consortii, iuxta declarationem felicitis recordationis Urbani Papae VIII praedecessoris sui editam die x septembris anno mdcxxvi, quam Sanctitas Sua in omnibus et per omnia approbat. Decernens sic in praemissis omnibus per quoscumque, etc., iudicari debere, ac irritum, etc.

x. Item voluit idem dominus noster Papa, quod concessa per felicitis recordationis Innocentium XIII¹ praedecessorem suum, et de eius mandato, expediantur in formā *Rationi congruit, etc.*, sub die coronationis suae, ut moris est, et idem quoad concessa per piaē memoriae Clementem XI etiam praedecessorem suum ad sex menses dumtaxat ab ipso die coronationis incipiendos observari voluit.

De litteris in formā *Rationi congruit* expediendis.

xi. Item declaravit omnium et singulorum ecclesiarum cathedralium et monasteriorum provisiones, quas praedicti praedecessores sui ordinationi et dispositioni eorum, necnon omnia et singula beneficia ecclesiastica, quae dicti praedecessores etiam praedictae dispositioni cum interpositione decreti revolverant (quae quidem ecclesiae, monasteria, necnon sic reservata beneficia tempore obitus eorumdem praedecessorum vacabant, aut ecclesiae ipsae, vel monasteria huiusmodi, si commendata, vel eis administratores deputati non fuissent, etiam tunc non vacassent), remansisse et remanere per huiusmodi reservationem et decretum affecta, nullumque de illis praeter Romanum Pontificem eā vice se intromittere vel disponere potuisse, sive posse quoquo modo. Decernens irritum et inane, si secus super his attentatum forsā erat tunc, vel impostero contigerit attentari.

Declaratio reservationis ecclesiarum et beneficiorum per praedecessores reservatorum.

xii. Item praedictus dominus noster omnes et singulas ab Innocentio XIII² Romano Pontifice praedecessore suo infra annum ante diem eius obitus concessas gratiae vel iustitiae, litteris temporibus debitis earum executoribus seu iudicibus non praesentatis, omnino revalidavit, et in statum pristinum, in quo

Revalidatio litterarum praedecessoris gratiae et iustitiae infra annum concessarum.

¹ Forsan legendum *Benedictum XIII*, qui fuit praedecessor immediatus (A. T.).

² Forsan, ut antea, *Benedicto XIII* (A. T.).

videlicet antea fuerant, vel pro quibus erant obtentae, quoad hoc plenarie restituit, ac decrevit per executores seu iudices praedictos, vel ab eis subdelegandos, ad expeditionem negotiorum in eis contentorum procedi posse et debere iuxta illarum formam.

Revocatio
Unionum.

XIII. Item, rationabilibus suadentibus causis, ipse dominus noster, omnes uniones, annexiones, incorporationes, suppressiones, extinctiones, applicationes et dismembrationes, etiam perpetuas, de quibusvis cathedralibus, necnon aliis ecclesiis, monasteriis, dignitatibus, personatibus, officiis et beneficiis ecclesiasticis, eorumve domibus, praediis et locis, per cessum vel decessum, aut aliam quamvis dimissionem vel amissionem, qualiacumque fuerint, invicem, vel aliis ecclesiis, monasteriis et mensis, etiam capitularibus, dignitatibus, personatibus, officiis, beneficiis, ac piis et aliis locis, universitatibus etiam studiorum generalium, et collegiis, etiam in favorem S. R. E. cardinalium, seu ecclesiis, monasteriis et beneficiis per eos obtentis, quomodolibet apostolicam vel aliam quavis, non tamen Concilii Tridentini, auctoritate, necnon pro fundatione seu dotatione, augmento vel conservatione collegiorum et aliorum piorum et religiosorum locorum ad fidei catholicae defensionem et propagationem bonarumque artium cultum institutorum factas, quae suum non sunt sortitae effectum, ac quascumque concessionem et mandata super unionibus, annexionibus, incorporationibus et aliis praemissis taliter faciendis, revocavit, cassavit et irritavit, nulliusque decrevit existere firmitatis; nec alicui quascumque clausulas vel adiectiones aut decreta, quae Sanctitas Sua pro expressis haberi voluit, in quibusvis apostolicis, etiam quae motu proprio, aut ex certa scientia, et con-

sistorialiter processerunt et emanarunt, litteris, etiamsi in eis decretum esset, illas ex tunc effectum sortitas esse, aut ius quaesitum fore, quomodolibet contentae¹, adversus revocationem et irritationem huiusmodi voluit aliquatenus suffragari. Decernens irritum, etc.

XIV. Item revocavit quascumque facultates concessas quibusvis patriarchis, archiepiscopis, episcopis, et aliis personis ac praelatis, etiam utriusque signaturae referendariis, necnon Apostolicae Sedis nunciis, ac fructuum et proveniuntum Camerae Apostolicae debitorum collectoribus, de dispensando cum quibusvis personis super matrimonio contracto vel contrahendo in gradu prohibito, ac natalium et aetatis defectibus, et de incompatibilibus beneficiis ecclesiasticis insimul retinendis, necnon de notariis publicis creandis, ac de disponendo quomodolibet de quibusvis beneficiis ecclesiasticis, et alias a praemissis officia ipsorum nunciorum et collectorum directe non concernentes, etiamsi in litteris desuper confectis sint clausulae restitutoriae, et derogatorias derogatorias, et aliae efficaciores, quas pro expressis haberi voluit, quoad omnia in quibus facultates ipsae non sunt sortitae effectum, etiamsi nunciis eisdem dictae Sedis legatis de latere competens sit concessa potestas. Decernens irritum, etc.

Revocatio facultatum quibusvis concessarum.

XV. Item revocavit quascumque facultates et litteras desuper confectas, per quas quicumque sui praedecessores Romani Pontifices quibusvis personis ordinariam collationem seu aliam dispositionem beneficiorum ecclesiasticorum de iure vel consuetudine habentibus, et quavis etiam patriarchali, archiepiscopali, episcopali, vel alia dignitate, vel alio (non tamen cardinalatus) honore fulgen-

Revocatio facultatum conferendi beneficia reservata.

¹ Potius lego *contentas* vel *contenta* (n. r.).

tibus, quavis consideratione vel intuitu, etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, cum quibusvis clausulis, etiam derogatoriis derogatoriis, ac irritantibus et aliis decretis, quorum tenores haberi voluit pro expressis, concesserant, ut, quamdiu viverent, vel suis ecclesiis vel monasteriis praessent, aut ad aliud tempus, de beneficiis ecclesiasticis generaliter reservatis seu affectis ad eorum collationem, provisionem, praesentationem, electionem, et quamvis aliam dispositionem communiter vel divisim spectantibus, disponere libere et licite valerent, aut etiam ad id per eosdem praedecessores vicarii perpetui vel ad tempus constituti forent. Decernens irritum et inane, etc.

De declarationibus.

xvi. Item, ut in apostolicis litteris committendi crimen falsi per amplius tollatur occasio, voluit et ordinavit, quod dictiones numerales, quae in dictis litteris ante nonas, idus et kalendas immediate poni consueverunt, per litteras et syllabas extense describantur, et illae ex praedictis litteris, in quibus huiusmodi dictiones aliter scriptae fuerint, ad Bullariam nullatenus mittantur, etc.

De concurrentibus in data.

§ xvii. Item voluit, quod de concurrentibus in datâ eiusdem diei super vacantibus seu certo modo vacaturis beneficiis, illi, quibus gratiae motu proprio conceduntur, ceteris simili modo gratias non habentibus, aliâs graduati non graduatis, aut inter graduatos magis graduato¹, necnon colorato titulo possessores non possessoribus, ac inter personas alias in Curia praesentes absentibus ab eâ, ac inter praesentes non beneficiati beneficiatis, et similiter inter absentes, ceteris paribus, oriundi non oriundo, et dioecesanus non dioecesano;

¹ Videtur legendum *magis graduatus minus graduato* (R. T.).

in reliquis vero singuli, qui prius apostolicas desuper litteras eorum executoribus praesentaverint, aliis in ipsorum, de quibus agi contigerit, beneficiorum assecutione praeferantur.

xviii. Item, ne, per varias quae pro commissionibus seu mandatis et declarationibus habendis in causis plerumque sunt suggestiones, iustitia postponatur, idem dominus noster decrevit et declaravit suae intentionis fore, quod deinceps per quamcumque signaturam, seu concessionem, aut gratiam, vel litteras apostolicas pro commissionibus seu mandatis, aut declarationibus huiusmodi, etiamsi motu proprio et ex certâ scientiâ, ac etiam ante motam litem, a Sanctitate Suâ emanaverint, vel de eius mandato faciendas, nulli ius sibi quaesitum quomodolibet tollatur.

De uo tel-
lendo ius qua-
situm.

xix. Item voluit, quod, si quis in infirmitate constitutus resignaverit sive in Romanâ Curia sive extra illam aliquod beneficium, sive simpliciter, sive ex causâ permutationis vel aliâs dimiserit, aut illius commendae cesserit, seu ipsius beneficii unionis dissolutioni consenserit, etiam vigore supplicationis dum esset sanus signatae, et postea, infra viginti dies a die per ipsum resignantem praestandi consensus computandos, de ipsâ infirmitate decesserit, et ipsum beneficium quavis auctoritate conferatur per resignationem sic factam, collatio huiusmodi sit nulla, ipsumque beneficium nihilominus per obitum censeatur vacare.

Regula de r-
dicti.

xx. Item voluit, quod, si contingat tam in Curia quam extra alicui personae de parochiali ecclesiâ, vel quovis alio beneficio exercitium curae animarum parochianorum quomodolibet habente, provideri, nisi ipsa persona intelligat et intelligibiliter loqui sciat idiomate loci ubi ecclesia vel beneficium huiusmodi

P. d. nate.

consistit, provisio seu mandatum et gratia desuper quoad parochialem ecclesiam vel beneficium huiusmodi nullius sint roboris vel momenti. Decernens irritum, etc.

De non impetrando beneficio per obitum viventis.

xxi. Item, si quis supplicaverit sibi de beneficio quocumque tamquam per obitum alicuius, licet tunc viventis, vacante provideri, et postea per obitum eius vacet, provisio et quaevis dispositio, etiam vigore alterius novae supplicationis vel gratiae dicto suplicanti per obitum huiusmodi denuo faciendae, nullius sint roboris vel momenti.

De unionibus et unionum confirmatione.

xxii. Item voluit, quod petens beneficia ecclesiastica aliis uniri, teneatur exprimere verum annum valorem secundum communem aestimationem tam beneficii uniendi, quam illius cui uniri petitur, alioquin unio non valeat, et semper in unionibus commissio fiat ad partes, vocatis quorum interest. Et idem voluit observari in quibusvis suppressionibus perpetuis, concessionibus, dismembrationibus et applicationibus etiam de quibuscumque fructibus et bonis ecclesiasticis, ac etiam in confirmationibus unionum singularumque dispositionum huiusmodi.

De Mendicantibus transferendis.

xxiii. Item de Mendicantibus transferendis, qui ad alios Ordines transierint pro tempore, voluit constitutionem felicis recordationis Martini Papae V praedecessoris sui desuper factam, et in libro Cancellariae Apostolicae descriptam, quae incipit *Viam ambitiosae cupiditatis, etc.*, firmiter observari.

De male promissis.

xxiv. Item de clericis extra tempora a iure statuta, sive ante aetatem legitimam, aut absque dimissoriis litteris, ad sacros ordines se promoveri facientibus pro tempore, etiam voluit constitutionem piae memoriae Pii II similiter praedecessoris sui desuper editam, et in dictae Cancellariae Apostolicae libro de-

scriptam, quae incipit *Cum ex sacrorum ordinum, etc.*, pari modo observari.

De moneta.

xxv. Item declaravit idem dominus noster, quod libra turonensium parvorum et florenus auri de Camerâ pro aequali valore in concernentibus litteras et Cameram Apostolicam computari et extimari debeant.

De beneficiis vacaturis per promotionem ad ecclesias et monasteria.

xxvi. Item praedictus dominus noster Papa voluit, decrevit et ordinavit, quod quaecumque concessionem, gratiam et mandata, etiam motu proprio et cum derogatione huius constitutionis, quae ab eo pro quibusvis personis emanaverint de providendo eis de quibusvis beneficiis vacaturis per promotionem quorumcumque ad ecclesiarum et monasteriorum regimina, si huiusmodi concessionem et mandata diem promotionis promovendorum ipsorum praecesserint, necnon quaecumque collationes, provisiones et dispositiones pro tempore faciendae de praemissis et quibusvis aliis beneficiis ecclesiasticis saecularibus et regularibus, quae per promovendos vel assumendos ad quascumque praelaturas inter illarum vacationis et huiusmodi promotionis vel assumptionis tempora simpliciter vel ex causâ permutationis ubicumque resignari vel aliâs dimitti contigerit, cum inde sequutis pro tempore, sint cassae et irritae, nulliusque roboris vel momenti.

De non indicando iusta formam supplicationum, sed litterarum expeditorum.

xxvii. Item, cum ante confectionem litterarum gratia apostolica sit informis, statuit et ordinavit idem dominus noster, quod iudices in Romanâ Curia et extra eam pro tempore existentes, etiamsi sint S. R. E. cardinales, causarum palatii apostolici auditores, vel quicumque alii, non iuxta supplicationum signatarum super quibusvis impetrationibus (nisi in dictâ Curia dumtaxat sint commissiones iustitiam concernentes per placet, vel per S. R. E. vicecancellarium

iuxta facultatem super hoc sibi concessam signatae), sed iuxta litterarum super eisdem impetrationibus et concessionibus confectarum tenores et formas iudicare debeant. Decernens irritum, etc. Et si litterae ipsae per praeoccupationem, vel alias, minus bene expeditae reperiantur, ad illorum, quorum interest, instantiam, ad Apostolicam Cancellariam remitti poterunt per eius officiales, quibus huiusmodi tenores et formas restringere convenit, ad formas debitas reducendae.

De regulis Cancellariae Pro-
ducendis.

xxviii. Item, attendens dominus noster Papa quod super habendis de Cancellaria Apostolica regulis et constitutionibus inibi descriptis faciliter per eos, qui in Romana Curia indeguerint¹, ad ipsam Cancellariam recursus dirigi potest, nec consultum foret, quod, super earumdem regularum et constitutionum (quas² iuxta varietatem concurrentium causarum et negotiorum aliquoties immutari convenit) probando tenore vel effectum, testium plerumque tenacem de super memoriam non habentium depositionibus stari deberet, voluit, statuit et ordinavit, quod deinceps quilibet ex auditoribus causarum palatii apostolici, et aliis (etiamsi S. R. E. sint cardinales) in ipsa Curia pro tempore deputatis auctoritate apostolica iudicibus, etiam in causis actu pendentibus, super huiusmodi tenore vel effectum probando, dumtaxat stet fidemque adhibeat cedulae seu scripturae desuper a duobus maioris praesidentiae, quod danda sit, a tergo signatae, et etiam a duobus aliis litterarum apostolicarum abbreviatoribus in ipsa Cancellaria auscultatae, et vicecancellarii, seu dictam Cancellariam regentis, manu subscriptae, ut moris est; quidquid autem secus fieri contigerit, nullius sit roboris vel momenti.

¹ Edit. Main. legit *indiguerint* (R. T.).

² Edit. Main. legit *quae* pro *quas* (R. T.).

xxix. Item dominus noster cupiens <sup>De subrogan-
dia collitiganti-
bus.</sup> litium succidere anfractus, et, ne novius collitigantibus adversari idetur, providere, voluit, statuit et ordinavit, quod, quoties deinceps aliquem super quovis beneficio ecclesiastico collitigantem in iure vel ad ius, si quod forsitan eius adversario in dicto beneficio competierit, subrogari contigerit (dummodo praedictus collitigans in dicto beneficio intrusus non fuerit, nec super eo contra dictum adversarium, postquam illud per triennium pacifice possederit, lis tunc mota fuerit), aliorum quorumlibet de praemisso iure, sive tunc vacet, vel cum vacaverit, impetrationes vel concessionem, etiam motu proprio, infra mensem ante concessionem huiusmodi factae, nullius sint roboris vel momenti. Et nihilominus cupiens eorum fraudibus obviare, qui viventium beneficia, illorum praesertim quibus aut propter senium aut propter infirmitatem immineret vitae periculum, impetrant, ut illis decedentibus tamquam collitigantes in eorum iuribus facilius subrogentur, voluit, ut deinceps nullus in iure vel ad ius in beneficio defuncti, quod illo vivente in casibus praemissis vel similibus impetraverit, aliquo modo subrogetur, et subrogatio vel gratia, si neutri, si nulli, seu novae provisionis, aut perinde valere, taliter impetranti nullatenus suffragetur: quod etiam strictissime observari mandavit in impetrationibus beneficiorum per privationem et amotionem ex quibusvis criminibus et excessibus forsitan perpetratis, etiamsi usque ad definitivam sententiam, quae tamen in rem non transierit iudicatam, processum foret.

xxx. Item voluit et ordinavit, quod omnes gratiae, quas de quibusvis beneficiis ecclesiasticis, cum cura vel sine cura, saecularibus vel regularibus, per obitum quarumcumque personarum va-

De verisimili
utilitate.

cantibus, in antea fecerit, nullius roboris vel momenti sint, nisi, post obitum ante et datam gratiarum huiusmodi, tantum tempus effluerit, quod interim vacationes ipsae de locis, in quibus personae praedictae decesserint, ad notitiam eiusdem sanctissimi domini nostri verisimiliter poluerint pervenire.

Non valent
commissions
causarum, nisi
littera expedi-
us.

xxx. Item quod omnes et singulae commissiones causarum, quas in antea fieri contigerit, obtentae, vel occasione concessionum dumtaxat apostolicarum de beneficiis ecclesiasticis gratiarum, super quibus litterae apostolicae confectae non fuerint, ac processus desuper habendi, nullius sint roboris vel momenti.

Da impetran-
tibus beneficia
per obitum fa-
miliarium car-
dinalium.

xxxi. Item voluit, quod impetrans beneficium vacans per obitum familiaris alicuius cardinalis, teneatur exprimere nomen et titulum ipsius cardinalis, si ille in Curia fuerit, ipsius ad id accedat assensus, alias desuper gratia sit nulla; et idem servari voluit, si cardinales, quomodolibet ab ipsa Curia absentes et ubilibet etiam in locis infra duas dietas vicinis degentes, familiamque et lares in eadem Curia retinentes, ab ipsa Curia recesserint, ad eandem illico reversuri, et infra decem vel ad summum quindecim dies vere et personaliter reversi fuerint; ita quod cardinalibus, alias quam ut praefertur, ex quacumque causa quantumlibet necessaria et hic necessario exprimenda, absentibus, facultas praestandi consensum huiusmodi non competat, sed beneficia huiusmodi ad liberam Sanctitatis Suae et Sedis Apostolicae provisionem et dispositionem pertineant. Declarans regulas et constitutiones suorum praedecessorum etiam a die earum editionis et publicationis super assensu huiusmodi praestando sic intellectas et intelligendas fuisse; irritumque, etc., attentari, decernens. Quodque si praedicti fami-

liares, eorumdem cardinalium familiares esse desierint, seu ad aliorum cardinalium familiaritatem similem transierint, quoad beneficia, quae familiaritate priori durante obtinuerint, ei in quibus vel ad quae, priori ipsa familiaritate durante, ius eis competierit, cardinales, quorum prius familiares fuerint, suum habeant adhibere consensum. Declarans, praesentem constitutionem locum non habere in illis beneficiis, quae familiares ipsi tempore obitus eorum in dicta Curia vel extra eam obtinerent, aut antea obtinuissent, et ratione officiorum per eos obtentorum dictae dispositioni generaliter reservata vel affecta fuisse apparerent; necnon illos quoad effectum dictae constitutionis familiares eorumdem cardinalium censi, qui ipsorum cardinalium familiares continui commensales ad minus per quatuor menses, computato etiam tempore ante promotionem ad cardinalatum, fuisse probarentur. Decernens irritum, etc.

xxxiii. Item dominus noster, ad evitandas lites et contentiones quae ex praecedenti sua constitutione exoriri possent, vestigiis praedecessorum suorum inhaerendo, voluit, statuit et ordinavit, quod, si beneficia, quae per obitum familiarium continuo commensalium eorumdem cardinalium in futurum vacabunt, cessantibus apostolicis reservationibus, ad alterius cardinalis collationem vel aliam dispositionem pertinere deberent, in dicta praecedenti constitutione non comprehendantur quoad hoc ut in provisionibus talium beneficiorum super expeditione litterarum illius cardinalis, cuius familiaris defunctus ille extitit, consensus requiri debeat; sed beneficia huiusmodi ad collationem seu quamvis dispositionem cardinalis ordinarii collatoris ut praefertur libere spectare censeantur; et si apud Sedem

Super eadem
familiaritate.

Apostolicam beneficia huiusmodi per obitum dictorum familiarium vacaverint, tunc, in provisione talium beneficiorum super expeditione litterarum, illius cardinalis exigatur consensus, si in Romanâ Curia praesens fuerit, ad quem eorumdem collatio et dispositio ut praefertur pertinere deberet, itaut cardinalis ordinarius collator in concursu cum cardinali patrono semper praeferrî debeat: salvis tamen semper indultis concessis et concedendis eisdem S. R. E. cardinalibus. Decernens irritum, etc.

Signatura per
stat praefertur
alteri per con-
cessum.

xxxiv. Item voluit idem dominus noster, quod, concurrentibus eadem die super quocumque beneficio per fiat et concessum, signaturam ex eius¹ per fiat etiam ut petitur habens, alteri per concessum etiam motu proprio habenti praefertur, etiamsi in illâ per concessum praegnantiores, et quantumlibet privilegiativae essent clausulae.

Da annali
possessoris.

xxxv. Item sanctissimus dominus noster, ut improbi lites exquirentium motus reprimantur, voluit, statuit et ordinavit, quod quicumque beneficium ecclesiasticum, tunc per annum immediate praecedentem pacifice possessum, et quod certo modo vacare praetenditur, deinceps impetraverit, nomen, gradum et nobilitatem possessoris eiusdem, et quot annis ipse illud possederit, ac specificam et determinatam, ex qua clare poterit constare quod nullum ipsi possessori in dicto beneficio ius competat, causam in huiusmodi impetratione exprimere, et infra sex menses ipsum possessorem ad iudicium evocari facere, causamque ex tunc desuper infra annum usque ad sententiam definitivam inclusive prosequi debeat et teneatur; alioquin impetratio praedicta et quaecumque inde sequutae nullius existant firmitatis; et item impetrans, de damnis

¹ Forsan ex eis (n. r.).

et interesse possessorem praedictum propterea contingentibus eis satisfacere; et, si possessorem ipsum iniuste, frivole et indebite molestare repertus extiterit, quinquaginta florenos auri persolvere Camerae Apostolicae sit adstrictus, nec alius quam praemissae vacationis modus, etiam per litteras si neutri, aut subrogationis, aut alias, sibi quoad hoc, ut beneficium huiusmodi eâ vice consequi aut obtinere valeat, quomodolibet suffragetur, illudque nullatenus in antea litigiosum propterea censeatur. Quod etiam extendi voluit ad impetrantes beneficia ecclesiastica, cuiuscumque qualitatibus, per privationem et amotionem vel alias propter commissas, excessus et crimina vacantia vel vacatura, et similiter ad impetrantes beneficia tamquam vacantia per devolutionem.

xxxvi. Item statuit et ordinavit idem dominus noster, quod, si quis quaecumque beneficia ecclesiastica, qualiacumque sint, absque simoniaco ingressu ex quovis titulo, apostolicâ vel ordinariâ collatione aut electione, et electionis huiusmodi confirmatione, seu praesentatione et institutione illorum, ad quos beneficiorum huiusmodi collatio, provisio, electio et praesentatio, seu quaevis alia dispositio pertinet, per triennium pacifice possederit (dummodo in beneficiis huiusmodi, si dispositioni apostolicae ex reservatione generali in corpore iuris clausâ reservata fuerint, se non intruserit), super eisdem beneficiis taliter possessis molestari nequeat: necnon impetrationes quaslibet de beneficiis ipsis sic possessis factas, irritas et inanes censi debere decrevit, antiquas lites super illis motas penitus extinguendo.

De triennali.

xxxvii. Item idem dominus noster, ut finis litibus celerius imponatur, et litigantium parcatur sumptibus et expen-

Da non ap-
pellando solo
sententiam de-
finitivam.

sis, suorum praedecessorum constitutionibus et statutis inhaerendo, statuit et ordinavit, quod in causis pendentibus, et quas imposterum contigerit attentari, nulli ante definitivam sententiam liceat appellare, nec appellatio, si fuerit emissa, debeat admitti, nisi ab interlocutoria quae vim habeat definitivae, vel a gravamine minime concernente negotium principale, quod non possit per appellationem a definitiva sententia reparari, nullaeque causae appellationum committantur, nisi in commissione exprimat, quod interlocutoria vim definitivae habeat, vel gravamen sit tale, quod in appellatione a definitiva non valeat reparari. Alioquin appellationes et commissiones imposterum, et quidquid inde sequutum fuerit, nullius sint roboris vel momenti, commissionibus appellationum iam in iudiciis praesentatis et exhibitis in suo robore permansuris, in quibus latis super eisdem sententiis, secundo vel ulterius ab eis non liceat appellare. Appellantes vero et appellationes etiam ab interlocutoriis et gravaminibus huiusmodi, suo, vel alterius nomine prosequentes, si succubuerint ultra expensas et damna, ad quae rescindenda de iure condemnatus compellitur, viginti florenorum auri poenam mulctetur.

Non statuit commissioni post conclusionem.

XXXVIII. Item statuit et ordinavit, quod in commissionibus de iustitia seu mandatis etiam consistorialibus per eum, seu de eius mandato vel auctoritate, in causis in quibus conclusum existat, in posterum concedendis, etiamsi in eis de conclusione huiusmodi implicate vel explicite mentio facta fuerit, nihil censeatur esse concessum, nisi per concessionem huiusmodi commissionis eidem conclusioni ac praesenti regulae derogetur expresse.

De litteris religiosorum expediendis.

XXXIX. Item voluit et ordinavit, quod si aliqui religiosi petunt aliquod benefi-

cium ad nutum amovibile cum clausula, quod exinde pro solo nutu abbatis vel superioris amoveri non possint, litterae quoad ipsam clausulam nullatenus expediantur, nisi idem dominus noster ponat in signaturâ, quod non possit amoveri, vel ad partem clausulam ipsam concedat.

XL. Item si committatur alicui beneficii resignationis receptio, ponatur clausula *Attente quoque provideas, etc.* Et si ex causa permutationis resignationes fiant, ponatur clausula *Quod neuter permulantium ius acquirat, etc.*, nisi quilibet ipsorum ius habuerit in beneficio per ipsum resignato.

De clausula ponenda in litteris permutationis beneficiorum.

XLI. Voluit, quod si petatur suppleri defectus in genere, nullatenus litterae desuper concedantur, nisi in petitione desuper huiusmodi defectus expriman- tur, vel per *Fiat ut petitur* supplicatio signata fuerit.

De supplendis defectibus.

XLII. Item voluit, quod desuper quovis beneficio ecclesiastico de iure patronatus laicorum non expediantur litterae, nisi ponatur expresse, quod tale beneficium tanto tempore vacavit, quod eius collatio ad Sedem Apostolicam legitime est devoluta, vel quia tempus patronis laicis ad praesentandum a iure praefixum lapsum existat, aut ad id patronorum ipsorum accedat assensus. Et si per ipsum iuripatronatus huiusmodi derogari contigerit, iuripatronatus huiusmodi mentio, dispositive ac specificè et determinate, non autem conditionaliter fiat, si illud ad aliquem regem, ducem, marchionem vel alium principem pertineat. Et si de hoc in litteris provisionis vel mandato de providendo de dicto beneficio similis mentio facta non fuerit, non censeatur quomodolibet derogatum.

De derogatione iurispatronatus.

XLIII. Item voluit, quod nulli saeculari de regulari, nec religioso de saeculari beneficiis commenda detur, nisi

De commendis.

in signaturâ per clausulam ad partem super petitione commendae huiusmodi de commendâ ipsâ mentio fiat.

De reformationibus.

XLIV. Item voluit, statuit et ordinavit, quod super quibuscumque reformationibus signatis super impetrationibus quorumcumque beneficiorum vacantium vel certo modo vacaturorum, in quibus petitur quod litterae super primâ datâ expediri possint, si ex huiusmodi expeditione sub tali datâ cuiquam videatur posse fieri praedudicium, litterae huiusmodi sub ipsâ primâ datâ nullatenus expediantur, nisi reformationes huiusmodi per fiat sub primâ datâ signatae fuerint.

De consensu in resignationibus et pensionibus.

XLV. Item voluit et ordinavit, quod super resignatione cuiuscumque beneficii ecclesiastici seu cessione iuris in eo, quam in manibus suis vel in Cancellariâ Apostolicâ fieri contigerit, apostolicae litterae nullatenus expediantur, nisi resignans vel cedens, si praesens in Romanâ Curia fuerit, personaliter, alioquin per procuratorem suum ad hoc ab eo specialiter constitutum, expeditioni huiusmodi in eâdem Cancellariâ expresse consenserit et iuraverit ut moris est. Et si ipsum resignantem seu cedentem pluries super uno et eodem beneficio in favorem diversarum personarum successive consentire contigerit, voluit Santitas Sua, quod primus consensus tenere debeat, et alii posteriores consensus ac litterae eorum praetextu, etiam sub priori datâ expeditae pro tempore, nullius sint roboris vel momenti, nec litterae reservationis vel assignationis, etiam motu proprio, cuiusvis pensionis annuae super alicuius beneficii fructibus expediri possint, nisi de consensu illius, qui pensionem persolvere tunc debeat.

De ingressu religionis.

XLVI. Item non dentur litterae super beneficiis vacaturis per ingressum reli-

gionis, nisi professio praecesserit datam desuper petitionis.

XLVII. Item voluit, quod si petatur aliquod beneficium vacans per modum in Cancellariâ Apostolicâ exprimendum, talis impetratio non valeat, nec litterae desuper expediantur.

Non valet impetratio facta per modum in Cancellariâ exprimen-
Junii.

XLVIII. Item voluit, statuit et ordinavit, quod quotiescumque per signaturam suam, vel de eius mandato factam, super exequendis aliquibus cum adiectione proprii nominis vel dignitatis cuiusvis, iudex datur, litterae desuper expediantur cum expressione, quod idem iudex executionem faciat per se ipsum.

De executione faciendâ.

XLIX. Voluit, quod in litteris dispensationum super aliquo gradu consanguinitatis vel affinitatis, aut aliâs prohibito, ponatur clausula *Si mulier raptâ non fuerit*; et si scienter, ponatur clausula in quaterno.

De dispensationibus in gradibus consanguinitatis.

L. Voluit, quod in dispensationibus super defectu natalium quod possint succedere in bonis temporalibus, ponatur clausula *Quod non praeiudicetur illis* ad quos successio bonorum ab intestato pertinere debeat.

Super defectu natalium.

LI. Item, quod per quamcumque signaturam in quavis gratiâ nullatenus dispensatio veniat, nisi specialiter exprimatur, vel dicta gratia totaliter effectum huiusmodi dispensationis concernat, vel aliâs nihil conferat aut operetur.

Super dispensationibus.

LII. Item, cum concessionem super gratiis dispensationum quarumcumque quibuscumque per ipsi dominum nostrum concessarum vel concedendarum per regulas Cancellariae Apostolicae sint provide limitatae, licet aliquando in petitionibus super huiusmodi concessionibus oblatis multa sunt petita, ne quis talium concessionum praetextu id dispensative tenere aut facere praesumat ad quod concessionem huiusmodi se non extendant, voluit idem dominus noster quod

Nulli suffragetur dispensatio, nisi litteris confectis.

nulla talis dispensatio cuiquam in iudicio vel extra suffragetur, antequam super ea litterae apostolicae sint confectae.

De clausulis
ponendis in lit-
teris indulgen-
tiarum.

LIII. Item voluit, quod in litteris indulgentiarum ponatur, quod si ecclesiae vel cappellae, aut aliàs, aliqua indulgentia fuerit concessa, de qua inibi specialis mentio facta non sit, huiusmodi litterae sint nullae.

De indulgen-
tiis concessis ad
instar.

LIV. Item voluit dominus noster, quod litterae super indulgentiis non expediantur ad instar, nisi specificentur.

De exprimendo
valore benefi-
ciorum in im-
petrationibus.

LV. Item voluit, quod in gratiis, quas quibusvis personis de beneficiis vacantibus seu certo modo vacaturis fieri contigerit, illorum et aliorum quorumcumque beneficiorum, quae dictae personae tunc obtinuerint, seu de quibus eis fuerit provisum, vel concessum aut mandatum provideri, verus annuus valor per marchas argenti aut sterlingorum, vel libras turonensium parvorum, seu florenos auri, aut ducatos vel uncias auri, seu aliam monetam secundum communem aestimationem exprimat, nisi personae praedictae beneficia quae tunc obtinuerint, aut in quibus vel ad quae ius eis competit, iuxta ipsarum oblationes, aut aliàs, dimittere teneantur; alioquin gratiae praedictae sint nullae. Et idem servetur in gratiis quas a Sanctitate Suâ motu proprio emanare contigerit, quoad beneficia tamen, de quibus per Sanctitatem Suam pro tempore providetur seu provideri mandatur, aut aliàs disponitur, ac litteris per quas pro tempore ad ecclesiarum¹ patriarchalium et cathedralium ac monasteriorum regimina promotis conceditur, ut monasteria et alia beneficia ecclesiastica saecularia et regularia per eos obtenta, et in quibus et ad quae ius eis competit, retinere possint.

De clausulis
in beneficiis va-

LVI. Voluit et ordinavit, quod quando

¹ Male ed. Main. legit ecclesiam (R. T.).

providet seu mandat provideri alicui de beneficio ecclesiastico vacante, tunc dari poterunt clausulae, si petatur, etiamsi illud *quovis modo, etc.*, seu per constitutionem *Execrabilis* vacet et specialiter reservatum inter aliquos litigiosum sit, et eius collatio devoluta fuerit, et si pro colligante vel subrogationem, *aut si neutri vel si nulli, etc.*, petente, si tunc lis specificè exprimat, nec detur aliqua generalis reservatio dispositive, nisi desuper in concessione specialis et expressa, ac parte, et non sub conditione mentio fiat, et tunc reliquae reservationes ibi contentae veniant. Si vero tempore expeditionis inde litterarum generalis reservatio huiusmodi probari non possit, aut in novis provisionibus seu pro colligantibus, *si neutri vel si nulli, etc.*, sit expressum, quod ab aliquibus asseritur, illum, cuius beneficium conceditur, collectorem vel unicum subcollectorem, abbreviatorem vel familiarem, notarium, aut dictae Sedis officialem fuisse, clausula ponatur etiamsi dictum beneficium ex eo quod talis collector vel unicus subcollector, abbreviator vel familiaris, notarius aut dictae Sedis officialis fuit, dispositioni apostolicae generaliter reservatum existat, dummodo non sit in eo alicui specialiter ius quaesitum. In reliquis vero nulla clausula detur, unde reservatio generalis elici possit, nisi desuper signatura per duplex fiat signata sit, aut reservatio vel aliàs specialiter habeatur.

LVII. Item voluit, quod super beneficiis ecclesiasticis de qualitatibus illorum, videlicet an dignitates, personatus vel officia sint, eique immineat cura animarum, et ad illa consueverint qui per electionem assumi, mentio fiat; aliàs gratiae desuper factae sint nullae. Et si qualitates huiusmodi affirmative vel conditionaliter non exprimantur, negativa

De expressio-
ne qualitatium
beneficiorum
in impetratio-
nibus.

expresse desuper fiat in beneficiis, quae tales qualitates, vel ex eis aliquas consueverint habere.

De beneficiis vacantibus per contractum matrimonii.

LVIII. Item si reservetur beneficium per contractum matrimonii, non dentur alii modi vacationum de futuro, nec censeatur beneficium reservatum specialiter vel affectum, nisi sequatur matrimonium, sed in beneficiis per promotionem aut ingressum religionis vel assecutionem vacaturis, ponatur clausula, etiamsi non petatur, cum beneficia huiusmodi praemisso, vel aliàs quovis modo, etc., praeterquam per obitum obtinentis, vacare contigerit, etiamsi vacent. Decernens irritum, etc.

De clausulis ponendis in litteris religiosorum.

LIX. Item voluit, quod si petatur aliquem religiosum recipi, et sibi de quovis beneficio ecclesiastico provideri per simplicem signaturam *fiat*, receptio huiusmodi dumtaxat detur, adiecto si petens idoneus sit, aut alium¹ canonicum non obsistat, et exprimatur, si certus numerus regularium sit ibidem, cui etiam non derogetur, nisi expresse concedatur, et si numerus iste non existat, ponatur; dummodo receptionis locus huiusmodi nimium propterea non graveatur. Possintque executores provisionis huiusmodi ad receptionem emissionis professionis non expectato probationis anno procedere.

De translatione religiosorum.

LX. Item si regularis petat sibi de beneficio ab aliquo monasterio vel alio regulari loco dependente provideri, et appareat ex petitione huiusmodi quod alterius monasterii vel loci religiosus sit, licet ibi translatio non petatur, nihilominus illa veniat.

De clausulis: Si est ita.

LXI. Item quod in litteris super beneficiis per constitutionem *Execrabilis* vacantibus, ponatur clausula *Si est ita*; similiter de quibuscumque narratis informationem facti requirentibus.

¹ Forsan aliud vel aliquid (R. T.).

LXII. Item petenti sibi provideri de vacaturo, dentur litterae de vacanti, prout expedierit impetranti.

Potenti provideri de vacaturo, dentur litterae de vacanti.

LXIII. Item revocavit quascumque decimarum, necnon subsidiorum, vigesimae, et aliorum onerum impositiones ex quavis causâ emanatas (non tamen decimarum, subsidiorum et onerum impositorum ex quavis causâ et occasione expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes), et quascumque facultates super decimarum, vigesimae et onerum huiusmodi exactione quibusvis fructuum et proventuum Camerae Apostolicae debitorum collectoribus et Apostolicae Sedis nunciis ab eisdem praedecessoribus concessas. Suspendit quoque ad Suae Sanctitatis et Sedis Apostolicae beneplacitum quascumque plenarias indulgentias ab eisdem praedecessoribus ex quavis causâ etiam expeditionis huiusmodi, si quae per nuncios vel quaestores deferebantur, concessas, necnon deputandi et eligendi confessores qui plenarie absolvant et alia faciant ad earundem indulgentiarum suspensarum effectum, reliquasque facultates ipsas indulgentias quomodolibet concernentes; praeterquam quoad ea in quibus indulgentiae et facultates in aliquâ sui parte sint sortitae effectum, itaut illis, qui implentes iniuncta eis in litteris indulgentiarum huiusmodi iam consequuti sunt facultatem eligendi confessores qui absolvant eos plenarie in mortis articulo, per huiusmodi suspensionem non praeiudicetur, quin facultate ipsâ uti possint in futurum: decrevit quoque irritum et inane quidquid facultatum revocatarum earundem praetextu imposterum contigerit attentari.

Revocatio decimarum et subsidiorum impositorum.

LXIV. Item revocavit, cassavit et annullavit, ac irritas declaravit quascumque facultates percipiendi pretium officiorum Romanae Curiae pro tempore

Revocatio facultatum percipiendi pretium officiorum.

vacantium in toto vel in parte, et quasvis concessionem et collationem, aliasque dispositiones per felicis recordationis Innocentium XIII, aliosque praedecessores de dictis officiis, etiam ex die collationum, concessionum et dispositionum earumdem in antea vacaturis, in favorem quarumcumque personarum, ecclesiarum, monasteriorum, piorum locorum, collegiorum, seu eorum mensarum, etiam in vim contractus, et ex titulo oneroso, et sub quavis aliâ verborum formâ, quam et praemissorum tenores pro expressis haberi voluit, concessas et factas, quoad officia quae post obitum dictorum praedecessorum vacarunt et in posterum quomodolibet vacabunt. Item revocavit quoque, cassavit et annullavit, ac irritas declaravit quascumque infeudationes, investituras, gratias, concessionem quoquo modo, etiam in emphyteusim ad tempus seu in perpetuum, etiam motu proprio, et de plenitudine potestatis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis (extra tamen consistorium, et sine S. R. E. cardinalium consilio et consensu) a die constitutionis felicis recordationis Pii Papae V praedecessoris sui super prohibitione alienandi et infeudandi civitates et loca S. R. E. sub datum Romae apud S. Petrum anno Incarnationis dominicae MDLXVI, IV kalendas aprilis, pontificatus sui anno II, usque in praesentem diem, per quoscumque Romanos Pontifices suos praedecessores aut mandato vel auctoritate eorum quomodocumque et qualitercumque et quovis colore factas et concessas de civitatibus, terris, oppidis, castris, arcibus et locis S. R. E. et Sanctae Sedi Apostolicae et tam mediate quam immediate subiectis, tunc, videlicet de tempore dictarum infeudationum, investiturarum, gratiarum et concessionum nondum devolutis, necnon

quascumque prorogationes et extensiones quarumcumque infeudationum, investiturarum, gratiarum et concessionum de dictis civitatibus, terris, oppidis, castris, arcibus et locis, tunc, videlicet de tempore dictarum prorogationum et extensionum nondum finitarum, quibusvis personis cuiuscumque gradus, status, conditionis et praeeminentiae, etiamsi imperiali, regali, ducali, aut aliâ quavis praefulgeant dignitate, etiam in vim contractus, et ex quocumque titulo, etiam oneroso, et per quascumque, tam sub plumbo, quam in formâ Brevis, sub annulo Piscatoris, aut etiam aliâs quomodocumque et qualitercumque expeditas litteras, ac sub quavis verborum formâ, quam et praemissorum omnium tenores Sanctitas Sua pro expressis haberi voluit, latissime extendendos.

LXV. Item, cum nonnulli in impetrationibus beneficiorum ecclesiasticorum pro tempore vacantium, et certo modo vacaturorum, asserendo illorum fructus, etc., certum per eos expressum annum valorem non excedere, nonnunquam obtineant a Sanctitate Suâ, ut huiusmodi valorem annum augere possint, ut verius possit in confectione litterarum super huiusmodi impetrationibus summa aut valor annuus exprimi, aliter desuper non specificato, ne de veritate huiusmodi concessionis imposterum haesitari contingat, declaravit praetextu concessionis huiusmodi valorem ipsum usque ad tertiam partem valoris expressi, et in primâ, quae desuper fiet litterarum expeditione, dumtaxat augeri posse, et eas, quas litteris iam expeditis cum expressione valoris specificati, aut non integro augmento praedicto, denuo desuper expediri contigerit litteras cum aliquo augmento valoris huiusmodi, nullius esse roboris vel momenti, etiamsi motu proprio beneficiae gratiae et dis-

Quod fructus
in tertiâ parte
augeri possint
vigore clausulae.

positiones quaecumque a Sanctitate Sua emanaverint.

De insordescen-
tibus.

LXVI. Item, ne personis, pro quibus litterae Suae Sanctitatis emanabunt, ob generalem absolutionem a censuris ecclesiasticis, quibus ligati forent, ad earum¹ effectum, indifferenter concedi, et in litteris apostolicis apponi solitam², praestetur occasio censuras ipsas vilipendendi et insordescendi in illis, statuit et ordinavit huiusmodi absolutionem et clausulam in litteris, quas in futurum cum illa concedi contingent³, non suffragari non parentibus rei iudicatae, incendiariis, violatoribus ecclesiarum, falsificationibus, et falsificari procurantibus litteras et supplicationes apostolicas, et illis utentibus, receptatoribus et fautoribus eorum, ac res velitas ad infideles deferentibus, violatoribus ecclesiasticae libertatis, viâ facti ausu temerario apostolicis mandatis non obtemperantibus, et nuncios vel executores Apostolicae Sedis et eius officialium eius commissa exequentes impredientibus, qui propter praemissa vel aliquod eorum excommunicati a iure vel ab homine per quatuor menses scienter excommunicationis sententiam huiusmodi substituerint, et generaliter quibuscumque aliis, qui censuris aliquibus etiam aliâs quam ut praefertur quomodolibet ligati, in illis per annum continuum insorduerint.

Officiales nihil
exigant ultra
debitum.

LXVII. Item idem dominus noster exactionibus, quas Sanctitas Sua non sine displicentiâ plerumque fieri intellexit per officiales Romanae Curiae, qui constitutis sibi emolumentis, pro exercitio officiorum quae obtinent, non contenti, ultra a prosequentibus negotiorum quorundam expeditionem in eadem Curia exigere non verentur, obviare volens,

¹ Edit. Main. legit *eorum* (R. T.).

² Edit. Main. legit *solita* (R. T.).

³ Potius lege *continget* (R. T.).

districte praecipiendo inhibuit omnibus et singulis quaevis officia in eadem Curia obtinentibus, ne de cetero quidquam praetextu officiorum, quae obtinèrent, quovis colore, etiam celerioris expeditionis, ultra emolumenta huiusmodi exigere, seu ad hunc effectum expeditionem eorum, quae eis incumbunt, malitiose differre, sub excommunicationis, et praeter illam suspensionis a perceptione emolumentorum huiusmodi pro primâ ad semestre, et pro secundâ ad annum, et pro tertiâ vicibus, quibus sic excederent, privationis officiorum per eos obtentorum, in quibus sic excesserint, poenis. Ac voluit, quod S. R. E. vicecancellarius et camerarius excedentes ipsos respective, prout eis subsunt, per subtractionem emolumentorum eorundem, ac aliâs ut praefertur, compellant ab huiusmodi illicitis exactionibus abstinere, ac contra eos per praedictas poenas, et alias, prout melius expedire viderint, procedant.

LXVIII. Item sanctissimus dominus noster provide considerans consuevisse quandoque Romanos Pontifices praedecessores suos beneficia, quae vacante Sede Apostolicâ vacare contigerant, dispositioni suae reservare, intendens de beneficiis huiusmodi tam conclavistis quam pauperibus clericis et aliis benemeritis personis providere, omnia et singula beneficia per regulas Cancellariae Apostolicae aut quaslibet alias apostolicas constitutiones temporales Romani Pontificis pro tempore existentis dispositioni quomodolibet et ex quavis causâ reservari solita, quae a die obitus felicitis recordationis Benedicti XIII praedecessoris sui usque ad diem xii iulii currentis vacaverunt, et de quibus per quoscumque ordinarios collatores tunc dispositum non fuerat, seu minus valide dispositum fuerat, suae provisioni ac dispositioni reservavit. Decernens irritum, etc.

Reservato be-
nificiorum va-
cantium Sede
Apostolicâ va-
cante.

Revocatio in-
dultorum super-
venientium.

LXIX. Item, quia ad opportunam nonnullorum suggestionem quandoque contingit, praedecessores suos Romanos Pontifices pro tempore existentes, sub contractorum debitorum vel diversis aliis praetextibus, concessisse et indulgisse beneficiis, ut fructus suorum beneficiorum, aut partem eorum, anticipatis solutionibus ad tempus elocare, vel erga creditores aut quascumque alias personas obligare vel hypothecare, in solum dare, aut alias quomodolibet de eis disponere liceret ad tempus minime restrictum ad vitam supplicantium, cum gravi successorum praeiudicio et ecclesiarum detrimento; ideo indemnitati ecclesiarum et successorum in beneficiis huiusmodi salubriter consulere volens, revocavit, cassavit et annullavit omnia et singula indulta et facultates in ea parte, qua necdum vere et realiter sortita sunt effectum, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores suos hactenus ad favorem quarumcumque personarum concessas, quibus eis vel eorum singulis ullo modo, et ex quavis causa vel praetextu permittitur fructus certos vel incertos, iura, obventiones et emolumenta quaecumque quorumlibet beneficiorum per eos obtentorum anticipatis solutionibus ultra unicum annum elocare, arrendare, ad firmam vel responsionem concedere, vel eos ad favorem quarumcumque personarum quomodolibet obligare vel hypothecare, in solum dare, aut de eis quomodolibet et ex quavis causa disponere pro tempore ad vitam beneficiatorum et tempus, quo beneficia huiusmodi obtinuerint, minime restricto et coarctato; illorum tenores, etc.; decernens irritum, etc.

Quod cardinales non comm-
prebentantur
sub regulis la-
ciendis.

LXX. Item, cum S. R. E. cardinales sanctissimo domino nostro assistant, ac propterea debeant specialibus praerogativis et privilegiis gaudere, idem do-

minus noster statuit, ordinavit et declaravit, quod in quibuscumque constitutionibus et regulis per Sanctitatem Suam edendis non comprehendantur neque comprehensi censeantur ipsi cardinales, nisi illae eorumdem cardinalium favorem concernant, vel constitutiones edendae de eorumdem cardinalium vel maioris partis eorum consilio editae fuerint, seu in eisdem regulis et constitutionibus facta fuerit ipsorum cardinalium expressa mentio.

Quod regulae
Cancellariae
non compre-
bendantur sub
generalibus de-
rogationibus.

LXXI. Item Sanctitas Sua statuit et declaravit, quod praemissis, et quibusvis aliis regulis Cancellariae suo tempore edendis et publicandis, nunquam censeatur derogatum in quibuscumque constitutionibus, litteris, Brevibus, indultis et aliis ordinationibus apostolicis, etiam motu proprio et ex certa scientia emanatis, per quaecumque verba et decreta derogatoria, irritantia, universalis et amplissima, et clausulas quantumvis efficacissimas, etiam derogatarum derogatorias, atque specialis et individuae expressionis vim habentes et habentia, nisi facta fuerit de illis expressa mentio, et non aliter, nec alio modo.

Potestates vi-
cecancelarii et
cancellariam re-
regalia.

LXXII. De potestate reverendissimi domini vicecancelarii et cancellariam regentis.

Primo, quod possit committere absolutionem illorum, qui ignoranter in supplicationibus vel in litteris apostolicis aliquid scriberent, corrigerent vel delerent.

Item, quod possit corrigere nomina et cognomina personarum (non tamen eorum quibus gratiae et concessionis sunt) ac beneficiorum, dum tamen de corpore constet.

Item, quod possit omnes causas beneficiales, etiam non devolutas, committere in Curia, cum potestate citandi ad partes.

Item, quod processus apostolica aucto-

ritate decretos aggravare possit cum invocatione brachii saecularis, et sententias executioni demandari facere contra intrusos et intrudendos, per litteras apostolicas desuper conficiendas, et non alias.

Item, quod possit signare supplicationes manibus duorum referendariorum signatas de beneficiis ecclesiasticis saecularibus et regularibus dispositioni apostolicae generaliter non reservatis, quorum cuiuslibet valor centum florenorum auri de Camerâ vel totidem librarum taronensium parvorum seu totidem in aliâ moneta, secundum communem aestimationem, valorem annuum non excedet.

Item, quod possit signare supplicationes, etiam duorum referendariorum manibus signatas, de novis provisionibus, si neutri, et subrogationibus pro colligantibus, in quibus non detur clausula generalem reservationem importans.

Item, quod possit ad ordines suscipiendos arctatis prorogare terminos de dictis suscipiendis ordinibus, usque ad proxima tunc a iure statuta tempora, in quibus sic arctati successive ad ipsos ordines promoveantur.

Placet, publicentur et adscribantur l.

Dat. die 13 iulii 1730, pontif. anno 1.

Lectae et publicatae fuerunt supradictae regulae, ordinationes et constitutiones in Cancellariâ Apostolicâ ab uno ex reverendissimorum patrum dominorum maioris praesidentiae abbreviatoribus, anno Incarnationis dominicae MDCCXXX, die vero XXIV mensis iulii, pontificatus praelibati sanctissimi domini nostri Clementis XII anno 1.

JOSEPH MARIA MINICOTIUS *procurator*.

II.

Gratiae et privilegia conclavistis postremi conclavis conceduntur¹.

¹ Eadem privilegia concessere Romani Pont. post Clementem VIII const. *Aequitati consen-*

Clemens Papa XII,

URBIS. — Motu proprio, etc.

Nos, volentes dilectos filios conclavistas, qui conclavi, in quo nos divinâ favente clementiâ ad summi apostolatus apicem assumpti fuimus, nobis et venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus uti familiares continui commensales inservientes interfuerunt, quique ea de causâ labores, vigilias et incommoda plura subierunt, habitâ ratione obsequiorum huiusmodi, favoribus, gratiis et privilegiis pro cuiusque meritis exornare.

§ 1. Ipsosque conclavistas (quibus hodie, ac aliis participantibus descriptis in rolo seu divisione subscripto seu subscriptâ per venerabilem fratrem nostrum Antonium Franciscum de Valentibus, archiepiscopum Theodosiensem nuncupatum, datarium nostrum, summam decem millium scutorum auri in auro stamparum ex pretio tot officiorum vacabilium ad nos spectantium gratiose donavimus) in veros, indubitatos et non fictos familiares continuos commensales nostros, ac eos, qui ex illis clerici existunt, seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque tres praefatae S. R. E. cardinales singulatim in quolibet ordine antiquiores gradu, nobilitate et aliis meritis dignos tali dignitate indicaverint, in nostros et Sedis Apostolicae notarios, sine tamen praeiudicio dilectorum filiorum de numero participantium notariorum, recipimus, et tam illos quam alios conclavistas singulos, qui singulatim ab iisdem tribus cardinalibus digni tali honore reputati fuerint, sacri palatii et aulae Lateranensis comites et milites, et tam illos quam omnes etiam quoscunque alios conclavistas indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, quique Urbis vel alicuius alterius ex civitatibus *laneum, etc.* anno MDCCIII. Morem vero huiusmodi antiquiorem fuisse ibid. fatetur Cherubinus.

Prooemium.

Eos familiares continui commensales suos, notarios, comites, cives, etc. creat.

temporali dominio eidem S. R. E. mediate vel immediate subiectis cives esse voluerint, singulos in eâ ipsâ civitate, quam singillatim quisque eorum elegerit, et ad quam ab eisdem tribus cardinalibus se admitti petierit, veros cives, et ad instar, et sine ullâ prorsus differentiâ inter eos et singulos alios veros originarios et antiquissimos etiam nobiles et participantes cives ipsius Urbis vel civitatis, itaut ipsum ius civilitatis ad quoscumque illorum haeredes eodem modo transeat, creamus, constituimus et deputamus, ac nobilitatis et civilitatis titulo, honore et insigniis decoramus, aliorumque familiarium et continuorum commensalium nobis actu in palatio nostro apostolico inservientium, ac in illius tinello comedentium et bibentium, ac nostrorum et Sedis praefatae notariorum, palatii et aulae praedictorum comitum, militum et nobilium, ac civium huiusmodi originariorum numero et consortio favorabiliter aggregamus, et pro veris, indubitatis et non fictis familiaribus continuis commensalibus, ac notariis nostris, comitibus, nobilibus, militibus et civibus deinceps haberi volumus et reputari mandamus; eisque ut in quibuscumque impetrationibus, concessionibus et litteris, tam gratiam quam iustitiam separatim seu utramque mixtim concernentibus, se familiares continuos commensales, nostrosque comites, milites, nobiles et cives etiam originarios nominare possint, nec propterea impetrationes, concessiones et litterae huiusmodi subreptionis vitio subiaceant, sed validae et efficaces existant, ac ex nunc deinceps in perpetuum omnibus et quibuscumque, ac prorsus similibus antelationibus, praerogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis, ac iuribus quibus alii

nostri familiares tempore dictae assumptionis nostrae ad summi apostolatus apicem, ac quibus alii eiusdem Sedis notarii, etiam de numero participantium existentes, etiamsi habitum et rocchetum notariorum ipsius Sedis non deferant, palatiique et aulae praefatorum comites, milites, nobiles etiam originarii ac antiquissimi cives eiusdem Urbis vel civitatis, quam ut praefertur elegerint, quique ex utroque parente vere nobili et cive originario et antiquissimo procreati, de iure, statuto, consuetudine, vel aliâs ex aliquo speciali privilegio, seu aliâs quomodolibet, etiam quoad assequutionem quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam per quascumque litteras seu constitutiones apostolicas pro tempore editas, utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, potiri, gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, ubique locorum in iudicio et extra, sine tamen eorundem notariorum de numero participantium praeiudicio, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite valeant realiter et integre in omnibus et per omnia, etiamsi in Urbe et civitate huiusmodi non habitaverint, perinde ac si de vere nobili genere et ex utroque parente nobili originario ac antiquissimo cive procreati forent, et huiusmodi praerogativae, privilegia, exemptiones, gratiae, favores, concessiones, indulta et iura, quae pro aliis nobilibus et civibus originariis emanarunt, et quae ratione nobilitatis et civilitatis naturalis et originariae aliis competant, pro eisdem conclavistis in specie emanassent seu emanarent, et eis naturaliter de iure, statuto, consuetudine, fundatione, vel aliâs competere, auctoritate et tenore similibus indulgemus.

§ 2. Ac conclavistas praefatos a solutione et exactione quarumcumque decimarum (non tamen decimarum subsi-

Exempt a la-
cimarum, etc.

diorum et onerum in subsidium expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes impositarum et impositorum) et cuiuscumque pedagii, subsidii, gabellae, et cuiuscumque oneris ordinarii et extraordinarii ubicumque locorum et ex quacumque quantumvis urgentissima et inexcogitabili causâ et occasione, etiam ad instantiam imperatoris, regum et rerumpublicarum, etiam Venetae, et aliorum quorumcumque principum, impositorum et imponendorum pro tempore, ex nunc prout ex tunc, et e contra, et, postquam casus huiusmodi impositionis et solutionis evenierit, liberamus et eximimus, liberosque et exemptos fore et esse decernimus; districtius inhibentes dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus eiusdem S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis, ac quibuscumque aliis officialibus Camerae nostrae Apostolicae, ac executoribus¹ decimarum (praeterquam decimarum, subsidiorum et onerum in subsidium expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes, ut praefertur, impositarum et impositorum) necnon cuiuscumque pedagii, subsidii, gabellae et aliorum, ut praefertur, impositorum onerum huiusmodi, ac aliis personis cuiuscumque ecclesiasticae vel saecularis dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, ne eos ad aliquam solutionem cogere seu compellere, aut super praemissis eorumque usu, possessione, vel quasi, directe vel indirecte quovis quaesito colore vel ingenio molestare, vel aliâs quomodolibet impedire quoquo modo praesumant; necnon eisdem conclavistis, quod bona quaecumque ad ipsos et eorum quemlibet spectantia, et per eos etiam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine, saecularium

¹ Potius *exactoribus* (R. T.).

et quorumvis Ordinum et militiarum atque hospitalium quorumcumque regularium, necnon canonicatum et praebendarum ac dignitatum quorumlibet per eos aliâs obtentorum et obtinendorum, aut aliâs quomodolibet et quovis quaesito colore vel ingenio, seu eorum industriâ, legitime tamen et aliâs licite, acquisita et acquirenda, etiam in dictâ Urbe eiusque districtu ac ubique existentia, spoliis minime subiaceant;

§ 3. Sed conclavistae praefati, etiamsi religioni alicuius militiae (non tamen S. Ioannis Hierosolymitani) adscripti, et in eâ expresse professi fuerint, de illis in favorem quarumcumque personarum, de iure tamen capacium, etiamsi curiales esse desierint, et in quocumque loco quantumvis remoto etiam extra eorum propriam residentiam eos decedere contigerit, testari vel aliâs dispo-
nere, iisque ab intestato decedentibus, legitimi eorum haeredes quicumque succedere libere et licite valeant, simili modo concedimus et indulgemus: praecipientes et mandantes eisdem praefatae S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis, et quibusvis aliis spoliiorum huiusmodi collectoribus et subcollectoribus, ac militiarum (non tamen dicti S. Ioannis Hierosolymitani) praedictarum receptoribus, officialibus aut prioribus, et quibusvis aliis personis, tam saecularibus quam regularibus, etiam cuiusvis militiae et cuiusvis gradus, status, ordinis et praecminentiae, etiamsi speciali notâ digni existant, ne in huiusmodi bonis manus apponant, neque haeredes praefatorum conclavistarum desuper molestare audeant seu praesumant: ac etiam decernentes, donationes, etiam per viam testamenti et codicillorum, per ipsos conclavistas de eorum bonis huiusmodi faciendas, semper et perpetuo validas et efficaces fore.

Facultas in-
staudi, etiamsi
religionis alicui
aut militiae no-
men dederint,
excepta militia
S. Ioannis Hie-
rosolymitani.

Dispensatio
circa solatio-
nem habitus et
tonsurae pro
habentibus pen-
sionem vel pen-
siones decento-
rum ducatorum
auri cuiuscum-
que generis illa
vel illae sint.

§ 4. Ac cum eisdem conclavistis, etiam in militia S. Ioannis Hierosolymitani et in quavis aliâ militia expresse professis, quod ratione quarumcumque pensionum annuarum eis et eorum cuilibet super quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum ac etiam mensarum episcopalium, archiepiscopalium, abbatialium, necnon dignitatum quarumcumque ac monasteriorum, etiam per eiusdem S. R. E. cardinales ad praesens obtentorum et in posterum quomodolibet obtinendorum, fructibus, etc., ac etiam distributionibus quotidianis, non tamen ultra summam ducentorum ducatorum auri de Camerâ, pro quolibet eorum nunc et pro tempore reservatarum et assignatarum, ac reservandarum et assignandarum, habitum et tonsuram clericalem gestare, et in illis, dummodo aliâs ipsi habitum decentem et honestum ac per milites praefatos gestari solitum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam desuper cogi seu compelli, minusque aliquas sententias, censuras, nec etiam privationis seu cessationis ipsarum pensionum poenas occasione praemissorum incurrere possint, sed easdem pensiones, usque ad praefatam summam ducentorum ducatorum huiusmodi ascendentes, et reservatas et in posterum reservandas, ut praefertur, etiamsi matrimonium, quoad milites alicuius militiae, videlicet cum militia compatible, iam contraxerint, vel posthac contrahere voluerint, cum unicâ et virgine tantum, recipere, et, quoad vixerint et quilibet eorum respective vixerit, retinere libere et licite valeant, de specialis dono gratiae dispensamus.

§ 5. Et insuper conclavistis praefatis et eorum singulis, ut quicumque loci Ordinarii, vel canonici metropolitanarum vel cathedralium, seu duarum insignium Urbis collegiatarum ecclesiarum, aut

personae aliae quaecumque ecclesiasticae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in Romanâ Curia quam extra eam, ad id per eos et eorum singulos eligendi seu eligendae, quascumque pensiones annuas eis et eorum singulis super quibuscumque fructibus, etc., iuribus, obventionibus et emolumentis universis certis et incertis quarumcumque mensarum episcopalium, archiepiscopalium et abbatialium, ac etiam distributionibus quotidianis, etiam ratione servitii et mercedis, dignitatum, canonicatum et praebendarum, ceterorumque aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum curâ et sine curâ, saecularium, et quorumvis Ordinum regularium (non tamen per S. R. E. cardinales obtentorum) reservatas seu reservandas, seu fructus, etc., huiusmodi beneficiorum reservatos seu reservandos, etiamsi semel vel pluries translatae seu translati fuerint, usque ad summam centum ducatorum auri de Camerâ similem, in toto vel in parte, ac in unâ seu pluribus vicibus, ac etiam in mortis articulo cassare et extinguere; ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, etc., huiusmodi, usque ad summam praefatam centum ducatorum, uni vel pluribus aliis personis ecclesiasticis, vel etiam clericali caractere tunc temporis nondum insignitis, cum clausulâ tamen ex tunc prout postquam dicto caractere rite insigniti fuerint, seu aliâs pensionem seu fructuum huiusmodi capacibus, per eosdem conclavistas et illorum singulos nominandis¹, etiam quaecumque quocumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, similiter eis quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo et formâ quibus eisdem conclavistis

¹ Male edit. Main. legit *nominandos* (n. r.).

Facilius resignandi pensiones ad summam centum ducatorum.

reservatae seu reservati erant, etiam absque beneficia huiusmodi obtinentium consensu, integre persolvendas, et per eos propriâ auctoritate percipiendas, exigendas et levandas, aut percipiendos, exigendos et levandos, reservare, constituere, concedere et assignare possint, itaut praefati translatarii in quasi possessione pensiones seu fructus, etc., huiusmodi exigendi, in qua ipsi conclavistae tempore translationis per eos vigore praesentium faciendae existebant, in omnibus et per omnia subrogati esse censeantur, concedimus et indulgemus, etiamsi similem gratiam a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris aliâs forsitan obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, tam vigore aliorum privilegiorum conclavistarum, quam ex quocumque alio indulto et privilegio, quorum effectum per hanc novam gratiam et concessionem impedire nolumus, sed cumulative concessam et concessas esse volumus, itaut quilibet eorum cumulative et ampliative praefatis facultatibus praesentibus et praeteritis privilegiis hac in re concessis uti, frui et potiri possint; decernentes, novas reservationes, constitutiones, concessionem, assignationes et translationes pensionum ac fructuum, etc., huiusmodi, ut praefatur, faciendas, ex nunc prout postquam factae fuerint, plenam roboris firmitatem obtinere, ipsaque beneficia, super quorum fructibus, etc., aliisque huiusmodi reservatae fuerint, obtinentes ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore.

Concessio an-
nuitatibus equi-
tibus Hieroso-
lymitanis, seu
alterius mili-
tiae.

§ 6. Necnon conclavistis praefatis, qui S. Ioannis Hierosolymitani, seu cuiusvis alterius militiae regularis, etiam expresse professi sunt, ut, etiamsi ab eorum conventu absentes existant, dummodo tamen quinquennalem seu aliam debitam residentiam in conventu fecerint,

et consueta servitia praestiterint, quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, ac quarumvis pensionum et commendarum eorum militiae seu religionis capaces existant, perinde ac si in eadem militia seu religione antianitatem de iustitiâ consequuti fuissent, similiter indulgemus.

§ 7. Praeterea eosdem conclavistas, si qui eorum defectum natalium patiantur, ex quocumque damnato et illicito coitu, etiamsi ex nobilibus parentibus et vilibus feminis procreati existant, legitimamus, omnemque ab illis genturae huiusmodi maculam sive notam abstergimus et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus, et cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis et maternis ac aliorum consanguineorum seu cognatorum vel aliorum quorumcumque, sine tamen praeiudicio venientium ab intestato vel fideicommisso, seu aliâs de iure validâ dispositione, et praeterquam in bonis ecclesiasticis et ab Ecclesiâ provenientius, succedere, et illa donationis vel alio quovis titulo consequi et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succedere, eos ad omnia iura, legitimas successiones ex testamento, vel ab intestato haereditates, legata, libertates restituendo realiter et cum effectu, ac ad dignitates, honores et quaecumque alia officia saecularia publica vel privata etiam assumi, illaque gerere et exercere, in omnibus et per omnia ac si de legitimo matrimonio procreati forent, ac, eodem defectu non obstante, si aliud canonicum eis non obstat impedimentum, ut clericali characteri, qui illo nondum insigniti sunt, insigniri, et ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, si nondum ad illos promoti sint, promoveri, ac postmodum characteri et ordinibus huiusmodi ac illorum

Legitimatio il-
legitimorum et
ad ecclesiastica
beneficia habi-
litatio.

privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, et quaecumque et qualiacumque cum curâ et sine curâ beneficia ecclesiastica, etiamsi, personatus administrationes et officia etiam curata et electiva in cathedralibus et metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel earum perpetuae vicariae, ac canonicatus et praebendae ac dignitates, non tamen maiores post pontificalem in cathedralibus, nec principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si eis aliâs canonice conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur vel aliâs assumantur ad illa et instituantur in eisdem, recipere, et, dummodo plura simul non sint quam quae a Concilio Tridentino permittitur, quoad vixerint retinere libere et licite valeant, similiter dispensamus.

Dispensatio a defectibus, qui in collationibus, vel acquisitione beneficiorum, pensionum, etc., praeter simoniam, aut usuram.

§ 8. Ac omnes et quoscumque defectus, si qui forsant sint, in omnibus et quibuscumque provisionibus ac permutationibus beneficiorum quorumcumque eorundem conclavistarum, tam ob multipliciter titulum, ac ob incurSIONem quarumcumque censurarum, etiam irregularitatis, et similiter in expeditionibus litterarum apostolicarum super illis, quam aliâs ex quavis causâ provenientes, quoad praeteritum tantum, ac sine praedictis iuris alicui quaesiti, et dummodo non intercesserit simoniae labes, nec aliquis desuper pendeat, sanamus: ac provisiones huiusmodi vigore praesentium in utroque foro, perinde ac si novas provisiones huiusmodi obtinuissent, revalidamus, et, quatenus opus sit, omnibus et singulis dignitatibus et aliis cum curâ et sine curâ beneficiis ecclesiasticis quomodolibet qualificatis et nuncupatis, etiam cuiusvis Ordinis regularibus, per eos respective obtentis, de novo etiam respective pro-

videmus: ac omnes et singulas pensiones eis et eorum singulis super quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum quomodolibet qualificatorum et nuncupatorum, etiam alicuius Ordinis regularium, fructibus, etc., ac etiam distributionibus quotidianis respective reservatas, similiter de novo reservamus: ipsisque conclavistis eorumque singulis quoscumque fructus, etc., ecclesiasticos, occasione quarumcumque dignitatum, canonicatum et praebendarum, aliorumque beneficiorum ecclesiasticorum quorumcumque et quarumcumque pensionum annuarum, ipsis et eorum cuilibet respective collatorum et reservatorum, tam ex antedictis quam ex aliis defectibus et occasionibus, etiam ratione omissionis recitationis Horarum canonicarum, vel eorum non promotionis ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, vel non susceptionis gradus doctoratus, indebite perceptos, cuiuscumque quantitatis fuerint, gratiose reimitimus et condonamus: ac cum eis super inhabilitate et irregularitate per eos propterea quomodolibet contractâ, vel etiam ex eo quod censuris huiusmodi ligati missas et alia divina officia (dummodo tamen non in contemptum clavium) celebraverint, aut aliâs in divinis se immiscuerint, quodque, illâ et praemissis eisdem non obstantibus, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines aliâs rite, et dummodo nullum aliud alicui eorum obstet canonicum impedimentum, promoveri, et in illis et in susceptis per eos aliâs rite ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare libere et licite valeant, dispensamus.

§ 9. Quodque omnes et quaecumque gratiae, provisiones, commendae et quavis aliae litterae apostolicae provisionum quorumcumque beneficiorum ecclesiasti-

Litterae apostolicae pro beneficiis, pensionibus, etc., gratis eis dantur.

corum huiusmodi, prout nostris familiaribus continuis commensalibus, eisdem conclavistis et eorum cuilibet gratis dentur concedantur et expediantur: ac etiam litterae ipsae in formâ Brevis, tam de capiendâ possessione nomine dictae Camerae Apostolicae, quam aliâs, uti illis super provisionibus quorumvis beneficiorum ecclesiasticorum dari poterunt, similiter gratis dentur, concedantur et expediantur, ac dari, concedi et expediri omnino debeant, etiam praecipimus et mandamus.

Validatio horum privilegiorum, ac celebrorum a Summis Pontificibus cuilibet illorum concessorum.

§ 10. Ac eisdem conclavistis et eorum cuilibet, ut alia similia vel dissimilia indulta, privilegia, facultates et gratias, hactenus eis et eorum cuilibet per nos et Romanos Pontifices praedecessores nostros et Sedem praefatam concessa, in suo robore et firmitate cum praesentibus stare, ac illorum omnium et singulorum tenores, perinde ac si de verbo ad verbum inserti forent, praesentibus haberi volumus pro expressis, quam imposterum concedenda specialia vel generalia, quibus per praesentes, ac praesentibus per illa minime in aliquo praeiudicare intendimus; itaut quocumque et qualiacumque fuerint, unum alteri derogare non censeantur, sed eos et eorum quemlibet illis simul ac cum praesentibus praedictis cumulative vel singulariter, prout eisdem conclavistis et eorum cuilibet magis expediens videbitur, frui et gaudere posse decernimus (dummodo tamen praesentibus non adversentur), similiter concedimus et indulgemus.

Exemptio ab insinuatione seu a registrando in Camera.

§ 11. Postremo eosdem conclavistas eorumque aliquem ad praesentem motum proprium, seu litteras super praesentibus, si videbitur, conficiendas, in dicta Camera insinuandum, aut admitti et registrari petendum minime teneri,

† Male edit. Main. legit *quodcumque* (n. r.).

Bull. Rom. — Vol. XXIII.

4

nec illum seu illas, etiamsi motus proprius et litterae huiusmodi infra legitimum tempus insinuatus, admissus et registratus non fuerit, seu illae insinuatae, admissae seu registratae non fuerint, propterea minus validum seu validas censi, sed suos plenarios effectus sortiri debere, ac motum proprium et litteras huiusmodi, et in eis contenta quaecumque, sub quibusvis revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus, decretis et constitutionibus apostolicis similium gratiarum revocatoriis, vel quae eas limitarent vel moderarentur, quae a nobis et dictâ Sede pro tempore, et ex quibusvis causis, etiam urgentissimis, etiam in favorem fidei, ac divini cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel aliâ quavis auctoritate, hactenus vel imposterum emanaverint, minime comprehensum et comprehensas esse, et, quoties illae emanabunt, toties eum et eas in pristinum statum restitutum repositum et plenarie reintegratum, et restitutas, repositas et plenarie reintegratas, seu restituendum, reponendum et plenarie reintegrandum, et restituendas, reponendas et plenarie reintegrandas esse censi.

§ 12. Et insuper, cum dilectus filius Iosephus Ferrettus, Romanus, litterarum apostolicarum expeditor, tamquam dictorum conclavistarum procurator, in praemissis sedulam pro eis operam navaverit, propterea, et aliorum meritorum suorum et obsequiorum nobis et dictae Sedi impensorum intuitu, volentes ipsum specialibus favoribus et gratiis prosequi, eidem Iosepho, licet ipse in conclavi praedicto non intervenerit, nihilominus omnibus et singulis supradictis gratiis, privilegiis et facultatibus, immunitatibus, libertatibus, honoribus, praerogativis, praecementiis, indultis,

Extensio horum privilegiorum ad procuratorem conclavistarum.

exemptionibus, ceterisque praemissis (non tamen quoad participationem decem millium scutorum auri huiusmodi per nos, ut supra, dictis¹ conclavistis donatorum, et inter eos, ut praefertur, distributorum seu distribuendorum) tamquam conclavista frui et gaudere libere et licite possit et valeat, perinde ac conclavi huiusmodi vere et realiter interfuisset (constitutionibus, ordinationibus, ceterisque supradictis et aliis contrariis nequaquam obstantibus), motu, scientiâ et auctoritate similibus, de speciali gratiâ indulgemus; sicque per quoscumque iudices, etiam commissarios, quavis auctoritate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet in quavis instantiâ aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definire debere, irritum quoque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 13. Et insuper dilecto filio nostro Petro S. Laurentii in Damaso nuncupati praedictae S. R. E. cardinali Ottobono nuncupato, eiusdem S. R. E. vice-cancellario et litterarum apostolicarum summatori, ac dilectis filiis Camerae Apostolicae ministris loco secretariorum apostolicorum suppressorum, praesidenti plumbi, aliisque officialibus ad quos litterarum praefatarum desuper conficiendarum expeditio per viam secretam quomodolibet spectat et pertinet, sub poenâ indignationis nostrae motu simili et ex certâ scientiâ ac de apostolicae potestatis plenitudine paribus etiam mandamus, ut praefatas litteras super praedictis omnibus et singulis, tam coniunctim quam separatim, pro singulis, quibus concessa fuerunt, ac seorsim et separatim, cum omnibus et quibuscumque derogationibus, decre-

¹ Male edit. Main. legit ut *supradictis* (A.T.).

tis et clausulis in eis concessis, gratis, etiam quoad compositionem in Dataria nostrâ, et per eandem viam secretam absque alio mandato expediant et expediri faciant.

§ 14. Insuper omnia et singula privilegia, gratias et concessionem, eisdem conclavistis et eorum cuilibet a diversis Summis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris hucusque concessa, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus confirmamus et approbamus, ac de novo liberalissime concedimus.

§ 15. Non obstantibus praemissis, ac de certo eorumdem notariorum numero, etiamsi ad illum non sit devenum, ac nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de praestando consensu in pensionibus, et felicitis recordationis Pii PP. IV de similibus et dissimilibus gratiis in dictâ Camera infra tres menses praesentandis et registrandis, ac Pii V, Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, contra illegitimos, necnon Pictavensis Concilii, ac nostris et Cancellariae praefatae regulis, etiam in crastinum dictae assumptionis nostrae ad summi apostolatus apicem editis et in dictâ Cancellariâ publicatis, ac etiam in universalibus et provincialibus conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, ac etiam urbis Romae ac aliarum civitatum, oppidorum et terrarum Camerae praedictae, et quarumvis universitatum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus, naturis, decretis et novis reformationibus, etiam legibus, tam pontificiis quam imperialibus, regiis et ducalibus, et sacris canonibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis eo-

Aliarum gratiarum confirmatio.

Derogatio contrariorum.

Expeditio gratiosa per viam secretam.

rumque superioribus et personis ac locis quibuscumque, in genere vel in specie, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam vim contractus et statuti perpetui continentibus, ac etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, et consistorialiter, ac aliâs, in contrarium concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis...¹ eorumque tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, exprimerentur et insererentur, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque: cum clausulis opportunis.

Fiat motu proprio L.

Et cum absolutione a censuris ad effectum, etc., et quod obstantiae etiam beneficiales conclavistarum, et ab eis subrogatae huiusmodi, ac dispensationes ac indulta habeantur pro expressis, seu in toto vel parte exprimi possint in litteris, et in casibus regulae de insordescitibus, cum opportuna illius necnon alterius regulae de non tollendo iure quaesito derogatione et quarumcumque aliarum constitutionum apostolicarum, et conciliorum etiam generalium, et statutorum et stabilimentorum, usuum, naturarum, constitutionum synodali-um, et privilegiorum Populi Romani, et Cluniacensis, Cisterciensis, S. Benedicti, S. Augustini et aliorum Ordinum et militiarum, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, et ecclesiis et monasteriis, civitatibus et locis et personis et

dominiis temporalibus, sub quibuscumque verborum formis, et cum quibusvis efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam consistorialibus, etiam contra alienigenas et alias personas certis modis non qualificatas, aut aliâs quomodolibet concessis¹; quorum tenores praesentibus pro plene sufficienter et latissime, ac de verbo ad verbum, prout ipsis conclavistis magis placuerit, exprimi possint, etiam cum suspensione quarumcumque gratiarum, indultorum quibusvis ordinariis collatoribus conferendi beneficia ecclesiastica, etiam reservata, ad eorum collationem, etc., pertinentia, et in omnibus aut certis expressis causis, quomodolibet concessis, latissime extendendis, itaut omnia tollantur: et quod sola praesentis motus proprii nostri signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio et extra, regulâ quacumque contrariâ non obstante: et quod praemissorum omnium et singulorum indultorum, concessio-num, gratiarum et derogationum maior et verior specificatio et expressio fieri possit in litteris, si videbitur, in quibus singulorum conclavistarum nomina et cognomina, qualitates, ordines, gradus, dioecesis, patriae, et cetera requisita exprimi et describi, seu pro expressis et descriptis haberi possint (inter eos sacrista et magistri caeremoniarum cappellae nostrae, necnon secretarius collegii eorundem cardinalium, et ceteri alii in notulâ per ipsos magistros caeremoniarum factâ et descriptâ adnotati et descripti, si aliâs ad pensiones et beneficia huiusmodi habiles et capaces fuerint, comprehendantur et adnotentur) simul vel ad partem, etiam in unâ non factâ mentione de aliâ vel aliis, prout videbitur, expediendis.

§ 16. Volumus autem, quod litterarum

¹ Quae desunt supple ex seq. pag. 37 (R. T.).

¹ Forsan legendum *concessorum* (R. T.).

Aliae clausulae.

Extensio gratiarum huiusmodi favore sacristae, magistrorum caeremoniarum et secretarii S. C.

Transumptum u. B. J.

super praesentibus conficiendarum, seu praesentis Motusproprii nostri transumptis impressis, et sigillo ac manu aliquius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis et etiam subscriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae originalibus litteris seu praesenti Motu proprio nostro originali adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae, aut exhibitus vel ostensus foret.

Fiat L.

Datum Romae, apud S. Petrum, xvii kalendas augusti, anno 1.

Dat. die 14 iulii 1730, pontif. anno 1.

Nihil, quia factum Principis.

DOMINUS MANTUANUS.

Reg. lib. 1 Secretorum fol. 101.

Nomina autem ipsorum conclavistarum sunt haec quae sequuntur.

Reverendissimus dominus Ioannes Baptista Gamberucci, Romanus, archiepiscopus Amasenus, basilicae S. Mariae Maioris de Urbe canonicus et apostolicarum caeremoniarum praefectus; reverendissimus dominus frater Augustinus Nicolaus de Abbatibus Oliverius, Pisarenensis, episcopus Porphyriensis, basilicae S. Ioannis in Laterano de Urbe canonicus, sacrista; reverendus pater dominus Dominicus Rivera, Urbinas, protonotarius apostolicus de numero participantium supranumerarius, basilicae Principis Apostolorum de Urbe canonicus, ac sacri collegii secretarius; reverendus pater dominus Ignatius Reali, Romanus, utriusque signaturae referendarius, ac eiusdem basilicae canonicus; Venantius Philippus Piersanti, presbyter Camerinensis, laudatae basilicae perpetuus beneficiatus, Placidus Eustachius Ghezzius, presbyter Romanus, eiusdem basilicae clericus beneficiatus, Nuntius Sperandio presbyter Aquilanus, praefatae basilicae perpetuus beneficiatus, Franciscus Diversinus presbyter Romanus, Ioannes Philippus Farnia presbyter e Civitate Plebis, basilicae Prin-

cipis Apostolorum de Urbe beneficiatus, coadiutor, Ioannes Lucca subdiaconus Romanus, eiusdem basilicae clericus beneficiatus, magistri caeremoniarum; abbas Marcellus Passari presbyter patritius Arianensis, Ioseph Maria Cardoni laicus Lucanus, Ioannes Giandotti laicus Romanus, nostri dum cardinalatus honore fungebamur; Iacobus Collex clericus Leodiensis, Simon Ruggieri presbyter Neapolitanae dioecesis, Angelus Antonius Mattioli laicus Spoletanae dioecesis, Francisci episcopi Portuensis Pignatelli; Franciscus Velli, presbyter Praenestinus, basilicae Principis Apostolorum de Urbe clericus beneficiatus, Petrus Cheller clericus Amburgensis, Francisci episcopi Ostiensis Barberini; abbas Martinus Xaverius Viscardi presbyter Aretinae dioecesis, Ioannes Baptista Scarselli sacrae theologiae doctor, presbyter Bononiensis, Marcus Mittarelli civis Bononiensis, clericus coniugatus, Iacobi episcopi Albanensis Boncompagni, Ioannes Caesar Peluchius clericus Romanus I. U. D., Propertius Galeotti presbyter Nepesinus, Iacobus Caesari laicus Recanatensis dioecesis, ac Dominicus Mandelli clericus coniugatus Romanus, subrogatus praefato Galeotti qui exivit e conclavi infirmus, Petri episcopi Sabinensis Ottoboni; Bartholomaeus Catenacci eques Hierosolymitanus, presbyter Amerinus, canonicus Philippus Zuffi presbyter Ferrariensis, Ioannes Baptista Angelici clericus Cassanatensis, Thomae episcopi Praenestini Ruffi, venerabilium fratrum nostrorum episcoporum S. R. E. cardinalium: abbas Lucas Nicolaus Recchi clericus Ripanus, Ioannes Argenti laicus romanus, Iosephi Renati tituli S. Laurentii in Lucina Imperialis; abbas Petrus Polidorus presbyter Auxanensis, Franciscus Bacci laicus Urbevetanus, Annibalis tituli S. Clementis Albani; Ioseph Castellucci presbyter Potentinus, Ioseph Maria Cardini laicus Aretinus, Ioannes Baptista de Innocentibus clericus Sabinensis dioecesis, Ludovici tituli S. Praxedis Pici; Antonius Leprotti, physicae et medicinae doctor, laicus Mutinensis dioecesis, Ioannes Andreas Stacchini laicus Ianuensis dioecesis, Antonius Maria Preti presbyter Bononiensis, Ioannis Anto-

nii tituli S. Petri in Vincula De Via; Marianus Soecinus clericus Senensis, abbas Angelus Ginannesky presbyter Clusinae dioecesis, Antonii Felicis tituli S. Balbinae Zondadarii; Thomas de Ceccottis clericus Reatinus, canonicus insignis collegiatae S. Mariae ad Martyres de Urbe, Franciscus Maria Lucca laicus Romanus, Petri Marcellini tituli S. Mariae Transtiberim Corradini; Michaël Neel presbyter Baiocensis, sacrae facultatis Parisiensis doctor, socius Sorbonicus et abbas commendatarius B. M. V. de Lungo Vado, Basilus Laurentius Barbier clericus Parisiensis, abbas commendatarius S. Ioannis Baptistae Monasterii Novi, Franciscus Soldini laicus Florentinus, Armandi Gastonis tituli SS. Trinitatis in Monte Pincio De Rohan; Ubaldo Monacelli presbyter Eugubinus, canonicus insignis collegiatae S. Eustachii de Urbe, Carolus Gessi laicus Urbinatensis, Curtii tituli S. Eustachii Orighi; Alexander Flavianus de Taulignan subdiaconus Carpentoratensis, Ioannes Hugo de Morgues de Saint-Germain presbyter Aniciensis, archidiaconus maior ecclesiae metropolitanae Cameracensis, Franciscus Bassius laicus Camerinensis, Melchioris tituli S. Mariae Angelorum de Thermis Polignac; abbas Antonius Sartoni clericus, patritius Ariminensis, Caietanus Bononi laicus Comensis, Benedicti tituli Ss. XII Apostolorum Odescalchi; Georgius Udalricus Kellerman presbyter Bambergensis, sacrae theologiae doctor, Bernardus Pirlò laicus Mechliniensis, Iosephus Kramer laicus Badensis, Damiani Hugonis tituli S. Mariae de Pace Schonborn; abbas Guidus de Guerapin de Vauréal presbyter Meldensis, doctor Sorbonicus, abbas S. Mariae de Molesmeu, magister oratorii regis christianissimi, Georgius Lazarus Berger de Charancy presbyter Aeduus, doctor Sorbonicus, archidiaconus et canonicus Meldensis, Franciscus Rivet laicus Parisiensis, Henrici tituli Ss. Quirici et Iulitae de Bissy; Iacobus Verdè presbyter Albiganensis dioecesis, Bernardinus Benedetti clericus coniugatus Spoletanus, Ioannes Angiolini laicus Alexandrinus, Innici tituli S. Thomae in Parione Caraccioli; comes Ioannes Fabius

de Brachis I. U. D., clericus Caesenatensis, Ludovicus Mosconi clericus coniugatus Perusinae dioecesis, Nicolai tituli Ss. Nerei et Achillei Spinulae; abbas Caesar Vicecomes de Aragonia presbyter ac patritius Mediolanensis, I. U. D., Angelus Dominicus Federici presbyter Novariensis, sacrae theologiae doctor, praepositus S. Iulii in insula eiusdem S. Iulii, Franciscus Montius laicus Mediolanensis, Giberti tituli S. Alexii Borromaei; baro Georgius de Redegelt clericus e Dania, Petrus Silva laicus Fulginas, Iulii tituli S. Chrysogoni Alberoni; Franciscus Polioni presbyter dioecesis Civitatis Castellanae, Vincentius Sansoni laicus Ariminensis, Georgii tituli S. Agnetis extra Moenia Spinulae; abbas Didacus Mauri clericus Neapolitanus, in Romana Curia advocatus, Caietanus Tesori clericus coniugatus dioecesis Alatinæ, Prosper Beretta laicus Romanus, Cornelii tituli S. Caeciliae Bentivoli; Cosma Torretti presbyter Senensis dioecesis, Ioannes Baptista Lucatti clericus coniugatus Senensis, Ludovici tituli S. Priscaë Belluga; Antonius Thomas Lazzaletti presbyter Senensis, canonicus ecclesiae cathedralis Grossetanae, Ioannes Georgius Grau laicus Hungarus, Michaelis Friderici tituli S. Sabinae de Althan; abbas Ioannes dell'Aquila clericus Beneventanus, abbas Franciscus Galante presbyter Toletanae dioecesis, archidiaconus maior ecclesiae metropolitanae Montis Regalis, Hieronymus Ramonelli laicus Gerundensis dioecesis, Alvari tituli S. Bartholomaei in Insula Cienfuegos; Angelus Pattumi presbyter Senensis, Franciscus Maria de Fabiis laicus Romanus, Bernardinus Tarotius laicus Romanus, domini Bernardi; Mariae tituli S. Bernardi ad Thermas de Comitibus; abbas Faustus Cosatti presbyter Senensis, Dominicus Cencianus laicus Florentinus, Ioannis Baptistae tituli S. Matthaei in Merulana de Alteriis; abbas Sanctes Lanucci presbyter ex oppido Mondavii Fanensis dioecesis, I. U. D. et in Romanae Sapientiae archigymnasio publicus sacrorum canonum et legum professor, Stephanus Felici clericus Spoletanus, Vincentii tituli S. Honuphrii Petra; abbas Carolus Guezzugli clericus Camerinensis dioecesis,

Severinus Vagnarolus presbyter S. Severini, basilicae Principis Apostolorum de Urbe clericus beneficiatus, Prosperi tituli S. Silvestri in Capite Marefuschii; abbas Caesar Maria Testa presbyter Neapolitanus, Bernardus Liguori presbyter Beneventanus, Antonius Garavina laicus Faventinus, Nicolai tituli S. Mariae in Domnica Coscia; abbas Antonius Sambuco presbyter Brixienensis, Ioannes Antonius Ceccarinus laicus Pisaurensis, domini Angeli tituli S. Marci Quirini; abbas Cornelius Ercolani clericus Foroliviensis, Felix Molini presbyter Romanus, Nicolai Mariae tituli Ss. Ioannis et Pauli Lercarii; abbas Ioannes Iacobus ex marchionibus Millo, presbyter ac patritius Casalensis, Antonius Pace laicus Forosempronienensis, Prosperi tituli S. Crucis in Hierusalem Lambertini; abbas Aegidius Isabelli presbyter Potentinus, Michael Seraphini laicus Bituntinus, Francisci Antonii tituli S. Sixti Finny; Ioannes Baptista Ruele presbyter Tridentinae dioecesis, Franciscus Antonius Giovanelli laicus Ierspurgensis, S. R. I. eques, Ioseph Pigler laicus Bavarus, Sigismundi cardinalis de Kollonitz; Leopoldus ex baronibus Pilati clericus Viennensis in Austria, canonicus cathedralium Tridentinae et Jauriensis ac praepositus S. Adalberti, Felix Lasena Caramici clericus coniugatus Romanus, Henricus Premsel laicus Prussianus, Philippus Ludovici cardinalis de Sinzendorf; Ioannes Pelagalli clericus Firmanus, Iacobus Philippus Lazzari laicus Bononiensis, fratris Vincentii Ludovici tituli S. Pancratii Gotti; Ioannes Baptista Masi presbyter Ravennatensis, Dominicus Cappia presbyter Aquileiensis, D. Leandri tituli S. Calixti de Porzia; Victorius de Martinis clericus Pistoriensis, in Romanâ Curia advocatus, canonicus Bernardus Sirelli presbyter Soranus, Petri Aloysii tituli S. Laurentii in Pane et Perna Carafa; abbas Franciscus Cologni clericus Neapolitanus, Ubertus Limburgo laicus Leodiensis, Iosephi tituli S. Mariae Transpontinae Accoramboni; abbas Ioannes Sotii presbyter Romanus, Ferdinandus Pasqualini laicus Mantuanus, Camilli tituli S. Stephani in Monte Caelio Cybo; comes Caesar Me-

rendi clericus Foroliviensis, Ioannes Petrus Salvetti laicus Comensis, Francisci tituli S. Petri in Monte Aureo Burghesii; comes Ioannes Baptista Corderius clericus Montis Regalis provinciae Taurinensis, Franciscus Spondonarius laicus Alexandrinus, ac Petrus Martini laicus Niciensis, subrogatus praefato Spondonario qui exivit e conclavi infirmus, Fr. Vincentii tituli S. Mariae in Via Ferrerii; Paulus Antonius Frescobaldi clericus Florentinus, in Romanâ Curia advocatus, abbas Franciscus Taddei clericus Urbevetanus, Thomas Dardini laicus Florentinus, ac Ioannes Nicolaus Checconi presbyter Florentinus, I. U. D., subrogatus praefato Taddei qui exivit e conclavi infirmus, Alamani cardinalis Salviati, presbyterorum S. R. E. cardinalium: Andreas Iannese laicus Praenestinus, Aloysius Rossi laicus Bononiensis, Laurentii S. Agathae in Suburra de Alteriis; abbas Christophorus Venturelli clericus Amerinus, Ioannes Labusiera laicus Romanus, Caroli S. Angeli in Foro Piscium Columna; Darius Guicciardi presbyter Comensis dioecesis, canonicus insignis collegiatae S. Sirii, I. U. D., Urbanus Bizzarri clericus Romanus, Fabii Ss. Viti et Modesti Oliverii; abbas Thomas Barbucchelli clericus Ravennatensis, Philippus Cassi laicus Romanus, Caroli S. Mariae in Aquiro de Marinis; abbas Franciscus Iustiniani clericus Ianuensis, Antonius Baldani clericus Romanus, canonicus insignis collegiatae S. Mariae ad Martyres de Urbe, Alexandri S. Mariae in Cosmedin Albani; Livius Guarinus laicus Foroliviensis, Philippus Rubbioli laicus Romanus, Hieronymus Scalzi laicus Romanus, ac Vincentius Raymundus Cappelletti laicus Lucanae dioecesis, subrogatus praefato Rubbioli qui exivit e conclavi infirmus, Alexandri S. Mariae de Scala Falconerii; abbas Dominicus Volpi clericus Barensis, Nicolaus Passerini laicus Auximanus, Dominicus Georgii laicus Pisanus, Nicolai S. Mariae ad Martyres Iudice; abbas Laurentius Pius Bonsius clericus Florentinus, Franciscus Maria Strisciamonti laicus Pistoriensis, Antonii S. Nicolai in Carcere Tulliano Banche-rii; abbas Michaelangelus Giacomelli presby-

ter Pistoriensis, Nicolaus Pacini presbyter Pistoriensis, Ioseph Bazzi laicus Romanus, Caroli S. Mariae in Porticu Collicola, diaconorum S. R. E. cardinalium: pater Gaspar Cerati Parmensis, presbyter Congregationis Oratorii de Urbe; frater magister Fridericus Amadeus Lucanus Ordinis Eremitarum S. Augustini, subsacrista; Vincentius Telenus laicus Viterbiensis, physicae et medicinae doctor, custos fontium et squarum conclavis; Ioannes Baptista Lizzani presbyter Romanus, sacrae theologiae doctor, cum praefato reverendissimo archiepiscopo Amaseno caeremoniarum praefecto; Ioannes Franciscus Valentini presbyter Verulanus, pontificiae cappellae ceroferarius, cum dicto reverendissimo episcopo Porphyriensi sacrista; Ioseph ex comitibus Livizzani clericus Mutinensis, cum praedicto reverendo patre domino Rivera sacri collegii secretario; Franciscus Fracassi presbyter Romanus, sacri collegii pro-ratiocinator, cum eodem reverendo patre domino Rivera; Iacobus Curtius laicus Urbinas, cum dicto fratre magistro Amadeo subsacrista; Alexander Pascoli Perusinus, Franciscus Soldati Romanus, medici physici; Victorius Massinus Florentinus, Iacobus Mansuetus Romanus, aromatarius; Iacobus Antonius Bassius Mantuanus, Patritius de Henricis Arpinas, eius auxiliares; Nicolaus Maria Baffi Eugubinae dioecesis, subrogatus praedicto de Henricis qui exivit e conclavi infirmus; Ioannes Dominicus Barili Romanus clericus coniugatus, Dominicus Arduiti Urbinas, Iacobus Poleti Parmensis, Matthaeus Diottallevi Urbinas, eorum auxiliares; Albertus Peppoli faber lignarius, Matthaeus Mili faber caementarius, Franciscus Mossius a Morbegno Novocomensis dioecesis, famulus magistrorum caeremoniarum; Franciscus Contiliani, Franciscus Ridolphi, Ioseph Bazzotti, Isidorus Guardì, Ioannes Ferrini, Petrus Rossi, Petrus Valfre, Prosper Lippi, Philippus Mezzarota, Ioseph Albonetti, Franciscus Fusi, Carolus Galli, Ioannes Montanari, Ioannes Pianneto, Ioseph Cavillas, Ioannes Moretti, Ioannes Ranieri, Bernardinus Ponzani, Ioseph Morgani, Thomas Melchiorre, Antonius Cannet-

toli, Ioseph Maiocchi, Paulus Bettoli, Dominicus Canobi, Ioseph Passi, Iacobus Lozzi, Ioseph Marini, Ioseph Giusti, Iacobus Ceccherini, Franciscus Maria Almerighi, Georgius Remigius de Bernardo, Leonardus Galli, Sebastianus Fritelli, Alexius Dragoni, Simon Savellini, Carolus Pozzi, Gregorius Ulissi, Thomas Raggi, scopatores conclavis.

III.

Privilegia, exemptiones et indulta concessa dapiferis, qui in conclavi suae assumptionis S. R. E. cardinalibus inservierunt¹.

Clemens Papa XII,

URBIS. — Motu proprio, etc.

Romanum decet Pontificem, divinarum ac humanarum rerum dispensatorem, summâ dispositione illius qui dat gratiam et largitur praemia, constitutum in terris, aequâ lance illarum perpendere merita personarum, quae se Apostolicae Sedi obsequentiores exhibuerunt, easque potioribus prosequi favoribus ac maioribus decorare praerogativis, ut sciant quam liberali benignaeque Matri earum assiduas vigilias et indefessos impenderint labores, ac in favoribus et praerogativis sic eis clarigitis Matris venerentur liberalitatem.

§ 1. Hinc est quod nos, volentes dilectos filios nostros, dum cardinalatus honore fungebamur, ac venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium dapiferos, qui conclavi, in quo divina favente clementiâ ad summi apostolatus apicem assumpti fuimus, inservierunt, quique eâ de causâ labores, vigilias et incommoda plura subierunt, habitâ ratione obsequiorum huiusmodi, favoribus, gratiis et privilegiis pro cuiuscumque

Exordium.

Dapiferi sunt hi qui famulati sunt Pontifici in conclavi, et qui ei inservierunt.

¹ Haec quoque privilegia a Summis Pontificibus recens creatis concedi solent.

meritis exornare, ac¹ eosdem dapiferos et eorum singulos motu proprio, non ad ipsorum dapiferorum vel alterius pro ipsis nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de merâ liberalitate, certâque scientiâ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, in veros, indubitatos et non fictos familiares continuos commensales nostros, et eos, qui ex illis clerici existunt, seu militiae clericali adscribi desiderant, quosque² tres ex praefatis cardinalibus in quolibet ordine antiquiores gradu, nobilitate et aliis meritis dignos tali dignitate iudicaverint, in nostros et Apostolicae Sedis notarios, sine tamen praeludicio dilectorum filiorum de numero participantium, tenorè praesentium recipimus: et tam illos quam alios dapiferos singulos, qui singillatim ab eisdem tribus cardinalibus digni tali honore approbati fuerint, sacri palatii et aulae Lateranensis comites et milites: ac tam illos quam alios omnes quoscumque dapiferos indistincte, qui nobiles non sunt, nobiles, quoque³ Urbis et alicuius alterius ex civitatibus temporali dominio dictae Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis cives esse voluerint, singulos in eâ ipsâ civitate, quam singillatim quisque eorum elegerit, et ad quam ab eisdem cardinalibus se admitti petierit, veros cives ad instar, et nullâ prorsus differentiâ inter eos et singulos alios veros originarios et antiquissimos et nobiles participantes cives ipsius Urbis vel civitatis, itaut ipsum ius civilitatis ad quoscumque eorum haeredes eodem modo transeat, creamus, constituimus et deputamus, ac nobilitatis et civilitatis titulo et honore et insigniis decoramus: alio-

rumque familiarium continuorum commensalium nobis actu in palatio nostro apostolico servientium, et in illius tinello comedentium et bibentium, nostrorum et Sedis Apostolicae notariorum, palatiique et aulae praefatae comitum, militum et nobilium et civium huiusmodi originariorum numero et consortio favorabiliter aggregamus, et pro veris indubitatis et non fictis familiaribus continuis commensalibus ac notariis nostris, comitibusque, militibus, nobilibusque ac civibus deinceps haberi et reputari volumus et mandamus.

§ 2. Eisque in quibuscumque impetrationibus ac concessionibus et litteris tam gratiam quam iustitiam separatim, seu utramque mixtim concernentibus se familiares continuos commensales nostros, et comites, milites, nobiles, ac cives et originarios nominari⁴, nec propterea impetrationes, concessiones et litterae ipsae subreptionis vitio subiaceant, sed validae et efficaces existant, ac ex nunc deinceps et in perpetuum omnibus et quibuscumque prorsus similibus antelationibus, antelationum praerogativis, privilegiis, libertatibus, immunitatibus, exemptionibus, decretis et declarationibus, derogationibus, mandatis, suspensionibus, favoribus, gratiis, privilegiis, indultis ac iuribus, quibus alii nostri familiares tempore dictae assumptionis postrae ad summi apostolatus apicem, ac quibus alii eiusdem Sedis notarii, etiam de numero participantium existentes, etiamsi habitum et rocchetto notariorum ipsius Sedis non deferant, palatiique et aulae praefatae comites et milites ac nobiles originarii et antiquissimi cives eiusdem Urbis, vel civitatis quam ut praefertur eligerint, quicumque ex utroque parente vere nobili ac cive originario et antiquissimo procreati de iure, statuto, con-

Ut se tales nominare possint, indulget.

¹ Coniunct. ac redundat (R. T.).

² Pessimo edit. Main. legit *quousque* pro *quosque* (R. T.).

³ Legorem *quique* pro *quoque* (R. T.).

⁴ Aptius *lege* *nominare* (R. T.).

suetudine, vel aliàs ex aliquo speciali privilegio, seu aliàs etiam per quascumque litteras seu constitutiones apostolicas pro tempore editas utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possint et poterunt quomodolibet in futurum, ubique locorum, in iudicio et extra, sine tamen eorumdem notariorum de numero participantium praeiudicio, uti, frui, potiri et gaudere libere et licite valeant, realiter et integre in omnibus et per omnia, etiamsi in Urbe et civitate huiusmodi non habitaverint, perinde ac si de vero nobili genere ex utroque parente originario et antiquissimo cive procreati forent, et huiusmodi praerogativae, privilegia, exemptiones, gratiae, favores, concessiones, indulta et iura, quae pro aliis nobilibus et civibus originariis emanarunt, et quae ratione nobilitatis et civilitatis naturalis et originariae aliis competunt, pro eisdem dapiferis in specie emanassent seu emanarent, et eis naturaliter de iure, usu, consuetudine, fundatione vel aliàs competerent, vigore praesentium indulgemus.

A solutione
decimarum ex-
iuit.

§ 3. Ac singulos dapiferos praefatos a solutione et exactione decimarum ecclesiasticarum ubique locorum et ex quacumque quantumvis urgentissima et inexcogitabili causa et occasione, etiam ad instantiam imperatoris, regum, rerumpublicarum, etiam Venetorum, et quorumcumque aliorum principum impositarum et pro tempore imponendarum (non tamen decimarum, subsidiorum et onerum impositorum in subsidium expeditionis contra Turcas et orthodoxae fidei hostes) liberamus et eximimus, liberosque et exemptos fore et esse decernimus.

Proventus
ecclesiasticos
quavis occasio-
ne male perco-

§ 4. Necnon ipsis dapiferis eorumque singulis quoscumque fructus et proventus ecclesiasticos, tam occasione pen-

sionum annuatim ipsis vel eorum alicui reservatarum, quam ratione omissionis recitationis horarum canonicarum indelbite perceptos, cuiuscumque quantitates fuerint, gratiose remittimus et condonamus: ac cum eis super inhabilitate per eos propterea quomodolibet contracta, vel etiam ex eo quod censuris ligati missas et alia divina officia (non tamen in contemptum clavium) celebraverint, aut aliàs in divinis se immiscuerint, ut, illa et eisdem praemissis non obstantibus, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, aliàs tamen rite, promoveri, et in illis etiam susceptis aliàs rite per eos ordinibus et in altaris ministerio ministrare etiam libere et licite valeant, dispensamus.

Illegitimos le-
gitimis restituit
natalibus.

§ 5. Ac eosdem dapiferos, si qui eorum defectum natalium patiuntur ex quocumque damnato et illicito coitu, etiamsi ex nobilissimis parentibus ac vilibus feminis forsitan procreati sint, etiamsi legitimi aliàs existant, legitimamus, omnemque ab illis geniturae huiusmodi maculam sive notam abstergemus et abolemus, ac legitimis natalibus restituimus: ac cum eorum singulis, ut in quibuscumque bonis paternis et maternis et aliorum consanguineorum seu cognatorum, vel aliorum quorumcumque (non tamen feudalibus et emphyteuticis aut ecclesiasticis vel ab Ecclesia acquisitis, ac sine praeiudicio venientium ab intestato vel ex fideicommisso, seu aliàs de iure valida dispositione) succedere, et illa donationis seu alio quovis titulo consequi et habere, ac ad aequales portiones cum legitimis succedere, eos ad omnia iura legitima et successiones ex testamento vel ab intestato haereditates, legata, libertates restituendo et reintegrando realiter et cum effectu: necnon ad dignitates, honores et quaecumque alia officia saecularia publica vel privata

etiam assumi, illaque gerere et exercere in omnibus et per omnia ac si de legitimo matrimonio procreati forent: ac eodem defectu non obstante, si aliud canonicum eis non obsistat impedimentum, ac¹ clericali caractere, qui illo nondum insigniti sunt, insigniri, et ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines, si ad illud nondum promoti sunt, promoveri, et postmodum caractere et ordinibus huiusmodi, illorumque privilegiis uti, ac in eisdem ordinibus etiam in altaris ministerio ministrare, ac quaecumque et qualitercumque² cum curâ et sine curâ beneficia ecclesiastica, etiamsi personatus, administrationes et officia, etiam curata et electiva in cathedralibus et metropolitanis vel collegiatis ecclesiis, seu si parochiales ecclesiae, vel eorum perpetuae vicariae, ac canonicatus et praebendae, non tamen in cathedralibus, ac dignitates, non tamen in eisdem cathedralibus post pontificalem maiores, nec principales in collegiatis ecclesiis huiusmodi fuerint, si sibi aliâs canonice conferantur, aut ipsi eligantur, praesententur, vel aliâs assumantur ad illa, et instituantur in illis, recipere, et, dummodo plures simul non sint quam quae a Concilio Tridentino permittuntur, quoad vixerint retinere libere et licite valeant, similiter dispensamus.

§ 6. Quodque omnes et quaecumque gratiae, provisiones, commendae, ac praesentes et quaevis aliae litterae apostolicae, ac etiam in formâ Brevis pro illis expediendae³, gratis ubique expediantur; non tamen de capiendâ possessione nomine Camerae Apostolicae, quam in favorem litterarum apostolicarum, ubi illis super provisionibus quorumcumque beneficiorum ecclesiastico-

rum dari poterunt, prout in nostris familiaribus et continuis commensalibus etiam gratis dantur ac conceduntur, ac dari et concedi debent, praecipimus et mandamus.

§ 7. Ac dapiferis praefatis et eorum singulis, ut quicumque loci Ordinarii vel canonici metropolitanarum aut aliarum insignium ecclesiarum, aut personae quaecumque ecclesiasticae in dignitate ecclesiastica constitutae, tam in Romanâ Curia quam extra eam, ad id per eos et eorum singulos eligendi seu eligendae, quaecumque pensiones omnes eis eorumque singulis super fructibus, redditibus, proventus, iuribus, obventionibus et emolumentis universis, certis et incertis, ac distributionibus quotidianis, quarumcumque mensarum episcopalium, archiepiscopalium et abbatialium, et dignitatum, canonicatum et praebendarum, ceterorumque beneficiorum ecclesiasticorum (non tamen per S. R. E. cardinales obtentorum et imposterum obtinendorum), eum curâ et sine curâ, saecularium aut quorumcumque Ordinum regularium, seu fructus, redditus et proventus, aliaque emolumenta et distributiones huiusmodi reservatas seu reservatos, ac reservandas seu reservandos, etiamsi aliâs semel vel pluries translata seu translati fuerint, usque ad summam centum ducatorum in toto vel in parte, ac etiam in mortis articulo cassare et extinguere; ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas, seu fructus, redditus et proventus, et alia emolumenta et distributiones huiusmodi, usque ad summam praedictam, uni vel pluribus aliis personis ecclesiasticis, per eosdem dapiferos et eorum singulos nominandis, quocumque, quaecumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, aliâs tamen pensionum hu-

Facultatem
concedit resi-
gnandi pensio-
nes usque ad
summam cen-
tum ducatorum.

Expediuntur
litterae apo-
stolicae pro
illis gratis
expediuntur.

¹ Coniunctio ac delenda vel ut legend. (R. T.).

² Forsan *qualiacumque*. (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *expediendis* (R. T.).

iusmodi capacibus, similiter eis, quoad vixerint, vel eorum procuratoribus legitimis, eisdem modo et formâ quibus eisdem dapiferis reservatae seu reservati erant, etiam absque beneficiis huiusmodi obtinentium consensu, integre persolvendas seu persolvendos, et per eos percipiendas, exigendas, levandas, ac percipiendos, exigendos, levandos, reservare, constituere et assignare valeant: ipsique translatarii in possessionem dictas pensiones exigendi, in qua ipsi dapiferi tempore translationis per eos vigore praesentium faciendae existebant, in omnibus et per omnia subrogati esse censeantur, etiam concedimus et indulgemus, etiam si similem gratiam a praedecessoribus nostris aliâs forsân obtinuerint, seu quilibet eorum obtinuerit, cuius effectu cumulative eos gaudere et potiri volumus; decernentes, ipsas translationes, et novas reservationes, constitutiones et assignationes pensionum, seu fructuum, reddituum, proventuum, aliorumque huiusmodi, plenam roboris firmitatem obtinere, ipsosque beneficia, super quarum fructibus, redditibus et proventibus reservatae fuerint, obtinentes ad illas persolvendas efficaciter obligatos fore.

Cum eis super delatione habitus clericali dispensat.

§ 8. Ac eisdem dapiferis, ut, ratione quarumcumque pensionum eis et eorum cuilibet super quibuscumque beneficiis ecclesiasticis, ut praefertur, vel aliâs quomodolibet qualificatis, non tamen ultra summam ducentorum ducatorum auri de Camerâ pro quolibet, nunc et pro tempore reservatarum et reservandarum, habitum et tonsuram clericales gestare, et in illis, dummodo ipsi habitum decentem et honestum deferant, incedere minime debeant, nec ad id a quoquam cogi seu compelli, minusque aliquas sententias aut censuras, etiam privationis seu cessationis ipsarum pensio-

num, incurrere possint: ipsasque pensiones ad praefatam summam ducentorum ducatorum ascendentes et reservatas, ut praefertur, etiam si matrimonium contraxerint cum unicâ tantum virgine, recipere et retinere.

§ 9. Postremo, quod bona quaecumque ad dictos dapiferos et eorum quemlibet spectantia, et per eos, etiam ratione quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, etiam canonicatum et praebendarum et dignitatum quarumcumque, per eos aliâs obtentorum et obtinendorum, aut aliâs quomodolibet et quovis quaesito colore vel ingenio, seu eorum industriâ, legitime tamen et licite acquisita et acquirenda, etiam in Urbe eiusque districtu, et ubicumque existentia, spoliis minime subiaceant; sed ipsi dapiferi, etiam si religioni alicuius militiae, non tamen S. Ioannis Hierosolymitani, adscripti fuerint, de illis in favorem quarumcumque personarum, de iure tamen capacium, etiam si curiales esse desierint, et in quocumque loco quantumvis remoto eos decedere contigerit, testari, et aliâs disponere, eisque ab intestato decedentibus eorum haeredes quicumque succedere libere et licite valeant, simili modo concedimus et indulgemus: praecipientes et mandantes dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus S. R. E. camerario, thesaurario, praesidentibus, clericis Camerae nostrae Apostolicae, ac quibuscumque aliis spoliis huiusmodi collectoribus, ac militiarum praefatarum officialibus, aut procuratoribus, ne in huiusmodi bonis manus apponant, neque haeredes dictorum dapiferorum desuper molestare audeant seu praesumant: ac etiam decernentes donationes, etiam per viam testamenti et codicillorum per ipsos dapiferos de eorum bonis huiusmodi, servatis de iure servandis, faciendas, semi-

Forma bona a spoliis exempli fore declarata.

per et perpetuo validas et efficaces fore, nec eosdem dapiferos eorumque aliquem ad litteras super praesentibus conficiendas in dictâ Camerâ insinuandum, aut admitti et registrari faciendum teneri; nec illas, etiamsi intra tempus legitimum insinuatæ, admissæ seu registratæ non fuerint, propterea minus validas censi, sed suos plenarios effectus sortiri debere, easdemque praesentes, et in eâ contenta quaecumque, sub quibusvis limitationibus, revocationibus, suspensionibus, modificationibus, decretis, constitutionibus apostolicis similium gratiarum revocatoriis, vel quæ eas limitarent aut moderarent, quæ a nobis et dictâ Sede pro tempore et de quibusvis causis, etiam urgentissimis, etiam in divini cultus augmentum, etiam consistorialiter, vel aliâ quavis auctoritate hactenus vel imposterum emanaverint, minime comprehendi; sed, quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum repositas et reintegratas esse et censi; sicque per quorumque iudices, etiam commissarios, quavis auctoritate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, ubique iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Expeditionem
harum et qua-
rumcumque lit-
terarum eorum
favore gratis
fieri mandat.

§ 10. Et insuper dilectis filiis rescribentario et computatori collegii scriptorum litterarum apostolicarum, aliisque ad quos earundem litterarum expeditio spectat, in virtute sanctæ obedientiæ et sub poenâ indignationis nostræ, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus mandamus, ut easdem praesentes, et forsân alias litteras, super praemissis omnibus tam coniunctim quam

1 Praep. a nos addimus (R. T.).

divisim, ac pro singulis quibuscumque derogationibus, decretis et clausulis in eis contentis, gratis de mandato nostro ubique in omnibus officiis, etiam abbreviatorum, sollicitatorum, secretariorum, seu illorum suppressorum loco ministrorum Camerae Apostolicae plumbi et registri, absque aliquâ pecuniarum exactione etiam per viam compositionis faciendâ, omni contradictione et dilatione cessantibus, signent, expediant et expediri faciant.

Clausulae
derogatoriae.

§ 11. Non obstantibus eisdem praemissis, ac de certo notariorum numero, etiamsi ad illum non sit eventum, quibus aliâs per praesentes non intendimus derogare, ac regulâ nostrâ de praestando consensu in pensionibus, ac felicis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de similibus vel dissimilibus gratiis in Camerâ Apostolicâ infra tres menses praesentandis ac registrandis, ac venerabilis memoriae S. Pii Papae V, etiam praedecessoris nostri, contra illegitimos, ac Pictaviensis concilii, et aliis apostolicis, ac etiam in universalibus provincialibusque conciliis editis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, et monasteriorum, ecclesiarum, Ordinum, ac etiam urbium Romae et aliarum civitatum, oppidorum et terrarum, aut Camerae praefatae, ac quarumvis universitatum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, stabilimentis, usibus et decretis, ac etiam novis reformationibus, ac etiam legibus, tam pontificiis, quam imperialibus, regiis et ducalibus, etiam sacris canonibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, superioribus et personis et locis quibuscumque, in genere vel in specie, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis, aliisque efficacioribus, effi-

cacissimis et insolitis clausulis, irritantibus et aliis decretis, etiam vim contractus et statuti perpetui continentibus, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, aliâs forsân in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis, inter alia disponentibus quod beneficia Urbis nonnisi personis certis modo et formâ qualificatis et oriundis ex certis locis ac trium Ordinum militarium expresse professis conferri et commendari soleant; quibus omnibus, etiamsi aliâs pro eorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse, harum serie, motu pari derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque: cum clausulis opportunis.

Fiat motu proprio L.

Et cum absolutione a censuris ad effectum, etc., et, in casibus regulae de insordescantibus, cum opportunitâ illius, necnon alterius regulae de non tollendo iure quaesito, aliisque necessariis et opportunis derogationibus, quatenus opus sit, et quod indultorum, concessionum, gratiarum, derogationum, aliorumque praemissorum omnium et singulorum maior et verior specificatio et expressio fieri posset in litteris, in quibus singulorum dapiferorum nomina et cognomina, ordines, qualitates, gradus, dioeceses, patriae et alia requisita exprimi

et describi, seu pro expressis et descriptis haberi possint, iuxta notulam per ipsos seu eorum deputatos confectam, simul vel ad partem, etiam in unâ non factâ mentione de aliâ vel aliis, prout videbitur expedire et expedienda, etc.

§ 12. Volumus autem quod litterarum super praesentibus conficiendarum transumptis, etiam impressis, et sigillo et manu alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis et subscriptis, eadem fides tam in iudicio quam extra illud exhibeatur, quae¹ originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Volumus praeterea, quod sola praesentatio² motus proprii signatura sufficiat, et ubique fidem faciat in iudicio et extra illud: regulâ quacumque contrariâ non obstante.

Fiat L.

Datum Romae, apud S. Petrum, XVII kalendas augusti, anno 1.

Dat. die 16 iulii 1780, pontif. anno 1.

Reg. lib. 1 secr., fol. 41.

Nomina eminentissimorum dominorum cardinalium et dapiferorum sunt haec quae sequuntur:

Laurentius Corsinus, nunc CLEMENS XII, Florentinus; Alexander Gregorius marchio Capponus, Romanus.

EPISCOPI V.

Franciscus episcopus Portuensis sacri collegii decanus cardinalis Pignatellus, archiepiscopus Neapolitanus; abbas Ioannes Baptistista Zolla, patritius Brixienis, praepositus cathedralis Brixienis.

Franciscus episcopus Ostiensis et Veliter-nensis S. R. E. cardinalis Barberinus, Romanus; Pompeius Cumpagnoni clericus Maceratensis.

Iacobus episcopus Albanensis S. R. E. cardinalis Boncompagnus, archiepiscopus Bononiensis; Iulius Gabriellus, Romanus.

¹ Male edit. Main. legit *quam* (n. t.).

² Potius lege *praesentis* (n. t.).

Petrus episcopus Sabinensis S. R. E. cardinalis Otobonus S. R. E. vice-cancellarius, Venetus; **Ioannes Carolus** marchio Molinari, Mediolanensis, abbas S. Mariae de Claravalle et S. Dominici de Garugate, Mediolanensis.

Thomas episcopus Praenestinus S. R. E. cardinalis Ruffus, episcopus Ferrariensis, Neapolitanus; **Carolus Antonius** comes Longini Civitatis Castelli.

PRESBYTERI XL.

Joseph Rénatus tituli S. Laurentii in Lucina S. R. E. cardinalis Imperialis, Ianuensis; **Dominus Georgius** Rhodiginus, abbas S. Mariae de Sacco Longo.

Annibal tituli S. Clementis S. R. E. cardinalis Albanus S. R. E. camerarius, Urbinas; comes **Hieronymus** Bonarelli de Columna, patritius Anconitanus.

Ludovicus tituli S. Praxedis S. R. E. cardinalis Picus de Mirandula; comes **Antonius Barberi**, nobilis Vicentinus.

Ioannes Antonius tituli S. Petri ad Vincula S. R. E. cardinalis de Via, Bononiensis; abbas **Fabius Buccelli** Montis Politianensis.

Antonius Felix tituli S. Balbinae S. R. E. cardinalis Zondadarius, Senensis; **Pompeius Tomasi** nobilis Cortonensis, eques et commendator ordinis S. Stephani PP.

Petrus Marcellinus tituli S. Mariae Trans-tyberim S. R. E. cardinalis Corradinus, Setinus; comes **Aloysius Hubertus** Radicati de Cocconato.

Armandus Gasto tituli SS. Trinitatis in Monte Pincio S. R. E. cardinalis de Rhoan de Soubize, episcopus Argentinensis, Gallus; **Claudius** de Saint-Simon, Parisiensis, abbas S. Petri Gemmeticensis.

Curtius tituli S. Eustachii S. R. E. cardinalis Origus, Romanus; **Franciscus Maria Renzoli** nobilis Viterbiensis, archipresbyter cathedralis Viterbiensis.

Melchior tituli S. Mariae Angelorum ad Thermas S. R. E. cardinalis de Polignac, Gallus; **Dionysius** de Blond, Gallus, abbas S. Romani de Blaie.

Benedictus tituli Ss. XII Apostolorum S. R. E. cardinalis Odescalculus, Mediolanensis, archiepiscopus Mediolanensis; comes **Joseph Maria Castelli**, Mediolanensis.

Damianus Hugo tituli S. Mariae de Pace S. R. E. cardinalis de Schonborn Bachaim, Germanus, episcopus Spirensis; **Philippus Ernestus** de Bruggen, ex liberis nobilibus Curlandiae.

Henricus tituli Ss. Chirici et Iulittae S. R. E. cardinalis de Thiard de Bissy, episcopus Meldensis, Gallus; **Gilbertus** de Drée de la Serrée, Burgundus.

Innicus tituli S. Thomae in Parione S. R. E. cardinalis Caracciolus, episcopus Aversanus, Neapolitanus; abbas **Franciscus Florellus** Romanus.

Nicolaus Caietanus tituli Ss. Nerei et Achillei S. R. E. cardinalis Spinula, Ianuensis; comes **Valentinus Canale**, nobilis Interamensis.

Gibertus tituli S. Alexii S. R. E. cardinalis Borromeus, episcopus Novariensis, Mediolanensis; abbas **Camillus Rasponi**, nobilis Ravennatensis.

Iulius tituli S. Chrysogoni S. R. E. cardinalis Alberonus, Placentinus; marchio **Xaverius Matteucci**, nobilis Firmanus.

Georgius tituli S. Agnetis extra moenia S. R. E. cardinalis Spinula, Ianuensis; **Emanuel Callesa y Tapia** nobilis Burgensis, canonicus ecclesiae metropolitanae Burgensis.

Cornelius tituli S. Caeciliae S. R. E. cardinalis Bentivolus, Ferrariensis; **Philippus Ascevolinus**, Romanus.

Ludovicus tituli S. Priscae S. R. E. cardinalis Belluga et Moncada, Hispanus; abbas **Carolus Guido Forti**, eques Ordinis S. Stephani PP. Pisciensis.

Michaël Fridericus tituli S. Sabinae S. R. E. cardinalis de Althan, episcopus Vacienis, Germanus; abbas **Adrianus Vincentii Mareri** ex comitibus de Ascrea, Reatinus.

Alvarus tituli S. Bartholomaei in Insula S. R. E. cardinalis Cienfuegos, archiepiscopus Montisregalis, Hispanus; **Joseph Saturnius Gonzales** de Sepulveda y Picbinoti, nobilis Aragonensis civitatis Caesaraugustanae.

D. Bernardus Maria tituli S. Bernardi ad Thermas S. R. E. cardinalis de Comitibus, Romanus; **Joseph Isidorus Ferranti** clericus Aesinus.

Ioannes Baptista tituli S. Matthaei S. R. E.

cardinalis de Alteriis, Romanus; Ioannes Vitellius marchio Vitelleschi, nobilis Fulginatensis.

Vincentius tituli S. Onuphrii S. R. E. cardinalis Petra, Neapolitanus; comes Franciscus Maria Negroni Romanus.

Prosper tituli S. Silvestri in Capite S. R. E. cardinalis Marefusus, Maceratensis; comes Gabriel Simonettus, nobilis Auximanus et Anconitanus.

Nicolaus tituli S. Mariae in Domnica S. R. E. cardinalis Coscia, Beneventanus archiepiscopus, Beneventanus; Angelus Antonius abbas Puppius, Romanus.

Dominus Angelus Maria tituli S. Marci S. R. E. cardinalis Quirinus, episcopus Brixiensis, Venetus; comes Marcus Torre, patritius Veronensis.

Nicolaus Maria tituli Ss. Ioannis et Pauli S. R. E. cardinalis Lercarius, Ianuensis; Claudius de Saint-Simon Parisiensis, eques S. Ioannis Hierosolymitani.

Prosper tituli S. Crucis in Hierusalem S. R. E. cardinalis Lambertinus Bononiensis, episcopus Anconitanus; Ioseph Maria Puoti abbas Ss. Stephani et Viti, patritius Argentinus, I. U. D.

Franciscus Antonius tituli S. Sixti S. R. E. cardinalis Finy, Minerbinensis; abbas Cosmus Bernardinus patritius Lucensis.

Sigismundus tituli ..... S. R. E. cardinalis de Kollonitz, archiepiscopus Viennensis in Austria, Germanus; Ioseph Christianus Salliet, nobilis Svecus, sacrae theologiae doctor et canonicus.

Philippus Ludovicus tituli ..... S. R. E. cardinalis de Sinzerdoff, episcopus Iaurinensis, Germanus; Antonius Raurador, nobilis Barchinonensis.

Fr. Vincentius Ludovicus tituli S. Pancratii S. R. E. cardinalis Gotti, Bononiensis; Carolus Franciscus Mattei Romanus.

Dominus Leander tituli S. Calixti S. R. E. cardinalis Porzia episcopus Bergomensis, de Friulo; abbas Hieronymus comes Leoni, nobilis Cenetensis, ex antiquis dominis Roccae de Ferro.

Petrus Aloysius tituli S. Laurentii in Pane et Perna S. R. E. cardinalis Caraffa, Nea-

polititanus; abbas Philippus de Amato, patritius civitatis Amarteeae.

Ioseph tituli S. Mariae Trauspontinae S. R. E. cardinalis Accorambonus, episcopus Imolensis, Spoletanus; Michael de Aste, patritius Romanus, commendator Ordinis Ss. Mauritii et Lazari Sabaudiae.

Camillus tituli S. Stephani in Monte Caelio S. R. E. cardinalis Cybo, de Massa Carrariae; Philippus marchio Vecchiarelli, nobilis Romanus.

Franciscus tituli S. Petri in Monte Aureo S. R. E. cardinalis Burghesius, Romanus; Eneas Silvius Piccolomineus e dominis Pononae, patritius Senensis.

Fr. Vincentius tituli S. Mariae in Via S. R. E. cardinalis Ferrerius, episcopus Vercellensis, Niciensis; Carolus Franciscus comes de Villanova, Taurinensis.

Alamanus tituli ..... S. R. E. cardinalis Salviatus, Florentinus; Chiappinus Vitelli, Florentinus.

DIAGONI IX.

Laurentius tituli S. Agathae in Suburra S. R. E. cardinalis de Alteriis, Romanus; Hieronymus Asdrubal Fagnani.

Carolus tituli S. Angeli in Foro Piscium S. R. E. cardinalis Columna, Romanus; comes Brutus Marcellus Porta, Comensis.

Fabius tituli Ss. Viti et Modesti S. R. E. cardinalis de Abbatibus Oliverius, Pisarenensis; abbas Alexander Baviera, Senogalliensis.

Carolus tituli S. Mariae in Aquiro S. R. E. cardinalis de Marinis, Ianuensis; Guidobaldus comes Iuliani, Bononiensis, abbas S. Nicolai de Mantua.

Alexander tituli S. Mariae in Cosmedin S. R. E. cardinalis Albanus, Urbinas; abbas Franciscus Dominicus Clementi, Romanus.

Alexander tituli S. Mariae in Schala S. R. E. cardinalis Falconerius, Romanus; Oratius Falconerius, nobilis Romanus.

Nicolaus tituli S. Mariae ad Martyres S. R. E. cardinalis de Iudice, Neapolitanus; Antonius David abbas Porro, nobilis Mediolanensis.

Antonius tituli S. Nicolai in Carcere S. R. E. cardinalis Bancherius, Pistoriensis;

dominus Michael Benedet et Luessia, nobilis Oscensis, I. U. D.

Carolus tituli S. Mariae in Portico S.R.E. cardinalis Collicola, Spoletanus; marchio Gaspar Orsinus de Cavaleriis, patritius Romanus.

IV.

Confirmatio decreti Congregationis Rituum pro Ordine fratrum B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum circa recitationem officii B. M. V. sub titulo de Remedio.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Tenor decreti
R. Congregationis
Rituum.

§ 1. Emanavit nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium sacris ritibus praepositorum decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum.

Cum sub die xii iulii mdccxxvii sacra Rituum Congregatio ad instantiam patrum Calceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum indulserit, ut ab ipsis quotannis dominica secunda octobris recitari possit officium B. Mariae Virginis sub titulo de Remedio cum antiphonis et lectionibus ut in festo S. Mariae ad Nives, sumptis ex breviario romano lectionibus secundi nocturni; cumque, ratione concessionis praedicti officii, tum approbationis lectionum propriarum secundi nocturni, quae a patribus Trinitariis praetendebatur, variae contentiones et lites exortae fuerint inter ipsos Trinitarios et patres Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum; habitoque per patrem magistrum fratrem Alexandrum Illomei, praedicti Ordinis de Mercede procuratorem generalem, ad eandem sacram Rituum Congregationem recursu, accedentibus etiam particularibus instantiis patris procuratoris generalis Ordinis Praedicatorum, necnon patris procuratoris generalis Ordinis Carme-

litarum: eminentissimus et reverendissimus dominus cardinalis Belluga, in ponentem seu relatores deputatus, infrascriptum dubium inter partes concordatum exminandum proposuit, videlicet: An sit revocandum decretum die xii iulii mdccxxvii concedens patribus SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum officium B. Mariae Virginis sub titulo de Remedio, uti patronae minus principalis: in casu, etc. Et sacra eadem Congregatio, utraque parte tam in scriptis quam in voce informante audita, discussisque iuribus hinc inde deductis, variisque circumstantiis consideratis, rescribendum censuit: Affirmative, die xxi ianuarii mdccxxx: factaque de his per me secretarium sanctissimo domino nostro Benedicto XIII relatione, Sanctitas Sua decretum sacrae Congregationis approbavit; necnon patribus Trinitariis quoad praedictum officium B. Mariae Virginis de Remedio perpetuum silentium imposuit, die xiiii eiusdem mensis, et anni mdccxxx — N. M. TEDESCHI archiepiscopus Apamenus, secretarius.

Loco + sigilli.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte electi filii Iosephi Mezquia procuratoris generalis praedicti Ordinis B. Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum nobis subinde expositum fuit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi summopere desideret: nos, specialem ipsi Iosepho gratiam facere volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesen-

1 Potius lege eumque (R. T.).

Procuratoris
Ordinis B. M.
Mariae Redem-
ptionis Captivo-
rum postulat pro
confirmatio-
ne huiusmodi
decreti.

tium approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate praefatae Congregationis cardinalium.

Validatio praesentium litterarum.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxix iulii MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 29 iulii 1730, pontif. anno I.

F. cardinalis OLIVERIUS.

V.

Circa continuationem visitationis apostolicae ecclesiarum et locorum piorum Urbis.

**Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.**

Visitatio ab Innocentio XII instituta.

§ 1. Cum felicitis recordationis Innocentius Papa XII praedecessor noster

1 Visitationem huiusmodi indixit Innocentius PP. XII, anno MDXCIII, constit. *Agrum universalis Ecclesiae*, etc., in nostro Bullario num. XLII. Sequentes vero Pontifices Clemens XI, an. MDCCII, Innocentius XIII, MDCCXI, ac Benedictus XIII, anno MDCCXIV, eam persequi suis constitutionibus mandarunt.

Bull. Rom. — Vol. XXIII.

circa pontificatus sui primordia pastorem cleri romani, omniumque almae huius Urbis ecclesiarum, piorumque locorum et operum visitationem instituerit, eamque ipsemet in patriarchalibus eiusdem Urbis ecclesiis inchoaverit, ac sibi in eo munere adiutores nonnullos ex sacro venerabilium fratrum nostrorum tunc suorum S. R. E. cardinalium collegio delegerit et assumpserit, eisque quosdam Romanae Curiae praelatos et alios subinde cardinales adiunxerit, qui visitationem ipsam peragerent et negotia illam concernentia expedirent, ac secretarium, iudicem, cancellarium, seu actuarium commissarium, et fiscalem, aliosque forsitan officiales et ministros sacrae visitationis huiusmodi deputaverit, variasque eisdem cardinalibus, ac eorum et dictorum praelatorum Congregationi, necnon officialibus et ministris praedictis facultates, praecipientias et indulta concesserit et impartitus fuerit, et alias, prout in diversis ipsius Innocentii praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis expeditis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur; et, sicut accepimus, memorati quidem cardinales visitatores, unâ cum praelatis coadiutoribus, etiam pie memoriae Clementis XI, Innocentii XIII, ac Benedicti etiam XIII Romanorum Pontificum praedecessorum pariter nostrorum iussu, visitationem huiusmodi tam in eisdem patriarchalibus quam in aliis collegiatis et fere omnibus parochialibus ecclesiis, ac in multis monasteriis regularium tam virorum quam mulierum, necnon collegiis, hospitalibus, confraternitatibus et aliis locis piis dictae Urbis postea prosecuti fuerint, salutaribusque monitis et decretis, ubi opus fuerit, providerint; visitatio tamen

ipsa in omnibus ecclesiis, ac locis et operibus piis praedictis nondum sit peracta, sed multa negotia eam concernentia adhuc pendeant indecisa:

*Nondum tamen
in integrum per-
acta.*

§ 2. Hinc est quod nos, pastoralis studio considerantes quantopere visitatio huiusmodi utilis et necessaria sit non modo ad tollendos abusos, sed etiam ad praecavendum, ne deinceps introducantur, quantumque boni ex illa hactenus provenerit, et, benedicente Domino, proventurum sit si visitatio ipsa continetur et absolvatur, ac in ea, quae ad Dei cultum et gloriam animarumque salutem opportuna et conducibilia sunt, sicut hactenus factum est, imposterum quoque pie prudenterque statuatur:

*Continuari
praecipitur.*

§ 3. Motu proprio et ex certa scientia et mera deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, memoratam visitationem continuari et absolvi, causasque indecisas in Congregatione praedicta pendentes, prout aequitatis atque iustitiae ratio suaserit, terminari; visitationes particularium ecclesiarum ac locorum et operum piorum iam inchoatas absolvi; necnon ecclesias ac loca et opera pia tam hucusque visitata, quae iteratam visitationem exposcere videbuntur, quam nondum visitata, visitari; ceteraque omnia et singula visitationem huiusmodi concernentia fieri, geri, statui et ordinari, ac executioni demandari debere, tenore praesentium decernimus et mandamus.

*Singula privilegia congrega-
tionum visita-
tionis compo-
nentibus contin-
uat et renovat.*

§ 4. Ac omnes et singulas facultates, privilegia, gratias, praeceminencias, praerogativas et indulta quaecumque praedictis cardinalibus et praelatis, eorumque Congregationis necnon omnibus et singulis officialibus et ministris supradictis, a memoratis Innocentio XII, Clemente XI, Innocentio XIII ac Bene-

1 Edit. Matr. legit *quantumcumque* (R. T.).

dicto etiam XIII praedecessoribus per suas respective litteras desuper emanatas quovis modo respective concessa et attributa, per obitum eorundem praedecessorum minime cessasse, nec cessare, sed in suis robore et firmitate permanere, omnibus et singulis praedictis respective adhuc competere et suffragari debere, decernimus pariter et declaramus; et, quatenus opus sit, facultates, privilegia, gratias, praeceminencias, praerogativas et indulta huiusmodi eisdem cardinalibus et praelatis, eorumque Congregationi, ac officialibus et ministris praedictis, in omnibus et per omnia, prout eis respective a supradictis Innocentio XII, Clemente XI, Innocentio XIII, ac Benedicto XIII praedecessoribus concessa et attributa fuerunt, motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine paribus denuo concedimus, tribuimus et impartimur.

§ 5. Decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod quicumque in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, cuiuscumque gradus, ordinis, praeceminenciae et dignitatis existant, etiam cardinalatus honore fulgentes, aut alias specifica et individua mentione et expressione digni, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, necque causae, propter quas praesentes emanarunt, adductae, verificateae vel iustificatae fuerint, aut ex alia quacumque quantumvis iusta, pia et privilegiata causa, colore, praelexu et capite, etiam in corpore iuris clauso, etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut interesse habentium consensu, aliove quolibet etiam quantumvis magno et substantiali

Legalitas praesentium litterarum.

ac individuum expressionem requirente defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, retractari, ad terminos iuris reduci, seu in controversiam revocari, aut adversus illas apositionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari vel intentari, seu impetrato, aut etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare posse, sed ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam, etc., causarum palatii apostolici auditores, necnon eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et alios quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariis.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac omnibus et singulis illis quae memoratus Innocentius XII praedecessor in suis litteris supradictis voluit non ob stare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides tran-
scriptorum.

§ 7. Volumus autem, ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides habeatur, quae praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae apud S. Mariam Maio-

rem sub annulo Piscatoris, die 11 augusti MDCCXXX, anno 1.

Dat. die 2 augusti 1730, pontif. anno 1.

F. card. OLIVERIUS.

VI.

Confirmatio indulti et usus celebrandi missas et officia sanctorum Ordinis canonicorum regularium S. Augustini pro Congregatione S. Antonii Viennensis eiusdem Ordinis.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Iosephus Depluvii procurator generalis Congregationis S. Antonii Viennensis Ordinis canonicorum regularium S. Augustini, quod ipsa Congregatio, vigore indulti ei aliâ a Sede Apostolica concessi, quod, ut asseritur, in viridi observantiâ existit, reperitur in possessione seu quasi possessione recitandi ac celebrandi missas et officia Sanctorum dicti Ordinis canonicorum regularium S. Augustini ad instar similis concessionis dudum a sanctae memoriae Pio PP. V. praedecessore nostro per suas in simili formâ Brevis die xviii decembris MDLXX expeditas litteras, quarum initium est *Licet Ecclesia*, etc., Congregationi Lateranensi eiusdem Ordinis factae, quae subinde ad alias passim Ordinis praedicti Congregationes, et nominatim S. Salvatoris in Italiâ, S. Genovefae in Galliâ, ac reformatam a B. Petro Fourier in Lotharingiâ, apostolica auctoritate extensa seu ampliata fuit.

Procurator
generalis S. An-
tonii Viennensis
postulatus.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expo-

Pontif. a. an-
nuit. p. 1730.

† Facultatem celebrandi festa nonnullorum sanctorum sui Ordinis canonicis regularibus sancti Augustini Congregationis Lateranensis concessit Pius Papa V, anno MDLXX constit. *Licet Ecclesia Dei*, etc.

sitio subiungebat, dictus Iosephus praemissa, quo firmitus subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, eundem Iosephum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, memoratum indultum ipsi Congregationi S. Antonii Viennensis a Sede praefatâ concessum, ac usum in eâ vigentem recitandi et celebrandi missas et officia Sanctorum Ordinis canonicorum regularium S. Augustini ad instar enarratae concessionis ab eodem Pio praedecessore dictae Congregationi Lateranensi factae ac ad alias supradicti Ordinis Congregationes extensae et ampliatæ, sicut praemittitur, auctoritate praefatâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

Præsentium
litterarum auctoritas.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores et dictae Sedis nuncios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate,

scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Congregationis S. Antonii Viennensis ac Ordinis huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariorum
derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris die xii augusti MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 12 augusti 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

Ex lib. mensis aug., tass. 16.

VII.

Confirmatio quorundam decretorum anno MDCCXXV a sanctissimo domino nostro, uti eiusdem Ordinis protectore et a Benedicto XIII specialiter ad hoc delegato, editorum pro bono Ordinis S. Francisci provinciae Romanae illiusque fratrum regimine.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs, dum cardinalatus honore fugebamur, emanarunt a nobis, uti tunc

Sanctissimus
dominus
noster, in nobis.

1 Alia nonnulla statuta edidit Benedictus XIII anno MDCCXXIV, die xvi novembris, constit. *Universalis Ecclesiae*, etc., in Bullario xxxix.

huc cum esset,
Tertii Ordinis
S. Francisci
protector.

Tertii Ordinis S. Francisci apud Sedem Apostolicam protectore et a felicis recordationis Benedicto XIII praedecessore nostro ad hoc specialiter delegato, nonnulla decreta pro salubri eiusdem Ordinis illiusque fratrum gubernio ac directione, tenoris qui sequitur, videlicet:

Series decretorum ab eodem tunc temporis emanatorum.

Laurentius tituli S. Petri ad Vincula S.R.E. presbyter cardinalis Corsinus, Tertii Ordinis S. Francisci apud Sanctam Sedem protector et ad infrascripta per sanctissimum dominum nostrum Benedictum divinâ providentiâ PP. XIII specialiter delegatus. Visis supplicibus libellis patris magistri Ludovici patriarchae sanctissimo domino nostro porrectis, rimatisque statutis generalibus fratrum Tertii Ordinis anno MDXLIX compilatis, et per clarae memoriae cardinem Carpensensem dicti Ordinis protectorem approbatis, necnon constitutionibus sanctae memoriae Urbani VIII anno MDCXXXIX emanatis, ac Brevis sanctae memoriae Innocentii XII, anni MDCXCII, et pluries tam in voce quam in scriptis audito super teore dictorum supplicum libellorum patre procuratore generali dicti Ordinis, utendo facultatibus desuper per eundem sanctissimum dominum nostrum nobis tributis et communicatis, per hunc infrascriptum modum decernimus, declaramus, et per capita separata sententiamus:

De electione procuratoris generalis Ordinis a definitorio generali vel capitulo intermedio.

I. Et signanter quoad electionem procuratoris generalis Ordinis decernimus ac declaramus, imposterum faciendam esse iuxta formam dicti Brevis sanctae memoriae Innocentii XII, nimirum a definitorio generali tam capituli generalis quam capituli intermedii, ita tamen ut in electione servetur etiam dispositio cap. I, num. XXIII, statutorum generalium anno MDXLIX emanatorum, in quo praecipitur ne quisquam ultra triennium eodem fungatur officio, nisi uno nimirum anno ab eodem vacaverit; adeoque in futuris electionibus ille religiosus, qui functus fuerit officio procuratoris generalis per triennium, nequeat ad idem officium iterum eligi vel confirmari, nisi per annum vacaverit, non obstante cap. V *De elect.* Const. Urban., in quo permittitur patri ge-

nerali quod confirmare possit ultra triennium procuratorem generalem, quod plane cap. V revocatum fuisse et esse per dictum Breve sanctae memoriae Innocentii XII decernimus et declaramus.

II. Et ad effectum ut in huiusmodi electione debitae iustitiae distributivae servetur ratio, praecipimus et mandamus quod procurator generalis praedictus non solum eligi nequeat pro toto sexennio ex illâ provincia ex qua sit generalis actualis, prout disposuit praedictum Breve sanctae memoriae Innocentii XII, sed neque in primo cuiuslibet sexennii triennio eligi valeat ex illâ provincia, ex qua sit generalis immediate antecessor.

De procuratore huiusmodi non eligendo ex provincia, ex qua sit generalis actualis, aut fuerit antecessor.

III. Ut autem dictum c. I, n. XXIII, statutorum generalium servetur etiam quoad electionem priorum, ad eliminandum abusu introductum eligendi religiosum illum, qui tribus annis officium prioris exercuit, in praesidentem eiusdem vel alterius conventus, decernimus et declaramus, quod prior ille, qui per tres annos officio praedicto functus est, eligi non valeat neque in priorem neque in praesidentem, nisi transacto anno; ille vero qui praesidens fuit alicuius conventus pro maiore parte anni, non possit ad officium prioris eligi nisi ad biennium, itaut tempus praesidentatus praedicti supra annum in triennio computetur ad effectum vacationis.

Prior, qui per tres annos officio prioris functus fuerit, in priorem aut praesidentem alicuius conventus non nisi transacto anno eligi possit.

IV. Ad abolendum pariter alterum abusu, quo filii unius provinciae eliguntur in priores, definitores, et aliquando etiam in provinciales alterius provinciae, decernimus, declaramus et sententiamus quod in futurum, quacumque praetensâ consuetudine non obstante, quod ad officia quaecumque cuiuslibet provinciae admittantur filii eiusdem provinciae tantum, sub poenâ nullitatis electionis: in casu vero deficientiae religiosorum in provinciis parvis, servandum esse cap. V *De elect.* Const. Urban., quo decernitur, quod in sitis¹ provinciis parvis, si necessitas urgeat, definitores et discreti provinciales admitti possint² etiam ad alia officia provinciae.

Ad officia quaecumque non nisi filii illius provinciae admittendi.

¹ Forsan istis pro sitis (R. T.).

² Edit. Main. legit possit (R. T.).

Provincialis
provinciae ro-
manae singula
sanctae vel pie-
tatis coenobium
Ss. Cosmae et
Damiani visita-
re liceat.

v. Declaramus insuper et decernimus, quod provincialis provinciae Romanae, in executionem cap. iv statutorum generalium, ultra visitationem patris generalis, semel in anno, vel saepius pro rei necessitate, possit et debeat auctoritate sua provinciali visitare coenobium Ss. Cosmae et Damiani Urbis. Volumus tamen quod per praesens decretum nullum inferatur praepudicium praetensis iuribus patris generalis quoad pertinentiam dicti coenobii, quae iura unicuique ex partibus salva esse decernimus.

Quod visitatio
alterius con-
ventus extra
Urbem pro-
curatori generali
committi non
possit.

vi. Quamvis autem pater generalis, in casu quo fuerit aliis occupationibus detentus, curam visitationis provinciarum possit alteri demandare; attamen visitationem alicuius provinciae vel conventus extra Urbem Romanam patri procuratori generali committere non posse decernimus et declaramus, attentam incompatibilitate inter unum et alterum officium, ac ita imposterum servari praecipimus.

De electione
discreti con-
ventualis.

vii. Quo vero ad electionem discreti conventualis, decernimus ac mandamus ut in proximo futuro capitulo generali proponatur omnibus vocalibus, num expediat demandare quod imposterum pater generalis pro tempore nequeat praeesse et interesse huiusmodi electionibus, vel saltem remanere debeat in arbitrio vel voluntate capitulorum conventualium tempus quo ad electionem discreti devenire placeat, itaut pater generalis inhibere non possit ut electio non perficiatur nisi adveniente tempore suae visitationis; praefatoque capitulo generali committimus et demandamus, ut decreta et remedia super his iuxta sensum maioris partis vocalium conficiat ac exhibeat.

De compilatio-
ne omnium de-
cretorum a ca-
pitulis genera-
libus, vel aliis
capitulis edito-
rum.

viii. Cui quidem capitulo generali, ut praefertur, proximo futuro, pariter committimus et demandamus, quod examinare debeat et definire, an expediat devenire ad compilationem omnium decretorum usque modo a capitulis generalibus et congregationibus intermediis confectorum, et, quatenus maior pars in partem devenerit affirmativam, deputandos esse per dictum capitulum unum vel plures patres ad praedictam compilationem perficiendam intra determinatum tem-

pus ab eodem capitulo praefiniendum: si vero compilationem praedictam non esse faciendam capitulum decreverit, impraesendas esse Constitutiones Urbanas decernimus et mandamus sumptibus omnium provinciarum intra terminum trium mensium post expletum capitulum generale.

ix. Verum circa reliqua exposita et praetensa per patrem Ludovicum patriarcham quantum ad magistros admittendos in definitorio provinciali, et ad praetensa vota magistrorum provinciae romanae in capitulis provincialibus, et exprovincialium in congregationibus intermediis, nihil innovandum, et respective servandas esse Constitutiones Urbanas, statuta generalia, et Breve Innocentii XII, decernimus et mandamus.

x. Attamen quia ex interessentia plurium superiorum et officialium generalium in congregationibus et capitulis provincialibus provinciae romanae maximum ex multiplicitate extraneorum suffragiorum oritur eisdem provinciae praepudicium, ex specialibus causis in hac provincia concurrentibus, demandamus et praecipimus, quod, quibuscumque non obstantibus, in capitulis et congregationibus praefatae provinciae votum decisivum et consultivum habere possit et debeat dumtaxat pater generalis actualis, exclusis aliis superioribus et officialibus generalibus, cuiuscumque provinciae sint et qualitatis; et ita praecipimus, mandamus et respective declaramus, non solum isto, sed omni, etc. — Datum ex nostris aedibus hac die xxix martii mdccxxv. — L. card. CORSINUS, protector et delegatus apostolicus. Loco † sigilli.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilecti filii Iosephi Mariae Ruccioli, fratris expresse professi ac ministri provincialis provinciae Romanae dicti Ordinis, nobis nuper expositum fuit, ipse decreta huiusmodi, quo firmiter subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae praesidio communiri plurimum desideret: nos, ipsius Iosephi Mariae votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere

Pro magistris
admittendis in
definitorio ge-
nerali nihil in-
novandum.

Quod in congre-
gationibus et
capitulis pro-
vincialibus pro-
vinciae roma-
nae ex exteris
solummodo pa-
tris generalis
actualis votum
decisivum et
consultivum ha-
bere debeat.

Huiusmodi de-
cretorum con-
firmatio per SS.
D. N.

volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decreta praecursorum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque apostolicae firmitatis robur, vim et efficaciam adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, qui desuper quomodolibet intervenisse dici, praetendi vel censi possunt, amplissime supplemus et sanamus.

Praesentium
litterarum filios
et observantia.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter et inconcussè observari¹, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores ac S.R.E. cardinales etiam de latere legatos, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium in
contrarium de-
rogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione

¹ Vocem *observari* nos addimus (R. T.).

apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI augusti MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 24 augusti 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

VIII.

Jubilaeum universale ad implorandum divinum auxilium initio sui pontificatus pro salutaris sanctae Ecclesiae catholicae regimine¹.

Clemens Papa XII,
universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Ubi primum supernae vocis humilitatem nostram ad B. Petri Cathedram regendam evocantis sonitus auribus nostris intonuit, timor et tremor venerunt super nos, et contexerunt nos tenebrae, meritoque ad Dominum cum Propheta exclamavimus: *Audivi auditum tuum, et timui: consideravi opera tua, et expavi²*; cum non ignoremus³ et muneris magnitudinem et virium nostrarum imbecillitatem, animoque prospiceremus miseram temporum conditionem et undique circumstantes difficultates, angustias ac

Exordium a
praesentibus uni-
versalis Ecclesiae
statu peti-
tum.

¹ *Cantic.*, HABACUC.

² Potius lege *ignoraremus* (R. T.).

pericula, et (quod nos maxime angebat) sancta Dei Ecclesia, tot haeresibus et in religione dissidiis lacera, multorumque filiorum suorum a salutari Christi normâ graviter deviantium vitii foeda oculis nostris obversaretur, facta quasi vidua plorans in nocte, et lacrymae eius in maxillis eius¹; ut illud iure conqueri possemus: Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus, dispersi sunt lapides sanctuarii in capite omnium platearum². Quae in amaritudine animae nostrae cogitantes, non aliter delatam apostolicae servitutis sarcinam, quam ut increbrescentis divinae vocis imperio, quemadmodum par erat, humiliter obsequeretur, dolentes suscepimus. Caelesti autem monito edocti, quod, sicuti nemo de sua iustitiâ praesumere, ita de Dei misericordiâ diffidere nemo debet, Patrem totius consolationis assidue deprecamur, ut, qui tanti fuit nobis honoris auctor, fore non dedignetur administrationis adiutor, ac, ne sub oneris gravitate succumbamus, supponat manus suas et virtutem largiatur, qui contulit dignitatem. Idipsum et vos, quibus pastorem curam impendere coepimus, et deinceps, quamdiu divinae bonitati placuerit, impensuri sumus, coniunctis nobiscum precibus agatis.

Adhortatio ad christifideles, ut sanctis operibus se suffragentur.

§ 1. Deposito itaque per veram penitentiam peccatorum pondere, precibus, ieiuniis, aliisque pietatis operibus auxilium ex alto sinceris concordibusque suffragiis imploremus, ut, a quo omne datum optimum et omne donum perfectum descendit, det nobis spiritum consilii et fortitudinis, quo commissum nobis dominicum gregem feliciter regere ac cum illo ad aeternae vitae gloriam pervenire mereamur. Et quia praecipuae pastorales muneris nostri partes

¹ Hierem.

² Hierem.

sunt, omnibus ecclesiis, quarum nobis divinitus iniuncta est sollicitudo, idoneos praesules constituere, precemur aeternum pastorem, ut, qui vicariam suam in terris potestatem humilitati nostrae concedere dignatus est, tales nobis tribuat ecclesiis universis pastores praeficere, qui et ipsi facti forma gregis populum curae suae creditum non solum doctrinâ verbi, sed etiam exemplo boni operis prospere dirigant, et ecclesias sibi commissas uberius pietatis incrementis locupletent.

§ 2. Antistites vero catholici, in partem sollicitudinis nostrae vocati, in hoc serio incumbant, ut eos deligant ordinis ecclesiastici ministros, praesertim animarum rectores, qui munia sua digne impleant, et vivos lapides in aedificium caelestis Hierusalem praeparare adnitantur. Religiosi quoque et sanctimoniales vota sua Domino in sanctitate et iustitiâ reddant, ut suavis Christi odor de bonâ eorum conversatione fragrans sanctam matrem Ecclesiam recreat¹. Ac omnes demum fideles, abiicientes opera tenebrarum, et induentes arma lucis, ita dirigant in conspectu Domini vias et gressus suos, ut fidei, quam profitentur, finem et repromissionem, salutem scilicet animarum suarum, reportare valeant, iugiter memores oportere nos, quotquot et qualescumque tandem sumus, post emensum huius mortalis aevi stadium, manifestari ante tribunal Christi, ut referat unusquisque, prout gessit, sive bonum, sive malum. Oremus unanimiter, ut Deus pacis, qui reges in thronos collocat, dies nostros in sua disponat, ac principum christianorum animos vinciat in vinculo charitatis, Turcarum aliorumque infidelium vires et consilia conterat. A magno patrefamilias supplices petamus,

Quodque ipsis incumbat munus aelectos ministros sibi comparare.

¹ Potius lege recreet (n. r.).

ut vineam suam, quam plantavit, electam custodiat; haereticos et schismaticos ad catholicae fidei veritatem Ecclesiaeque unitatem reducat, populumque suum protegat, et ab iracundiae suae flagellis ac terroribus misericorditer liberet. Haec vero ut ferventiori spiritus ardore, uberiorique fructu fiant, priscum ac laudabilem Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum morem secuti, caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem fidei nostrae commisit divina dignatio, proferre et liberali manu erogare decrevimus.

Indictio praedicti iubilaei.

§ 3. Itaque de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illa ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus licet indignis contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in alma Urbe nostra degentibus, qui solemnem processionem, quam dominica tertia currentis mensis septembris ab ecclesia S. Mariae Angelorum in Thermis ad basilicam S. Mariae Maioris nuncupatam de eadem Urbe una cum venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, necnon patriarchis, archiepiscopis et episcopis, quos in Romanam Curiam adesse contigerit, ac christianorum regum et principum oratoribus apud nos existentibus, praelatis quoque et officialibus eiusdem curiae, universoque clero et populo, benedicente Domino, de more agemus, devote interfuerint, vel S. Iohannis in Laterano, Principis Apostolorum et S. Mariae Maioris dictae Urbis ecclesias seu basilicas, vel earum aliquam, intra spatium illius vel alterius proxime subsequentis hebdomadae saltem semel devote visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium pias ad Deum preces, ut supra, effuderint, ac quartam et sextam feriā et sabbato alterius ex praefatis hebdomadis ieiuna-

verint, et peccata sua confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum in dominica die immediate sequenti vel alia die intra eandem hebdomadam reverenter sumpserint, ac pauperibus aliquam eleemosynam, prout unicuique suggererit devotio, erogaverint;

§ 4. Ceteris vero extra Urbem praedictam ubicumque degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis, seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios, seu officiales, vel alios, ut praefertur, faciendae decursurarum, saltem semel visitaverint, ibique ut supra oraverint, ac quartam et sextam feriis ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominica immediate sequenti, vel alia die intra eandem hebdomadam sanctissimam communionem refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, ut praemittitur, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur.

Kridentibus extra Urbem, quopaculo indulgentias hanc assequi possint.

§ 5. Navigantes vero et iter agentes, ut cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitata ecclesia cathedrali, vel maiori aut parochiali loci eorum domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant; regularibus autem personis utriusque sexus etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque tam laicis quam ecclesiasticis, saecula-

Pro navigantibus, claustralibus, et aliorum impeditis.

ribus vel regularibus, etiam in carcere aut in captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

De confessario
eligendo eius-
que facultate

§ 6. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis saecularibus et regularibus cuiusvis Ordinis, Congregationis et instituti tam in Urbe praefatâ quam extra eam ubique locorum ut praefertur degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam saecularem quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliâs per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant, et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in

supradictis omnibus casibus poenitentia saluari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

§ 7. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districtè praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum ubicumque existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, eis deficientibus, illis qui curam animarum exercent (non tamen qui per dictos praedecessores a S. R. E. communione quomodolibet separati fuerint), ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla, etiam impressa, acceperint, illa statim absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

De huiusmodi
iubilaeo ubique
publicando.

§ 8. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate, publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae; neque pariter easdem praesentes iis, qui etiam eorum nomine speciatim non expresso a communione S. R. E. ut praefertur segregati, seu a nobis et Apostolicâ Sede, vel ab aliquo praelato vel iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

De casibus
reservatis.

§ 9. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim

Clausulae de-
rogatoriae.

quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulam nostram de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et Congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, Congregationibus et institutis illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis, ac formam in eis traditam pro servatam habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse, ad effectum praemissorum, derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Vides transumptum.

§ 10. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Majorem, sub annulo Piscatoris, die IX

septembris MDCCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 9 septembris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

IX.

*Confirmatio statutorum et decretorum pro Congregatione Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum, in capitulo et definitorio generalibus dictae Congregationis factorum*¹.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, sollicitudo nos urget, ut, paternam christifidelium Altissimi obsequiis sub arctioris vitae regularis instituto mancipatorum curam peculiari charitate gerentes, ea, quae pro felici prosperoque illorum regimine et gubernio provide constituta esse noscuntur, quo firma semper atque stabilia permaneant, apostolici muniminis praesidio robaremus.

Ex ordinem

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius modernus procurator generalis Congregationis Hispaniae fratrum Discalceatorum Ordinis SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum, quod alias (postquam felicitis recordationis Benedictus Papa XIII praedecessor noster per quasdam suas in simili forma Brevis die IV augusti MDCCXXVII expeditas litteras quaedam decreta definitorii ge-

Iuxta facultatem Congregationis huius a Benedicto XIII concessam decreta edita fuerunt.

¹ Alia non absimilia statuta pro regimine provinciarum huiusce Congregationis, ac praecipue pro Congregatione S. Ioaehimi Poloniae, confirmavit Benedictus XIII constit. *Militantis Ecclesiae*, etc., num. CXCVI; constit. vero *Exponi nobis*, etc. num. CCXVI, capitulo ac definitorio generalibus facultatem concessit decreta et statuta condendi pro regimine omnium provinciarum suae Congregationis, quae hic a sanctissimo domino nostro confirmantur.

neralis eiusdem Congregationis pro salubri provinciae S. Ioachimi, non ita pridem in regno Poloniae institutae, potissimum edita approbaverat, ac, per alias suas in pari formâ Brevis litteras die xxvi februarii mdccxxviii postmodum emanatas, capitulo generali Congregationis praefatae, tunc proxime celebrando, ac deinde eidem definitorio generali facultatem concesserat novas condendi leges seu constitutiones ad uniforme gubernium in omnibus ipsius Congregationis provinciis, tam eatenus intra et extra Hispaniarum regna et dominio erectis, quam ubicumque imposterum erigendis, stabiliendum, necnon ad capitulorum generalium et provincialium celebrationem spectantes, habendo tamen prae oculis decreta definitorii generalis pro dictâ provinciâ S. Ioachimi sic ut praemittitur edita et approbata, quae nihilominus explicare, extendere, moderari, et ad uniformitatem dicti gubernii accomodare possent, itaut novae leges seu constitutiones sic condendae ab hac Sanctâ Sede approbarentur, et alias, prout in binis memorati Benedicti praedecessoris litteris, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis haberi volumus, plenius continetur) nuperum capitulum ac successive definitorium generalia praedicta, facultati et litteris praefatis inhaerendo, diversa statuta ac nova decreta pro uniformi omnium provinciarum dicti Ordinis regimine ediderunt, et ad Sanctam Sedem transmitti curarunt, ut nostro et eiusdem Sedis patrocínio munirentur.

Quae hic referantur.

§ 2. Nos vero eadem statuta et nova decreta venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus negociis et consultationibus episcoporum et regularium praepositis discutienda commisimus, qui, auditâ desuper dilecti filii nostri Ludo-

vici eiusdem S. R. E. presbyteri cardinalis Bellugae et Moncada nuncupati ad eiusmodi negotium examinandum a dictis cardinalibus deputati relatione, illa per eundem Ludovicum cardinalem corrigi ac moderari mandarunt, prout re ipsâ ab ipso Ludovico cardinali correctâ, modificata, ac in unum volumen redacta fuerunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Statuta ac decreta a capitulo generali ac generali definitorio Ordinis Discalceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum stabilita ac ordinata pro uniformi gubernio omnium provinciarum tam hactenus intra et extra Hispaniarum regna erectarum, quam ubique imposterum erigendarum.

Sanctissimus dominus noster felicitis recordationis Benedictus XIII per suas litteras sub formâ Brevis expeditas die iv augusti mdccxxvii auctoritate apostolicâ approbavit et confirmavit omnia et singula decreta, quae definitorium generale Ordinis Discalceatorum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum Congregationis Hispaniae statuerat pro bono regimine provinciae S. Ioachimi, auctoritate apostolicâ in regno Poloniae erectae, et per alias litteras etiam in formâ Brevis expeditas die xxvi februarii anni mdccxxviii Sanctitas Sua benigne indulsit, et amplam facultatem concessit capitulo generali tunc proxime eodem anno celebrando, et, post ipsius capituli celebrationem, definitorio generali tunc futuro et nunc existenti, ad effectum statuendi uniforme gubernium omnium provinciarum tam hactenus intra et extra Hispaniarum regna erectarum, quam ubicumque in posterum erigendarum, ac condendi et statuendi novas leges et ordinationes non solum pro dicto uniformi regimine, sed spectantes etiam ad capitulorum generalium et provincialium celebrationem, habendo tamen prae oculis praedictas litteras pro regimine provinciae S. Ioachimi expeditas, quas similiter concessit posse explicari, extendi, moderari et accomodari ad praedictum regimen unifor-

Benedicti XIII pro eiusmodi decretorum constitutione concessiones.

me; ideoque praedictum capitulum generale proxime praeteritum et post ipsum subsequens praesensque definitorium generale, supradictis facultatibus et concessionibus iunitendo, sequentia decreta et ad uniforme omnium provinciarum Ordinis statuta ordinarunt, et statuerunt primo quod praedictum Breve pro bono regimine provinciae S. Iacobi, et in eo gubernium illius provinciae sanctissimo domino nostro felicis recordationis Benedicto XIII confirmatum, extendatur ad omnes totius religionis provincias modo erectas et imposterum erigendas, tenore sequenti, quo decreta illa explicata, extensa et accomodata sunt vi facultatis capitulo et definitorio generali concessae per litteras supracitatas et ultimo expeditas ab eodem sanctissimo domino, scilicet:

De tempore celebrandi capitula provincialia.

I. Quod capitulum provinciale in singulis Ordinis provinciis celebretur de triennio in triennium sabbato, si fieri possit, ante quartam dominicam post Pascha, itaut in duabus provinciis, vel in tribus, si creverit numerus provinciarum cuiuscumque familiae, celebretur anno praecedenti ad capitulum generale; in aliâ aut aliis provinciis, anno post capitulum generale, nisi iustâ de causâ superior generalis ex familiâ assumptus aliquod capitulum anteponat vel postponat, quod facere poterit per tres tantum menses; tunc enim celebrabitur tempore et die designando ab ipso superiore generali, et semper extra curias principum in domo ad arbitrium praedicti superioris, consulto tamen definitorio provinciali, destinandâ.

Quod definitores provinciales iurisdictionem suam exercere possint post confirmationem apostolicam, etc.

II. Quod definitores provinciales, quos pro efformatione provinciarum definitorium generale vi praedictarum facultatum elegit, post capitulum generale proxime praeteritum, quatuor scilicet pro unaquaque provinciâ, quique modo nullam iurisdictionem exercent ex defectu confirmationis apostolicae, immediate post confirmationem praedictae Sedis definitoria celebrare, aliaque sui muneris facere possint.

Quod vocales a definitorio electi provinciarum quaque provin-

III. Quod ceteri vocales similiter electi a definitorio generali iuxta praedictam facultatem, ipsique definitores provinciales vocem

activam habeant et exercere possint in capitulo provinciali suae respective provinciae, et respective in suo definitorio ipsi definitores, si ante primum capitulum aliquo definitorio competat electio.

diâ vocem activam habeant in capitulis provincialibus suarum provinciarum.

IV. Quod, ut futuris temporibus nullum capitulum provinciale concurrat ipso die et anno cum capitulo generali ad quod concurrere debent provinciales, omnia capitula sex provinciarum, quae prima et immediata erunt, celebrentur a sabbato ante quartam dominicam post Pascha anni proxime venturi MDCCXXXI, usque ad sabbatum ante quartam dominicam post Pascha anni immediate sequentis MDCCXXXII, tempore et diebus intra praedictum annum designandis a definitorio generali pro commodiore cuiuscumque capituli celebratione.

De concurrentia capituli provincialis cum generali.

V. Quod sequentia capitula provincialia, quae secunda erunt cuiuscumque provinciae, celebrentur ante et post capitulum generale modo supradicto, itaut in provinciis, in quibus haec priora capitula prius celebrata fuerint, secunda celebrentur sabbato ante quartam dominicam post Pascha anni MDCCXXXV, et in aliis, in quibus posterius haec prima celebrata fuerint, eodem sabbato celebrentur anni MDCCXXXVI, sic enim futuris temporibus de triennio in triennium sine concurrentiâ capituli generalis celebrabuntur.

De tempore celebrandi sequentia capitula provincialia post primum generale.

VI. Quod ad capitulum provinciale superior provincialis per suas litteras convocet gremiales iuxta instructionem superioris generalis, qui per sex menses ante capitulum tenebitur illi notam facere designationem domus, temporisque et diei, ut ea omnia denunciet in litteris convocatoriis eis qui concurrere debent et possunt. De his autem convocatoriis idem intelligatur quod dictum est circa capitulum generale Ordinis, ut earum vi gremiales reputentur vocati. At vero de illis superior provincialis certiore faciat praesidem capituli illico ac in domum capitularem accedat praeses.

De convocacione gremialium ad capitula provincialia et litteras convocatorias.

VII. Quod in quocumque capitulo provinciali cuiuscumque familiae, scilicet intra et extra Hispaniam, praeses erit superior generalis Ordinis, si adfuerit intra illam; si vero extra illam fuerit, praeses erit in al-

De praeside capituli provincialis.

terâ familiâ superior generalis illius, sive sit commissarius sive vice-commissarius sit. In propriâ vero familiâ superioris generalis Ordinis, si praedictus superior generalis fuerit extra illam, praeses erit ille quem pro tempore suae absentiae elegerit in praesidem totius familiae; si autem ob iustus causas, vel quia duo capitula eodem anno concurrant in provinciis longe inter se distantibus, superior generalis, nisi magno labore ad aliquod capitulum provinciale concurrere nequeat, tunc et eo casu poterit designare praesidem pro capitulo provinciali, cuius praesidentiam pro se non selegerit. Ceterum semper tenebitur eligere praesidem ex provinciâ intra quam celebrabitur capitulum, et, nisi instante definitorio provinciali concurrentibusque omnibus suffragiis praeter unum, designare non poterit praesidem ex alterâ eiusdem familiae provinciâ assumptum.

De modo eligendi praesidem capitulum provinciale, quae primum generale praecedat.

VIII. Quod in his primis capitulis provincialibus praecedentibus capitulum generale in quo ministri generalis electio inciderit, cuiuscumque capituli provincialis praeses sit minister generalis vel definitor generalis filius illius provinciae, vel quem ipse minister generalis ex eadem provinciâ designet in praesidem; quod intelligendum est intra et extra Hispaniam, et quatenus contingat fieri divisionem familiarum in futuris capitulis generalibus cum confirmatione Sanctae Sedis ad instar illius divisionis quae habetur in religione S. Francisci, tunc praesidentia vel praesidis designatio fiet a commissario generali respectu provinciarum illius familiae, quam commissarius generalis gubernabit.

De iis qui ad capitula provincialia concurrere debent etiam sub poena ultimatæ poenae.

IX. Quod ad capitulum provinciale, nisi detenti fuerint infirmitate vel impedimento inevitabili, concurrere debent sub poenâ privationis vocis activae et passivae in perpetuum superior provincialis, definitores provinciales, duo ministri socii, redemptor captivorum, et procurator provinciae; itaut si in aliquâ familiâ fuerit aliquis procurator plurium provinciarum in alicuius principis communi curiâ, hic suffragium habere debeat in capitulo suae provinciae, de qua

assumptus fuerit; et in eo casu, licet sit alius procurator particularis eiusdem provinciae, hic non habeat suffragium. Deinde suffragium habere possunt, quin cogantur adesse capitulo, qui aliquando fuerint superiores generales aut definitores generales Ordinis vel familiae ex eâ provinciâ assumpti, vel qui fuerint provinciales illius; deum ad capitulum et extra domum capitularem sub praedictâ poenâ privationis accedere tenentur duo socii in defectum.

De praesidentibus.

X. Quod in aulâ capitulari et extra illam tempore capituli sedeant, praecedant et praesideant capitulares eo modo et formâ, quibus dictum est de vocalibus capituli generalis. Monemus autem patres definitores generales actuales, ut tempore huiusmodi capituli extra domum capitularem in alio conventu commorentur, nisi actuali infirmitate impediuntur a praedictâ domo capitulari ad alium conventum pergere, vel nisi aliquis ipsorum sit praeses capituli.

XI. Quod capitulares solum ingredi poterunt domum capitularem feriâ quintâ immediate ante celebrationem capituli, exceptis illis qui excipiuntur respectu capituli generalis, et adeptis sociis secundis, qui nisi vocati accedere non poterunt. Studentes autem, qui examinandi fuerint post electiones, accedere poterunt. De cetero autem circa praeambula ante electiones, similiter observanda sunt omnia quae statuta sunt circa capitulum generale in constitutionibus Ordinis. Eligibilitatis vero scrutinia pariter fiant hoc nimirum modo: eadem feriâ quintâ praeses capituli omnibus gremialibus manifestet catalogum, a definitorio provinciali ipsi traditum, omnium religiosorum qui intra provinciam iuxta nostras constitutiones, inspectis graduatione et interstitiis, apti sint, ut ex illis fiat eligibilitatis scrutinium.

De tempore, quo capitulares domum capitularem ingredi debent.

XII. Quod feriâ sextâ congregentur in aulâ capitulari, ut, ex aptis iuxta catalogum illis creditum a praeside ad officium provincialis, unusquisque gremialium in schedulâ unâ scribat nomina quinque eorum, quos iuxta suam conscientiam selegerit inter omnes ad tale munus. Postea omnium schedulae extrahantur ab urnâ aut vase

De modo eligendi provinciales per gremiales.

destinato, et a praeside duobusque immediate vocalibus secrete regulentur, itaut, selectis illis qui plures voces habuerint, iuxta dicta de hoc scrutinio in capitulo generali faciendo, eorum nomina scribantur ab uno trium, et facto, iuxta ibidem dicta, scrutinio usque ad numerum quintum eligibilium, eligibiles declarentur et publicentur, ut gremialibus omnibus constet ipsos eligibiles esse, ut ex illis suo tempore eligant in provincialem illum quem omnibus inspectis quisque iudicet eligendum.

Similiter de electione definitorum provinciarum, ministrorum et sociorum.

XIII. Quod post hoc scrutinium fiat secundum ad definitorum provincialium selectionem; et quia inter definitores nulla inaequalitas est officii, quisque gremialium in sua schedula nominare debet octo ex aptis ad munus definitoris, et scrutinium fieri debet octo ex illis qui plures voces habeant, itaut solum nominentur proxime eligibiles in definitores octo ex omnibus aptis, ut ex eis tempore suo eligant vocales quatuor definitores provinciae. Similiter tertium fiat scrutinium ad ministrorum selectionem, et ad illud ex aptis, ut dictum est, unusquisque vocalium in sua schedula scribat talem numerum religiosorum aptorum, ut in medietate excedat numerum domorum provinciae pro quibus eligendi sunt ministri (hoc enim more fit inter Carmelitas Excalceatos); et facto scrutinio, regulatisque vocibus modo dicto, selegantur eligibiles in ministros usque ad ministeriorum duplicatum numerum, ut ex his omnibus ministri eligi possint, quin vocales teneantur eligere in ministrum alicuius domus unum ex duobus determinate sumptis, sed valeant eligere quem maluerint ex contentis in supradicto numero. Denique ad sociorum omnium selectionem fiat scrutinium sicuti ad seligibilitatem definitorum.

De gradatione domorum ad electionem

XIV. Quod praeses capituli manifestet vocalibus gradationem domorum a se factam praecise ad eligendos ministros pro illis ut habetur in Clementinis constitutionibus nostris, et statim separentur capitulares a definitorio, quod solum deputare debet dictos vocales ad legendas epistolas missas ad capitulum, iuxta dicta de capitulo generali.

XV. Quod sequenti die sabbato, nempo factis omnibus quae fieri debent in capitulo generali, congregentur in aula capitulari, et facta a praeside exhortatione lingua omnibus communi, fiant absolutio, electorum iuramentum, electio secretarii capituli, scrutatorum, secretarii scrutinii, et pronunciatoris, eadem forma eisdemque factis iuramentis sicut dictum est de capitulo generali in constitutionibus Ordinis; et his omnibus finitis, ad electiones procedant vocales.

De iuramento a vocalibus praestando.

XVI. Quod ante prandium fiat semper, et sola fiat electio ministri provincialis; quoniam facta, omnes vocales, praeter praesidem et superiorem provincialem, cuius officium expirat, pergant processionaliter in ecclesiam cantantes hymnum *Te Deum, etc.*, et ibi ab eo benedictionem accipiant eo modo et forma, quibus iuxta nostras constitutiones Clementinas fit in electione ministri generalis. Vespere autem congregetur capitulum, et, si provincialis electus praesens fuerit, sedeat immediate ad praesidis sinistram, non tamen praesideat aliis vocalibus, quinvis eos praecedat, nec officium exerceat usquequo finiatur capitulum; nec, si absens sit, illum capitulum expectet, sed prosequatur, et fiant electiones quatuor definitorum provincialium, quorum praecedentia post confirmationem iuxta ordinem electionis regulanda erit.

De praesentibus ad electionem provincialis.

XVII. Quod sequentibus diebus, qui omnes pro celebratione capituli ad summum erunt novem, fiant electiones ministrorum conventualium secundum gradationem domorum antea dictam, et, post omnium praelatorum electiones, eligantur canonice duo socii ex ministris noviter electis, qui ad capitulum provinciale futurum concurrere debeant ut socii primi. Praeterea eligantur alii duo, qui fuerint aliquando ministri, quamvis in eo capitulo in ministros non sint electi, ut ad capitulum futurum accedant vocati tamquam socii secundi, quorum primus, deficiente aliquo gremiali cui concurrere non sit liberum, suffragium habeat pro eo, et secundus suffragium habeat si deficiat alter, quique ambo in loco proximo extra domum capitularem manere debent tempore capituli, ut praesto sint concurrere

De electione ministrorum conventualium.

si vocentur; non autem eligi poterit in socium primum aut secundum qui in eo capitulo socius fuerit, quamvis in eo eligatur in ministrum.

De casu electionis non receptae.

xviii. Quod in casu quo post trinum scrutinium adhuc non fuerit electio canonica secuta, tunc, omissis scrutiniiis, eo ipso habeatur tamquam legitime electus vi huius constitutionis ille pro quo fuerit maior numerus suffragiorum, quam pro alio aut aliis; si vero pro duobus fuerit aequalis numerus suffragiorum maior quam pro aliis, tunc antiquior in professione reputabitur et habebitur tamquam legitime electus.

De socio substituto.

xix. Quod si per mortem, aut aliam quamvis causam, socius aliquis pro suo munere non possit accedere ad capitulum, tunc definitorium provinciale tempore apto eligat socium loco illius.

De notis maledictis.

xx. Quod si aliquis praelatus vel particularis religiosus aliquid animadvertendum vel notandum habuerit, id credat provinciali suo, vel alicui socio ex primis suae provinciae, ut ipse tradat destinatis a definitorio provinciali ad legendum epistolas.

Facultas concedendi notae u. d. electiones.

xxi. Quod factis canonice electionibus, fiant omnia ut habentur in constitutionibus nostris Clementinis num. xvi, fol. 168, usque ad verbum *capitulum*, et postea addatur: Capitulum provinciale, quamvis non possit novas constitutiones statuere, poterit ordinationes facere ad melius regimen suae provinciae, dummodo nihilo sint contrariae ordinationibus factis a capitulis generalibus vel generalibus definitoriis.

De examine studentium.

xxii. Quod, ordinationibus factis, extra aulam capitularem fiat examen studentium qui concurrere debent ut ex illis eligantur lectores, iuxta dicta de capitulo generali.

Sex patres graviores constituantur.

xxiii. Quod capitulum eligat sex patres ex gravioribus provinciae, quorum consilio et assensu pater provincialis, quando casus occurrerit, eliciat ab Ordine aliquem, instructo processu et plene probatis causis expulsionis, servatisque decretis Congregationum et Summorum Pontificum; et praeterea eligat ad eundem effectum alios quatuor vel sex patres subrogandos¹ ordine suae electionis.

electionis in defectum alicuius vel aliquorum ex sex prius electis.

Leguntur decreta S. Inquisitionis.

xxiv. Quod his factis legantur coram toto capitulo decreta sacrae Romanae et generalis Inquisitionis; et praeses capituli hortetur gremiales ad strictam observantiam illorum.

De electione redemptoria et procuratoris provinciae.

xxv. Quod decretis lectis, praeses capituli imponat praeceptum, ut habetur in nostris constitutionibus Clementinis n. xix, fol. 170; et, si aliquod impedimentum inventum fuerit, ad praesidem capituli et definitorium cum suo provinciali spectet iudicium; nullo autem invento, vel si inventum fuerit iudicio facto, capitulum albis nigrisque lapillis eligat redemptorem captivorum pro sua provincia, et procuratorem provinciae pro ea: quod si in aliqua familia fuerit curia communis plurium provinciarum Ordinis, et provinciae alternatim elegerint procuratorem omnium illarum, provincia illa, cui secundum¹ dictam alternativam competit electio huiusmodi procuratoris, prius eligat illum in suo capitulo provinciali, et postea eligat procuratorem particularem eiusdem provinciae.

De confirmatione electionum.

xxvi. Quod totum capitulum confirmet electionem patris provincialis, praesesque, necnon provincialis, cuius officium expirat, ac definitorium provinciale confirmet omnes alias electiones.

De defunctis, infirmis, etc.

xxvii. Quod his omnibus expeditis, socius primus surgat, et coram capitulo legat catalogum religiosorum qui in illo triennio decesserunt in sua provincia; deinde, si aliqui religiosi petierint aliquod sublevamen propter ipsorum fractam valetudinem, aut aliam iustam ac rationabilem causam, capitulum tale sublevamen indulgeat quatuor vel quinque magis indigentibus. Ac demum surgat secretarius capituli et legat electiones omnes, statuta, ceteraque omnia acta et disposita in ipso capitulo, quae cuncta et scribenda et subscribenda sunt, sicuti dicitur de capitulo generali in constitutionibus nostris, n. xx, fol. 71; et statim dissolvatur capitulum.

De sublevo provincialis praeteriti, etc.

xxviii. Quod postea immediate praeses capituli imponat praeceptum omnibus capituli Male edit. Main. legit secundum (n. t.).

tularibus, ut intra vigintiquatuor horas coram ipso manifestent quidquid notarunt circa mores, regimen et observantiam durante triennio in patre provinciali praeterito, necnon circa regimen et suorum officiorum executionem in definitores provincialis antecessoribus (definitores enim visitatio circa mores in quacumque visitatione provinciae facta supponitur, quia a visitatore visitari debent etiam definitores provinciae) visitatione conclusa; si aliquid dignum poenâ vel reprehensione fuerit inventum, praeses ipse, si superior sit, reos puniat vel reprehendat; si autem non fuerit superior, visitationem mittat superiori generali familiae, ut ipse iudicet reum aut reos.

Missae de Requiem - ultimo die capituli.

xxix. Quod die sequenti ultimoque capituli missa sollemnis *De requiem* pro religionis nostris defunctis et benefactoribus nostris, concioque et solemne responsorium habeatur; qua functione peractâ, capitulares fraternâ charitate amplectantur, et in suos conventus proficiscantur.

Facultas eligendi hac vice capitulum.

xxx. Quod pro hac unicâ primâ vice capitulum provinciale cuiuscumque provinciae possit reeligere et providere in eisdem officiis definitores provincialium sociorumque, prout melius expedire ipsi videatur, illos qui ex defectu confirmationis apostolicae, quamvis electi fuerint, sua officia non exercuerint.

De suffragio minister domus capitularis.

xxxi. Quod in casu, quo minister generalis designet in praesidem capituli provincialis aliquem ex alio quovis titulo vocalem, tunc minister domus capitularis habeat votum in capitulo provinciali; et, si ipse minister fuerit socius actualis, suffragium habeat socius primus in defectum.

Definitorem provinciae se ministrum.

xxxii. Quod definitorium provinciale congregetur immediate post capitulum provinciale, et postea de semestri in semestre in domo quam designabit de unâ in aliam congregationem, quodque congregetur etiam quoties provinciali benevisum fuerit.

Ex membris et facultates.

xxxiii. Quod definitorium provinciale surgere debet ex patre provinciali uti praesidente et ex quatuor definitores provincialibus, qui omnes decisivum suffragium

habebunt, et insimul poterunt admittere renunciationes, eligere definitores novosque ministros, redemptores et procuratores suae provinciae, quotiescumque vacaverint eorum officia, quocumque titulo vacent; poterunt etiam eligere chronistam provinciae, necnon praebere consensum ut libri typis mandentur, et cum informatione patris provincialis concedere iuxta nostras constitutiones religionis eas praevias licentias audiendi confessiones mulierum, cum quibus praesentari se debeant Ordinariis locorum, ut ab eis approbationem obtineant, et facere ordinationes ad melius esse suae provinciae, aliaque faciendi facultatem exercere, quae per delegationem definitorii generalis, vel per novas constitutiones ad universale regimen Ordinis spectantes, pertineant ad ipsum. Praeterea ad ipsum pertinet, de consensu superioris generalis, seligere studentem theologiae, ut nominetur, et sit collega nostri collegii romani.

De casu discordiae suffragiorum.

xxxiv. Quod in casu discordiae suffragiorum observetur in definitorio quod stabilitum est pro capitulo.

Facultas eligendi provinciam, si vacet.

xxxv. Quod si provincialis deficiat, et illius officium quocumque titulo vacet, definitorium provinciale (praeside designando, vel potius designato, pro casu a superiore generali) et socii actuales novum eligant superiorem provinciae, qui minister provincialis nominetur, et illius officium solum duret usque ad immediatum capitulum provinciale.

De facultate eligendi provinciam, si vacet.

xxxvi. Quod definitores provinciales habitent in conventibus suae provinciae a provincialibus designatis, nunquam tamen poterunt esse plures quam duo in eodem conventu vel collegio, nisi per breve tempus, et ubicumque fuerint, sedeant post ministrum, nisi praesens fuerit definitor generalis, qui eisdem definitores provincialibus praesidere debet.

xxxvii. Quod si in conventu non fuerit minister, fuerit tamen praeses designatus per superiorem generalem vel eius definitorium, ipse praeses omnes definitores praecedere debet sicut minister, neuter tamen praesidere eisdem definitores.

xxxviii. Quod praedicti definitores provinciales nunquam se intromittant in regimine domus, nisi absentibus ministro, praeside iam dicto, et vicario; tunc enim, quamvis ibidem sit aliquis definitor generalis, praesides erunt domus definitores provinciales: sed definitorem generalem non praecedent, nec in actibus, quibus ipse adfuerit, illi praesidentiam habebunt.

Quibus sub-
iecti esse de-
beant.

xxxix. Quod ubicumque fuerint definitores provinciales, immediate subiiciantur superiori provinciae seu provinciali, non vero praecedant ministrum domus nec praesidem eundem. xxxvii dictum, nisi tempore actualis definitorii provincialis.

xl. Quod in aliis domibus, in quibus provincialis non fuerit, definitores provinciales licentiam et benedictionem accipiant a definitore generali in eisdem existenti ad exeundum a domo, et a patre ministro socium petant; non tamen ipsi, sed socii tantum benedictionem accipiant a ministro aut a praeside per superiorem generalem aut per definitorium generale designato.

xli. Quod si definitor generalis non fuerit domi, ipsi definitores provinciales petant patri ministro licentiam ad exeundum e domo, ab eodemque ministro socium et benedictionem accipiant.

xlii. Quod liceat definitoribus provincialibus sine alicuius etiam superioris impedimento aut examine scribere aut recipere epistolas ad illos missas, et similiter alloqui quascumque personas, dummodo observent regulam et constitutiones quoad loca et tempora.

De suffragiis.

xlili. Quod in faciendis suffragiis pro religiosis et superioribus observetur regimen totius religionis.

De ministeriis.

xliv. Quod ut possint obtinere officia provinciae, reputentur filii illius omnes in ea professi, et etiam omnes illi qui ante eius erectionem intra eandem functi fuerunt aliquo officio, aut fuerant conventuales in illa, necnon illi quos superior generalis incorporaverit, iuxta nostras constitutiones.

De electionibus non relictis.

xlv. Quod, cum omnes electiones, quae fieri debent in praedictis capitulis provincialibus, antea factae fuerint in capitulis

generalibus, deinceps capitulum generale nullam ex his electionibus faciat.

De capitulo
generali pro
electione mini-
stri generalis.

xlvi. Quod, cum inter capitula generalia alia hucusque fuerint intermedia, scilicet post triennium electionis ministri generalis, et alia huiusmodi capitula fuerint electiva ministri generalis, deinceps futuris temporibus universus Ordo, omnesque provinciae unice congregentur ad capitulum generale electivum ministri generalis, quod iuxta nostram regulam celebrari debet de sexennio in sexennium.

Et definitorem
generalem.

xlvii. Quod in praedicto capitulo generali simul cum ministro generali eligantur definitores generales Ordinis de sexennio in sexennium, et quod, ut in futuris temporibus id ita fiat, praesentes definitores generales Ordinis, qui in capitulo generali ministri generalis electivo electi fuerunt, unus videlicet de qualibet ex sex Ordinis provinciis, confirmentur et prorogentur usque ad capitulum generale Ordinis electivum ministri generalis, sicut capitulum generale praecedens sibi statuit vi facultatis praedicti Brevis apostolici ultimo expediti, ultimoque antea expressi.

Haec statuta et determinata sunt quaedam a capitulo generali, alia vero a definitorio generali post capitulum, quod per annum integrum in discutiendis et his determinandis studio quotidiano omnique meditatione incumbens, haec proponenda sanctissimo domino pro tempore, et illorum confirmationem petendam decrevit; ordinando imo et praecipiendo procuratori generali pro tempore, ut quamprimum confirmanda procuraret. In quorum fidem praesentes fieri iussimus manu nostra et secretarii nostri chirographo subscriptas, sigilloque nostri definitorii impressione munitas, in hoc nostro Matritensi conventu, die xxvii mensis maii, anno Domini mdccxxx. — Frater ALEXANDER A CONCEPTIONE, minister generalis. *Loco + sigilli.* De mandato patris nostri ministri generalis, frater BERNARDINUS A CONCEPTIONE, secretarius.

Confirmatio
statutorum.

§ 3. Quare praedictus procurator generalis nobis humiliter supplicari fecit ut statuta et decreta huiusmodi aposto-

licae confirmationis patrocínio commu-
nire de benignitate apostolicá dignare-
mur. Nos igitur, ipsius procuratoris ge-
neralis votis hac in re, quantum cum
Domino possumus, favorabiliter annuere
volentes, eumque a quibusvis excommu-
nicationis, suspensionis et interdicti,
aliisque ecclesiasticis sententiis, censu-
ris et poenis, a iure vel ab homine,
quavis occasione vel causâ latis, si qui-
bus quomodolibet innodatus existit, ad
effectum praesentium dumtaxat conse-
quendum, harum serie absolventes et
absolutum fore censes, huiusmodi
supplicationibus inclinati, de memora-
torum cardinalium, qui rem universam
mature per binas vices discusserunt,
consilio, statuta et decreta praeinserta,
ac omnia et singula in eis contenta, au-
toritate apostolicâ, tenore praesentium,
confirmamus et approbamus, illisque
inviolabilis apostolicae firmitatis robur
adiicimus, ac omnes et singulos iuris
et facti defectus, si qui desuper quo-
modolibet intervenerint, supplemus: sal-
vâ tamen semper in praemissis aucto-
ritate memoratae Congregationis cardina-
lium.

Clausulae,

§ 4. Decernentes, ipsas praesentes lit-
teras semper firmas, validas et efficaces
existere et fore, suosque plenarios et
integros effectus sortiri et obtinere, ac
illis, ad quos spectat et pro tempore
spectabit, in omnibus et per omnia
plenissime suffragari, et ab eis respective
inviolabiliter observari, sicque in prae-
missis per quoscumque iudices ordina-
rios et delegatos, etiam causarum palatii
apostolici auditores, iudicari et definiri
debere, ac irritum et inane si secus
super his a quoquam, quavis auctoritate,
scienter vel ignoranter, contigerit at-
tentari.

Derogatio
contrariis.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus
et ordinationibus apostolicis, ac, quate-

nus opus sit, quibusvis, etiam iuramento,
confirmatione apostolicâ, vel quavis fir-
mitate aliâ roboratis, statutis et con-
suetudinibus, privilegiis quoque, indultis
et litteris apostolicis in contrarium prae-
missorum quomodolibet concessis, con-
firmatis et innovatis; quibus omnibus
et singulis, illorum tenores praesentibus
pro plene et sufficienter expressis ac
de verbo ad verbum insertis habentes,
illis aliâs in suo robore permansuris,
ad praemissorum effectum, hac vice
dumtaxat, specialiter et expresse de-
rogamus; ceterisque contrariis quibus-
cumque.

§ 6. Volumus autem ut earundem
praesentium litterarum transumptis, seu
exemplis, etiam impressis, manu alicu-
ius notarii publici subscriptis, et sigillo
personae in ecclesiasticâ dignitate con-
stitutae munitis, eadem prorsus fides
tam in iudicio quam extra illud ha-
beatur, quae ipsis praesentibus habe-
retur si forent exhibitae vel ostensae.

Vides trans-
umptum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die xi se-
ptembris MDCXXX, pontificatus nostri
anno I.

Dat. die 11 septembris 1730, pontif. anno I
F. card. OLIVERIUS.

X.

*Confirmatio Brevis Urbani VIII super
subiectione provinciae Romanae Or-
dinis Minorum S. Francisci Capuc-
cinorum nuncupatorum pro tempore
existentibus ministro generali, et, in
eius absentia, procuratori et commis-
sario generali eiusdem Ordinis.*

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Dudum a felicis recordationis Ur-
bano PP. VIII praedecessore nostro, ad

Breve Ubi
et VIII.

favorem tunc existentium ministri generalis et procuratoris ac commissarii generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum, emanarunt litterae in simili forma Brevis, tenoris qui sequitur, videlicet:

URBANUS PP. VIII, *ad perpetuam rei memoriam*. Iniuncti nobis a Domino apostolici muneris ratio postulat, ut religiosorum virorum, qui, spretis huius saeculi vanitatibus, divini numinis obsequiis sub suavi religionis iugo et strictioris observantiae regulis se manciparunt, paternam curam gerentes, in his eiusdem muneris partes sedulo intendamus, per quae prospero felicitque eorum statui et directioni opportune consulatur, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire. Hinc est quod nos, quo difficultates, quae, ut accepimus, Ordini fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum aliquid molestiae adferunt, e medio tollantur, quantum cum Domino possumus, providere volentes, ministrum provincialem provinciae Romanae dicti Ordinis, ipsamque provinciam cum omnibus et singulis eius domibus locisque regularibus et conventibus, dilectis filiis modernis et pro tempore existentibus ministro generali et procuratori generali eiusdem Ordinis, dum hic vices ipsius ministri generalis sustinet, commissariusque generalis appellatur et est, iis legibus eoque modo, quo ceterae provinciae ceterique ministri provinciales Ordinis huiusmodi iuxta eius constitutiones apostolicam auctoritate confirmatas subiectae et subiecti sunt, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, subiicimus, ac praesentibus nostris litteris alias a nobis die xvi martii mdcxxvi emanatas minime obstore, nosque per secundodictas litteras auctoritate commissarii generalis dicti Ordinis, cui minister provin-

cialis romanae provinciae praedictae, ipsaque provincia, more ceterarum provinciarum ceterorumque Ordinum, parere debent, eo maxime tempore quo dictus minister generalis transmarinas et ultramarinas provincias incolit in-visitque, noluisse nec intendisse derogare declaramus. Mandantes propterea dilecto filio moderno et pro tempore existenti ministro provinciali aliisque officialibus et fratribus dictae provinciae romanae quomodolibet nuncupatis, nunc et pro tempore existentibus, in virtute sanctae obedientiae, ac sub suspensionis et irregularitatis depositionisque ab eorum officiis et muneribus, perpetuaeque privationis vocis activae et passivae ipso facto incurrendis, aliisque arbitrio dilecti filii nostri Antonii videlicet S. Petri ad Vincula presbyteri cardinalis S. Onuphrii nuncupati, nostri secundum carnem fratris germani, moderni et pro tempore existentis Ordinis praedicti apud nos et Sedem Apostolicam protectoris, poenis, ut ministrum generalem, ac procuratorem generalem dum vices ipsius ministri generalis sustinet, estque commissarius generalis praefatorum, in suos superiores recipiant et agnoscant, eorumque salubria monita et iussa suscipiant humiliter, et efficaciter adimplere procurent. Non obstantibus, quatenus opus sit, praedictis nostris litteris, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indulgentiis et litteris apostolicis, eisdem Ordini et provinciae, ac ministro provinciali, aliisque fratribus praedictis, et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenori-

1 Edit. Mala. legit eiusdem (A. T.).

bus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu proprio et ex certa scientia et de apostolicae potestatis plenitudine, in genere vel in specie, ac alias in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio facienda esset, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII maii MDCXXXIX, pontificatus nostri anno XVI. — M. A. MARALDUS.

Procuratoris generalis pro huiusmodi Brevis confirmatio ne proce.

§ 2. Cum autem, sicut modernus procurator et commissarius generalis dicti Ordinis nobis nuper exponi fecit, ipse, ad tollenda quaecumque impedimenta et dubia quae super praemissis oriri possent, praemissa, quo firmitus subsistant et serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communi summo desideret: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Quia quidam a sanctissimo domino nostro benigne conceditur.

§ 3. Nos igitur, ipsius procuratoris et commissarii generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasti-

cis, sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praesertim Urbani praedecessoris litteras, cum omnibus et singulis in eis contentis et expressis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus ac innovamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac illas ab omnibus et singulis, ad quos spectat et in futurum quandocumque spectabit, exacte et accurate observari praecipimus et mandamus.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Praesentium litterarum validatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, praesentis litteris, necnon omnibus et singulis illis quae dictus Urbanus praedecessor in illis concessit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Et contrarium quorumcumque derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die X octobris MDCXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 10 octobris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVARIUS.

XI.

Confirmatio constitutionum Ordinis monachorum S. Hieronymi in Hispania.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ecclesiae Catholicae regimini, meritis licet imparibus, per ineffabilem divinae sapientiae atque bonitatis abundantiam praesidentes, ea, quae pro felici prosperoque monasticorum Ordinum, in Ecclesia Dei pie sancteque institutorum ac bonorum operum fructus assidue proferre satagentium statu ac gubernio provide prudenterque constituta et ordinata esse noscuntur, ut firma semper atque inviolata persistant, et sub illorum directione christifideles, divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipati, vota sua Altissimo in sanctitate et iustitia reddere, populumque christianum bono vitae suae exemplo fructuosius aedificare, et spiritualium aromatum odore perfundere valeant, apostolici muniminis nostri praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabili-

Procuratoria
exp. vertu.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Reinoso monachus expresse professus Ordinis sancti Hieronymi in Hispania, sacrae theologiae magister, ac B. Mariae de Guadalupe, S. Laurentii de Escorial, nonnullorumque aliorum dicti Ordinis monasteriorum in Romanam Curiam procurator, quod diversae constitutiones ac leges, quas *extravagantes* appellant, cum earum prologo, pro salubri eiusdem Ordinis illiusque monasteriorum ac monachorum regimine, gubernio et progressu, de mandato venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum per dilectum filium no-

strum Vincentium tituli S. Onuphrii eiusdem S. R. E. presbyterum cardinalem Petra nuncupatum compilatae, ac in unum volumen redactae fuerunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Incipiunt constitutiones monachorum Ordinis sancti patris Hieronymi Ecclesiae doctoris.

PROLOGUS.

Ad laudem et gloriam omnipotentis Dei Patris et Filii et Spiritus Sancti, qui est unus in essentia, trinus in personis, alpha et omega, principium et finis omnium, et ad salutem universorum et singulorum modernorum futurorumque Ordinis sancti patris Hieronymi monachorum, ac bonum statum et firmam dicti Ordinis conservationem, infrascriptae sunt constitutiones et leges extravagantes, quae ab universis et singulis praefati Ordinis monachis perpetuo inviolabiliter et religiose observari debent: ordinationibus et usibus quibuscumque quorumlibet monasteriorum in contrarium penitus abrogatis. Ex huiusmodi tamen constitutionibus et legibus extravagantibus, aut ex quibuscumque aliis, quae in posterum fuerint legitime ordinatae et promulgatae, etiamsi monachi universi Ordinis, vel eorum aliqui, ignorantia, negligentia, vel ex certa scientia, seu quavis alia causa, ipsis non obtemperaverint vel contraverint, in totum vel in parte, nullum peccatum mortale seu veniale, vel culpam aliquam, animam pertingentem, incurrant; sed tantummodo poenae corporali subiiciantur, si quae propter praemissam inobservantiam vel contraventionem fuerit cuiquam imposita, nisi expresse in aliqua vel aliquibus constitutionibus et legibus extravagantibus aliter caveatur.

Constitutiones
Ordinis.

Antequam vero singulae exponantur constitutiones et leges extravagantes, plurimum ad posterorum eruditionem conferet breviter explicasse constitutionum ipsarum et legum extravagantium nomen et originem; deinde compilationum seriem; atque tandem huiusce modernae sive postremae compilationis causam, maturitatem et auctoritatem.

Quae constitutiones dicuntur, sunt antiquae Quae sint con-

attributiones, earumque origo.

leges fundamentales, cum quibus Ordo sancti patris Hieronymi, a Gregorio XI sanctae memoriae institutus, Deo bene iuvante, adolevit et prima rudimenta habuit. Quantae igitur sint auctoritatis et venerationis, ipsa antiquitatis reverenda dignitas, quae immota et firma in tot saeculorum revolutionibus stetit, primorum patrum sapientia et prudentia, quae in ipsis constitutionibus et in singulis earum apicibus elucet, ac tutissimum Ordinis experimentum suadet et comprobant. Huiusmodi primitivae constitutiones ordinari et disponi coeperunt anno a natiuitate Salvatoris nostri MCDXV, quae deinde in capitulis generalibus Ordinis, celebratis in monasterio S. Bartholomaei de Lupiana, iugibus laboribus et vigiliis discussae et examinatae, tandem anno decurrente MCDXXXIV in uno codice promulgatae fuerunt; quilibet¹ constitutionum monachorum Ordinis sanctissimi patris Hieronymi nuncupabatur.

Constitutionum
extravagantium
historia, earum
que nominis origo.

Quoniam vero humanarum rerum singulares vicissitudines, et ea suis² innumeri, nec praevideri, neque provideri universim possunt ab hominibus, quantavis sapientia et prudentia praeditis; temporum successu necesse fuit alias in capitulis generalibus perpetuas condere leges iuxta methodum et formam praescriptam in antiqua constitutione VIII, et Ordinis stylum et morem; quae posteriores leges, ne divisae dispersaeque in foliis a monachorum manu et memoria facile exciderent, in uno collectae, libro constitutionum fuerunt insertae, ut quisque facilius nosceret, quo iure uti, quibusque legibus vivere in Ordine oporteret. Ab earum origine sub nomine *extravagantium* hae posteriores leges nuncupari coeperunt, eo quia extra corpus antiquarum constitutionum vagarentur. Quod proinde nomen distinctionem ab antiquis ipsis constitutionibus indicat, nihil vero legislativae auctoritatis imminuit; cum ipsae extravagantes leges sint Ordinis perpetuae et obligatoriae. Harum extravagantium compilationes plures editae fuerunt, sicuti necessitas

¹ Forsan legendum qui liber (n. t.).

² Quid legendum pro ea suis non mihi suppetit, forsitan casus (n. t.).

et utilitas postulavit, vel ex earum numero, qui augebatur, vel ex ordinis sive dispositionis perfectiori methodo; nam in fine libri antiquarum constitutionum quondam insecebantur, deinde in calce singularum constitutionum iuxta propriam materiam divisae et applicatae fuerunt. Prima igitur extravagantium compilatio ordinata et edita habetur in capitulo generali anni MCDLXXX, secunda prodit anno MDXII, tertia supervenit anno MDLXXXII, quarta accessit anno MDXCVII, quinta successit anno MDCXIII, sexta tandem in lucem venit anno MDCCXVI.

Collatis monachorum studiis in hac compilatione anni MDCCXVI, non eadem omnium fuit opinio, neque idem iudicium, cum tamen omnium eadem esset voluntas, idemque zelus erga Ordinis decorem et utilitatem. Etenim aliqua religionis insignia monasteria eorumque monachi, compilationem anni MDXIII propugnantia, hanc compilationem MDCCXVI impugnare coeperunt; alia vero non minus digna monasteria, illorumque monachi, e converso pro eadem ultima compilatione insurrexerunt adversus antiquam anni MDXIII. In huiusmodi opinionum, non animorum dissensione et conflictu, monasteria illa compilationem ultimam impugnantia, ad tribunal legationis apostolicae in regnis Hispaniarum processerunt, gravemque huiusmodi controversiam in capitulo generali anni MDCCXXVI, cui praeesse nuncius apostolicus debebat, examinari, resolveri et omnino extinguere suppliciter postularunt.

Apostolicus nuncius, quo omnibus maturius et consultius provideret, in dicto generali capitulo, cui praefuit, quatuor monachos ex qualibet parte, scientia, prudentia, Ordinisque constitutionum et legum cognitione pollentes, eodem assistente generali capitulo, deputavit et designavit, ipsis iniungens, ut, intra sex mensium spatium congregati, utramque compilationem mature examinarent, omniaque dubia et difficultates summo studio inter se conferrent, ut, eorum relatione audita, omnibus rationibus utrinque perpensis, ipse nuncius apostolicus, quid in Domino iustum et expediens sibi videretur, resolvere et definire posset.

De mandato
nuncii apostolici
in Hispania
facta compilatio
de extravagantiis.

Ab eodem
receptis compila-
tione
MDCCXIII.

Constitutionibus inter se factis, monachi deputati in contrarias lverant sententias: quatuor antiquam anni MDCXIII, quatuor modernam anni MDCCXVI compilationem propugnantes tam verbo quam scriptis eoram eodem nuncio apostolico. Qui tandem, omnibus utrinque circumspēctis, sub die XVII octobris MDCCXVI definitive pronuntiavit, ut, abrogata compilatione anni MDCCXVI, observarentur in Ordine leges, constitutiones et extravagantes in compilatione anni MDCXIII, exceptis illis quae sacro Concilio Tridentino, decretis sanctae memoriae Clementis VIII et aliis constitutionibus apostolicis, necnon resolutionibus sacrae Congregationis forent contrariae; praeterea observarentur decem et novem capitula, nempe extravagantes quae in generali abrogatione aliarum reservatae fuerunt in capitulis generalibus anni MDCCV, MDCCVIII et MDCCXI; tandem servarentur aliae omnes extravagantes, quae ab anno MDCXIII legitime et canonice in nostro Ordine editae et promulgatae fuerunt.

Appellationem
hinc ad S. Se-
dam.

Decreto nuncii apostolici partes non acquieverunt, sed, appellatione interposita ad Sanctam Sedem, controversia cum omnibus actis delata fuit ad sacram Congregationem eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis episcoporum et regularium praepositam. Itaque in supremo eodem Tribunali diu inter partes concertatum fuit, sed tandem, informationibus tam voce quam scriptis auditis, pleneque discussis, ponente eminentissimo et reverendissimo domino Vincentio tituli S. Onuphrii cardinali Petra, sub die VII aprilis MDCCXXIX, haec fuit eminentissimorum et reverendissimorum patrum resolutio: *Dilata, et ad mentem eminentissimi ponentis; ac interim servetur decretum nuncii apostolici.* Mens est, ut fiat nova compilatio constitutionum per eminentissimum ponentem iuxta ipsius votum in sequenti modo expressum: « In nova compilatione ponantur constitutiones omnes fundamentales, quae non sint revocatae, sive oppositae sacro Concilio Tridentino, constitutionibus apostolicis, et resolutionibus sa-

l Pessime edit. Main. legit observaverunt (R. T.).

cræ Congregationis; quae vero sunt revocatae, ita noviter suppleantur: quatenus revocatio sit in aliqua particula seu parte, addendo vel minuendo emendetur; quatenus vero revocatio destruat integram constitutionem, enunciative fiat mentio antiquarum legum in his tantum quae sunt decoris Ordinis sive monasteriorum, dispositive autem circa eandem materiam fiat constitutio observanda: apponantur extravagantes, quae continentur in compilatione anni MDCXIII in suis locis, dummodo non sint revocate: addantur extravagantes post dictam compilationem usque ad moderna tempora in locis opportunis, dummodo non sint revocate, ut supra: adiungantur etiam in suis locis opportunis capitula decemnovem publicata sub anno MDCCV, dummodo non sint contraria sacro Concilio Tridentino et apostolicis constitutionibus: ex capitulis, privatis, rotulis, actis, aliisque quae habentur in annotationibus compilationis MDCXIII et in ordinationibus compilationis anni MDCCXVI, sumantur aliquae leges quatenus necessariae, sive plurimum utiles videantur pro recto gubernio Ordinis, in minori tamen numero possibili, iuxta arbitrium eminentissimi ponentis, et suis locis collocentur; reliquae vero annotationes, rotuli sive ordinationes, ut supra, separentur a codice constitutionum, et, quatenus capitulum generale expediens indicaverit, typis imprimantur in codice particulari, sub titulo eidem beneviso, cum expressa tamen declaratione in principio libri, quod in eodem contenta vim legis obligativam non habent, sed tantum instructivam et doctrinalem, dummodo tamen non sint contraria sacro Concilio Tridentino, sacris canonibus, constitutionibus apostolicis, resolutionibus sacrae Congregationis, et legibus contentis in novissima hac compilatione: post factam vero novam compilationem ipsa referatur in sacra Congregatione ».

Mandatis igitur sacrae Congregationis obsequendo, grande huiusmodi opus novae compilationis assumptum fuit ab praeclaudato eminentissimo et reverendissimo domino cardinali Petra, atque singulis fere apicibus antiquae compilationis anni MDCXIII, alte-

Nova facta
compilatio.

riusque novae anni MDCCXVI iugi contento-
que studio examinatis et discussis, duobus
monachis Hispanis, qui utrinque iura prop-
ugnaturi ad Urbem accesserant, pluries
pleneque auditis, atque difficultatibus non
paucis ad regulam iuris et rationis exami-
natis, haec novissima prodiit compilatio
constitutionum et legum extravagantium.

Quid de ex-
travagan-
tiis
actum.

In hac compilatione, ut numeris omnibus
consurgeret absolutissimum opus, consilium
fuit, circa aliquas, praesertim extravagantes,
declinandi et respective declarandi in sensu
vel in verbis implexam obscuritatem, super-
vacuam similitudinem, molestam prolixita-
tem, apparentem contrarietatem, paucis ad-
ditis vel respective sublatiis. Ordo sive lo-
catio constitutionum, prout in antiquis com-
pilationibus disponebatur, servatus fuit: le-
ges vero extravagantes, ut poluit, iuxta ma-
terias sub ipsis constitutionibus contentas,
collocatae fuerunt ex antiquo more. Et qui-
dem antiquae constitutiones desumptae fue-
runt ex primâ latinâ editione an. MCDXXXVII,
ut ex textu originali monachi audirent vo-
cem primorum patrum, qua cum ipsis lo-
cuti sunt; leges vero extravagantes ex actis
idiomate hispanico iuxta latinam transla-
tionem, partium consensu approbatam, ex-
positae fuerunt.

Nova compi-
latio a dictâ
S. Congregatio-
ne approbata.

Haec igitur novissima compilatio, quae ex
privato studio eiusdem eminentissimi et re-
verendissimi domini cardinalis Petra pro-
cessit, deinde, eodem referente, sedulo exa-
minata et plene approbata fuit a sacrâ Con-
gregatione sub die XVI decembris MDCCXXIX,
cum hoc sequenti decreto: « Sacra Con-
gregatio eminentissimorum et reverendissi-
morum S. R. E. cardinalium, negotiis epi-
scoporum et regularium praeposita, ponente
eminentissimo et reverendissimo domino
cardinali Vincentio Petra tituli S. Onuphrii,
censuit et decrevit, supplicandum sanctissi-
mo domino nostro pro expeditione littera-
rum in formâ Brevis super approbatione
apostolicâ compilationis constitutionum Or-
dinis S. Hieronymi cum suo prologo factae
ab eminentissimo et reverendissimo cardina-
li Petra ponente de mandato sacrae Con-
gregationis; itaut capitulum generale ipsum

prologum, constitutiones, extravagantes, al-
liaque contenta et disposita in eadem com-
pilatione, mature corrigere et derogare non
valeat. Ceterum, ad omnem ambiguitatem
tollendam, tam constitutiones quam leges
extravagantes, cum omnibus additionibus et
correctionibus suis, sicuti in praesenti com-
pilatione, pro originalibus habeantur, etiamsi
non concordent cum aliis compilationibus
vel actis Ordinis ex quibus desumptae fue-
runt; proindeque ad perpetuam rei memo-
riam haec ipsa compilatio in archivio reli-
gionis reponatur et caute custodiatur. Ce-
terae autem omnes et singulae compilatio-
nes, usque nunc factae, nullius imposterum
sint auctoritatis legislativae.

Omnes igitur praeclari Ordinis sancti pa-
tris Hieronymi monachi enixe animum in-
tendant, ad observantiam constitutionum et
legum extravagantium, quae in huiusmodi
opere tam provide quam salubriter sunt
compilatae, ut per bona opera certam eo-
rum vocationem faciant, atque, Deo propitio,
Ordo ipse, nedum incolumis in spirituali-
bus et temporalibus servetur, sed in melius
semper usque in finem saeculorum procedat.

CONSTITUTIO I.

*Antiquâ statutum erat constitutione, ut prior
pro tempore monasterii S. Bartholomaei de
Lupiana, Ordinis nostri prior maior, genera-
lis et caput totius Ordinis esset, eiusque elec-
tio ad monachos capitulares praedicti mo-
nasterii, et non ad aliquos alios, in solidum
et solummodo pertineret, atque in eodem mo-
nasterio continuo ipse pater generalis residen-
tiam teneret, propterea quod iam dictum mo-
nasterium primum olim fuit, in quo Ordo
initium habuit, exindeque propagatus fuit, et
quasi in medio aliorum monasteriorum consti-
tutum erat. Confirmatores autem electionis
praedictae nequaquam consentirent eligi in
priorem maiorem monasterii S. Bartholomaei,
qui infra duos menses non posset in eodem
monasterio personaliter interesse et suo uti
officio; itaut aliter facta electio statim per
eos cassaretur, et ad alterius electionem pro-
cederetur.*

De electione
patris generalis
nostri Ordinis
et ad quos di-
cta electio per-
tineat.

Quoniam vero, procuratore generali totius

Ordinis necnon monasterio praedicto S. Bartholomaei de Lupiana auditis, ex decretis a sacra Congregatione eminentissimorum S.R.E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praeposita editis et deinde confirmatis in forma specifica a venerabili Innocentio XII cum litteris apostolicis in forma Brevis, praeceteris definitum et resolutum est ut imposterum electio patris generalis sit facienda a tota religione, non vero a solo monasterio S. Bartholomaei Lupianae, quodque idem monasterium possit tantum in electione concurrere cum eiusdem priore et procuratore, sicut concurrunt cetera alia Ordinis monasteria, idem autem prior S. Bartholomaei, a vocalibus eiusdem monasterii iuxta generale Ordinis statutum eligendus, definitur sit perpetuus cum praecedentia supra ceteros alios, et vacante generalatu, vicarius generalis usque ad novam patris generalis electionem remaneat; praeterea, attentam renunciatione a praedicto monasterio S. Bartholomaei de Lupiana ex rationabilibus causis facta et a capitulo intermedio acceptata, etiam ex auctoritate capituli generalis Ordinis super residentia superioris generalis in eodem monasterio S. Bartholomaei, imposterum idem pater generalis in collegio Abulensi eiusdem Ordinis resideat, ubi nimirum a capitulo generali anno MDCLXXXIV eius residentia statuta fuit; prout latius in praedictis litteris apostolicis in forma Brevis continetur: Hinc, veteri penitus abrogata constitutione, perpetuis futuris temporibus exequi et observari inviolabiliter praecipimus et mandamus omnia et singula quae in dicto Brevis apostolico disponuntur. Superior autem generalis nostri Ordinis non eligatur, nisi talis de quo verisimiliter praesumatur quod intra duos menses haberi poterit eius in monasterio suae residentiae praesentia personalis ad residendum ibidem et suo utendum officio. Aliter vero facta electio statim cassetur, et ad electionem aliam procedatur.

Electus vero canonice in generalem nostri Ordinis, quicumque prior vel monachus ad acceptandum officium generalatus per definitores possit compelli: de speciali tamen gratia libera ac irrevocabili cuilibet priori domus

1 Paulo post legit XII (h. r.).

de Guadalupe, suorum immensitate arduorum negotiorum attentam, concedimus quod si forte idem prior in generalem eligatur, ad acceptandum nullatenus compellatur.

EXTRAVAGANTES.

1. Obsequendo, ut par est, decretis a sacra Congregatione eminentissimorum S.R.E. cardinalium episcoporum et regularium negotiis praeposita editis, et deinde in forma specifica confirmatis a sanctae memoriae Innocentio XII in litteris apostolicis in forma Brevis, statuimus et ordinamus: In casu vacationis officii patris generalis durante triennio quod inter unum et alterum capitulum generale intercedere debet, pro electione novi superioris generalis capitulum generale hoc tempore intermedio non convocetur, sed solum sexdecim monachi ex octo designatis monasteriis dicti Ordinis, prior nempe et procurator cuiuslibet eorum, dictum novum superiorem generalem, qui vacantis generalatus officii tempus, quod usque ad proximum secuturum capitulum generale superest, compleat, uti vocales seu electores ad id specialiter deputati, eligant; quodque ius eligendi huiusmodi, rursus, eveniente alia simili vacatione, ad alios sexdecim monachos, priores pariter et procuratores respective aliorum octo monasteriorum nostri Ordinis, spectet: itaut quandoque similis vacatio contingat, ista alternatio inter priores et procuratores quadraginta octo monasteriorum, quibus noster Ordo constat, per statas vices seu turnos in huiusmodi electione intermediam servetur. Turni autem ita perpetuo constituentur:

Turnus primus. — S. Bartholomaeus de Lupiana, S. Hieronymus Cordubae, S. Catharina de Monte Curban, S. Hieronymus Hispalis, S. Maria de Prado Vallis Oleti, S. Maria Murtae Barcinonae, S. Hieronymus Matriti, S. Maria della Esperanza.

Turnus secundus. — S. Maria de Guadalupe, S. Hieronymus Vallis Hebron, S. Maria de la Estrella, S. Michael Regum, S. Hieronymus Granatae, S. Maria Lucis, S. Maria Victoriae Salmanticae, S. Maria Pietatis de Benavente.

Vacante generalatu non elapso triennio, ad quos procuratoris generalis spectet electio.

Turnus tertius. — S. Laurentius Regius, S. Hieronymus de Cotalva, S. Maria de Frex del Val, S. Anna de Tendilla, S. Engratia Caesaraugustae, S. Maria Rosarii de Bornos, S. Isidorus del Campo, S. Maria de Valdebusto.

Turnus quartus. — S. Maria de la Bisla, S. Blasius de Villavitiola, S. Hieronymus de Yuste, S. Maria de la Murta Valentiae, S. Maria del Parral Segobiae, S. Maria Pietatis de Baza, S. Maria Vallis de Ezya, S. Hieronymus de Caravaca.

Turnus quintus. — S. Hieronymus de Guisando, S. Maria de la Mexorada, S. Hieronymus de Espexa, S. Hieronymus de Zamora, S. Michael de Monte, S. Antonius de Porta Caeli, Collegium Salmaticense, S. Petrus de la Nora.

Turnus sextus. — S. Catharina de Talavera, S. Maria de Arnedilla, S. Ioannes de Ortega, S. Leonardus de Alba, S. Maria Remediorum de Barrameda, S. Michael Angelorum de Alpechin, S. Maria Gratiarum de Carmona, S. Hieronymus a Iesu Abulae.

Pro huiusmodi vero turnorum principio, et successivâ serie ad regulam dirigendâ: Primus turnus incipiat a capitulo generali anno MDCXC, usque ad immediate sequens generale capitulum anni MDCXCIII, quo quidem tempore, cum forma electionis intermediae alterata fuerit, secundus turnus nequaquam ab ipso anno MDCXCIII incipiat, sed quidem eodem triennio intermisso, a capitulo generali MDCXCVI, quo iterum reasumpta et confirmata eadem forma intermediae electionis extitit, usque ad generale capitulum anni MDCXCIX; deinceps vero a tertio turno de triennio in triennium successive ordine perpetuo turni praedicti sequantur: absolutis vero omnibus sex turnis, iterum incipiat primus, et succedant quolibet triennio, ut praefertur, sequentes ordine circulari. Quod si in triennio, quod pertinet ad aliquod ex praedictis sex turnis, non succedat vacatio generalatus et capitulum electionis intermediae, nihilominus tamen pro triennio immediato huiusmodi ius eligendi pertranseat ad turnum sequentem. Quod si vero vacatio generalatus duplex

succedat in unico triennio, tunc in primâ vacatione procedat turnus iuxta ordinem, in alterâ vero succedat sequens turnus; itaut unicus turnus duplicem electionem intermedium nunquam faciat in eodem triennio.

Quoniam vero ex generalium capitulorum decretis monasterium S. Hieronymi de Caravaca, quod in quarto turno comprehenditur, fuit redactum in vicariam absolutam absque priore, proindeque in eodem dicto turno, deficiente priore et procuratore praedicti monasterii, sexdecim vocales concurrere ad electionem non possunt, ut in Brevi apostolico statuitur, sed tantum quatuordecim ex septem reliquis monasteriis vocales, duo nempe pro unoquoque ut supra: obsequendo decretis sacrae Congregationis cum oraculo sanctissimi domini nostri praecipimus et mandamus, quod in eodem quarto turno electio intermedia fiat ex quatuordecim vocalibus septem monasteriorum, donec et quousque idem monasterium S. Hieronymi de Caravaca ad pristinum statum restituatur cum priore.

II. Si contingat vocales in electione patris generalis, tam in generali quam in dicto intermedio capitulo celebrandâ, inter se dissidere, aut electionem minus canonicam fieri, electio huiusmodi ad sex dumtaxat scrutinia reducat, hac formâ videlicet, ut si in primo, secundo, tertio, quarto et quinto scrutinii huiusmodi electio canonica sequuta non fuerit, duo monachi, qui plura quam ceteri suffragia sortiti erunt, eligantur, in quos vocales in sexto scrutinio sua suffragia omnino dirigere teneantur. Quod si nec in hoc sexto et ultimo scrutinio ob paritatem suffragiorum electio canonica peracta fuerit, eorum duorum alter, qui prius ad habitum regularem admissus fuerit, electus intelligi et declarari debet. Attamen si in quinto scrutinio suffragia in diversas personas collata fuerint, pluresque paria suffragia obtinuerint, tunc quoque duo, qui prius similiter quam ceteri ad habitum regularem admissi fuerint, ex his eligantur. At si quis in hoc quinto superior, alii pares suffragiis extiterint, superiori suffragiis, ex his qui pares sunt, is pariter, qui priusquam

Quid de monasterio de Caravaca.

Quid agendum, cum vocales in electionibus inter se dissident.

ceteri ad habitum praedictum admissi fuerint, adiungatur: ut deinde in sexto scrutinio, primo quidem casu in duos ex iis qui paria suffragia obtinuerunt, sicut praemittitur, eligendos; secundo vero in superiorem suffragia, illique, ut praemissum est, adiungendum, omnia electorum suffragia restringi et conferri debeant. Quae pariter ab eadem sacra Congregatione episcoporum et regularium approbata, et successivo Breui apostolico praedicto confirmata sunt.

Generalis officium post triennium expirat, quo absolute idem reeligere non possit.

m. Pater generalis per triennium tantum duret in officio a tempore eiusdem electionis, eiusque expiret officium, statim ac electi et nominati fuerint definitores in capitulo generali. Praeterea ordinamus quod generalis absolutus immediate et successive reeligere non possit, nisi post novennium vacationis ab eodem officio absoluto¹; etiamsi electus fuerit inter capitulum et capitulum, et quolibet brevi tempore generalis fuerit: quae dispositiones ex auctoritate apostolica firmitatem et robur habent.

Duo successive generales ex eodem monasterio non eligendi.

iv. Non possit eligi in generalem monachus aliquis professus eiusdem monasterii, cuius erat professus generalis immediate absolutus et vacans, nisi intercesserit novennium inter huiusmodi vacationem et dictam electionem: quod etiam auctoritate apostolica confirmatum est.

Assistentes in scrutinio, qui sint eligendi.

v. In scrutinio ad regulanda suffragia electionis pater generalis in capitulo generali simul cum patribus definitores assistant tamquam scrutatores, singuli ex visitatoribus generatibus cuiuscumque territorii antiquiores habitu, et in horum absentia alter socius convisitator. At vero in capitulo intermedio duo scrutatores ex vocalibus dicti capituli eligantur, qui simul cum patribus, privati capituli deputatis, scrutinio et regulationi suffragiorum intersint, quorum antiquior electionem factam publicare debeat.

Qui praesides in capitulis intermediis.

vi. Patres, privati capituli deputati, conveniant ad praesidendum simul per modum unius cum patre vicario generali capitulis generalibus intermediis cum iurisdictione praesidium, absque tamen suffragio approbandi vel reprobandi, et quin ob dictum

¹ Potius lege absolutum (R. T.).

praesidium titulum vocem activam habeant in dictis capitulis.

vii. In casu, quo eligatur in dicto capitulo intermedio generalis professus monasterii valde distantis, electores non discedant a monasterio S. Bartholomaei vel eius circuitu, ultra sex leucarum distantiam, donec, compulsoria transmissa ad electum citandum per deputatos privati capituli, habeatur notitia authentica, dictum electum suum electioni praestitisse consensum. Quae habita, poterunt electores ad propria monasteria redire, ibidem dumtaxat permanentibus dictis privati capituli deputatis, ut ad debitum effectum electionem factam perducant, et obedientiam nomine totius religionis noviter electo generali praesentialiter praestent. Si tamen electus non acceptaverit, impotensve fuerit pro dicto officio generalis exercendo procedant, dicti electores ad novam electionem modo et forma debitis.

De electione fratris absentis in generalem.

viii. De gratia speciali libere concedimus priori pro tempore existenti monasterii S. Laurentii Regalis, suarum magnitudine occupationum attentata, quod si fuerit electus in generalem nostri Ordinis, ad acceptandum nullatenus compelli possit.

Prior S. Laurentii Regalis, si fuerit electus, ad acceptandum compelli non queat.

ix. Adsit vicarius generalis, qui, deficiente persona patris generalis per mortem, seu aliter, Ordini nostro praesideat; et hic vicarius generalis sit in posterum, non vicarius (ut hactenus), sed prior pro tempore existens monasterii S. Bartholomaei de Lupiana: quod decrevit et declaravit sacra Congregatio episcoporum et regularium, et apostolica auctoritate est confirmatum.

De vicario generali.

x. Sacra Congregatio S.R.E. cardinalium, negotiis episcoporum et regularium praeposita, statuit et decrevit, quod si contingat prioratum monasterii S. Bartholomaei quomodolibet vacare, dum prior ipsius monasterii, vacante generalatu, munus vicarii generalis exercet, tunc praesideat Ordini deputatus capituli privati, qui loco et sessione ceteros deputatos praecedat, cum iurisdictione vicarii generalis, donec sit facta et confirmata electio prioris monasterii S. Bartholomaei, qui munus vicarii generalis exercere debet.

De eam quo vacet prioratus S. Bartholomaei.

De facultatibus
vicarii genera-
lis sede vacan-
te.

XI. Pater vicarius generalis, sede vacante, habeat iurisdictionem et facultatem in negotiis ordinariis Ordinis, videlicet nominandi confirmatores pro electionibus, aliisque rebus executivis, ex quarum dilatione oriri potest aliquod damnum aut praeiudicium, et denique omnem facultatem patris generalis pro religionis gubernio in negotiis sede vacante occurrentibus, eo modo quo illam habet idem pater generalis: excepto tamen quod non possit dispensare in constitutionibus, mandatis et ordinationibus capituli generalis, nec contravenire mandatis aut praeceptis factis a patre generali.

XII. Si pater generalis mortuus fuerit, alterve vacaverit tribus mensibus ante lapsum triennii, pro adeo brevi tempore generalis non eligatur, sed Ordini praesideat generalis vicarius dictis tribus mensibus iuxta formam et limitationes in immediatâ extravaganti determinatas et statutas.

XIII. Pater vicarius generalis teneatur convocare et citare monasteria illius turni, ad quem spectat electio intermedia patris generalis, quatenus concurrant ad capitulum intermedium, electionemque novi generalis in eo celebrandam infra duos menses a die vacationis generalatus; ipso tamen vicario generali citatione huiusmodi omittente vel renuente, possit et debeat omnino fieri a patribus deputatis capituli privati, vel a quolibet illorum in solidum; qui si fuerint etiam negligentes, fiat dicta convocatio a priore vel vicario monasterii Villae Delitiosae, ut ordinatur in constitutione LXX, excepto tamen si generalatus vacaverit tribus mensibus ante lapsum triennii, quibus praesidere debet Ordini idem pater vicarius generalis, iuxta extravagantem supra immediate positam.

De acceptante
episcopatum.

XIV. Eo ipso, quod aliquis monachus acceptat episcopatum, vacet officium generalatus, aut aliud quodcumque officium quod habeat in Ordine.

CONSTITUTIO II.

De tempore, quo durare debent priores in eorum officio.

In officio suorum prioratum durent dum laxat per triennium, a tempore confirmationis suae electionis computandum, omnes priores

monasteriorum nostri Ordinis iuxta litteras apostolicas sanctae memoriae Gregorii PP. IX nostri Ordinis fundatoris; ita quod triennio cuiuslibet prioris transacto, ipso facto expiret eius officium, et fiat nova electio, prout monachis illius monasterii videbitur expedire: ordinationibus, statutis seu consuetudinibus cuiuscumque monasterii nostri Ordinis, etiam iuramento seu quacumque aliâ munitione etiam apostolicâ vallatis, in contrarium editis, factis vel servatis, non obstantibus quibuscumque.

EXTRAVAGANTES.

I. De cetero perpetuis futuris temporibus nullus prior nostri Ordinis possit reeligi immediate in eodem prioratu, quem terminat: quod est confirmatum per bullam apostolicam. Et idem intelligatur de priorissis monasteriorum monialium nostri Ordinis.

Non reeligen-
das priores im-
mediate post
transactum pri-
mum triennium.

II. Priores monasteriorum novorum, quae non habent electionem, vacent in capitulo generali, et provideantur a patre generali et a patribus definitores per schedulas secretas datas a secretario; non tamen ipsi priores immediate reeligi possint in eodem prioratu; quando vero vacaverint prioratus monasteriorum novorum inter capitulum et capitulum, provideantur a patre generali; ceterum semper huiusmodi prioratus conferantur monachis prudentiâ et experienciâ praeditis, qui honori et disciplinae Ordinis nostri, ut necesse est, in ipsis monasteriis novis consulant.

Qui sint eli-
gendi.

III. Monasterium de Caravaca non habeat priorem nec vocem in capitulo generali, sed sit vicaria absoluta.

Monasterium
de Caravaca
sine priore.

IV. Priores novorum domorum, qui in capitulo generali eliguntur et providentur, durent in suis prioratibus usque ad proxime futurum capitulum generale, in quo vacent etiamsi propter mobilitatem dominicae tertiae post sanctissimum Pascha, in qua celebratur dictum capitulum generale, naturale triennium tunc finitum sit, sive adhuc tunc non expiraverit, sicut in generalatus dignitate fieri solet: quod auctoritate apostolicâ est confirmatum, et observari mandatum.

Duratio officii
priorum.

CONSTITUTIO III.

Ubi et quando celebrari debet nostrum capitulum generale.

Generale capitulum nostri Ordinis in dicto monasterio S. Bartholomaei de triennio in triennium perpetuo celebratur, quod teneri incipiat tertiis dominicis post festum Resurrectionis dominicae computanda. Ob aliquam tamen legitimam et rationabilem causam, puta famem, bellum, pestem, vel aliam magnam manifestamque causam, possit alibi praedictum generale capitulum celebrari ad dispositionem capituli generalis, si eodem durante capitulo causa huiusmodi pateat vel rationabiliter praesumatur; sed si inter capitulum et capitulum aliquis de praedictis causis contigerit, vel verisimiliter timeatur, tunc pater generalis et personae ad tenendum privatum capitulum assignatae, quas dictus pater generalis ad se ob hoc faciat congregari, praedictam possint facere generalis capituli mutationem in aliud monasterium eiusdem Ordinis ad illud per eos assignandum. Aut si forsitan sibi melius videatur, dilatetur per eos dictum generale capitulum ad annum sequentem vel aliud triennium, prout negotiorum necessitas vel utilitas eos adduxerit ordinandum. Non tamen fiat talis dilatio, nisi consentiant quatuor ex his qui concurrunt in ipso privato capitulo. Cum vero huiusmodi mutatio seu dilatio facta fuerit, notificetur per eundem dilatantes prioribus et conventibus nostri Ordinis tempore opportuno. Quae constitutio est approbata auctoritate apostolica quantum ad locum celebrationis capituli generalis.

EXTRAVAGANTES.

Missa Spiritus Sancti celebranda in omnibus monasteriis, et collecta dicenda.

I. In quolibet nostrorum monasteriorum celebretur missa Spiritus Sancti ipsa die qua celebratur in monasterio S. Bartholomaei pro electione patris generalis et patrum definitorum, necnon pro negotiis Ordinis in dicto capitulo ordinandis. Et durante capitulo generali saltem fiat in missa collecta et deprecatio post elevationem, cum orationibus competentibus, nisi fuerit festum duplex.

Officia durent usque ad novum capitulum generale.

II. Tam dignitas et officium patris generalis, quam priores novarum domorum, visitatores, ceteraque alia officia et munera,

quae in capitulis generalibus providentur et eligi solent, durent in suis officiis usque ad novi capituli generalis celebrationem, quantumcumque dictum capitulum generale ex causa pestis, famis, belli, vel similibus, ut in hac constitutione, prolongetur: quod auctoritate apostolica confirmatum et observari mandatum fuit.

III. Priores et procuratores monasteriorum magis distantium a monasterio S. Bartholomaei ad capitulum generale venturi a propriis monasteriis non exeant ante tertium diem Paschae Resurrectionis dominicae, ut reperiantur in suis monasteriis pro hebdomada maiori et sanctissimo Paschate celebrandis; propinquiore vero praelibato monasterio, ita moderate accipiant dies pro itinere necessarios, ut sine vagatione ad dictum capitulum generale accedant, nec euntes aut revertentes per curiam regiam transitum faciant sine licentia speciali patris generalis.

IV. Si contingat capitulum generale in aliud tempus cum quatuor deputatorum privati capituli consensu prolongari ob causas in hac constitutione expressas, si istae cuiuslibet dictorum quatuor deputatorum iudicio cessaverint tempore opportuno et sufficienti ad convocandum et congregandum generale capitulum, debeat et teneatur pater generalis, ab ipsis vel quolibet illorum requisitus, prolongatione facta non obstante, convocare et congregare dictum generale capitulum tempore designato in constitutione celebrandum; quod si renuerit vel omiserit, a dicti privati capituli deputatis possit et debeat convocari, ut tempore praescripto celebretur, ut in constitutione disponitur.

V. Si contingat generalatum vacare, existente aliqua ex causis in hac constitutione praescriptis ad dilatandum capitulum generale, aut eam ipsius vacationis tempore taliter accidere quod duae saltem ex tribus partibus electorum pro capitulo intermedio designatorum, eidem interesse debentium, citari et convocari, ad dictumque capitulum vel per se vel per suos procuratores commode accedere nequeant; pater vicarius generalis possit capitulum privatum congre-

Quo tempore quis vocalium e monasterio exire debeat ad capitulum generale accessurus.

De causa prolongationis capituli cessante.

De generalatu vacante.

gare, et dictum capitulum intermedium cum quatuor illius deputatorum consensu in aliud tempus prorogare valeat. Verum si duse prae-dictae electorum partes ex tribus personaliter vel per suos procuratores commode ad dictum capitulum accedere possint, prae-dicta causâ non obstante, capitulum intermedium omnino convocetur, et per electores praesentes die praefixo ad electionem patris generalis debite procedatur.

A quibus faciendae sint expensae capituli generalis.

vi. Expensae necessariae ad celebrandum capitulum generale subministrari debeant a monasterio S. Bartholomaei de Lupiana ex redditibus praestimonii de Utrera, quod ad hunc effectum clarae memoriae cardinalis Ostiensis cum Brevis sanctae memoriae Nicolai V Ordini nostro aggregavit. Si autem ad huiusmodi expensas ministrandas dicti praestimonii redditus¹ insufficientes fuerint, ab omnibus Ordinibus monasteriis pro ratâ suppleantur, computando expensam diurnam² cuiuscumque monachi capitularis cum famulo et aequitatu octo regales cum dimidio monetae Castellae, sicut decretum et mandatum est a sacra Congregatione episcoporum et regularium.

CONSTITUTIO IV.

De electione et officio procuratoris ad capitulum generale.

Singuli priores monasteriorum nostri Ordinis cum singulis procuratoribus suorum conventuum personaliter veniant ad generale capitulum celebrandum. Huiusmodi autem procuratorem quilibet conventus de magis idoneis et discretioribus suae domus per viam scrutinii eligendo constituat, ita quod ille qui plures numero quam alius voces habuerit, procurator illius monasterii habeatur, licet in eo maior pars capituli non concurrat; quod si duo vel plures aequali numero voces habuerint, unius eorum per priorem acceptetur electio, qui secundum suam conscientiam magis idoneus et discretior videatur. Idem autem procurator socius sit prioris ad capitulum venientis; alioquin, nisi priores a veniendo, et conventus a mittendo procuratores huiusmodi legitimo impedimento excusentur, vice illâ in generali

¹ Edit. Main. legit *reditus* (n. T.).

² Male edit. Main. legit *diuturnam* pro *diurnam* (R. T.).

capitulo careant voce sua, nec alteri eam possint committere, et nihilominus ad eiusdem capituli arbitrium puniantur. Si vero prior aliquis infirmitate seu alid iusta causâ impediat venire, causas huiusmodi per suas litteras insinuet capitulo generali, eumque procuratorem constituat, qui vicem suam teneat in ipso capitulo. Similiter etiam conventus non valens commode procuratorem de suis monachis destinare, procuratorem deputet aliquem Ordinis monachum. In nullo tamen casu ultra tres personas, computato priore, de una et eadem domo ad generale capitulum licebit admittere, nec quisquam ibidem duas possit voces habere, etiamsi plurium procurator existat; liceat autem sibi unam, quam maluerit, praedictarum vocum eligere. Priores autem et conventus legitime impediti, nisi procuratores ad capitulum miserint, ut praefertur, ad arbitrium eiusdem capituli puniantur. Priores autem et procuratores huiusmodi, ante sabbatum praedictam tertiam dominicam post Pascha immediate praecedens, S. Bartholomaei monasterium intrare non debent. Sane ad capitulum generale procurator nullus admittatur, nisi professus et in sacris ordinibus constitutus; de cuius utique procuratoris electione sive constitutione idem conventus generali capitulo fidem faciat per suas patentes litteras, nominibus aliquorum monachorum de eligentibus roboratas et conventuali sigillo munitas. In quibus quidem litteris non est opus huiusmodi potestatem ad longum exprimere, sed sufficit constare generali capitulo, quod talis est procurator talis conventus ad idem capitulum destinatus. Tenor quoque huiusmodi potestatis fiat in forma sequenti:

« Noverint universi quod in monasterio N.,¹ diocesis N., Ordinis monachorum S. Hieronymi, die N., mense N., anno a nativitate Domini, etc., omnes et singuli monachi eiusdem monasterii professi in sacris constituti constitimus et ordinamus¹ nostrum certum et specialem procuratorem patrem N., presbyterum ipsius monasterii, ad omnia et singula facienda, tractanda, consentiendâ, firmanda, seu dissentiendâ, sive revocandâ, quaecumque fuerint exponenda, dicenda, tractanda, examinanda seu

Tenor mandati procuratoris.

¹ Potius lege ordinavimus (R. T.).

definienda in capitulo generali per priores et monachos eiusdem Ordinis tenenda isto anno praesenti in monasterio S. Bartholomaei dicti Ordinis, quae generalem statum seu utilitatem totius Ordinis tangeant, seu concernere quomodolibet poterunt, etiam quoties fuerit opportunum ad substituendum alium procuratorem nostri Ordinis profectum in sacris constitutum ad omnia et singula supradicta; et quia praedicta vera sunt, rogamus monachos infrascriptos in sacris constitutos, quatenus litteras huiusmodi suis nominibus roborarent; quasque sigillo dicti conventus fecimus sigillari ».

Facultas priorum et procuratorum in huiusmodi capitulis.

Praefati autem priores et procuratores nomine et vice suorum monasteriorum potestatem habeant consentiendi seu contradicendi quibuscumque in generali capitulo dicendis, tractandis et agendis ad communem statum Ordinis pertinentibus. Nullatenus tamen iidem procuratores habeant potestatem consentiendi, quod duratio prioratum quomodolibet ultra triennium protendatur; quin potius pro expresse prohibitis, immo pro veris contradictoriis habeantur, nisi super hoc eis in suis procuratoriis expresse et specialis fuerit attributa potestas sive facultas. Ceterum procurator impeditus generali capitulo interesse, alium ad illud substituat loco sui, nisi substituendi potestas expresse sibi fuerit in procuratorio denegata. Quovis etiam casu hi qui non venient ad generale capitulum, per suas patentes litteras statum suorum monasteriorum tam spirituales quam temporales ipsi capitulo intimare non differant; et priores humiliter misericordiam, hoc est, ab onere suorum prioratum absolutionem expescant.

EXTRAVAGANTES.

Monasteria monialium quibus locus denegatur.

1. Priorissae et monasteria monialium nostri Ordinis, etiam per procuratores, voce careant in capitulo generali; per procuratores tamen monasteriorum priorum, qui illarum curam habent, negotia, quae in capitulis generalibus agere velint, transmittant.

Priores praesentes, esse debent electioni procuratoris capitulo, dandis quo ei commissis.

2. Priores non habent votum in electione procuratoria pro capitulo generali; verumtamen sint praesentes ipsius electioni, ut in constitutione disponitur; et post factam

1 Potius lege illasque (R. T.).

electionem ipsi priores pariter praesentes sint, et audiant commissiones quas vocales capitulariter dicto procuratori imposuerint; quia si contrarium fiat, multa oriri possunt inconvenientia et controversiae.

III. Si in aliquo monasterio vacaverit prioratus tempore capitulo generalis, vicarius non possit venire nec mittere alium procuratorem ad capitulum generale, quam illum dumtaxat quem elegerit conventus. Idipsum in capitulo intermedio servari debeat, si aliquod monasterium turni, ad quem spectat electio, priore caruerit tempore ipsius celebrationis.

Pro monasteriis, in quibus prioratus vacaverit, nec vicarius nec alius procurator admittendus.

IV. Vicarius non eligatur in procuratorem capitulo generalis.

Vicarius eligi non possit.

V. Procuratores conventuum qui venient ad nostrum capitulum generale, non proponant nomine suorum conventuum, quod a personis particularibus fuerit eis iniunctum et commendatum, et quod a suis conventibus illis fuerit commissum, afferant in scriptis subscriptum a maiori parte dicti capitulo. Poterunt tamen portare epistolas et memorialia personarum particularium eis mandata et commissa ad definitores, absque eo quod necesse sit ut a suis prioribus signentur.

Procuratores conventuum, non nisi mandata capitulorum afferre possint.

VI. Procuratores deputandi a prioribus impeditis venire ad generale capitulum, vicem et vocem ipsorum in eo habituri, ut in constitutione disponitur, necessario constituantur vel ex patribus lectoribus iubilatis, vel ex monachis qui priores aut visitatores definitoresve generales extiterint, et quorum monasteria tres personas et voces pro dicto generali capitulo prius deputatas non habeant.

Qui possint eligi procuratores a prioribus impeditis.

VII. Omnes patres exgenerales possint personaliter interesse capitulis tam generalibus quam intermediis, in eisque votum activum et passivum habere tam in electione patris generalis quam in reliquis in dictis capitulis faciendis: dummodo quoad votum passivum subiecti sint legibus et extravagantibus, quibus ceteri monachi nunc subii-ciuntur et imposterum subiecti erunt. Ceterum vox dictorum patrum exgeneralium minime computetur in numero trium, quae

De exgeneralibus, eorumque privilegiis.

1 Apud lege qui (R. T.).

hac constitutione; sed praeter duos aut tres monachos, qui ad dicta capitula generalia et intermedia respective concurrere possunt ex quolibet monasterio, omnes etiam exgenerales eiusdem monasterii professi concurrant et vocem habeant; dummodo personaliter dictis capitulis interveniant; quod auctoritate apostolica est confirmatum.

Priores et procuratores cuius expensis accedere debeant.

viii. Priores et procuratores, ad capitula tam generalia quam intermedia convenientes, veniant et accedant sumptibus et expensis monasteriorum illorum, quorum voces in dictis capitulis habent: patres vero exgenerales expensis monasteriorum suae professionis.

De procuratoribus vocalium capituli intermedii, eorumque facultatibus.

ix. Vocales capituli intermedii, sive priores sive procuratores existant, infirmitate seu alia iusta de causa impediti, possint procuratores constituere, suas vices et voces habituros in dicto capitulo, prout haec constitutio disponit de prioribus et procuratoribus capituli generalis, dummodo causam praedictam per suas litteras capitulo praedicto notificent. Constituantur vero procuratores personae habentes qualitates et condiciones requisitas per suprapositam extravagantem; nulliusque monasterii ultra duas voces admittatur tertia in dicto capitulo intermedio.

Conditiones requirendae in eligendis in procuratores capituli generalis.

x. Monachi eligendi in procuratores capituli generalis monasteriorum professionis et collegiorum nostrorum, necessario habere debeant licentiam alicuius Ordinarii dioeceseani ad audiendas confessiones, et etiam viginti annos completos ab habitu receptione; nisi lectores theologiae scholasticae fuerint, qui post decem annos completos ab habitu recepto, ad habendam in capitulo vocem requisitos, in tales procuratores eligi poterunt. Eligendi vero in procuratores capituli generalis novarum domorum sint praecise vel ex visitoribus generalibus actualibus, non tamen eiusdem territorii, vel ex patribus lectoribus iubilatis, aut regiae maiestatis praedicatoribus, vel ex monachis qui prius priores vel definitores aut visitatores generales extiterint.

Tempus electionis procuratoris capituli generalis.

xi. Procuratores capituli generalis in monasteriis electionia iuxta morem eligantur mensibus novembris et decembris immedia-

tis ante dicti capituli celebrationem; ad quorum electiones priores monasteriorum eligentium omnes vocales intra duodecim leucas a suis monasteriis quomodolibet commorantes, die et hora electionis assignatis, citare debeant; et, postquam factae fuerint electiones, notificare teneantur patri generali procuratorem electum, diemque et horam suae electionis.

Vicarius monasterii vacante prioratu habens in electione vocem non habeat.

xii. Si contingat tempore electionis procuratoris capituli generalis prioratum alicuius nostrorum monasteriorum quomodocumque vacare, illius vicarius non habeat vocem in dicta electione, illam tamen debeat habere ad eligendum alterum ex duobus, inter quos sint aequaliter divisa electorum suffragia. At vero, non vacante prioratu, sed absente priore ab aliquo monasterio tempore dictae electionis, vicarius ex commissione prioris electionem praedictam celebrans, vocem suam habeat in illa; possitque pariter in aequalitate suffragiorum eligere alterum ex duobus qui sint pares suffragiis. Quod idem in reliquis actibus capitularibus ex commissione prioris absentis a vicariis nostrorum monasteriorum celebratis pariformiter observetur.

xiii. Ex concordia et concessione totius Ordinis procurator capituli generalis collegii Salmantini B. Mariae de Guadalupe debeat eligi necessario ex monachis professis ipsius monasterii de Guadalupe; nec dicti procuratoris vox et persona computari debeat inter tres personas et voces singulis monasteriis a constitutione concessas, quas ultra dicti procuratoris vocem praedictum monasterium insuper habere possit et valeat.

Procurator capituli generalis collegii Salmantini ex monachis monasterii eiusdem eligendus.

xiv. Pater generalis prima die capituli, iuxta stylum et morem, nominet unum ex prioribus, alterumque ex procuratoribus habilioribus et discretioribus, qui omnia mandata procuratorum ad capitulum venientium diligenter examinent, illorumque legitimitatem recognoscant, examenque et recognitionem huiusmodi, atque inde sequuta, legitimosque vocales ad capitulum concurrentes, in eoque vocem habentes, postea in prima sessione capituli generalis exacte et fideliter referant.

A generali vero, prima die capituli, eligendi duo qui examinent mandata procuratorum.

CONSTITUTIO V.

De sede priorum et procuratorum in capitulo generali.

Certam sessionem sive locum in generali capitulo teneat quilibet prior vel monachus procurator secundum antiquitatem foundationis monasterii, cuius prior vel procurator existat. Volumus tamen quod procuratores priorum cunctas procuratores conventuum in sessione praecedant. De gratia tamen speciali multis ex causis rationabilibus statuimus et concedimus, quod monasterium S. Mariae de Guadalupe nostri Ordinis Toletanae dioecesis in omnibus et per omnia praerogativas et libertates, vocem et locum in quibuscumque actibus in Ordine nostro habeat, ac si ante omnia monasteria ipsum post monasterium S. Bartholomaei fuisset immediate fundatum.

EXTRAVAGANTES.

De officio et sessione vicarii et hebdomadarii S. Bartholomaei.

1. Vicarius S. Bartholomaei et hebdomadarius praecedant in refectorio omnes procuratores capituli generalis, atque absentibus definitores sedeat vicarius in mensa principali, et signum faciat cum campanula. In choro vero hebdomadarius sedeat in sede ad ipsam pertinente; vicarius autem in diversis sedibus sedeat, attentam qualitate et praecedentia praelatorum et personarum ibi praesentium, faciatque signa de more consueta.

Casus prioris monasterii sancti Laurentii.

II. Volens nostra religio gratias et favoribus a rege nostro Philippo II acceptis se gratam ostendere, concessit regio monasterio S. Laurentii a maiestate sua fundato sedem et antiquitatem immediate post monasteria S. Bartholomaei et B. Mariae de Guadalupe, itaut sedes prioris S. Laurentii sit secunda in choro ex parte vicarii post priorem S. Bartholomaei.

Praecedentia prioris S. Bartholomaei super ceteris prioribus.

III. Ex sacrae Congregationis episcoporum et regularium decreto, quod cum apostolico Brevi est confirmatum, prior S. Bartholomaei praecedat in omni loco omnibus prioribus Ordinis nostri.

Ordo servandus in sessionibus.

IV. In praecedentia et sessionibus capituli generalis servetur hic ordo, videlicet: Generalis immediate absolutus et vacans statim post definitores omnibus praecedat in cunctis locis, quibus Ordo fuerit congregatus;

deinde immediate post illum patres exgenerales et omnes priores secundum suam in generalitu antiquitatem; post priores actuales, priores absoluti monasteriorum S. Bartholomaei, B. Mariae de Guadalupe et S. Laurentii Regalis, omnes visitatores generales secundum cuiusque territorii classem et antiquitatem, subinde patres lectores iubilati, quibus succedant procuratores priorum absentium, et immediate post illos procurator et secretarius generalis ante omnes monasteriorum procuratores, prout hactenus de more servatum est.

CONSTITUTIO VI.

Visitatores generales triennii proxime praeteriti veniant omnino ad sequens capitulum generale; idem etiam de visitoribus particularibus fiat, si specialiter per patrem generalem fuerint evocati. Qui quidem omnes visitatores permittantur interesse capitulo generali, nullam tamen vocem in eo habeant, nisi priores vel procuratores existant, licet possint loqui quidquid sibi bene videbitur. Visitatores vero particulares, qui non venerint, definitores per suas litteras plenam suae visitationis informationem, quemadmodum visitatores generales facere debent, praesertim quoad misericordias priorum et status reparationemque monasteriorum, mittere teneantur.

Quod visitatores generales sent ad capitulum, et speciales mittant informationem suam.

EXTRAVAGANTES.

1. Prima die qua ingrediuntur capitulares monasterium S. Bartholomaei, visitatores generales Castellae, unusque ex deputatis capituli privati a patre generali designandus, faciant scrutinium inter priores et procuratores qui veniunt ad capitulum, si forte interfuerint subornationes, dona aut promissiones pro electione definitorum et futuri generalis; et quos delinquentes invenerint, iuxta nostras constitutiones puniant et castigent.

Scrutinium inter priores et procuratores prima capituli die faciendum, ad removendas subornationes, etc.

II. Eadem die pater generalis assignet duos ex privati capituli deputatis, qui post meridiem visitent visitatores generales, et audiant querelas, si quae contra illos proclamatae aut inventae fuerint; processus vero servetur, tradaturque definitores futuris,

ut determinent tantum et declarent illos habiles aut inhabiles ad electionem generalem; alia vero, si quae fuerint, definienda serventur post electum et confirmatum futurum generalem.

CONSTITUTIO VII.

De electione
et facultate de-
finitorum.

Decretis a sacra Congregatione eminentissimorum S.R.E. cardinalium episcoporum et regularium negotiis praepositis, successive confirmatis Brevis apostolico supra constitutione prima enuntiato, obtemperantes, declaramus: Priorem pro tempore monasterii S. Bartholomaei definitorem perpetuum cum praecedenti supra ceteros priores; quamobrem in posterum, non octo ut antiquitus, sed septem dumtaxat personae in definitores capituli generalis; quarum tres tantum sint priores, et quatuor monachi, ex procuratoribus monasteriorum in eodem capitulo existentes, ab illis qui in eodem capitulo vocem habent, sine personarum et nationum acceptione, ante omnia eligantur. De monasterio autem S. Bartholomaei, ultra priorem et procuratorem eiusdem monasterii, poterunt electores, si velint, eligere definitorem monachum aliquem professum ipsius monasterii, dummodo tamen sit persona notabilis et discreta, in numero dictorum quatuor monachorum procuratorum computandum. Quae quidem electio definitorum fiat hoc modo: Assignentur et dentur in publico per maiorem partem capituli tres scrutatores, qui prius vota sua, deinde singulorum omnium votum habentium secreta recipiant. Quibus receptis, et facta inter se collatione secreti solius numeri eligentium, personas quoque eligentes nullatenus tempore aliquo declarando, unus ex eisdem scrutatoribus omnes electos in definitores statim et publice in generali capitulo publicet quorum illi sint definitores, in quos plura eligentium vota, non totius capituli, sed respectu partium minorum, concurrent. Si tamen in numero pari circa aliquos vota concurrerint electorum, tunc ille definitor existat, quem scrutatores ipsi vel duo eorum in definitorem, tamquam magis idoneum, declaraverint assumendum; super quo ipsorum conscientiam oneramus. Causa quoque rationabili nos movente, nostris monasteriis infra ditionem serenissimi domini regis Arago-

num constitutis, de gratia speciali concedimus, quod ex aliquo eorundem monasteriorum unus prior vel monachus, qui respectu priorum et monachorum suae propriae nationis in definitores electorum plures, ut supra praemittitur, voces habuerit, in definitorem quolibet generali capitulo eligatur, etiam si in eum pauciores voces, quam in singulos priores et monachos nationis Castellae ad officium praedictum electos, concurrant. Hi autem septem definitores (ut praefertur) electi cum priore S. Bartholomaei, qui est de per se, et pater generalis una cum ipsis, habeant in negotiis particularebus omnimodam et plenam potestatem ordinandi, statuendi, definiendi omnia et singula quae secundum Deum et nostri Ordinis observantiam utiliora esse viderint in eodem capitulo ordinanda, statuenda, definienda. Ea vero quae per eos vel maiorem partem ipsorum fuerint ordinata, statuta vel definita, sine contradictione aliquâ inter personas, quas tangit negotium, inviolabiliter observentur. Nullatenus tamen possint definitores absque consensu eiusdem capituli statuta, constitutiones vel ordinationes de novo facere, sive iam facta tollere vel mutare, nec aliquam dispensationem perpetuam contra huiusmodi statuta concedere. Ceterum praedicta definitorum potestas, nisi in aliquibus casibus multum arduis et causa magna quae per prius toti generali capitulo vel ipsius duabus partibus multum evidens et perutilis videatur, nullatenus possit tolli eisdem.

Verum, finito generali capitulo, nullo modo praedicta potestate utantur, nisi in aliquibus casibus et certis diebus immediate capitulum ipsum sequentibus potestas aliqua per idem capitulum eisdem specialiter concedatur. Generali quoque durante capitulo, pater generalis ampliorem potestatem non habeat, quam habet unus definitorum, nisi in foro conscientiae; possit tamen aliquid quasi interloquendum dicere in rebus modicis, in quibus nulla videbitur dubitatio. Praeterea, dum publica tenebitur capituli generalis audientia, pater generalis et definitores, nullo alio inter eos sedente, contigui sedeant, observato inter eos ordine qui servatur in sessione capituli generalis. Verum quidquid fuerit per patrem generalem et definitores ordinandum, statuendum, vel defi-

Generalis facultates durante capitulo exercent.

niendum seu determinandum, ante per aliquem ad hoc designatum in publica audientia totius generalis capituli proponantur, nisi talia sint quae ibidem non deceat publicari. Quae autem fuerint per eodem ordinata, statuta, definita seu determinata, ultimâ die capituli in eadem audientia per patrem generalem seu per aliquem definitorum, quem ipse assignaverit, perlegantur. Omnia vero quae in capitulo generali fuerint tractata, dicta, seu determinata, in secreto penitus teneantur, donec ipsum capitulum sit finitum. Si tamen talia sint, quae utilitas peti seu honestas admonet ut in notitiam multorum non veniant, nullatenus aliquibus temporibus revelentur. Qui autem contrarium fecerit, debite puniatur.

EXTRAVAGANTES.

Qui excludantur ab officio definitorum.

I. Non possint eligi in definitores capituli generalis neque patres capituli privati immediate praecedentis deputati, neque aliquis omnium visitorum generalium suam visitationem in dicto generali capitulo terminantium, qui similiter non poterunt eligi in deputatos capituli privati triennio suae visitationis, nec denique ullus ex definitoribus capituli generalis immediate praeteriti, ut suorum munerum et officiorum possint residencia¹ subiici et rationem reddere. Quae omnia a sacra Congregatione episcoporum et regularium sunt approbata et observari mandata.

In quolibet monasterio non tantum definitores eligi possunt.

II. Ex professis unius et eiusdem monasterii non possit esse nec eligi nisi unus solummodo definitor, neque prior et procurator unius monasterii, quamvis diversorum monasteriorum professi in definitores simul eligi pariter valeant. Quoad monasterium vero S. Bartholomaei remaneat in suo vigore et vi constitutionis dispositio: nempe quod ultra priorem et procuratorem eligi possit in definitorem alter monachus dicti monasterii S. Bartholomaei, qui sit persona notabilis et discreta, loco et numero unius procuratorum in definitores eligendorum, prout in ipsâ constitutione disponitur.

Definitores capituli generalis alio quoque officio

III. Definitores capituli generalis non possint in eo eligi in visitatores generales, nec

¹ An recta lectio iudicet lector sciens (R. T.).

exeat a definitorio provisi aliis officiis et muneribus praeter illa quibus gaudebant, quando definitores electi fuerunt; poterunt tamen eligi in deputatos capituli privati. Hoc idem observetur in capitulo privati deputatis, videlicet, ut de aliquo officio provideri non possint in eodem capitulo.

eo in capitulo gaudere non possint.

IV. Procuratores definitores habeant votum in electione priorum domorum novarum, cum non possint exire a definitorio aliis officiis provisi, sed dumtaxat cum eisdem quibus ante electionem perfruebantur.

V. In sequenti sabbato post electum et confirmatum patrem generalem, totus Ordo celebret missam solemnem defunctorum pro catholico rege Philippo II felicitis memoriae.

Missae pro Philippo II celebranda.

VI. Procurator monasterii S. Bartholomaei non sit definitor ex necessitate, sed poterit eligi si electoribus id convenire videbitur, sicut declaratum fuit a sacra Congregatione episcoporum et regularium.

Procurator S. Bartholomaei non necessario definitor.

VII. Ad regulanda suffragia electionis definitorum sint scrutatores, et assistant simul cum praeside capituli pater generalis immediate absolutus ac omnes et singuli visitatores generales; aliquo vero vel aliquibus illorum deficientibus, subrogetur vel subrogentur deputati capituli privati secundum suorum monasteriorum antiquitatem. Visitor antiquior Castellae publicet et nominet electos in definitores, et in absentia illius socius convisorator, et in utriusque defectu, subsequens visitor antiquior.

De suffragiis et assistantibus electioni definitorum.

VIII. Eligendi in definitores debeant ad minus extitisse vel priores vel visitatores generales, sive lectores iubilati sive praedicatores regiae maiestatis cum exercitio, vel deputati privati capituli.

Conditiones requisitae ad passivam definitoris electionem.

CONSTITUTIO VIII.

Tunc censeantur omnino firma quaecumque ordinationes vel statuta in generali capitulo facta, cum a duobus proxime sequentibus capitulis expresse revocata non fuerint, interim tamen plenarie observentur. Idem quoque censemus de quacumque dispensatione, ad relaxationem rigoris Ordinis pertinente, alicui monasteriorum seu personae Ordinis per capitulum generale concessâ vel concedendâ. Tamen

Quae ordinationes habebunt vim legis in nostro Ordine.

libertates et praerogativas monasterio S. Bartholomaei in primo generali capitulo concessae, ita inviolabiliter servantur, prout commutatae et elargitae ipsi sunt ex decretis sacrae Congregationis successivo Brevis apostolico confirmatis.

EXTRAVAGANTES.

Ordinationes
unius capituli
omnino proponantur in duobus sequentibus.

I. Ut omnis imposterum dubitatio in nostrarum legum creatione et observantiâ tollatur, sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praeposita statuit et decrevit, quod perpetuis futuris temporibus pater generalis et definitorium teneantur omnino proponere ordinationes vel statuta quaecumque, in nostro generali capitulo facta, in duobus aliis proxime sequentibus capitulis generalibus; et nisi, sicut praecipitur, proposita fuerint; huiusmodi statuta et ordinationes vim obligativam amittant.

Si approbentur
in tertio in legem extravagantem transcant.

Propositione factâ, quae revocata et reprobatâ fuerint cum maiori parte suffragiorum per secretum scrutinium, prorsus extincta remaneant; quae vero similiter approbata et confirmata fuerint in secundo immediate sequenti capitulo generali, sine ullâ intermissione observentur, atque iterum proponantur in tertio proxime sequenti capitulo generali; in quo si ita pariter approbentur et confirmantur, omnino firma sint et in legem extravagantem transeant.

Si tamen in aliquo ex his capitulis secus non fuerit statutum.

Si vero capitulum generale in secundâ vel tertiâ propositione expediens iudicaverit, aliqua statuta et ordinationes, in praecedentibus capitulis facta, diuturniori tempore esse probanda, ut ad legem extravagantem eleventur, sive censuerit quod aliqua statuta vel ordinationes observentur absque eo quod teneatur in proxime sequentibus capitulis procedere ad formandam legem extravagantem, tunc eadem statuta vel ordinationes innovare seu de novo facere poterit, atque ita noviter facta vim obligativam tantum habeant usque ad proximum sequens capitulum generale; atque in actis capitularibus describantur et publicentur. Nunquam vero in legem extrava-

gantem transeant, licet pluries fuerint similiter innovata, nisi ulterius approbentur et confirmantur in duobus proxime sequentibus capitulis generalibus, ut supra; atque ita sacra Congregatio perpetuo et inviolabiliter servari mandavit, quibuscumque in contrarium non obstantibus.

De rotulis capituli generalis.

II. Firmam vim legis tantum habeat quod disponitur et ordinatur in nostris constitutionibus, extravagantibus et ordinario: rotuli vero capituli generalis et privati vim obligativam habeant et observentur, quousque publicetur in monasteriis rotulus capituli generalis proxime sequentis: litterae vero visitorum generalium usque ad visitationem generalem immediate sequentem observari debeant sub poenis in illis contentis.

Declaratio legum ad quos pertineat.

III. Declaratio nostri Ordinis legum pertineat ad N. capitulum generale aut ad privatam, vel ad patrem generalem infra triennium inter generale et generale capitulum, qui consulatur si aliquod dubium occurrat, et interim declaratio prioris observetur. Nullae tamen declarationes vel interpretationes nostrarum constitutionum et extravagantium, a capitulo generali factae, vim legis extravagantis habeant et assumant, nisi in duobus proxime sequentibus capitulis generalibus, ut supra, propositae et confirmatae fuerint.

Exemptiones patrum generalium absolutorum.

IV. Patribus generalibus absolutis exemptiones sequentes conceduntur:

1. In toto nostro Ordine quilibet sacerdos duas celebret missas pro singulis illorum ex hoc saeculo decedentibus; qui vero sacerdotes non fuerint, missarum aequivalentiam, ut dicitur, nempe vespas cum nocturno et laudes defunctorum dicere debeant.

2. Liberi sint et exempti ab onere missarum communitatis, et a quocumque alio officio praeterquam prioris aut deputati.

3. Assistere choro, nisi fuerint priores, non teneantur.

4. Ad capitula generalia et intermedia possint personaliter convenire, in eisque vocem activam et passivam intervenientes habere.

5. In omnibus locis praecedant quibuscumque monachis et prioribus Ordinis, excepto priore, cui subsunt, et visitoribus generali-

bus vel specialibus, confirmatoribusque in actu visitationis et confirmationis monasteriorum ubi resideant.

6. Possint tam ad prandium quam ad coenam in communi refectorio conventus vel in designato pro infirmis comedere, vel ubi ipsis magis commodum fuerit; et in refectorio communi in mensâ principali sedeant, vel ubi ipsis magis commodum videatur.

7. Ipsa designetur socius in necessariis ministraturus tam in cellis quam extra monasterium progredientibus.

8. Eorum cella eodem modo ac cella prioris sit privilegiata, et insuper ingredi possint in alias cellas cum omnibus associatis.

9. Si in propriis suae professionis monasteriis commorentur, in communi refectorio sicut persona prioris tractari debeant; extra illud vero tam ad prandium quam ad coenam extraordinarium ipsis tribuatur; et insuper egressuris a monasterio socius et mulae pro ipsis parentur, ut decore et auctoritate debitae a monasterio egrediantur.

Exemptiones
lectorum.

v. Patribus lectoribus actualiter legentibus et iubilatis exemptiones sequentes conceduntur:

1. Ad onus missarum pro communitate non teneantur.

2. Ad nullum officium in tabellis communibus designentur.

3. Gaudeant et vocentur titulo paternitatis.

4. Eorum cellae sint iubilatae, et ingredi possint in aliorum monachorum cellas, horis silentii exceptis; praeterea ipsis designetur socius pro assistentiâ in dictis cellis.

5. Choro assistere non teneantur, nisi in festis principalioribus a priore secundum consuetudinem monasterii celebrandis; in quibus, primis et secundis vespers, processioni et missae intervenire debeant. Ad matutinum vero primis diebus tribus Natalis, Resurrectionis Domini et Pentecostes, die Epiphaniae, Ascensionis et Corporis Domini, Assumptionis beatissimae Virginis, sancti patris nostri Hieronymi, Omnium Sanctorum, Commemorationis defunctorum, Patroni vel titularis monasterii aut collegii, et in triduo maioris hebdomadae; praete-

rea sabbato sancto ad completorium, vigiliâ Nativitatis Domini ad primam, dominicâ Pentecostes ad tertiam, et in die Ascensionis ad nonam accedant.

6. Actuales lectores legere non teneantur, nisi usque ad Pentecostem; imposteorumque ab illo die pro ipsis legant substituti, qui poterunt esse passantes.

7. Postquam duodecim annos in lecturâ philosophiae et theologiae in nostris collegiis compleverint, ceteris requisitis observantiae religionis et integritatis concurrentibus, iubilati existant et declarentur; omnibusque supradictis exemptionibus perfuantur, dummodo tamen ex debito officiorum Ordinis, si quae ipsi habeant, puta prioris, vicarii, aut aliorum, assistentiae chori et communitatis non teneantur.

vi. Patres vicarii generales, qui exercite Ordini sede vacante praefuerunt, iisdem gaudeant exemptionibus, quibus lectores iubilati; excepto tamen quod missas pro communitate celebrare teneantur.

Iisdem privilegiis fruuntur vicarii generales.

vii. Monachis qui quatuor munera seu dignitates obtinuerunt et compleverunt, servantur exemptiones sequentes, nimirum: Quod non teneantur accedere ad matutinum mediâ nocte, nisi in festis solemnioribus celebrandis a priore, nec pariter ad aliquam horam canonicam diebus ferialibus et simplicibus per totum annum.

Exemptiones pro iis qui quatuor ex his recensitis dignitatibus compleverint.

Munera autem seu dignitates ad has exemptiones lucrandas sunt: prioratus domus electionis aut collegii, vel huius rectoratus integre completus; definitio capituli generalis; visitator generalis, qui in regnis Castellae duodecim ad minus monasteria, in Baeticae regnis decem, et in Aragoniae sex exercite visitaverit; secretarius generalis; et procurator generalis.

viii. Monachis triginta annos a receptione habitus habentibus servari debeant exemptiones in singulis monasteriis consuetudine et praxi introductae et observatae, ad quas lucrandas vicariis, novitiorum magistris et correctoribus cantus, ultra annos habitus, superaddantur illi quibus haec officia obtinuerunt.

Aliae pro monachis triginta annos habitus habentibus.

ix. Patribus praedicatoribus regiae mai-

dicatoribus a-
ctualibus regi-

statis residentibus in curiâ, in praedicationis huiusmodi exercitio servantur sequentes exemptiones :

1. Teneantur monasteria suae professionis vestiarius ipsis tribuere, necnon alimenta iuxta taxa in capitulo generali praescribendam.

2. Habeant vocem in omnibus electionibus sui monasterii, atque ad prioris electionem, etiam extra vigintiquinque leucas commorantes, citari debeant.

3. Post quatuordecim annos in huiusmodi exercitio praedicationis, sint iubilati cum his exemptionibus, nempe : Non teneantur ad chorum, nisi in festivitibus maioribus a priore celebrandis ; ab onere missarum communitatis sint omnino liberi ; non legantur nec designentur ad aliquod officium in tabellis ; et denique gaudeant titulo paternitatis.

Praedicatores vero regiae maiestatis, qui in propriis monasteriis residentes, singulis annis tres saltem sermones in regiâ basilicâ, sive ad suae maiestatis consilia, vel alibi praedicant in curiâ, post dictos quatuordecim annos omnibus dictis exemptionibus gaudeant.

CONSTITUTIO IX.

De misericordiis, quae demandari debent in capitulo generali.

Misericordiam sibi fieri, antequam ad alia in generali capitulo procedatur, prior S. Bartholomaei flexis genibus coram definitoribus in eodem capitulo publice ac humili verbo petat. Cui primo sedens unus de definitoribus dicat : Quae est misericordia quam petitis ? Et tunc dictus prior respondeat : Peto, ut absolvatis me ab onere huius prioratus, quem indignus gubernio ; quia ad illum regendum insufficientem me reputo. Cui respondeat definitor : Dante Domino, deliberabit Ordo, utrum vestra petitio sit admittenda vel ne, vobisque imposterum respondebit ; surgatis ergo, et ad vestrum locum redeatis. Per eundem quoque modum successive faciant alii omnes et singuli priores in eodem capitulo consedentes, incipiendo a primo sedentibus, seriatim id petendo ; quibus prior S. Bartholomaei singillatim respondeat, prout sibi fuit responsum. Super huiusmodi autem misericor-

diis cum prioribus ut praedicatur faciendis, videant definitores, generali durante capitulo, cum grandi maturâque deliberatione, praehabitis, si sit opus, veris informationibus. Quas utique misericordias ultimâ die capituli faciant, cum quibus viderint expedire, utilitate ac honestate Ordinis et monasteriorum attentis potius quam personarum favore ; super quo eorum conscientias oneramus. Itaque praedictâ ultimâ die, antequam aliquid aliud pronuncietur ibidem, cuilibet priorum absolvendorum per unum de definitoribus ordine praedicto in scriptis respondeatur publice, sic dicendo : Circa misericordias per priores petitas Ordo deliberavit et definivit modo qui sequitur, videlicet : N. priores talis monasterii Ordo facit misericordiam quam petiit, ipsosque absolvit a prioratibus quos habebant ; et sic fiat de aliis prioribus etiam absentibus quibuscunque, quibus misericordia huiusmodi fuerit facienda : aliis autem, quibus non fiet misericordia, dicatur quod suo, sicut ante, utantur officio. Praeterea si pater generalis et definitores super faciendâ absolute alicuius prioris se in partes aequales dividerint, petant a generali capitulo personam aliquam sibi dari, quae pro determinatione concordet parti, quam aestimat saniori ratione moveri. Hoc idem etiam observetur in quibuscunque aliis negotiis generalis capituli, in quibus similis occurrat dissensio. Si autem hoc in capitulo contingat privato, ipsi de capitulo huiusmodi personam sibi eligant, quae similem, ut praefertur, una cum ipsis habeat potestatem. Praeterea dum tractandum fuerit aliquid in speciali de aliquo priore vel monacho, aut de domo cuius est prior vel monachus, hoc tractetur et determinetur ipso, quem vel cuius domus negotium tangit, absente. Qui vero remanserint, sint iudices in causâ illius absentis, vel domus eius. Sane qui fuerint a prioratibus absoluti seu privati, ad eosdem prioratus illâ vacatione nequeant eligi vel assumi.

EXTRAVAGANS UNICA.

Priores, quibus ex dispositione huius constitutionis facienda erit misericordia, et a prioratibus absolvendi sunt, prius vocati

† Syntaxim reformet lector sciens (A. T.).

vel personaliter vel per suos procuratores in definitorio audiantur, illisque notificentur causae et rationes ad suam absolutionem et misericordiam faciendam definitores moventes; quibus si dicti priores plene non satisfecerint, patres definitores ipsos hortentur, ut sponte renuntient, libereque cedant prioratibus, et si secus fecerint, ad misericordiam sine strepitu iudiciali procedatur.

CONSTITUTIO X.

Ad habendum capitulum privatum, quoties illud intra triennium teneri oporteat, pater generalis et definitores, sua praehabita deliberatione maturâ, assignent in ultimâ die quatuor personas nostri Ordinis, priores vel monachos, aut mixtim ex utrisque, discretas, a monasterio in quo residet pater generalis non multum remotas. Quod quidem capitulum teneatur ad dispositionem patris generalis, pro negotiis videlicet quae sibi multum ardua videantur, aut quae absque dispendio non patiuntur moram usque in futurum capitulum generale. Qui utique assignati omnino veniant, cum per praedictum patrem generalem fuerint evocati. Si tamen evocati, seu eorum aliqui, sint infirmi, aut alio iusto impedimento detenti, causam huiusmodi praedicto patri generali notificent: quo casu ipse loco illius vel illorum, ut praedicitur, impeditorum, alium vel alios eligat, prout viderit expedire. Idem faciat si aliquis vel aliqui eorum vel omnes sint rebus humanis exempti, vel secundum iudicium suum sint nimis in remotis locis occupati. Attendat tamen pater generalis, quod visitatores seu confirmatores generales vel speciales, aut personas pro capitulo privato, sive pro quibuscumque aliis negotiis assignatas a generali capitulo, non mutet ex eo quia praedicti assignati mutaverint statum suum; utpote, si ille, qui erat tempore generalis capituli prior, postmodum non sit prior, aut e contrario; sed oportebit quod alia iusta et rationabilis causa ad huiusmodi mutationem, si quam oporteat facere, eum moveat. Praeterea quaecumque fuerint ordinata seu definita per iam dictum privatum capitulum, quoties, ut praemittitur, fuerit congregatum, firma et valida in toto nostro Ordine teneantur. Si quae vero per

idem privatum capitulum fuerint minus bene ordinata seu definita, per sequens generale capitulum debita corrigantur.

EXTRAVAGANTES.

I. Deputati pro capitulo privato eligantur per scrutinium et per schedulas secretas a patre generali et octo definitoribus, ita ut electus quinque suffragia ex novem habere debeat.

Si vero per suffragia secretâ eligantur.

II. Pater generalis non possit remove aliquem ex designatis pro capitulo privato, sine consilio et consensu visitorum generalium regnorum Castellae; super quo stricta eorum conscientiae onerantur. Neque possit remove visitatorem generalem assignatum a capitulo privato, sine consensu capituli privati deputatorum.

Aliquem vero electorum pater generalis remove non possit.

III. In posterum pater generalis non possit remove visitatores assignatos a capitulo generali, sine consensu capituli privati.

Nec visitatores designatos a capitulo generali.

IV. Si contingat quod moriatur aut impediatur aliquis ex visitoribus generalibus, non possit pater generalis nominare neque in eius locum eligere visitatorem sine consensu capituli privati, nisi solum remaneant visitanda quatuor, quinque aut sex monasteria. Verum ne visitatio incepta in aliquo monasterio detineatur, si alter visitorum graviter aegrotaverit, vel mori contingat, convisitor ex monasteriis propinquioribus socium debita requisita habentem nominare possit pro visitatione inceptâ perficiendâ et proseguendâ in uno vel duobus aliis monasteriis. Si tamen infirmitas fuerit diuturna, aut visitor obierit, statim convisitor notificet patri generali, ut de visitatore, ut supra, provideat.

Neque eorum aliquo defuncto successorem per se eligere.

V. Non celebretur capitulum privatum post congregatum capitulum generale in monasterio S. Bartholomaei, nisi urgente, gravi et extremâ necessitate; et tunc nullus inhabilitetur, quin prius vocetur et audiat; aliâ inhabilitatio invalida sit, nullumque habeat effectum.

Nemo inhabilitandus non auditus.

CONSTITUTIO XI.

Certas personas in generales visitatores personarum et domorum nostri Ordinis; constitutas

De electione et facultate vi-

visitatorum generalium.

in sacris, Deum timentes, discretas et sanctae religionis zelum habentes, pater generalis et definitores, diligenti deliberatione praehabita, in ultimâ die capituli generalis publice in eodem capitulo nominent et assignent, qui personas et monasteria Ordinis eisdem assignata infra triennium visitent, in tertio videlicet anno suae assignationis; quam utique visitationem faciant secundum formam traditam in quadam nostrâ constitutione infrascriptâ. Ceterum nullus visitator suum visitet convisitatorem, sed possit tantum informationes recipere, et, quatenus opus sit, ad patrem generalem transmittere ut provideat. Neque visitator aliquis visitet domum, cuius est professus, donec habet facultatem redeundi ad domum suae professionis; sed, loco illorum qui, ut praefertur, visitare non debent, assignentur praedictâ ultimâ die et in eodem capitulo alii visitatores ad huiusmodi visitationem speciales. Habeant autem omnimodam et plenariam potestatem emendandi et corrigendi negligentias et excessus tam priorum quam monachorum Ordinis nostri post visitationem proxime praeteritam contingentes. Si autem negligentiae seu excessus correctione indigentes, qui ante huiusmodi visitationem praeteritam contigerunt, visitatores praeteritos latuerant, tunc visitatores praesentes possunt et debent talia corrigere, et, prout expedit, emendare. Nullam tamen possunt facere constitutionem seu ordinationem de novo, quae communem Ordinis statum concernat, nec monachorum domus visitare; nisi de prioris, aut, priore absente, vicarii licentiâ, confessiones recipiant, nec praetextu suae potestatis aliquem a suo prioratu, nisi de speciali licentiâ capituli generalis vel patris generalis, absolvant, nisi in casibus infrascriptis, videlicet: Pro haeresi, pro simoniâ manifestâ, pro carnali impudiciâ, pro dilapidatione, bona monasterii enormiter alienando, pro furto, homicidio, gravi sortilegio, solenni periurio, pro conspiratione, hoc est cum aliquibus malitiosâ concordia ad obviandum Ordinis disciplinae aut statutis capituli generalis, si fuerit falsarius litterarum domini Papae, aut cardinalium, aut principum, aut episcoporum vel priorum nostri Ordinis, si, contra communia nostri Ordinis instituta, gratias aut pri-

vilegia impetraverit vel retinuerit, vel uti praesumpserit. In quibus casibus, factâ huiusmodi absolute, electioni celebrandae novi prioris intersint, et ipsam confirmant aut infirmant. Nullatenus tamen ipsarum visitatorum aliquis eligi poterit in hoc casu, nec alio quocumque modo vacaverit, nisi morte vel triennii elapsu; nec dicti visitatores recipere possint renuntiationem alicuius prioratus absque speciali potestate capituli generalis vel patris generalis, sibi ad hoc specialiter concessâ; nec ab ipsâ domo discedant, priusquam sit illi de priore provisum. Sane si persona electa ab eodem monasterio longe distet, et interim praedictos visitatores ibidem moram trahere foret nimis damnosum, suaeque visitationis impedimentum, tunc ipsi dent confirmatores illius electionis non multum remotos, et illi, cum fuerint vocati, teneantur ad illam domum illico pervenire, et ea quae ad confirmatorum pertinent officium exequi; neque ab illâ domo animo non revertendi recedant, donec illi de priore provideant. Quod si praedictis visitatoribus melius et facilius videatur quod ipsimet ad dictam domum tempore congruo revertantur, tunc confirmatores alios non assignet, sed ipsi huiusmodi electionis et confirmationis negotium modo debito exequantur. Ad haec, quocumque casu viderint expedire, possunt praefati visitatores priorem suspendere ab officio et administratione prioratus ad tempus, vel usque ad capitulum generale, et huiusmodi absolute, si quam fecerint, protinus patri generali in scriptis notificent, ut idem huiusmodi negotia sciat, et, si oporteat, provideat in eisdem. Praefatam quoque potestatem confirmandi vel infirmandi electiones habeant generales visitatores in prioratibus domorum suae visitationis, quas, tempore quo in eisdem domibus generalem suam visitationem exercent, etiam aliâs quam per privationem vacare contigerit.

EXTRAVAGANES.

1. Officia quae providentur a definitoriis, qualia sunt visitatorum generalium, deputatorum capituli privati, et priorum novarum domorum, conferantur per electionem cum scrutinio, et non per compromissum: idemque servetur in privato capitulo.

Officia quae providentur a definitoriis per scrutinium conferenda

Mandatum pro
visitatoribus a
generali et de-
finitoribus sub-
scribenda.

II. Mandatum commissionis traditae visi-
tatoribus generalibus sit subscriptum a pa-
tre generali et ab omnibus definitoribus,
remaneatque et conservetur apud patrem
generalem, quousque, tempore visitationis
adveniente, dictis visitatoribus cum sigillis
ab ipso consignetur.

Numerus visi-
tatorum.

III. Sex eligantur visitatores generales sub
hac formâ, nimirum: duo pro visitandis
monasteriis in regnis Castellae et Legionis
constitutis; duo alii pro existentibus in
provincia Baeticae visitandis, simul cum mo-
nasteriis B. Mariae de Guadalupe, S. Ca-
tharinae Talabricensis et S. Hieronymi de
Juste, prout bucusque practicum fuit; et
duo pro monasteriis regnorum Aragoniae,
unâ cum monasterio de la Nora et Caravaca
visitandis; quorum alter monasteriorum dic-
torum Aragoniae regnorum professus esse
debeat.

De visitatione
personae patris
generalis.

IV. Persona patris generalis a visitatori-
bus generalibus Castellae generaliter visite-
tur interim quo celebratur capitulum ge-
nerale, et quidquid resultaverit ex dictâ
visitatione contra personam patris generalis,
consignetur definitoribus qui illud pronun-
cient in definitione; quod auctoritate apo-
stolicâ confirmatum est.

Visitatorum in
visitatione ex-
emptio a patre
generali.

V. Pater generalis visitatoribus generali-
bus aliquod monasterium aut monasteria
suae visitationis aut designationis non aufe-
rat, neque etiam in ipsis monasteriis casum
aut casus aliquos visitatoribus limitet, nec
personam aut personas ab eorum generali
visitatione reservet.

Priores praec-
edant visitato-
ribus

VI. Patres visitatores generales signa fa-
ciant consueta monachis sero venientibus
ad chorum, eorumque excusationes recipiant,
licentiasque concedant inde egressuris; idem-
que omnino fiat tarde ad refectarium acce-
dentibus, alia tamen signa faciant priores.
Quoad vero locum in choro vel in refectorio
priores semper praecedant visitatoribus, at-
que ita ad gratias servetur.

Officium visita-
tionis vacet per
acceptationem
prioratus

VII. Ipso facto, quod visitator generalis
acceptat aliquem prioratum, absque aliâ re-
nunciatione vacet officium visitationis ge-
neralis.

Visitatores non

VIII. Visitatores generales non possint eligi

in priores nec in procuratores capituli ge-
neralis in monasteriis sui territorii, nisi in
proprio suae professionis.

eligendi priores
nisi in proprio
professionis mo-
nasterio.

IX. Visitatores generales, nedum monaste-
ria suae professionis visitare non possint, ut
constitutio disponit, verum nec ea ubi in
triennio suae visitationis tamquam subditi
aut superiores vixerint.

X. Eligendi in visitatores generales de-
beant praecise definitores generales, vel ca-
pituli privati deputati, aut priores monaste-
riorum electionis et collegiorum, vel lecto-
res iubilati, aut praedicatores regiae maie-
statis in exercitio extitisse.

qui possint
eligi in visita-
tores.

XI. Visitatores generales possint in suâ
visitatione quemcumque priorem, propter
eius diuturnam infirmitatem actualem vel
habitualement, vitam communem sequi acti-
busque communitatis regulariter assistere
impotentem, a suo prioratu absolvere.

XII. Visitatio generalis fieri non possit a
patre generali, sed unice a visitatoribus
generalibus in capitulo generali nominandis,
ut in constitutione disponitur et hactenus
observatum fuit, sicut capitulum generale
MDCCXVI resolvit ex commissione sacrae Con-
gregationis episcoporum et regularium.

Visitatio gene-
ralis fieri non
possit a patre
generali.

CONSTITUTIO XII.

*Non exeat pater generalis extra monasterium
S. Hieronymi a Iesu de Abula, ubi est assi-
gnata eius residentia a religione et confirmata
a venerabili Innocentio XI die XXII novembris
anno MDCLXXXVIII, ad locum seu partes aliquas
ultra quinque leucas ab eodem distantes, nec
etiam intra easdem ad villam aliquam accedat,
nisi in casu multum necessario, in quo, si non
iret, maximum damnum religioni in personis
vel in rebus verisimiliter immineret. Quem
utique patrem generalem hortamur in Domino,
ne etiam infra dictas quinque leucas extra
dictum monasterium, in quantum poterit com-
mode, erire frequentet, ut in monasterio pro
expediendis negociis Ordinis facilius valeat
inveniri.*

De assistentiâ
patris generalis
in monasterio
S. Hieronymi
Abuleusi

EXTRAVAGANTES.

I. Iustâ etiam causâ interveniente pater
generalis non exeat a monasterio suae resi-

Non exeat nisi
de consilio suo.

rum deputato-
rum.

dentiae ultra quinque leucas in constitutione praescriptas, absque consilio capituli privati deputatorum, vel saltem duorum ex illis illuc ad id accedere debentium.

Ad eius autem
substantiationem
quodlibet Or-
dinis monaste-
rium concurrere
debeat.

II. Ad congruam substantiationem patris generalis monachorumque eius assistentiae designatorum concurrat collegium Abulense secundum illius possibilitatem; reliquum vero a cunctis Ordinis monasteriis persolvi debeat proportionabiliter per aes et libram iuxta uniuscuiusque redditus, prout a sacra Congregatione episcoporum et regularium decretum fuit et in posterum observari mandatum.

Archivium
Ordinis in mo-
nasterio Abul-
tense existat, e-
quod sine gene-
ralis licentia
nihil possit ex-
trahi.

III. Archivium nostri Ordinis existat in dicto collegio Abulensi, ubi residet pater generalis, duasve claves habeat, quarum unam pater generalis, et, generalatu vacante, prior vel vicarius praeses dicti monasterii, alteram secretarius generalis, eoque vacante vel absente, secretarius secundus habeant; a dicto vero archivio nullatenus possit extrahi aliquod instrumentum, bulla, actorum liber, processus, seu quodlibet aliud in ipso archiviatum et custoditum, sine licentia in scriptis dicti patris generalis, seu vicarii generalis sede vacante, relictâque in eo cautione ab extrahente subscriptâ super restitutione instrumenti ab ipso extracti. In dicto autem archivio servantur omnes processus criminis monachorum, donec vivos excesserint, licet delictum tantummodo sit semiplene probatum: post mortem vero inquisitorum vel condemnatorum servetur consuetudo antiqua cremandi processus omnes criminales respective.

CONSTITUTIO XIII.

De facultate
patris genera-
lis et de reme-
dio monasterii
quod ab ipso
fuerit extra-
ctum.

Habeat pater generalis infra triennium, videlicet inter capitulum et capitulum generale, plenariam et omnimodam potestatem quam habet capitulum generale. Nec potestas huiusmodi alteri committatur, nisi in certo aut certis articulis ex aliquâ rationabili causâ et ad certum tempus de consensu dicti patris generalis omniumque definitorum contingat aliter ordinari. Verumtamen statuta per generale capitulum facta idem pater generalis revocare non possit, nec de novo aliqua facere, quae factum Ordinis commune concernant. Caveat quoque,

ne in dispensationibus circa constitutiones Ordinis faciendis potestatem sibi concessam excedat, nec eâdem potestate nullatenus abutatur; immo, Deum semper habendo prae oculis, favore, odio et quolibet alio impedimento positus, se viriliter et virtuose in omnibus exercendo, bonam honestatem et decentem nostrae religionis observantiam semper et ubique ostendat; alioquin per generale capitulum veniet puniendus. Quod si aliqua domus nostra per eum se sentit intolerabiliter pergravari, supplicet sibi quod desistat a tali gravamine. Quod si renuerit, domus, quae damnum timet, significet hoc pro privato capitulo deputatis: at illi a die requisitionis usque decem dies, expensis domus vocantis, ad monasterium ubi residet pater generalis, ad privatum capitulum tenendum conveniant; et si quod invenerint gravamen removeant; si autem gravamen tolerabile culerint, conquerentes ipsorum arbitrio castigentur. Est enim intentionis nostrae, quod parvum aut mediocre incommodum propter bonum obedientiae toleretur.

EXTRAVAGANTES

I. Pater generalis non possit Romam scribere in rebus pertinentibus ad totum Ordinem sine consensu capituli generalis aut privati; et noster Ordo habeat protectorem et procuratorem in Curia Romanâ.

Generalis Abul-
tensis non sit Ro-
manus sententi-
ans in rebus ad Or-
dinem pertinenti-
bus sine con-
sensu capituli
generalis.

Insuper monachi qui necessitatem habuerint scribendi patri generali, non dicant Domine, nec Domine pater, sed tam in litteris quam in nostris locutionibus dicatur et appelletur noster pater generalis, et non generalis tantum; idemque observetur a monachis cum suis prioribus.

II. Si contingat (quod Deus avertat) patrem generalem facere aut tractare aliqua in praeiudicium et damnum Ordinis, quicumque illius monachus possit libere scribere deputatis capituli privati, aut cuilibet illorum, sumptibus Ordinis; sicut in rebus ad proprium monasterium S. Bartholomaei pertinentibus, quilibet monachus illius poterat habere recursum ad visitatores generales iuxta nostras constitutiones antiquas, quando prior eiusdem monasterii S. Bartholomaei erat simul generalis totius Ordinis.

Si quis ex prae-
dictis Ordini
in rebus ad Or-
dinem pertinenti-
bus mona-
chus deputatus
capitulo privato
scribere audeat.

III. Pater generalis non possit ponere praesidentes in monasteriis professionis, etiam vacantibus prioratibus.

Liber secretariae efformandus pro registratione decretorum, dispensationum, etc.

IV. Formetur liber secretariae, in quo scribantur omnia decreta, dispensationes, causae et iustificationes illarum, et pater secretarius generalis teneatur dictum librum praesentare coram patre generali et definitorio subsequenti, ut videatur rectitudo dictarum dispensationum; id ipsum observetur in sententiarum tam a paternitate suâ quam a visitoribus vel iudicibus Ordinis legitime promulgatarum dispensationibus ab ipso patre generali concessis.

Pater generalis neminem ab obedientia priorum et regulari observantia queat eximere

V. Pater generalis nullum possit eximere monachum ab obedientia immediate suorum priorum; nec a praeceptis et censuris, prout de iure et nostris constitutionibus, ab ipsis suis monachis impositis, vel in eis dispensare, sive in his quae pertinent ad relaxationem regularis observantiae et constitutionum Ordinis, sine legitima et iusta causa coram illo probanda, quae constet de manifesto gravamine aut excessu priorum; neque pariter valeat ad se avocare causas dictorum monachorum, in prima instantia a suis prioribus de iure cognoscendas, nisi in gradu recursus aut appellationis a definitiva vel interlocutoria vim definitivae habente. In casu vero manifestae omissionis et negligentiae priorum in causis inchoandis, prosequendis et definiendis, cum delicta fuerint publica, dictus pater generalis priorem vel priores de sua omissione et negligentia arguere debeat, et, quatenus opus sit, compellere possit, ut in dictis causis procedant, ipsis designato termino competenti ad illarum definitionem; intra quem si dicti priores negligentes fuerint, possit ad se avocare causas praedictorum, de illis cognoscere, easque definire per se aut suos visitatores, dictosque priores de huiusmodi omissione et negligentia punire.

Prioribus monasteriorum regimen servandum inque a patre generali non removendi.

VI. Pater generalis liberum relinquat prioribus regimen et gubernium suorum monasteriorum, quod ad ipsos immediate spectat, reservato tamen in omnibus recursu ad eundem patrem generalem, ut decrevit sacra Congregatio episcoporum et regularium

pro monasterio S. Bartholomaei. Neque pater generalis ponere et remove possit officiales in monasteriis (exceptis officialibus in domibus novis). Quoad vero remotionem, sine praevio ad illum recursu et causae cognitione, auditis partibus, praecipere nequeat prioribus ut ab officiis removeant vicarium, magistrum novitiorum, lectores Scripturae, procuratores, depositarios, aliosque officiales, a dictis prioribus simul cum suis capitulis vel deputatis electos et provisos; quatenus vero ipsi patri generali, ut supra, constiterit, quod in aliquibus monasteriis non fuerint debite et legitime officiales praedicti electi, aut quod officia fuerint provisa de personis indignis aut malae administrationis, tunc poterit cogere priores ut provisos removeant et de personis dignis provideant; et si priores non obtemperaverint, contra illos procedat cum remediis facti vel iuris.

VII. Pater generalis rigore procedat in dispensandis mandatis et poenitentiis a iudicibus Ordinis impositis, ne nimia indulgentia occasio iterandi culpas existat; quare, si aliqua dispensatio ab ipso fuerit concedenda, prius a iudicibus informationem accipiat, ut per eam ex ipsis intelligat an conveniat, vel non, talem dispensationem et misericordiam concedere: itaut dispensationes semper ab ipso fiant cum causae cognitione.

Pater generalis facultas datur aliquibus dispensandi: a poenitentibus et positus

VIII. Servato, ut par est, tenore motu proprio Gregorii XIV, dictus pater generalis non possit dispensare cum illegitimis ad officia prioris, vicarii, aliarumque nostri Ordinis dignitatum, nisi cum generali vel privato capitulo, excepto tamen si capitulum generale aliquas designaverit personas, facultate ipsis concessa ad faciendum simul cum patre generali huiusmodi dispensationem, ut in dicto motu proprio statuitur; declarando insuper, ad quamlibet dignitatem vicarii, prioris, visitoris aut definitoris novam requiri gradatim dispensationem in dictis illegitimis.

Idem et legittimis ad officia suscipiunt.

IX. Pater generalis liberas omnino relinquat electiones nostrorum monasteriorum, neque impediat a vocalibus eligi quemlibet

et quod a eisdem non impediatur electio

monachum habentem conditiones et qualitates a iure et nostris constitutionibus requisitas.

CONSTITUTIO XIV.

Quomodo monachus poterit mutari ad aliud monasterium.

Mutare monachum aliquem invitum ad locum alium, seu monasterium aliud, in perpetuum, nec pater generalis intra triennium, nec etiam defensores in generali capitulo, neque visitatores in sua visitatione valebunt, nisi eius demerita evidenter huiusmodi mutationem exposcant, super quo eorum conscientias oneramus. Verumtamen propter novi monasterii foundationem, aut aliam rationabilem causam, possint dictus pater generalis inter triennium, aut defensores in generali capitulo, una cum dicto generali, talem mutationem facere, dumtaxat usque ad sequens capitulum generale, observato semper, ne sit mutatio monacho, aut domui cuius est professus, maius damnum, quam commodum domui, ad quam mittitur, ex huiusmodi mutatione sequatur. Si autem monachus aliquis voluerit a patre generali licentiam petere ad aliud nostri Ordinis monasterium transeundi, illud suo prius priori notificet; qui quidem prior informationem vel intentum suum patri generali transmittat; ipse autem pater generalis, tali informatione vel intento praehabito, ex causa legitima quae sibi videbitur, huiusmodi licentiam dare possit.

EXTRAVAGANTES.

Monachi fugitivi ad nova monasteria non mittendi.

I. Pater generalis non mittat monachos fugitivos, vel quibus imposita fuerit poenitentia, ad monasteria nova; et si missi fuerint, non habeant vocem in capitulo.

II. Monachi, qui ire ad alia monasteria ex levitate procurant, disciplinae magistri subsint, neque exeant ab eo monasterio, ad quod mittuntur, usque ad sequens capitulum generale, et servent silentium. Illi vero, qui ob suas culpas mittuntur ad talia monasteria, ultra poenas eis impositas, servent silentium cum omnibus, illis exceptis quos prior eis designaverit.

III. Pater generalis, iusta causa interveniente, et praehabita informatione a monachis religionis zelo morumque honestate optime commendatis, possit, prout ipsi ma-

gis expedire videbitur, transferre cum patentibus simplicibus monachos de uno in aliud monasterium; dummodo tamen, quoad vocem in electione prioris monasterii professionis habendam, serventur statuta Ordinis cum monachis sic translatis; possit vero tam monachus quam illius prior, ante executionem dictae simplicis patentis, patri generali repraesentare rationes seu causas legitimas, si quas habuerint, ut suspendatur executio; quibus auditis, decernat pater generalis, prout ipsi magis expedire videbitur, cui obedire omnino teneantur.

IV. Monachi ita translati de uno monasterio ad aliud per simplicem patentem patris generalis, teneantur facere in scriptis coram priore monasterii inventarium omnium suppellectilium et mobilium quae secum transferunt; et pariter, cum ad propria monasteria redierint, omnium rerum et utensilium quae secum portant.

V. Monacho translato de uno in aliud monasterium cum debita licentia, ut ipsi inserviat in aliquo ministerio, teneatur dictum monasterium omnes itineris expensas tam in transitu quam in reditu ad proprium monasterium facere et persolvere, prout ex consuetudine generali Ordinis hucusque servatum fuit.

CONSTITUTIO XV

Si proclamatorias litteras seu denunciatorias de priore suo, vel conventu, aut de aliquo, seu aliquibus singularibus personis illius domus, cuius est professus, aliquis monachorum velit mittere patri generali, prior praedicti mittentis huiusmodi litteras illius monasterii expensis mittere teneatur, dum tamen mittens monachus coram aliquibus dicat priori suo in genere, quod super aliquibus visitationem seu aliquod remedium illi domui utile exigentibus patri generali conscribit, quod si differretur, non modicum damnum sine periculum posset contingere. Quod si prior praedictus litteras praefatas non miserit, ad patris generalis sive visitorum arbitrium puniatur. In aliis vero casibus prior huiusmodi monachi litteras mittere non tenetur. Si tamen absque monasterii expensis scribere patri generali ali-

De monachis translatis

Expensis per translatum monachum

Quando tenentur priores episcopos monachorum transmittere ad patrem generalem

quis monachus voluerit, dummodo suo priori dicat in genere quod patri generali conscribit, quamvis super quibus scribit, non declaret, scribendi habeat libertatem. In quo casu priori suo litteram clausam ostendat, ut ex eius superscriptione generali constet, ipso sciente, litteram esse missam. Si contra fecerit, suo priori littera remittatur, ut sibi poenitentiam condignam imponat. Nullus etiam prior seu monachus litteras, quas priores vel monachi patri generali, aut quas alicui priori vel monacho pater generalis transmissit, quovis modo aperiat sive legat. Pater vero generalis super contentis in huiusmodi litteris, cum viderit expedire, incunctanter apponat remedium opportunum et si oportuerit, ad illam domum personas aliquas destinare, illas mittere non retardet cum potestate plenaria super talibus negotiis providendi. Hae autem personae sic missae, vel pater generalis, si monachos, qui eas vocari procurarunt, non iusta causa fuisse motos repererint, graviter eos puniant, ut eorum exemplo alii similia non audeant attentare.

EXTRAVAGANTES.

Litteras apertiones vel impeditas, vocat activam et passivam ad quadriennium privantur.

i. Nullus monachus aperiat neque impediat malitiose, vel per quamcumque aliam viam, epistolas, missivas aut expeditiones, quas transmissit pater generalis, neque ad patrem generalem ab aliis transmissas, sub poenâ privationis vocis activae et passivae, quod est confirmatum per Bullam apostolicam. Huiusmodi insuper vocis activae et passivae privatio durare debeat quadriennium; et si delinquens prior fuerit, statim passivam, et post finitum prioratum activam voce privetur usque ad finitum quadriennium.

Post ostensa memorialia vel litteras nihil addendum.

ii. Monachi scribentes epistolas aut memorialia, quin illa ostendant suo priori, aut si post scripta et ostensa aliqua addiderint, ut dicitur in nostrâ regulâ, forti iudicio condemnentur.

Non edendi libri a monachis sine licentia definitorii vel generalis.

iii. Nullus monachus nostri Ordinis possit per se vel per alios edere et typis mandare libros, sive aliud quodcumque opus, absque licentiâ in scriptis nostri definitorii generalis, aut patris generalis inter capitulum et capitulum; quibus strictè iniungitur, quod operis examen personis gravibus et doctis

nostri Ordinis committant, antequam dictam licentiam concedant; quae simul cum censurâ et approbatione, et cum debitis licentiis ante impressionem necessario obtinendis, in principio operis imprimantur.

iv. Patri generali atque generalibus absolutis detur titulus magistri et paternitatis reverendissimae; patribus autem prioribus actualibus et absolutis regionum monasteriorum S. Bartholomaei de Lupiana, B. Mariae de Guadalupe et S. Laurentii, definitoribus generalibus et deputatis capituli privati, dum ea munera exercent, titulus reverendissimae etiam donetur.

Titulus vero paternitatis prioribus actualibus et absolutis monasteriorum electionis, lectoribus iubilatis et actualibus visitoribus et confirmatoribus in actu confirmationis, secretario et procuratori generali, prioribus domorum novarum, et rectoribus collegiorum, ac demum vicariis actualibus monasteriorum S. Bartholomaei, S. Mariae de Guadalupe, S. Laurentii dell'Escorial et abbatae Parracensis tantummodo concedatur.

Tituli cuique post absolutum officium dandi.

CONSTITUTIO XVI.

In quibuscumque casibus consensus capituli requiratur de iure, prior cuiuslibet monasterii nostri Ordinis consensum huiusmodi habeat, puta in venditionibus, permutationibus, donationibus, seu per longa tempora arrendationibus, aut quibuscumque aliis possessionum alienationibus quarumcumque, necnon et rerum mobilium pretiosarum monasteriorum et aliis quibuscumque casibus in iure contentis. Verum si talia sint, in quibus non requiratur de iure consensus capituli, si casus huiusmodi sint ardui, seu negotii grandia, tunc prior consilium habeat cum monachis constitutis in sacris, ad talia negotia per sui monasterii capitulum sibi specialiter deputatis. Deputentur autem quinque ad plus et tres ad minus monachi in sacris constituti per viam scrutinii, modo quo definitores in generali capitulo eliguntur, ad praedictum consilium priori tribuendum, quoties fuerit opportunum. Postquam vero deputati praedicti per priorem requisiti in huiusmodi negotiis explicaverint quod sibi videbitur, prior faciat quod sibi magis rationabile et

Quando prior debet habere consensum sui capituli et consilium cum deputatis.

proficuum videatur, omni omnino propriâ affectione atque personarum acceptione remota, exceptis tamen casibus in quibus prior tenetur sequi sui capituli aut sibi deputatorum consilium; qui quidem casus in nostris aliis infrascriptis constitutionibus continentur; alioquin prior debite puniatur. Hoc autem praecipue semperque in nostro Ordine observetur, quod nullus consilium suum, iudicium, seu sententiam, aut alterius, pertinaciter praesumat defendere, ne in loco consilii discordiae oriantur. Ceterum in rebus consuetis et levibus petere consilium ab huiusmodi deputatis nullam priori necessitatem imponimus. Ne autem prior circa temporalia pergruetur, sed spiritualibus frequentius devotiusque intendat, officia domus commendet talibus personis, quae fideliter et utiliter debitâ cum diligentia illa ministrent.

EXTRAVAGANTES.

De consensu prioris pro actu validitate.

I. Disponentibus nostris constitutionibus quod pro validitate alicuius actus debeant simul concurrere vota maioris partis conventus et consensus prioris, in his casibus, quia sunt duo consensus et capita distincta, etiamsi totus conventus, aut maior pars illius, actum velit, nisi prior consentiat concurratque cum illis, talis actus est invalidus; ita e converso, si prior velit, nisi simul consentiat et concurrat maior pars conventus, sit pariter actus invalidus; veluti in electionibus vicarii, procuratoris, in receptione et professione monachorum, et in alienationibus et aliis similibus.

II. Quando aliquid monachus dixerit in capitulo suo praelato « Quomodo vobis placuerit, vestraque erit voluntas » aliudve aequivalens, suum votum conformare intelligatur et indicetur sine aliquo dubio cum voto prioris; ille autem qui postea conquestum fuerit aut murmuraverit, arbitrio dicti prioris voce capitulari privetur; et pariter privetur voce capitulari a suo priore monachus, qui revelaverit quae capitulariter tractantur et aguntur inter monachos vocales ordinis sacri, si prior eos hortatus fuerit ut secretum servent.

Vicarius unus ex deputatis in suo monasterio.

III. Vicarius sit unus ex deputatis, qui debent esse in quocumque monasterio; cum

sit secunda persona monasterii, et absente priore eiusdem habeat auctoritatem.

IV. In omnibus nostri Ordinis monasteriis serventur de iure servanda circa alienationem, donationem, permutationem, cambium, censum quorumcumque bonorum immobilium seu mobilium pretiosorum, eorum ultra triennium locationem, seu alium quemlibet alienationis contractum. Et praecipue observentur requisita infrascripta: quod talis venditio, donatio, census, cambium, vel quilibet alius alienationis contractus, cedat in manifestam et evidentem utilitatem monasterii, informatione de illâ praehabitâ: quod proponatur deinde et tractetur per tres veces in capitulo conventus, capitulumque seu illius maior pars, accedente simul prioris consensu, in dictâ alienatione seu contractu conveniat: et quod tandem petatur et obtineatur licentia specialis a patre generali, informatione utilitatis, tractatibusque in capitulo habitis ad illum in formâ authenticâ transmissis, ac specificâ factâ mentione rei donandae, mutandae vel alienandae. Item omnino in locatione bonorum immobilium ultra triennium servari debeat, sub poenis a iure statutis.

Requisita ad venditiones et contractus faciendos.

V. Procurator temporalium et depositarius cuiuslibet monasterii in illius deputatos nullatenus eligi possint; priores vero absoluti suorum monasteriorum, licet in deputatos electi non fuerint, ad omnes actus consultivos cum deputatis simul vocentur; non tamen ad eos, in quibus per nostra statuta praedicti deputati votum decisivum habent.

Procurator et depositarius monasterii in illius deputatos eligi nequeant.

VI. Patres priores ultra sex dies a propriis monasteriis non exeant nec absint absque licentiâ in scriptis patris generalis, nisi magna necessitas, casusve gravis, repente contigerit, quae praedictam licentiam absque monasterii detrimento expectare non permittat; tunc vero priores casum huiusmodi post illorum absentiam quamprimum dicto patri generali notificent; non tamen ad hoc teneantur in illis diebus et absentis, quas pro visitandis administrationibus, granciis, aliisque monasteriorum possessionibus dicti priores consumpserint.

Priores nisi gravi de causa ultra sex dies a suis monasteriis non absint.

CONSTITUTIO XVII.

Quod nullus prior nostri Ordinis eligatur in priorem alterius monasterii, nisi S. Bartholomaei: et quod monachus electus in priorem alterius monasterii, in eo possit remanere perpetuo.

Quicumque monachus nostri Ordinis, qui per electionem assumptus fuerit ut sit prior cuiuscumque alterius monasterii, terminato suo officio possit semper permanere in monasterio in quo fuit prior, aut redire ad monasterium a quo fuit assumptus. Verum si in domo in qua fuit prior elegerit perpetuo remanere, priori eiusdem monasterii, infra mensem post confirmationem novi prioris computandum, suisque successoribus obedientiam repromittere teneatur, alioquin priori monasterio remaneat obligatus. Ceterum nullus prior nostri Ordinis eligatur in priorem alterius monasterii, et, si fuerit electus, talis electio sit nullius roboris; excepto tamen monasterio S. Bartholomaei, in quo alter prior nostri Ordinis eligi poterit, licet ad acceptandum compelli nequibit, nedum ob specialem praerogativam quam alim obtinuit ut caput esset totius Ordinis, sed etiam ob praerogativas quas adhuc retinet ut sit definitor perpetuus cum praecedenti et vicarius generalis totius Ordinis in casu vacationis generalatus.

EXTRAVAGANTES.

In postulationibus duae partes electorum debent compareri.

i. Quando aliquis prior fuerit postulatus in priorem monasterii suae professionis, pater generalis, si viderit adesse causas legitimas, ei poterit dare licentiam pro acceptanda postulatione. Et declaramus quod in postulationibus intervenire debent duae partes electorum, prout in Ordine practicum fuit.

ii. Prior absolutus nequeat manere in perpetuum in monasterio, ubi explet prioratum, in eoque iterum obedientiam repromittere, nisi praecedat consensus prioris et capituli, seu maioris partis dicti monasterii, infra mensem ab hac constitutione praescriptum; quo praecedente, sine aliâ licentiâ patris generalis, aut consensu prioris et capituli monasterii suae professionis, possit in monasterio, ubi fuit prior, perpetuo permanere, priorique et successoribus eius infra dictum mensem obedientiam repromittere.

iii. Pater generalis possit nominare aliquos priores actuales pro electione monaste-

rii, ubi residet curia regia, consideratis qualitatibus ad illum prioratum requisitis; et similiter pro electione in aliis monasteriis, quae proxima sunt conspicuis civitatibus, sicut etiam in monasteriis propriae professionis, quatenus tamen huiusmodi indulgentiam ipsa monasteria requisiverint; rector vero collegii Salamantini in priorem monasterii B. Mariae de Guadalupe de speciali religionis concessione eligi valeat.

iv. Priores novarum domorum nequeant promoveri seu eligi in priores aliorum monasteriorum, nisi in propriis suae professionis vel in aliquo casu speciali et valde necessario, et tunc praecedere debeat licentia patris generalis. Sic vero electus a prioratu, quem obtinet, nullatenus vacet, donec fuerit confirmatus in monasterio ubi fuerit electus.

CONSTITUTIO XVIII.

Si monachus unius monasterii per electionem in priorem alterius monasterii assumatur, et eidem priori manenti aliqua donatio, haereditas, aut legatum deveniat, ad prius monasterium pertinebit; nisi antequam ei talia obvenirent, vel in brevi obventura verisimiliter crederetur, idem prior declarasset velle se, sui tempore prioratus expleto, monachus eiusdem monasterii remanere; tunc enim ad secundum monasterium pertinebunt: in quo casu, tempore sui prioratus expleto, ibidem manere et propterea cogetur. Si vero ad huiusmodi prioratum non fuit per monachorum electionem assumptus, ad primum monasterium talis omnino haereditas, legatum, sive donatio pertinebit.

Ad quem pertineat haereditas illius, qui est electus in priorem alterius monasterii

CONSTITUTIO XIX.

Electio de monacho aliquo in vicarium vel sub-priorem in quolibet monasteriorum nostri Ordinis fiat per priorem et monachos illius monasterii in sacris constitutos, seu eorum partem maiorem, vota uniuscuiusque eorum singulatim et in secreto per aliquos de eisdem ad hoc specialiter deputatos, per prius suscipiendo in scriptis, vel per viam compromissi, quomodo maluerint electores. Qui postquam fuerit sic electus, eo ipso sit vicarius, et in absentia prioris a monasterio habeat eandem potestatem,

De officio vicarii et subprioris, et de eorum potestate

quam prior solet habere, illâque utatur libere, nisi in casibus, in quibus, de iure capituli consensus requiritur; in quibus quidem casibus nullam habeat potestatem, nisi casus illos aut eorum aliquos sibi specialiter prior commiserit. Nec etiam praedictus vicarius habeat aliquam potestatem in aliis casibus, quos ei prior limitaverit, seu restrinxerit. Et si forte etiam vicarium a monasterio abesse contingat, tunc regat conventum, et praefatam vicarii exerceat potestatem, is qui per priorem pro tali absentia fuerit vice vicarii assignatus. Et si vicarius in suo officio negligentias vel excessus commiserit, prior illum poterit corrigere et punire. Officium quoque vicarii duret quousque sit facta confirmatio electionis proximi futuri prioris. Si tamen priori cum deputatorum consensu, aut in monasterio praesente priore, soli capitulo seu eius parti maiori, etiam renuente priore, videbitur quod vicarii officium debent ante praedictum tempus cessare, postquam hoc monachi in sacris constituti, seu eorum maior pars, in suo congregati capitulo declaraverint, ipso facto eius expiret officium, et alius in vicarium eligatur. Vacante tamen prioratu vel suspenso priore, nec conventus vicarium remove, nec ipse vicarius officium valeat resignare. Vicarius autem in choro, capitulo, refectorio, ac aliis quibuscumque locis praecedat omnes monachos ad manum sinistram existentes prioris.

EXTRAVAGANTES.

Absente priore a monasterio, ab eo non creatur vicarius.

I. Absente priore a quocumque nostris monasteriis, non exeat vicarius ab eo sine magna et evidenti necessitate: et si dicta necessitate instante exierit, serventur cum subvicario omnes illae caeremoniae et actus qui cum vicario observantur.

Quae tunc temporis eius sunt facultates, quae tunc.

II. Vicarii, absentibus eorum prioribus, non possint concedere licentias pro suscipiendis ordinibus, nec licentias pro obtinenda facultate ab Ordinariis audiendi confessiones, nec faciant ea, nec dent licentias, quae et quas verisimiliter credent eorum priores non facturos, nec consueverunt nec voluerunt facere, sed curent conservare monasteria eo modo et formâ, quibus eorum praelati ea relinquunt, pro eorum pace conservandâ.

Electio vicarii sit canonica.

III. Electio vicarii debeat esse canonica et

per maiorem partem suffragiorum capituli, cui consensus prioris debeat etiam accedere et suffragari. Casu vero, quo maior capituli pars in eligendum in vicarium non consentiat, aut prior cum dictâ maiori parte capituli in acceptandâ electione non conveniat, factis decem scrutiniis, electio vicarii ad priorem devolvatur, qui in dicto casu monachum, qui ei magis expedire videbitur, eligat in vicarium.

IV. Monachi eligendi in vicarios, in decimo octavo anno completò ab habitus receptione existere debeant, simulque ab Ordinario dioecesano ad audiendas confessiones licentiam obtineant.

Alia requiruntur ad hoc, ut quis in vicarium eligi possit.

V. Prior cum consensu maioris partis deputatorum, aut capitulum, seu maior illius pars, absque causae cognitione et quin teneantur illius rationem reddere, possint rationabilibus de causis vicarium ab officio suo remove, ut in hac constitutione ordinatur: non tamen per hoc impediatur recursus, quem vicarius ab officio remotus ad patrem generalem potest habere.

A quibus deponatur.

VI. Absente priore ab actibus communitatis, vicarius prostrare et elevare possit quemcumque monachum, qui in illis aliquam gravem culpam committat, vel ipsi obedire renuat, aut irreverenter se gerat etiam cum aliis monachis. Teneatur tamen vicarius reddere priori quamprimum de huiusmodi facto et eius causâ rationem.

Alia eius facultates ab eo tunc potest.

CONSTITUTIO XX.

Extra monasterii metas nullus monachorum erit sine prioris licentia, et si eadem quaerierit die non sit ad monasterium reversurus, benedictionem flexis genibus tam cuncto quam redeundo a priore petat et reverenter accipiat.

Ne in alio quem servare debent non in alio agere, teneantur a monasterio et quando redeunt et illi.

EXTRAVAGANTES.

I. Nullus prior, aut vicarius, aut praesidens vadat, aut aliquem monachorum mittat ad Curiam, ad Cancellarias, nec Compostellam, nec Romam, nec ad aliam peregrinationem, quin consensum faciat patrem generalem tam monachi mittendi, quam casus super quo transmittendus est. Casu vero inopinato urgente, itaut periculum sit in

Ne mittendis ad Curiam.

mora; qui mittendus erit, de consilio deputatorum mittatur.

Monachi non
tenentur inte-
resse publicis
processionibus.

II. Monachi aut monasteria nostra conventualiter non concurrant ad processiones seu rogativas publicas, generales vel speciales, in civitatibus aut villis dictis nostris monasteriis finitimis; prioresque monemus, ex indulto apostolico S. Pii V monasteria nostra ad ipsis interessendum nullatenus posse cogi aut compelli. Si vero propter communes necessitates aut calamitates celebrentur in dictis civitatibus aut villis vel in toto regno dictae processiones aut rogativae, in nostris monasteriis eas specialiter celebrari priores faciant et praecipiant, indulti praedicti tenore omnino servato. Nec similiter nostri monachi conventualiter interveniant exequiis, funeralibus aut festivitatibus extra nostra monasteria, neque monachi particulares callentes musicam ad ecclesias extra monasteria cum aliis musicis saecularibus cantatori a prioribus mittantur.

De benedictione
accipienda
ante exitum et
post reditum ad
monasterium.

III. Servetur omnino laudabilis Ordinis consuetudo, videlicet, quod monachi egredientes a monasterio vel ad illud revertentes, tam in egressu quam in reditu orationem facturi ad ecclesiam accedant, priusquam a praelato benedictionem accipiant. Quando vero nostri monachi ad villas aut civitates, ubi monasterium vel hospitium nostri Ordinis existat, accedunt, in eis necessario hospitari debeant; nec in domo genitorum, fratrum aut consanguineorum, nisi de licentia in scriptis patris generalis, pernoctari possint. Si autem a dictis civitatibus et oppidis monasterium per leucam distet, infra duos dies a priore dicti monasterii personaliter praesentato benedictionem accipiant, alias debite puniantur.

De non vagando
per villas,
oppida, etc.

IV. Quando nostri monachi, secundum monasteriorum consuetudines, recreationis causa in grancias vel campum egrediuntur, nullatenus ad villas oppidave aut domos circumvicina absque prioris expressa licentia divertant, minusque in illa ingrediantur; et qui contra fecerint, arbitrio prioris debite corrigantur. In campum vero exeuntes, simul egrediuntur, simul incedant, ad monasteriumque iuxta laudabilem consuetudi-

nem simul revertantur; alias a prioribus contrafacientes dicta recreatione priventur.

CONSTITUTIO XXI.

Post primam salutationem non loquatur aliquis monachorum, sine speciali prioris licentia, cum quibusvis personis quae eiusdem monasterii non sint monachi. Si tamen intra eandem domum habitant aliqui familiares ipsius monasterii, poterit eis loqui breviter in necessariis, in quantum est opus negotio. Monachi tamen, qui eosdem familiares in curam specialem habuerint, poterunt eis super expedientibus rebus loqui liberior. Praeterea nullus monachorum det, mittat vel recipiat litteras, seu aliquid aliud praedictae personae, vel ab eis aut ab aliquibus aliis, sine prioris licentia.

Quod non lo-
quantur mona-
chi cum perso-
nis quae non
sunt ex eorum
monasterio, si-
ne licentia.

Item nullus prior vel monachus loquatur cum aliquo monacho alterius monasterii ad quod declinaverit, post primam salutationem, absque prioris eiusdem domus licentia. Quae in monasterio ubi residet pater generalis, propter monachorum frequentationem ibidem concurrentium, praemaxime observentur.

CONSTITUTIO XXII.

Inquisitionem, seu discussionem, tam in cellis quam in dormitoriis, et locis aliis ubi monachi existunt seu dormiunt, quilibet prior in suo monasterio per se ipsum vel per alium seu alios, in absentia monachorum, faciat ter in anno; et si quae, per priorem non concessa, fuerint reperta teneri, tollantur ab eis, et in manibus tradantur prioris, qui de rebus ipsis disponat prout viderit expedire, et monachum in hoc culpabilem punire non differat.

De scrutatio-
ne quod facere de-
bent priores in
cellis monacho-
rum.

EXTRAVAGANTES.

I. Nullus monachus, etiam hospes, ingredi possit in cellam alterius sine licentia sui praelati, quod auctoritate apostolica est confirmatum. In horis silentii nulla cella sit iubilata, nisi prioris.

Non ingredien-
dum in cellam
alterius priore
mensurando.

II. Prohibetur monachis nostri Ordinis habere in eorum cellis mobilia, quae propter magnum valorem sapiant profanitatem. Si quae autem huiusmodi patres priores aut visitatores invenerint, ea ab ipsis auferantur, et in commune redigant, eisdem tantum

Mobilia profana
in cellis non re-
linquenda.

permittendo ornatum, quod nostri status honestati sit consonum.

CONSTITUTIO XXIII.

Quomodo fieri
debeat officium
divinum.

Officium divinum in quolibet nostro monasterio dicatur vel cantetur per monachos in choro alia vel remissa voce, speciose atque punctatim, occupatione sive necessitate quolibet non obstante.

EXTRAVAGANTES.

In die Annun-
tiationis cum
organo

I. Die Annuntiationis B. M. V. pulsentur organa, si celebretur ante dominicam Passionis.

Oratio mentalis
die quolibet.

II. In omnibus nostris monasteriis oratio mentalis ante vel post vespervas aut completorium, iuxta consuetudines monasteriorum, per dimidiam horam quotidie habeatur. A sabbato vero primo Quadragesimae usque ad hebdomadam sanctam exclusive praecipue dicta oratio mentalis in choro non intermitatur. Ad quam campana primo pulsetur per spatium psalmi *De profundis*, et secundo sex aut septem ictibus. Omnes autem monachi legitime non impediti intervenire teneantur.

Non ante du-
cenda nova of-
ficia, neque
causis

III. Non introducantur cantus neque nova officia, quae non habet Ordo, exceptis officiis sanctorum titularium, quae celebrantur in propriis monasteriis. Praeterea permissum quod in nostris choris cantari possit cantus organi in festis principalibus et solemnioribus de licentia praelati, et non cum aliis cantoribus saecularibus. Credo vero cum organo nullatenus intetur.

Festum Cor-
poris Christi

IV. Omnes religiosi portent candelas in processione Corporis Christi.

Quis praesit
absente prole-
cto

V. Absentibus simul priore et vicario, praesit subvicarius tam in refectorio quam in choro, et ab eo petatur licentia inde exeundi; in subvicarii vero absentia, a primo vel secundo correctore; et illis etiam absentibus, ab hebdomadario.

Festum Con-
ceptionis B. M.
V.

VI. Festum Conceptionis B. M. V. celebretur et fiat duplex maius.

Horae cano-
nicae quolibet
die dicantur

VII. In omnibus nostris monasteriis, quolibet negotio aut necessitate non obstante, omnes Horae canonicae dicantur vel cantentur in choro horis et temporibus in nostro ordinario distributis et praescriptis, cum tali spatio et gravitate quod in illis persolven-

dis octo ad minus horae quotidie impendantur; pluresque in festivitibus solemnioribus iuxta consuetudinem monasteriorum expendantur. At vero in domibus novis, quae professionis non sunt, etiam Horae canonicae quotidie dicantur in choro per priorem et monachos ibidem residentes sub hac distributione, videlicet: matutinum ad occasum solis, et antea vesperae et completorium; prima, tertia, sexta, nona, statim post ortum solis. Idem praeterea in nostris collegiis observetur sub hac forma, videlicet: prima, tertia, sexta et nona, quando iuxta consuetudinem oratio matutina debet haberi; vesperae vero et completorium cum matutino sequentis diei post solis occasum.

II. Virginia.

VIII. Omnibus sabbatis cantentur post completorium litaniae beatissimae Virginis Mariae, ut in sancta eius domo Lauretana, congregatis omnibus monachis in ecclesia aut in choro secundum antiquam cuiuslibet monasterii consuetudinem; ad quas et ad antiphonam eiusdem beatissimae Virginis, qua terminatur quotidie officium et completorium, facto campanae signo, omnes monachi, etiam exempti, accedere et interesse teneantur.

De magi-
stris caeremoni-
arum

IX. In omnibus nostris monasteriis nominetur a priore, prout hactenus, monachus practicus et intelligens in caeremoniarum magistrum; cuius curae incumbat eas docere, et zelare defectus qui in earum pravi accidere possunt in divinis officiis, et tempore opportuno ita praevenire et cavere, ut nullus error aut defectus in officio divino vel missarum celebratione contingat.

CONSTITUTIO XXIV.

Missa conventualis cum nota una ad minus, de celebratione missarum, con-
in quantum bono modo fieri poterit, omni die
in quolibet nostro monasterio celebretur. Sacer-
dotes autem missas celebrare frequentent, prae-
cipue in diebus dominicis et festis. Ceteri
quoque monachi certis diebus annuatim com-
municent, videlicet in prima dominica de Ad-
ventu, die Nativitatis, dominicae Epiphaniae,
Purificationis beatissimae Virginis Mariae, pri-
ma dominica et tertia Quadragesimae, domi-
nica de Passione, in die Coenae Domini, in qua

etiam omnes sacerdotes communicent, die Resurrectionis dominice, apostolorum Philippi et Iacobi, dominice Ascensionis, Pentecostes, Corporis Christi, Nativitate S. Ioannis Baptistae, festo S. Iacobi Zebedaei, festivitate Assumptionis beatissimae Dei genitricis Mariae, Nativitate eiusdem, festo patris nostri B. Hieronymi mensis septembris (cuius dies per monachos et donatos familiares et mercenarios nostri Ordinis ab omni servili opere colatur et observetur), die S. Lucae evangelistae, qua quidem die noster Ordo institutus et reformatus extitit et exemptus, festo omnium Sanctorum; in quibus diebus priores debent, si commode poterunt, celebrare.

EXTRAVAGANTES.

De confessariis.

I. Hortantur omnes monachi nostri Ordinis quod saepe confiteantur cum priore, atque prior curet quod plures sint confessarii deputati in monasterio.

De cultu S. Hieronymi.

II. Quandocumque nominatur noster pater S. Hieronymus tam legendo quam loquendo, dicatur noster pater S. Hieronymus, et eius transitus integer et completus legatur in refectorio, donec terminetur.

De missa conventuali in domibus novis.

III. In domibus novis et collegiis cantetur missa conventualis omnibus dominicis et diebus festis; si vero sufficiens numerus monachorum non adsit, ut cantari possit cum notis, cum tono saltem cantetur.

A monachis qualibet die dominica communicandum.

IV. Monachi qui non fuerint sacerdotes, et fratres laici, sacram communionem recipiant omnibus diebus dominicis, nisi in hebdomada occurrat aliquod festum, in quo communicare debent iuxta constitutionem; quia tunc omittetur communio dominicae eidem festo propinquioris.

In vero confessarium privatum, qui eos a casibus reservatis absolvat, eligere sibi non queant.

V. Obsequendo, ut par est, motu proprio sanctae memoriae Clementis VIII, monachi nostri Ordinis non possint in virtute Bullae Cruciatæ, nec alterius privilegii, eligere confessarios, qui illos a casibus reservatis per eorundem superiores absolvere valeant.

CONSTITUTIO XXV.

De tempore et locis silentii.

Silentium per nostros monachos, debitis necessitate ac utilitate exceptis, summo studio observetur intra septa vel metas cuiuslibet

nostri monasterii, locis et temporibus infra scriptis, videlicet: Omni tempore post ultimam signum factum a completorium usque ad secundam pulsationem primæ sequentis diei perfectam; et a Resurrectione Domini usque ad festum Exaltationis S. Crucis, statim post primam refectionem usque ad secundum signum factum ad nonam; in diebus vero ieiunii usque ad signum surgendi de dormitione diurnâ; in claustro principali et etiam in choro continue; in refectorio tempore refectionis; in dormitorio tempore dormitionis. In praedictis autem locis et temporibus ex causâ rationabili breviter et submissâ voce loqui licebit.

EXTRAVAGANTES.

I. Incumbant praesidentes ut in diebus festis evitetur omnis vagatio et negotiatio, serveturque silentium inter monachos.

Diebus festis evitanda vagatio.

II. A festo sancti patris nostri Hieronymi usque ad Quinquagesimam non fiat campanæ signum ad dormiendum post matutinum in nostris monasteriis, nisi hora tertiâ iam pulsata; reliquo vero tempore statim post terminatum matutinum; et nullus monachus ante signum ad dormiendum accedat sine speciali licentiâ.

Tempora pulsationis campanæ.

III. Quamquam monachi choro assistant, horis tamen vacationis a choro aliisque communitatibus actibus sese exerceant et occupentur in scribendo, aut in aliis exercitiis pro obedientiâ sibi iniunctis vel iniungendis.

De horis vacationis a choro.

CONSTITUTIO XXVI.

Habitus noster et vestes, iuxta institutionem felicitis recordationis domini Gregorii PP. XI institutoris nostri Ordinis, formæ ac pretii sint sequentis, videlicet: Tunicae sint clausae et amplae, de panno albo vili et grosso, aut de illo panno qui vulgariter dicitur calcil, cum manicis moderate amplis et clausis, atque decentis longitudinis, ita quod cinctae usque ad talos descendant et terram non tangant. Mantellus et scapulare sint de panno griseo seu burello, similiter grosso et vili, nullo praeter nativum tincto colore; sit quoque mantellus parte anteriore fissus, et unico claudatur eiusdem panni botone. Licet mantellus non sit

De habitu monachorum, et de eo quem portare debent donati, et de eorum obligationibus.

de necessitate sed de habitus honestate, illum tamen deferre debemus cum in publicum procedimus. Scapularis autem longitudo brevior sit tunica per manum unam, et eius capuccium in amplo humeros non excedat, ac in longitudine per quatuor saltem digitos distet a zona mantelli, etiam longitudo per quatuor digitos tunicae longitudini non aequetur, ita quod tunica mantello, et mantellus scapulari sit longior. Zona quoque sit de corio nigro, latitudinis duorum digitorum, vel quasi, cum fibula ferrea vel aerea absque aliis laminulis vel clavelis. Calceamenta sint sotulares nigri, qui tribus ad minus laqueis adstringantur. Vestes, quibus subtilis induuntur ad carnem, non sint lineae vel canabinae, sed laneae, femoralibus tamen exceptis; nec in lectis habeant linteamina de lino vel de canabo; poterunt tamen habere pulvinaria sive cervicalia de eisdem; debilibus tamen seu infirmis ad arbitrium prioris, quoties opus fuerit, poterunt linteamina seu indumenta canabinea vel linea ministrari. Idem habitus donetur novitiis, hoc superaddito, quod ad scapularis latera iuxta zonam duae de eorum panno ligaturae suantur, traves vulgariter nuncupatae, trium habentes amplitudinem digitorum.

Habitus donatorum.

Donatis vero nostris donetur tunica et mantellus et largum capuccium de burello, cum cauda longitudinis palmi unius, vel aliae vestes honestae. Praefati quoque donati dicant quotidie pro omnibus Horis quindecim Pater noster cum Ave Maria, et die qua in donatos recipiuntur, obedientiam plene promittant. Idem etiam de feminis donalis fiat praeter vestes praedictas, dum tamen desuper induantur burello praedicto, cum honestate omnimoda conversantes. Et donati et donatae nostri Ordinis per priorem et capituli maiorem partem recipiuntur, et non aliter.

EXTRAVAGANTES.

Donati per annum probandi.

i. Non recipiantur ad obedientiam donati, quin prius per annum probentur. Si vero emissio voto obedientiae reperti fuerint intractabiles, honestatique monasteriorum nostrorum non convenientes, a priore cum deputatorum consensu possint expelli, voto facto non obstante.

ii. Donatis nostri Ordinis, quando recipiuntur et antequam votum obedientiae emittant, notificetur, quod, nisi fuerint tales quales disponit extravagans, eiiciantur ab Ordine etiam post professionem.

Ni tales quales oportet fuerint, eiiciantur.

iii. Donati qui retinent propria bona, solvant decimas illorum, quia de personalibus non tenentur.

Ab eis solvantur decimae de propriis bonis.

iv. Non recipiantur mulieres donatae in nostro Ordine sine licentia patris generalis.

Donatae cum licentia generalis recipiendae.

v. Omnes nostrorum monachorum interiores vestes, caligis comprehensis, debeant esse laneae, ex panno albo vili, aut staminia, seu ex cordellate; et interiores thoraces (vulgo sayos) descendant ultra genua, iuxta laudabilem Ordinis consuetudinem, quae vestes, quotiescumque fiant et monachis distribuendae sint, prius a prioribus examinentur; nec monachis permittantur: quae cum aliqua profanitate, curiositate aut usu saeculari fuerint factae. Transgressores vero, qui aliter vestes facere vel gestare praesumpserint, poenam clausurae sex mensium coerceantur.

Vestes laneae et modestae.

vi. Caveant omnino priores ne suis monachis licentiam concedant lineis utendi, femoralibus exceptis, nisi ob gravem et manifestam necessitatem, aut habitalem infirmitatem, medicorum iudicio declarandam, et non aliter. Monachis vero, qui absque dicta licentia lineis utuntur, poena unius anni clausurae pro prima vice imponatur; si autem reinciderint, poenae superiorum arbitrio aggraventur.

Lineis uti non permittendum.

CONSTITUTIO XXVII.

Levis culpa est, si quis, ultimo signo ad Horas iam facto, non assistat in choro; si quis in choro male legendo sive cantando, solus vel cum alio offendens, non statim se inclinans, pectus suum manu percusserit, genuaque versus altare flexerit, aut si cum aliis recitans vel cantans offenderit, et praedicta poenitentiae signa praeter genuflexionem non fecerit; si quis divino non intentus officio levitatem ostendat, vagis oculis perspicendo, vel motum irreligiosum aliquem faciendo; si quis in ecclesia dormierit, vel alio quovis loco aliquid inquietudinis fecerit; si tempore opportuno le-

De culpis levibus.

ationem vel cantum non providerit, si quis legerit aut cantaverit aliud, quam communitas monachi cantant vel legunt; si in cameris privatis quicquam fuerit capite non operio; si quis dissolute ridens, sive dicta vel facta ludiora seu irrisoria dicendo aut faciendo, alios ad risum provocaverit; si vagos oculos per vias aut plateas, sive loca alta publica vel privata, hinc inde inhoneste duxerit; si quis benedictionem non receperit a priore, cum extra metas monasterii, illa die non reversurus, exierit, aut quando ab extra ad monasterium venerit; si dormierit in choro dum officium sit divinum; si statutis temporibus audiendae lectioni non adsit; si ornamenta altaris vel ecclesiae negligenter tractaverit; si libros aut aliqua, quae sibi fuerint pro sui necessitate collata, tempore convenienti non reddiderit; si liber in conventu legendus alicuius negligentia ibidem defuerit; si scutellam aut quicquam aliud fregerit seu perdidit; si cibum aut vinum effuderit, aut sine benedictione sumpserit; si ad mensam sedens communem, quicquam cibi seu potus gustaverit, antequam lector legere incipiat et fiat signum ad refectiois initium; si per negligentiam quisquam in principio capituli, communis refectiois vel collationis praesens non fuerit; si quis cum iuramento quicquam affirmaverit seu negaverit; si verba vana vel inhonesta protulerit; si quis in officiis domus sibi commissis negligens reperitur; si quis silentium non servaverit; si propter victum, vel vestitum, aut rem aliam, murmuraverit. Propter culpas praedictas vel similes, committentibus illas prior ad arbitrium suum imponat poenitentiam, sicut viderit expedire.

CONSTITUTIO XXVIII.

De culpa
gravibus.

Gravis culpa est, si monachus cum monacho vel cum saeculari in praesentia saecularium inhoneste contenderit; si monachus cum monacho iurgia vel rixas quocumque loco habuerit; si monacho vel saeculari inhonestum quid dixerit; si quis deprehendatur scienter mendacium protulisse; si quis monacho praeteritam culpam, pro qua satisfecit, impropaverit; si quemquam increpaverit pro eo quod de ipso increpante in capitulo proclamaverit;

et in consuetudine duxerit non tenere silentium; si in lairio seu privatis silentium non servaverit; si culpam suam vel alterius cum superbia defenderit; si quis inter monachos discordias seminaverit; si proclamando aliquem, iurgium seuurbationem fecerit; si contra aliquem comminatoria seu opprobriosa vel irreligiosa verba protulerit; si malitiose de suo priore, aut de suis monachis, aliqua mala, quae probare non possit, evomuerit; si in feminam oculos fixerit, et hoc in usum habuerit, aut cum ea solus in loco suspecto loquatur; si sine causa et absque licentia ieiunia per Ecclesiam vel Ordinem statuta solverit; si quis ad aliquem locum missus, ante vel post terminum assignatum, sine rationabili causa, reddierit. Pro huiusmodi culpis, et his similibus, veniam petens, et non proclamatus, unam in capitulo sustineat disciplinam, prout in proxima sequenti constitutione describitur, ac uno die in pane et aqua ieiunet. Denunciatis vero poenitentia duplicetur, et ultra hoc imponat illis prior psalmos et venias, sicut sibi expedire videbitur.

CONSTITUTIO XXIX.

Gravior culpa est, si quis per contumaciam, vel manifestam rebellionem, aut verbis contumeliosis priori suo per diem integram inobediens extiterit, vel si cum eo intus vel foris proterve persistens in sua duritia saltem per diem, non consentiens veritati, omni reverentia et paterno timore postpositis, quasi de pari contendere ausus fuerit; si habito cum alio vel aliis consilio, sive per coniurationem, aut malitiosam concordiam, se manifeste contra suum priorem erexerit; si peccatum mortale manifeste commiserit; si in Ordine perseverando, sui ipsius exemptionem ab obedientia contra priorem suum procuraverit; si rem sibi collatam scienter celaverit. Qui culpam aliquam de praedictis voluntarius vel accusatus de illa se commisisse confessus fuerit aut convictus, tot diebus, quot priori visum fuerit, poenitentiam sustineat subsequentem, videlicet: Exuta superiori tunica, brachio et scapula denudatis, percutiatur cum virgis per manum prioris in capitulo vel refectorio post benedictionem mensae in prima refectioe cum

De culpis
gravioribus.

psalmo, quem prior voluerit, per eum et monachos ad choros dicendo. Poenitentia quoque durante praedicta, sit in conventu ultimus in loco, ubicumque conventus fuerit congregatus. Insuper in refectorio cum aliis ad mensam non sedeat, sed in terra tam in prandio quam in coena in medio refectorii super tabulam nudam comedat, de pane grossiori pro cibo, et sola aqua pro potu ministretur eidem, nisi prior sibi aliquod aliud misericorditer praecipiat dari. Quod autem de eius cibo et potu superfuerit, non commisceatur cum his quae de mensis remanserint aliorum. Dum vero gratiae post refectionem communem de mane aguntur, iaceat prostratus in terraensus super faciem suam, iunctis manibus ante portam ecclesiae seu chori, donec monachi, ipsum pedibus tangendo, intrent et exeant super eum. Saeculares tamen hoc videre non debent, nisi delictum illis fuerit manifestum; tunc enim, si prior viderit expedire, faciat saeculares esse praesentes, ut qui fuerint de crimine scandalizati, per huiusmodi poenitentiam aedificentur. Nullus insuper audeat ad talem poenitentem accedere, nec sibi quidquam loqui, sine prioris licentia. Sed, ne in profundum desperationis deveniat, mittat ad eum prior monachum seu monachos aliquos discretos, qui illum ad poenitentiam et satisfactionem moveant et inducant. Quod si humilitatem in eo viderint, et etiam alii de conventu, supplices preces pro eo priori porrigant, ut cum illo misericorditer se habere dignetur; quas quidem preces prior libenter acceptet, praefatam poenitentiam, prout sibi videbitur expediens, moderando. Verum si forte ipsum in cordis duritia persistentem invenerint, iterum cum disciplinis modis praefatis per priorem ad eius arbitrium feriat, aut per alium de prioris speciali mandato, si prior fuerit legitime impeditus. Praeterea dum monachus praefatam poenitentiam continuaverit, non communicet, nec cum aliis osculum pacis accipiat, nec vocetur seu scribatur ut in ecclesia vel alibi aliquod officium faciat, nisi officia servitutis; officio tamen divino poterit interesse. Insuper non habitum professorum, sed novitiorum tantummodo portet, quousque plene, prout expedit, ad prioris arbitrium satisfecerit. Et si

forsan talis monachus sacerdos, diaconus vel subdiaconus fuerit, officiis huiusmodi non utatur, donec a priore utendi eis licentia illi datur. Ultra praedictas etiam poenas, si quis pravo consilio cum alio seu aliis habito, aut per coniurationem seu malitiosam, concordiam se manifeste contra suum priorem, ut praefertur, erexerit, nullam vocem in capitulo eo ipso habeat, donec prior de consensu capituli illam misericorditer sibi restituat. Necnon qui permanendo in Ordine, exemptionem ab obedientia sui prioris (ut praemittitur) sibi vel aliis procuraverit, praeter poenas iam dictas, communicatio sibi Ordinis denegetur, et talis exemptio, quantum expediens fuerit, impugnatur, seu, ut revocetur, instetur. Ceterum ei qui proclamatus, culpam aliquam de praedictis confessus protinus fuerit, brevi; illi vero qui non accusatus ultro confitebitur, breviori; ei autem, qui de culpa convictus fuerit, longiori tempore supradicta poenitentia imponatur.

EXTRAVAGANTES.

I. Denegare alicui monacho Ordinis participationem, ut in hac constitutione praescribitur, ex antiqua consuetudine Ordinis in eo consistit: quod nec ad chorum, nec ad refectorium, nec ad capitulum, nec ad aliquod officium vel beneficium Ordinis admittatur, veluti si membrum religionis non existat.

Quid sit Ordinis non participare.

II. Monachus qui de aliquo falso crimine alium accusaverit, ultra poenas crimini de quo falso accusavit debitas, alias sufferat arbitrio visitorum imponendas.

Poenae contra accusantes de falso crimine.

III. Caveant monachi, ne cuicumque personae saeculari, aut ecclesiasticae, aut regulari alterius Ordinis, directe vel indirecte, verbo aut scripto, per se aut per alios quomodolibet manifestare aut revelare praesumant culpas graves aut graviores nostrorum monachorum, vel poenitentias graves poenasque propter eas ipsis impositas, unde gravis infamia et manifestum dedecus nostro Ordini subsequi et imminere possit. Qui contrafecerint, si fuerint praelati, suspensionis ab officio per annum poenam multentur; si subditi in sacris constituti,

Monachorum crimina graviora, gravesque poenitentiae demerenda revelanda.

voeis activae et passivae privatione et clausura intra claustra per annum etiam puniantur; si vero in sacris non constituti, habitum novitiorum per annum similiter portent; si autem fuerit ipse reus, praedictae poenae duplicatae ipsi infligantur.

Contra monachos famulos libellos imprimeant, etc.

iv. Nullus nostri Ordinis monachus per se vel per alios scribere, publicare et multo minus imprimere, imprimere aut publicari directe vel indirecte facere audeat libellos, scripta, aut memorialia anonyma, vel sub nomine supposito et ficto, quae in iniuriam dedecus aut infamiam nostri Ordinis, eius regiminis, aut alicuius monasterii vel monachi, maximeque praelatorum, quomodolibet cedant vel cedere possint. Contrafacientes de huiusmodi culpa convicti, carceri per annum mancipientur, et gravioris culpae poenam debitam puniantur. Eis vero monachis, ad quorum manus dicti libelli vel memorialia pervenerint, districte praecipimus, ne aliis ipsa communicent, sed vel statim discerpant, vel prioribus tradant; alias graviter puniantur.

Vel ludis profanis ludentes

v. Nullus monachus intra septa cuiuslibet monasterii nostri ludere possit, nec cum aliis monachis nec cum saecularibus, ludis profanis et saecularibus, maxime alearum et taxillorum, aliisque de invito nuncupatis, etiam causa recreationis, infirmitatis, aut alio quovis praetextu, sub poenam culpae gravioris et proprietariorum pro qualibet vice imponendam. Eadem poenam puniatur qui extra monasterium cum saecularibus pecuniam in magna quantitate, aut gravi scandalo subsequuto, publice et manifeste quocumque ludo luserit; super qua poenam nisi per capitulum generale dispensari non possit.

Aut spectacula publica assistentes

vi. Sub poenam unius anni clausurae intra septa monasterii nullus monachus nostri Ordinis agitationi taurorum in plateis et locis publicis intervenire vel assistere possit; sed si contingat agitari in civitatibus vel locis, ubi cum debita licentia nostri monachi existant, huiusmodi diebus, si commode fieri possit, ad monasterium propinquius, si quod fuerit, propter bonum exemplum se conferre teneantur, sub eadem poenam.

Comoedias profanas repraesentantes

vii. Sub poenam sex mensium suspensionis ab officio, priores, vicarii et praesidentes

nullatenus permittant quod in ecclesiis, sacristiis vel choris nostrorum monasteriorum comoediae profanae repraesententur; nec etiam permittant monachos suorum monasteriorum comoedias in theatris publicis repraesentatas scandalose videre et audire; sed poenis debitibus in hoc delinquentes puniant et coercant; super quo eorum conscientiae valde onerantur.

viii. Nullus monachus intra monasteria nostri Ordinis habere possit scypos, aliave arma offensiva cuiuscumque generis, vel eadem secum scandalose portare itinerando, aut cum illis in civitates seu oppida ingredi, etiam sub motivo naturalis defensionis, sub poenam unius anni clausurae pro prima vice imponendam, et in casu reincidentiae, privationis omnium officiorum, honoris et administrationis. Monachi vero, quibus incumbit extra monasteria bonorum temporalium administratio, arma praedicta in suis administrationibus et grantiis retinere et conservare poterunt propter dictorum bonorum monasterii defensionem, praedonumque incursionem repellendam.

Arma offensiva retinentes vel gestantes.

CONSTITUTIO XXX.

Gravissima culpa est incorrigibilitas, eius videlicet, qui non timet culpas committere, et post commissas ferre poenas recusat, contra quem in regula nostra dictum est: si ipse non abcesserit, de vestra societate proiciatur, iuxta dictum Apostoli praecipientis, talem hominem ut haereticum evitari. Et quidem postquam talis fuerit tertio monitus ut desistat a crimine, eiusque incorrigibilitas extiterit manifesta, veluti peccans peccatum ad mortem, et quasi qui videtur professionem de sui cordis visceribus abiecisisse, compellendus est habitum professionis dimittere. Quod utique fiat, si usque ad illam expulsionis horam fuerit sanae mentis; nam si mentecaptus existat, non decet nec expedit, ablato sibi professionis habitu occasione praedicta, illum sic de societate proicere fraternam.

De culpa gravissima.

EXTRAVAGANTES.

i. In omnibus monasteriis nostri Ordinis carceres existant, in quibus puniri possint

Priores habitus monachos

poliandi facultatem non habent.

monachi delinquentes; et nullus nostri Ordinis prior expoliare habitu possit monachum, quantumvis gravissimum sit eius delictum: ipsum vero carceratum retineat, usque dum provideatur a capitulo generali sive a patre generali.

II. Monachi, qui crimen aliquod iure civili corporali morte plectendum suae professionis obliti perpetraverint, a capitulo generali aut privato, vel a visitatoribus generalibus ad carcerem perpetuum condemnentur.

Monachorum indicium penes generalem Ordinis.

III. Ex indultis a sancto Pio V nostro Ordini concessis, pater generalis per se ipsum, seu eius ministros saeculares, vel etiam dicti Ordinis regulares, etiam professos, apostolicam auctoritate punire et corrigere poterit monachos quorumcumque criminum et delictorum reos, quantumvis gravia et enormia fuerint; sed in casibus, in quibus de iure communi poena mortis locum habere potest et debet, eisdem monachis taliter delinquentibus carcerem perpetuum vel ad tempus eadem apostolicam auctoritate dare et assignare, ac illos in carcere huiusmodi detineri facere, aut illos ad triremes etiam perpetuo vel ad tempus condemnare et relegare, prout etiam habitu expoliare poterit tam in generali vel in privato capitulo, quam si solus procedere velit inter capitulum et capitulum, dummodum tamen ad id seniorum gravis et maturi consilii in regimine expertorum accedat assensus, ut latius in Brevibus apostolicis desuper expeditis continetur.

De incorrigibilibus expellendis et expulsionis modo.

IV. In sententia expulsionis a nostra religione omnino servetur Breve et decretum felicitis recordationis Urbani VIII, omniaque quae in eo praescripta, videlicet:

Quod nullus nostri Ordinis monachus professus possit in posterum habitu expoliari, ab eoque expelli, quin sit vere incorrigibilis:

Incorrigibilis nullatenus iudicetur monachus, nisi concurrant omnia, quae de iure requiruntur, ut incorrigibilis praesumatur. Et propterea probetur poenitentiis et ieiuniis per spatium sex mensium in carceribus monasterii, sicut moderando decreta Urbani VIII disposuit Innocentius XII:

Bull. Rom. — Vol. XXIII.

43

Si transacto dicto spatio temporis non resipiscat, induratusque perseveret in sua impenitentia et incorrigibilitate, possit expelli a religione tamquam membrum putridum; sed dumtaxat a patre generali cum consilio et assensu sex patrum graviorum religionis, in singulis capitulis generalibus ad id deputandorum et eligendorum, factoque primum et compilato processu, pleneque probatis causis expulsionis, iuxta canonicas sanctiones, stylum et constitutiones Ordinis:

Expulsus maneat subiectus iurisdictioni et obedientiae Ordinarii dioecesiani, incedatque in habitu clericali, donec ad religionem revertatur. Itaque pater generalis teneatur sententiam expulsionis Ordinario notificare in eodem executionis tempore:

Nulli ex praedictis expulsis litterae testimoniales expulsionis concedantur; sed ad sanctam Sedem Apostolicam remittantur, vel ipsos hortentur quod in aliam religionem ingrediantur:

Expulsi maneant suspensi ab exercitio ordinum susceptorum toto tempore quo extra religionem vixerint: sublata episcopis et Ordinariis locorum facultate moderandi vel relaxandi dictam suspensionem, licentiamque illis concedendi ad exercitium dictorum ordinum.

Quae omnia et singula sub poenis privationis omnium officiorum, et vocis activae et passivae, inhabilitatisque perpetuae ad illa et alia imposterum oblinenda, cum reservatione dictarum poenarum Sedi Apostolicae, prout in dicto Breve, imposterum observari decernimus; et irritum ac inane et invalidum omne illud quod contra praedicta fuerit factum, declaramus.

Stylus ergo et praxis in posterum observanda erit, quod visitatores aut iudices in suis sententiis declarent monachum delinquentem ob sua delicta habitu expoliandum esse et a religione expellendum; atque sententiae executionem remittant ad patrem generalem, qui, viso et examinato processu, habitoque consilio et consensu dictorum sex patrum a capitulo generali assignandorum, confirmet vel infirmet sententiam, prout iustum videbitur.

Quibusdam de
commissis gra-
vibus culpis non
sit dispensan-
dum.

v. Nec pater generalis nec definitorium capituli generalis dispensare possint ad obtinenda aliqua officia electionis, aut magistri novitiorum, confessoris aut praedicatoris, monachos qui commiserint aliquod delictum ex infrascriptis, vel ipsis maius, vel simile, videlicet: peccatum carnale, furtum de rebus ecclesiae vel sacristiae, aut triginta ducatorum, ex aliis rebus monasterii, solemne periurium, falsum testimonium contra aliquem in iudicio;

Qui duabus vicibus fugitivus fuerit, qui aliquem notabili aut enormi percussione vulneraverit, qui confessiones manifestaverit, qui crimen laesae maiestatis commiserit, aut huiusmodi criminis fautor fuerit, qui condemnatus fuerit a sancto inquisitionis Officio in rebus fidei concernentibus, qui in aliquâ electione pro se ipso votaverit. Quorum et similium dispensatio ad capitulum generale solummodo et in solidum pertineat. Quoad vero delicta sensualia et carnalia etiam post sententiam poterit pater generalis dispensare, quando ipsi constiterit per relationem suorum priorum aut visitorum quod reus cum vitâ religiosâ et exemplari per aliquot annos sit emendatus.

CONSTITUTIO XXXI.

Quando prior
in correctioni-
bus sequi debet
consilium de-
putatorum, aut
sui capituli.

Execui possit quilibet prior per se ipsum poenas in dictis constitutionibus de gravibus et gravioribus culpis taxatas, quando manifeste apparuerit in eis monachum aliquem incurrisse. Si tamen monachus, cui huiusmodi culpa impingitur, affirmat, illam gravem seu gravio-rem non esse, aut de hoc dubitatur per monachos aliquos de conventu, prior consilium habeat super hoc cum monachis sibi per suum capitulum ad habenda consilia deputatis. Verum in iudicando culpas graves et graviores, quae in praelibatis constitutionibus non sunt expressae, sequatur prior consilium a deputatis praedictis. Ceterum in imponendâ, seu remittendâ, mutandâ, laxandâ vel gravandâ poenâ gravissimae culpa, prior sequi consilium sui capituli teneatur. Si tamen priori videatur, quod poenam culpa gravis aut gravioris in constitutionibus suprascriptis taxatam oporteat aggravari contra illum de quo constet culpam

huiusmodi incurrisse, ad hoc iudicandum deputatorum sequatur consilium.

CONSTITUTIO XXXII.

Dispensare in poenâ culpa gravis, et eam mutare vel laxare, solus prior possit, quando-
cumque sibi rationabile videatur; sed super culpâ graviore consilium ad praemissa cum deputatis debet habere. Oneramus etiam conscientias prioris et deputatorum, ut in poenis huiusmodi iudicandis, dispensandis, commutandis, laxandis ac imponendis se discrete exhibeant, prae oculis solum Deum habentes; amore, odio, favore, timore et quolibet alio impedimento postpositis, quatenus iustitia compleatur et fructus correctionis et emendationis accrescant. Potius tamen in praemissis poenis ad misericordiam, quam ad crudelitatem intendant.

Quando poterit
prior per se
ipsum dispen-
sare in poeni-
tentia.

CONSTITUTIO XXXIII.

Graviorum culparum poenas coram omnibus in capitulo prior imponat, nisi in culpis oc-
cultis aliter sibi videatur cum deputatorum con-
silio faciendum. Si vero culpa non occulta sit talis, quae merito sit illico puniendi, et videatur mora nociva, si spectatur culparum cap-
tulum, congregat statim prior suum capitulum pro iudicandâ et imponendâ poenâ huiusmodi
gravioris culpa. Verum pro gravi culpâ poterit poena extra capitulum iudicari, si priori cum deputatorum consilio videatur.

Quomodo im-
poni debeant
poenitentiae
culparum gra-
vium et gravio-
rum.

CONSTITUTIO XXXIV.

Panem in grano, vinum, monetam, aut res alias quascumque magni valoris in eleemosynam seu alias gratiose prior non donet, nisi quantum consideratis facultatibus monasterii per eum et monachos in sacris constitutos fuerit praetaxatum, quod prior solus vel cum deputatorum consilio dare possit. Poterit tamen de rebus monasterii mutuare vel commodare, moderate tamen et sic discrete, videlicet: sub talibus pignoribus aliisque idoneis cautionibus, in convenienti custodia reponendis, id faciat, quod sine difficultate monasterium mutuata sive commodata recuperet. Si tamen res commodandae, attentis monasterii facultatibus, magni valoris extiterint, deputatorum consilium habere debet.

Quomodo se-
gerere debeat
prior in dando,
aut commodan-
do.

EXTRAVAGANS UNICA.

Monachis vero non liceat bona monasterii absque licentia prioris commodare.

I. Nullus monachus, administrationi bonorum temporalium nostrorum monasteriorum praepositus ea commodare vel in mutuum dare possit absque expressâ licentiâ priorum; aliâs in poenas proprietariis debitas, iuxta quantitatem rei commodatae vel in mutuum datae, incurrat.

CONSTITUTIO XXXV.

Quomodo debeat se habere prior in operibus et in aedificiis.

Reparanda necessario, tam in monasterio quam in eius haereditatibus, quilibet prior, prout viderit expedire, faciat reparari. Si tamen reparatio huiusmodi magnas requirat expensas, monasteriis facultatibus super hoc attentis, habeat in hoc deputatorum consilium. Praeterea si aliqua sint de novo aedificanda, quae magnas expensas requirunt, non fiant sine consensu capituli.

EXTRAVAGANS UNICA.

Pro domibus novis, capituli generalis requisita approbatio.

Priores novarum domorum non possint in eis nova aedificia quoquomodo construere, quia prius planta ad nostrum capitulum generale, vel ad patrem generalem infra capitulum et capitulum transmittatur, ut aedificii utilitas, convenientia et expensae ab illis examinentur, et sine ipsorum licentiâ et approbatione nullatenus executioni mandentur; quae vero in capitulo generali vel a patre generali ordinata fuerint in constructione aedificiorum, omnino priores observare teneantur.

CONSTITUTIO XXXVI.

De electione et officio procuratoris in temporalibus, et de eius obligatione reddendi rationem.

Eligatur seu assumatur in procuratorem cuiuslibet monasterii per priorem et capitulum, seu eius partem maiorem, unus de monachis professis constitutus in sacris, qui ad prioris consilium et mandatum bona temporalia monasterii recipiat et fideliter administret. Si tamen videatur expediens, poterit unus de fratribus laicis in procuratorem assumi. Quod si unus procurator non sufficit, possunt modo praedicto duo aut plures constitui. Procurator autem seu procuratores huiusmodi teneantur quater in anno, priori et per eum ad hoc assignatis, in praesentia claves arcae tenentium,

de administratis reddere rationem, et in uno de istis quatuor vicibus sint deputati praesentes. Officium vero procuratoris non de facili sibi tollatur, ex causâ tamen legitimâ poterit illum prior cum deputatorum consilio et consensu, vel maior et sanior pars capituli, etiam nolente priore, ab huiusmodi officio remove.

EXTRAVAGANTES.

I. Quilibet religiosus habens officium dandi et recipiendi pecunias, aut administrandi fructus reddituum, possessionum et granciarum, aut capellaniarum et missarum, quae celebrantur, teneantur reddere rationem et computa semel in anno, praesentibus priore, deputatis, depositariis et procuratoribus.

Rationem quoque reddere teneatur, qui pecunias administrat.

II. In quocumque nostrorum monasteriorum habeatur liber, in quo scribantur omnes et singulae possessiones, haereditates, fundae et redditus monasterii; a quonam et quibus conditionibus et oneribus donata sunt; simulque spiritualia beneficia quae pro ipsis in monasterio aguntur.

Libri proveniunt onerum quoque quilibet in monasterio habendi.

III. Praesidens procurator aut custos absque scrupulo conscientiae possint moderate et prudenter corrigere verbis vel facto pro eorum arbitrio famulos, servientes et commensales intra monasterium.

Praesidens et custodis in famulos auctoritate.

IV. Quilibet monachus in reddendis rationibus et computis deficiens, atque debitor resultans, ipso facto voce activâ et passivâ privetur, et clausurae intra claustra poenam sustineat absque aliquâ dispensatione, donec debitum solvat et satisfaciât. Si vero communitas ob iustas causas sibi benevisas dicto monacho debitum, servatis servandis, condonet vel remittat; nihilominus tamen voce activâ et passivâ, ut prius, privatus remaneat, donec et quousque per capitulum generale aut privatum, ac praehabita de casu informatione, ab huiusmodi privationis poenâ absolvatur. — *Supradicta extravagantes quarta, inopinanter ab amanuense praetermissa, superadiuncta fuit sciente eminentissimo cardinali Petra ponente. In quorum fidem, etc.*

Poenâ contra deficientes in computis.

A. archiep. Petrensis secretarius.

V. In electione procuratoris temporalium concurrere debeat consensus prioris et consensus capituli, seu maioris illius partis.

De circumstantiis electionis procuratoris.

Si tamen casus discordiae contingat, nempe vel quod maior pars in procuratore eligendo non concordet, vel prior dictae maiori parti capituli non assensuat seu consentiat; decem scribatur, infra duos dies perficiendis, sine electione procuratoris transcurris, praedicta electio ad priorem devolvatur; qui tunc procuratorem eligat monachum, qui sibi videbitur magis expedire.

Prioris auctoritas in monachos temporales administratores.

VI. Omnes monachi administrationi bonorum temporalium a prioribus praepositi, ad priorum nutum sint amovibiles. At vero procurator temporalium amoveri non possit nisi ex causa legitima, vel a priore cum consensu deputatorum aut maioris partis illorum, vel a maiori parte capituli, ut in hac constitutione disponitur.

Tabella benefactorum quolibet in monasterio appendenda.

VII. In quolibet nostrorum monasteriorum adsit in loco publico tabella, in qua referantur benefactores monasterii, obligationesque Deum pro illis orandi; necnon alia tabella, in qua benefactores totius nostri Ordinis in communi pariter describantur.

CONSTITUTIO XXXVII.

Quod in quocunque ex nostris monasteriis adsit arca communitalis cum duabus clavis; de electione caperetur et arca depositorum et depositario.

Arca communitalis sub duplici clave in quolibet nostri Ordinis monasterio teneatur, in qua moneta cuiusvis materiae, sive alia quaecunque, in auro, argento, seu rebus pretiosis consistantia, reponantur. Quarum clavium unam prior seu monachus deputatus ab eo, alteram teneat alius monachus ad id per capitulum assignatus. Poterit tamen, si velit, capitulum duas claves habere, et pro eis tenendis duos de monachis assignare.

EXTRAVAGANTES.

Deposita non recipienda cum obligatione.

I. In nostro Ordine non recipiantur deposita, nisi simpliciter, absque aliqua cautione neque obligatione. Stricteque defendimus et prohibemus, quod nullus prior nec vicarius, neque aliquis alius in eorum absentia, audeat assumere aliquid ex tali deposito, sine deponentium licentia et consensu; qui vero contrarium fecerit, a nostris visitatoribus generalibus gravissime puniatur.

Monachorum pecunia in arca conventus servanda.

II. Si in aliquo necessitatis casu aut eventu, vel ad aliquam piam causam, cuilibet monacho data fuerit pecunia, eam in

arca conventus deponat, exindeque non extrahatur sine prioris licentia. Et reprehendimus monachos imperitius inquietantes priores suos pro elemosynis aut missis, licentiisque frequentibus ad sua loca et terras eundi, causarum piarum quaesito colore vel praetextu. Insuper monachi, qui transmittuntur de uno ad aliud monasterium, pecunias ex itinere superstites deponant in arca monasterii ad quod accedunt, ut monasterio, ad quod pertinent, consignentur.

Provisiones ecclesiasticae, etc. sine generalis licentia a monachis non accipiendae.

III. Nullus monachus procuret praestimonia, aut aliam provisionem ecclesiasticam, neque acquirat redditus regios, vulgo *tueros*, absque patris generalis licentia; quia, si secus fiat, scandalum maximum oritur, malumque exemplum saecularibus donatur.

Depositarius per priorem amovibilis.

IV. Prior est confirmator electionis depositarii, seu claves arcae tenentis; quare secundum suam conscientiam potest acceptare vel non acceptare depositarium pro clavis arcae tenendis a capitulo electum. Si tamen vel maior pars in eligendo non concordet et conveniat, vel prior electionem dictae maioris partis non acceptet, decem scrutiniis biduo factis, devolvatur electio ad priorem, qui in tali casu eligat in depositarium, exclusis vicario et deputatis, monachum qui ipsi conveniens visus fuerit; qui tamen, prout reliqui officiales bonorum monasterii, semper ad eius nutum maneat amovibilis.

Acceptio ab administratoribus pecuniae continendo in arca reponendae.

V. Monachi quibus incumbit administratio temporalis bonorum monasteriorum, et exigentia reddituum ad illa pertinentium, teneantur intra vigintiquatuor horas, ab eorum accessu ad monasteria computandas, omnem pecuniam, quam secum adduxerint, in arca communitalis reponere et consignare; et insuper prohibemus prioribus, vicariis, praesidentibus et depositariis, sub poena suspensionis ab officio per sex menses, aliisque nostrorum visitatorum arbitrio infligendis, pecuniam quovis titulo ad monasteria pertinentem extra dictam arcam communitalis habere, seu in cellis vel officinis sub eorum potestate, quovis quaesito colore, ullatenus retinere. Si qua vero pecunia propter necessitates monasterii in mutuum vel com-

modestum accipiat, etiam in arcâ communitalis reponatur, et a depositario claves arcæ tenente registretur, atque in computis generalibus illius ratio reddi omnino debeat.

In quolibet monasterio alia arca servanda pro pecuniis monachorum sine superioris licentiâ non extrahendis.

vi. In omnibus monasteriis præter arcam communitalis, in qua monasterii communis pecunia deponitur, alia etiam existat specialis pro monachorum pecuniis, cum duabus etiam clavibus, quarum unam prior, alteram monachus, ab ipso cum deputatis vel cum suo capitulo secundum consuetudinem monasteriorum designandus, habeat, in qua teneantur singuli monachi omnem pecuniam ipsis ad usum pro suis necessitatibus permissam, seu quomodolibet pertinentem, consignare et deponere; inque nullam quantitatem extrahere possint, nisi de superioris licentiâ. Præterea nullus monachus dictam pecuniam sibi ad usum concessam, exceptâ eâ parvâ quantitate, cuius consumendæ licentiâ a superiore habeat, vel pecunia aliorum monachorum apud se retinere, vel aliis quibuscumque personis custodiendam tradere audeat; sed in prædictâ arcâ pecuniarum præcise deponi debeat, sub poenâ privationis vocis activæ et passivæ per triennium.

A monachis manufacta non vendenda.

vii. Nullus monachus possit opera per se ipsum manufacta vendere, sed si quæ ab aliquo facta fuerint, prioribus exhibeantur, ut eorum arbitrio de ipsis disponatur; quod si monachus opera ab ipso manufacta absque licentiâ prioris vendiderit, poenâ proprietarii iuxta qualitatem culpæ debite puniatur.

CONSTITUTIO XXXVIII.

Quod non recipiantur plures monachi, quam illi, qui sustentari possunt cum redditibus monasterii.

Non recipiantur monachi in maiori numero quam possint de monasterii facultatibus commode sustentari, ne egestatis prætextu mendicantes vagari extra monasterium compellantur, quod non est nostri Ordinis, immo potius Ordinum mendicantium. Insuper, quatenus commode fieri poterit, observetur quod monachorum recipiendorum duæ partes ad minus divino deputentur officio; alii vero ad domus servitia recipiantur in fratres laicos apud nos vulgariter nuncupatos. Alioquin receptores debite puniantur.

EXTRAYAGANTES.

i. Nullatenus possint acquiri bona, nec stabilia nec mobilia, vel redditus per viam successionis aut hæreditatis ab intestato, quæ pertineat ad aliquem religiosum in his monasteriis, in quibus viget consuetudo non succedendi ad intestato in hæreditatibus. In aliis vero monasteriis, in quibus consuetudo est succedendi ex personâ monachorum, non prohibentur huiusmodi iure successionis uti; semper tamen attendant ad bonum nostri Ordinis nomen, et cum religiosâ consideratione ad qualitatem et possibilitatem illarum personarum, ex quibus provenit hæreditas, et ad paupertatem, necessitatem et debita consanguineorum; et quatenus expediens iudicaverint, in his casibus consilio maioris partis capituli ab hoc iure succedendo poterunt laudabiliter abstinere, ut declaravit noster Ordo ex facultate sanctæ memoriæ Pauli III, et usu est confirmatum. Si vero aliquis monachus sive monasterium fuerit institutum hæres, aut ipsi relictum aliquod legatum vel donatio, tam in testamento quam alio quocumque modo, monasteria indistincte et unumquodque illorum poterunt acceptare tales institutiones, legata et donationes, et retinere talia bona, etiamsi sint bona stabilia et redditus.

De successione in bona et hæreditatibus.

ii. Nullum nostrum monasterium emere possit aliqua bona immobilia, redditus, iura et alia similia absque licentiâ patris generalis, cui commendatur ne huiusmodi licentiâ faciliter concedat. Ut autem monasteria in suis redditibus et possessionibus, ut par est, conserventur, illud monasterium, quod a suis redditibus et possessionibus temporum calamitate defecerit, vel quolibet eventu propria bona perdiderit, compensari et integrari valeat de prædictis bonis et redditibus perditis, acquirendo alia bona et redditus tantæ saltem existimationis, quantæ erant bona et redditus a quibus defecit. Illa vero monasteria, quæ dotem et redditus sufficientes non habent, pro decenti et congruâ sustentatione monachorum ipsis designatorum, facultatem habeant acquirendi

Bona immobilia etc. non emenda, nisi patris generalis licentiâ.

bona quaecumque mobilia vel immobilia et redditus, quocumque iure aut titulo ad ipsa quomodolibet pertinentia, usque in quantitatem illis a capitulo generali iuxta numerum monachorum taxatam vel taxandam.

Recipiuntur monasteria monachorum.

III. Sub dispositione praecedentium extravagantium non comprehendantur monasteria nostrarum monialium.

Capellaniae vero accipiendae.

IV. Nostra monasteria possint acceptare et acceptant quaecumque capellaniae, quas fideles pro eorum devotione voluerint instituere, cum licentiâ Ordinis vel patris generalis inter capitulum et capitulum, cum quocumque numero missarum aut aliorum bonorum spiritualium, et retinere bona et redditus ipsis pro omnibus supradictis donata vel relicta. Si vero pro supradictis elemosyna, aliquave dotatio desuper facta aut facienda, in numeratâ pecuniâ monasterii data fuerit, cum tali pecuniâ nedum possint, verum debeant et teneantur emere bona stabilia et redditus, illaque retinere et possidere, ut a sacrâ Congregatione Concilii decretum et inviolabiliter observari mandatum fuit.

CONSTITUTIO XXXIX.

De examine, quod fieri debet illorum qui recipi debent pro monachis, et de eo quod praecedere debet pro professione.

Recipiendus ad habitum nostri Ordinis, antequam ad illum admittatur, diligenter examinetur per priorem, si velit, aut per aliquos per eum ad id assignatos, utrum pro statu clericali an laicali sit aptus, et in eo statu, quo sibi visum fuerit, recipiatur. Et si fuerit receptus in clericum, fiat ei rasura eiusdem quantitalis, quae fieri consuevit constitutis in sacris, etiamsi non extiterit ad clericalem tonsuram promotus; cuius coronae capillorum longitudo quantitaliter duorum in latitudine digitorum non excedat, nec auris summitatem attingat. Fratres autem pro laicali statu recepti coronam non deferant; et mandamus et ordinamus, quod non possit super hoc dispensari absque capitulo generalis vel patris generalis inter capitulum et capitulum licentiâ speciali.

EXTRAVAGANTES.

Quisque in ea vocatione qua

I. Fratres in statu laicali recepti, semper et perpetuo, absque aliqua dispensatione,

permaneat in ea vocatione et statu in quo a Deo in religionem vocati sunt; et cum sacro ad chorum accesserint, ponantur ad signum poenitentiae sicut choristae. Insuper chorista qui in ordine sacro constitui procuraverit, ipso facto graviter puniatur.

cum in religionem ingressus est maneat.

II. Non recipiantur ad nostrum habitum religiosi alterius Ordinis, sine licentiâ patris generalis, exceptis canonicis regularibus aut religiosis Ordinibus militarium.

Religiosi alterius Ordinis non recipiendi.

III. Nullus possit recipi in monachum vel fratrem laicum nostri Ordinis, qui ex neophytis, seu noviter ad nostram sanctam fidem conversis, aut a iudeis, intra quartum gradum, ortum vel originem ducat aut descendat, sub poenâ excommunicationis maioris ipso facto incurrendae tam ab eo qui professus fuerit scienter tegens hunc defectum, quam ab illis qui scientes ipsum receperint; et ulterius sit nulla et invalida professio. Quod confirmatum est per Bullam apostolicam.

Neophyti et recens conversi non recipiendi.

IV. Sub eisdem poenis non recipiantur in nostri Ordinis monachos vel fratres, qui descendunt et originem ducunt a stirpe maurorum et saracenorum, usque ad dictum quartum gradum; quod pariter est confirmatum per Bullam apostolicam.

Nec oriundi a Mauris vel Saracenis.

V. Ex inviolabili praxi et consuetudine antiquissimâ nostrae religionis, quae iam vim legis obtinuit, quodcumque aliquis in nostro Ordine recipi ad habitum desiderat et petit, infrascripta omnino serventur:

Examen pro recipiendis.

Recipiendus ad habitum a priore cum deputatis omni curâ et diligentia de vocatione et intentione, quibus ad nostram religionem accedit, prudenter examinetur, et in dicto examine discrete et caute spiritum, quo movetur et in religione recipi petit, intelligere et detegere dictus prior et deputati sollicitè conentur.

Si bono spiritu perfectâque vocatione moveatur, iterum examinetur de aetate, nomine tam proprio quam genitorum avorumque utriusque lineae, de patriâ, ubi vivunt aut quandoque vixerunt, de officiis quae exercent vel antea exercuerunt; si habeant redditus et facultates ad congruam et decentem vitae sustentationem; si sint

veteres christiani, mundi ab omni macula et infectione iudeorum, saracenorum, recentissime conversorum, aut alterius cuiuscunque sectae reprobatae; si sint vel fuerint liberi aut servi; si recipiendus, sit natus ex matrimonio legitimo; si matrimonio sit ligatus, illudve contrahere promiserit, aut alterius Ordinis sit religiosus.

Si est maior sexdecim annorum, iterum examinetur: si aliquod obtinuit officium vel munus publicae seu particularis administrationis, cuius computa reddere teneatur; si aere alieno et debitis gravetur, quae suis facultatibus persolvere omnino non possit; si aliqua gravia et enormia delicta commiserit, de quibus ab aliquo iudice sit processatus, vel processari et damnari timeatur; si sanus sit corpore, vel habet aliquam infirmitatem actualem vel habitualement occultam, qua impediri possit a vita communi monastica et regulari, eiusque asperitatibus tolerandis.

Si hoc examine constiterit recipiendum habere aliquem defectum ex relatis in praedictis interrogationibus, omnino debeat a priore, prudenter tamen et discrete, repelli, nec conventui proponi, sub poenâ privationis vocis activae et passivae, omnium officiorum, graduum, honorum et dignitatum, et inhabilitatis perpetuae ad haec et alia imposterum obtinenda; et si fuerit facta propositio, easdem poenas incurrant scienter recipientes, iuxta constitutionem Sixti V et moderatorias Gregorii XIV et Clementis VIII, quae pro recipiendis in qualibet religione emanarunt, postquam praedicta omnia ex nostra diuturna consuetudine iam observantur.

Sin vero recipiendus nullum ex his se habere defectum dixerit, responsa illius in summario scribantur, moneaturque et certificetur ipse recipiendus, quod ante professionem de omnibus supradictis sumi debet plenaria informatio, qua si constiterit ipsum suis responsis veritatem celasse, prorsus a nostra religione debet expelli.

Si recipiendus fateatur, vel aliàs constet ex legitimo matrimonio natum non esse, antequam recipiatur, omnino fieri debeat

iuxta tenorem constitutionis Gregorii XIV et anteriorem praxim nostri Ordinis informatio plenaria de vita, moribus, indole, ingenio et virtute recipiendi, quibus defectus natalium suppleri possit et valeat, spereturque fore valde proficuum utilemque religioni. Quo casu poterit ad nostrum habitum recipi, profiteri, sacris ordinibus initiari, voceque activâ et passivâ suo tempore gaudere; nisi forte illegitimus alicuius religiosi fuerit filius, quo casu dictus illegitimus nullatenus possit vivente patre recipi in religione eadem.

Cum autem recipiendus fuerit naturalis villae aut oppidi per sex leucas a monasterio in quo recipi debet non distantis, non proponatur conventui absque licentiâ patris generalis, qui ipsam non concedat nisi iustis de causis quae in utilitatem monasteriorum cedant, nisi forte in aliquibus monasteriis adsit contraria consuetudo eos absque dictâ licentiâ recipiendi, quae toleratur.

Praeterea diligenter attendant prior et deputati, ne genitores, avi vel fratres recipiendi exerceant aut antea exercuerint officia aliqua quae in aestimatione communi vilia aut infamiam inducentia reputentur, videlicet: si sint vel fuerint histriones, gladiatores, seu cum hominibus vel bestiis luctatores; scenici vel citharedi in locis publicis ob lucrum, publici lusores, carnifices, laniones, tibicines, baiuli, caupones publici; olei, aceti, comestibiliumque venditores; sutores, lanifices, calceatores, coriarii, hospitatores, machinatores, muliones; filii publicarum meretricum et illarum genitores, omnesque complices in earum lucro et exercitio; usurarii, falsarii, proditores, latrones, assassini; qui peccatum contra naturam commiserint, aliaque similia quae in opinione prudentium in villis et oppidis vilia et infamia reputantur; a quibus omnibus nisi fratres, genitores et ascendentes ad habitum recipiendi sint prorsus liberi et immunes, non admittantur, et admissus novitius expellatur, caute tamen et prudenter, ne ipsi infamia oriatur.

Caveant insuper, quod similiter reiciantur

tur, si in quocumque gradu, etiam reprobiori, constiterit descendere ex stirpe membrorum, iudeorum, aut noviter conversorum ad nostram fidem, vel in eâ suspectorum, seu illorum qui publice poenitentia seu reconciliati quandoque fuerint a S. Officio Inquisitionis, seu ab alio quocumque iudice publice etiam puniti fuerint poenâ infamiam inducentem; quia huiusmodi ad professionem non possunt in nostro Ordine admitti, sub poenis extravagantis III.

Postquam in praedicto sine aliquo defectu repertus fuerit recipiendus, procedatur ad examen de sufficientiâ in grammaticâ et latinitate, de voce, visus integritate, et cautu firmo, per dictos priorem et deputatos simul cum magistro novitiorum et correctore cantus; quorum omnium si eorum iudicio omnino capax et idoneus non fuerit, reiiciatur. Sin vero aliquam magnam habilitatem in nostris choris necessariam obtineat, ut puta, si organista, musicae compositor, vel alicuius instrumenti peritus extiterit, defectus latinitatis eorum arbitrio et prudentiâ suppleri possit et valeat.

De scrutinio
et suffragiis.

Peracto examine, approbatoque a priore et deputatis, seu illorum maiori parte, recipiendus proponatur monasterii capitulo, in quo examinatores praedicti, antequam ad suffragia procedatur, de sufficientiâ reliquisque partibus et qualitatibus huiusmodi recipiendi in examine expertis plene et fideliter informant. Dum sit haec informatio, a capitulo egrediantur consanguinei recipiendi, et eiusdem patriae naturales, si qui in capitulo adfuerint, ad suffragandum tamen cum ceteris vocalibus, informatione peractâ, reversuri.

Postea procedatur ad receptionem per suffragia secreta, quae debet esse canonica, et a toto capitulo, vel saltem a maiori illius parte, et simul a priore novitius debet admitti, ut praescribitur extravaganti I ad constitutionem XVI. Sin vero suffragia fuerint aequalia, votum prioris non sufficit ut admittatur, sed necessario expelli debeat ob defectum maioris partis capituli. Huic vero et aliis huiusmodi receptionibus cum priore assistant, tamquam scrutatores, novitiorum

magister et vicarius, seu, absente vicario, alius ex capituli senioribus.

Praeterea, dictâ formâ servatâ, currente novitatus et probationis anno, aliis tribus vicibus (prout hactenus ex inviolabili nostri Ordinis consuetudine observatum fuit) novitius capitulo proponatur, ut ab ipso recipiatur, videlicet, primâ post quatuor menses ad habitus receptione completos; secundâ post octo, tertiâ denique post decem, prout priori videbitur tempus requiri et sufficere, ut ante expletum probationis annum fieri possit informatio plenaria de moribus et vitâ, stirpis et sanguinis puritate novitii, secundum nostra statuta et privilegia, et facta informatio examinari approbarique possit a priore et deputatis; ne aliter ultra annum probationis expletum professio novitio protrahatur. Omnibus tribus dictis propositionibus, novitiorum magister capitulum informet secundum Deum et suam conscientiam, praehabitamque de novitio experientiam, de indole, moribus, humilitate, aliisque qualitatibus novitii; pariter egredientibus a capitulo, dum sit haec informatio, ut in primâ praemissum est, novitii consanguineis et eiusdem patriae naturalibus, et post illam completam ad suffragandum cum ceteris similiter revertentibus. Informatione peractâ, recipiantur suffragia et regulentur ut supra, ita quod ab omnibus vocalibus, vel eorum maiori parte, et simul a priore, novitius admitti debeat, ut supra in primâ praemittitur; sin vero a maiori parte capituli non admittatur, reiici novitius omnino debeat, nec iterum capitulo proponi possit.

De requirendis
ad professio-
nem.

Quo vere receptiones maturius et liberiorius fiant, teneantur priores diem, quo singulae novitiorum propositiones fiant, per suas litteras notificare vocalibus absentibus, qui commode illis assistere possint si velint. Primae vero et ultimae huiusmodi propositionum dies omnibus vocalibus intra sex leucas a monasterio distantibus prius necessario notificent tempore opportuno, ut, si velint, dictis receptionibus adsint, et cum reliquis suffragentur; et si notificatio huiusmodi fuerit omissa, receptio sit nulla,

quatenus illi, qui notificati non fuerint, reclamant. Praeterea si aliqui vocales, infirmitate impediti, capitulo singularum dictarum receptionum interesse non possint, praedicti scrutatores cum buxulâ clausâ ad id praeventâ ad recipienda eorum suffragia a priori transmittantur; quibus reversis, dictorum infirmorum vota cum reliquis in capitulo buxulis misceantur et incorporentur, antequam omnium fiat regulatio et scrutinium.

De informationibus
anterioribus perquirendis.

Tempore tandem opportuno, novitioque iam ultimo, ut praedictum est, a capitulo admissio, prior cum deputatorum consilio nominet et mittat monachum eiusdem monasterii professum, vel, si valde distet a monasterio patria novitii, alterum ex professis monasterii dictae patriae proximioris, prudentem, discretum, maturae aetatis, atque peritum, pro faciendâ plenariâ informatione de moribus et vitâ, sanguinis puritate, officiorumque vilium exemptione, quae, iuxta Bullas apostolicas tam communes quam speciales nostro Ordini concessas, professionem cuiuslibet novitii praecedere debet, impositâ poenâ privationis vocis activae et passivae, omniumque officiorum, graduum, honorumque et dignitatum quae habuerint, et inhabilitatis perpetuae ad haec et alia imposterum obtinenda, tam prioribus quam monachis novitium ad professionem recipientibus, nisi dicta informatio praecedat.

Monachus iste sic nominandus nequeat esse consanguineus, affinis, aut aliquo modo propinquus novitii, nec eiusdem patriae oriundus aut naturalis; sitque praeterea liber ab omni suspitione et praesumptione puritatis (?) sanguinis, aut cuiusvis affectionis, amoris vel odii, amicitiae vel inimicitiae, tam cum novitio quam cum suis genitoribus et consanguineis; omninoque teneatur in eius executione servare formam in nostro ordinario descriptam, sub poenâ privationis omnium officiorum Ordinis, inhabilitatisque imposterum ad illa obtinenda.

Prior dare debeat suum mandatum et commissionem ad faciendam praedictam informationem simul cum regio privilegio nostro Ordini concessa ut testes ad testificandum compelli possint, et insuper tradat

notulam nominum et cognominum tam novitii quam suorum genitorum et avorum, villarumque ubi vivunt vel vixerunt, et officiorum quae exercent vel exercuerunt, fideliter extractam ex responsis novitii in summario notatis, dum examinatus est ad primam receptionem. Iuret insuper dictus monachus, antequam exeat a monasterio, coram priore et deputatis in verbo sacerdotis, se dictam informationem recte et fideliter facturum secundum nostri Ordinis statuta et instructionem. Et cum redierit ad monasterium ita a se factam informationem coram ipsis priore et deputatis similiter iuret; vel secundum stylum et instructionem completâ informatione ad pedes illius iuramentum huiusmodi faciat et subscribat.

Caveat diligenter monachus deputatus, quod in huiusmodi informatione faciendâ instructionem solitam et usu receptam ad unguem prorsus servet; et antequam ad publicam procedatur, fiat omnino secreta inter personas antianas et integrae fidei, nulliusque suspicionis, ut in instructione, praescribitur, omni adhibita curâ et indagine pro comperiendâ veritate ab illis sub sigillo secreti promissione. Si in hac informatione secretâ aliquem defectum substantialem repererit, sive in novitio sive in eius descendens, duorum testium omni exceptione maiorem iuramento comprobatum, ratione cuius novitius ad professionem admitti non possit, ad informationem publicam nullatenus procedat, sed secreto ab oppido vel villâ discedens, illum defectum priori quamprimum notificet. Prior vero cum cautela possibili et secreto servato novitium habitu expoliari et a monasterio expelli prudenter curet, ne eius familia expulsionem diffametur.

Sin vero nullus defectus in secretâ informatione a dicto monacho inventus fuerit, statim procedat ad publicam coram iudice et notario fidei et legali; quam factam et peractam a iudice, petat sibi originaliter consignari, iuxta regium privilegium ad hoc specialiter religioni concessum, ne aliquod damnum testibus imminet, cuius timore a deponendâ veritate retrahantur. Consigna-

tam informationem in formâ authenticâ vel secum adducat, vel priori cum certo nuntio statim ad monasterium remittat, ubi a priore et deputatis diligenter examinetur; et, quatenus de illius legitimitate constet, ab iisdem approbetur subscribaturque ab omnibus approbationis decretum, et ante professionem novitii prior capitulo notificet, qualiter facta, examinata et approbata fuerit eius informatio; postea in archivio conventus custodienda reponatur, ut in constitutione gregorianâ ordinatur.

Protestatio faci-
enda ante pro-
fessionem.

Postquam omnia praedicta fuerint absoluta, annusque probationis terminatus, novitius ad professionem solemnem, ut in nostro ordinario, cap. xi, § 4, sine dilatione admittatur; et ad maiorem cautelam, prout hucusque inviolabiliter observatum fuit, in litteris suae professionis a novitio illam emittente fiat sequens protestatio: « Ego frater N. N. attestor et profiteor, quod sum christianus vetus ex omnibus quatuor lineis, et quod semper ac constitit contrarium, et me habere aliquam maculam seu infectionem iudaeorum, maurorum, saracenorum, seu quodvis aliud impedimentum contra Bullas apostolicas Ordini sancti patris nostri Hieronymi concessas, expelli volo a dicto Ordine, expoliarique illius habitu, et quod haec professio a me facta invalida sit et nullius effectus. » Subscribaturque a novitio coram testibus.

De magistro
novitiorum.

Insuper quilibet prior cum deputatorum consilio eligat in magistrum novitiorum monachum prudentem, expertum, quindecim saltem annos a receptione habitus habentem, quique de religionis zelo, morum honestate, vitâ exemplari, spiritualiumque discretionem sit optime commendatus, cuius directioni, correctioni et disciplinae tam novitii quam professi usque ad expletos septem habitus annos omnino subiiciant; prioresque dicto magistro omnem auctoritatem necessariam concedant et committant, ut ab omnibus sub disciplinâ eius existentibus obediatur, veneretur et simul timeatur, eosque omnino instruere, educare et in spiritualibus iuxta statuta Ordinis dirigere possit.

Eius privilegia.

Nullus praeterea monachus, ad huius-

modi magistri novitiorum munus electus, sine legitimâ causâ a priore approbandâ se excusare et eximere possit; et si aliquis sine dictâ causâ se excusaverit, et acceptare renuerit officium huiusmodi, ad prioris arbitrium puniatur. Praedicto etiam magistro nullum detor officium cum proprio munere impossibile, quodque sive in novitiatu, sive in choro, sive in refectorio a suo munere impedire aut divertere aliquammodo possit; nec ad aliud in tabellis deputetur communibus, quam ad hebdomadam, lectionem, pluvialeque pro celebranti comitando; totumque tempus quo dicti magistri munus exercuerit supra annos a receptione habitus completos, ad lucrandam exemptionem triginta annorum ipsi pariter computetur.

Caveat autem praedictus magister, ut in educatione novitiorum et sub eius disciplinâ existentium, illorumque correctionem, instructionem in nostro ordinario cap. xi praescriptam et laudabiles monasteriorum consuetudines omnino servet. Attendat etiam, ne, qui sunt in novitiatu, ullum commercium, conversationem seu communicationem, nisi praecise in necessariis breviter expediendis, cum monachis extra existentibus habeant; et si qui in hoc fuerint delinquentes, graviter puniat. Super quo maxime etiam invigilent priores, vicarii et praesidentes, monachos extra novitiatum, qui in praedictis defecerint, tale commercium vel communicationem habentes, pariter corrigendo. Eorum nullus ad novitiatum accedere vel ingredi valcat, nisi de magistri vel prioris licentiâ; idemque observetur in communi dormitorio, ubi et quando novitii dormiunt, seu in quolibet alio loco, ubi sub disciplinâ magistri existentes fuerint congregati.

Officium magi-
stri novitiorum

Curet proinde, ne in novitiatu existentibus aliquod consignetur officium, in quantum commode fieri possit, quod illis distractionis seu diversionis occasio sit, seu causa esse possit commercii et communicationis cum monachis extra disciplinam existentibus, multoque minus cum saecularibus; et, cum recreationis causâ in hortos vel in campum sub disciplinâ eius existentes egrediuntur, cum ipso magistro, vel, eo impe-

dito, cum alio monacho, de prioris licentiâ, simul procedant et permaneant, nec ullus monachus extra disciplinam ipsis associetur.

Inviolabiliter praeterea observet laudabilem diuturnam consuetudinem Ordinis, videlicet, quod singulis feriis sextis anni cum omnibus, qui sub eius disciplinâ existant, faciat disciplinam sive in dormitorio communi sive in alio loco opportuno, ut alii etiam monachi, si ex devotione velint, huiusmodi exercitio assistere valeant.

De fratribus
laicis eorumque
munere.

Modo et formâ praedictis fratres laici etiam ad habitum et professionem recipiantur; sub disciplinâ magistri per septem annos existant, quibus in observantiis Ordinis et officiis servitutis, ob quae recepti fuerint, a magistro instruantur, prorsusque perseverent in statu suae vocationis. In singulis vero monasteriis in tali competenti numero admittantur, ut ab officiis servitutis et temporalibus monachi omnino liberi cum maiori mentis tranquillitate divinis possint vacare.

Quod nec legere,
nec grammaticam
possint ediscere.

Priores vero et magistri maximopere caveant, ne aliquis frater laicus post receptionem habitus legere, et multo minus grammaticam discat, nec illum aliquis monachus sive frater legere vel grammaticam docere audeat; et qui secus fecerint, novitiorum habitum per annum portent, nisi qui ipsum docuerit monachus in sacris constitutus existat; quo casu per dictum annum voce capitulari privetur: in qua poenâ nullus prior dispensare possit.

De eorum
officio.

Denique fratres laici singulis diebus post prandium et coenam cum his, qui sub disciplinâ magistri existunt, ad mensas refectorii extergendas intervenire teneantur, donec viginti annos habitus compleverint; prioresque non permittant sacerdotibus eos nimiam reverentiâ et honore tractare, nec alio nomine vocari quam fratrum: quod ipsum servetur cum aliis, qui presbyteri non existant.

CONSTITUTIO XL.

De tempore,
quo durare debet
novitatus
et dispositio
bonorum novitii.

Nullus novitius admittatur ad professionem, nisi de rebus suis antea disponat, iuxta dispositionem Concilii Tridentini, cap. xvi, sess. xxv De regular., donando inter viros monasterio

vel aliis personis aut locis ad placitum, nihil sibi omnino reservans, ut spiritus eius Christum sequatur libenter, a terrenis oneribus et eorum fiduciâ expeditus. Nec recipiatur cuiusquam professio ante annum probationis expletum.

EXTRAVAGANTES.

I. Non recipiantur ad habitum illi, qui non habuerint decem et octo annos completos, quia in aetate minori non possunt cognoscere adeo perfecte statum quem assument. Cum personis tamen, quae speciale meritum habent, poterit prior cum suo capitulo dispensare, ut ipsae ad habitum admittantur ante dictam aetatem, dummodo tamen professio non recipiatur ante decimum sextum annum expletum, iuxta sacri Concilii Tridentini dispositionem cap. xv, sess. xxv De regul.

De aetate requirendâ in recipiendis.

II. Noviter professi, saltem per septem annos ab habitus receptione completos, sub disciplinâ magistri novitiorum subiecti perseverent, ut ex inviolabili praxi Ordinis in nostro ordinario statuitur. Si autem in aliquibus monasteriis vigeat consuetudo, ut longiori tempore magistri disciplinae subiciantur, penitus observetur. Neque expleto dicto tempore a dictâ disciplinâ liberentur, donec priores de consilio suorum magistrorum (absque tamen illorum aliquâ huiusmodi liberationis praetensione) ipsis libertas concedatur. Si qui vero a dictâ disciplinâ absolvi directe aut indirecte procuraverint, subiectio sub magistro illis ipsomet facto ulterius prolongetur.

De tempore novitatus

CONSTITUTIO XLI.

Praecedant monachi in sacris constituti in quibuscumque locis ceteros monachos suos. Verumtamen inter praedictos constitutos in sacris ordo praecedendi minime observetur. Idem quoque inter ceteros monachos clericos et laicos observetur.

De praecedentiâ et ordine quorundam inter monachos.

EXTRAVAGANTES.

I. Quando corrector mensae fuerit hebdomadarius, in loco correctoris sedeat, et aliunde corrigere aut emendare non valeat.

De loci sessionis correctoris.

Secundum co-
nventum ab an-
tiquitate habi-
tum ordinandus.

ii. Ubicumque conventus se congregaverit, iuxta antiquam religionis nostrae consuetudinem monachi sedent et ordinantur secundum singulorum antiquitatem ab habitu recepto, ita tamen ut sacerdotes semper diaconos, et isti subdiaconos, licet habitu antiquiores, praecedant, subdiaconi choristas, choristaeque fratres laicos, et novitii sint omnium novissimi; sin vero aliquis monachus, postquam alii iam fuerint ordinati, adveniat, in loco quem invenerit vacuum, constitui et sedere debeat.

Praecedentia
prioris et offi-
cialium.

iii. Priores absoluti monasteriorum professionis omnes alios monachos praecedant, etiam antiquiores, qui priores non extiterint; quos pariter praecedere debeant secretarius et procurator generalis Ordinis actuales, quandocumque in nostris monasteriis interveniant, non vero dictos priores absolutos.

CONSTITUTIO XLII.

Quando mo-
nachi habeant
votum in eorum
capitulo.

Ad capitulares actus non recipiantur nisi monachi professi in sacris ordinibus constituti.

EXTRAVAGANS.

Votum novitii
in electionibus
pro monasterio
professionis va-
lidum.

i. Monachi propter eorum demerita transmissi ad alia monasteria, necnon qui sunt priores in monasteriis quae non sunt eorum professionis, quamvis sint intra viginti quinque leucas, non habeant vocem in electionibus monasteriorum, ubi sunt professi, nec monachus, qui est vicarius monasterii cuius non est professus, habeat votum in electione prioris illius. Votum tamen habebit in electione prioris monasterii suae professionis, et si fuerit intra vigintiquinque leucas, etiam ad electionem citari debeat. Itidem monachi, qui sunt in monasteriis novis, habeant votum in electione prioris sui proprii monasterii, ad eamque citari debeant, si existant intra vigintiquinque leucas, nisi forte fuerint poenitentiati.

ii. Monachi, qui in aliis monasteriis obedientiam perpetuam repromittunt, non habeant votum in capitulo ante quatuor annos completos a die repromissae obedientiae: exceptis prioribus, qui terminato prioratu remanent perpetuo in aliis monasteriis ubi priores extiterunt, atque monachis illis qui

in domibus novis permansuri obedientiam perpetuam pariter repromittunt.

iii. In posterum nullus monachus habeat vocem in capitulo, donec decem annos ab habitu recepto compleverit, atque in ordine sacro constitutus extiterit. Collegiales tamen in collegiis existentes, si sint in sacris constituti, in dictis collegiis votum habeant post sex annos ab habitus receptione completos.

iv. Monachi illi qui habitu etiam retento, et cum legitima facultate assistant eorum genitoribus, aut alicui episcopo, sive ex alia quacumque causa, habitu retento, permanent extra monasterium, non habeant votum activum neque passivum, etiamsi tempore electionis sint praesentes in proprio monasterio.

v. Monachi, ultra vigintiquinque leucas a propriis monasteriis cum simplici patente patris generalis commorantes, nisi exiliati aut legitime poenitentiati existant, votum habeant, tamquam vocales legitimi, in electione prioris proprii monasterii; ad quam concurrendi atque accedendi licentia ipsis minime denegetur, neque ullatenus impediatur, habita vacationis notitia. Ad praedictam tamen electionem citari non debeant nisi vocales intra vigintiquinque leucas existentes, ut in constitutione LXX ordinatur, exceptis tamen patribus secretario et procuratore generalibus, atque monachis assistentiae patris generalis, praedicatoribus regiae maiestatis, lectoribus et passantibus, qui in qualibet distantia prorsus citari debent.

vi. Monachi propter eorum demerita et culpas ad carcerem seu reclusionem in cella horis vacativis etiam in propriis monasteriis per sententiam definitivam condemnati, nullam vocem in capitulo habeant, etsi ad actus communitatis ex reclusionem egrediantur. Monachi vero inquisiti de aliquo crimine, atque dum compilatur processus carceri custoditi, vocem activam in capitulo habere debeant, donec, illis auditis, causa definitive terminetur; nisi inquisitio fuerit de aliquo delicto facinoroso, vel culpa graviore publica et manifesta, seu alia, cui in nostris constitutionibus et extravagantibus privatio vocis capitularis ipso facto fuerit

Vocem in ca-
pitulo nemo ha-
beat, nisi post
decem annos
habitus.

Monachi ex-
tra monaste-
rium manentes
nullam fruatur
voca.

Qui vocari de-
beant ad ele-
ctionem prioris
sui monasterii.

Qui vero vocem
habere neque-
ant in capitulo.

imposita: quibus casibus omni voce capituli prorsus careant.

Monachi extra
sua monasteria
commorantes
non habent
vocem nisi in
electione prio-
rit.

VII. Monachi extra propria monasteria in aliis commorantes, ad electionemque prioris suorum monasteriorum accedentes, peracta electione et confirmatione prioris, redeant ad monasteria ubi prius morabantur, nec vocem habeant in aliorum officiorum electione, sicut iamdiu in nostra religione observatum fuit.

CONSTITUTIO XLIII.

Quod fugitivi
quaerantur a
suis prioribus,
de facultate il-
los deprehenden-
di et de poe-
nis pro illis pu-
niendis.

Fugitivi monachi per suos priores quamcivis commode fieri poterit perquirantur, et per censuram ecclesiasticam, vel alias, prout expedire videbitur, ad propria monasteria redire cogantur, ac eis iuxta suorum qualitatem excessuum secundum constitutiones nostras poenitentia imponatur, nisi forsitan per generale capitulum de aliquo monacho in speciali fuerit aliter ordinatum. Ad haec: fugitivos censemus quoslibet monachos, qui sine suorum praelatorum licentia ultra metas monasterii, quas sine licentia huiusmodi exire non debent, cum voluntate fugiendi, seu aliquod maleficium committendi abcesserint: vel qui ad loca aliqua de suorum priorum licentia missi, exinde sua auctoritate cum intentione ad monasterium non revertendi recesserint. Ceterum universis et singulis prioribus ac monachis nostri Ordinis omnes et singulos fugitivos professos, cuiuscumque nostri sint monasterii, capiendi, et ad monasteria, quorum sunt professi, reducendi, plenariam concedimus facultatem; vel saltem fugitivorum prioribus, expensis illarum domorum, quarum illi fugitivi capti professi extiterint, notificent de huiusmodi captione, quatenus ad reducendum eosdem captos ad sua monasteria certos nuntios mittant; verum, si alias apparuerit aut verosimiliter praesumatur, quod monachi cum sui prioris licentia a suo monasterio discesserint, non procedatur via aliqua contra eos. Praeterea omnes ecclesiarum praelatos, necnon et quascumque alias personas iurisdictionem aliquam ecclesiasticam quomodolibet obtinentes, aut alias quae sequuntur exercere valentes, quam affectuose possumus deprecamur in Domino, quatenus, ad instantiam seu requisitionem cuiuscumque prioris vel

monachi nostri Ordinis, fugitivos huiusmodi capiant seu capi faciant, et eos monacho vel priori requirenti captos tradant, seu illos ad loca vel personas, quas vel quas monachus vel prior requirens eisdem capientibus explicaverit, expensis monasteriorum, quorum professi sunt, mittant, implorato etiam auxilio super praedictis brachii saecularis, quatenus opus sit. Etiam praelatis et personis supradictis iurisdictionem habentibus, vel aliis praemissa exercere valentibus, auctoritate apostolica nostro generali capitulo concessa, qua fungimur in hac parte, ad universam et singula supradicta specialem potestatem atque licentiam impartimur. Praeterea si ad sacrum ordinem quis, dum fuerit fugitivus, promotus extiterit, ad executionem huiusmodi ordinis aut ad aliquos actus capitulares sine capituli generalis licentia nullatenus admittatur. Fugitivorum autem monachorum poena haec erit: fugitivus, qui intra quinque dies, a sui recessu numerandos, redierit, per quinque dies statim sequentes poenam gravioris culpae cum disciplina in refectorio tempore prandii post benedictionem mensae mulctetur, eisdem diebus in carcere retrudendus. Si autem post quinque dies, ante diem tamen quadragesimum, redeat, ultra praedictam culpae gravioris poenam, decem diebus carceri mancipetur. Si vero post quadraginta, dum tamen ante annum, reversus fuerit, praeter iam dictam poenam per dies undecim carcerali reclusioni subiaceat; in quorum singula sexta feria unam in capitulo culparum sustineat disciplinam. Sed si post annum, quandocumque redierit, ultra praefatam poenam, carcerem semestri spatio substinebit; in quo singulis sextis feriis in pane et aqua abstineat, et disciplinam in capitulo culparum accipiat: necnon in actibus omnibus tamquam novitius habeatur, donec per priorem cum sui consensu capituli in statum pristinum fuerit restitutus. Circa poenas autem praedictas, gravandi illas praesertim contra illos qui revertuntur inviti, et super eisdem dispensandi, praemaxime circa illos qui voluntarie revertuntur, habeat prior cum deputatorum consilio, prout eis rationabilis visum fuerit, plenariam potestatem. Verum, si quisque fuerit secundo fugitivus post debitam reconciliationem per

priorem et capitulum cum ipso faciam, ultra poenas in hac constitutione et praemissionibus designatas, sit semper ultimus omnium monachorum sui ordinis clericalis vel laicalis, quos tempore sui regressus in monasterio suo repperit, nec ad confessoris, vicarii seu praerati officia possit eligi vel assumi, nisi cum eo per generale capitulum, et tunc etiam post tres annos a suae reconciliationis tempore computandos, super dictis officiis fuerit dispensatus. Praeterea, si tertio fuerit fugitivus, adhuc per suum priorem et capitulum, prout praemittitur, reconciliari valebit. Verumtamen, praeter poenas supradictas, voce capituli perpetuo sit privatus. Insuper ad praedicta confessoris, vicarii et prioratus officia sit ineligibleis ipso facto. Quoad vocem autem capituli obtinendam, poterit cum eo per generale capitulum faciliter dispensari. Ceterum si quarto fugitivus extiterit, eius reconciliatio ad generale capitulum solummodo pertinebit quoad habilitationem, quam tamen idem capitulum non debet facere, nisi prius sui prioris et conventus bonam informationem habuerit super negotio huiusmodi fugitivi; et tunc generale capitulum praedictas poenas, aut etiam alias, prout sibi videbitur, eidem fugitivo imponat, vel eundem ad monasterium suum remittat, illas passurum ibidem; quod decentius et expeditius estimatur. Poterit etiam pater generalis ipsum ad ordinem recipere, poenarum dispensatione generali capitulo reservata. Porro, qui ultra vicem quartam aufugerit, perpetuo et indispensabiliter poenas inhabilitatis praedictas, et nihilominus poenas alias, si quae illi fuerint in perpetuum vel ad tempus impositae, sustinebit. Fugitivus pro prima vice a voce capituli sit ipso facto suspensus; tamen possit eadem vox illi restitui per suum priorem cum consensu capituli: pro secunda autem vice similiter sit suspensus a voce capituli, quae quidem non possit ei restitui nisi per patrem generalem; pro tertia vero vice sit quoque ab eadem voce capituli suspensus, quae non valeat sibi restitui nisi dumtaxat per generale capitulum.

EXTRAVAGANTES.

1. Fugitivi, qui ad monasterium residentiae

patris generalis accesserint et redierint, disciplinam in refectorio statim sustineant et in terra patris cum aqua comedant, iterum tertio et amplius, prout culpa postulaverit; reliquas vero poenas in eorum proprio monasterio, vel in alio, ad quod fuerint transmissi, adimpleant et sustineant. Insuper fugitivus, qui quater ab Ordine discesserit, in carceribus per sex annos recludatur; inde temen poterit illum prior ad chori et refectorii assistentiam extrahere; reliquo vero tempore iterum carceri mancipetur.

II. Quilibet prior nostri Ordinis, aut vicarius in prioris absentia, quemcumque monachum fugitivum ab illis comprehensum, seu quolibet modo ad suum monasterium reversum et accedentem, ab excommunicationis censura, quam habitum derelinquens incurrit, et a quibusvis aliis censuris, si quas incurrerit, absolvere, eidemque per se aut per suos confessarios omnia sacramenta libere administrare possint et valeant.

III. Fugitivis, ad nostra monasteria sine habitu redeuntibus aut venientibus, non possit habitus noster restitui nisi a suo priore vel a patre generali.

IV. Quotiescumque monachus in sacris constitutus secundum nostrarum constitutionum et extravagantium dispositionem vocem capitularem amittit, videlicet propter tractatus illicitos de electione habitos et ob fugam, in his casibus monacho delinquenti in sacris non constituto auferatur corona: fratri vero laico nexus ad utrumque scapularis latus in poenam annectantur: atque huiusmodi poenae eodem tempore durabunt, quo privatio vocis capitularis monacho in sacris imposita durare debet.

V. Inviolabiliter observetur consuetudo nostri Ordinis, videlicet quod monachis primo fugitivis non computetur in habitus antiquitate, neque ad vocem in capitulo habendam, neque ad praecedentiam, neque ad aliquid aliud, totum tempus, quo extra Ordinem fugitivi existant: in quo nullatenus dispensari possint. At vero semel et iterum fugitivi aut a nostra religione expulsi, seu voluntarie licentia debita egressi, cum ad illam reversi fuerint, aliam antiquitatem non sortiantur,

qui ad monasterium residentiae patris generalis accesserint, poena.

Prioris facultas datur fugitivos comprehensos vel redeuntibus a censuris absolviendi.

Habitusque restituendi.

Poenae contra propriam culpam capitularem vocem amittentes.

Fugitivis tempus fugae ad habitus antiquitatem et vocem non computandum.

nisi a tempore, quo ad monasterium reversi sunt: sicut aut novissimi omnium monachorum, quos tempore sui reditus in monasterio invenerint. Praeterea secundo fugitivi, nisi post duodecim annos a tempore sui regressus ad monasterium completos ordinari non possint; et si ordinati iam fuerint, ab exercitio ordinum dicto tempore sint suspensi. Tertio vero fugitivi in perpetuum non ordinentur, vel ab exercitio ordinum susceptorum perpetuo suspendantur. Sin vero fuerint fratres laici, pro secundâ fugâ duodecim annis; pro tertiâ vero perpetuo sub disciplinâ magistri novitiorum indispensabiliter existant.

Poenae contra fugitivos res a monasteriis asportantes.

vi. Monachi fugitivi, qui aliquid pretii aut valoris a monasterio ablatum secum portaverint, seu fugâ durante illud abstulerint a propriis monasteriis, perpetuo a capitulo generali, si expediens videbitur, eliminari possint, atque in monasteriis, ad quae missi fuerint, poenâ gravioris culpa per annum indispensabiliter puniantur.

Quinquies fugitivi incorrigibilium poenâ puniendi.

vii. Monachi, qui habitu dimisso ultra quinque vices fugitivi fuerint, incorrigibilium poenâ puniri debeant. Sin vero fugitivi quicumque, antequam a monasterii septis egressi fuerint, capiantur, in poenas huius constitutionis fugitivis impositas non incurrant, priorum tamen arbitrio puniri possint.

De fugitivis praetextu litterarum apostolicarum.

viii. Si, praetextu litterarum apostolicarum ab illo obtentarum, ad villas vel oppida monasteriis circumvicinia aliquis monachus nostri Ordinis fugitivus cum habitu nostri vel alterius religionis aut saeculari pervenerit, aut in illis vagare et manere quomodolibet praesumpserit, priores, vicarii sive praesidentes, statim ad Ordinarium dictorum locorum accedant, et, nostris privilegiis utentes, ab eo petant ut fugitivo praecipiat quod litteras apostolicas coram illo praesentet, praesentatasque examinari curent. Et si in examine legitimas ipse Ordinarius non invenerit, sibi ipsis curent fugitivum consignari. Consignatus vero, carceri mancipetur, donec pater generalis de illo conscius provideat quod ipsi magis expediens videatur. Sin autem litterae apostolicae legitimae re-

partae fuerint, a dicto Ordinario petant a dicto fugitivo praecipiat a circuitu nostrorum monasteriorum, villisque et oppidis ipsis conviciis, recedere, sicut in privilegiis nostrae religionis disponitur.

CONSTITUTIO XLIV.

Novitios fugitivos et quascumque alias personas, quae, nostri Ordinis non existentes, habitum nostrum portant, quilibet noster prior vel monachus nostro habitu, quo indigne turgentur, expoliare vel expoliari facere possit.

Quod spoliatur habitu nostri Ordinis qui non fuerit monachus illius.

CONSTITUTIO XLV.

Fundari monasterium aliquod de novo non valeat per ullam personam nostri Ordinis absque capituli generalis vel definitorum omnium licentiâ speciali et mandato. Et tunc tale monasterium sufficientem ad minus pro priore et duodecim monachis debet habere dotem, quoniam in minori numero nequit religio decanter et commode observari. Hanc fundandi licentiâ pater generalis unâ cum privato capitulo intra triennium possunt dare. Sed destitutionem et unionem quorumcumque monasteriorum nostrorum solummodo generali capitulo reservamus.

De fundatione monasterii et destinatione monasteriorum nostri Ordinis.

EXTRAVAGANTES.

i. Cum valde expediat quod domus novae, quae redditus sufficientes et commodam habitationem pro duodecim monachis et priore habent, in monasteria formalia erigantur; sacra Congregatio S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praeposita patrem generalem et capitulum generale serio monet, ipsisque iniungit, quod invigilent super dictâ erectione, visitoribus generalibus committant ut de statu praedictarum novarum domorum informationes capiant, erectionem promoveant, et, quando requisita sufficientia concurrant, ipsum capitulum generale, servatis servandis, praedictam erectionem faciat, vel etiam, mediante unione unius cum alterâ novarum domorum, prout sibi expedire videbitur, provideat: ad quem effectum redditus et proventus dictarum novarum domorum extra easdem domus in alias quascumque causas non distrahantur,

Quae requiruntur ad fundandas novas domos.

excepit tunc nullum vel extraordinarium, quod contra legem legitime imponitur.

Non recipienda alia monasteria monialium.

II. Non recipiantur alia monasteria monialium, quia his conventus pro custodia nostrae sanctae religionis.

Priores iurisdictionem habent in monasteriis suis de maiori propinquioribus.

III. Priores monasteriorum propinquorum monasteriis monialium nostri Ordinis illarum curam habeant, eundemque in eas iurisdictionem exercent, quam habent in monachos sui conventus.

In ea vero iurisdictione non habent in monasteriis suis de maiori propinquioribus.

IV. Priores monasteriorum nostrarum monialium curam habentes, in ea non ingrediantur, nisi causa gravi aut urgenti necessitate moti, et ab illarum confessorio et duobus monachis ex senioribus comitati causaque vel necessitate sui ingressus peracta, statim a clausura exire debeant: cum vero aliquam monialem ad habitum et professionem recipiunt, huiusmodi receptionem vel professionem per cancellos aut communicationum peragere teneantur. Nulli praeterea personae, cuiuscumque status, conditionis aut sexus existat, licentiam ingrediendi in dicta monasteria concedant, exceptis medicis aliisque necessariis officialibus, iuxta praescriptum in dictis monialium constitutionibus.

Quid de monialium dotibus.

V. Dotes, in ingressu et professione monialium receptae, in communi deposito reponantur et custodiantur sub tribus clavibus, quarum unam habeat prior cui monasterii cura incumbit, alteram priorissa, et tertiam depositaria; nullaque quantitas dictae pecuniae inde extrahi possit, nisi ut investiat in fundis immobilibus, vel in censibus tutis et fructiferis. Sin vero, propter gravem evidentemque monasterii necessitatem, aliquam portionem extrahere et consumere necesse fuerit, nullatenus fieri possit, nisi, servatis servandis, de consensu prioris et maioris partis capituli dictarum monialium, et praecedente licentia patris generalis, priusque data cautione reintegrationis pecuniae extrahendae quamcivis fieri possit.

Moniales triennio sub disciplina magistratuum novitiarum.

VI. Moniales nostri Ordinis tribus annis, incluso probationis anno, sub disciplina magistratuum novitiarum indispensabiliter existant.

Quid de educatione vel instructione.

VII. Nulla femina in monasteriis nostrarum monialium admittatur, sive ad habitum recipienda, sive in iisdem monasteriis ali-

quod admodum, quia servatis servandis; et praecedat consensus prioris et maioris partis capituli eandem monialium, per suffragia secreta prorsus praestandus.

CONSTITUTIO XLVI.

Nulla femina stare per magnum spatium ad ianuam cuiuslibet monasterii nostri, et multo minus intrare in monasterium nec intra eius septa permittatur; toleramus tamen consuetudinem nonnullorum monasteriorum, ubi feminae ecclesiam seu claustrum principale, dum sunt processiones, consueverunt intrare, et non aliter: et in hoc dispensare non possit pater generalis.

Quod non ingrediantur monasteria.

CONSTITUTIO XLVII.

Non incedat monachus equitans in via secularibus ornamentis, sed honestam deferat sellam stapedinis ligni et habenis canapeis, quae ad adequandum ferreas habeant catenulas; sed si casus evenierit opportunus et utilis, in quo praedictum observari non poterit, priori relinquitur secum et cum monacho itinerante dispensatio; et absente priore, ipse idem monachus hoc exercere valebit; super quod conscientias tam priorum quam monachorum oneramus.

Quomodo se habere debeant monachi, quando itinerantur.

EXTRAVAGANS UNICA.

Observetur consuetudo inviolabilis Ordinis, videlicet ut nullus monachus eat in curiam regiam, vel in cancellarias, sine licentia in scriptis patris generalis, et dumtaxat ad negotia propria, vel ad sua monasteria pertinentia; et monachi ita euntes in monasteriis residere teneantur, et assistere missae et vespers diebus dominicis et festis, et in principalioribus a priore celebrandis, etiam matutino. Pariter omnibus dictis diebus a monasterio non exeant sine expressa licentia prioris, quae nullatenus concedatur quando celebratur agitatio taurorum.

CONSTITUTIO XLVIII.

Missus de uno monasteriorum nostrorum ad aliud propter sua demerita, durante tempore poenitentiae sibi iniunctae, ad capitulum gene-

Quod nullus monachus eat sine licentia ad capitulum ge-

nerale, aut ad
patrem genera-
lem.

rale aut intra triennium ad patrem generalem sine mittenda licentiâ venire nullatenus permittatur; tamen circa eius negotium, si fuerit patri generali aut capitulo generali propositum, intimetur eidem monacho voluntas eiusdem capituli, sive patris generalis. Si autem venerit, huiusmodi licentiâ non obtentâ, graviter puniatur, necnon ad monasterium de quo discesserit remittatur. Similiter etiam est graviter puniendus et ad suum monasterium remittendus quicumque monachorum qui sine debitâ licentiâ ad capitulum generale, seu intra triennium ad praedictum patrem generalem, venire praesumpserit.

CONSTITUTIO XLIX.

Quia possit dare
licentiâ, ut
transseant mona-
chus ad aliud
monasterium,
aut ad alium
Ordinem.

Transeundi licentiâ de suo monasterio ad aliud nostri Ordinis, vel ad alium Ordinem strictiorem ob frugem vitae melioris, cuicumque monacho sui conventus quilibet noster prior cum sui consensu capituli, causâ rationabili apparente, possit conferre cum licentiâ patris generalis et non aliter. Si vero iusta causa monachum huiusmodi licentiâ petentem non moveat, ipsum suus prior detineat, et a proposito suae levitatis, illud debite puniendo, compescat.

EXTRAVAGANTES.

Solus pater ge-
neralis licen-
tiâ in scriptis
dare possit
transeundi ad
aliud monaste-
rium vel Ordinem.

I. Iuxta tenorem apostolicorum privilegiorum, nullus religiosus Ordinis nostri professus ad Minorum et alium quemcumque Ordinem strictiorem, etiam Carthusiensium, etsi bonâ intentione ductus, sub praetextu quorumcumque privilegiorum dictis Ordinibus concessorum, et quorumcumque litterarum apostolicarum, quascumque clausulas etiam derogatorias derogatarum in se continentium, nisi in litteris ipsis expressus consensus patris generalis accesserit, et nisi de licentiâ eiusdem patris generalis, petita et obtenta, se transferri possit; alioquin tam recipientes quam recepti excommunicationis sententiam, a qua nisi a Romano Pontifice vel patre generali, praeterquam in mortis articulo, absolvi non possunt, eo ipso incurrant. Monacho vero cum debitâ licentiâ ad alium Ordinem transeunti, posteaque ad nostrum revertenti (quod omnino spiritus

et animi levitas videtur) imponantur poenitentiae, quae patri generali videbuntur debitae, habita informatione sui prioris et conventus; praeterea ad omnia officia honorifica Ordinis inhabilis maneat; quod si illorum sit incapax, per annum clausuram servet. Qui autem monachus post professionem emissam in alio Ordine, ad nostrum redire voluerit, nullatenus recipiatur.

II. Monachus qui, cum iustâ causâ et debitâ licentiâ, in alio nostri Ordinis monasterio iterum obedientiam promittit, possit ad usum retinere, et ad secundum monasterium transportare libros, ceteraque suppellectilia, quae vel adduxit secum a saeculo vel acquisivit in primo monasterio; cui dominium et proprietas illorum omnino reservatur, et post dicti monachi mortem restitui debent. Ut autem dicta restitutio fideliter et sine damno neutrius monasterii fiat, inventarium de omnibus, quae de primo ad secundum monasterium transfert, ante huiusmodi transitum conficiatur, et in utroque monasterio illius copia conservetur.

III. Si contingat aliquem monachum exemptionem ab obedientiâ nostri Ordinis obtinere, et post illius usum ad Ordinem et suum monasterium iterum redire, et in eo recipi velle, pater generalis nequeat eum admittere sine novo consensu prioris et capituli monasterii suae professionis. Sic autem receptus in dicto monasterio iterum professionem renovet, aliâque antiquitate non gaudeat, quam a die sui regressus et secundae receptionis in dicto monasterio, neque vocem capitularem habeat nisi post decem annos completos, a dictâ secundâ receptione praecise computandos.

CONSTITUTIO L.

Quicumque de suo monasterio ad aliud nostri Ordinis per quoscumque mittendi potestatem habentes qualibet ex causâ missus, debet, tempore quo ibidem manserit, sub obedientiâ et correctione prioris illius monasterii, ad quod mittitur, permanere, exceptis casibus per mittentem expressis. Verum si perpetuo missus fuerit, praedicto priori suisque successoribus perpetuam obedientiam repromittat.

Monachi illi ad aliud transseunt monasterium, sua suppellectilia possit transferre.

Quo pacto cum revertentibus a seculum.

Sub cuius obedientiâ stare debeat monachus, qui vadit ad aliud monasterium ad tempus vel in perpetuum.

EXTRAVAGANTES.

Matrili commo-
rantes subieci
priori S. Hiero-
nymo.

I. Praedilectos regiae maiestatis aliquos monachi nostri Ordinis residenter Matrili cum patente aut ordine patris generalis, etiam exgenerales, sint subiecti priori monasterii S. Hieronymi Matrili; et pariter vicariis, procuratoribus seu oeconomi monasteriorum monistiam sint subiecti patri priori cui subduntur monasteria quorum sunt vicarii aut procuratores seu oeconomi.

Quid de vestiti-
cisque imper-
sis.

II. Monachis existentibus in domibus novis et collegiis, incluis prioribus et lectoribus, quolibet mense octo regales monetae Castellae pro vestiario solvantur; monachi vero aliis monasteriis cum aliquo ministerio inservientes, aut in illis aliter commorantes sive cum patente sive in exilio, vel a dictis monasteriis vestiantur, prout proprii filii, vel loco vestiarii dictos octo regales quolibet mense ipsis persolvi debeant; si tamen fuerint carceribus mancipati, aut ita impediti ut vitam communem cum aliis sequi non valeant, propria monasteria illi, in quo commorantur, quod a definitorio generali vel a patre generali inter capitulum et capitulum, taxatum fuerit, solvere teneantur. Monachi denique in monasteriis regiae curiae aut cancellarium, negotiorum causa, residentes, ipsis qualibet die persolvant iuxta taxam dicti definitorii generalis aut patris generalis inter capitulum et capitulum.

CONSTITUTIO LI.

Quomodo se
habere debeant
monachi quan-
do illucantur
pro recipiendis
sacramentis.

Quilibet monachus nostri Ordinis, cum debita licentia per aliquod ipsius Ordinis monasterium transiens, possit a priore vel vicario ipsius monasterii, seu aliis monachis ad audiendum confessiones inibi deputatis, sive ab eo, qui ad hoc sibi fuerit specialiter designatus, etiamsi huiusmodi designatus eiusdem monasterii professus non fuerit, ecclesiastica recipere sacramenta. Itinerantes quoque priores et monachi presbyteri, cum debita licentia incedentes, possint aliis Ordinis monachis ac sibi invicem ministrare sacramenta ecclesiastica. Presbyteris autem alterius Ordinis aut saecularibus monachis absque speciali debitaque licentia confiteri non debet, nisi huiusmodi

habere potest fuerit oblitus. Habens etiam licentiam huiusmodi, et monachum Ordinis huius, cui confitetur, nequaquam confiteri valet alterius Ordinis religioso vel saeculari.

CONSTITUTIO LII.

Non promoveatur ad ordinem sacrum aliquis monachorum nostrorum, nisi aliquantulum Scripturas sacras, quas legit, intelligat ad examinationem sui prioris cum deputatorum consilio; nec monachi extra monasteria Ordinis ad discendum mittantur: circa hoc tamen pater generalis poterit ex causa rationabili, prout sibi videbitur, dispensare.

De examine,
quod praecedere
debet pro
ordinandis mo-
nachis.

EXTRAVAGANTES.

I. Pater generalis monacho monasteriorum nostri Ordinis ad recipiendos ordines licentiam non concedat, quin prius habeat informationem a priore et deputatis monasterii, cuius dictus monachus est professus, de causa vel causis; quare ipsi ad ordines suscipiendos licentiam non concedunt.

Non ordinan-
di, nisi praevia
prioris infor-
matione.

II. Monachi non promoveantur ad sacros ordines, donec quartum annum ab habitu recepto compleverint, nisi aliter ex gravi causa, priori cum consilio deputatorum videatur faciendum; ita tamen ad ordines promoveantur, quod post primam missam cantatam sub disciplina magistri perseverent, aliquo tempore in rebus ad tantum ministerium necessariis instruendi. Quando vero pro ordinibus suscipiendis extra monasterium missi fuerint, cum novitiorum magistro, vel, eo impedito, cum altero monacho gravi, a priore designando, cui in itinere subsint, praecise transmittantur.

Nec ante quar-
tum ab ingressu
in Ordinem an-
num.

III. In singulis nostris monasteriis lectio sacrae Scripturae, aut casuum conscientiae, iuxta antiquam nostri Ordinis consuetudinem praescriptumque sacrosancti Concilii Tridentini, habeatur, cui assistere debeant omnes monachi non impediti, viginti annos a receptione habitus completos non habentes; alias, nisi interveniant, culpam in refectorio vel capitulo dicere teneantur; strictaque iniungimus prioribus et nostris visitatoribus, quod lectionem huiusmodi in monasteriis sedulo teneri diligenter procurent,

In singulis mo-
nasteriis lectio
S. Scripturae
et casuum con-
scientiae ha-
benda.

eamque omittentes vel negligentes priores aut lectores debite coercant. Prior vero cum deputatorum consilio pro hac lectione tenenda monachum habilem designet, et qui saltem per tres annos in nostris collegiis sacrae theologiae vacaverit, qui lector sacrae Scripturae nominetur, et a festo sancti patris nostri Hieronymi usque ad natalium (?) S. Ioannis singulis diebus non impeditis legere teneatur; ipsique conceditur exemptio a choro, exceptis diebus quibus cesebrat prior, vacationibus, aliisque functionibus, iuxta monasteriorum consuetudines et nostras constitutiones.

De collegialium electione.

IV. In nostris collegiis et electione collegialium omnino servantur sequentia, videlicet:

Collegiales nullatenus eligantur aut mittantur per favorem, preces aut supplicationem saecularium, sed attentis dumtaxat sufficientiâ, ingenio et meritis monachorum;

Qui non eligendi.

Non eligantur in collegiales, qui quatuor annos ab habitu recepto non compleverint; in quo pater generalis absque magnâ et urgenti necessitate non dispenset;

Pater generalis nullum monachum mittat in collegium in casu, quo eius consanguinei, genitores aut propinqui expensas studii tempore in collegio faciendas persolvere velint, nisi praehabitâ informatione a priore et deputatis, si sit habilis et sufficiens, qualitativisque ad collegium requisitis sit ornatus;

Monasteria secundum uniuscuiusque possibilitatem ad collegia monachos habiles eligere et mittere procurent; alias pater provincialis, prout sibi expediens visum fuerit, super hoc provideat;

Prima examinandi.

Statim ac collegiales electi ad collegium accesserint, ad dispositionem et mandatum patris generalis examinentur, et nisi de eorum sufficientiâ, habilitate et virtute in examine constiterit, non recipiantur, ad suae monasteria remittantur.

Toto studiorum tempore collegiales in collegiis perseverent, quin ex illis ad passantias in vacationibus egrediantur; et pro victu totius anni monasteria propriae professionis nonaginta ducatos monetae Castellae pro singulis collegialibus collegio solvere

teneantur, et insuper collegialibus vestimenta et calceamenta necessaria subministrare expensamque itinerum sive ad ordines suscipiendos sive transitus de uno in aliud collegium ipsis persolvere debeant.

Si contingat genitores vel consanguineos collegialis expensas tempore studii factas vel faciendas collegio persolvere, monasterium, cuius dictus collegialis est professus, quadraginta ducatos monetae Castellae ratione passantiae ipsi vel collegio persolvere et satisfacere teneatur, nisi aliter conventum fuerit.

Collegiales singulis annis ab examinatribus in cuiuslibet collegii constitutionibus designatis examinentur et approbentur, exceptis actuantibus universitatis Salamantinae; et haec examina a die sequenti festum sancti patris nostri Hieronymi, usque ad festum S. Lucae fiant et compleantur: quique in illis insufficientes et inhabiles reperti fuerint, seu inquieti aut in moribus incompositi, a dictis examinatribus non approbentur.

Quolibet anno examini subiciendi.

Qui propter eorum demerita a collegio expelluntur, eoque in examine privantur, seu qui iustâ causâ vel necessitate non interveniente collegium renuntiaverint, ad eundem statum in quo erant, quando ad collegia missi sunt, revertantur et redigantur, itaut si tunc erant sub disciplinâ magistri, ad eandem redire debeant, tempore residentiae in collegii minime computato ut ab illa liberentur.

Poenae expulsi.

In quolibet collegio designetur a priore vel rectore novitiorum magister sub cuius disciplinâ omnes collegiales tam philosophi quam theologi per sex annos ab habitu recepto subesse debeant: praedictus vero magister collegiales ita in actibus religionis et mortificationis exercent; ut, quatenus fieri possit, observantia regularis in collegiis conservetur.

Novitiorum subdendi magistro.

In omnibus nostris collegiis et studiis ex antiquâ et inviolabili consuetudine nostri Ordinis tam in philosophiâ quam in theologia doctrina S. Thomae Aquinatis, prout huc usque laudabiliter actum fuit, imposterum omnino doceatur et teneatur, neque lectores

In omnibus scholis Ordinis legendum Iuxta doctrinam S. Thomae.

defendere, subscribere aut typis mandare conclusiones, quae dictae doctrinae non sint conformes aliquo modo audere, alibi a patre generali puniuntur.

De tempore
lectionum.

In dictis collegiis (excepto collegio S. Laurentii regalis) incipiat cursus et lectura a die immediate sequenti festum S. Lucae, termineturque in immediate praecedenti dominicam Pentecostes. Ab hac vero die usque ad festum S. Laurentii quotidie, festivis et feriatis diebus exceptis, ab hora nona usque ad decimam matutinam collegiales ad invicem in argumentis et repetitione lectionum se exercent, et a dicta hora decima usque ad undecimam conferentiam habeant; cui patres lectores theologiae, quilibet in propria materia, alternative praesidere teneantur; philosophiae vero lectores similiter cum suis unusquisque discipulis. Sin vero ex aliqua iusta causa huiusmodi exercitia de mane habere non possint, vespere peragere teneantur hora assignanda a patre lectore, qui praesidere tenetur.

Cursus philo-
sophicus quolibet
consummandus
anno.

Dies feriales, sicut et vacationes ab exercitiis litterariis, a die S. Laurentii usque ad festum S. Lucae, in Natali Domini et bacchanalibus, iuxta uniuscuiusque collegii constitutiones, collegialibus concedantur.

In nostro collegio Abulensi legatur cursus artium dumtaxat per triennium, et in ipso existant et conserventur tres philosophiae lectores; itaut singulis annis cursus philosophicus incipiat et terminetur, atque collegiales, qui cursum huiusmodi triennalem peregerint, ad collegium Salmantinum theologiam audituri pertranseant. Pariter lector theologiae in collegio Seguntino superadditus conservetur, in quo etiam unus existat monachus passans, et duo sint in Abulensi collegio, quibus duobus lectoribus monasteria professionis de vestiario et necessariis providere teneantur.

Quomodo ca-
thedra lectu-
risque et qui-
bus de mona-
chia providen-
dum.

Ad lecturas et cathedras nostrorum collegiorum providendas haec forma servetur, videlicet: per oppositiones provideantur, quae praecedere debeant tam ad lecturam et cathedram artium, quam ad transitum ad lecturam et cathedram theologiae; qui vero cathedram theologiae iam ascenderint, abs-

que ulteriori oppositione superioribus gradibus provideantur et gaudeant.

Huiusmodi oppositiones fieri debeant coram patre generali, quibus duo lectores theologiae vel actuales vel iubilati, ab eo designandi, assistant, qui oppositoribus materiam ad lectionem de more praeparare teneantur hac forma, nimirum: ad lecturam philosophiae, ex logica, physica aut metaphysica: ad lecturam vero theologiae, ex Magistro sententiarum. Oppositionis lectio per horam duret, et per alteram argumententur duo ex oppositoribus, quilibet per dimidiam horam. Sin vero oppositores non adsint in competenti numero, pater generalis pro sui arbitrio argumenta provideat. Oppositionibusque completis, digniores ad cathedras eligi debeant.

Pro eligendis etiam actuantibus in nostro collegio Salmantino servetur hic ordo, nempe ut patres lectores proponant rectori dicti collegii tres aut quatuor collegiales, ad actus collegii tenendos habiliores et digniores, ex quibus pater rector necessario actuates eligere debeat: pro actibus vero publicis in universitate tenendis dictus pater rector et lectores ad electionem singulorum actuantium procedant per suffragia secreta; et qui maiorem suffragiorum numerum obtineat, electus in actuantem declaretur; sin vero praedicti electores in aequales partes dividantur, devolvatur electio ad patrem generalem, qui, attentis informationibus, secundum eius conscientiam habiliores et digniores eligat in actuates.

De electione
actuantium in
collegio Sal-
mantino.

Expleto tempore studii et collegii, collegiales tam in propriis monasteriis quam in alienis eximantur a Laudibus, omnibusque horis canonicis dicendis ante prandium, exceptis missa et vespers festivitatum maiorum in Quadragesima, per tres annos sequentes egressum a collegio; intra quod tempus, vel saltem infra annum immediate sequentem, coram Ordinario dioeceseano secum sui prioris licentia praesentare et ad audiendas confessiones ab eo licentiam obtinere teneantur; dicto vero tempore transacto, nullam aliam gaudeant exemptione, nisi

Exemptiones
his, qui studii
tempus exple-
verint, conce-
dendae.

dierum octo pro quolibet sermone ab ipsis praedicando concessa.

Recente a collegiis et studiis egressi non possunt eligi in priores, nisi completo sexennio; nec in vicarios, procuratores temporalium, aut magistros novitiorum, nisi elapso quadriennio; nec in procuratores capituli generalis, nisi transacto etiam triennio, postquam, completo studio, a collegio egressi fuerint. Caveat denique pater generalis, ut sine gravissimis urgentibusque causis super his non dispensetur.

Collegialium electio a priore per vota secreta facienda.

v. Electio collegialium fiat a priore et deputatis per vota decisiva et secreta de personis habilibus et benemeritis et canonicè concludatur per maiorem saltem partem suffragiorum; quod si vota aequalia fuerint, prior nominet unum ex antiquioribus monachis monasterii, qui cum voto suo electionem faciat.

Collegiales studiorum tempore voto suis in monasteriis careant.

vi. Collegiales, durante tempore suorum studiorum in collegiis, non habeant votum in suis monasteriis, etsi intra viginti quinque leucas commorentur, et ad maiorem abundantiam votum renunciare debeant et teneantur, antequam ad collegium proficiantur.

Lectores et passantes post tres aut quatuor annos vacent.

vii. Lectores philosophiae postquam legierint per tres aut quatuor annos iuxta consuetudinem collegiorum, ipso facto vacent a sua lecturâ, prout etiam passantes. Ut vero transeant ad lecturam et cathedram theologiae, faciant oppositiones, ut supra ordinatur.

viii. Collegiales nostri collegii Salmanticensis per quatuor annos studio theologiae vacent in dicto collegio.

Collegialibus praedicandi ubique non danda licentia nisi post tres annos ab egressu a collegio.

ix. Collegialibus non dentur licentiae praedicandi ubique, nisi transactis tribus annis postquam exierint a collegiis, id petentibus suis conventibus, qui prius hoc decernerent per suffragia secreta, et praecedente examine de ordine patris generalis.

CONSTITUTIO LIII.

Quomodo et quando poterunt monachi nostri Ordinis praedicare et audire confessiones.

Extra monasteria et parochias Ordinis nostri nullus monachorum audeat absque capituli generalis aut patris generalis licentiâ praedicare; nec detur talis licentia nisi illis, qui

per patrem generalem vel per deputatos ab eo aut a generali capitulo examinati fuerint diligenter. Et nihilominus cum tales velint praedicare, debent ad id suorum priorum licentiam obtinere. Praeterea prior vel monachus, qui personarum extra nostrum Ordinem cum legitima facultate confessiones audierint, debent circa eas taliter se habere, quod animarum salus et Dei servitium augeatur.

EXTRAVAGANTES.

i. Nostri monachi ad praedicandum in ecclesiis, quae nostri Ordinis non sunt, ultra licentiam suorum superiorum a constitutione praescriptam, iuxta sacrosancti Concilii Tridentini dispositionem etiam, episcopi licentiam habere teneantur; sine qua in praedictis ecclesiis, quae non sunt nostri Ordinis, nullatenus praedicare possint; ad praedicandum vero in ecclesiis nostri Ordinis, cum sui prioris licentiâ, personaliter se coram episcopis praesentare, ab eisque benedictionem petere teneantur, antequam praedicare incipiant.

Et post habita- tam ab Ordina- rio licentiam.

ii. Pro quolibet sermone praedicando singulis praedicatoribus concedatur, prout hactenus fuit continua praxis nostri Ordinis, exemptio a choro per octo dies praecedentes: exceptis festis, quibus ad missam et vesperas, et in solemnioribus celebrandis a priore, ad matutinum accedere teneantur, nisi eadem die sint praedicaturi, necnon ad processiones pro defunctis, antiphonam B. Mariae post completorium et litaniam in sabbatis.

Pro sermone praedicando octo dierum exemptio.

iii. Nullus monachus possit audire confessiones aliorum monachorum nostri Ordinis absque licentiâ et facultate prioris monasterii, ubi residet, exerceri confessionis debet, etiamsi alterius prioris licentiam ad audiendas confessiones suorum monachorum obtineat; priusquam vero dicta licentia monacho concedatur, examinetur diligenter per priorem et deputatos seu per alios a priore deputandos, et nisi post eorum approbationem tam in scientiâ quam in virtute et prudentiâ ad huiusmodi ministerium requisitis, nullatenus concedatur; possitque dictum examen, quoties priori visum fuerit,

De examina confessionariorum.

religiosi, et monachi, qui idonei non reputantur, licentia data suspendi, vel omnino auferri debent: exceptis prioribus abbatibus, visitatoribus, defensoribus lectoribusque theologiae, qui praedicto examini pro obtinenda licentia subici non debeant, sed omnino idonei reputantur.

Monachus praesentare se non debet episcopo nisi de consensu et post examen sui prioris.

iv. Nullus monachus possit confessiones saecularium audire, nec per Bullam sanctae cruciatiae ad eas audiendas eligi, quin prius de sui prioris licentia episcopo praesentatus, ab eoque examinatus, vel aliis idoneis iudicatus, ad confessiones audiendas in illius dioecesi licentiam obtineat. Nullus praeterea monachus ad huiusmodi licentiam obtinendam episcopo se praesentare audeat, quin prius per suum priorem et deputatos diligenter examinetur et approbetur, licentiamque in scriptis ad huiusmodi praesentationem a dicto priore obtineat. Qui vero aliter coram episcopo seu Ordinario se praesentare, ab eoque licentiam ad confessiones audiendas obtinere praesumpserint, eiusdem licentiae usus suspendatur, donec pater generalis ea uti concedat. Iniungitur vero visitatoribus generalibus, quod praedictas licentias in visitatione generali videant et examinent, et quas subreptitae obtentas sine praevia prioris licentia invenerint, rumpant et lacerent; monachique, a quibus obtentae fuerint, debite puniantur.

Monachi non gaudent privilegio cruciatiae pro casibus reservatis.

v. Monachi nostri Ordinis non possint eligere virtute Bullae cruciatiae, aut alterius privilegii, confessarios qui illos absolvant a casibus reservatis per suos superiores; sed necessario et praecise uti debeant altero eorum, qui a dictis superioribus ipsis fuerint ad id specialiter designati.

CONSTITUTIO LIV.

Quando haberi debet capitulum culparum.

Omnibus sextis feriis per annum in quolibet Ordinis nostri monasterio culparum capitulum teneatur. Ex causis tamen, quae priori expediens videatur, poterit ad alium diem differri, aut totaliter dimitti.

EXTRAVAGANTES.

1. Priores culparum capitulum, prout ipsis expediens videatur, habere possint, quam-

vis visitationes generales vel speciales in acta visitationis suorum monasteriorum existant; dum tamen suis monachis poenitentibus coram dictis visitatoribus adimplendas non imponant, quin dictis visitatoribus ipsas prius notificent.

ii. Nullus monachus in culparum capitulo proclamare, aut zelare aliquid possit, nisi post quindecim aut viginti annos a receptione habitus completos, iuxta monasteriorum consuetudines; si vero ante praedictum tempus completum ipsos premat conscientia de aliqua re gravi, capitulo praecise revelanda et manifestanda, loquantur breviter flexis genibus et non aliter.

CONSTITUTIO LV.

Gratiam aliquam seu rescriptum contra nostras ordinationes seu constitutiones nullus prior vel monachus seu conventus nostri Ordinis, coniunctim vel divisim, a quocumque, sine licentia generalis capituli audeat, impetrare; qui contra fecerit graviter puniatur; insuper renunciare tali rescripto vel gratiae teneatur, necnon eidem, donec renunciaret, Ordinis communio denegetur. Et nihilominus ex parte Ordinis notificetur domino tale rescriptum vel gratiam concedenti praedictum, quod exinde nostro fit Ordini, ut super eo provideatur de remedio opportuno. Salva tamen in praemissis obedientia et reverentia debita Sanctae Sedi, eiusque apostolico legato.

De poenis impositis contra illos, qui obtinent gratiam aut favorem contra statuta Ordinis.

CONSTITUTIO LVI.

Quando scandalum, sive dissensiones, vel quaelibet querelae inter monasteria vel personas nostri Ordinis oriuntur, extra Ordinem nunquam exeant; sed intra Ordinem et per personas Ordinis discrete sopiantur, secundum Ordinis unitatem; qui contra hoc venire, et ad aliam audientiam citare vel appellare praesumpserit, eo ipso communio sibi Ordinis denegetur; donec humiliter satisfecerit ad arbitrium patris generalis aut capituli generalis.

De poenis contra illos, qui extrahunt negotia et lites Ordinis extra illum.

EXTRAVAGANTES.

1. Negotia et lites nostrorum monasteriorum per saeculares procuratores tractentur et agantur, in quantum melius fieri possit;

Monasteriorum negotia per saeculares procuratores tractantur.

quoniam causa et occasio magnae distractionis existit si secus factum fuerit.

A monachis vero mandata procurae saecularium non accipienda.

II. Monachi nostri Ordinis non admittant mandata procurae saecularium pro administrationibus vel contractibus, aliisque negociis, sub poenâ privationis vocis activae et passivae.

CONSTITUTIO LVII.

De poenis impositis illis, qui appellant a iudicibus Ordinis.

Firmiter inhibemus, ne quis conventus aut persona nostri Ordinis ab ordinatione sive mandato generalis capituli vel privati, patris generalis, confirmatorum electionum, visitatorum, sive proprii prioris, aut eius vicarii appellari praesumat, quia hoc posset in subversionem totius Ordinis redundare. Qui contrafecerit, si sit constitutus in sacris, careat per annum voce capituli, et per triennium ad nullum Ordinis officium possit assumi; a divinis etiam officiis, donec ad arbitrium eius vel eorum, cuius seu quorum mandatum sprevit, humiliter satisfecerit, noverit se suspensum. Si autem monachus in monasterii priorem electus, a praecepto confirmatorum, ne electioni dissentiat, imo quod ei consentiat, appellare praesumpserit; possint confirmatores, si viderint expedire, ipsum absolvere, et ad prioratum habilitare, impositâ sibi pro appellatione ad suum arbitrium poenitentia salutare. Si laicus aut in minoribus ordinibus constitutus, tribus diebus in qualibet hebdomadâ sit in pane et aquâ in refectorio sedens in terrâ, donec modo satisfecerit supradicto. Per duos insuper menses catenâ vincitus teneatur inclusus. Si sit conventus vel monasterium, ecclesiastico interdicto subiaceat, donec ab appellatione cum effectu desistat; quo tamen casu poterunt inculpabiles extra monasterium celebrare vel audire divina. Si tamen alicuius monasterii conventus, aut maior pars, a confirmatoribus electionum aut visitatoribus se nimirum gravari queruntur, aut rationabiliter timent de futuro gravari, voluntque statim intra biduum super hoc scribere patri generali, huiusmodi confirmatores sive visitatores supersedeant in articulo super quo querela proponitur, donec acceperint a dicto patre generali responsum. Eodem modo conventus S. Bartholomaei in casu visitationis, ad capitulum privatum poterit habere recursum; quatenus

licitatis successerit tempore, quo prior eundem conventus fuerit in officio sive generali.

EXTRAVAGANTES.

I. Declaramus licitam esse nostris monachis appellationem, dummodo non sit a correctione et disciplina regulari, iuxta regulam et constitutiones; statque gradatim formâ a Summis Pontificibus praescriptâ, videlicet a priore ad patrem generalem; et praeterea declaramus, appellationem ad Sanctam Sedem, sive ad nuncium apostolicum, in hac constitutione nullatenus prohiberi.

Quomodo monachis permittatur appellatio.

II. Non adsint iudices appellationum: sed omnes recursus fiant ad patrem generalem, ut paternitas sua sententiam ferat cum consilio aliquorum monachorum discretiorum, graduatorum religionis in casibus arduis.

Recursum ad patrem generalem faciendi.

CONSTITUTIO LVIII.

Qui pro prioris electione vel aliquâ monasterii ordinatione potentes adeunt, et eorum auxilia implorant, a domibus propriis eliminantur, nonnisi per generale capitulum reversuri. Ille vero, pro quo petitio facta fuit, si de eius consensu emanaverit, in ipsâ domo per electionem aut provisionem ad prioratum, vel illud officium pro quo intervenerit petitio, nullatenus assumatur.

De poenis contra illos, qui obtinent favorem a personis potentibus pro obtinendis officiis in Ordine et pro remissione poenitentiarum.

EXTRAVAGANS UNICA.

Nullus monachus nostri Ordinis audeat procurare favorem, intercessionem aut auxilium a personis potentibus, nec ab aliquibus aliis extra Ordinem, directe vel indirecte, ut eligatur in priorem, vel sibi remittantur poenitentiae impositae ab Ordine, sub poenâ privationis vocis activae et passivae: quod, postquam fuit dispositum ab Ordine, et confirmatum per Bullam Apostolicam: et huiusmodi privatio vocis activae et passivae duret per quadriennium.

CONSTITUTIO LIX.

Nullus Ordinis nostri conventus, aut singularis persona, contra priorem, monachum aut monachos suae vel alterius domus, in deroga-

De poenis contra illos, qui obtinent favorem aut minas

in domum Or-
dinalis.

tionem eiusdem ordinis, aut quodvis impedi-
mentum alioquin nostras generalis constitutio-
nis, seu ordinationis, seu mandati generalis
capituli vel privati, patris generalis, visitato-
rum generalium, vel specialium, vel eorum
cuiuslibet, vel ad impetrandum vel impedi-
dum in Ordine nostro prioratus, vicariatus,
vel aliud quodvis officium a personis ecclesia-
sticis vel saecularibus, quae de Ordine nostro
non existant, litteras, preces, minas, defensionem,
auxilium vel favorem per se vel per alium,
quocumque quaesito colore, audeat impetrare.
Qui contravenerit, si sit conventus, eo ipso
monasterium ecclesiastico subiaceat interdicto;
si sit singularis persona, eo ipso facto excom-
municationis; et si sit in sacris, etiam ab or-
dinibus et officiis suspensionis sententiam se
noverit incurrisse: quorum absolutionem, dis-
pensationem et habilitationem nostris generali
sive privato capitulis, vel patri generali in eo-
rum absentia, reservamus. Si persona, cui
monachus exponit negotium suum, non est talis
conditionis, de qua praesumatur evenire ali-
quod damnum vel molestiam domui vel Or-
dini, aut aliis personis eiusdem, in tali casu
possit absolvi per priorem cum consensu de-
putatorum, vel maioris partis eorum. Prior
autem in casu praedicto per vicarium; vica-
rius vero, absente priore, per confessorem a
se electum, cum praedictorum assensu vel ma-
ioris partis eorum, absolvi possit. Absentibus
autem deputatis poterit prior vel vicarius ad
praedicta aliquos de discretioribus domus as-
sumere. Cum autem, ut diximus, monasterium
fuerit interdictum, poterunt hi, qui culpabiles
non fuerint, extra monasterium celebrare vel
audire divina.

CONSTITUTIO LX.

Ultra ieiunia per Ecclesiam statuta, celebretur
ieiunium in Ordine nostro temporibus in-
frascriptis, videlicet: in Adventu Domini, in
secunda et tertia feria post Quinquagesimam
immediate sequentibus, in omni sexta feria;
et si Nativitas Domini occurrat in sexta feria,
ab esu carniū abstinere debemus: et in lita-
niis ante Ascensionem secundā et quartā feriā
ieiunemus; possumus autem in praedictā se-
cundā feriā secundum communem consuetudi-

De ieiuniis et
abstinentiis Or-
dinalis.

nem ova et lacticinia manducare: quartā vero
feriā supradictis cibis quadragesimalibus refici-
amur. Similiter in vigiliis Nativitatis et Pu-
rificationis B. Virginis ieiunamus. Possit ta-
men quilibet prior circa huiusmodi abstinen-
tias, ex causa quae sibi rationabilis videatur,
cum personis debilibus vel infirmis suo arbi-
trio dispensare; itinerantes autem, cum sibi
visum fuerit expedire, ad horum ieiuniorum
observantiam non arcentur.

EXTRAVAGANTES.

I. Vigiliā nostri patris S. Hieronymi ie-
iunetur, in vigiliā S. Michaelis Arcangeli,
nisi dictum festum S. Michaelis feriā sextā
occurrat. Alti ieiunii dies.

II. Iuxta inviolabilem consuetudinem no-
stri Ordinis, feriā sextā in Parasceve in
pane et aquā ieiunetur; praeterea vigilia
Corporis Domini ob devotionem et magni-
tudinē tantae festivitatis inter ieiunia no-
stri Ordinis computetur et observetur: prout
etiā vigilia Conceptionis B. Virginis. Ex
eādem etiā consuetudine quartā feriā iis-
dem cibis, quibus sabbato, et consuetudine
Hispaniae vesci possumus; et similiter die
Natalis Domini, cum occurrit feriā sextā.

III. Monachi non comedant carnes feriā
quartā sine gravi necessitate, aut de licen-
tiā prioris, quod strictissime monemus ser-
vari extra monasteria ob bonum exemplum
saecularibus exhibendum.

CONSTITUTIO LXI.

Ad comedendum in refectorio cum nostris
monachis non recipiantur saeculares personae,
in quantum commode poterit observari. Ad hoc
tamen monasterium de Guadalupe non plus
arctetur quam arctari solebat. Quod saecula-
res non man-
ducent in no-
stris refectoriis.

EXTRAVAGANTES.

I. Non recipiatur aliquis saecularis intra
claustra ad dormiendum, neque ad come-
dendum, salvo tamen in refectorio. Neque for-
matur.

II. Nullus prior aut vicarius, nec aliquis
alius deducat ad recreationem in grangiis
aliquem saecularem, nisi cum consilio de-
putatorum ob aliquam causam valde iustam
videatur aliter esse faciendum. Nec recrea-
tioni advenit.

CONSTITUTIO LXII.

De anniversariis, quae celebrari debent in quolibet anno.

Pro cunctis monachis nostris defunctis quae de requiem conventualis, cum vigilia trium lectionum in die praecedenti, in singulis nostris monasteriis celebratur quolibet anno prima die post octavam natalis beati patris nostri Hieronymi; eadem quoque prima die, vel quamcito commode poterunt, omnes priores et monachi presbyteri celebrent singulas missas de requiem, ceteri autem monachi clerici dicant semel perfecte Horas defunctorum, fratres vero laici dicant quilibet centies Pater noster et Ave Maria cum Requiem aeternam in fine cuiuslibet Ave Maria. Si tamen fratres laici sciverint, sufficiet eis Horas defunctorum dicere.

CONSTITUTIO LXIII.

De officio, quod fieri debet pro religiosis defunctis.

Officium autem defunctorum priorum et monachorum nostri Ordinis in singulis nostris monasteriis fiat modo sequenti, videlicet: die sui transitus et sepulturae fiat officium et recommendationes, ac singula alia ut in nostro romano breviario continetur. Item die septima, trigesima et fine anni statim post vespas diei praecedentis cantetur vigilia trium lectionum cum psalmis assignatis pro die sequenti, in quo quidem die illico post Primam celebratur conventualis missa de requiem. A die vero sepulturae usque ad diem septimum inclusive tam post conventualem missam quam post vespas cantetur per conventum unum responsorium defunctorum cum orationibus competentibus, eundo cum cruce et aqua benedicta super sepulchrum defuncti, exceptis diebus festis colendis, in quibus post primas vespas et missam non cantetur. In die autem trigesima et in fine anni unum dumtaxat responsorium post missam cantetur cum orationibus competentibus super eius tumulum, ut praemittitur, exeundo. Ceterum monachi presbyteri dicant singulas missas de requiem in quolibet dictorum quatuor dierum. Dicant etiam infra praedictum annum alias quatuor missas ad placitum cum competenti collecta defunctorum. Monachi autem clerici, qui non sunt presbyteri, singulis praedictis quatuor diebus dicant unum nocturnum defunctorum

cum suis vespis et laudibus. Praedictum etiam nocturnum cum vespis et laudibus dicant quater infra eundem annum, quando sibi placuerit. Laici vero in die sepulturae dicant quinquaginta Pater noster, item in quolibet die praedictorum, quae celebrabitur missa conventualis praedicta, viginti Pater noster dicant; item in singulis diebus vigiliarum suprascriptis dicant quindecim Pater noster; item loco cuiuslibet dictarum octo missarum per monachos presbyteros dicendarum dicant viginti Pater noster. Praeterea in fine cuiuslibet Pater noster omnium praedictorum dicant Ave Maria cum Requiem aeternam. Sane omnia et singula supradicta singulis praedictis diebus, aut quamcito commodius poterunt, omnes et singuli monachi dicant. Verumtamen si fratres laici sciverint et voluerint potius Horas defunctorum quam praedicta Pater noster et Ave Maria dicere, dicant eas quemadmodum monachi clerici, ut praemittitur, dicere illas debent. Cum vero aliquis pater generalis fuerit defunctus, in quolibet monasterio nostri Ordinis dicatur pro eo vigilia trium lectionum et missa conventualis, et quilibet presbyter celebret octo missas. Monachi autem clerici pro qualibet octo missarum dicant unum nocturnum defunctorum cum suis vespis et laudibus. Laici vero dicant pro vigilia conventuali quindecies, et pro missa conventuali vicesies Pater noster cum Ave Maria et Requiem aeternam; item pro quolibet novitio vel donato defuncto Ordinis nostri fiat ad dispositionem prioris.

EXTRAVAGANTES.

- I. In quolibet ex nostris monasteriis assignetur locus specialis, in quo solum religiosi et nullae aliae personae sepeliantur.
- II. Quando aliquis prior, professus alterius monasterii, durante suo prioratu, mortuus fuerit, celebrentur pro eo missae et alia suffragia, quae celebrantur pro professis eiusdem monasterii, cuius est prior; per hoc tamen non amittat sui proprii monasterii missas et suffragia, sicuti mandat constitutio.

- III. Iuxta usum Ordinis monachi hospites in aliis monasteriis nostri Ordinis extra

Sepultura pro monachis tantum assignanda.

Quid de priore obeunte qui sit monasterii alterius professus.

Quid pro monachis hospitibus.

propterea degentes, celebrare teneantur. Si-
cut etiam pro singulis a decessu dictorum
monasteriorum, qui a vita decesserint, o-
mnibus pariter singuli monachi dictorum
monasteriorum, ubi hospitales commorantur,
singulis missas celebrare teneantur pro hu-
iusmodi monachis hospitibus, quando in
dictis monasteriis a vita migraverint; si
vero non fuerint sacerdotes ad missas a-
equivalentiam dicendam monachi teneantur;
praeterea in omnibus monasteriis dicantur
omnes missae confraternitatum quas ha-
bent tam cum suis monachis quam cum
aliis monasteriis pro monachis praesentibus
et absentibus; ita ut monachi absentes ad
nullam missam celebrandam teneantur, sed
a monasteriis pro dictis absentibus et im-
peditis suppleantur et celebrentur, iuxta
monasteriorum consuetudines; ne autem
huiusmodi suffragia detineantur, cum mo-
nachus aliquis ex hac vita migraverit, vi-
carius alterve monachus de hoc curam ge-
rens, iuxta dictam consuetudinem, intra
tres dies monasteriis confraternitatem ha-
bentibus per certum nuncium obitum dicti
monachi notificare teneantur.

A monachis
ante vitalici re-
ceptionem tota-
litate rerum fa-
cienda abnega-
tio.

IV. Quilibet monachus, sanctissimum via-
ticum in extremis recepturus, omnium eo-
rum, quae ad proprium usum sibi conce-
duntur, totalem prius faciat abnegationem
ismidia in nostro Ordine consuetam, cla-
vibus cellae priori, vel, eo absente, vicario
consignatis; si vero, absente priore, mona-
chus a vita migraverit, vicarius, nisi de
licentiâ prioris, de his, quae habuerit, nul-
latenus disponere valeat; ea vero secundum
consuetudinem singulorum monasteriorum
distribuantur.

CONSTITUTIO LXIV.

Quod non ac-
ceptetur ex-
ceptio testam-
enti sine li-
centiâ.

Quisquam prior seu monachus aliquis Or-
dinis nostri nullatenus possit acceptare execu-
tionem aliquam cuiuslibet testamenti, vel ulti-
mae voluntatis, absque speciali generalis capi-
tuli aut patris generalis licentiâ. Quam quidem
licentiâ si contingat eundem patrem gene-
ralem importunitate petentium, seu aliâ ra-
tione, alicui priori vel monacho concedere,
nihilominus talis prior vel monachus execu-

tionem huiusmodi non excuset, nisi verisimi-
liter crediderit, quod ex huiusmodi excepta-
tione poterit obsequium Deo praestare, bonum-
que dare exemplum fidelibus de se ipso. Ipse
etiam pater generalis similiter executionem
huiusmodi non excuset sine speciali licentiâ
generalis capituli vel privati, seu alicuius de
pro privato capitulo assignatis; super quo eo-
rum conscientias oneramus.

CONSTITUTIO LXV.

Aliquis prior vel monachus Ordinis nostri
commissionem aliquam a quocumque praefato
vel principe emanatam, excepto dumtaxat
domino nostro Papa, non valeat acceptare.
Similiter nec arbitria per compromissum vel
alias sine speciali licentiâ patris generalis,
nisi talia sint, quae faciliter et in brevi, at-
que sine iuris aliquâ disceptatione, valeant
terminari. Illa praesertim valeat absque licen-
tiâ acceptare, quae inter pauperes et misera-
biles personas fore contigerit, nec ultra decem
dies extra sua claustra propter huiusmodi ar-
bitria vel arbitrationes aliquatenus demoretur.
Idem quoque pater generalis huiusmodi com-
missiones vel arbitria non acceptet sine spe-
ciali licentiâ generalis capituli, vel alicuius
de illis pro privato capitulo assignatis, nisi
in casibus superius exceptis.

Quod non ac-
ceptetur com-
missio, nisi su-
erit apostolica,
neque arbitra-
tio inter partes,
sine licentiâ.

CONSTITUTIO LXVI.

Quilibet prior vel conventus Ordinis nostri,
qui monachos nostros aliquos fugitivos coepe-
rint seu capi fecerint, eos detineant sub dili-
genti custodiâ in monasteriis suis, et quam
cito potuerint, id notificent per certum nun-
tium eorum prioribus, sumptibus et expensis
monasteriorum quorum fugitivi huiusmodi sunt
professi. Ipsi quoque priores sine aliquâ dila-
tione mittant pro eis, et faciant illos captos
ad monasterium suum redire. Interim vero in eis-
dem monasteriis, ubi sunt carceri mancipati,
sub custodiâ diligenti, ut praemittitur, tenean-
tur, usque dum mittant pro eis, et ad propria
monasteria reducantur. Expensas quoque, quas
eadem capientes fecerint in captionibus praedi-
ctorum, iam dicti priores et domus fugitivo-
rum capientibus eisdem unâ cum sumptibus
nunciorum solvere teneantur.

Locus sumpti-
bus teneri et
custodiri debe-
ant monachi fu-
gitivi.

CONSTITUTIO LXVII.

De poena con-
tra illos, qui di-
xerint verba in-
iuriosa mini-
stris Ordinis.

Nullus monachus Ordinis nostri in electione seu confirmatione cuiuscunque prioratus cuiuslibet monasterii contra confirmatores seu scrutatores electionis eiusdem audeat verba comminatoria vel irreligiosa proferre, ut iidem confirmatores vel scrutatores potestatem sibi commissam aut officium minus libere valeant exercere. Qui contrafecerit, ipso facto careat voce capituli, donec per generale capitulum restituatur, et nihilominus ad confirmatorum arbitrium puniatur. Eadem quoque poena puniatur quilibet scrutator vel confirmator, qui in praedictis verbis contra quemlibet eligentium excesserit.

CONSTITUTIO LXVIII.

De formâ vi-
sitationis gene-
ralis nostrorum
monasteriorum.

Ob statum nostri Ordinis in sanctâ religione salubriter conservandum omnia nostra monasteria semel infra quodlibet triennium generaliter volumus visitari. Porro quia ex eo, quod visitationes nec studiose fiunt, nec bene observantur, magna Ordinis dissolutio sequitur, visitatoribus districte iniungimus, ut in visitationibus solliciti sint et studiosi, et formam sibi de faciendâ visitatione traditam nullâ transgrediantur ex parte; alioquin, prout culpa exegerit, per generale capitulum legitime punientur. Priore igitur et monachis visitandi monasterii ad cymbali signum in capitulo congregatis, praemissâ oratione, quae in formâ seu capitulo electionis inferius annotatur, unus visitatorum aliquam de observantiâ religionis et de obedientiâ proprii pastoris atque reverentiâ, prout Dominus dederit, exhortationem proponat: lectâ deinde praesenti formâ visitationis, ipsi visitatores priori ac monachis Dei ac capituli generalis auctoritate praecipiant, ut eorum singuli de priore et de se ipsis ad invicem, ac de statu domus, quicquid, super his de quibus interrogati fuerint, accusatione dignum vel emendatione cognoverint, sincere sibi notificent: nullatenus amore vel odio seu timore cuiusquam, aliâve qualicumque occasione, veritate suppressâ; ne, si secus egerint, cum grandi etiam suarum periculo animarum gravem incurrant Ordinis disciplinam. Verumtamen in conventu seu palam nulli crimen

imponeant, quod probari non possit, ne poena, qua teneretur solutus si convincatur de crimine, in probatione deficiente involvat. Eadem quoque prior eorum sua auctoritate eis praecipiat. Sciendum vero, quod, cum fiunt visitationes per Ordinem, in inquisitione eius probationis culparum praecceptum obedientiae pro iuramento habetur. Possunt tamen visitatores, si eis videbitur, in gravibus casibus pro resoluendâ certius et plenius veritate, sub poena excommunicationis praecipere ac etiam exigere iuramentum. Praecipiant quoque ipsi, ne conventicula, congregationes, sive confabulationes super visitationis facto faciant vel pertractent; se videlicet invicem inducendo, quod in ipsius visitationis negotio falsum proferant, aut veritatem subiceant. Deinde cartâ proximè visitatorum praecedentium allatâ, et coram omnibus lectâ, prior et monachi ad ea quae unicuique imminent facienda secedant. Porro in visitatione, de monachis clericis et fratribus conversis per monachos clericos et fratres conversos inquisitio fiat. Possunt tamen saeculares etiam, si sint idonei, in testimonium recipi, si quid probatione indiget, et per nostros probari non potest. At vero visitatores non facile credant omni spiritui, nec aliquem ex solâ suspitione seu praesumptione condemnent. Summâ vero cum diligentia in primis super pactionibus vel promissionibus, quas priores vel monachi, visitationem timentes, a fratribus suis interdum extorquent, secreto singulos perscrutentur; quas factas repererint, solvant, et prior vel monachus in tali culpa deprehensus ad ipsorum arbitrium graviter puniatur. Attente quoque inquirent, si visitatio proximè praeterita bene fuerit observata, et quem culpabilem in non servando invenerint, sive sit praelatus sive subditus, gravi animadversione castigent. Attente etiam et sollicite, non obstante aliquâ benevolentia quae in subversionem Ordinis aliquando exhibetur, diligenter de negligentia priorum inquirent, videlicet: si sine personarum acceptione puniunt negligentias et excessus; si sint carnales vel nimium saeculares; si dant exemplum subditis in frequentando ecclesiam, in abstinentiâ et aliis observantiis Ordinis; si statuta capituli generalis faciunt observari, per ipsos enim

in monasterio vigeat Ordo vel deficiat; et utrum monasterio saltem frequenter extra; si in regimine domus tam in spiritualibus quam in temporalibus sint solliciti et discreti, et ea quae correctione digna perpenderit, in sua scriptura sacra conscribant.

Postea Interrogent de pace domus, videlicet prioris cum monachis, et monachorum ad invicem: si pacem non esse invenerint, cum omni studio causam inquirent, eoque cognita, qui fuerint in culpa legitime puniantur. Exinde ipsorum quilibet interrogetur, qualiter se monachi in observantiis Ordinis habent, scilicet: in non habendo proprium, in continentia et in propriae pastoris obedientia, in eiusdem suaeque ad invicem reverentia, in servando silentio horis et temporibus constitutis, in debitis abstinentiis, in veniendo ad ecclesiam; si presbyteri crebro celebrant; si sine murmure, quae sibi de domu ministrantur, accipiunt, eis contenti; si a petendo inordinatas licentias sibi capient; si in mutuis colloquiis aut cum hospitibus seu saecularibus vel aliis personis quibuscumque religioni debitam custodiunt honestatem. Demum si curiositatem vitant, si laudabiliter culpas in capitulo vel alibi confitentur, si in reprehensione sunt humiles et in emendatione tractabiles, est sollicite perquirendum. Pro temporalium quoque statum cognoscendo; an domus gravata sit debitis et quantum; non tamen cui vel quibus specialiter debeat, nec si quid quantumve in depositis habeat, aut a quibus deposita suscepit, est diligentius inquirendum. Si igitur domus debilis invenitur gravata, nulla causa rationabili apparente quae priorem excuset, in ipsam culpa redundet. Super omnibus praemissis singillatim a singulis monachis, tam de priore quam de se ipsis ad invicem, est cum omni studio facienda inquisitio. Sed et si quis monachorum in priore vel in aliquo alio de Congregatione crimen, vel aliquid aliud quod dignum sit emendatione vel accusatione cognoverit, etiam non interrogatus illud visitoribus insinuare tenetur; non tamen in conventu seu palam, nisi probari queat, et super eo publica laboret infamia. Ceterum ea quae sibi insinuantur, nec probari possunt, diligenter a remotis inquirent, non nominata persona, sed de vitio inquirendo; si

forte quod credebatur occultum, possit in publicum propalari; eadem tamen, ut ex huiusmodi inquisitione non surgat infamia ubi prius non erat; vel, si aliquis erat, minime augeatur, tunc illud quod nostris caveatur in regula: Si possint forte secretis correctus non innitescere ceteris. Quae inquisitione facta, si quid de priore vel de aliquo alio dicitur, quod emendatione aut poena sit dignum, interrogetur qui dictus est reus, an sit verum quod obicitur ei. Qui confessione sua, vel, si negaverit, facta per testes inquisitione convictus, arbitrio visitorum ordinale vel emendetur vel puniatur. Nullus tamen, licet intractabilis seu perversus invenitur, nec post multas commotiones sibi factas se corrigens, extra domum suam pro disciplina mittatur, nisi prope suum monasterium capitales habeat inimicos; aut propter permanentiam eius in ipsa domo, grave ibi scandalum generetur, sed ibidem taliter castigetur, quod alii perpetrare similia pertimescant. Discordes tamen et ad pacem redire nolentes, a suis monasteriis segregentur et dividantur sub congrua disciplina; nec domus, ad quas mittentur, eos valeant recusare. Cum igitur visitatores, quae noverint notanda, praescripserint et expedire viderint aliqua eorum occultari debere, monachis ipsorum factorum consuevis districtis monitis vel praeceptis, iuramento, excommunicationis sententia, sive corporalium impositione poenarum iniungant, ne illa alicui revelare praesumat. Scribant autem in suis scriptis secretis universa et singula quae per suam inquisitionem correctione ac emendatione indigere perspexerint. Quibus ita conscriptis, illis quos propria confessione aut legitima probatione reatum occultorum culpabiles esse constiterit, singillatim et secreta vocatis, ac de suis negligentis et excessibus specialiter reprehensis, debitam poenitentiam et correctionem imponant. Post haec, considerata diligenter carta visitorum praecedentium, quidquid contentorum in ea repererint non fuisse, ut debuit, observatum, in sua carta illic dimittenda una cum aliis quae ipsi de novo viderint emendanda sive facienda conscribant, et praecedens littera deleatur. Et super omnia visitatores diligenter attendant, quod in ipsa carta non scribant culpas, negli-

gentias vel excessus publicos vel occultos, graves aut leves, ullam personam in singulari notando, praeterquam illorum, qui reperi fuerint incorrigibiles de negligentia vel excessibus non occultis, de quibus scandalum, turbatio aut malum exemplum monachis sit exortum. Possunt etiam in eadem carta in genere reprehendere culpas leves, non nominando personas quae talia commiserunt, ut verbi gratia: reprehendimus quod aliqui frangunt silentium; aliqui non sequuntur chorum ut debent, quod monemus, ut de cetero se emendent, et sic de similibus; et maxime negligentias et excessus in non servando nostri Ordinis consuetudines et statuta, quamvis non omnes in hoc deliquerint, debent modo praemisso in ipsa carta notare. Possunt tamen in eadem priorem de negligentia et excessibus manifestis, praesertim si cedunt in sui regiminis damnum seu detrimentum, arguere: et de his, quibus circa suum regimen invigilare debet, in posterum exhortari. Scribant praeterea in carta omnia illa quae ad conservationem communis status et regiminis domus eiusdem et socrae religionis observantiam pertinere cognoverint. Culpas vero graves, quas per aliquos commissas invenerint, poterunt, si expedire videbitur, in quadam alia littera secretam conscribere, notando in ea singillatim personas quae culpas huiusmodi commiserunt, et poenitentias ipsis iniunctas; ut sic sequentibus visitatoribus constet facilius, an monachi ipsi prius reperi culpabiles poenitentias praedictas impleverint, et de huiusmodi sint in moribus emendati. Quam utique secretam cartam clausam et sigillatam priori vel vicario aut sacristae commendent, praeceptum in eius dorso scribentes, ne quis praeter visitatores sequentes litteram ipsam audeat aperire vel legere; et quod per illum, cui custodienda committitur, visitatoribus tradatur sequentibus. Demum post haec priore ac monachis simul in capitulo congregatis, ante omnia verbo tenus personas culpabiles in casibus seu culpis gravibus et manifestis nominatim in publico reprehendant, eis ad sui arbitrium poenitentias imponendo. Hoc idem possint facere, si expedire viderint, in casibus seu culpis levibus, quas communiter de facili solent monachi committere, etiamsi

casus huiusmodi sint occulti. Insuper tam priori quam monachis, prout quaevis illorum tanget negotium, districta praecipiant, quatenus nullus unquam publico vel occulto, directe vel indirecte, de quocumque alio, quem sciverit aut praesumpserit aliquid contra eum in eadem visitatione dixisse, vindictam assumat, humanitatem seu consolationem in communi solitam ceteris exhiberi, vel pro infirmitatibus debilitate sive languore debitam, subtrahendo; nec sibi unquam ob hoc verbis vel factis molestus existat; ex opposito enim facile sequeretur celatio veritatis, et remanerent excessus et negligentiae impuniti: statimque coram ipsis praedictam suam cartam publicam legant seu legi faciant, suisque nominibus roborant, et aliquo sigillo noto communiant; et ipsam priori vel sacristae tradant, primis sequentibus visitatoribus exhibendam. Quae quidem carta in omnium monachorum praesentia bis in anno legatur, videlicet, infra octavas Nativitatis et dominicae Resurrectionis. Summopere vero visitatores provideant, ut in monasteriis visitatis pacem, salva Ordinis disciplina, pro suo posse relinquunt; nec questiones, quas suo poterunt terminare iudicio, patri generali aut capitulo generali reservent. Deinde monachis valedicturi, quoniam in multiloquio non deest peccatum, totus conventus dicat Confiteor Deo, etc., et unus visitatorum absolutionem faciat et statim recedant. Si tamen post haec aliqua forsitan emendanda perspexerint, ante suum recessum illa corrigant et emendent. Adhuc sciendum, visitatores, durante suae visitationis tempore, triennio videlicet in quo sunt deputati, exercendam per se (quam aliis delegare non valent) habere in corrigendis excessibus et reformandis, quae reformatione indigent, plenam potestatem; qua potestate in suae visitationis domibus uti possunt, nedum cum eas semel infra dictum triennium visitant, sed etiam dum per aliquam earum, de aliquibus domibus visitatis ad alias visitandas eundo, aut ad sua monasteria revertendo, transierint; tunc enim domos illas, quamvis visitatas, possunt intrare, et per priorem aut aliquem ipsius domus monachum requisiti, si expediens sibi videbitur, poterunt se super his quae in sui carta mandaverant, an debite observentur,

et aliam super his, quae post eam visitationem acciderint, monasteria aut per capitulum non plene iam informare, alius ut expedit providere. Possunt visitationes uti Antiquissimi patris, trionfo durante praedicto, quando-cunque per priorem aut maiorem partem conventus alicuius monasterii super aliquibus negotiis, sive ante incipiam suam, generalem visitationem, sive post eam finitam, fuerint evocati; quamvis in monasteriis suorum habitationum resident; dum tamen personaliter accedant ad domum, ad quam, ut praemittitur, convocantur. Alioquin, postquam domum a se visitatam exierint, de ipsius visitatione, vel circa illam, se nullatenus intromittant. Poterunt tamen, quamquam absentes a monasterio visitato, dubis, si qua super dispositis per eos in sua visitatione occurrerint, declarare. Expensas vero, quas visitatores faciunt, a monasteriis recipiant visitatis, earum scilicet omnia inter dicta monasteria partiendo; ita quod unumquodque monasterium, secundum quod remotius fuerit, amplius in ratione conferat expensarum; nisi aliquorum monasteriorum paupertas et aliorum abundantia aliter suadeat, servata tamen modestia, disponendum. Quod utique intelligimus de illis expensis, quas pro victualibus suis, et servientium et iumentorum, ac pro calceamentorum et ferramentorum similiter reparatione, se fecisse in itinere dixerint, vel esse facturos; modestia tamen et honestate ubique servata. Possunt quoque, si velint, pro unoquoque iumento unum florenum de Aragonia in quolibet mense recipere, in recompensatione damni, quod sustinet domus sua propter iumentum carentiam. Ceterum vestimenta, equitaturas, atque iumentorum stramenta non debent de sumptibus visitationis habere, nisi contingat casu sine culpa visitorum aliquid ex vestibus, iumentis, vel rebus aliis, quas secum de domibus suis adduxerant, amissum esse vel factum inutile. Tunc enim emendo rem aliam tanti pretii, quanti res erat amissa, eodem pretio a dictis monasteriis, ut praefertur, exacto, damnum passus servare se valebit indemnem. Caveant autem ne ipsi aut servitores eorum munera sive munuscula cuiuscunque quantitalis aut pretii oblata recipiant, vel exigant non oblata per se interpo-

siomus quocunque diminutione personam; capitulum alium beneficium exigere non praesumant. Attendant quoque visitatores, quod qualem curiam apertam in quacunque domo visitata dimittant, talem, quam cito commode poterunt, patri generali expensis monasterii visitati transmittant. Cartas vero visitationum, quas pater generalis receperit, ut praefertur, diligenter conservet, ut si oportuerit definitores capituli generalis illas ostendat. Postquam vero alias novas cartas sequentis visitationis receperit, primas cartas praecedentis visitationis discerpat, ita quod ultimae tantum visitationis cartas retineat. Rursus visitatores scripturas secretas visitationum suarum clausas et sigillatas in locis secretis atque securis caute custodiant, quas deferant ad capitulum generale, non utique ut definitores ipsas ostendant, sed ut, quantum necesse fuerit, plenam eis faciant relationem de his quae ad faciendas misericordias cum prioribus, aut ad provisionem sive remedia domorum aut personarum suae visitationis tantummodo pertinebunt. Teneanturque nihilominus tam pater generalis quam definitores ac visitatores praefati sub secreto sigillo clausa tenere perpetuo cuncta quae praetextu suarum definitionis, inquisitionis aut visitationis agnoverint, quae utilitas exigit, honestasque suadet aliis minime revelare.

Denique, finito generali capitulo, teneantur iidem visitatores sub obedientiae praecepto, quo eos adstringimus in hoc casu, praedictas scripturas comburere, vel penitus resecare; nec amplius super his, quae in sua visitatione fecerunt, a quoquam proclamari valeant, aut quomodolibet molestari.

EXTRAVAGANTES.

1. Monemus nostros visitatores generales aut speciales, quod in officio suae visitationis discrete se habeant hac forma, videlicet: quod diligenter animadvertant, ut quando aliquis monachus de suo priore aut de suo fratre aliquid tale dixerit quod correctionem fraternam servandam praerequirat, ab ipsis interrogetur, an id prius suo priori charitative manifestaverit, fratremque suum fraternam correctione emendatum

forma iacendi
dae visitationis.

monuerit? Si frater suus taliter charitative munus et correctus se emendare neglexerit, an illum praelato corrigendum et puniendum denunciaverit? Et similiter, an si talem culpam in altera visitatione seu in capitulo proclamavit aut accusavit, illamque committens poenitentiam debitam subierit? An etiam potuerit (?) illam culpam in alia priori visitatione dixisse aut proclamasse? Quibus interrogationibus, earumque responsis visitatores animadvertere poterunt, quo spiritu moveatur et ducatur talem culpam dicens et proclamans, et si praedictam correctionem fraternam debite servaverit. Eos vero, qui hanc correctionis fraternae formam servandam omiserint, visitatores praedicti debite puniant. Et notificamus dictis visitoribus, quod nisi ita ut praedicitur ab illis servatum fuerit, per generale capitulum graviter plectentur. Id ipsum etiam omnino servetur a prioribus in suorum subditorum culpis corrigendis et puniendis.

Ea quae visitorum facultatem excedunt.

II. Nostri visitatores generales, etsi aliquos officiales ab eorum officiis rationabilibus de causis in monasteriis quae visitaverint amovere possint, eorum tamen provisionem prioribus dictorum monasteriorum liberam relinquant; neque aliqua aedificia in monasteriis suae visitationis de novo fieri praecipiant. Praeterea caveant, ne multa mandata imponant, ex quibus plus sequitur damni quam utilitatis. Quando vero inhabilitaverint, aut carceri mancipaverint vel exulaverint aliquem monachum, huiusmodi causam patri generali notificare non differant; simulque prioribus monasteriorum, ad quae tales monachos transmittunt, ut sciant, quomodo cum ipsis se gerere debeant.

III. Visitatores in suae visitationis monasteriis nec ordinent nec mutent aliqua ad totum conventum seu statum eius communem pertinentia, quin prius cum priore et deputatis ordinanda vel mutanda consulant; et tali consultatione praehabita, quod eis opportunius videbitur, facere et ordinare possint.

IV. Visitatores monasteriorum Aragoniae ultra duos dies sumptibus monasteriorum in civitate Valentiae aut Barchinonae non per-

moneant vel detineantur, nisi propter infirmitatem, et insuper visitatores particulares in domo propria monasterii visitandi vel visitati hospitio recipiantur et commorentur.

V. Nullus religiosus recipiat aliquid sub obligatione secreti, quod in damnum vel praeiudicium sui prioris aut communitalis, alteriusve vergere possit. Sciant vero, et monentur nostri monachi, quod huiusmodi praeiudicialia secreta omnino suo praelato revelare tenentur; alia vero secreta, quae in communitalis vel prioris proximae detrimentum et damnum non redundant, revelare nullatenus teneantur.

Nihil recipiendum sub secreto, quod alicuius damno sit.

VI. Nostri visitatores non possint eligi in priores monasteriorum, ubi privaverunt aliquem priorem; prout nec eligi possunt confirmatores in monasterio suae confirmationis.

VII. Non priventur voto monachi nisi in casibus expressis in iure et nostris constitutionibus, aut in casibus facinorosis; et insuper in illis, in quibus poenitentia culpae graviores imponitur.

Monachi voto non privandi.

VIII. In posterum observetur inviolabilis consuetudo nostri Ordinis, nimirum quod patres visitatores generales statim post factam in quolibet monasterio praesentationem, tabernaculum, ubi venerabile et sanctissimum Eucharistiae sacramentum in ecclesia servatur, sanctos oleos, reliquias, reliquaque ecclesiae et sacristiae ornamenta et suppellectilia visitare teneantur: necnon patronatus, cappellanas, memorias, aliaque pia opera in monasteriis fundata visitent; eorumque rationes et computa diligenter exigant et assumant; monachosque, circa illorum administrationem negligentes vel delinquentes inventos rigore puniant.

Visitatio ab ornamentis ecclesiae incipienda.

IX. Observetur pariter nostri Ordinis praxis, nempe quod patres visitatores generales in monasteriis habentibus iurisdictionem temporalem aut spiritualem in subditos aut vassallos saeculares, in eorum causis seu querelis audiendis nullatenus se immisceant vel intromittant; sed dumtaxat visitationi regulari dictorum monasteriorum et monachorum suorum vacent et incumbant; dictasque quaerelas seu gravamina, si quae

Visitatores in temporalibus monasteriis se non immisceant.

ad dictos visitatores adducta fuerint, tribunalibus, ad quae de iure pertinent, prorsus relinquunt.

x. Quod expensas visitorum generalium, servetur praxis et consuetudo nostri Ordinis; nempe quod singula monasteria illam quotam et quantitatem, quam in consuetudine praxique habent, visitoribus contribuant. Sin vero aliquae expensae extraordinariae a visitoribus factae fuerint, puta in longâ infirmitate, sive morte alicuius iumenti, aliisve similibus, omnia monasteria suae visitationis solvere teneantur iuxta distributionem in capitulo generali sequenti secundum singulorum possibilitatem inter illa faciendam.

xi. Moneantur visitatores generales, quod in monasteriis eorum visitationis tam ad prandium quem ad coenam, atque ad alios communitalis actus, quo melius poterunt et eorum officium permittat, accedant: intra claustra dormiant, ut silentii custodiam zelent, et unus saltem illorum matutino interveniet. Curent insuper, ne extra monasteria discurrant, nisi ex rationabili causâ, ut cito visitatio expediatur; atque eâ completâ, in monasteriis vel grangiis non se detineant, ne graves ipsi monasteriis fiant.

CONSTITUTIO LXIX.

De modo visitationis specialis.

Est et alia species visitationis, quae fit, quando, pro necessitate aliquâ post generale capitulum emergente, maior pars alicuius monasterii conventus, vel aliquis monachus eius, quia periculosum sibi videtur aut nimis damnosum usque ad capitulum generale differre quod gravat, duos de Ordine, quam ob causam eos petat insinuans, a patre generali eidem monasterio postulat destinari. Qui quidem pater generalis unam aut duas Ordinis personas idoneas, vel, si sibi commodius videatur, visitatores generales per proxime praecedens capitulum assignatos eis destinare non differat, suâ, prout expedire viderit, provisuros sollicitudine. Et idem possit facere dictus pater generalis ex suo proprio officio, ut viderit necessarium seu opportunum, etiam si non petatur a conventu seu ab aliquâ eius personâ: super quo dicti patris generalis conscientiam oneramus. Missi autem debent eò proficisci necesse, nisi iustâ

causâ impediatur, quam eidem patri generali notificent, qui alios ad id ipsorum loco assignet. Si vero huiusmodi destinati, aliquo legitima excusatione, quâ iubentur, non iuerint, ad saepe dicti patris generalis arbitrium puniantur. Pari quoque formâ per eundem patrem generalem puniri decernimus quoscunque priores vel monachos, qui ab ipso, pro negotiis quae Ordini aut propriis monasteriis labiter vocatorum expedire iudicaverit, accersiti, sive aliquâ ire iussi, ad ipsum venire, seu quod mittuntur ideo neglexerint, nisi causâ legitimâ, ut praemittitur, excusentur. Huiusmodi autem speciales visitatores eam potestatem habeant, quae generalibus visitoribus concessa est a capitulo generali; et eam in negotiis, ob quae vocati sunt, irrefragabiliter poterunt exercere: nullâ tamen transgredientes ex parte formam quam generalibus visitoribus supra descripsimus esse tenendam. Ceterum si conventus S. Bartholomaei, aut aliquis eius monachus, de suo priore, quando vicarius generalis Ordinis existit, iustam se credat habere querelam, possit ad eiusdem monasterii visitatores eundem habere recursum, quem cetera monasteria Ordinis possunt ad patrem generalem habere; in quo casu visitatores praedicti monasterii S. Bartholomaei, cum per conventum, aut aliquem monachum eiusdem fuerint evocati, venire non differant, et in eo casu provideant, sicuti in ceteris suae visitationis domibus in casu simili providerent. Quod si huiusmodi visitatores factâ inquisitione reperiant (quod absit) eundem priorem vicarium generalem Ordinis a prioratus officio fore merito absolvendum, vocent illos qui per generale capitulum fuerunt ad tenendum privatum capitulum assignati, et illi absolutionem illam facere poterunt, si viderint expedire. Rursus, si aliqua monasteria nostri Ordinis inter se contingat habere discordiam, monasterium, quod iniuriam patitur, patri generali significet; qui destinabit ei unum vel duos discretos de Ordine, qui plane et sine magnâ iuris solemnitate discordiam terminabunt. Quod si aliquis vel aliqui priorum aut monachorum discordantium fuerint contumaces in non servando quod fuerit definitum, ad ipsorum destinatorum arbitrium animadversione debitâ castigentur.

EXTRAVAGANS UNICA.

Facultas capi-
tuli privati su-
pra personam
patris genera-
lis.

Declaramus disposita in hac constitutione § Ceterum comprehendere etiam facultatem capituli privati supra personam patris generalis in simili casu.

CONSTITUTIO LXX.

De electionibus
et confirmationi-
bus.

Quandocumque aliquem prioratum nostri Ordinis vacare contigerit, omnes monachos illius domus, cuius prioratus vacaverit, constitutos in sacris, qui tunc in ea praesentes extiterint, vicarius eiusdem domus faciat capitulariter congregari, quibus obnix commendet, quatenus devotissime Deum exorent, ut eis iuxta suae beneplacitum voluntatis de bono dignetur providere pastore. Ad electiones priorum nostrorum, personae, quae de nostro Ordine non existunt, nequaquam vocentur; et, si personae huiusmodi vacationis tempore in aliquâ domo nostrâ, cuius prioratus est vacans, praesentes existant, non debemus cum eis habere consilium, quas personas, videlicet, eligamus. Ceterum electiones fiant omnino infra dies quadraginta immediate a vacationis tempore computandos. Si qui vero in hoc negligentes vel inobedientes extiterint legitimo impedimento cessante, in primo generali capitulo iuxta suum demeritum punientur. Praeterea priusquam celebretur electio conventus cuiuslibet domus regni Castellae, vacationem huiusmodi, quamcito poterit, patri generali notificet, petendo ab eo, ut duas ad vacantem prioratum personas discretos et sufficientes transmittat, quae suae futurae electioni praesentes intersint, illique domui provideant de priore; quod idem pater generalis exequare non differat. Quae quidem personae postquam ad illam domum accesserint, illico vicarium et monachos eiusdem domus faciant congregari, litteras dicti patris generalis, quibus potestatem ad huiusmodi electionis, confirmationis negotium exequendum sibi concessit, publice ostendentes. Quos quidem vicarium et monachos statim commoneant, quatenus talem personam de eodem conventu, aut de Ordine nostro eligant, quae sit aetatis legitimae, honestae vitae, ac scientiae competentis; quique nedum eisdem eligentibus, imo et quibuscumque aliis esse valeat

sanctae conversationis exemplum. Nec ab eadem domo recedant, donec sit electio facta et canonice confirmata. Verum si a domo, cuius est vacans prioratus, longe distet electus, et confirmatores id viderint expedire, poterunt se per dies aliquot absentare; dum tamen tempore opportuno ad confirmandam electionem huiusmodi revertantur. Ex decreto autem sacrae Congregationis S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositae, cum prioratus monasterii S. Bartholomaei per lapsum triennii speretur vacare, quando prior ipsius monasterii, vacante generalatu, munus vicarii generalis exercet, tunc prior existens, si autem alias contingat vacatio, tunc vicarius eiusdem monasterii, assignatis ad privatum capitulum faciendum huiusmodi vacationem notificet; eosdemque assignatos, ut ad providendum eidem monasterio de futuro priore veniant, convocare non tardet. Praefati quoque assignati, sic vocati, ad monasterium praedictum accedant, electioni futuri praedicti prioris, qui munus vicarii generalis exercere debet, intersint, et illam confirmet vel infirmet, sicuti expedire perspexerint; ita quod de eodem monasterio non discedant, donec ibidem provideant de priore. Quod si quatuor huiusmodi assignatorum, duo pro confirmatione, alii vero duo pro infirmatione steterint, in paritate suffragiorum prior electus pro confirmato ipso iure habeatur. Si vero aliquis vel aliqui eorum fuerint impediti, vel rebus humanis exempti, ille vel illi qui venerint, possit vel possint alios vel alium loco eorum vel eius eligere. Quod si casu quocumque neminem eorum venire contingat, prior Villae deliciosae, aut, eo absente, vicarius cum sui monasterii deputatis alios eorum loco possit eligere, et per suas litteras convocare. Verum cum prioratus praedicti monasterii S. Bartholomaei, generalatu non vacante, quomodolibet vacare contingat, tunc monasterium praedictum ad patrem generalem, ut futurae electionis confirmatores designet, prout in ceteris nostri Ordinis monasteriis disponitur, pari modo recurat. Ceterum cum prioratus alicuius domus nostrae vacaverit, protinus vicarius et monachi in sacris constituti verbo concorditerque assignent certum terminum competentem

cum continuatione dierum sequentium ad electionem celebrandam futuri prioris. Qui terminus sit illa competens, quod absentes, qui vocem habent in electionem, ultra vigintiquinque leucas ab ipso monasterio non distantes, citari et venire commode valeant, consideratâ personarum et temporis qualitate. Dictos vero absentes congruo tempore de ipsâ vacatione, ac ad celebrandam electionem termini praefixione, vicarius et alii electores praesentes per suas litteras patentes certificent atque citent, ut die horâque praefixis cum eis collectari conveniant; certificantes illos, quod si non venerint, ipsorum absentia non obstante, ac eis ulterius non vocatis, etiamsi ad alium terminum fuerit electio prorogata, praesentes procedent ad electionem, et inde ad omnes actus consecutivos, quousque sit electio canonice confirmata. Habita vero relatione fide dignâ, qualiter huiusmodi litterae fuerint praedictis absentibus publicolae et lectae, dictoque termino transacto, et praesentibus confirmatoribus supradictis, antequam ad tractandum de ipsâ electione procedant, missa sollemnis de Spiritu Sancto conventualiter celebretur; in qua quidem missâ, et dum celebratur ipsa, omnes ac singuli praesentes monachi Deum humiliter deprecantur, quatenus secundum magnam misericordiam suam sic eos dignetur illuminare, atque taliter concordare, quod talem sibi pastorem eligant, qui in omnibus teneat viam Dei. Praedicti itaque missâ, ut praemittitur, celebratâ, et in suo capitulo vel alio decenti loco universis monachis constitutis in sacris capitulariter congregatis, ac praesentibus confirmatoribus saepedictis, unus confirmatorum ante omnia incipiat psalmum Ad te levavi, quem omnes monachi ad choros perficiant cum Gloria Patri, Kyrie eleyson, Christe eleyson, Pater noster; deinde praedictus confirmator dicat, Et ne nos; monachi, Sed libera. ✕. Salvos fac servos. ☩. Deus meus. ✕. Mitte nobis, Domine. ☩. Et de Sion. ✕. Nihil proficiat. ☩. Et filius iniquitatis. ✕. Domine, exaudi. Dominus vobiscum. Oremus. Praetende, Domine, famulis tuis dexteram celestis auxilii, ut te toto corde perquirant, et quae digne postulant consequi mereantur. Per Christum dominum nostrum.

Et illico unus de confirmatoribus, si sibi placuerit, aut viderit expedire, faciat aliquam exhortationem salutarem; interserendo quomodo electio fieri potest et debet ut canonice celebretur, et in eius celebratione ab electoribus procedatur. Moxque iidem confirmatores praedictos electores hortentur in Domino; et etiam, si oportuerit, eisdem auctoritate capituli generalis praecipiant, ut secundum Deum talem personam eligant in priorem, quae, iuxta fragilitatem humanam, vitâ, scientiâ et aetate apud omnes digna et idonea reputetur ad prioratum huiusmodi gubernandum. Serventque omnino electores de necessitate unam de formis infra in constitutione sequenti notatis. Talem etiam personam de se ipsis, aut de Ordine nostro in priorem eligant, quae sit sacerdos vel in brevi esse possit, et quae iam in nostro Ordine per triennium ad minus professus extiterit.

Porro si electores per viam scrutinii, sive per viam mixtam ex compromisso et scrutinio velint in electione procedere, volumus, quod in inquisitione votorum confirmatores simul cum scrutatoribus sint praesentes. Quod si iidem confirmatores viderint, quod electio non debito modo procedit, possint ei libere contradicere, electoribusque mandare, ut electione illâ omissâ aliam canonicam celebrent, sicut debent. Celebratâ vero electione canonice, mox ex parte monachorum coram confirmatoribus electo, si praesens fuerit, supplicetur, ut electioni praedictae consentiat. Habito autem in capitulo ad hoc congregato electi consensu, statim electus ad chorum monachis Te Deum laudamus alternatim cantantibus, solemniter pluviali indutus deducatur et intronizetur in sede prioris. Quod si forsan electus renuat consentire, si quidem domus ipsius professus extiterit, confirmatores per aliquem vel aliquos deputatos, eligentium nomine requisiti, possint, si expedire viderint, per obedientiae praceptum, aut excommunicationis sententiam, aut alia remedia opportuna electum compellere, ut suum praestet electioni consensum. Si tamen electus alterius monasterii sit professus, possunt confirmatores huiusmodi electo consentiendi et transeundi liberam tribuere facultatem, nisi talis electus in monasterio, ubi re-

Confirmatorum
facultates.

sidet pater generalis, professus existat vel resideat; quia tunc solus dictus pater generalis huiusmodi licentiam dare valet. Porro, habito electi consensu, et factâ, si electus praesens fuerit, inthronizatione praedictâ, confestim confirmatores illis, qui huiusmodi electioni specialiter se opponunt et generaliter aliis quibuscumque, quos ipsum tanget negotium, aut qui sua putaverint interesse, per suas edicti litteras persignent peremptorium terminum competentem ad comparandum coram eis, et opponendum, si volent, contra electionis formam aut personas eligentium vel electi, monentes eos, quod si non comparuerit (ut praefertur) ad examinationem electionis, et confirmationem seu infirmationem procedent, in quantum de iure poterunt et debebunt. Quiae utique litterae in praesentiâ monachorum, tam in sacris constitutorum quam etiam laicorum eiusdem monasterii praelegantur, et nihilominus in praesentiâ illorum, qui eidem electioni specialiter se opponunt: deinde in valvis ecclesiae seu claustris ex parte ipsius ecclesiae affigantur, ibique affixae permaneant temporis spatio, ad confirmatorum arbitrium moderando. Sane, termino taliter assignato decurso, si quidem contradictores speciales appareant, ipsos praefati confirmatores audiant simpliciter et de plano, dilationes superfluas repellendo et malignantium calumniis obviando; et omni casu, sive speciales oppositores compareant, sive non, electionis merita diligenter examinent, omni odio, favore, amore inordinato, seu quolibet alio iustitiae impedimento semotis, eandemque confirmant aut infirmant, prout secundum Deum viderint faciendum. Summâ vero cum diligentia confirmatores attendant, ne electionem insufficientis personae ad prioratum regendum quoquomodo confirmant, super quo eorum conscientias oneramus. Et si forte viderint, quod ex culpa sive negligentia electorum potestas eligendi ad generale sit capitulum devoluta, se de confirmando nullatenus intromittant; sed ipsam devolutionem statim generali capitulo vel patri generali notificent; in quo casu pater generalis provideat illi domui de competenti priore, nisi de proximo immineat tenendum capitulum generale, quia tunc capitulum providebit. Tunc

autem ad capitulum generale seu patrem generalem potestas devolvitur eligendi, cum electores aut eligunt scienter indignum, aut infra tres menses a die vacationis non eligunt. Caveat autem quicumque confirmatorum, ne aliquo modo directe vel indirecte ad illum se procuret eligi prioratum, cuius electionis confirmator fuerit deputatus: alioquin talis electio per suum collegam aut collegas omnino cassetur, et nihilominus confirmator sic electus graviter puniatur. Praeter haec autem pater generalis, si viderit expedire, potest per se electiones priorum nostri Ordinis confirmando perducere ad effectum, aut eas infirmare, sicut viderit expedire. Attendat tamen, quod in huiusmodi Ordinis statuta custodiat. Tandem quicquid de expensis solvendis et damnis resarciendis, ac donis seu beneficiis non petendis, supra in capitulo visitationis visitoribus descripsimus esse tenendum, suo modo a confirmatoribus volumus observari.

EXTRAVAGANTES.

i. Ut electiones fiant magis conformes voluntati divinae, nostri confirmatores, ante quamlibet electionem, inquisitionem faciant secretam subornationum et concordationum quae aliquando in casu electionis intervenire solent, severeque puniant quos delinquentes invenerint. Attamen confirmatores, aliorum delictorum, quae electionem non concernunt, nullam cognitionem et informationem assumant. Praeterea tam praedictorum confirmatorum quam scrutatorum et electorum conscientiae valde onerantur, ut secretissime se habeant in toto negotio electionis.

Ante electionem secreta eorum ad electionem spectantium informatio a confirmatoribus accipienda.

ii. Quando aliquis monachus fuerit assumptus in priorem alterius monasterii, in futura vacatione eiusdem ab illo non discedat usque ad confirmationem novi prioris, ut iste possit ab illo informari de his quae pertinent ad regimen, amboque simul uniti cum deputatis et depositariis tam de novo electis quam absolutis relinquunt propriâ manu subscriptum statum monasterii. Postea vero dicto priori absoluto detur socius; omniaque necessaria, ut ad suum monasterium redire possit, provideantur; et nimium sunt reprehendendi, qui non bene tractant

Prior non discedat nisi post electionem novi prioris.

praelatos, postquam terminaverint suum officium.

In electionibus monasteriorum quatuor personas a generali nominandas.

III. In electionibus monasteriorum nominet pater generalis saltem quatuor personas Ordinis extra monasterium ad effectum faciendi electionem; sed huiusmodi nominatio non intelligatur coactiva sed tantum directiva.

Pro qualibet electione decem tantummodo dies insumendi.

IV. Ut citius peragatur electionis negotium, et monachi diu non distraherentur a religiosa quiete, sacra approbante Congregatione episcoporum et regularium negotiis praeposita, quadraginta dies assignati pro electione restringantur, et reducti imposterum censeantur ad terminum et numerum praecisum decem dumtaxat dierum a primo quo fieri scrutinia incipiunt computandorum: in quo termino decem dierum fieri debeat electio. Et si per quadraginta scrutinia, in dicto termino celebrata, electores vel maior eorum pars non concordaverint, vel electio canonica non successerit, ipso iure devoluta pertineat ad patrem generalem.

Requirenda ad hoc ut quis in priorem eligi possit.

V. Nullus monachus possit eligi in priorem monasteriorum nostri Ordinis, nisi qui viginti annos ab habitus receptione compleverit, et qui praeterea scientia necessaria et sufficienti ad subditorum et monasteriorum regimen et gubernium in utroque foro praeditus existat. Eam autem sufficientem ad id scientiam iudicari decrevit sacra Congregatio episcoporum et regularium negotiis praeposita, si monachus ad ubique praedicandum a patre generali et ad confessiones audiendas ab Ordinario dioecesano licentiam iam obtineat.

Qui regularem cum alia vitam sequi nequeunt in priores eligi non possunt.

VI. Monachi, qui propter infirmitates sive actuales sive habituales a matutino media nocte dispensationem obtinent, et qui propter easdem vitam communem et regularem cum aliis sequi non possunt, in priores monasteriorum nullatenus eligi valeant. Sin vero, postquam aliquis vel aliqui electi fuerint, diuturna aliqua infirmitate ab exequendis proprii officii muneribus diu impediuntur, prioratum praedictum renunciare debeant; quod si renuerint, a patre generali vel a visitoribus generalibus ad praedictam renunciationem compelli possint.

CONSTITUTIO LXXI.

Forma electionis canonicae in antiquis constitutionibus discrete tradebatur, videlicet: per inspirationem, scrutinium, compromissum, et scrutinium cum compromisso mixtum. Sedulo autem et prudenter ab antiquis patribus in ipsis constitutionibus animadvertebatur formam electionis per inspirationem, seu per Spiritum Sanctum, ob nostra peccata vix aut ne vix quidem absque periculo nullitatis succedere, providumque consilium esse nunquam ad praxim reducere: formam scrutinii ex pluribus substantialibus, quae concurrere debent, esse plurimum difficilem, sed necessariam, uno electorum illam volente, quo in casu alia forma teneri non potest: formam compromissi raro reduci posse ad usum, cum difficiliter omnes et singuli capitulares in ipsa consentiant: formam vero compromissi cum scrutinio mixti, ut ceteris faciliorem et tutiorem assumi posse utiliter.

De electionis forma.

Quoniam vero ex sacrosancti Concilii Tridentini decreto districte praecipitur in electione superiorum aliorumque officialium regularium quorumcumque, quo omnia recte et sine ullo fraude fiant, per vota secreta procedi debere, ita ut singulorum eligentium nomina nunquam publicentur, quibuscumque facultatibus in contrarium abrogatis; hinc huiusmodi sacri Concilii dispositioni obtemperando, formis eligendi per communem inspirationem et per compromissum absolutum prorsus abrogatis et exclusis, in nostris electionibus vel forma scrutinii secreti penitus observetur, vel, quatenus nemo electorum contradicat, per formam compromissi cum secreto scrutinio mixto saltem procedatur.

Electiones per vota secreta faciendae.

Ut autem secretum adeo a sacro Concilio iniunctum strictius servetur, atque omnes et singuli electores, omni humano respectu postposito, secundum Deum et suam conscientiam sua suffragia conferant, nullatenus singuli explicent verbaliter, licet secreta, vota sua scrutatoribus et confirmatoribus electionis, sed unice et dumtaxat per secretas schedulas omnes capitulares suffragentur; aliter vero factae electiones irritae et nullius roboris ipso iure prorsus existant.

Forma igitur secreti scrutinii cum his requisitis celebrari debet: 1. Peractis ad ele-

Forma in sacro huiusmodi servanda.

ctionem praeparatoriis, sicuti in praecedenti constitutione disponitur, et in aula capituli convocatis omnibus capitularibus qui vocem in electione habent, per omnes electores aut eorum partem maiorem cum schedulis secretis certi deputentur scrutatores votorum, qui, ut magis convenit, sint tres, et de ipsismet electoribus. II. Scrutatores electi confirmatoribus iuncti, et ab aliis separati, in loco opportuno aulae capitularis congregentur; ita quod ab omnibus electoribus videantur, sed ab eorum nemine audiantur, et ibidem prius sua, deinde singulorum vota electorum singillatim per schedulas secretas in buzulam sive urnam ad id paratam mittant et respective recipiant. III. Votum cuiuslibet electoris, ut praemittitur, in schedulâ secretâ scriptum, non sit conditionatum, nec alternativum, neque incertum, sed prorsus certum et determinatum de certâ personâ, verbi gratiâ: Nomino et eligo N. N. in priorem huius monasterii N. Caveant vero electores, ne propria nomina subscribant, vel in eâdem schedulâ quocumque modo manifesta faciant, ne electio sit nullus. IV. Postquam vota omnium et singulorum electorum fuerint in urnâ recepta, coram omnibus a praedictis scrutatoribus simul cum confirmatoribus praesentibus numerentur; et quatenus unum vel plura vota comparative ad numerum electorum desint vel exuberent, scrutinium ab ipsis declaretur nullum, et ad aliud iuxta formam praedictam procedatur. V. Correspondentibus votis ad electorum numerum, si duo vel plures fuerint ad prioratum nominati, fiat collatio a scrutatoribus simul cum confirmatoribus, numeri dumtaxat ad numerum votorum; et si aliquis nominatorum maiorem partem votorum respective ad totum capitulum, nempe ad numerum omnium electorum non habuerit, electio non est facta, et ad alterum procedi debet scrutinium. Si vero aliquis nominatorum vota maioris partis capituli, ut supra, reportaverit, electio est perfecta et absoluta. VI. Factâ huiusmodi collatione, nisi manifeste apparuerit de insufficientiâ et inhabilitate nominati a maiori parte capituli, itaut debeat eius electio infirmari, tunc antiquior tantum scrutatorum, vel alter cui a capitulo data est huiusmodi potestas, necessario pronunciare debet electio-

nem illius, in quem maior pars capituli consentit, sub his vel similibus verbis: Ego N. vice et nomine meo et totius capituli hic congregati, cum potestate mihi a dicto capitulo datâ, nomino et eligo N. N. in priorem huius monasterii N. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. VII. Convenit tandem, quod electio in scriptis redigatur, ut perpetuis temporibus de ipsâ constet, hoc modo: In nomine Domini. Amen. Ego N. N. vice et nomine meo, et totius capituli hic congregati, etc., ut supra. Sedulo igitur advertant electores, ut in gravi electionis negocio procedant iuxta praedictam formam secretam in scrutinio, ne electio sit nulla.

Consentientibus autem omnibus electoribus, ut in electione procedatur iuxta formam compromissi cum scrutinio secreto mixti, ita procedendum est: Omnes electores, sive eorum maior pars, secreto eligant non unam, sed duas vel tres, ut convenit, personas de capitulo, in quas electionem compromittunt, dantes illis plenariam potestatem recipiendi et scrutandi singillatim et secreto vota eligentium singulorum; ita quod illum, in quem maior pars electorum concordaverit, eligere et electum publicare omnino teneantur. Compromissarii igitur in hac formâ electionis loco scrutatorum sunt, et omnia adamussim servare debent in scrutinio et collatione votorum, quae supra praescripta sunt de ipsis scrutatoribus, neque alium eligere et electum publicare possunt, nisi illum, in quem maior pars totius capituli consenserit. Quae quidem electio et eius publicatio fieri debet per unum solum compromissarium, vel antiquiorem, vel alterum, cui a sociis compromissariis specialiter haec sit data facultas et potestas; convenitque et debet fieri in scriptis hac formâ, videlicet: Ego N., compromissarius, vice et nomine meo et sociorum compromissariorum meorum, virtute compromissi in me et socios meos a toto capitulo facti, et potestate mihi a dictis sociis compromissariis ad id specialiter concessae, nomino et eligo N. N. in priorem huius monasterii N. In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen. Differentia itaque inter formam simplicis scrutinii et formam compromissi cum scrutinio mixti ea exi-

De modo procedendi iuxta formam compromissi cum scrutinio secreto mixti.

ut, quod in electione per simplex scrutinium electio ipse a scrutatore sit voce et proprio nomine et totius capituli, iuxta formam supra praemissam. In electione vero per compromissum scrutinio mixtum electio et publicatio fit nomine proprio et compromissariorum tantum, iuxta formam immediate expressam.

EXTRAVAGANTES.

De secretario, vel schedulario.

i. In omnibus electionibus tam priorum quam aliorum officiorum electivorum suffragetur per schedulas secretas, ut disponitur in constitutione. Secretarius vero aut schedularius sit ex professis eiusdem monasterii qui non habent votum; eligaturque vocaliter a conventu coram confirmatoribus pro electione prioris, et pro aliis officiis coram priore et duobus antianis, quorum alter sit vicarius.

Quid in castragiorum aequalitate.

Si contingat in electione scrutatorum aequaliter dividi electorum suffragia in diversas personas, confirmatores praedictae electionis secundum suam conscientiam alterum aut duos eorum, qui pares suffragiis extiterint, scrutatores eligant et nominent. Sin vero confirmatores in eligendo aut eligendis huiusmodi inter se non conveniant, sed discordent, ille vel illi declarentur electi, qui in loco et sessione ceteros capitulares antecedant. In nullo tamen casu vicarius monasterii in scrutatorem eligi possit.

CONSTITUTIO LXXII.

De poenis illorum qui tractant de electionibus.

Monachi, qui inter se tractaverint de electione futura prioris, antequam vacet prioratus officium, vel post, suspendantur a voce capituli per priorem, aut per vicarium vacante prioratu, vel per confirmatores eiusdem electionis. Si vero non fuerint ordinis sacri, iniungatur eis, ne deferant tonsuram.

EXTRAVAGANTES.

Alii videri possunt nequeant tunc post sex menses ab electione.

i. Monachi privati vocibus capitularibus non restituantur ad voces sex mensibus immediate praecedentibus electionem priorum.

Quas in poenas querere conveantur, qui de ceterorum officiorum tractant electionibus.

ii. Indebite tractans de electionibus quorumcumque officiorum nostri Ordinis, scilicet vicarii, procuratoris temporalium et capituli generalis, deputatorum aut deposi-

tariorum, in poenas huius constitutionis incurrat, quas omnino exequi visitatores et priores curent.

iii. In materia subornationum sufficiant tres testes singulares ad privationem vocis subornanti imponendam.

In subornationibus tres testes sufficiant.

iv. Monachus, qui subornaverit pactis vel promissionibus, donis aut minis, sive alio quocumque modo illicito, publice vel secrete, per se vel per alium, pro generalis, definitorum aut priorum electionibus, privetur voce activa et passiva: quod est confirmatum per Bullam Apostolicam. Huiusmodi vero privatio per quadriennium durare debeat. Quod si delinquens fuerit prior, statim ipso facto sit privatus voce passiva, sed activa a prioratu terminato usque ad quadriennium, ut supra.

Contra subornatores poenas.

v. Nullus monachus incurrat in poenas huius constitutionis et extravagantis, nisi per tractatus illicitos et a iure prohibitos, electioni prioris et officiorum quomodolibet praecedentes, aut per licitos et consultivos habitos ante bimestre immediatum electioni prioris, et ante biduum praecedens aliorum officiorum electionem.

Declaratio huius constitutionis, nisi per tractatus illicitos et a iure prohibitos, electioni prioris et officiorum quomodolibet praecedentes, aut per licitos et consultivos habitos ante bimestre immediatum electioni prioris, et ante biduum praecedens aliorum officiorum electionem.

CONSTITUTIO LXXIII.

Legantur omnes hae nostrae constitutiones et ordinationes in singulis nostris monasteriis in omnium monachorum praesentia bis in anno, videlicet in mensibus martii et septembris. Decimano autem constitutio, cum undecim statim sequentibus inclusive, sex vicibus in anno, semel videlicet in singulis duobus mensibus, praefigantur.

De tempore, quo legi debent nostrae constitutiones.

EXTRAVAGANTES.

i. Extravagantes legantur bis quolibet anno, quando legantur constitutiones. Et nostrum ordinarium legatur semel quolibet anno in mense septembris. Prior vero commendet uni religioso curam zelandi constitutiones et extravagantes, ac ordinarium, et omnia alia stabilita et mandata ab Ordine.

Partim 15 extravagantes.

ii. Imposterum observetur continuata praaxis Ordinis nostri, videlicet: ut rotulus capituli generalis immediate elapsi, tam communis toti Ordini, quam particularis respe-

Rotulus quoque immediatus elapsi capituli generalis.

ctive cuiuslibet monasterii, bis in quolibet anno legatur coram omnibus monachis: nempe infra octavas Natalis et Resurrectionis Domini.

Huiusmodi constitutiones confirmantur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, supradictus Petrus praemissa, quo firmitus subsistant ac serventur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocínio communiri plurimum desideret: nos, eiusdem Petri votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus ipsius Petri nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de memoratorum cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui relationem eiusdem Vincentii cardinalis, a Congregatione dictorum cardinalium ad hoc negotium examinandum et opus eiusmodi compilandum, ut praefertur, deputati, sibi factam audiverunt, consilio, constitutiones ac leges praecursorum, cum illorum prologo, et in eis disposita et contenta quaecumque, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Capituloque generali novae condendi leges facultas adiungitur.

§ 3. Ceterum capitulo generali eiusdem Ordinis, ne constitutiones ac leges cum earum prologo, aliave in eiusmodi compilatione disposita vel contenta, mutare, alterare, corrigere, eisque de-

rogare valeat seu praesumat, harum serie interdicimus; permittentes dumtaxat, quod, si et quando ex usu et observantiâ comperiantur aliqua ex praemissis in praxim minus conducibilia ad bonum statum dicti Ordinis, vel reformatione indigere, tunc illa¹ in tertio capitulo generali dicti Ordinis, suis loco et tempore celebrando, proponantur, atque, cum voto ipsius capituli generalis, iterum referantur in praedictâ Congregatione cardinalium pro opportuna provisione obtinendâ; sin autem nulla in dicto tertio capitulo generali facta fuerit propositio huiusmodi, illa deinceps nullo modo fieri possit; ac interim, et donec ab ipsâ Congregatione cardinalium fuerit aliter provisum, omnia et singula in hac compilatione contenta omnino et adamussim serventur.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac Sedis Apostolicae nuntios, aliosve quoslibet quacumque praeceminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Quocirca venerabili fratri archiepiscopo Toletano et dilectis filiis causarum curiae Camerae Apostolicae auditori generali et Apostolicae Sedis praedictae in regnis Hispaniarum nuntio, necnon officiali eiusdem archiepi-

Litterarum praesentium validatio.

Mandatum pro executione.

¹ Male edit. Main. legit ille pro illa (R. T.).

scopi Toletani, nunc et pro tempore existentibus, per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium, seu alios, ubi et quando opus fuerit, et quoties illorum aliquis aut aliqui pro parte in praemissis interesse habentium seu alicuius eorum desuper fuerint requisiti, easdem praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, solemniter publicantes, faciant auctoritate nostrâ ipsas praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi ab illis, ad quos spectat et spectabit quovis modo in futurum, in omnibus et per omnia inconcusse et exacte, ut praefertur, observari, et executioni demandari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo; legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Contrariis
derogatio.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et monasteriorum praedictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque et indultis, et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptum.

§ 7. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu

exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi octobris MDCCLXXX, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 11 octobris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XII.

Moderatio quarundam litterarum Benedicti XIII pro Ordine fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Circumspecta Romani Pontificis providentia, christifidelium, qui e fluctibus saeculi in portum vitae religiosae confugerunt, quieti et prosperae directioni iugiter invigilans, ea, quae certis rationabilibus ex causis a praedecessoribus suis constituta fuerunt, si quid inde exoriri deprehendit incommodi, interdum moderatur ac immutat, sicut aequitatis et iustitiae rationi consentaneum esse in Domino arbitratur.

Prooemium.

§ 1. Aliâs siquidem a pia memoriae Benedicto PP. XIII praedecessore nostro emanarunt pro universo Ordine fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

Benedicti XIII
Papae litterae.

BENEDICTUS PP. XIII, *ad perpetuam rei memoriam.* Universalis Ecclesiae regimini, etc.¹

¹ Cetera legere est in tomo praecedenti huius editionis pag. 111, const. num. xxxix, quae, brevitati consulentes, omittenda censuimus.

Huiusmodi litterae a Benedicto PP. de praedictis disciplinis, ut regulae, et disciplinae, eiusque observantiae provideret.

§ 2. Cum autem ex ipso litterarum praedictarum tenore satis superque constet, eundem Benedictum praedecessorem nihil aliud per litteras huiusmodi ac in eis disposita intendisse quam exactae regularis disciplinae in Ordine praedicto observantiae felicitique illius gubernio prospicere; verum, sicut experientia postmodum docuit, non modo exinde, et praesertim in eâ parte in qua dictae litterae statutis seu constitutionibus generalibus pro utrâque familiâ, cismontanâ scilicet et ultramontanâ, eiusdem Ordinis editis adversantur vel minime consonant, optatus ille et laudabilis finis, quem idem Benedictus praedecessor sibi proposuerat, nusquam consecutus fuerit; sed maiora quam antea praedicto Ordini obvenirent incommoda atque perturbationes; quod non solum nobis, qui dum cardinalatus honore dictique Ordinis apud hanc Sanctam Sedem protectoris munereungebamur, non semel reipsâ perspectum exploratumque fuit, at ipsimet quoque Benedicto praedecessori causam et occasionem praebeuit litteras sic a se conditas quandoque ex parte moderandi, necnon eis derogandi, nonnullisque fratribus Ordinis praedicti vota perpetua contra expressam earum dispositionem concedendi;

§ 3. Quamobrem in capitulo generali eiusdem Ordinis anno novissime elapso mdcxxix in civitate Mediolanensi celebrato, post actas memorato Benedicto praedecessori humiles gratias quod inter cetera singularis suae in dictum Ordinem beneficentiae monumenta regularem in eo disciplinam per litteras suas praedictas egregie invisisset, prodiit decretum, quo pro parte praefati capituli generalis eidem Benedicto praedecessori supplicabatur, quatenus enarratas litteras iuxta dicti Or-

dinis constitutiones ab illius fratribus servari vellet; quae tamen instantia obsecutum paulo post ipsius Benedicti praedecessoris obitum coram illo deferri ac promoveri nequivit:

§ 4. Hinc est quod nos, Ordinis et fratrum praedictorum, quos peculiari paternae charitatis semper complexi fuimus ac etiam num complectimur affectu, salubri regimini ac religiosae tranquillitati, quantum cum Domino possumus, providere cupientes, dictique nuperi capituli generalis votis benigne in praemissis annuere volentes, motu, scientiâ, deliberatione, deque apostolicae potestatis plenitudine paribus, praedictas Benedicti praedecessoris litteras, ac in eis sancita, ordinata et disposita quaecumque, ad formam statutorum seu constitutionum generalium eiusdem Ordinis quoad utramque illius familiam praedictam servari, harum serie praecipimus et mandamus, ac respective moderamus et reducimus.

§ 5. Decernentes pariter, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime saffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam caesarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, et Sedis praefatae nuncios, aliosve quoslibet quacumque praeceminentiâ et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstanti-

Quod a sanctissimo D. N. statuitur.

Præsentium litterarum observantia.

Hinc ex decreto capituli generalis anno mdcxxix et supplicatum, ut easdem litteras iuxta Ordinis constitutionem servari mandaretur.

bus, quoad ea, quae praesentibus ad-
versantur, praeinsertis Benedicti prae-
decessoris litteris, necnon omnibus et
singulis quae in eis concessa sunt non
obstare, ceterisque contrariis quibus-
cumque.

Harumque transumptis prae-
standa fides.

§ 6. Volumus quoque, ut harum litte-
rarum transumptis, seu exemplis, etiam
impressis, manu alicuius ex secretariis
ministri seu commissarii generalis dicti
Ordinis aut notarii publici subscriptis,
et sigillo officii eiusdem ministri seu
commissarii aut procuratoris generalis
ipsius Ordinis vel alterius personae in
ecclesiastica dignitate constitutae muni-
tis, eadem prorsus fides tam in iudicio
quam extra illud adhibeatur, quae ipsis
praesentibus adhiberetur si forent exhi-
bitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, sub annulo Piscatoris, die xiv
octobris mcccxxx, pontificatus nostri an-
no I.

Dat. die 14 octobris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XIII.

*Declaratio, quod collegium de Ozzier
fratrum missionariorum Ordinis Mi-
norum sancti Francisci de Observan-
tia in regno Sardiniae remaneat sub
iurisdictione superioris generalis to-
tius Ordinis, etc.*

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Seminarium
huiusmodi pri-
ma sui institu-
tione ministro
generali Ordi-
nis immediatè
subiectum.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dile-
ctus filius Bernardinus a Sanna, presby-
ter expresse professus conventus Castri
de Ozzier in provinciâ Sardiniae Ordi-
nis fratrum Minorum sancti Francisci
de Observantiâ nuncupatorum ac eius-
dem conventus in Curia Romanâ pro-
curator, quod, erecto ante quadraginta

annos dicto conventu in collegium sive
seminarium missionum sub immediatâ
subiectione, dispositione et regimine
tunc et pro tempore existentis ministri
generalis Ordinis praefati, cum facultate
eligendi guardianum et recipiendi no-
vitos, ac cum regulis, constitutionibus
et ordinationibus ad praescriptum qua-
rundam litterarum felicitis recordationis
Innocentii PP. XI praedecessoris nostri
incipientium *Catholicae Ecclesiae, etc.*

§ 2. Novissime, nempe die vi septem-
bris mcccxxviii, prodiit a Congregatione
tunc existentium S. R. E. cardinalium,
negotiis Propagandae Fidei praeposito-
rum, decretum subinde a venerabile
memoriae Benedicto PP. XIII praede-
cessore etiam nostro per suas in simili
formâ Brevis litteras confirmatum, per
quod, exceptis collegiis seu seminariis
fratrum missionariorum huiusmodi tam
erectis quam erigendis in regnis Mexi-
cano et Peruano aliisque Indiarum pro-
vinciis pro conversione infidelium, ac
demptis duobus in regno Lusitaniae
existentibus, cetera, quae in provinciis
Hispaniarum sub dominio regis catho-
lici erecta sunt, reducuntur sub obe-
dientiâ et regimine ministrorum pro-
vincialium cum iisdem conditionibus
praescriptis in alio decreto Congrega-
tionis tunc quoque existentium ipsius
S. R. E. cardinalium negotiis et con-
sultationibus episcoporum et regularium
praepositorum die xxiv ianuarii mcccxxvii
emanato et per memoratum Benedictum
praedecessorem etiam approbato; et
aliâs, prout in decreto primodictae Con-
gregationis cardinalium ac Benedicti
praedecessoris litteris praedictis, quo-
rum tenores praesentibus pro expressis
et ad verbum insertis haberi volumus,
uberius continetur.

Decretum Sa-
cræ Congrega-
tionis de Pro-
pagandâ Fidei,
singula semina-
ria vel conventus,
etc. omissis
exceptis, mi-
nistro provin-
ciali subiectis.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expo-
sitio subiungebat, licet dictum collegium

Quibus de can-
sis hocce semi-
narium in bo-

iusmodi decre-
ta non compre-
hendi videatur.

Castri de Ozzier provinciae Sardiniae in istiusmodi decreto ac litteris comprehensum non videatur, quia, ultra quod in provinciis Hispaniarum sub dominio regis catholici situm non reperitur, rationum momenta, quae causam praebuerunt enarratae reductioni, locum sibi non vindicant in collegio praedicto, utpote in eius regimine et gubernio superiores Ordinis praedicti nullam experti sunt difficultatem, neque ulla inconvenientia enata fuerunt in detrimentum salutaris instituti quod illius fratres profitentur, aut debitae et promissae obedientiae aliquid vel minimum detractum aut imminutum extitit; quinimo cum ingenti regularis observantiae incremento collegium ac fratres praefati uberrimos fructus in sacris missionibus quotannis obeundis, vitia extirpando, mores reformando, catechismum et catholicae fidei rudimenta edocendo, peccatores ad poenitentiam, dissidentes ad pacem et concordiam revocando, pietatem in Deum augendo, non sine magnâ christifidelium universi regni Sardiniae aedificatione, in vineae dominicae culturâ protulerunt, prout plures venerabiles fratres episcopi ac dilecti filii locorum Ordinarii eiusdem regni contestantur;

Procurator
proces. Sancti-
tati. Suae. pro-
rectae. pro. hu-
iusmodi. ob-
servanda. declara-
tione.

§ 4. Nihilominus dictus Bernardinus ad omnem dubitationis ac quaestionis occasionem, quae suboriri posset, submovendum, collegium praefatum in primodictae Congregationis decreto ac Benedicti praedecessoris litteris eiusmodi nequaquam comprehendi, sed sub dispositione priorum litterarum Innocentii praedecessoris remanere in omnibus et per omnia, non minus ac regni Lusitaniae et alia Indiarum Occidentalium collegia, sicut praemittitur, excepta, per nos declarari, et ad maiorem cautelam, ac quatenus opus sit,

illud in pristinum, ac eum in quo antequam huiusmodi decretum ac litterae Benedicti praedecessoris emanarent erat statum, restitui et reintegrari summo opere desideret; quum aequi bonique ratio postulet, ea quae ab initio provide constituta fuerunt, ubi nihil postmodum contigerit, quod contrarium suadeat, minime immutari: nobis propterea humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 5. Nos igitur, ipsius Bernardini votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere cupientes, eumque specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium praedictis negotiis Propagandae Fidei praepositorum, qui relationem dilecti filii nostri Nicolai ipsius S. R. E. cardinalis Spinolae nuncupati sibi desuper factam audiverunt, remque mature perpenderunt, consilio, praefatum collegium sive seminarium Castri de Ozzier sub iurisdictione, obedientia et regimine superioris generalis Ordinis praedicti iuxta formam litterarum ipsius Innocentii praedecessoris continuandum esse, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, statuimus et declaramus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate primodictae Congregationis cardinalium.

Quod sanctis-
simus dominus
noster de con-
silio eiusdem
sacrae Congre-
gationis de Pro-
paganda Fide
indulget; hocce
seminarium so-
li ministro ge-
nerali Ordinis
subiectum de-
clarat.

§ 6. Decernentes, easdem praesentes

Praesentium

litterarum
servantia.

ob litteras firmas, validas et efficaces existeret et fore, suosque plenarios et integros effectos sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis, provinciae et conventus huiusmodi, iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi octobris mcccxxx, pontificatus nostri anno 1.

Dat. die 16 octobris 1730, pontif. anno 1

F. card. OLIVERIUS.

XIV.

Moderno et pro tempore existentibus Aretinis episcopis pallii usus et crucis praelatio perpetuò conceduntur.

**Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Insignes ecclesias, quas beneficiis amplioribus divina clementia cumulavit, nec temporalis modo honoris titulis, sed religionis potissimum et sanctitatis splendore voluit eminere, par est ut apostolica etiam Romani Pontificis liberalitas ad sacrae dignitatis incrementum praecipuis favoribus et privilegiis ornet et augeat.

Exordium.

§ 1. Cum itaque venerabilis frater Ioannes Antonius modernus episcopus Aretinus, nostrae secundum carnem sororis filius, ex Ordine fratrum B. Mariae de Monte Carmelo Excalceatorum, ob praeclaras eius virtutes ad ecclesiae Aretinae regimen evocatus, et commissae sibi sponsae merita, prout providum decet sponsum, promovere cupiens, nobis exposuerit, ecclesiam Aretinam huiusmodi tam conspicuis sacrae antiquitatis illibataeque religionis ornamentis, tantâque dioecesis amplitudine, cleri populi et vassallorum frequentia celebrari, ut inter primarias Etruriae non immerito numeretur: eam nimirum nobis et Sedi Apostolicae immediate subiectam, et fide incorruptâ, perpetuoque communionis foedere coniunctam, beati Satyri primi eiusdem ecclesiae Aretinae antistitis, successoris eius Donati, aliorumque sex sanctorum episcoporum meritis et virtutibus illustrari; martyres etiam caelo dedisse complures, eorumque duo millia et sexcentos unâ die fuisse pro Christo immolatos, quorum reliquiis etiam nunc cathedralis aliaeque ecclesiae locupletantur; dioecesim quoque tam late undique patere atque diffundi, ut undecim finitimis dioecesibus terminetur, ingentique animarum numero frequentari, in parochias tercentas et sexaginta distri-

Causae concessio.

buto; tum, praeter pagos et vicos supra centum, sinu suo complecti oppida duodecim sacris ecclesiis conspicua, quarum nonnullae insignes collegiatae sunt, nitore et cultu praestantes; idque etiam postquam ex ipsius Aretinae ecclesiae territorio quatuor dioeceses detractae, sive dismembratae sunt, aliaeque tres non exigua accessione ex eiusdem territorii partibus accreverunt; ad eiusdem etiam ecclesiae splendorem dignitatemque pertinere, quod e sua dioecesi tres Romanos Pontifices praedecessores nostros, Pium II, Iulium III, Marcellum itidem II, ad universalis Ecclesiae regimen eduxerit; inter celebres praeterea Aretinos episcopos recenseri Theobaldum fratrem Bonifacii, olim marchionis Tusciae, patris comitissae Matildis, egregie de Romanâ Ecclesiâ ac de Aretinâ etiam merita, in cuius dioecesi tres peramplas et ad nostra usque tempora superstites aere suo excitavit opibusque instruxit ecclesias; plures itidem magni nominis bonae memoriae S. R. E. cardinales, dum vixerunt, Riarium, Ermellinum, Bonuscium nuncupatos, nec ita multo pridem ex nostrâ gente Nereum Corsinum patrum nostrum eidem ecclesiae laudabiliter praefuisse; suam denique dioecesim gemino sanctuario ob beatorum virorum secessum longe celeberrimo mirifice insigniri, montis videlicet Alverniae, ubi Franciscus Ordinis fratrum Minorum institutor sacris stigmatibus mirâ Dei gratiâ impressus est, necnon Camaldulensium, in quo Romualdus aliquandiu vitam eremiticam duxit, et in quo etiam nunc Aretini episcopi, ob lata fundia iam pridem a suis antecessoribus liberaliter illi concessa, praecminentias et iura patronatus honorifica servant et retinent; quin etiam in eiusdem dioecesis sinu olim fuisse conclu-

sam et comprehensam sacram Acconae eremum, ubi beatus Bernardus Ptolemeus fundamenta iecit Congregationis Olivetanae, cuius regulam Guido episcopus Aretinus ex apostolica facultate probavit, et cui candidum habitum cum religionis insignibus impertivit; ad haec autem spiritualia eiusdem ecclesiae decora accedere non obscuras temporalis iuris praerogativas, cum episcopi Aretini pro tempore existentes comitatus Cesae domini etiam in temporalibus existant, ac olim Romani Imperii cancellarii fuerint in Tusciâ, totiusque amplissimae dioecesis temporale etiam dominium habuerint:

§ 2. Quapropter memoratus Ioannes Antonius episcopus, tot tantisque ecclesiae suae Aretinae meritis subnixus, plurimum cupiat ut a nobis per apostolica munera nostra ut infra elargienda tanto meritorum huiusmodi decori claritas augeatur et honor: nos, propterea, ad eximias eiusdem ecclesiae dotes animum nostrum advertentes, considerantesque quod Sedes Apostolica aequa munerum suorum dispensatrix nullas¹ ecclesias, etsi primatiali vel patriarchali aut metropolitico minime decoratas titulo, multiplici tamen singularium praerogatarum cumulo, celebrique suorum et ex eis nonnullorum qui pro tempore fuerunt beatorum praesulum illustratas sanctitate, metropolitice in eorundem suorum pro tempore existentium praesulum personâ decorare consuevit insignibus, proindeque divinam gloriam in dictâ ecclesiâ Aretinâ amplificare, et beatorum cultum, quorum ibi sacra corpora religiosissime asservantur, praesertim praefati beati Donati et Gregorii Papae X praedecessoris nostri, quos praecipuos habet et colit ecclesia illa patronos, augere,

Sanctissimus dominus noster privilegia huius confirmat ecclesiae, ut in rubrica.

¹ Videtur legendum *nonnullas* (R. T.).

necnon ipsius venerabilis fratris Ioannis Antonii episcopi votis obsecundare, eximioque amori, quo antedictus cardinalis Nereus patruus noster ecclesiam suam Aretinam complectebatur, respondere, et nostri pariter perenne aliquod momentum extare volentes, ipsumque Ioannem Antonium episcopum a quibusvis, etc., censentes, necnon omnia et singula privilegia et indulta apostolica, seu quavis aliâ auctoritate eidem ecclesiae Aretinae, illiusque praesuli pro tempore existenti, si quae sint quomodolibet concessa¹, praesentibus pro expressis habentes, motu proprio et ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, eidem Ioanni Antonio episcopo et successoribus eius Aretinis episcopis pro tempore existentibus, ut ipsi imposterum perpetuis futuris temporibus pallio, insigni videlicet plenitudinis pontificalis officii, ex eorum parte a nobis et pro tempore existente Romano Pontifice per eorum proprium nuncium ab eis destinandum cum eâ qua decet instantiâ postulando, et de corpore beati Petri sumendo, sumptumque per unum et alterum archiepiscopos seu episcopos eis, sub formâ a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente assignandâ, eodemque pallio intra dictam ecclesiam Aretinam diebus a nobis, ut infra assignandis, uti; necnon crucem in dioecesi Aretinâ ferre ad instar Picinensis et Bambergensis episcoporum libere et licite possint et valeant, apostolicâ auctoritate perpetuo ex gratia² speciali, quae minime transeat in exemplum, concedimus et indulgemus.

§ 3. Dies autem, quibus pallio praefato uti possunt, hi sunt, videlicet: Nativitatis Domini Nostri Iesu Christi, beatorum Stephani Protomartyris et Io-

annis Evangelistae, Circumcisionis, et Epiphaniae Domini festi dies, dominica Palmarum, feria quinta maioris hebdomadae, sabbatum sanctum, Pascha, feria secunda post Pascha, Ascensio Domini, Pentecostes, ac etiam tria vel quatuor Deiparae Virginis, Nativitatis S. Ioannis Baptistae, ac omnium apostolorum, et Commemorationis Omnium Sanctorum, Dedicationis et anniversarii Consecrationis, aliaque ecclesiae Aretinae praefatae principalia festa, dies quoque quibus clericorum ordinatio habetur.

§ 4. Ut autem signum, a nobis, sicut praefertur, concessum et indultum, non discrepet assignato, sed quod geritur exterius, interius servetur in mente, Ioannem Antonium episcopum et successores suos Aretinos episcopos pro tempore existentes praefatos monemus, et hortamur attente, quatenus humilitatem et iustitiam, dante Domino qui dat praemia et munera elargitur, servare studeant, quae earum servant et promovent servatores; ac eandem ecclesiam Aretinam eorum sponsam current sollicite, auctore Domino, spiritualiter et temporaliter augmentare; et ut concessione et indulto praefatis pacifice frui valeant, quibusvis primatibus, patriarchis, archiepiscopis et episcopis, usu pallii et crucis praelatione praefatis ex Apostolicae Sedis benignitate gaudentibus, districtius inhibemus in virtute sanctae obedientiae, ne Ioannem Antonium et successores suos episcopos Aretinos pro tempore existentes praefatos quovis modo seu praetextu super praemissis audeant quomodolibet molestare, ac usum pallii huiusmodi crucisque praelationem quoquo modo impedire praesumant. Praesentes quoque nostras litteras ullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae vel quopiam alio de-

Episcopos ad sollicitam ecclesiae gregisque curam adhortatur.

Assignatio dierum ad huiusmodi pallii usum.

¹ Male edit. Main. legit *concessae* (R. T.).

² Edit. Main. legit *gratiae* (R. T.).

fectu, etiam ex eo quod ad id interesse habentes seu habere praetendentes vocati, et causae, propter quas eadem praesentes desuper emanaverint, verificatae non fuerint, notari, in ius vel controversiam seu aliàs revocari non posse, nec per subreptionem vel obreptionem aut intentionis nostrae huiusmodi defectum obtentas praesumi, et ob id viribus carere, minusque sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, et aliis contrariis dispositionibus, quantumvis generalibus ac fortissimis clausulis et decretis irritantibus roboratis, comprehendi; sed semper ab illis exceptas, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et eum, in quo antea quomodolibet erant, statum, etiam sub datâ per Ioannem Antonium episcopum et successores suos Aretinos episcopos pro tempore existentes praefatos eligendâ, plenarie restitutas esse; sicque et non aliàs per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praefatae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi ac definiendi formâ, iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, motu simili decernimus et declaramus.

Exento prae-
sentium com-
mittitur.

§ 5. Quocirca dilectis filiis nostro et Sedis Apostolicae nuncio in Etruriâ commoranti ac causarum curiae Camerae Apostolicae auditori generali, motu pari, per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, easdem praesentes, et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, ac quoties pro parte

Ioannis Antonii episcopi praefati seu successorum suorum episcoporum Aretinorum pro tempore existentium huiusmodi fuerint requisiti, solemniter publicantes, sibi in praemissis efficaciae defensionis praesidio assistentes, faciant easdem praesentes, et in eis contenta quaecumque, omnibus, quos illae concernunt, inviolabiliter observari; non permittentes eos vel eorum aliquem super usu pallii et crucis praelatione huiusmodi quomodolibet molestari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia appellatione postpositâ, compescendo; legitimisque super iis habendis servatis processibus, sententias, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam, si opus fuerit, ad hoc auxilio brachii saecularis.

§ 6. Non obstantibus felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII similiter praedecessoris nostri de unâ, et concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas quis vigore praesentium ad iudicium non trabatur, ac aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis et, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de non tollendo iure quaesito, ac quibusvis aliis apostolicis, necnon in provincialibus et synodalibus conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quibusvis quarumcumque primatialium, patriarchalium, archiepiscopalium et episcopalium, indulto et concessione similibus respective suffultarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogato-

Contrariorum
derogatio.

riis, aliisque efficacioribus, et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio et scientiâ similibus, ac aliâs quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi de illis ac totis eorum tenoribus specialis, specifica, individua et expressa mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque; seu si aliquibus communiter aut divisim ab eâdem sit Sede indultum quod interdici, suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem.

Fides transumptorum.

§ 7. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, ea ubique fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Ac privilegii huiusce servanda dignitas.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, concessionis, indulti, decreti, declarationis, mandati et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum apostolorum eius Petri et Pauli se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXX, VII kalendas novembris, pontificatus nostri anno I.

Dat. die 26 octobris 1730, pontif. anno I.

F. card. OLIVERIUS.

XV.

Concessio privilegiorum pro nonnullis suis familiaribus¹.

Clemens Papa XII.

Venerabilibus fratribus Simbaldo de Auria Patrasensi, cubiculi nostri praefecto, Carolo Maiella Emesseno, litterarum nostrarum in formâ Brevis quae ad principes scribuntur secretario, ac Francisco Antonio de Valentibus Theodosiensi, archiepiscopo, datario; Nicolao Augustino de Abbatibus Oliverio Porphyriensi, secretarii nostri praefecto, et Nicolao Albini Leucensi, episcopo, elemosynario secreto; ac dilectis filiis Marcello Passari Arianensi, auditori, Paulo Folli Foroliviensi, pincernae, Gregorio Aurelio Perusino, Iacobo Leoni Romano, vestiario, Dominico Palazzi Mediolanensi, Caietano Lemel Romano, Gaspari Meoca Pampilonensi, Iosepho Lavizzani Mutinensi, notarum arcanarum secretario, Francisco Landi Placentino, provinciae Bononiensis Petro Ludovico Jacquet Leodiensi, Dominico Volpi Barensi, Antonio Leprotti Mutinensi, medico secreto, cubiculariis intimis seu secretis; et Donato Mariae Antinori Florentino, fratri militi magnae crucis ac baiulivo hospitalis S. Iohannis Hierosolymitani, marchionibus Alexandro Gregorio Capponi, foreris maioris, Philippo Astalli et Andreae Maidalchini, Romanis, itidem cubiculariis secretis; Francisco Mariae Spannocchi Senensi, subdatario; Angelo Belli Camerinensi, architriclino; Petro Valerii Romano, Laurentio Sbatti Sablnensi, Caietano Panicci Ugentino, Francisco Caietano Diversini Romano, Iohanni Barba Neapolitano, Thomae Alexio de Rubis Neritonensi, et Venantio Philippo Piersanti Camerinensi, capellanis secretis; Caietano Cardoni Romano, et Horatio Antonio Battari Veliternensi, clericis secretis; et Iosepho Mariae Cardoni Lucensi, Antonio Civile, Carolo Sciamagna, Iohanni Glandotti, Petro Pozzi, Romanis, et Iohanni Orbicciani Lucensi, cubiculi nostri adiutoribus; necnon Donato

¹ Similia privilegia legenda sunt, ab antecessoribus quoque Pontificibus suis concessa familiaribus.

Antonio Civitella Beneventanæ, magistro domus nostræ, et Antonio Durani Montis-falconensis respective civitatum vel diocesium clericis seu presbyteris vel laicis, palatii nostri apostolici ratiocinatori, familiaribus continuis commensalibus nostris, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Circumspecta Romani Pontificis gratiarum dispensatoris providentia devotos et fideles suos, illos præsertim, qui grata familiaritatis obsequia iugiter ei impendunt, ac quos ad id aliâs propria virtutum merita commendant, honoris et famæ amplioribus præconiis ac præclaris dignitatum titulis decorare et ornare, necnon specialis benevolentiae favoribus amplecti solet, prout personarum qualitatibus conspici convenire.

Familiares
suos nonnulli-
exornat privi-
legiis.

§ 1. Hinc est quod nos, ad grata familiaritatis obsequia, quæ vos, qui etiam continui commensales nostri existitis, et quilibet vestrum nobis hactenus impendistis, et adhuc sollicitis studiis impendere non desistitis, necnon ad vitæ ac morum honestatem, aliæque laudabilia probitatis et virtutum merita, quibus personas vestras etiam familiari experientiâ invari percepimus, condignam rationem habentes, ac propterea easdem personas vestras peculiaris favore gratiæ, ac specialis honoris et excellentiæ dignitatis titulo sublimare volentes, vosque et quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censes, motu proprio, non ad vestram vel alterius pro vobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de merâ liberalitate et certâ scientiâ nostris, ac de apostolicæ

potestatis plenitudine, vos et quemlibet vestrum respective in nostros et Sedis Apostolicæ notarios (sine tamen præiudicio dilectorum filiorum notariorum de numero participantium) apostolicâ auctoritate tenore præsentium recipimus, ac sacri palatii et aulae Lateranensis comites, necnon auratæ militiæ equites, ac nobiles Romanos, et urbis Romæ, ac civitatum Avenionensis, Bononiensis, Ferrariensis et Beneventanæ, omniumque et singularum aliarum civitatum, terrarum et locorum Romanæ Ecclesiæ mediate vel immediate subiectorum cives, cum omnibus iuribus, iurisdictionibus, prærogativis et insignibus debitis et consuetis creamus et constituimus; ac in numerum et consortium aliorum nostrorum et eiusdem Sedis notariorum, necnon palatii et aulae huiusmodi comitum, equitum et nobilium romanorum, aliorumque civium civitatum et terrarum prædictarum, referimus et conscribimus; vobisque, etiamsi habitum et rocchetum notariorum dictæ Sedis iuxta decreta Lateranensis Concilii novissime celebrati non deferatis, aut civitates huiusmodi non incolueritis, nec unquam in eisdem civitatibus domicilium habueritis, ut omnibus et quibuscumque privilegiis et facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis et indultis, quibus ceteri omnes notarii nostri etiam de numero participantium, ac comites, equites et nobiles, (citra tamen exemptiones a sacro Concilio Tridentino sublatis, itaut nedum quoad criminalia, sed etiam quoad civilia subiaceatis Ordinariis, ac citra facultates legitimandi, ad gradus promovendi, notarios seu tabelliones creandi, aliæque huiusmodi privilegia a notariis et comitibus præfatis prætensa, itaut illis nullibi uti valeatis, ac irritum et inane existat quidquid secus per vos

singulis in eisdem seminariis, tam fundatis et erectis, quam deinceps fundandis et erigendis, nunc et pro tempore degentibus, inviolabiliter observari debere, per nos decerneretur: nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere benignitate apostolicâ dignaremur.

Quam Pontifex favorabiliter concedit.

§ 3. Nos igitur, piis eorundem exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innotatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum, qui votum dilecti filii nostri Ludovici ipsius S. R. E. cardinalis Belluga nuncupati, ad hoc negotium examinandum ab eisdem cardinalibus deputati, votum perpenderunt, consilio, praecursoria statuta, constitutiones et regulas, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salvâ tamen in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Claupular.

4. Decernentes, easdem praesentes litteras, ac praecursoria statuta, constitutiones et regulas semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spe-

ctat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari; sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

§ 6. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra alidbeat, quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vi novembris MDCCXXXI, pontificatus nostri anno II.

*Dat. die 6 novembris 1730, pontif. anno II.

Pro domino card. OLIVERIO
L. arch. Thebarum.

L.

Tres eremi Ordinis fratrum Servorum B. M. V. pro tempore existentium provinciae Romanae provincialium iurisdictioni subiiciuntur, etiam quoad visitationem per eosdem provinciales in dictis eremis annis singulis peragendam.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Quam utile
regulari disci-
plinæ sit, ut
conventus sin-
guli a superio-
ribus saepius
invisantur.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Petrus Maria Pieri, prior generalis Ordinis fratrum Servorum B. Mariae Virginis, quod ipse, occasione qua per sexennium munere prioris generalis dicti Ordinis perfunctus est, et adhuc de praesenti fungitur, longaevâ experientiâ comperiit, nihil esse utilius ac magis proficuum ad promovendam observantiam et disciplinam regularem, quam si superiores erga subditorum regularium mores, eorumque vitae rationem, ac in ordine ad instruendam utiliter rectam oeconomiam rerum familiarium ac bonorum administrationem assiduam adhibeant diligentiam, domusque regulares frequenter visitent, iuxta praescriptum constitutionum ipsius Ordinis, per quas sub cap. xxxii *De visitationibus* expresse demandatur pro tempore existentibus prioribus generalibus, ut, unâ vice saltem in sexennio eorum regiminis, singulos totius Ordinis conventus, prioribus vero provincialibus quolibet anno singulos conventus earum respective provinciarum visitare debeant. A qua quidem salubri sanctione licet non exinanantur etiam Eremitae eiusdem Ordinis qui de illius corpore existunt, imo eidem obnoxii esse noscantur, ex quo in eorum peculiaribus statutis sub cap. lvm, demptis in illis specialiter ordinatis, expresse praecipitur ut reliquae omnes eiusmodi Ordinis constitutiones inviola-

biliter observentur; excepto tamen eremo Montis Senarii, quae ad instar aliorum conventuum quolibet anno a priore provinciali Etruriae et quolibet sexennio a priore generali hactenus visitari consuevit, in aliis vero tribus eremis visitatio nunquam peracta fuit, in quibus proinde minus forsitan viget observantia, oeconomicumque gubernium utilius constabiliri posset.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Petrus Maria generalis dictam visitationem in praedictis tribus eremis, scilicet eremo S. Georgii in Lunigianâ a praedicto priore provinciali Etruriae, et in eremis B. Mariae Virginis loci Ciboriae ac S. Bonaventurae Monterani a priore provinciali provinciae Romanae faciendam eodem prorsus modo, qui in eremo Montis Senarii, etiam in iudicando, servari solet, inducere summopere desideret; idque propria auctoritate statuere minime audeat, quamvis in vim praedictarum constitutionum ea se uti posse existimet, veritus, ne praetextu inobservantiae et contrariae consuetudinis eremitae praedictorum locorum visitationi et iurisdictioni sese subiicere renuant: nobis propterea dictus Petrus Maria prior generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsum Petrum Mariam priorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innotatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ut deinceps tres eremi praedictae, scilicet

Priori provinciae Romanae subiiciuntur, a quo singulis annis debeant visitari.

S. Georgii in Lunigiana Etruscae, et B. Mariae Virginis loci Ciberiae, ac S. Bonaventurae Monterani, pro tempore existentium Romanae provinciae respective priorum provincialium iurisdictioni subiaci, et ab eisdem singulis annis visitari omnino debeant, itaut iidem provinciales eandem habeant et exercent iurisdictionem, etiam in iudicando, quam habet et exercet praedictus provincialis in eremo Montis Senarii huiusmodi, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus et mandamus.

Clausulae,

§ 3. Decernentes pariter, praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac¹ illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio contrariorum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus apostolicis, necnon Ordinis et eremitarum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et ex-

¹ Praeposit. ab delemus (N. T.).

presse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIV Ianuarii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat die 14 Ianuarii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LI.

Nonnullae ordinationes pro restituendo antiquo cultu in monasterio Sacri Specus prope Sublacum Congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti¹.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

In supremâ Principis Apostolorum Sede, meritis licet imparibus, divinâ dispositione constituti, ad ea, per quae sanctorum in caelis regnantium cultus in terris promoveatur ac in dies augeatur, iuxta creditum nobis desuper apostolicae servitutis officium libenter intendimus, et piis christifidelium, praesertim divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum, id exoptantium, votis favorabiliter annuimus, prout in Domino conspiciamus salubriter expedire.

Prooemium.

§ 1. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum praesidis generalis ac totius Congregationis Cassinensis Ordinis sancti Benedicti nobis expositum fuit, quod, statim ac ex hac mortali vitâ ad immarcescibilem gloriam feliciter transiit

Sacri specus Sublacensis decora.

¹ Praeter quamplurima privilegia monasterio huic a Summis Pontificibus concessa, quae referre longum unâ esset atque inutile, Innocentius XI, anno MDCLXXVI, die 17 novembris, statuit, ad abbatem commendatarium Sublacensem pertinere approbare confessarios pro ecclesiâ Sacri Specus: Clemens autem XI, anno MDCCI, die 22 novembris, ad eum peregrinantibus plenariam indulgentiam concessit.

divus Benedictus, parens et auctor tam praeclari ac antiquissimi monastici Ordinis, qui a suo nomine Benedictinus dicitur, unde, ut notum est, prodierunt tot Pontifices Maximi, sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, episcopi aliique vitae sanctimoniâ, singulari pietate ac doctrinâ incliti viri, qui Ecclesiam catholicam mirifice illustrarunt, orthodoxamque religionem multipliciter propagarunt, magno in honore ac veneratione a christifidelibus haberi coepit Sacer Specus, ubi idem sanctus Benedictus in aspero monte sub praecipiti rupe prope Sublacum plures annos solitarius delituit, ac prima Ordinis a se instituti fundamenta iecit. Unde in eo loco extructum fuit monasterium monachorum dicti Ordinis sub denominatione Sacri Specus ac Congregationis Specuensis, in quod, exemplo gestorum ab ipso S. Benedicto dum inter homines versabatur, duodecim monachi cucullati cum eis inservientibus primum introducti sunt. Licetque subinde eiusmodi monasterium ob bella, incendia, barbarorum incursiones aliasque ingruentes calamitates funditus eversum, ac tametsi multoties instauratum, ac vicissim dirutum fuisset; nihilominus, illo rursus aedificato anno MCC, Romanus tunc temporis abbas monasterii S. Scholasticae Sublacensis eiusdem Ordinis mandavit, ut in dicto monasterio Sacri Specus continuo resideret unus praepositus sive prior claustralis cum suis monachis iuxta praescriptum regulae ipsius S. Benedicti, iisque per monasterium S. Scholasticae, non longe inde dissitum, necessaria alimenta subministrarentur, ac aegroti deferrentur illis curandi. Sed quia successu temporis dicti duodecim monachi forsân sustentari nequibant, quondam Landus praedicti monasterii S. Scholasticae itidem abbas, iussu recolendae memoriae

Gregorii Papae IX, praedecessoris nostri qui devotionis causa Sacrum Specum inviserat, ordinavit sex ibidem monachos iugiter Deo famulari debere, quibus diversas possessiones pro eorum subsistentiâ concessit; sexque monachi huiusmodi in praefato monasterio Sacri Specus resederunt usque ad annum MCCCXX, cum tunc Bartholomaeus abbas, videns concursum hospitem peregrinorum, aliorumque piorum fidelium, qui sacrum eum locum assidue visitatum ibant, vestigiis ac regulae eiusdem S. Benedicti insistendo, denuo decrevit ut in praedicto monasterio Sacri Specus duodecim monachi sub regimine huius prioris claustralis degerent, pro quorum alimoniâ, ultra varia bona iam a suis antecessoribus donata, annuos ipsius monasterii redditus adauxit. Idipsum quoque disposuerunt felicitis recordationis Alexander IV et Gregorius X Romani Pontifices praedecessores nostri, qui ratas habuerunt omnes donationes dicto monasterio Sacri Specus antea factas, mandantes quod ibi semper foret unus prior cum duodecim monachis ac duobus oblatiis seu conversis, quodque abbas monasterii S. Scholasticae, qui praefati monasterii Sacri Specus superior remanebat, sumptus panis et vini tam iis quam hospitibus adventantibus dietim suppeditaret. Quae omnia sic ordinata postmodum anno MCCCCLXXV similis recordationis Gregorius XI praedecessor quoque noster apostolicâ auctoritate approbavit et confirmavit. Increbrescente autem exinde fervore monachorum, qui certatim Sacrum Specum inhabitare cupiebant, usque ab anno MCCCCLXXI Franciscus abbas praedicti monasterii S. Scholasticae, pio eorum desiderio satisfacere volens, quasdam in locis eidem Sacro Specui vicinis construxit aedes, ad instar eremorum, quas incolebant monachi qui solitudi-

nem et arctiorem vitam ducere auebant; itaut, cum parvis memoriae Pius Papa II praedecessor etiam noster anno MCDLXI ad Sacrum Specum devenisset, viginti monachos ibi degentes, ut plurimum senes, viribus tamen valentes ac vegetos, etsi austeriorem vivendi rationem retinerent, non sine peculiari animi sui oblectatione ac speciali aedificatione invenerit. Quae quidem laudabilis disciplina a tempore piae memoriae Gregorii Papae IV praedecessoris quoque nostri in dicto monasterio Sacri Specus duravit usque ad annum MDXIV, quo idem monasterium S. Scholasticae ipsi Congregationi Cassinensi aggregatum fuit. Abinde vero, vel istius monasterii abbatum incuria, vel quia illud commendari coepit, antiquus ille mos ac cultus tantopere commendatus ac tot decretis Pontificis munitus, sensim exolevit; dictumque monasterium Sacri Specus prope desertum iacuit, utpote in quo diu unicuique, ac novissime duo monachi dumtaxat aderant, quamvis populi ac praesertim peregrinorum non deesset frequentia. Donec felix itidem recordationis Clemens Papa XI praedecessor noster, pro sua in Deum pietate et erga sacrum locum, quem pluries ante suam assumptionem ad summi apostolatus apicem personaliter visitaverat, devotione, omnibus et singulis christifidelibus ad ecclesiam eiusdem Sacri Specus peregrinantibus, vereque poenitentibus et confessis ac sacra communione reffectis, illam visitantibus, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, semel in anno per unumquemque lucrificandam, concessit; ac successive ab officio Poenitentiariae Apostolicae attributa fuit duobus monachis ibidem commorantibus facultas absolvendi dictos fideles a peccatis, censuris et poenis reservatis, qua poenitentiarum basilic

cae S. Petri de Urbe et sacrae domus Lauretanae ex concessione apostolica poliuntur: unde factum est ut populi devotio ac concursus in eum locum nova in dies susciperent incrementa. Porro dilectus filius modernus abbas regularis praedicti monasterii S. Scholasticae, loco vetustae, quae difficilis ac praerupta erat, novam faciliorem viam aperuit, qua fideles eundem Sacrum Specum ascendere possint, adeout ad instaurandum totaliter opus, universo Ordini sancti Benedicti optatissimum, nihil aliud nunc supersit, quam augere numerum monachorum, qui inibi residentes divina officia ad tramites regulae dicti Ordinis celebrare, spiritualibusque peregrinorum aliorumque adventantium necessitatibus subvenire valeant, quod duo soli monachi ibi de praesenti existentes praestare nequeunt, minusque pristinam venerationem, qua sacer ille locus tot retro saeculis eximie floruit, restituere possunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, bonae memoriae Aegidius Columna, dum vixit, monachus expresse professus dicti monasterii S. Scholasticae ac patriarcha Hierosolymitanus, ipsi monasterio Sacri Specus assignaverit quoddam capitale octo millium scutorum monetae, in tot annuis perpetuis ac redimibilibus censibus investendum, ut in eo alerentur quatuor alii monachi praeter illos duos qui a praefato monasterio S. Scholasticae deputari consueverunt, cum uno priore regimini, ita quod idem monasterium S. Scholasticae illiusque abbas semper retinerent superioritatem in ipso monasterio Sacri Specus, quodque hoc monasterium alterius S. Scholasticae membrum ac pertinentia perpetuo foret, et praedicta Congregatio Cassinensis in futurum duos priores, unum scilicet pro quolibet ex dictis

Donationes
ei factae.

monasteriis, deputare deberet; licetque Egidii patriarchae dispositio effectum suum sortita non fuerit, nihilominus venerabilis frater Nicolaus Maria Tedeschi archiepiscopus Appamiarum, monachus aliàs etiam expresse professus praedictae Congregationis Cassinensis, insigni liberalitate non ita pridem applicaverit eidem monasterio Sacri Specus aliud capitale conspicuum quatuordecim millium scutorum paris monetae, in tot similibus censibus ei a praefatâ Congregatione Cassinensi debitis consistens, ex quibus annuus fructus trecentorum sexaginta scutorum dictae monetae retrahitur, eâ lege ut in eiusmodi monasterio quatuor alii monachi, ultra duos supradictos, necnon alius conversus seu oblatus praeter binos qui a praefato monasterio S. Scholasticae iam ibidem sustentantur, et unus famulus cum aliâ mulâ alerentur; ac insuper dilectus filius Iosephus Maria Petrucci, abbas titularis Congregationis praedictae, in commodum et utilitatem sacristiae eiusdem monasterii Sacri Specus cedere ac pervenire intendat post sui obitum duo oliveta, totidemque domos, quae Tybure possidet, ac quaedam argenta quae habet provenientia ex suâ familiâ et donatione sibi a quondam canonico Petrucci fratre suo germano factâ ad effectum de illis disponendi in usus pios, ultra centum scuta similia, quae sunt in pecuniâ numeratâ, in emptionem censuum huiusmodi vel bonorum stabilium eroganda, iuxta declarationem per ipsum Iosephum Mariam desuper confectam, quae penes dilectum etiam filium procuratorem generalem dictae Congregationis extat, in archivio eiusdem Congregationis quod in collegio S. Calixti de Urbe habetur asservendam; cupiantque propterea dicti exponentes, ex praemissis statui praefati monasterii Sacri

Specus opportune a nobis provideri et aliàs ut infra indulgeri:

§ 3. Nos, piis eorundem exponentium votis, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, ac singulares eorum personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon Nicolai Mariae archiepiscopi dispositionis et Iosephi Mariae declarationis enarratorum tenores, et alia quaecumque, etiam specialem ac individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter specificatis et insertis habentes, supplicationibus dictorum exponentium nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, praecipimus et mandamus, ut deinceps perpetuis futuris temporibus monasterium S. Scholasticae, praeter et ultra duos monachos cucullatos, duosque oblatos seu conversos, ac unum famulum cum equo seu mulâ, quos ad usum monasterii Sacri Specus ad praesens sustentat, duos alios monachos eiusmodi in ipso monasterio Sacri Specus retineat: ita quod in posterum quatuor monachos cucullatos, duos oblatos seu conversos, famulum cum equo vel mulâ propriis sumptibus alere, ac continuo retinere teneatur. Qui quatuor monachi cum aliis itidem quatuor ex bonis per memoratum Nicolaum Mariam archiepiscopum applicatis, ut praefatur, numerum constituent octo monachorum, e quibus unus sit prior a dictâ Congregatione Cassinensi semper eligendus, qui tamen cellerarium, per superiores,

De numero monachorum ibidem alendorum

ut moris est, approbandum, pro administratione proventuum eiusdem monasterii Sacri Specus deputare valeat; prior vero, ac omnes monachi, ac universa familia huiusmodi abbati¹ dicti monasterii S. Scholasticae pro tempore existenti, in omnibus et per omnia subsint; atque idem monasterium Sacri Specus membrum ac pertinentia ipsius monasterii S. Scholasticae, sicuti prius, remaneat, dictumque S. Scholasticae monasterium pro sustentatione praefatorum quatuor monachorum, conversorum et famuli cum equo sive mula, summam quingentorum quadragintaquinque scutorum monetae itidem romanae quotannis in duabus solutionibus aequalibus contribuere teneatur, ultra expensas pro manutentione ac reparatione tectorum et aedificiorum dicti monasterii Sacri Specus faciendas; cum facultate tamen, in diminutionem ac excomputationem praefatae summae annuae sic contribuendae, subministrandi totum panem, vinum et oleum necessaria pro alimonia monachorum, conversorum et aliarum personarum quae in eodem monasterio Sacri Specus pro tempore degent; idque ut facilius eiusmodi contributionem facere ac ferre possit. Ad haec, declarationem, a praedicto Iosepho Maria, sicut praemittitur, editam, harum serie approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, mandantes proinde ut oliveta, domus, census, vel bona stabilia et argenta supradicta, post illius decessum, uniantur ac incorporentur redditibus eiusdem monasterii Sacri Specus in beneficium ac utilitatem illius sacristiae iuxta ipsius Iosephi Mariae voluntatem ac declarationem.

§ 4. Praeterea, ut felici prosperoque dicti monasterii Sacri Specus regimini

¹ Edit. Main. legit *abbatis* (R. T.).

ac gubernio spiritualique consolationi et necessitatibus illuc accedentium prospectum ac consultum sit, ea quae sequuntur statuenda, ordinanda et decernenda duximus, videlicet: — I. Quod monasterium Sacri Specus subiaceat curae et directioni procuratoris generalis pro tempore existentis Congregationis Cassinensis, eisdem modo et forma quibus subiacent collegium et collegiales Urbis ipsius Congregationis, qui, tametsi constituti in monasterio S. Pauli prope et extra moenia Urbis praefatae totali illius abbatis pro tempore iurisdictioni subiecti sint, nihilominus, quoad destinationem, mutationem ac recursus collegialium, cuncta diriguntur a dicto abbate simul cum eodem procuratore generali; itaut in futurum in assignandis, retinendis, mutandis ac regendis priore, monachis ac oblati seu conversis monasterii Sacri Specus ius ac omnimoda directio ad abbatem monasterii S. Scholasticae una cum ipso procuratore generali perpetuo pertineant. — II. Ne monasterium Sacri Specus crebris monachorum mutationibus aut viaticis gravetur, neque idem monasterium, neque illud S. Scholasticae ulla viatica monachis e monasterio Sacri Specus discedentibus praebere teneantur. — III. Prior et cellerarius monasterii Sacri Specus rationes accepti et impensi decanis, singulis mensibus, abbati vero monasterii S. Scholasticae semel quolibet anno, ad formam statutorum Congregationis Cassinensis, reddere debeant. — IV. Prior monasterii Sacri Specus cellerarium nominare, et capitulo generali iuxta morem Congregationis Cassinensis praesentare possit. — V. Monachi ac oblato seu conversi in monasterio Sacri Specus degentes, ubi aegrotaverint, ibidem curari valeant; priorque eis de medico, chirurgo ac pharmacis neces-

ralis Cassinensis subiaceat.

Monasterii
Sacri Specus
directioni pro
curatori gaud-

sacris provideat; sed, si pro maiori commoditate, utque melius curentur, in monasterium S. Scholasticae transferri maluerint, abbas illos recipiat, adnotando omnes expensas pro eorum curatione factas, quae ex annua contributione, ab eodem monasterio, ut supra dictum est, praestanda, subducantur. — vi. Quatuor e praefatis octo monachis, quando maior populi frequentia, et duo saltem quando minor fuerit concursus, hebdomatim per turnum in confessionalis sede remaneant ad excipiendas confessiones peregrinorum, aliorumque fidelium illuc confluentium, adeout omnes octo monachi ad hoc obligati sint alternis ac divisim inter eos hebdomadis, quarum distributio a priore pendeat; et, quo dicti peregrini ac fideles a peccatis, poenis et censuris reservatis absolvi possint, ipsis monachis (ad audiendas confessiones ceteroquin legitime approbatis) easdem facultates quoad absolutionem huiusmodi impartimur, quibus gaudent poenitentarii dictarum basilicae S. Petri et S. Domus Lauretanae, quaeque duobus monachis in eodem monasterio Sacri Specus ad praesens demorantibus ab officio Poenitentiariae Apostolicae alias, ut praefertur, attributae fuerunt. — vii. Quatuor aut respective sex monachi diebus, quibus, deficiente populi concursu, ab obligatione remanendi in confessionalis sede liberi reperientur, quotidie choro intersint, divinaque peragant officia, quemadmodum servatur in monasterio S. Scholasticae. — viii. Monachi choro interessentes incedant processionaliter ad Sacrum Specum canentes hymnum *Laudibus cives*, cum antiphona et oratione S. Benedicti, postquam recitaverint primam Horam mane, et Completorium vespere, sicuti fit in monte Alverniae a fratribus Ordinis Minorum sancti Francisci de Observantia

Reformatorem suscipietur, in laudem ac memoriam sancti S. Francisci eorum institutoris, deinde cantent antiphonam *Si iniquitates*, cum psalms *De profundis*, etc., et oratione, quae de praedictis Nicolaus Maria archiepiscopus vixerit, *Fidelium Deus omnium conditor*, etc., ipse autem functo, alter *Deus, qui inter apostolicos sacerdotes*, in ipsius animae suffragium; unusquisque insuper ex quatuor monachis, qui ex bonis per eundem Nicolaum Mariam archiepiscopum applicatis alentur, duas qualibet hebdomada missas ad altare S. Gregorii, in supradicta ecclesia situm, secundum suam intentionem celebret. — ix. Prima tamen deputatio prioris, qui eodem tempore de novo talis creandus erit, ac monachorum in monasterium Sacri Specus collocandorum, facienda sit a memorato praeside Congregationis Cassinensis cum consilio ipsius procuratoris generalis; firmis de cetero superius dispositis, quoad successivam eorum deputationem ac mutationem, quae ad abbatem monasterii S. Scholasticae et procuratorem generalem huiusmodi pertineat, excepto priore, utpote iuxta usum et statuta dictae Congregationis Cassinensis eligendo.

§ 5. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. praefatae cardinales, etiam de latere legatos, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiam et potestate fungentes et functuros, sublatam eis et eo-

Clauserunt.

rum cuilibet quavis aliter indicandi et interpretandi facultate et auctoritate, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca dilecto filio nostro Petro Marcellino eiusdem S. R. E. presbytero cardinali Corradino nuncupato, moderno ac pro tempore existenti dictae Congregationis Cassinensis apud Sedem Apostolicam protectori, auctoritate et tenore praefatis committimus et mandamus ut praesentes nostras litteras, ac in eis disposita et contenta quaecumque, executioni demandari, ac omnino observari curet et faciat. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis, Congregationis ac monasteriorum praedictorum, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae adhibetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-

rem, sub annulo Piscatoris, die vii februarii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 7 februarii 1733, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LII.

Revocantur diversae facultates a Romanis Pontificibus per eorum vivae vocis oraculum vel rescripta concessae.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, gregis dominici curae, sibi divinitus commissae, more seduli pastoris iugiter advigilans, nonnulla, quae a praedecessoribus suis concessa noscuntur, iustis interdum suadentibus causis, quibus praesertim ecclesiasticae disciplinae conservationi, animarum christifidelium saluti, ac recto rerum ordini consulitur, pro apostolici muneris sui sollicitudine moderatur, revocat et immutat, sicuti, omnibus debita considerationis trutinâ perpensis, conspicit in Domino salubriter expedire.

Exordium.

§ 1. Itaque de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium consilio, ac etiam motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula infrascripta indulta, facultates et gratias, quae tam ad supplicationem partium, quam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, vivae eorum vocis oraculo, vel per rescripta propria illorum, aut de eorum mandato cuiusvis S. R. E. praefatae cardinalis alteriusve ipsorum praedecessorum vel Sedis Apostolicae officialis et ministri manu signata, quibuscumque utriusque

Revocatio
indultorum.

sexus personis saecularibus et regularibus, cuiuslibet status, gradus, conditionis, praeeminentiae ac dignitatis sive ecclesiasticae sive temporalis existentibus, etiamsi de iis specialis ac individua mentio et expressio necessario facienda foret, communitatibus quoque, universitatibus, capitulis, collegiis, confraternitatibus, conventibus et monasteriis cuiusvis Ordinis, congregationis, militiae, etiam S. Ioannis Hierosolymitani, ac instituti et societatis, etiam Iesu, tam mendicantium quam non mendicantium, exemptorum et non exemptorum, ac quovis tandem privilegio suffultorum, nullis prorsus exceptis, quandocumque et qualitercumque concessa fuerunt, tenore praesentium revocamus, cassamus, tollimus, abrogamus, irritamus et annullamus, viribusque et effectum penitus et omnino vacuumus, ac revocata, cassata, sublata, abrogata, irrita et annullata, viribusque et effectum vacua esse ac perpetuo fore, neque de cetero cuiquam suffragari posse vel debere, decernimus et declaramus.

Quae sint indulta.

§ 2. Indulta autem, facultates et gratiae huiusmodi sunt quae sequuntur; videlicet:

Audiendi confessiones in consilio Ordinario.

I. Excipiendi confessiones sive saecularium sive regularium etiam monialium, aut aliarum quarumvis personarum, in conventibus, monasteriis, seu conservatoriis degentium, absque expressa Ordinarii ac superiorum illorum, ad quos pertinet, facultate; necnon eligendi sibi confessarium ab iis respective non approbatum:

Absolvendi a casibus reservatis.

II. Absolvendi quoscumque sive saeculares sive regulares utriusque sexus a peccatis, poenis et censuris in litteris die Coenae Domini quotannis legi et publicari consuetis, vel aliis Sedi Apostolicae, locorumve Ordinariis, aut superioribus regularibus quoquo modo

reservatis; prout quoque eligendi confessarium etiam ex legitime ad audiendas confessiones approbatis, qui a peccatis, poenis ac censuris sic reservatis absolvat:

Religendi a denunciandis casibus.

III. Eximendi seu absolvendi quolibet ab obligatione denunciandi in casibus, quibus denunciatio iuxta praescriptum constitutionum apostolicarum, seu alias, fieri debet:

Utendi facultatibus specialibus.

IV. Utendi quibuscumque facultatibus, etiam generaliter concessis, quoad alitercumque dictae Sedi vel etiam ipsi Romano Pontifici reservata, sive per eos maiori vel minoribus poenitentialiis attributis, durante iubilaeo, vel missionum, exercitiorum spiritualium, Quadragesimae, Adventus, aut alio quovis anni tempore; sicuti etiam utendi facultatibus, quae ab officio Poenitentiariae Apostolicae aliquando impertiri solent:

Relaxandi iuramenta.

V. Relaxandi iuramenta quaelibet, etiamsi de nullo cuiusquam agatur damno seu praeiudicio:

Dispensandi vota.

VI. Dispensandi sive commulandi vota quaecumque, licet simplicia dumtaxat, ac iuramento minime confirmata:

Dispensandi super irregularitate.

VII. Dispensandi cum quibusvis personis saecularibus pariter vel regularibus super qualibet irregularitate et inhabilitate quomodocumque ex delicto vel defectu etiam prorsus occultis proveniente, tam pro exercendis susceptis, quam pro suscipiendis quibusvis ordinibus, ac retinendis et assequendis quibuscumque beneficiis ecclesiasticis:

Vel super impedimento ad matrimonium.

VIII. Dispensandi super quocumque impedimento, quantumvis occulto, matrimonio dirimente, sive agatur de matrimonio contrahendo, sive de convalidando iam contracto:

Convalidandi titulos beneficiorum.

IX. Convalidandi titulos beneficiorum ecclesiasticorum simoniace vel ex alio quovis capite invalide obtentorum, ac

non solum fructus quolibetque indubito perceptos, aut componendi super iisdem fructibus:

Celebrandi missam in portatili, etc.

2. Celebrandi missam, iuneris aliave occasione, in quocumque loco, super altari portatili, sive extra tempus ab Ecclesia definitum, vel non servandi omnia et singula ab ipsa Ecclesia praecpta et ordinata circa celebrationem missae et administrationem sanctissimi Eucharistiae sacramenti.

Dispensandi recitatione officii.

3. Officium divinum absque legitima causa non recitandi, illudve commutandi in alias preces, vel opera pia, sive recitandi unum officium pro alio, aut extra tempus ab Ecclesia statutum, vel super praemissis cum aliis dispensandi:

Paupertatem laedentia.

4. Indulta quaecumque, a regularibus utriusque itidem sexus obtenta, votum paupertatis quomodolibet laedentia, aut regulari observantiae, apostolicis constitutionibus, propriique Ordinis seu instituti statutis contraria vel adversantia;

Alloquendi moniales.

5. Facultas regularibus alloquendi moniales, etiam consanguineas, aliasque personas intra clausuram degentes, absque peculiari superiorum, ad quos quomodocumque spectat, licentia;

Aliis communicandi.

6. Indulta, facultates et gratias mox relata, eorumve aliqua, in toto vel in parte, indefinite vel ad tempus, et in casu particulari, seu alio quovis modo, aliis communicandi.

Revocatio plena praedictorum.

7. Quae quidem omnia et singula, etiamsi sub quibuslibet aliis quantumvis amplis verborum formis et tenoribus concessa et impetrata fuerint, quoad utrumque forum, ac generaliter, sive res sit de casu occulto, sive de publico, revocata et abrogata esse ac intelligi et censeri debere, statuimus.

Poenae contra iisdem utentes indultis.

8. Districte propterea prohibemus, ne quisquam deinceps indultis, facultatibus et gratiis, sic per nos revocatis

et abrogatis, existens nli audeat seu praesumat, sub poena excommunicationis ac privationis officiorum, dignitatum et quorumvis beneficiorum obtentorum, vocis activae et passivae, necnon inhabilitatis ad audiendas confessiones, et ad officia, dignitates et beneficia huiusmodi in futurum obtinenda, ipso facto absque ulla alia declaratione pertransgressores respective incurrenda; a qua non nisi a nobis, seu Romano Pontifice pro tempore existente, praeterquam quoad excommunicationem praefatam in mortis articulo constituti, absolutionis, dispensationis, seu rehabilitationis beneficium valeant obtinere.

§ 5. Noverint insuper poenitentes, et alii fideles, absolutiones, dispensationes, relaxationes, commutationes, convalidationes, compositiones, et alia eiusmodi, si quae imposterum contra hanc nostram prohibitionem obtinuerint, nulla fore, nulliusque roboris ac momenti.

§ 6. Ceterum per praesentes non intendimus revocare supradicta indulta, facultates, gratias, quae per quasvis litteras apostolicas, etiam in simili forma Brevis expeditas vel rescriptas, a S.R.E. praefatae cardinalium, aut Romanae Curiae praelatorum, aliisve almae Urbis Congregationibus edita, et ab eisdem praedecessoribus approbata; necnon per dictum officium Poenitentiariae Apostolicae quandocumque concessa fuerint, seu emanaverint: quae salva ac firma remanere volumus.

§ 7. Decernentes, easdem praesentes litteras, et in eis contenta, etiam ex eo quod praedicti et alii quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, ad ea vocati et auditi non fuerint, de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae seu alio quocumque defectu notari, impugnari, redargui, in

Nullitas dispensationum, etc.

Quae indulta valida censeri debeant.

Clausulae.

controversiam vocari, aut adversus illas quodcumque iuris, gratiae vel facti remedium intentari vel impetrari nullatenus posse; sed ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, dictaeque Sedis nuncios, et alios quoslibet quavis praeeminentia et potestate fungentes et functionarios, sublata eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium
derogatio.

§ 8. Non obstantibus praemissis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, quarumlibet ecclesiarum, Ordinum, congregationum, militiarum, etiam S. Iohannis Hierosolymitani, institutorum, societatum, etiam Iesu, communitatum, universitatum, capitulorum, collegiorum, confraternitatum, conventuum et monasteriorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, ac consistorialiter, et alias quo-

modolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et approbatis, ac pluries et quantiscumque vicibus innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et forma in illis tradita observata, exprimerentur et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse ac plenissime et amplissime derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Ut autem caedem praesentes litterae ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus illas seu earum exempla ad valvas ecclesiae Lateranensis et basilicae Principis Apostolorum, necnon Cancellariae Apostolicae, Curiaeque generalis in Monte Citorio, et acie Campiflorae de Urbe praefata, ut moris est, affigi et publicari; sicque publicatas et affixas omnes et singulos, quos illae concernunt, perinde arctare et afficere, ac si unicuique eorum nominatim et personaliter intimatae fuissent;

Constitutionis
humane publi-
catio.

§ 10. Utque ipsarum litterarum transcriptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII februarii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 12 februarii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LIII.

Iubilaeum pro christifidelibus almae Urbis, Italiae et insularum adiacentium divinam opem implorantibus in praesentibus Ecclesiae necessitatibus.

Clemens Papa XII,
universis christifidelibus praesentes litteras
inspecturis, salutem et apostolicam
benedictionem.

Prooemium:

E sublimi Principis Apostolorum Sede, in qua posuit nos Spiritus Sanctus regere Ecclesiam Dei, veluti e specula, mentis nostrae aciem quaquaversum intendentibus, tristior in dies semperque luctuosior sese nobis offert christianae reipublicae facies; ubique enim terror, ubique malorum impendentium formido; undique percutimur, undique amaritudinibus replemur. Visitavit profecto nos Dominus, sicut impetus aquarum multarum inundantium et emissarum super terram; potavit nos vino compunctionis; ascendit fumus in iram Dei, et ignis a facie eius exarsit; commota est et contremuit terra, fundamenta montium conturbata sunt et commota sunt, quoniam iratus est eis. Quae nobiscum animo reputantes, si unquam, certe nunc onerosam curarum pontificiarum molem experimur, gravemque Domini manum sentimus; unde crebra ex imo corde suspiria, ac uberes ex oculis lacrymas fundere cogimur; nec praetermittimus opportunum ab eo, qui altissimum posuit refugium suum, adversus tot mala remedium quaerere, eumque

assidue deprecari ne obliviscatur misereri Deus, aut contineat in ira sua misericordias suas. Sed longe efficacius promptiusque id assequi ac exaudiri speramus, si ad privatas nostras publicae quoque fidelium preces ac obsecrationes adiungantur; potens est enim oratio Ecclesiae supplicantis ad Dominum, qui pius est et misericors, et propitiatur invocantibus eum in veritate. Hoc itaque acceptabili Quadragesimae tempore, quod sicut nos ad impensius orandum, ita Dei clementiam ad liberalius indulgendum invitat, adeamus cum fiducia ad thronum gratiae; ac ne exprobrari nobis audiamus propheticum illud: *Percussisti eos, et non doluerunt; attrivisti eos, et renuerunt accipere disciplinam*¹; scindamus corda nostra, et expiatis per veram poenitentiam peccatis, caelestem iracundiam placare, auctisque per ieiuniorum labores ac eleemosynarum largitiones viribus orationis, divinam opem in praesentibus Ecclesiae ac reipublicae urgentissimis necessitatibus imploremus, ut benignissimus Dominus et Deus noster, cordium contritorum holocausta in odorem suavitatis accipiens, brachio suo excelso, quo dominatur potestati maris et motum fluctuum eius mitigat, ostendat potentiam suam, exortas sedet tempestates, statuatur procellas in auram, ac nos nostrasque curas ac spem, quam in eius ineffabili bonitate reposuimus, optatae cumulet laetitia tranquillitatis. Haec autem ut ferventiori spiritus ardore uberiorique fructu peragantur, ex prisco Romanae Ecclesiae omnium matris et magistrae more, caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem fidei nostrae commisit divina dignatio, aperire et largam manu erogare decrevimus.

¹ IEREM., V, 3.

Quae requi-
rantur ad indul-
gentiarum bu-
jussu acquiri-
sionem.

§ 1. Itaque de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, ex illâ ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus, licet indignis, contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in almâ Urbe nostrâ degentibus, qui S. Ioannis in Laterano, eiusdem Principis Apostolorum et S. Mariae Maioris ecclesias seu basilicas, vel earum aliquam, intra decursum proximae, quae erit prima Quadragesimae, vel immediate subsequenter hebdomadae, usque ad dominicam sequentem inclusive, saltem semel visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium devote, ut supra Deum oraverint, ac quartâ et sextâ feriâ ac sabbato alterius ex praefatis hebdomadis ieiunaverint, et peccata sua confessi, sanctissimum Eucharistiae sacramentum in dominicâ die immediate sequenti, vel aliâ die intra eandem hebdomadam, reverenter sumpserint, ac pauperibus aliquam eleemosynam, prout unicuique suggeret devotio, erogaverint; ceteris vero in universâ Italiâ et insulis illi adiacentibus degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos, qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios, vel eorum vicarios, seu officiales, vel alios, ut praefertur, faciendae decursurarum¹, saltem semel visitaverint, ibique, ut supra, oraverint, ac quartâ et sextâ feriâ, ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominicâ imme-

¹ Edit. Main. legit *decursarum* (B. T.).

diate sequenti, vel aliâ die intra eandem hebdomadam, sanctissimâ communionem refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, ut praemittitur, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et clarigimur. Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatâ ecclesiâ cathedrali, vel maiori aut parochiali loci eorum domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant: regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscunque tam laicis quam ecclesiasticis, saecularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocunque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius, ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

§ 3. Insuper praefatis omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis, saecularibus et regularibus cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, tam in Urbe quam in universâ Italiâ et insulis ei adiacentibus praedictis, ut praefertur, degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam saecularem

De confessa-
rio eligendo.

quam cuiusvis Ordinis et instituti regularum, ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis, qui eos ab excommunicationis, suspensionis, et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis sive nobis et Sedi Apostolicae etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliâs per quascumque nostras, aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentiam salutarî, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

De indulgentiâ
hinc inde
publicatione.

§ 4. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districto praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis, et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis civitatum et dioecesium, oppidorum et terrarum et locorum Italiae et insularum ei adiacentium huiusmodi, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla, etiam impressa, acceperint, illa statim absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

§ 5. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae; nequē etiam easdem praesentes iis, quae a nobis et Apostolicâ Sede vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Causa, qui
reservatur.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis, quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores

Clausulae.

praesentibus pro sufficienter expressis
ae formam in eis traditam pro servatâ
habentes, hac vice specialiter; nomina-
tim et expresse ad effectum praemisso-
rum derogamus; ceterisque contrariis
quibuscumque.

Vides transumptorum.

§ 7. Ut autem praesentes nostrae
litterae, quae ad singula loca deferri
non possunt, ad omnium notitiam fa-
cilis deveniant, volumus ut earum-
dem praesentium transumptis, vel ex-
emplis, etiam impressis, manu alicuius
notarii publici subscriptis, et sigillo
personae in ecclesiasticâ dignitate con-
stitutae munitis, eadem prorsus fides
tam in iudicio quam extra illud ha-
beat, quae ipsis praesentibus habe-
retur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,
sub annulo Piscatoris, die xxix
februarii MDCCXXXII, pontificatus nostri
anno II.

Dat. die 29 februarii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LIV.

*Concessio indulgentiae, sicut in anno
iubilaei, pro degentibus in regno Hi-
berniae, Deoque precantibus pro re-
gni eiusdem spiritualibus necessita-
tibus.*

Clemens Papa XII.

ad futuram rei memoriam.

*Rei catholicae
in regno Hiber-
niae periculi.*

Inter gravissimas pastoralis officii no-
stri curas, quibus assidue urgemur, illa
animum nostrum acius vehementius-
que angit sollicitudo, quam de afflictis
ac summe turbatis in regno Hiberniae
catholicorum rebus, quinimo de ipsâ
catholicâ fide extremum ibidem in di-
scrimen adductâ, corde iugiter versa-
mus. Hinc a patre misericordiarum
supplici devotâque humilitate postulare

minime negleximus, ut tam graviter
vexatos in illis partibus verae religio-
nis cultores, inter praesentium aeru-
mnarum sensum et metum futurarum
misere gementes, optatâ tranquillitate
consolari, eisque interea imperterritam
in avitâ fide, cuius Hiberna natio tena-
cissima semper fuit, constantiam elargiri
dignetur. Idipsum ut et fideles eiusdem
regni, quos calamitates huiusmodi pro-
pius tangunt, depositâ per veram poe-
nitentiam sarcinâ peccatorum, auctisque
per eleemosynas atque ieiunia viribus
orationis, flagrantissimo cordis affectu
faciant, eos omnes et singulos paterne
adhortandos et monendos, eorumque
pietatem erogatis Ecclesiae thesauris,
quorum dispensationem nobis credidit
Deus, incitandam atque fovendam esse
censuimus.

§ 1. Itaque de omnipotentis Dei mi-
sericordiâ ac beatorum Petri et Pauli
apostolorum eius auctoritate confisi, ex
illâ ligandi atque solvendi potestate,
quam nobis Dominus licet indignis con-
tulit, universis et singulis utriusque se-
xus christifidelibus, in praedicto Hiber-
niae regno, aliisque omnibus et singu-
lis illius provinciis degentibus, qui ec-
clesias ab Ordinariis locorum, vel eorum
vicariis seu officialibus, aut de eorum
mandato, et ipsis deficientibus, per eos,
qui ibi etiam animarum exercent, post-
quam ad eorum notitiam hac nostrae
pervenerint, designandas, vel ecclesia-
rum huiusmodi aliquam, spatio duarum
hebdomadum a publicatione designa-
tionis per Ordinarios, vel eorum vica-
rios seu officiales, vel alios, ut prae-
mittitur, faciendae decursurarum, sal-
tem semel visitaverint, ibique per ali-
quod temporis spatium pro praemissis
necessitatibus devote Deum oraverint,
ac quartâ et sextâ feriis ac sabbato
alterius ex hebdomadis huiusmodi ie-

*Indulgentia-
rum concessio
ea praesentibus,
quae hic
statuuntur.*

inuenerint, et peccata sua confessi in die dominicâ immediate sequenti, vel aliâ die intra eandem hebdomadam, sanctissimâ communione refecti fuerint, et pauperibus aliquam eleemosynam, prout unicuique suggeret devotio, erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimus.

Pro navigantibus, iter agentibus, in claustris degentibus, ac legitime impeditis.

§ 2. Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, suprascriptis peractis, et visitatâ ecclesiâ cathedrali, vel maiore, aut parochiali loci eorum domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant: regularibus autem personis utriusque sexus etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque, tam laicis quam ecclesiasticis, saecularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem, seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel in aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

De confessario eligendo.

§ 3. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis, saecularibus vel regularibus cuiusvis Ordinis, congregationis et instituti, in memoratis regno et provinciis, ut praefertur, degentibus, licentiam concedimus et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium tam saecularem quam cuiusvis Ordinis et

instituti regularem, ex approbatis, ut praemittitur, a locorum Ordinariis qui eos ab omnibus excommunicationis, suspensionis, et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus et delictis quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliâs per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodo-cumque reservatis, in foro conscientiae et hac vice tantum absolvere et liberare valeant; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis) in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

§ 4. Quapropter tenore praesentium in virtute sanctae obedientiae districtè praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus archiepiscopis, episcopis, et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum, in praefatis regno et provinciis existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis, qui curam animarum exercent, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla, etiam impressa, acceperint, illa statim, absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento, per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civitates, oppida, terras, loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

Mandatum super publicatione indulgentiarum huiusmodi.

§ 5. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate pu-

Casus reservati.

blicā vel occultā, notā, defectu, incapacitate, seu inhabilitate quoquo modo contractā, dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae; neque etiam easdem praesentes iis, qui a nobis et Apostolicā Sede, vel ab aliquo praelato seu iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliās in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Clausulae.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur, ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionem, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulā nostrā de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcunque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam inramento, confirmatione apostolicā, vel quavis firmitate aliā roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis,

ac formam in eis traditam pro servatā habentes, hac vice specialiter, nominatim et expresse ad effectum praemissorum derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Ut autem praesentes nostrae, ^{Fides transumptorum.} quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticā constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv martii MDCCLXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 15 martii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LV.

Litterae nonnullae apostolicae Ordinibus regularibus et mendicantibus a pia memoriae Benedicto XIII concessae, praevisi moderatione, ad terminos iuris communis, Concilii Tridentini et constitutionum apostolicarum reducuntur.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Romanus Pontifex, quem caelestis paterfamilias vineae suae custodiendae praeposuit, diu nocturne operarios impigre in eā laborantes circumspicit, congruam immo amplam mercedem eis largiturus, ut vinea, probis agricolis hoc pacto ad eam alacrius excolendam incumbens, uberiori proventu fructificare possit.

Exordium.

Ex concessio-
nibus Benedi-
cti praedeco-
rationibus multis
exortus illas.

§ 1. Sane felicio recordationis prae-
decessor noster Benedictus Papa XIII
strenuus Ordinum regularium et mendi-
cantium cohortes hanc Domini vineam
atque agrum Ecclesiae indesinenter co-
lere conspicatus, ac paterno erga eos
animo affectus¹, quo etiam nos ipsi uti-
que afficimur, plura eis privilegia con-
cessit, ratus ea pari voluntate universim
excipienda; quod tamen secus evenisse
nos ad supremi sacerdotii apicem, dis-
ponente Domino, eveci, aegre intelle-
ximus; inde nimirum praeter omnem
expectationem nostram variis litibus et
controversiis exortis, ac, nisi opportune
occurratur, fortasse imposterum exori-
turi. Quare, nonnullis ex huiusmodi
litteris et constitutionibus apostolicis
mature perpensis, ad sedandos rumores
propterea excitatos, mutuamque et vere
christianam inter episcopos et regulares
familias, ac etiam saeculares Ordines et
sodalitates, publicasque universitates,
benevolentiam et pacem ubique in Ec-
clesiâ servandam, de consilio nonnullor-
um ex venerabilibus fratribus nostris²
S. R. E. cardinalibus, in hanc sententiam
devenimus, ut, subsequentibus litteris et
constitutionibus apostolicis, eodem Pon-
tificae Benedicto sedente vulgatis, mode-
rationem aliquam auctoritate nostrâ ad-
hibendam esse decerneremus. Litterae
vero ipsae et constitutiones, Ordinibus
regularibus pridem concessae, haec sunt:

Editae iv idus decembris anno Do-
mini MDCCXXV, quae incipiunt *Paterna*;

Aliae, xix kalend. iunias anni MDCCXXVI,
quae incipiunt *Ratio apostolici mini-
sterii*;

Aliae, iii nonas iulias eiusdem anni,
quae incipiunt *Singularis devotio*;

Aliae, viii augusti eiusdem anni, quae
incipiunt *Exponi nobis nuper fecerunt*;

¹ Male edit. Main. legit *effectus* (R. T.).

² Edit. Main. legit *nostrae* (R. T.).

Aliae, kalendis septembris eiusdem
anni, quae incipiunt *Vitae et morum
integritas*;

Aliae, kalendis ianuarii anni MDCCXXVII,
quae incipiunt *Libenter*;

Aliae, v nonas martias eiusdem anni,
quae incipiunt *Loca sancta*;

Aliae, kalendis aprilis eiusdem anni,
quae incipiunt *Ex quo Sedes*;

Aliae, v nonas aprilis eiusdem anni,
quae incipiunt *Summe decet*;

Aliae, vii kalendas iunias eiusdem an-
ni, quae incipiunt *Pretiosus*, unâ cum
declarationibus sub die xxviii septem-
bris MDCCXXVIII ab eodem Pontifice fa-
ctis super quibusdam dubiis circa intel-
ligentiam rerum in ipsâ constitutione
contentarum exortis;

Aliae, xxi martii anni MDCCXXIX, quae
incipiunt *Exponi nobis fecit*;

Aliae demum, vii kalendis aprilis e-
iusdem anni MDCCXXIX, quae incipiunt
In Sede.

§ 2. Quarevis autem haec omnia et
singula ex eiusdem recolendae memo-
riae Benedicti pia et laudabili erga
regularium familias voluntate profecta
fuerint, quos ipse ob eorum zelum de
salute animarum, religionis fervorem,
doctrinam et regularis disciplinae ob-
servantiam magnâ ac vere paternâ di-
lectione prosequabatur, nosque ipsi
aeque prosequimur, concessa, extensa,
decreta, confirmata et declarata fuerint;
nos tamen, qui, post varias altercationes
et difficultates de iisdem litteris et con-
stitutionibus excitatas, optatam sanctae
Dei Ecclesiae tranquillitatem prae oc-
ulis habemus, volentes ut universis do-
minici gregis pastoribus, ac praesertim
venerabilibus fratribus patriarchis, ar-
chiepiscopis et episcopis, in partem sol-
licitudinis nostrae vocatis, liberum iu-
rium suorum, quae summi Dei gloriam
et animarum salutem respiciunt, in il-

Illas ad ter-
minos iuris re-
ducit.

Quae sint con-
stitutiones, de
quibus quae-
ritur.

lorum dioecesis exercitium servetur; quaeque illud quomodocumque impedire et laedere fortasse possunt, pro virili nostrâ penitus amovere cupientes: quemadmodum alias Romani Pontifices antecessores nostri saepius egerunt, nos quoque, ad praeservandum iisdem patriarchis, archiepiscopis et episcopis, ac quibuscumque aliis Ordinibus ac coetibus ecclesiasticis et saecularibus suorum iurium exercitium et possessionem, amovendamque quarumcumque dissensionum et litium occasionem, ex concessâ nobis divinitus apostolicae potestatis plenitudine, eorundem antecessorum nostrorum Pontificum Romanorum vestigiis inhaerentes, statuimus et decernimus, de omnibus et singulis praedictis litteris et constitutionibus, quae ab eodem antecessore nostro Benedicto prodierunt, necnon de omnibus privilegiis, gratiis, favoribus, indultis, exemptionibus, facultatibus et declarationibus in iisdem contentis, eam deinceps decisionem ac iudicium etiam in foro conscientiae, habendum, quod sive ex Concilio Tridentino, sive ex decretis et constitutionibus apostolicis, sive alias legitime habebatur, antequam eadem litterae et declarationes ab eodem Benedicto concessae fuissent, perinde scilicet ac si illae non emanassent; ad quam dispositionem, eiusque pristinum statum ac terminum, omnia superius enunciata omnino reducimus et reducta esse volumus, itaut imposterum supradicti Ordines regulares earundem litterarum et constitutionum usu, commodo et effectui penitus carere debere intelligantur.

§ 3. Hinc ad praemissorum effectum pro nullis et infectis haberi volumus omnia decreta irritantia, prohibitiones, declarationes, mandata et quaecumque in litteris et constitutionibus praedictis

quomodolibet apposita, atque alia eorundem occasione facta, huic reductioni, decreto et voluntati nostrae quomodocumque adversantia, quibuscumque ea essent concepta formulis ac praeservationibus, declarationibus, modificationibus, restrictionibus, explicationibus, derogatarum derogatoriis, aliisque validissimis, efficacissimis et inviolabilibus clausulis, praesertim quod semper in datâ cuicumque constitutioni illarum revocatoriae, imposterum edendae, posteriores censeantur, etiam motu proprio et potestatis pari plenitudine, ac ex certâ scientiâ, etiam consistorialiter, etiam pro conservatione status regularis, etiam in vim contractus et stipulationis inter Sedem Apostolicam et Ordines praedictos initae, quam ad huiusmodi effectum rescindimus, et ex nunc rescissam, nulliusque roboris et momenti esse volumus et decernimus.

§ 4. Ideoque omnes dissensiones, altercationes et lites coram quibuscumque iudicibus ordinariis, extraordinariis et commissariis, etiam causarum palatii apostolici auditoribus et S. R. E. cardinalibus, etiam de latere legatis, necnon quacumque eorundem cardinalium Congregatione, praedictarum litterarum et constitutionum occasione iam motas, nedum decisas aut finitas, vel etiam, quae iam decisaessent, si modo tractum habeant successivum, easque rursus imposterum excitari contingat, iuxta iuris communis, Concilii Tridentini, decretorum et constitutionum apostolicarum, ac praesentem hanc nostram dispositionem, nec aliter, decidendas esse praecipimus.

§ 5. Futura vero dubia et difficultates, ubicumque et quandocumque oriantur, ad nos et Sedem Apostolicam, ad quam pontificiarum constitutionum atque ecclesiasticarum sanctionum interpre-

Lites vero hinc exortas, et adhuc pendentes, eodem modo decidendas decernatur.

Et quae earum vigore acta sunt irritantur, si huic adversentur reductioni.

Futura vero dubia et difficultates ad Apostolicam Sedem deferenda.

latio pertinet, referenda esse decernimus.

Canonice.

§ 6. Itaque omnia et singula hactenus memorata, necnon praesentes, etiam ex eo quod causae, ob quas emanaverint, comprobatae, expressae et verificatae, aut in praemissis interesse habentes vel habere praetendentes ad hoc vocati, citati et auditi non fuerint, neque eisdem consenserint, vel aliàs ex quocumque capite, praetextu, colore, ingenio vel causâ, de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae sive alio quovis defectu notari et impugnari, argui, infringi, retractari, in ius vel controversiam vocari, ad terminos iuris reduci, aut contra eas quodvis gratiae vel iustitiae remedium impetrari seu concedi nullatenus posse; sed eas ac omnia et singula in eis contenta semper et perpetuo valida, firma et efficacia esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quomodolibet spectabit, inviolabiliter observari, omnino statuimus; sicque, et non aliàs, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praedictae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaeque Sedis nuncios, quavis auctoritate et facultate fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri et interpretari debere; ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaratum esse volumus.

Contrarium derogatio.

§ 7. Non obstantibus praemissis, necnon nostrae et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo,

necnon omnibus et singulis praedicti Benedicti decessoris, ac declarationibus super dubiis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnium et singulorum Ordinum praedictorum, ac eorum cuilibet¹, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, etiam *mare magnum* vel aliàs quomodolibet nuncupatis, litterisque apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibuscumque etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, irritantibus aliisque decretis, in genere vel in specie, etiam motu proprio, et consistorialiter, ac aliàs quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, confirmatis et pluries innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium et singulorum tenores iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, latissime et plenissime hac vice duntaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque quomodolibet contrariis quibuscumque.

Files transumptum.

§ 8. Volumus autem ut eadem praesentes in valvis basilicarum S. Ioannis in Laterano et Principis Apostolorum de Urbe, ac in acie Campiflorae, ut moris est, affixae, quoscumque illae respiciunt, arcant et afficiant, perinde ac si unicuique coram et personaliter intimatae

¹ Potius lege cuiuslibet (n. T.).

fuissent; utque¹ earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Sanctio poe-
nalis.

§ 9. Nulli ergo omnino hominum liceat, hanc paginam nostri statuti, decreti, voluntatis, moderationis et reductionis infringere vel ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXII, III kalendas aprilis, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 29 martii 1732, pontif. anno II.

A. card. datarius.

F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curia:

I. archiep. Ancyranus.

D. STIVANUS.

Reg. in Secret. Brevium.

LVI.

Confirmantur regulae et constitutiones Congregationis Montis Libani monachorum Syrorum Maronitarum Ordinis sancti Antonii Abbatis.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Apostolatus officium, quod inscrutabilis divinae sapientiae atque bonitatis altitudo humilitati nostrae, meritis licet et viribus longe impari, committere dignata est, salubriter exequi, adiuvante Domino, iugiter satagentes, mo-

¹ Edit. Main. legit *ut* (R. T.).

nasticos Ordines ac coetus in Ecclesia Dei pie sancteque institutos, ac priscā celeberrimāque sanctitatis et religiositatis laude fulgentes, in salutari eorum vivendi normā regularique observantiā confovere atque conservare omni studio connitimur; ac proinde ea, quae pro felici prosperoque illorum regimine et gubernio provide prudenterque facta ac ordinata esse noscuntur, ut servantur exactius et perenni soliditate persistant, apostolici muniminis patrocinio libenter, cum a nobis petitur, corroboramus, sicut ad omnipotentis Dei gloriam, religionis piorumque operum incrementum, et animarum salutem in Domino expedire arbitramur.

§ 1. Aliās siquidem felicis recordationis Clemens PP. XI praedecessor noster antiquissimum monachorum orientaliū institutum a divo Antonio Abbate fundatum, ac ab eius discipulis in Aegypto, Syria aliisque Orientis regionibus propagatum, summo semper in honore a sanctis patribus generalibusque conciliis habitum ac perpetuis laudibus celebratum, prope ecclesiam Ss. Petri et Marcellini de Urbe, evocatis ad hoc e Syria eiusdem instituti monachis Syris Maronitis, stabiliendum curavit. Et quia monastici illius Ordinis diversa sunt apud ipsos Maronitas coenobia, nec una eademque in omnibus viget gubernii ratio, utpote quorum aliqua a se invicem non pendent, sed unumquodque monasterium a proprio ita regitur abbate, ut nulla inter eiusmodi abbates mutua connexio aliquave subiectio intercedat; alia vero in Congregationem redacta, ac sub directione unius abbatis generalis, qui tamquam caput praest omnia ipsius Congregationis monasteriis inferiores etiam abbates habentibus constitutae reperiuntur; duplexque in Syria dictorum

Institutum
horum mona-
chorum a Cle-
mente XI in
Urbe advoca-
tum.

monachorum extat Congregatio: altera antiquior ac frequentior, quae in monasterio S. Elisei initium sumpsit, ac Montis Libani dicitur; altera recentior, et ad prioris imitationem formata, quae a coenobio ubi coepit S. Isaiae nomen trahit: venerabiles fratres S. R. E. cardinales negotiis Propagandae Fidei praepositi, probe considerantes ac perspicientes, in monasterio apud eandem ecclesiam Ss. Petri et Marcellini subinde extracto vix haberi posse monachos idoneos et sufficientes ex coenobiis Syriae, quae privato ac singulari iure reguntur, decreverunt, illos ex dictâ Congregatione Montis Libani accersendos fore, quippe qui strictiorem profitentes observantiam, ea chori, studiorum, litterarum, sacrarumque missionum munia, quae a memorato Clemente praedecessore praescripta fuerunt, prae ceteris exactius adimplere possunt.

Petita regulam a totâ Congregatione observandam confirmatio

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Michaël Edenensis, abbas generalis eiusdem Congregationis Montis Libani, nobis nuper exponi fecit, tametsi Congregatio et Ordo huiusmodi suas habeant regulas et constitutiones per Orientis monasteria sanctissime custoditas, neque unquam a Sede Apostolica improbatas, quinimo peculiari studio commendatas, nihilominus, ut maiori firmitate fulciantur, et a calumniis atque obtreptionibus saepe adversus eas confictis ac sparsis vindicentur, utque aliae nationes, quae per Orientem sive a fide catholica sive a disciplina monastica desciverunt, exemplum ac normam vivendi exinde sumere valeant, capitulum generale praedictae Congregationis Montis Libani ipsum Michaëlem abbatem generalem ad Romanam Curiam destinaverit atque ablegaverit, ut, totius dictae Congregationis nomine, regularum

et constitutionum eiusdem Congregationis approbationem et confirmationem ab hac S. Sede impetrare procuraret: nos regulas et constitutiones praedictas nobis exhibitas, quae ex arabico idiomate in latinum diligenter versae fuerunt, dilectis filiis nostris Nicolao Spinulae, eorundem monachorum Congregationis Montis Libani apud nos et Sedem praedictam protectori, ac Vincentio ipsius S. R. E. cardinalibus Petra nuncupatis, Congregationis supradictorum venerabilium fratrum nostrorum negotiis Propagandae Fidei praepositorum praefecto, expendendas commisimus. Qui, mandatis nostris prompto obsequio morem gerentes, illas mature diligenterque examinarunt. Cumque nihil in eis reperebant, quod orthodoxae fidei, bonis moribus, pietati exactaeque instituti monastici observantiae adversetur, regulas ac constitutiones praefatas unanimiter probarunt atque laudarunt, easque in unum volumen redigi curarunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Constitutiones monachorum Syrorum Maronitarum Ordinis sancti Antonii abbatis Congregationis Montis Libani.

PARS PRIMA.

CAP. I. — De obedientia.

- i. Debet monachus abbatem suum Christi loco citra omnem disceptationem habere;
- ii. Eademque in omnibus, peccato excepto, obedire;
- iii. Et illum honore et amore tum interno tum externo prosequi;
- iv. Nihilque eo incensulto statuere;
- v. Neque de illius circa fratres regimine subtiliter investigare;
- vi. Omnem propriam conversationem, seu bonam seu minus rectam, illi plane patefacere;
- vii. Nullas expositiones sive tractatus habere aut scribere, neque concionari aut docere, nisi ipso consulto atque annuente;

viii. Nec epistolam mittere aut accipere, quam illi non antea exhibuerit;

ix. Nec illo inconsulto depositum aut pignus suscipere;

x. Neque mutuum quidpiam dare aut accipere, neque eleemosynam erogare aut petere, nisi illo annuente: servatis tamen iuris solemnitatibus, et accepta a legitimo superiore facultate.

CAP. II. — *De castitate.*

i. Monachum oportet omnes sensus suos diligentissime cohibere;

ii. Atque a feminarum etiam sibi affinium colloquio et consuetudine abstinere;

iii. Omnes item omnino feminas ab ingressu sui monasterii prohibere;

iv. Neque cum puero simul habitare: si quos tamen docere contigerit, extra monasterii claustra docendi erunt;

v. Omnes denique occasiones castitati noxias amputare atque amovere.

CAP. III. — *De paupertate.*

i. Monachum convenit nihil omnino proprium possidere;

ii. Neque aliquid omnino sibi quasi proprium usurpare;

iii. Neque suo cordi aut corpori iungere quidpiam ex bonis parentum aut consanguineorum: necessitate autem cogente, sibi id praestari intelligat, non consanguinitatis iure, sed non secus atque ceteris externis.

CAP. IV. — *De humilitate.*

i. Monachum decet primatum nusquam appetere, sed contra, aliis ubique cedere, atque novissimum locum tenere;

ii. Omnes actus et mores suos externos ad abiectiorem et humilitatem componere, et fratribus ubique deferre;

iii. Fratrem item praevenire verbo: *Parce mihi*, si rei, quae agitur, natura istud exigat.

CAP. V. — *De fraterni charitate.*

i. Monachum oportet quamdiligentissime ea omnia procurare, quae ad communem concordiam et pacem cum reliquis fratribus conducere intellexerit.

ii. Debet itaque reverentiam, urbanitatem, comitatemque verbo et opere exhibere fratribus, non modo superioribus, sed etiam

aequalibus atque inferioribus, et praecipue illis qui sibi ista praestare detrectant.

iii. Caveat item accuratissime, ne quempiam condemnet aut vituperet, neve sibi verbum gestusve excidat, ex quo audientibus moestitia aut suspicio quaevis oriatur.

iv. Satagat praeterea cor habere mundum a quavis appetitione superioris sortis, ne inde livor et invidia subrepat, vitium maxime detestatum et charitati exitiale.

CAP. VI. — *De patientia.*

i. Monachus debet verbo et opere se ad patientiam comparare perfectae mortificationis studio.

ii. Suborta autem tentatione, aestu iracundiae agitari perturbarive se non sinat, sed longanimitate et silentio omnem sedare perturbationem studeat.

iii. Tentationibus atque difficultatibus pressus, ubique Deo gratias agere assuescat.

CAP. VII. — *De habitu monachorum.*

i. Monachus debet habitum nigrum habere.

ii. Superiorem vestem lineam, interiorem vero lineam aut bombicinam adhibeat.

iii. Zonâ nigrâ strictâ se cingat, tyrones vero fuscâ ex pilis caprarum contextâ.

iv. Zonam non solvat, nec monasticum cucullum deponat, aut aliam vestem, cubiturus, nisi quae zonae subesse non solet.

v. In habitu, calceamentis, lecto et stragulis paupertas servetur.

CAP. VIII. — *De morâ in cellâ.*

i. Monachus sine causâ cellam deserere non debet;

ii. Neque secum in illâ habitare quempiam permittere;

iii. Neque fratris cellam citra ipsius auctoritatem ingredi.

iv. Si quempiam ad eum venire contigerit, illo in cellâ praesente ianua pateat, neque occludatur, donec ille abierit.

v. Monachi cella ita clausa maneat, ut communi, qua reliquae fratrum cellae, clave reserari valeat.

vi. Cellae munditiam et ordinem curet.

CAP. IX. — *De iter agentibus.*

i. Monachus non debet sine socio extra claustra abire; quapropter ante suum e monasterio egressum comitem ab abbate petat.

ii. Nullum itaq; suscipiat, nisi de licentiâ abbati.

iii. De monasterio non exeat, nisi tempore ab abbate constituto.

iv. Sine litteris abbatis sui, de altero in alterum monasterium non pergat.

v. Quodcumque monasterium intraverit, eius loci abbati usque ad suum inde discessum omnino pareat.

vi. Neve equo aut quovis iumento, nisi abbate annuente, utatur.

vii. Signe fieri potest, iumento contentus esto.

CAP. X. — De mensâ.

i. Mensa monachi cibo obvio et parabili instruat.

ii. Bis in die dumtaxat cibum sumere, prandium scilicet et coenam, contentus sit; si quid amplius sumere necesse fuerit, abbatem consulat.

iii. Carnibus abstineat, nec illis, nisi aegritudinis causâ, vesci fas esto, idque de licentiâ abbatis.

iv. Hominem saecularem ad mensam intra monasterii claustra non adhibeat.

v. Ad mensam sine abbatis licentiâ non sedeat supra seniore.

vi. Mensae assidens neminem salutet.

vii. Post refectionem fas esto tantisper animum relaxare, vel in solitario secessu, vel unâ cum fratribus.

CAP. XI. — De opere manuum.

i. Monachum oportet operi seu mentali seu corporali vacare, praesertim si firmâ corporis valetudine utitur.

ii. Opus autem fratribus utile esto.

iii. Illud vero, nisi de licentiâ abbatis, non capiat; sique res ipsa postulat, etiam officinae, in qua est operaturus, praefectum consulat, eiusque annutum petat.

CAP. XII. — De silentio.

i. Monachus debet silentium discreto observare.

ii. Idque tribus praecipue temporibus; a Completorio nimirum ad Tertiam diei sequentis; praeterea in ecclesiâ atque ad mensam: et si quid dicendum fuerit, submissâ voce dicatur.

CAP. XIII. — De oratione mentali.

i. Monachus mane et vespere orationi mentali ad semihoram vel horam vacabit; idque fiat vel post absolutas vocales preces, vel ante, ad abbatis nutum.

ii. Oraturus, vel cum aliis fratribus in ecclesiâ conveniat, vel solus in cellâ maneat.

iii. Huiusmodi eulem orandi genus non suscipiant qui laboriosis ministeriis adducuntur, nisi de licentiâ abbatis.

CAP. XIV. — De oratione vocali.

i. Monachus septem orandi tempora observet iuxta monasterii consuetudinem: primum, vespertinum officium sub occasum; deinde, completorium ante cubitum; tertio, officium mediae noctis sub horam propriam; quarto, officium matutinum simul cum hora tertiâ; postremo, officium sextae simul et nonae.

ii. Annectendae sunt completorio litaniae Deiparae, quibus succedit conscientiae examen ad octavam horae, quod etiam mane fieri debet post Tertiam.

iii. Feriâ quartâ et sextâ singuli in cellas suas secedant sub vespem post conscientiae examen; et psalmum quinquagesimum manibus in crucis figuram extensis recitent quinquies.

iv. Poenitentiales genuflexiones, quas *Meteas* vocamus, ad Laudes singuli peragant.

CAP. XV. — De confessione sacramentali.

i. Monachus peccata sua sacerdoti ad confessiones excipiendas constituto confiteri debet; si autem alteri sacerdoti, abbatem consulat.

ii. Idque semel quavis hebdomadâ saltem praestet.

iii. Sub ingressum in religionem generali confessione peccata sua apud sacerdotem ab Ordinario approbatum deponat; nec recipiatur, nisi exhibitâ attestatione quod confessionem sacramentalem emisit.

CAP. XVI. — De sanctorum mysteriorum communione.

i. Monachus debet opere et desiderio perpetuò paratum se praebere ad perceptionem sanctorum sacramentorum;

ii. Eorumque communionem frequentare,

eaque suscipere diebus dominicis et festis de praecepto.

III. Si qua in eadem hebdomada plura concurrant festa, propter sacramenti reverentiam, iuxta abbatis consilium, in quibusdam a communione abstineat.

IV. Monachus vero sacerdos sacrum non omittat unquam, nisi causâ ab abbate probatâ.

CAP. XVII. — De modestiâ.

I. Monachus e cellâ egressurus proprium habitum induat, neque sine eo a quopiam se conspici permittat.

II. Memineritque inclinare caput abbatibus et sacerdotibus senioribus, circumstantiis loci atque temporis id exigentibus, iuxta traditionem et ordinem atque morem fratrum.

III. Fratri manum omnino non admoveat, nisi salutationis causâ peregre abeunti aut de longinquo redeunti, et in causâ aegritudinis necessitate cogente.

IV. Abiturus, aut cellam subiturus, aut fores patefacturus, aut clausurus, aut pulsaturus, modestiæ atque silentii inemor esto.

V. Charitatem hilaritatenque cum timore Dei coniunctam in familiari cum fratribus colloquio praeferat.

VI. In summâ intelligat, in omnibus dictis factisque suis sibi modestiæ gravitatisque leges esse servandas.

CAP. XVIII. — De aegrotis.

I. Monachus Deo gratias agere debet in statu aegritudinis magis quam in statu valetudinis, sciens se ad proprium profectum a Domino visitari.

II. Inconsulto abbate, corpus affligere aut vexare non debet.

III. Aegritudinem praesentiens, abbatem moneat.

IV. Pharmaca et remedia abbate inconsulto non adhibeat.

PARS SECUNDA.

CAP. I. — De novitiis.

Novitiorum
susceptio;

I. Liceat abbati in suo monasterio novitios suscipere, atque etiam expellere, de consilio congregationis monachorum.

II. Novitius non probetur, nisi in monasterio, in quo plures monachi degunt, qui et monasticam regulam observant, et statutis temporibus canonicas preces, ceterosque ecclesiasticos ritus peragunt.

Novitiorum
probatio.

III. Habitent novitii in loco a ceteris separato; et curabit abbas generalis, ut pro novitiatu designetur monasterium determinatum, et in eo locus separatus.

Habitatio.

IV. Novitius ad biennium producat, neque quispiam ante expletum hoc spatium ad habitum admittatur, nisi ex causâ a congregatione hegumenorum probatâ, idque non ante expletum annum. Si vero novitius expleto biennio ad hoc minus idoneus reperiatur, omnino dimittendus est.

Tempus tyrocinii.

V. Novitius ante expletum aetatis annum sextumdecimum non suscipiatur; neque maior sit quadragesimoquinto. Pertinet autem ad congregationem hegumenorum in hoc casu, si aliunde noverit illum Ordini profuturum, sive in defectu aetatis sive in excessu dispensare, modo non sit minor annis quatuordecim.

Aetas admissionis.

VI. Novitium, primo oportet esse christianis parentibus natum, atque orthodoxum; quare, si ipse, aut alteruter eiusdem parentum, christianus non est, aut christianam fidem negavit, vel neophytus ad illam accessit, aut a catholicâ fide ad sectam haereticorum transiit, absque licentiâ congregationis generalis a nemine suscipiatur; qui vero haereticis aut schismaticis parentibus natus est, ab abbate monasterii suscipiendus non est, nisi de licentiâ abbatis generalis;

Conditiones.

Secundo, si excommunicatus, interdictus, suspensusve ab exercitio sui ordinis fuerit, ante absolutionem atque benedictionem proprii episcopi non recipiatur;

Tertio, non recipiatur novitius publice suspectus, vel delatus de criminibus spectantibus ad negotium fidei orthodoxae, vel de homicidio, aut enormi in re turpi delicto, neque notorie infamis, nisi certa sinceræ poenitentiae signa antea ostenderit et obtinuerit absolutionem aut dispensationem a legitimo superiore, prout de iure;

Quarto, nec recipiatur alieno aere obstrictus, neque reddendis de administratione

res alienasse rationibus obnoxius, neque in dicta sententia ex illo mulctatus, nisi creditoribus et magistratibus satisfecerit;

Quinto, nec coniugio ligatus, nisi de consensu coniugis, et facta coram episcopo separatione;

Sexto, nec in ecclesiastica dignitate constitutus, cui cura animarum annexa sit, nisi in manu sui praelati illam abdicaverit;

Septimo, nec nothus, neque alio vitio laborans irregularitatem inducente et processum ad sacros ordines impediante, nisi obtenta ab habente facultatem absolutione seu dispensatione;

Octavo, nec aeger corpore, nec morbo cuiusvis obnoxius, nec insanus, aut mentis minus compos suae; sed corpore sanus et integer sit, et interno externove vitio careat, quo ab ordinibus suscipiendis, aut exhibendo fratribus ministerio impediatur;

Nono, nec qui in alio monasterio aut Ordine professionem emisit, nisi petita a proprio praelato venia, et nostra generali congregatione annuente. Monachi vero, qui sua nobis monasteria superiorum permissu tradiderint, si Congregationem nostram optaverint, ad annum dumtaxat sunt probandi; quo peracto, rogatis congregationis monachorum de more suffragiis, ad professionem admittantur, locum vero post monachos, quos invenerunt, obtineant. Qui vero novitius in alio monasterio aut Ordine fuerit, non recipiatur nisi de licentia abbatis generalis.

Ponae contra
non admi-
dos recipientes.

vii. Abbas monasterii, antequam novitium admittat, exploret circa omnia praedicta, et examen fiat in congregatione monachorum. Si abbas novitium post praemissum examen admiserit, deinde vitium in eo deprehenderit, aut impedimentum quodlibet, continuo illum e monasterio dimittat. Si vero praedictum examen neglexerit, ab abbate generali graviter erit puniendus. Qui autem novitium susceperit, sciens impedimentum aliquod ex praedictis obstare, ex gradu suo excidat, qui id ausus fuerit, sine mora, nec ad ullum deinceps in religione gradum idoneus dignusve censeatur ipse, et omnes monachi, qui in Congregatione una cum illo

interfuertint, ad triennium, quo expleto a congregatione hegumenorum restitutionem obtineant. Novitius vero, eum in modum receptus, si nec dum professionem emisit, monasterio expellatur; sin autem professus fuerit, res ad congregationem hegumenorum devoluta censeatur, quae cum reverendissimo domino patriarcha aut legitimo superiore causam definiet.

viii. Debet insuper abbas de novitii aetate, indole, scientia, valetudine, causa vocationis ad statum religiosum, et ceteris huiusmodi cognoscere; idque fiat in congregatione monachorum.

De examine.

ix. Postquam ergo abbas cum monachorum congregatione admissionem novitii probavit, tum vero locum a fratribus separatim illi assignabit, ibique ad octo saltem dies citra habitus mutationem maneat, atque interea regulas Ordinis, statuta et consuetudines examinet. Et primum quidem novitius generalem peccatorum confessionem apud sacerdotem ad excipiendas saecularium confessiones ab episcopo approbatum obeat, atque sacram communionem percipiat. Postea, convocatis monachis, sive matutino sive vespertino tempore, abbas novitium induat tyronum habitu iuxta ritum Syriacum.

Ceterisque
praemittendis.

x. In quolibet monasterio habeatur liber, in quo abbas describat nomen novitii, cognomen, patriam, diem, mensem et annum quo habitum novitii suscepit. Similiter in codice adnotetur dies in quo professus est monasticum habitum suscipiendo. Et praedictus liber in archivio monasterii reponatur.

Admissionis
dies notanda.

xi. Tyrocinii annus supputandus erit a die, quo habitum novitii induerit, et prior tempore, potior sit in gradu. At sacerdos eum, qui sacerdos non est, praecedit, et diaconus non diaconum.

xii. Non liceat abbati, neque aliis, exigere aut accipere a novitiis quidquam pro ipsorum receptione ad probationem; sed nec pretium vestis ad probationem necessariae. Si vero novitius sponte quidpiam monasterio obtulerit, id porro palam et in publico conventu fiat, cedatque in communem monasterii usum.

Nihil ab ad-
mittendis reci-
piendum.

Novitiorum
vestes servan-
das usque ad
diem professio-
nis.

xiii. Novitiorum vestes resque omnes certo in loco reponantur, postquam in codicem singula relata fuerint, ipso novitio praesente una cum fratribus. Nec ulli liceat, inconsulto domino, quidpiam ex illis sibi usurpare aut monasterio applicare. Sed nec ipse novitius de rebus suis disponere valeat, probatione durante, aut aliter eorum usum cedere absque abbatis consensu. Si novitius ad saeculum redierit, res suas auferre non prohibetur; illas tamen repetere non poterit, quas sponte et expresse monasterio donaverit, aut si professio secuta fuerit.

xiv. Novitius ante professionem, quovis etiam brevissimo temporis spatio, potest de rebus et bonis suis pro arbitrio disponere: post factam vero professionem nullum illi remanet in ea dominium, nec item abbatis, sed illud ad Ordinem statim transire censetur.

Durante pro-
bationis tempo-
re ter fratrum
suffragia de eo
admittendo nec
ne roganda.

xv. Currente probationis tempore, ter de novitio fratrum suffragia rogentur: et primum quidem expleto tyrocinii anno: iterum vero post decimum octavum mensem: postremo post vigesimum quartum, hoc est elapso probationis biennio. Si in postrema congregatione fuerit approbatus, habitum suscipiat, quamvis in geminis prioribus congregationibus reprobatus fuisset; et e contrario, si in tertia reprobatus fuerit, dimittatur, nec priorum duarum congregationum ulla ratio habenda erit. Qui per annum dumtaxat, ut supra, probatur, de eo monachorum suffragia rogentur post sextum, nonum et duodecimum mensem. Qui per annum cum dimidio, post duodecimum, decimumquintum, et decimumoctavum mensem.

xvi. Suffragiis monachorum approbatus censetur qui vel unum pro receptione supra medietatem suffragium habet. Si vero suffragia fuerint paria pro receptione et pro reprobatione, iterum rogentur: sique adhuc paria fuerint, reprobatus censeatur.

Tyrocinii tem-
pore in mani-
festum crimen
lapsus efficien-
das.

xvii. Si forte novitius tyrocinii tempore in grave crimen publicum et manifestum prolapsus fuerit, re prius cum congregatione monachorum communicata, abbas illum sine mora eiiciat; ita tamen ut eius famae apud saeculares, quoad fieri poterit, consulatur.

xviii. Novitius postquam ad suscipiendum habitum in tertia congregatione approbatus fuerit, abbas illi habitus susceptionem ad triduum differat, quo intervallo habeat eundem de statu suo deliberare: utrum scilicet illi placeat vota emitte, aut contra, ad saeculum redire. Si evoluto triduo novitius staverit religiosam professionem emitte et monachus fieri, ad ecclesiam adducatur fratrum coetu deducente, atque coram abbate ad altaris latus assidente genua flectat, duobus saltem monachis professis praesentibus; et abbas de ipsius proposito ac mente illum interroget: sique habitum petierit, induatur iuxta ritum Syriacum, postquam pronuncia-verit hanc volorum formulam:

« Ego N. N. promitto ac voveo Deo omnipotenti et reverendissimo abbati generali N. N. eiusque successoribus obedientiam, castitatem et paupertatem voluntariam usque ad mortem, iuxta regulam et constitutiones Congregationis nostrae monasticae. Item promitto ac voveo, me nullam dignitatem quaesiturum sive in nostra Congregatione sive extra, nec ambiturum per me ipsum, nec per alios procuraturum, neque subdole aucupaturum, neque etiam acceptaturum, nisi ad id me coegerit imperium superioris mei, cui teneor obedire ».

Forma in-
ramenti ante
susceptionem
habitus emit-
tentis.

xix. Si novitius Ordinem deseruerit, atque ad saeculum fuerit reversus, seu sponte sua, seu congregationis monachorum suffragio dimissus, non erit iterum recipiendus, nisi annuente congregatione hegumenorum; sique horum permissu receptus, sponte sua, aut a congregatione monachorum dimissus fuerit, nunquam deinceps recipiatur. Qui vero post primam discessionem receptus fuerit, probationis eius anni a die reditus supputentur, nec prioris tyrocinii ulla ratio habeatur.

xx. Si novitius a proposito resilierit, et ad saeculum fuerit reversus, atque ibi ad sacros ordines eundem promoveri contigerit, sine congregationis generalis permissu recipiendus non est.

xxi. Nec abbas nec congregatio monachorum suffragia ferre potest pro admissione novitii ad professionem absque abbatis ge-

Ante emilen-
dam professio-
nem abbas ge-
neralis consen-

non requiritur moralis consensus vel expresso vel tacito, quousque hic sine legitima causa negare non debet: et, nisi expresso et nominatim negaverit, dare consensum censendus est.

xxii. Cum tempus probationis novitius expleverit, et professus fuerit, abbas ad generalem abbatem de eodem referat.

Novitii ad nullum ecclesiasticum ordinem admittendi.

xxiii. Non permittenda est novitio promotio ad ullum ordinem ecclesiasticum, neque abbati liceat eundem ad sacram ordinationem offerre. Qui novitium ad sacros ordines provehi concesserit, a gradu suo excidat, et novitius ad habitus susceptionem inhabilis censeatur.

xxiv. Novitius cum monachis professis suffragium non ferat, neque de rebus ad Ordinem spectantibus interrogetur: neque ullam dignitatem in Ordine habeat, dum probatur, sed ministeriis tantum monasterii addici potest. Probationis quoque tempore novitius a monasterio, in quo ad tyrocinium admissus fuerit, ad aliud monasterium non transferatur sine iusta causa, nec sine consilio congregationis monasterii, ubi moratur, et congregationis monasterii, quo transferendus est, et ex permissione abbatis generalis. Sic autem translatus, cum tempus probationis expleverit, pro eius admissione, eorum monachorum suffragia rogentur ubi moratur.

xxv. Novitius habitum gerat ab habitu monachorum professorum diversum; nec ante professionem habitum illorum induat.

De frequentia sacramentorum.

xxvi. Sacramenta Poenitentiae et Eucharistiae novitius quavis hebdomada semel saltem frequentet; neque a divinorum mysteriorum participatione prohibendus est sine consilio patris spiritualis ab abbate eidem assignati. Et si quidem sacerdos fuerit, a sacra oblatione quotidie peragenda suspendendus non est, nisi ex causa et consulto abbate.

xxvii. Si contingat novitium clericum missae inservire cum altero superioris gradus et loci, sive professus ille sit, sive novitius, epitrachelion, hoc est, clericalem stolam non induat, nisi clericus ille, qui loco graduque superior est, illud pariter induerit.

De silentio.

xxviii. Novitium decet silentium tenere

praesentibus abbate atque magistro, neque loqui nisi interpellatur, aut ex iusta legitimaque causa: neque cum saeculari, nisi abbate et magistro annuentibus, et alio monacho praesente.

xxix. Novitius mensae non assideat, nisi iussus ab abbate, aut a seniore inter fratres.

De reverentia senioribus.

Si contingat ipso sedente praeterire abbatem aut sacerdotem, statim assurgat, et iunctis in crucis modum supra pectus manibus, submissa cervice, oculisque in terram defixis, perstet, donec ille pertransierit. Pari submissione reverentiaque se gerat, abbate aut alio sacerdote ipsum alloquente; nec, nisi iussus, assideat.

xxx. Novitius ab abbate aut a magistro reprehensus, statim in genua procidat, tacitusque audiat arguentem, nec, nisi iussus, pro se verba faciat, aut sibi obiecta refellat: nec nisi illo iubente assurgat.

CAP. II. — De magistro novitiorum.

i. Magister novitiorum intelligat, rem esse magni momenti sibi commissam; quandoquidem ex prima institutione pendet maiore ex parte eorumdem profectus et spes nostri Ordinis. Curet igitur ut in dies per studium propriae perfectionis instrumentum aptius ad eos iuvandos reddatur.

ii. Amabilem se praestet, et vitae integritate ac discretionem ita se gerat, ut omnes novitii ad ipsum in suis tentationibus confidenter confugiant, eique res suas libere aperiant, et ab eo consolationem et auxilium in omnibus sperent.

iii. In domo probationis, monasterio coniuncta, vel in monasterio ipso (nam locum novitiorum separatim esse magis expediret) refecturium quidem sit commune, sed mensa aliqua novitiis designetur post omnes professos.

iv. Magister novitiorum privatas tantum poenitentias suis novitiis imponere poterit, publicas vero non nisi consulto abbate.

v. Habeat hic idem magister novitiorum potestatem ordinariam a praelatis absolvendi a casibus reservatis novitios suos; nisi abbati haec facultas aliqua de causa restringenda videretur, vel alteri concedenda; sed statutis anni temporibus, saltem bis in an-

Facultates magistri novitiorum.

no, extra ordinem confessarius novitiis offerendus est.

VI. Magistrum novitiorum versatum esse oportet in lectione librorum spiritualium, ut deceptiones, quae in spirituali vitâ accidunt, intelligat; novitiis vero eos tantum legendos tradet, quos ad eorum profectum conducere iudicabit, quique sint orthodoxi et ab Ecclesiâ Catholicâ non reprobati. Semihorae vero spatio eosdem docebit orationem mentalem et vocalem, doctrinam christianam, et regulas atque statuta nostri Ordinis, praesertim qua ratione accedere debeant ad sacramenta confessionis et eucharistiae, et quomodo horis canonicis et sacrae liturgiae interesse eos conveniat; qui autem litteras nesciunt, illos statutas preces recitare docebit.

VII. Abbatis est unum ex sacerdotibus monasterii, qui sit prae ceteris morum probitate et doctrinâ commendatus, magistrum novitiorum designare. Hunc autem, si negligentem in novitiis instituendis, aut minus prudentem in eis corrigendis deprehenderit, pro qualitate culpae puniat; idque coram professis, non coram novitiis fiat. Eum vero ab officio remove non poterit, nisi congregatione monachorum consultâ.

CAP. III. — De professis.

I. Postquam novitius professionem emisit, aliquandiu, abbatis arbitrio, sive in ministerio fratrum, sive in studiis litterarum exerceatur, ut appareat, an ad clericorum ordinem promovendus sit, an vero in laicorum coetu manere debeat; nemo enim in nostrâ Congregatione ante novitiatum ad statum clericorum sive laicorum deputatur, sed omnes indifferenter ad quemcumque statum admittuntur; et solum post peractam professionem, postque edita idoneitatis suae signa, ab abbate, consultâ monachorum congregatione, ad clericatum sive ad statum laicorum designantur. Hac tamen in re conscientia ipsius abbatis oneratur, ut nimirum et rationem idoneitatis uniuscuiusque habeat, et monasterii necessitatibus de conveniente numero sacerdotum, clericorum et laicorum consulat.

II. Antequam vero professus ad statum

aliquem determinetur, semper manent sub custodia et cura vicarii abbatis, et quantum fieri potest, nullam commercium habeat vel cum novitiis vel cum aliis monachis, nisi cum paribus et aequalibus suis, aut cum illis qui in eodem ministerio aut studiis illidem versantur.

III. Quamquam autem quis ab abbate ad statum clericorum deputatus sit, et ordinem etiam aliquem ecclesiasticum acceperit, intelligat tamen ad ulteriorem gradum sibi aditum nequaquam patere, nisi illum bonis moribus et comparatâ ex studiis scientiâ promeruerit. Abbatis igitur et congregationis monachorum arbitrio relinquitur, ut ipsum ab ulteriore ordine accipiendo ad tempus, vel etiam perpetuo, arceant; idque potissimum de ordinibus infra diaconatum intelligendum est; nam qui, servatis servandis, ad diaconatum promotus est, is a sacerdotio accipiendo, nisi urgentissimâ de causâ, nequaquam removeatur.

IV. Pari ratione, qui diu in ministerio laicorum deservit, si idoneus postea reperi fuerit, potest ab abbate et monachorum congregatione ad ordines etiam maiores promoveri; dummodo tamen, postquam ab abbate ad ministerium laicale addictus est, nec litteras didicerit, nec libros legerit, nisi ipso consulto.

CAP. IV. — De clericis studentibus et magistris.

I. Nemo ad ordinem ecclesiasticum promoveatur, nisi aetate a sacris Conciliis praescriptâ, aut dispensatione a legitimo superiore obtentâ, et de licentiâ congregationis monachorum atque abbatis, qui ordinandum cum litteris testimonialibus ad episcopum loci, aut ad reverendissimum dominum patriarcham mittere debet, tenoris sequentis:

Reverendissime ac religiosissime domine N. episcopo civitatis N., aut, Beatissime patriarcha noster, domine N. — Nos abbas et monachi Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani monasterii N. testamur reverendum patrem N. monachum professum nostri Ordinis in legitimâ aetate constitutum (vel dispensationem aetatis hic annexam habentem) et sufficienti doctrinâ bonisque mori-

Tenor testimonialium promovendis.

Monachi non nisi post emissionem professionem ac statum clericorum vel laicorum admittendi.

has praedictas, nullaque impedimento inter-
tito, dignum fore qui ordinem N. e re-
sponsione dominationis tuae (et a hostili-
tate tua) accipiat. Quarebrom has ei litteras
potentes dedimus, sigillo monasterii nostri
munitas, et subscriptione nostri abbatis fir-
metas, die N., mense N., anno N. *Loca et sigilli.*

N. abbas monasterii N.

ii. In libro monasterii adnotabitur nomen
ordinati et episcopi ordinantis, et dies,
mensis et annus.

Nemo ordina-
tus inconsulta
abbate.

iii. Si quis ex professis permiserit se or-
dinari absque licentia abbatis et congrega-
tionis monachorum, negotium eius ad ab-
batem generalem deferatur, qui illum ab
exercitio ordinis suspendat, aliisque poenis
plectat, salva indulgentia quam ei reveren-
dissimus dominus patriarcha concesserit.

iv. In quolibet monasterio clericis ab ab-
bate magister deputetur, qui eos doceat, et
ipsi litteras diligenter excolant, quarum
ope choro deservire valeant, et sacerdotii
onera digne ferre, eiusque munera pro di-
gnitate exequi.

In qualibet
provincia des-
ignandum mo-
nasterium ad
excolenda stu-
dia.

v. In qualibet provincia, si fieri potest,
unum ex monasteriis frequentioribus ab ab-
bate generali ad excolenda studia designe-
tur, in quo, praeter magistrum grammaticae,
sint etiam alii duo magistri, alter dialecti-
cae et philosophiae, et alter theologiae, vel
saltem unus magister, post peractum gram-
maticae, dialecticae et philosophiae curri-
culum, sacram, theologiam exponat et do-
gmaticam praesertim, atque moralem, iuxta
methodum ab eodem abbate generali prae-
scribendam. Praeterea constituatur prae-
fectus studiorum, cuius cura esse debet, ut
tum a scholaribus tum ab horum magistris
statutus ordo et regula studiorum servetur;
idemque praeerit omnibus actibus litterariis
et examinationibus scholarium. Etsi autem
abbatem generalem spectat tam praefectum
studiorum quam magistros praedictos depu-
tare, in mortis tamen aut infirmitatis ali-
cuius eorum casu, congregatio monachorum
una cum abbate illius monasterii alium in
eius locum subrogare poterit, donec abbas
generalis consulatur: cuius erit spatium et-
iam annorum assignare, quo grammaticae,

philosophiae et sacrae theologiae studium
perficiatur, distributionem quoque temporis
tam matutini quam pomeridiani, et vacatio-
nes per hebdomadas et annum; ita tamen
ut neque horarum canonicarum et sacrae
liturgiae tempora, aliaque monastica exer-
citia, a communi regula et constitutionibus
praescripta, perturbentur, neque vires stu-
dentium aut magistrorum opprimantur.

vi. Quolibet mense disputatio publica fiat,
et bis in anno examen; diebus autem domi-
nicis habeantur collationes vel de Sacra Scri-
ptura, vel de casibus conscientiae, aut con-
troversiis in Oriente vigentibus adversus
schismaticos, haereticos et infideles iuxta
directionem praefecti studiorum.

vii. Praeter syriacam et arabicam linguam,
quas necessariò callere debent, curabunt
etiam discere hebraicam, graecam et latinam,
ut sacras Scripturas et patres doctoresque
legere atque interpretari valeant.

Studium lin-
guarum sacra-
rum.

viii. Omnia ad studium necessaria subsi-
dia ab abbate studentibus procurentur. Stu-
dentes vero curent: primò, ut animi puri-
tatem et rectam in studiis intensionem ha-
beant; secundò, ut fervor studiorum non
extinguat aut minuat amorem solidarum
virtutum; tertio, ut iis facultatibus operam
dent, eosque audiant magistros, quos abbas
destinabit; quarto, ut horas, studio tam
communi quam privato attributas, diligenter
observent; quinto, ut si magistros studiorum
causa convenire dehent, horam certam ab
abbate destinatam habeant, extra quam illo-
rum cellas sine peculiari facultate non adeant.

ix. In nostra Congregatione nullus gradus
aut praerogativa magistris aliisve debetur,
sed solum abbati generali; negumenis et
abbatibus provinciarum atque monasterio-
rum, donec in ea dignitate fuerint; postea
sacerdotibus professis iuxta tempus profes-
sionis; deinde clericis item professis; ac
postremo laicis. Abbas tamen generalis cu-
rabit, pro laborum et meritum ratione,
tam magistros quam alios quoscumque sa-
cerdotes monachos remunerari eos vel mo-
nasteriis praeficiendo, vel ab oneribus quae
iunioribus imponi solent, eximendo.

Magistris vero
nullam praero-
gativam conce-
dit.

x. Nemo ex monachis librum aliquem, Nihil scriben-

dem, vel publi-
candum in con-
silio abbate.

aut tractatum, aut orationem, sive concionem scribat, nisi consulte abbate, qui opus per se legat, aut alicui ex magistris legendum committat. Illud autem in publicum prodire aut typis imprimi non licebit, nisi prius ab abbate generali et episcopo, aut reverendissimo domino patriarcha probatum fuerit.

CAP. V. — *De sacerdotibus.*

I. Quae de disciplina religiosa et instituto nostro servanda omnibus proposita sunt, ea sacerdotes pro ratione sui gradus sibi praecipue dicta existiment et observent.

II. Divinum officium nitantur attente, devote et opportuno tempore recitare, et ad chorum cum ceteris convenire statutis horis: caeremonias sacrae liturgiae aliarumque ecclesiasticarum functionum accurate discant et observent, sintque hac in re uniformes, patriarchalem sibi ecclesiam tamquam normam proponentes: cantus etiam ecclesiasticos calleant. Sic demum in liturgiâ divinisque officiis celebrandis pronuntiationem, cantum et quamcumque aliam exteriorem actionem moderentur, ut non minus aliorum aedificationi, quam propriae devotioni serviant.

Animarum cura
non accipienda.

III. Curam animarum nemo ex nostris suscipiat, neque in iis, quae parochorum aut episcoporum iuris sunt, se immisceat. Si quando autem ab episcopo aut reverendissimo domino patriarchâ iussus fuerit abbas monasterii, ut ipse vel aliquis monachorum in monasterio, aut in vicinis sive remotis locis populum doceat vel confessiones audiat, aut alia quaecumque sacramenta administret, ab eo facultatem in scriptis habere curet.

De audiendis
saecularium
confessionibus.

IV. Nemo ad confessiones nostrorum audiendas accedat, nisi ab abbate deputatus, qui simul intelligat quam facultatem ad hoc munus habeat. Saecularium vero confessiones nemo audiat, nisi obtentâ episcopi licentiâ. Perspectos autem unusquisque habeat casus reservatos tum reverendissimo domino patriarchae et episcopo tum abbati generali.

V. In casibus conscientiae, iisque praesertim qui ad censuras, restitutiones et

casus reservatos pertinent, se se diligenter exercent, earumque rerum compendia et brevem interrogandi methodum, et contra singulorum peccatorum species remedia salutaria ex sacris praesertim canonibus comparare studeant, collationesque de praedictis inter se diebus festis habeant.

VI. Confessarii ita audiant poenitentes, ut mutuum aspectum fugiant. Quod si locus non erit huiusmodi ut tabula confessarium a poenite divinat, manu interpositâ inter faciem propriam et poenitentem, qui ad latus genua flectere debet, id praestabit. In audiendis vero seminarum confessionibus severos potius quam familiares se exhibeant, ita tamen ut paterna quaedam et spiritualis gravitas in eis eluceat. Nemini autem petere aut accipere quidquam liceat, sive ab iis quorum confessiones audiverit, sive ab aliis, quod in pauperes distribuat, vel alteri satisfactionis nomine restituat, in scio et inconsulto abbate.

VII. Qui vocantur ad eos iuvandos, qui morti vicini sunt, ea in promptu habeant, quae eo tempore ad salutem animarum usui esse possint. Caveant autem, ne quem sermonem de loco sepulturae in coemeterio monasterii eligendo, aut de haereditate vel eleemosynâ monachis relinquendâ infirmo iniciant.

VIII. Nemo ex nostris ad ullam archipresbyteri, periodontae, aut chorepiscopi dignitatem se promoveri sinat, sed sacro presbyteratus ordine contenti sint omnes, etiam abbates. Si vero reverendissimus dominus patriarcha voluerit, abbates eam benedictionem recipere poterunt.

CAP. VI. — *De monachis laicis.*

I. Intelligant omnes, primum vocationis monasticae finem esse inservire divinae maiestati, et propriam salutem procurare, illudque ministerium obire quod ex obedientia sibi commissum fuerit. Contenti ergo sint statu laicali, ad quem ipsos abbas et monachorum congregatio destinaverit; et in praescripto sibi ministerio sic vitam omnem exigant, ut sibi persuadeant se in ea re obsequium praestare Creatori, ob cuius amorem schema monasticum induerunt.

De precibus
a laicis dicen-
dis.

ii. Qui vespere legere et canere norant, divina officia in choro statim horis cum ceteris persolvant. Qui vero arabice tantum, horas diurnas et nocturnas ad usum laicorum compositas legant. Qui autem legere nesciant, certam precam vel psalmorum numerum, ab abbate sibi praescriptum, ad singulas horas memoriter recitare discant. Quae in re ministerii uniuscuiusque ratio habebitur, ac praesertim eorum qui in laboriosis exercitationibus occupantur, quippe qui vel prima luce monasterio ad opus egrediuntur, vel usque ad vespeream regredi nequeunt; his enim, horarum loco, certas preces abbas constituet privatim recitandas; omnes tamen, qui legitimam causam impediti non sunt, quotidie divinae liturgiae intersint.

iii. Postquam sui officii ministeriis satisfecerint, si quid vacui temporis superfuerit, id totum in alias exercitationes spirituales aut corporales impendant; eiusque rei causa abbatem adibunt, ut ipsius voluntatem exquirant.

iv. Curent peculiari studio erga omnes clericos, et praecipue in sacris ordinibus existentes, respectum humilitatemque exhibere, idque multo magis erga sacerdotalem ordinem, sciantque, quod, etiamsi professi sint, in sacris tamen functionibus cedere debent clericis etiam novitiis, ecclesiastico habitu indutis.

Laici ad omnes
dignitates praeterquam abba-
tis eligibiles.

v. Quia tamen patres nostri, statu laicali vel minoribus ordinibus aut diaconatu tantum contenti, Deo servisse, fratribusque praefuisse noscuntur, ideo monachos laicos vel clericos aut diaconos, scientia sufficienti praeditos et regimini idoneos, non omnino ab officiis, etiam insignibus, excludimus, sed posse eos tam ab abbate generali et congregatione hegumenorum, quam ab abbate et congregatione monachorum, atque etiam a congregatione generali eligi in hegumenos, oeconomos, procuratores et consultores, et ad alias similes dignitates promoveri, declaramus: hac tamen salva conditione, ut nunquam in abbatem generalem aut abbatem provinciae sive monasterii, qui

1 Male edit. Main. legit quique (R. T.).

sacerdotes esse debent, eligantur. Qui autem eo, quem diximus, modo electus fuerit hegumenus, intelligat sibi primum post sacerdotes locum convenire extra congregationes; in congregationibus vero post hegumenos sacerdotes, et ante omnes alios, etiam sacerdotes.

vi. Caveant monachi laici, ne quid sibi capiant, aut aliis dent, commodent, mittant, aut quidquam huiusmodi faciant, absque expressa licentia abbatis, aut eius qui operi praest.

vii. Librum nullum retinere aut legere iis licebit sine abbatis licentia, cuius prudentiae erit eos illis legendos assignare qui magis ad spirituales ipsorum profectum expedire videbuntur.

CAP. VII. — De ordine domestico et de honestate extra monasterium servanda.

i. In unoquoque monasterio distributio horarum in tabella describatur, et in loco patente ponatur, in qua secundum anni tempora diligenter notentur horae chori, id est vesperearum, completorii, nocturni, matutini cum tertia et sexta atque nona; item horae liturgiarum privatarum et solemniarum; item horae prandii et coenae; denique hora operis manuum sive ministeriorum aut studii, et hora qua fratres cubitum eunt, usque ad signum quo excitantur.

De horarum
distributione.

ii. Ab abbate constituatur monachus, sive vicarius, sive alius quicumque, cuius officium erit tempore orationi et reliquis exercitiis assignato observare num omnes iis vacent: item observare omnia quae ad honestatem et decentiam externam pertinent, ecclesiam et monasterium in locis publicis perlustrando; et si quid inconveniensprehenderit, ad abbatem referat.

Vicarii monia

iii. Ad mensam habeatur lectio; silentium autem nunquam ab abbate dispensetur. Si quem vero extraneum ecclesiasticum aut saecularem contigerit ad monasterium divertere, ipse abbas solus, vel adhibito aliquo alio monacho, pro illius viri dignitate poterit simul cum illo cibum sumere; idque, si fieri poterit, extra refectory; alioquin vel ante vel postquam monachi in refectory cibum sumpserint.

In refectory
semper servan-
dum silentium.

iv. Cum monachus de monasterio exire non debeat nisi socio adhibito, quem sibi abbas assignaverit, advertat abbas, ut sic socios accomodet, ne sociis graves sint aut molesti, neque nimia familiares aut suspecti.

v. Nisi necessitas coegerit (quae tamen ab abbate erit cognoscenda et probanda) monachi ad ministeria sive ad studium intra monasterium addicti, de monasterio egredi non permittantur, nisi bis in hebdomada, et cum interpolatione dierum, peractisque prius ministeriis necessariis; idque ita ab abbate per turnum distribuatur, ut et disciplina regularis in monasterio nihil detrimenti capiat, et omnibus per hebdomadam monachis facultas exeundi e monasterio aequaliter detur. Diebus autem dominicis et festis maioribus nemo possit veniam exeundi obtinere, nisi celebratis prius divinis officiis, aut eo dumtaxat temporis spatio quod a divinis officiis vacuum est.

vi. E monasterio egressi, honestatem et modestiam incessu, manibus, colloquio, oculis exhibeant; loca remotiora et ecclesias minus frequentes adeant; personas, vias, aedes, officinas suspectas aut infames devitent; cum saecularibus non tantum familiaritatis habeant, ut vel secreta monasterii his revelent, vel ex frequenti eorum conversatione a monastica disciplina relaxentur: multoque magis a seminarum colloquio abstineant, neque eas invisant, aut ad illas scribant, nisi in magnâ necessitate, aut cum spe magni profectus spiritualis, et consulto expresse abbate.

Contra am-
bientes.

vii. Non permittat abbas, ut monachi munuscula offerant magistratibus, aut eorum aulas frequentent, aut amicitias quocumque modo ambiant; praesertim si deprehenderit eos hac viâ ad ecclesiasticam dignitatem vel in religione gradum prorepere. Si quem vero huius ambitus reum invenerit, graviter puniat et ad abbatem generalem deferat. Idem de abbate dicendum, si praeter consuetas et necessarias magnatum visitationes munerumque oblationes, vel quid novum introducere tentaverit, vel ipse magnatum amicitias plus aequo captare deprehensus fuerit.

CAP. VIII. — De fundatione monasteriorum et receptione hospitum, deque aliâ monachorum regulatione.

i. Nullum monasterium, nisi accedente consensu et benedictione episcopi et reverendissimi domini patriarchae, et de licentia abbatia generalis atque hegumenorum, nobis a fundatoribus aut patronis oblatum accipere debemus, vel de novo fundare possumus. Quisquis vero abbas, sive propria sive congregationis etiam monachorum auctoritate id fecerit, poenae gravioris culpae subiaceat in religione, si licentia tantum abbatia generalis et hegumenorum defuerit; et puniatur etiam ab episcopo et a reverendissimo domino patriarcha, si absque horum consensu id factum fuerit; omnesque monachi, abbati consentientes, eidem poenae subiaceant; et actus monastici ibidem facti, ut novitiorum admissio ac professio, irriti et inanes declarantur.

Monasteria non recipienda sine expresse episcopi et patriarchae consensu.

ii. Illud vero solum monasterium fundare vel accipere, ut supra, nobis licet in quo monastica disciplina observari possit, et sufficiens monachorum numerus ali: idque vel ex annuis redditibus monasterio legatis, vel ex terrae fundo, de quo ex labore manuum vivere possint.

iii. Omne monasterium, quod monachi nostrae congregationis inhabitant, honestâ clausurâ muniatur. Sic autem sit clausum, ut mulieribus cuiuscumque dignitatis aut ordinis nullâ ratione pateat.

Introitus in monasteria mulieribus interdicendus.

iv. Extra ipsius monasterii clausuram, vel in loco intra monasterium ad id destinato, hospitium erigatur, in quo hospites ad nos divertentes accipi possint: et mulieres quidem in loco valde remoto ac prorsus separato a viris et a monasterio. Neque abbas, neque congregatio monachorum potest alicui, vel ecclesiastico vel saeculari, cellam in ipso monasterio vel ad breve tempus assignare, nisi in hospitio locus omnino defuerit, aut personae accipiendae minime convenerit, ut cum episcopus aut reverendissimus dominus patriarcha ad nos divertit.

De hospitio et hospitibus.

v. Nulli abbati aut oeconomio licebit monasterium aere alieno gravare absque inevitabili necessitate, nec vendere aut com-

De aere alieno non accipiendo, monasterii rebus non alienandis, etc.

antem, vel quavis modo alienare possessiones, fundos, aut agros, census, monasterio donatos aut acquiritos, sub poena depositionis ab officio, et inhabilitationis tam abbatia quam oeconomum et monachorum, si assensum ad hoc praebuerint, nisi obtentâ prius facultate ab iis ad quos spectat, et consensu abbatis generalis.

De redditibus
fundorum in
strumentis etc.

vi. Pecuniae exactae de redditibus monasterii, aut a benefactoribus monasterio donatae, non retineantur in manu cuiusquam, sed in arca stolidim reponantur sub duplici clave, quarum una sit penes abbatem, altera penes oeconomum. Item instrumenta fundorum monasterii, vel rerum donatarum aut testamentorum clausulae, aut alia quaecumque documenta ad res temporales monasterii spectantia, in publicâ formâ redacta, in arca vel in archivio communi reponantur sub duplici clave, ut supra.

Res monachis
quolibet modo
provenientes
monasterio ap-
plicentur.

vii. Quaecumque monacho professo donantur, sive ex haereditate proveniunt, tam mobilia quam immobilia, omnia monasterio statim et sine dilatione applicentur; usus tamen aliquarum rerum, ut librorum, ei concedi poterit ex licentiâ abbatis: ita tamen, ut ex eo usu paupertas religiosa non laedatur, neque murmuratio aut aemulatio in ceteris fratribus oriatur.

viii. Inventarium bonorum tam mobilium quam immobilium in omnibus monasteriis, fideliter et accurate descriptum, in archivio conservetur, et unum illius exemplar ad abbatem generalem mittatur. Item habeatur inventarium onerum sive obligationum erga fundatores et benefactores tam vivos quam defunctos, quibus abbas satisfieri diligenter curet.

De translatione
monachorum.

ix. Monasteria nostra ita sint invicem coniuncta, ut monachi possint, abbatis generalis arbitrio, ex uno in alterum libere transferri, et ubicumque is voluerit, ad tempus vel perpetuo collocari. Eius tamen prudentiae erit, ut non temere monachos sic transferat, sed habitâ ratione necessitatis monachorum et monasteriorum, et consultis prius, si fieri poterit, aut expedire iudicaverit, abbatibus, qui debent ipsum de statu suorum monachorum ac monasteriorum certio-

rum facere. Res vero mobilia aut immobilia prius monasterii ad alterum nequaquam transferantur: maxime si a fundatoribus ea fuerint certo loco assignata; sed quae monachorum labore, vel ex haereditate consanguineorum, aut donatione amicorum cuiquam eorum factâ, ad monasterii redditus accesserint, iis poterit abbas generalis necessitatibus monasteriorum indigentium prudenter subvenire: sic tamen ut abbates occasionem inde non arripiant monasteria sua negligenter administrandi.

x. Si abbas experimento compererit, quendam suorum monachorum vel caeli inclementiam ferre non posse, vel aliâ quacumque de causâ communitati expedire ut inde discedat, et ad aliud monasterium proficiscatur, de consilio congregationis monachorum abbatem generalem admoneat, qui illum pro suâ prudentiâ ad aliud monasterium migrare iubebit. Si vero in longinquâ regione fuerint, itaut abbas generalis consuli tempore opportuno nequiverit, tunc abbas de consensu congregationis monachorum mittere poterit monachum cum litteris ad abbatem generalem, qui illum in quodcumque voluerit monasterium transferet. Sive autem ob infirmitatem, sive ob pravos mores dimissus fuerit monachus, omnia, quae ad iter necessaria erunt, magnâ charitatis significatione subministrentur ab eo monasterio, unde dimittitur. Si vero in commodum et utilitatem alterius monasterii mittitur, illius sumptibus et expensis mittetur. Caveant tamen frequentes monachorum translationes, ne monasteriis oneri sint; nec illas sine necessitate fieri permittant.

xi. Quemadmodum nulli monachorum licet decedere de monasterio, in quo per abbatem generalem collocatus est; ita nulli abbatum fas erit advenientem monachum recipere, nisi licentiâ proprii abbatis, aut abbatis generalis in scriptis obtentâ; alioquin, tam qui recepit, quam qui recipitur, poenam monachorum vagorum subeant arbitrio abbatis generalis. Si quis vero monachus a proprio abbate, vel a fratribus eius monasterii, in quo versatur, se iniuriam aut persecutionem pati affirmaverit, volue-

Nellus in mo-
nasteria reci-
piendus nisi
scriptam abba-
tis licentiam
proferat.

ritque abbatem generalem adire, non idcirco ei licebit, inconsulto eodem abbate generali, aut saltem abbate et congregatione monachorum sui monasterii annuente, e monasterio proficisci; sed debet ad ipsum abbatem generalem scribere, et licentiam ab illo primum obtinere, alias ab eodem abbate generali tamquam vagus puniatur.

De non vagando extra propriam provinciam.

XII. Nullus, etiamsi abbas fuerit, possit ire extra suam provinciam quocumque titulo vel praetextu, neque ad parentes, consanguineos vel affines, neque ullam peregrinationem, etiam sacram, suscipere, absque speciali licentiâ abbatis generalis; neque ex uno monasterio ad aliud se transferre, etiam pro rebus proprii monasterii, absque consensu congregationis monachorum; nisi monasterium, ad quod se confert, adeo vicinum sit, ut uno die ire ad illud et redire ad proprium monasterium valeat. Si quis abbas huic constitutioni contraverit, ab abbate generali puniatur. Ceteri vero monachi non abbates, qui sine licentiâ abbatum suorum de uno monasterio in aliud pergunt, vel peregrinationem suscipiunt, in monasterio includantur arbitrio abbatis, qui ieiunium insuper illis ad tempus praescribat.

De non quiescendo.

XIII. Nulli tam monachorum quam abbatum licebit ostiatim, aut per pagos sive per ecclesias mendicare. Si tamen aliqua necessitas urgens suaserit aliquid petendum ab aliquâ personâ, id fiat religiose et modeste per monachos ab abbate designatos. Si vero per pagos vel civitates propter gravem monasterii necessitatem mendicandum fuerit, id non fiat nisi ex licentiâ ab episcopo et reverendissimo domino patriarchâ in scriptis habendâ.

CAP. IX. De subiectione erga praelatos.

De subiectione Romano Pontifici.

I. Cum noster Ordo in medio nationum haereticarum et infidelium versetur, atque ab universalis Ecclesiae capite marium terrarumque spatiis disiunctus sit, diligentissime curent abbas generalis, hegumeni et abbates monasteriorum atque provinciarum, eorumque vicarii, ne aut ex locorum distantia aut proximarum gentium consuetudine charitas atque devotio monachorum erga

sanctam Petri apostolicam principis ecclesiam et Romanos Pontifices quoque eodem refrigeret; quin sedulo astagant, ut omnes monachi intelligant, obedientiam et obsequium erga Sedem Apostolicam Romanam esse velut nostrae religionis fundamentum et characterem, quo a ceteris Orientis nationibus Syri Maronitae se discerni voluerunt. Pretiosissimum itaque hoc maiorum nostrorum depositum custodire summo opere nitantur, et omni ope contendunt ut tum verbo tum opere tales se esse palam et publice fateantur, quales eos esse oportet, qui officii sui et beneficiorum ab Ecclesia Romana acceptorum haudquaquam immemores sunt. Et quoniam divino mandato iubemur proximi etiam nostri salutem curare, diligentissime studeant, antiquorum nostrorum patrum, ac praesertim monachorum S. Maronis, qui pro catholica religione strenue decertarunt, vestigiis inhaerendo, occasiones captare ad orthodoxae fidei propagationem, et ad profectum nationum ab Ecclesia catholica dissidentium, inter quas versantur; neve earumdem desperent aut negligent conversionem, sed cum omni charitate et patientiâ, divino adiutorio freti, procurare illam opportune arguendo, increpando, obsecrando nitantur.

II. Honorent quoque, post Summos Romanos Pontifices, matrem suam Antiochenam ecclesiam, et reverendissimum dominum patriarcham, toti nationi Ordinique nostro ab eadem Romana Ecclesia praepositum: cui, tamquam patri, peculiari affectu et devotione addicti sint, eiusque decretis et constitutionibus omnibus, quae Fidei Catholicae aut Romanis Pontificibus non adversantur, pareant et obtemperant. Nomen quoque eius post Romanum Pontificem tam in sacra liturgia quam in divinis officiis de more commemorent. In rebus dubiis et gravibus, quae Ordinem nostrum concernunt, illum consulant. Antequam congregatio generalis fiat, eius benedictio ab abbate generali petatur; postquam facta est, electi abbas generalis et hegumeni ipsum adeant, benedictionem accepturi: si opera nostra in rebus ecclesiasticis aut temporalibus ad sedem patriarcha-

Patriarchae Antiocheno.

huc Antichoricos spiritibus ut voluerit, perire non possunt. Nullum cum ipsis aut reliquis saecularibus familiam habeat; neque in rubus, ad eius aive praetorum auctoritatem pertinentibus, se immisceant, sed meminerint, se illius et praelatorum, in quorum diocesis versantur, obsequentissimos filios esse. Si quis huic regulae quoque modo contravenisse compertus fuerit, severissime puniatur.

Kt episcopo
loci.

III. Post reverendissimum dominum patriarcham, episcopo loci debitum honorem et obsequium deferant, eius quoque nomen in sacris diptychis recitantes. Sacramenta exteris non administrent, neque conciones ad illos habeant, aut catecheses faciant, aut ullum ministerium sacrum publicum obeant ad populum, sine expressa eius licentia.

IV. Episcopos, chorepiscopos, archipresbyteros et parochos, omnesque tam reverendissimi domini patriarchae, quam episcopi ordinarii ecclesiasticos ministros, quo par est, honore prosequantur. In eorum officiis sese ne immisceant, neve sacram ullam functionem cum saecularibus vel erga saeculares exerceant nisi iussu episcopi, et beneplacito parochorum; curam animarum perpetuam monachi ne gerant, neque etiam ad tempus in civitatibus sine licentia reverendissimi domini patriarchae et episcopi ordinario: in pagis vero, ac praesertim in locis monasterio contiguis, possunt, si episcopus voluerit, ad tempus supplere absentiam vel defectum parochorum, sacramenta necessaria administrando, concionando, et catecheses faciendo.

De non impli-
candu se in ne-
gotiis saecula-
rum.

V. Quomodo autem monachi cum principibus et potestatibus saeculi se gerere debeant, monet Apostolus, inquit: *Omnis anima potestatibus sublimioribus subdita sit, non solum propter iram, sed etiam propter conscientiam; nec tantum bonis et modestis, sed etiam discolis.* Reddere autem iubemur omnibus debita; cui tributum, tributum; cui vectigal, vectigal: cui timorem, timorem; cui honorem, honorem. Si quis igitur principum saecularium contigerit ad nostra monasteria divertere, maxime si fidelis fuerit, omni ho-

1 Videtur legendum habeant (A. 7).

more illum prosequantur. In negotiis tamen magnatum nequaquam se ingerant: nemo enim militans illos, simpliciter ac negotiis saecularibus; neque eorum aulas frequentant aut amicitias ambiat; multoque minus eorum opera aut patrocinio adversus ecclesiasticas potestates utantur. Si quid vero cum illis circa bona temporalia monasteriorum agendum aut transigendum erit, id ab abbate aut oeconomo sic fiat, ut religiosae humilitatis nunquam obliviscatur. Curent denique, quantum fieri poterit, ut monasteriorum fundi possessionesque a tributis et vectigalibus immunes sint.

CAP. X. — *De iis, quae observari debent in exigenda ab abbatibus et reddenda a monachis ratione conscientiae,*

I. Cum huius regulae finis sit spirituale auxilium monachorum, abbas summo opere caveat, ne vitio suo eadem fratribus gravis et intoleranda fiat, atque ab eius observatione paulatim avertantur cum magno suarum animarum atque Ordinis detrimento. In hoc proinde casu se patrem exhibeat, adeo ut monachus ad ipsum cum filiali fiducia recurrere assuescat.

II. Non est cogendus monachus, ut conscientiam suam abbati aperiat in iis rebus, de quibus confessus est aut confiteri debet apud sacerdotem. Omnia autem, quae abbati in hac materia revelantur, intelligat ea sibi sub secreto naturali dicta: quod tamen de iis dumtaxat intelligendum est, quae quis de se ipso suisque defectibus aut tentationibus abbati aperit; quae enim de aliis monachis denunciat, ea sub secretum non cadunt, nisi quoad personam denunciantis.

De secreto
servando in re-
bus conscien-
tiam respicien-
tibus.

III. Hoc secretum abbas cautissime servet, nec faciat quidquam ex notitia inde habita quoad res denunciantis, nisi expressam ab eodem habuerit facultatem. Si quis vero huius secreti fidem quovis modo fregisse convictus fuerit, denunciatur abbati generali, qui delinquentem severe punit. Hinc abbas vel praefectus rerum spiritualium sataget ut fratres intelligant poenas impositas fractioni praedicti sigilli, ut inde metum omnem deponant, et ad usum huius praxis promptiores reddantur.

iv. In domesticis exhortationibus ab abbate incalceatur tam sanctus et laudabilis mos a sanctis patribus nostris inductus, et a summis suis maxime commendatus. Item eius necessitas et utilitas non solum ad privatam, sed etiam ad commune bonum spirituale ostendatur.

De aperienda
abbati con-
scientia.

v. Unusquisque igitur magnam cum humilitate, sub sigillo secreti naturalis, aut quacumque ratione ei placuerit, totam animam suam abbati manifestam faciat, aperiendo defectus suos, eos praesertim quibus magis gravatur. Quos vero in fratribus suis deprehenderit defectus, eidem abbati revelet, ut congruum remedium aptare possit.

vi. Capita autem, quibus conscientiae propriae ratio reddenda erit, haec fere sunt, ex quibus cum ea retulerit quae ad plenam sui manifestationem dicenda putaverit, petat ab abbate ut se ipsum interrogando iuvet ac suppleat, si quid esse iudicet quod ad maiorem ipsius monachi profectum opportunum esse videatur:

De quibus re-
bus reddenda
ratio.

Primò: An vivat contentus iuxta suam vocationem, et quomodo se habeat circa vota substantialia religionis.

Secundò: An sentiat aliquas animi perturbationes, tentationes molestas, et de facilitate seu difficultate et modo eis resistendi, et ad quos affectus vel peccata sit magis propensus et incitatus; et quomodo observet quae ex constitutionibus et regulis tum communibus tum officii sui ad ipsum pertinent.

Tertiò: Quomodo rebus spiritualibus sit affectus, quarum virtutum studio praecipue intentus, quantum temporis orationi tribuat, et tum vocali, an potius mentali iuvetur; num in exercitio rerum spiritualium consolationem habeat, an vero contrà, desolationem et vagationem mentis patiat; de fructu, quem ex sacra communione, confessione et aliis exercitiis spiritualibus percipiat; de mortificationibus, poenitentiis et aliis quae faciunt ad spiritus profectum, et in specie de praeparatione ad iniurias et alia molesta aequo animo ferenda.

Quartò: De fratribus, et quomodo ex eorum conversatione proficiat in Domino,

et an alicui sit plus familiaris quam aliis; an aversionem animi sentiat ab aliquo, et an offensus sit in aliquo a quoquam, et quomodo sit affectus erga omnes.

Quintò: Num post ultimam rationem conscientiae, quam reddidit, maiorem aut minorem fructum fecerit.

vii. Quod monachus cum abbate, idem praestare debet abbas cum aliquo ex monachis circa rationem conscientiae propriae reddendam.

CAP. XI. — De renovatione votorum.

i. Ut firmitus monastica disciplina retineatur, monachi nostri in die festo sancti patris Antonii die xvii mensis ianuarii vota solemniter quolibet anno renovent hoc modo:

Quotannis re-
novanda vota.

ii. In Congregatione monachorum una hebdomada ante festum sancti patris nostri Antonii abbas moneat omnes religiosos de futura votorum renovatione, ut unusquisque se praeparet ad confessionem sacramentalem in pervigilio festi vel ipso die faciendam, ubi, communione fratrum ac liturgia absolutà, congregentur omnes in locum a saecularibus separatum, in quo abbas faciat brevem adhortationem de votis mox renovandis: deinde cantatis litanis B. Virginis Mariae, et recitatis secreto oratione dominicà et salutatione angelicà, ipse abbas flexis genibus coram altari legat clarà voce sequentem formulam:

« Ego N. N. renovo meam professionem monasticam, et promitto Deo omnipotenti, beatissimae Virgini Mariae, sancto patri nostri Antonio, et reverendissimo meo abbati generali N. N. eiusque successoribus obedientiam, paupertatem et castitatem usque ad mortem iuxta regulam et constitutiones nostras. Item promitto, me nullam dignitatem sive in Ordine nostro monastico sive extra ambiturum, vel postulaturum per me ipsum aut per alios, seu acceptaturum, nisi iussu superiorum ».

Formula, ac
caeremoniae in
votorum renova-
tione.

Si sit abbas generalis, omittat ea verba, et reverendissimo meo abbati generali, eiusque successoribus, et loco eorum dicat, et reverendissimo abbati generali pro tempore existenti.

Tum surgens abbas ad latus dexterum altaris sedeat: mox alii monachi, iuxta an-

Unguentum quoniam in professione, necesse fore
monachis conservare velum et cartellum sive
librum in monasterio abbatibus existentibus, gra-
tiosi autem ipsam abbatem proferant. Quibus
sanctis surgat abbas et omnibus aliis genu-
flexis, faciat absolutionem, dicens:

*Deus misereatur vestri, et dimittat debita
vestra, et condonet peccata vestra, et perducat
vos ad vitam aeternam.*

Respondent: Amen.

*Abbas: Benedicat vos omnipotens Deus,
Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus.*

Respondent: Amen.

**CAP. XII. — De monachis infirmis
et decedentibus.**

*Infirmi primo
die confiteri
debeant.*

I. Cum monachus graviter aegrotare coe-
perit, statim confiteatur abbati, vel confes-
sario ab eodem deputato, et sacra commu-
nione reficiatur, servata ad hoc hora magis
conveniente, antequam cibum capiat, nisi
infirmus nimium urgeret. Nec ultra unum
a gravi infirmitate diem confessio differri
poterit, et, si fieri potest, etiam communio.
Et statim praesentibus duobus vel tribus
monachis debet infirmus abbati vel oeconomus
revelare bona omnia, quorum usum habuit,
nec in inventario descripta sunt. Alioquin,
si, monitus ab abbate, omnia, quae supra
dicta sunt, facere detrectaverit, atque illum
mori contigerit, ecclesiastica sepulturam pri-
vetur et suffragiis divinis. Si vero tempo-
ralium bonorum administrationem habuerit,
postquam coeperit graviter aegrotare, et
maxime si nulla sit spes salutis, abbas cum
duobus aut tribus testibus monachis omnia
illius repositoria visitet, et faciat debitum
inventarium. Sique necessitas postulaverit,
eius ministerium alteri tradat, donec infir-
mus convalescat vel moriatur. Idem de ab-
bate infirmo dicendum, sive abbas monas-
terii sit, sive hegumenus, sive etiam abbas
generalis. Quaecumque autem in cella mo-
nachi post eius obitum reperta fuerint, mo-
nasterio applicentur.

*De infirmorum
cura.*

II. Diligens cura infirmorum habeatur,
eisque, secundum infirmitatis indigentiam,
et secundum medicorum consilium, provi-
deatur de omnibus necessariis; et aliquis
religiosus ac pius monachus, non aliunde

completur, eis specialiter assignatur, qui
solus, possit et debet ministrare. Cumque
horas canonicas gravati morbo per se ipsos
recitare non possint, tunc, si sustinere
possunt, dicantur coram eis ab aliquo.

III. In quolibet monasterio, ubi commode
fieri poterit, segregetur locus pro infirmis,
etiam cum oratorio ubi singulis diebus missa
celebretur, si quis sit infirmus qui eam au-
dire possit.

IV. Item in ecclesia monasterii decanter
et honeste conservetur sacrosancta Eucha-
ristia pro monachis et familiaribus nostris,
in casu necessitatis eis porrigenda.

V. Item oleo benedicto infirmum ungat
abbas vel eius vicarius iuxta ritum sacrae
lampadis sive extremae unctionis. Et ha-
beantur in quolibet monasterio libri ritua-
les tam pro Eucharistiae administratione,
quam pro extrema unctione, et pro com-
mendatione animae, et exequiis.

VI. Nullus monachorum permittatur uti
scientia medicinae tam pro monachis quam
pro saecularibus, nisi in dicta scientia sit
sufficienter instructus, et dispensationem a
legitimis superioribus habeat: idque sine
periculo et scandalo, et sine mercede, sed
ex sola charitate faciat.

VII. Abbas monasterii obitum cuiusque
monachi in suo monasterio decedentis sine
dilatione abbati generali et abbatibus cete-
rorum monasteriorum denunciet per episto-
lam encyclicam, ut pro mortuo fiant suf-
fragia: nempe, in monasterio, in quo mo-
nachus obierit, fiant exequiae more solito,
et missa solemnis, et unusquisque sacerdos
dicat tres missas, et quilibet non sacerdos
ter psalterium orationum dominicarum et
salutationum angelicarum, item dicatur pro
eo missa solemnis in die quadragesimo obi-
tus et in anniversario: in reliquis vero mo-
nasteriis una missa dicatur a quolibet sa-
cerdote, et unum psalterium orationum da-
minicarum et salutationum angelicarum a
non sacerdote. Pro abbate vero generali, et
unoquoque ex quatuor hegumenis, idem fiat
in toto Ordine quod fit in monasterio in
quo monachus moritur: idque intelligendum
est de illis etiam, qui aliquando munere

*Pro defunctis
exequia et ora-
tiones.*

abbatis generalis et hegumenorum functi sunt, etiam si tales non fuerint cum mortui sint. Hunc autem missarum et orationum numerum, quem supra expressimus, augere vel diminuire poterit congregatio generalis pro maiori vel minori monachorum numero.

Exequiae pro Romano Pontifice, patriarcha et episcopo.

VIII. Audita morte summi Romani Pontificis vel reverendissimi domini patriarchae nostri, fiant exequiae solemnes in singulis monasteriis, ut unisquisque sacerdos dicat unam missam, et non sacerdos centum quinquaginta *Pater noster* et *Ave Maria*, quod est integrum psalterium precum. Idem fiat pro episcopo in monasteriis, quae in eius dioecesi sunt, et pro benefactoribus insignibus in monasterio cui benefecerunt.

IX. In omnibus coemeteriis nostris monachi a saecularibus semoti sepeliantur in habitu, quem gessere, sive professorum vel novitiorum.

Anniversaria.

X. Bis in anno fiat commemoratio pro omnibus monachis defunctis nostri Ordinis: his quoque pro parentibus, affinibus et amicis monachorum, et pro omnibus, qui in coemeteriis nostri Ordinis sepulti sunt; et bis pro benefactoribus, et pro illis qui litteras fraternitatis Ordinis nostri habuerunt. Semel scilicet mense novembri, et semel ante initium ieiunii quadragesimalis. In utraque commemoratione dicatur in unoquoque monasterio missa solemnis, et quilibet sacerdos dicat unam missam, et non sacerdos psalterium precum.

CAP. XIII. — De eremitis et inclusis.

Vitam eremiticam ducere cuique professo conceditur.

I. Quoniam patres nostri non modo coenobiticam vitam, sed etiam eremiticam coluere, nobisque tradidere; ideo vestigiis eorum inhaerentes, decernimus, fas esse unicuique monacho professo, post exactum tamen a professione monasticâ quinquennium, et petita prius obtentâque ab abbate licentiâ, in cellam a communi aliorum monachorum consortio semotam, claustrum tamen munitum, secedere ad tempus vel in perpetuum, prout ipsi abbati et congregationi monachorum visum fuerit; ubi orationi et spiritualibus exercitationibus vacet; et, si firmo corpore fuerit, agellus ei co-

lendus tradatur, vel illud munus opus exercent, quod utile fuerit, et convenient. Probet autem abbas spiritum monachi, antequam illi dictam licentiam concedat, ne quid diabolicae fraudis in huiusmodi recessu subrepat.

II. Minus quam duo non sint apud monasterium eremitaе, iique in duabus cellis separatis, neque plus quam tres, in totidem cellis. Quod si monasterium frequens sit, et voluerint plures quam tres monachi vitam eremiticam colere, tunc bini bini eremitaе separatim ab aliis in sua quisque cella manebunt; et alter alteri eremita ministrabit in rebus spiritualibus et temporalibus, eadem omnino ratione, quae a regulâ et constitutionibus praescribitur coenobitis erga socios; idque, si ambo vel unus eorum sacerdos fuerit; nam sacram liturgiam et sacramenta confessionis et communionis eodem modo in oratorio privato frequentabunt, quo frequentantur a monachis in ecclesiâ monasterii. Si vero ambo non sacerdotes fuerint, id praestare debebunt in ecclesiâ monasterii, ad quam pro rebus spiritualibus convenient certis horis, certisque diebus; tum ad cellas suas abibunt. In festo autem Pascae Resurrectionis, et in festo Nativitatis Domini, debent omnes eremitaе, tam sacerdotes quam non sacerdotes, ad ecclesiam monasterii accedere, ibique divinum officium cum monachis celebrare, et missam dicere vel audire; tum, si voluerint, poterunt in communi refectorio cibum sumere; alioquin, peractis divinis officiis et salutato abbate, in cellas suas pergunt.

III. Curet abbas monasterii, quae circa illos aguntur, perspecta habere, et invigilet, ne praetextu eremiticae vitae otio se dent, aut aliud faciant, quam quod huiusmodi institutum postulat. Assignet praeterea unum ex monasterio, qui temporibus suis victum, potum, vestitum et omnia necessaria inclusis sive eremitis subministret.

IV. Semel in anno per decem aut octo dies tenentur monachi omnes in cellas suas a communi aliorum consortio secedere, et spiritualibus exercitationibus vacare: idque sive ante Nativitatem Domini sive ante do-

minicam Palmarum. Provideat autem abbas, ut accessus huiusmodi inter monachos sic distributur, ut nullum vitae communi aut necessariis monasterii ministeriis detrimentum inferatur.

CAP. XIV. — *De monialibus.*

Monialium cura
ra pones abba-
tem generalem.

i. Monialium curam Ordo noster non suscipiat, nisi de consensu reverendissimi domini patriarchae et episcopi dioecesani in scriptis habendo; eoque habito, regimen earum ad abbatem generalem immediate pertinebit, qui ad illarum post reverendissimum dominum patriarcham et episcopum visitator ordinarius erit, et gubernator et director; et ad eum spectabit eis providere de patribus spiritualibus seu confessariis, tam ordinariis quam extraordinariis; et ipse etiam poterit earum confessiones per se ipsum audire, si voluerit, et visitatorem aliquem ex monachis nostrae Congregationis substituere, si impeditus fuerit.

ii. Si plura fuerint monialium monasteria, nullam ab invicem dependentiam habebunt, nec unius abbatissa alteri praeesse poterit, sed unumquodque a sua abbatissa administrabitur, et omnibus abbatissis praeerit abbas generalis, ut modo dictum est. Poterunt tamen moniales ex uno monasterio in aliud ob urgentem necessitatem transferri, modo adsit consensus duarum saltem partium monialium ad quas transfertur, et episcopi illius loci.

iii. Nulla virgo a parentibus aut aliis coacta vel seducta recipiatur in monasterio, nullaque habitu monialium induatur absque licentia abbatis generalis, et nisi ex consensu seu suffragiis plusquam medietatis monialium. Habeat autem eas omnes respective conditiones quae in novitiis monachis iuxta constitutiones nostras requiruntur. Sitque sexdecim annos nata cum novitiatum incipit, neque annum aetatis quadragesimum quintum excedat. Profiteri autem non poterit ante completum biennium novitatus. Si qua vero novitia in aetate legitima constituta, probationis anno nondum expleto, ob infirmitatem ab hoc saeculo migratura, pro consolatione animae suae ad habitum professarum admitti desideraverit, coram ab-

batissa et monialibus ab abbate generali vel ex eius commissione ab aliquo sacerdote monacho admitti poterit ad probationem faciendam.

iv. Non multiplicentur novitiae vel moniales ultra numerum earum, quae ex redditibus propriis monasterii vel ex consuetis eleemosynis commode possint sustentari. Nihil vero pro earum receptione in novitiatu vel professione a monasterio exigatur, excepto vestitu novitiarum; et quando vestiendae erunt habitu novitiarum vel habitu professarum, id fiat in ecclesia monasterii coram abbatissa et monialibus in manibus abbatis generalis, praevio consensu episcopi vel in manibus ipsius episcopi, monito prius abbate generali.

v. Velum consecrationis nulli monialium detur, nisi ab episcopo, idque virginibus quidem anno aetatis quadragesimo. Viduis vero anno sexagesimo; nec nisi expletis saltem quinque annis post emissam professionem. Sic autem velatae reliquis non velatis, excepta abbatissa, praecedant, et veli formam distinguantur.

vi. In electione abbatissae omniumque officialium, moniales professae, quae duos integros post professionem annos in monasterio egerunt, suffragia ferant coram abbate generali vel eius substituto, et coram eo cui de iure competit. Et quoad aetatem eligendae, servetur dispositio iuris canonici: eaque debet esse, quae annos saltem quinque post emissam professionem in monasterio laudabiliter vixerit. Reliquae vero officiales, post exactam a professione biennium, omnium officiorum capaces sunt.

vii. Nulla abbatissa vel officialis ultra triennium in eadem dignitate vel officio manere potest aut confirmari, nisi a dignitate vel officio per integrum triennium vacaverit, nisi necessitas ad petendam dispensationem a reverendissimo domino patriarcha coegerit: nullaque monialis succedere poterit in eodem officio alteri sorori germanae, neque in electionibus officialium, praeter duas sorores, tertia vel quarta suffragium habere potest.

viii. Moniales omnes vitam communem

De abbatissae
electione.

Quodlibet mo-
nialium officium
triennium non
excedat.

servent, omni vitio proprietatis penitus ablato. Curet proinde abbatissa, ut omnibus de necessario victu, vestitu, ceterisque aequaliter et sine ullâ distinctione provideatur.

Quoad spiri-
tualia exercitia,
ad eadem tene-
antur moniales,
ad quae mona-
chi.

IX. Quoad orationem vocalem et mentalem, et sacramenta confessionis et communionis, et quoad missam audiendam, rationem reddendae conscientiae, silentium, lectionem ad mensam, et ceteras regulas sive constitutiones, omnia observentur a monialibus, quae monachis praescripta sunt: debeant enim in choro temporibus suis horas canonicas cantare, abbatissâ seu vicariâ praesidente; orationi mentali per semihoram in die vacare; peccata sua sacerdoti designato semel quavis hebdomadâ confiteri; Eucharistiam diebus dominicis et festis suscipere; missam quotidie audire; feriâ sextâ et quartâ post vespertinum officium in cellam suam secedentes, manibus in crucis figuram extensis, psalmum *Miserere* quinquies recitare; non tamen abbatissae, sed sacerdoti confessario rationem conscientiae suae reddere, idque satis erit si semel in hebdomadâ fiat; silentium in ecclesiâ, in mensâ, et a completorio ad tertiam horam diei sequentis diligenter observare; in communi mensâ lectionem libri spiritualis recitare; omnes denique regulas et constitutiones observare, quae earum sexui et statui non repugnant.

X. Operi quoque manuum assuescant, quod nimirum monasterio et sororibus utile sit; officia autem pro monialium viribus abbatissa et sorores in electione officialium sic distribuant, ut quae nimium laboriosa sunt, ter vel quater in anno mutare possint et debeant; alioquin abbas generalis, si quae oriantur contumeliones vel murmurationes inter sorores de gravaminibus officiorum, auctoritate suâ providere poterit, omniaque officia praeter abbatissae solius dignitatem mutare; abbatissam autem neque sorores omnes, neque abbas generalis ante expletum triennium deponere poterit absque episcopi aut reverendissimi domini patriarchae licentiâ.

De confessario.

XI. Confessarius monialium eligatur ab abbate generali, qui sit sacerdos gravis, bonae famae et propectae aetatis, nec au-

deat ingredi earum monasterium, nisi urgente necessitate, et ob gravem alicuius infirmitatem, et nunquam solus, sed cum socio; viro probo et maturae aetatis, qui ab eius latere non recedat, itaut semper alter ab altero videatur; nec ingrediatur, nisi cum stolâ super habitum monasticum, nec aliquam monialem visitet aut alloquatur, sed ab abbatissâ vel eius vicariâ, una cum duabus aliis monialibus, ducatur cum socio ad cellam eius, quae peccata sua confiteri vel sacramenta eucharistiae et extremae unctionis recipere debet. Reliqua sacramenta a proprio confessario recipiant in ecclesiâ monasterii; curandumque, ut inducatur receptus mos, ubi necdum inductus est, ut nimirum moniales ex patente ad hunc dumtaxat finem fenestrellâ communicent, quae, peractâ communione, claudenda erit, clavisque ab abbatissâ custodienda. Confiteantur autem per interpositas crates; horas vero canonicas ex choro decantent cratibus munito.

XII. Curabit abbas generalis, ut quovis triennio confessarius ordinarius mutetur, et alter in eius locum succedat. Quolibet autem anno ipsis monialibus extraordinarius confessarius quater exhibeatur, qui omnium confessiones audire possit.

XIII. Nisi in monasterio sint, quae alias moniales legere, scribere et horas canonicas cantare, docere possint, ipse confessarius, extra ostium monasterii sedens, id praestare poterit, quatuor saltem monialibus praesentibus.

XIV. Etsi curandum sit ut moniales extra septa monasterii nunquam egrediantur, quia tamen id ubique commode obtineri non potest, curent saltem ut ad possessiones monasterio contiguas, ad quas pro necessitatibus monasterii exire coguntur, nisi binae, ternae aut quaternae non procedant, nec ullum virum quovis praetextu ibi versari, vagari, aut illinc transire permittant; idque abbas generalis et confessarius ab ipso deputatus, qui in loco a monialibus prorsus separato et aliquantulum remoto domicilium cum socio habebit, apud episcopum et reverendissimum dominum pa-

Quibus casibus ut de monasterio egrediantur permittendum.

triarcham diligenter provideat. Si quid vero in dictis possessionibus aut etiam intra monasterium faciendum erit, quod operarum ministerium requirat, id praesente confessorio cum socio et semotis monialibus fiat. Ad visitandas autem vicinas saecularium vel monachorum ecclesias, vel quaslibet ecclesiasticas aut saeculares personas, e monasterio exire nullatenus permittantur, nisi parentes sint, vel affines usque ad tertium gradum, quos graviter decumbere contigerit; ad illos enim, si in vicinia habitent, accedere poterunt, modo tamen sint ternae vel quaternae, nec ibi prandeant, aut cenent, aut pernotent.

De visitatione. xv. Semel in anno, per se ipsum vel per substitutum sacerdotem monachum, abbas generalis visitet monasterium monialium, et inquirat de observantia monastica deque ceteris quae ad moniales monasteriumque spectant. Caveat tamen, quoad fieri poterit, ingressum monasterii, idque nisi urgente causa non ficta; sique fecerit, unum vel duos socios secum testes adhibeat.

xvi. Nullus ex monachis, etiamsi hegumenus vel abbas fuerit, praeter eos qui ab abbate generali ad regimen spirituale monialium deputati sunt, poterit ad monasterium earum accedere, vel missam in earum ecclesia audire aut celebrare, vel illas alloqui aut ad eas scribere, sive litteras et munera ab iis accipere, sub poena gravis culpae; neque moniales possunt ad quemquam monachum, praeter abbatem generalem et confessorium actualem, litteras scribere aut ad colloquium admittere. Quaecumque in hoc deliquisse deprehensae fuerint, severe puniantur.

PARS TERTIA.

CAP. I. — *De communi regula abbatum et superiorum.*

Superiorum officium.

i. Cum abbatum, eorumque omnium qui ad regimen aliquod in nostro Ordine assumuntur, officium sit commune totius Ordinis bonum procurare, nec vires eorum ad tantum onus ferendum sufficere certum sit, in primis divinam opem ipsi implorare non desinant, idque potissimum facient cum ne-

cessitas occurrerit. Deinde noverint, se ad laborem et sollicitudinem magis, quam ad honorem assumptos esse, meminerintque se exemplo bonorum operum debere fratribus praeire. Communes itaque regulas ipsi accurate servant, et particularia in cibo, indumentis et aliarum rerum usu, quantum fieri potest, devitent.

ii. Calleant rationes officii sui, et ex frequenti constitutionum tam privatarum suarum quam communium, aliorumque officiorum sibi subiectorum, lectione intelligant, non temere et pro suo arbitrio rem sibi agendam esse, sed ex praescripto regulae, constitutionum et receptarum consuetudinum regendum Ordinem fratresque gubernandos. Quare receptos mores, et a superioribus vel decessoribus suis approbatos, servant ac servari faciant, nec mutare vel abrogare valeant, inconsulta superiore potestate; ipsi vero nullos, nisi superiore approbante, introducant.

iii. Caveant, ne familiaritate atque indulgentia cum quibusdam alios offendant, aut occasionem offensionis quoquo modo in hac parte praebeant; neque alienum ab aliquo animum ostendant, sed erga omnes aequaliter et sine personarum acceptione se gerant.

iv. Dent operam, ut omnibus fratribus cum omni sollicitudine invigilent, eosdemque ab iis, quae nocere possint, domi et foris defendant, tum praeveniendo, tum etiam, si quid mali acciderit, remedium adhibendo, itaut in omnibus honori et famae tum fratrum singulorum tum Ordinis totius consulatur.

v. Efficiant ut secum, vel cum aliis a se deputatis, de propria conscientia statis temporibus fratres tractatum habeant, nec spiritualium collationum consuetudinem negligant, sed crebro et magna cum charitatis significatione alloquantur subditos, eorumque necessitatibus non corporis tantum, sed multo etiam magis animae, paterno affectu prospiciant. Quem vero intelligent gravi aliqua tentatione pulsari, eius peculiarem curam non solum per se, sed etiam, si necesse fuerit, per alios gerant; caveantque,

ne remedium differendo, difficiliorem morbi curationem faciant.

vi. Quamvis in virtute obedientiae iubere possint, nonnisi rarissime et gravi urgente causâ id faciant.

De correctio-
nibus et poen-
itentia adhiben-
dis.

vii. In correctionibus et poenitentiis iniungendis caveant iracundiae aut alterius pravae affectionis speciem; sed personarum dispositionem considerent, aedificationis universalis et particularis illarum rationem habentes. Nisi autem prudentia rebus particularibus adhibenda aliud dictaverit, in correctionibus procedendum erit hoc ordine, ut qui peccant, primo in charitate et dulcedine admoneantur; secundo in charitate quidem, sed eo tamen modo, ut eis confusio et robur iniiciatur; tertio, amor ea quae timorem incutiant, si opus erit, adiiciantur. De publicis vero defectibus publica debet esse poenitentia.

viii. Sic regimini aliorum tum spirituali tum etiam temporali incumbant, ut nihil de virtutum exercitationibus, propriaeque salutis curâ remittant. Omnia igitur, quae ad religiosam perfectionem spectant, monachisque erga abbates et superiores exercenda praecipuntur, ut puta reddendae conscientiae ratio, recessus a communi aliorum consortio per aliquot dies spiritualium meditationum causâ, et cetera huiusmodi; ea ab ipsis abbatibus et superioribus facienda intelliguntur.

CAP. II. — *De regimine et de ordine
atque praeseminentiâ abbatum.*

i. Cum dudum, Dei favente gratiâ, ex plurium monasteriorum Ordinis sancti patris nostri Antonii unione Congregatio nostra in Domino coaluerit, cumque in omni bene constituto hominum coetu necesse sit esse aliquem, vel etiam plures, qui boni universalis curam gerant, praeter eos qui certis provinciis et particularibus monasteriis praesunt, eligendus est abbas generalis, qui hunc sibi finem constituat ut universa Congregatio monachorum bene gubernetur, conservetur et augeatur.

ii. Quare potestas abbatis generalis summa erit, et ad omnes et per omnia pro sacrorum canonum dispositione nostrarumque constitutionum praescripto extendatur.

iii. Is porro ad triennium instituendus est, quo expleto, nisi a congregatione generali ad alterum triennium confirmetur, officium continuo dimittat.

Abbas generalis ad triennium instituendus.

iv. In subsidium vero regiminis generali abbati, in eam quam diximus amplitudinem, commissi, eligendi erunt in congregatione generali quatuor hegumeni, quorum officium pariter ad triennium durabit, nisi ab eadem congregatione generali ad alterum triennium confirmentur.

Eligendi quatuor hegumeni.

v. Singulis autem provinciis et monasteriis, abbates praeficiantur, quorum potestas etiam expleto ut supra triennio cessabit.

Abbatibus monasteriorum.

vi. Quamobrem quolibet triennio congregatio generalis cogenda est, ad quam vocandi ab abbate generali erunt, praeter quatuor hegumenos supramemoratos, omnium provinciarum et monasteriorum abbates, atque officiales maiores, et quotquot officio generalis, hegumeni et abbatis defuncti sunt, modo non fuerint ob aliquos defectus depositi.

Quolibet triennio generalis cogenda congregatio.

vii. Huius generalis congregationis potestas in Ordine nostro suprema est, generalique abbatem et hegumenos confirmare, atque etiam, si opus fuerit, deponere potest.

viii. Congregatio hegumenorum singulis saltem semestribus ab abbate generali et quatuor hegumenis habeatur, eiusque potestas omnes et omnia contineat, salvo tamen generalis congregationis decretis.

Congregatio hegumenorum.

ix. Quolibet anno congregatio provinciae ab abbate eiusdem provinciae et reliquis abbatibus monasteriorum subiectorum¹, eiusque potestas in provinciâ summa est, salvo decretis abbatis generalis et congregationum supramemorarum.

Congregatio provinciae.

x. Quolibet saltem mense congregatio monachorum ab abbate monasterii et sacerdotibus professis, quos abbas generalis ei consultores assignaverit, fiat, eiusque potestas in monasterio summa est, salvo decretis congregationum antedictarum, iisque omnibus, quae abbas generalis vel abbas provinciae ordinaverint.

Congregatio monachorum.

¹ Supple *habeatur* vel *fiat* (R. T.).

xi. Præeminentia abbatis generalis excedit omnes aliorum officialium gradus, itaut ceteris omnibus et loco et ordine præcedat. Post hunc, quatuor hegumeni pro sua quisque electionis prioritate, si presbyteri omnes sint, vel dignitate, si quis eorum presbyter et alius non presbyter sit, primum in consensibus et suffragiis ferendis locum tenent; secundum¹ hegumenos vero abbates provinciarum, deinde abbates monasteriorum iuxta uniuscuiusque monasterii dignitatem; tum ii, qui officio abbatum vel hegumenorum defuncti sunt, eodem ordine, ut supra; demum monachi professi, servata inter eos sacerdotii dignitate et professionis prioritate.

xii. Si quando autem contigerit ut eligatur vicarius abbatum aut hegumenorum, is locum illius tenebit, cuius vicariam potestatem gerit, ut puta vicarius abbatis generalis primum locum ante omnes hegumenos; et sic de vicario hegumenorum et abbatum provinciarum atque monasteriorum. Reliquorum vero officiorum, ut secretarii congregationum antedictarum, socii abbatum vel hegumenorum, procuratoris generalis, aut provinciae sive monasterii, et reliquorum, non alia ratio habebitur, quam prioritatis sacerdotii et professionis.

CAP. III. — De abbate generali.

i. Abbas generalis, cum totius Ordinis curam habere debeat, a toto Ordine in congregatione generali eligendus erit. Is autem ex eorum numero esse debet, qui diu in Ordine et laudabiliter vixisse perspecti sunt; cui proinde nec desit eximia probitas, nec amor erga Ordinem, nec idonea doctrina, nec ad sustinendum tantum onus animi corporisque firmitas: qui demum nullum ex iis impedimentis habeat, quae infra cap. *De electionibus* recensentur.

ii. Cum vero canonice electus, et fuerit in sua dignitate legitime confirmatus, omnimodam potestatem habet in Ordine nostro ad normam regulæ et constitutionum.

Ad eius itaque auctoritatem pertinet:

Primo, præesse toti Ordini, hegumenis, abbatibus et monachis omnibus, nisi

¹ Videtur deesse praeposit. *post* (A. T.).

quando in eadem congregatione generali de ipsius causâ pertractandum sit, ut infra de depositionibus abbatum dicetur;

Secundo, in omni congregatione, etiam generali, suffragium abbatis generalis habet prærogativam praelationis et præcedentiae, ubi suffragia fuerint paria;

Tertio, per se vel per alium potest praesidere omnibus congregationibus, visitare omnia monasteria, et quemlibet monachum de provincia ad provinciam, vel de monasterio ad monasterium transferre, exceptis hegumenis et abbatibus, omnibusque officialibus, qui in congregatione generali aut hegumenorum instituti sunt, quos ab uno loco in alium transferre non poterit inconsultâ congregatione hegumenorum;

Quarto, per se vel per abbates provinciae aut monasteriorum ad habitum recipere potest qui ad institutum idonei videbuntur; potest etiam eosdem dimittere, si factâ probatione minus idonei reperti fuerint;

Quinto, ab omnibus abbatibus sive provinciarum sive monasteriorum, eorumque vicariis aut procuratoribus, ceterisque officialibus, potest rationes exigere, sibi vel aliis reddendas, de commissio illis officio aut regimine tum spiritali tum temporali;

Sexto, audire potest ac decidere causas omnium abbatum aut monachorum ad se appellantium a gravamine superiorum vel aequalium vel inferiorum;

Septimo, consultâ congregatione hegumenorum, recipere potest ad Ordinem omnes monachos fugitivos sive apostatas, et tam cum illis quam cum aliis monachis, qui contra regulam sive constitutiones quocumque modo peccaverint, misericorditer dispensare super poenitentiis, sive partem poenitentiae sive totam etiam remittendo, prout ad eorum salutem conducere in Domino iudicaverit; potest etiam poenitencias, quae ad satisfactionem quorumcumque defectuum convenire videbuntur, iniungere, habitâ ratione personarum et aliarum circumstantiarum, quarum consideratio eius charitati, cum prudentiâ coniunctae, committitur, ita ut rectitudinem et severitatem cum benignitate et consuetudine misceat, eo modo se

Abbas generalis a toto Ordine eligendus.

Quae sit eius auctoritas.

gerendo, ut, etiam qui corripuntur, hoc ipsum agnoscere faterique compellantur;

Octavo, potest locum et vocem his, qui amiserunt, restituere, et inhabiles habilitare ad officia et gradus, nisi commiserint tales culpas, aut defectus tales haberent, quorum dispensatio per constitutiones congregationi generali et hegumenorum, aut per sacros canones episcopo vel reverendissimo domino patriarchae reservetur;

Nono, potest congregationem generalem, etiam ante praescriptum tempus, convocare ex causâ rationabili, vel post exactum terminum differre in aliud tempus usque ad biennium vel triennium, consultis tamen hegumenis, et habitâ facultate a reverendissimo domino patriarcha. Item dicendum de congregatione hegumenorum, quam ipse solus convocare potest, quoties de rebus agendum est illius auctoritatem exigentibus.

Facultas constituendi procuratorem.

Decimo, potest constituere et destituere, quando videbitur sibi expedire, procuratorem apud Sedem Apostolicam Romanam, et alterum apud sedem Antiochenam, qui causas Ordinis nostri nomine ipsius abbatis generalis pertractet;

De vicariis generalis electione et officio.

Undecimo, potest etiam et debet vicarium suum generalem nominare et eligere, qui ipsius e vivis erepti vel legitime impediti vices gerat, tum in regimine totius Ordinis, tum in congregatione hegumenorum, aut etiam generali, usque ad novi abbatis electionem: is autem vicarius semper debet esse primus ex quatuor hegumenis; cumque contigerit, abbatem generalem ut supra e vivis decedere aut legitime impediri, tunc hegumenis ipsis fas esto quintum hegumenum eligendi, qui locum quarti tenebit, cum primus, ut dictum est, tamquam abbatis generalis vicarius habendus sit;

Facultates abbatibus generalibus circa re monasteriorum.

Duodecimo, penes abbatem generalem est omnis facultas agendi quosvis contractus emptionis aut venditionis quorumlibet bonorum temporalium, tam mobilium quam immobilium, omnium monasteriorum in eorumdem utilitatem et bonum; item, nova si offerantur monasteria, acceptare ex consilio hegumenorum et consensu episcopi

ac reverendissimi domini patriarchae; alienare autem, aut omnino dissolvere monasteria non poterit, sed tantum ad tempus suspendere, constituto prius oeconomio, idque de consensu congregationis hegumenorum. De iis vero, quae Ordini nostro relinquuntur, si dominus certum monasterium aut determinatum pium opus non designaverit, poterit abbas generalis disponere, prout expedire ad communem Ordinis utilitatem iudicaverit;

Decimotertio, sicut ad abbatem generalem pertinet ut Ordinis constitutiones ubique servandas curet, ita ad eundem spectat non modo easdem constitutiones interpretari, quando dubium aliquod occurrerit, sed etiam, ubi opus est, in iis quae accidunt, ex iustâ et legitimâ causâ cum aliquibus dispensare, regulæ finem intuenso, qui alius non est quam maius Dei obsequium, et illorum, qui hoc institutum susceperunt, utilitas et profectus. Non est autem censendum, eum dispensare, nisi expressam constitutionum mentionem faciat in quibus dispensat. Non potest tamen constitutiones in congregatione generali iam approbatas omnino abrogare aut irritare;

Constitutiones interpretandi, dispensandi ab earum observatione.

Decimoquarto, sicut potest abbas generalis nostri Ordinis monachos ex legitimâ causa vinculis censurarum ligare, ita plenam facultatem habet eosdem absolvendi ab omnibus censuris contractis post ingressum religionis, dummodo casus non sint reservati episcopo aut reverendissimo domino patriarchae, quorum notam apud se scriptam habebit, ut sciat limites suae potestatis tam quoad absolutionem a censuris, quam quoad dispensationem in irregularitate;

Absolvendi monachos a censuris.

Decimoquinto, potest casus aliquos in toto Ordine sibi et abbatibus provinciarum aut monasteriorum reservare, a quibus deputati ad audiendas monachorum confessiones, nisi habitâ ab ipso aut abbatibus licentiâ, absolvere nequeant. Illos tamen debet in notâ expressos et in congregatione hegumenorum approbatos monachis significare;

Reservandi sibi casus.

Decimosexto, cum abbas generalis la-Oticia, monachis que distribuitur lenta hominibus nostri Ordinis donata co-di.

goscere debeat, officia magistrorum, praedicatorum, confessoriorum et alia huiusmodi per se distribuere potest, aut abbatibus provinciarum sive monasteriorum distribuenda committere. Ad hunc autem finem curet per abbates provinciarum et monasteriorum certior reddi de statu omnium monachorum bis saltem in anno: item de numero et qualitatibus monachorum. Etsi vero aliis inferioribus abbatibus suam facultatem communicet, poterit tamen approbare vel rescindere quod illi fecerint, et in omnibus quod videbitur constituere, et semper ei obedientiam ac reverentiam ab omnibus praestari oportebit;

Denique potest abbas generalis omnia et singula in toto Ordine facere, quae abbates provinciarum et monasteriorum in suis provinciis et monasteriis; et insuper omnia illa quae ei per constitutiones reservantur.

Quid per eundem praestandum. III. Ut officio suo abbas generalis rite fungatur, debet:

Primo, statim atque electus sit, litteras ad omnia monasteria mittere, quibus monachos ad regulae constitutionumque observationem sedulo cohortetur.

Secundo, semel quolibet anno monasteria omnia, saltem viciniore, per se ipsum, remotiora vero per se vel per vicarium visitet, adiuncto ei uno ex monachis maxime idoneis, acceptoque prius ab illis iuramento de servanda iustitia et secreto visitationis, quam postea subscriptione propria firmatam, sigilloque munitam, ad se transmittant, vel personaliter accedentes exhibeant.

Tertio, habeat apud se omnia documenta quae ad Ordinem spectant; catalogum itidem omnium monasteriorum cum suis redditibus et oneribus, et alterum personarum omnium quae in quovis monasterio versantur, ubi eorum nomina et qualitates scribantur, itaut omnia perspecta habeat, luteque providere possit, quae ad gloriam divinam pertinere iudicaverit.

Quarto, rescribere quidem ad abbatem, qui ordo tenendus sit in singulis negotiis rebusque dubiis in quovis monasterio, ad abbatem generalem spectat; sed executio-

nem ordinariis officialibus demandabit. Intelligat itaque rebus universalibus sibi vacandum esse, quas solus ipse obire potest, ita tamen, ut de gravioribus particularibus certior fieri curet. Non solum autem ad res particulares, ut dictum est, ministris opus habet, sed etiam ad universales; quamobrem hegumenos frequenter consulat, eorumque congregationem in rebus magni momenti semper convocet. In eo vero monasterio, in quo residet, curabit habere apud se viros graves et instituti peritos, quibuscum conferre de rebus occurrentibus possit.

Quinto, a congregatione generali eligendum erit monasterium, in quo abbatis generalis et hegumenorum ordinaria fit residentia. Ab illo autem, nisi ex legitima causa, abesse non poterit, nec residentiam in aliud monasterium transferre, inconsulta congregatione hegumenorum. Nullius vero monasterii ordinarium regimen per seipsum exercebit abbas generalis, sed si contigerit ipsum in aliquo monasterio moram trahere quod abbate ordinario destitutum sit, illud per substitutum vicarium regere poterit usque ad novi abbatis electionem in congregatione hegumenorum vel generali faciendam. Et sicut ipse non debet abbates ordinarios a regimine monasteriorum impedire, aut in illo sese immiscere, ita abbates ordinarii debent reverentiam et obedientiam generali abbati in suis monasteriis commoranti exhibere, nihilque ipso inconsulto agere.

Sexto, ab omni fastu et pompa abstinere, tam intra monasterii septa quam extra, nec praeter unum aut duos socios secum habeat, cum e monasterio egreditur, nisi aliud necessitas suadeat.

Septimo, monachos in suis gravaminibus ad se recurrentes benigne excipiat et patienter audiat. Caveat tamen, ne inde ansam accipiant superiores contemnendi, sed potius curam omnem adhibeat, ut subditi superioribus amorem ac reverentiam exhibeant.

Octavo, si contigat aliquid a Summo Pontifice, sive a reverendissimo patriarcha decerni circa monachos nostros, curet illud

eligenter promulgari et observari. Utinam quoque aliam favorem et protectionem Ordini nostro conciliari studeat; quod idem praestet cum episcopis locorum ordinariis, atque magistratibus laicis, in quorum ditione monasteria nostra sita sunt.

CAP. IV. — *De hegumenis.*

Hegumenorum
quod sit offi-
cium.

1. Hegumeni quatuor in congregatione generali eligendi sunt, qui abbatem generalem in gubernatione totius Ordinis adiuvant.

Ad hegumenorum vero auctoritatem pertinet:

Primo, ut in omni congregatione et extra congregationem primum locum post abbatem generalem teneant;

Secundo, in omnibus negotiis decidendis, ad suam et ad generalem congregationem devolutis, sententiam definitivam post abbatem generalem ferunt;

Tertio, unâ cum abbate generali omnes abbates tum provinciarum tum monasteriorum constituunt, et, si opus fuerit, destituunt, vel loco abbatum defunctorum alios substituunt: idem dicendum, si quis hegumenorum obierit; possunt enim eius loco alium eligere cum abbate generali;

Quarto, cum eodem abbate generali, aut eo e vivis erepto vel legitime impedito, soli possunt quintum hegumenum eligere, qui locum quarti teneat in eo casu, quo primus hegumenus, tamquam vicarius, abbate generali legitime impedito aut defuncto, toti Ordini praeesse debebit usque ad novi abbatis generalis electionem; quam, si expedire visum fuerit, possunt etiam differre, donec triennium expleatur, quo generalis congregatio convocanda erit. Sic etiam possunt vicarium hegumeni deputare, si contigerit illum ex legitimâ causâ ab officii sui executione impediri;

Quinto, possunt generalem congregationem convocare, quando abbas generalis in eos casus inciderit, ob quos de eius publicâ reprehensione, aut ab officii suspensione, aut etiam depositione agendum esset: modo tamen convenient suffragia trium aliorum abbatum, quos in tali casu convocare debent, et tunc suffragia maiora praevalent;

Santo, canonico et singulis fieri possunt, quae ipsis per constitutiones reservantur.

II. Curare debent hegumeni, ut cum abbate generali perfectum concordium et obedientiam servant; idque cum factis tam verbis ostendant, auctoritatem ipsius apud omnes non solum conservando, sed omnibus etiam, quibus poterunt, modis augendo. Ipsi vero inter se in sententiis ferendis consentiant, alterque alterum honore praevengant. Si autem contigerit, aliquem eorum in congregatione singularis esse sententiae, nemo ab illo ullam aversionem habeat vel ostendat. Quae vero in congregatione proposita aut dicta sunt, nemo illorum revelet, aut aliis indicet, sub poenâ ad libitum congregationis hegumenorum. Quae demum definiuntur, ea per secretarium descripta, sigillisque abbatis generalis et uniuscuiusque hegumenorum, manusque eorum subscriptione firmata, cum opus esse iudicaverint, promulgabuntur. Exemplar autem eodem modo firmatum et subscriptum in archivio Ordinis conservabitur.

III. Ordinaria hegumenorum residentia, quandocumque fieri potest, unâ cum abbate generali erit in monasterio per congregationem generalem deputando, a quo, inconsultâ congregatione hegumenorum, nemo illorum poterit abesse; neque ordinarium alicuius monasterii regimen exercere. Quod si contigerit quempiam eorum ex legitimâ causâ, in eadem hegumenorum congregatione probandâ, ad monasterii regimen sive visitationem deputari, in quo officio ultra sex menses versari debeat, tunc vicarius ei ab eadem hegumenorum congregatione substituendus erit, qui vices ipsius et auctoritatem gerat, ut scilicet numerus quatuor hegumenorum, abbati generali assistentium, nunquam minuat.

Eorum residentia.

CAP. V. — *De abbate provinciae.*

1. Abbas provinciae in congregatione hegumenorum eligatur ab abbate generali et a quatuor hegumenis, cuius auctoritas terminis suae provinciae includitur. Provinciae autem, earumque abbatum residentia in congregatione generali designetur. Eiusdem congregationis arbitrio erit huiusmodi

Abbas provinciae, qui generalis est, et
vicarius, et alii, qui in eadem
provinciae sunt.

Abbas pro-
vinciae monachorum.

ii. Singulis annis abbas provinciae pro-
vinciae suae visitare per se ipsum, vel si
impedimentum legitimum occurrat, per
vicarium, et super de abbate generali di-
ctum est. Et visitationis decreta, sigillo suo,
manusque subscriptione firmata, ad abba-
tem generalem transmittit.

iii. His quoties anno ad eundem abba-
tem generalem scribat de statu monasterio-
rum suae provinciae, deque numero et qua-
litate monachorum.

iv. Non potest esse abbas ordinarius illius
monasterii, neque debet ingerere se in regi-
mine immediato illius monasterii, ubi resi-
det; sed illud liberum et absolutum proprio
abbati relinquere, qui tamen in omnibus
primum lectum abbati provinciae deferat,
nihilque magni momenti eo inconsulto sus-
cipiat, et praecipienti pareat.

Quae sint etiam
licentiae et
quibus terminis
circumscribatur.

v. Potest monachos de uno monasterio
in aliud eiusdem suae provinciae ex causa
rationabili, prout in Domino expedire iudi-
caverit, pro residentiâ mittere vel transferre,
etiam sine consensu abbatis utriusque mo-
nasterii, ita tamen ut de hac monachorum
missione vel translatione litteras patentes
suo sigillo manusque subscriptione munitis
conficiat. Non potest autem monachos sibi
subiectos ad monasteria diversae provinciae
pro residentiâ mittere vel transferre, nisi
de consensu abbatis generalis. Sed pro ne-
gotiis aut necessitatibus provinciae suae,
vel alicuius monasterii sibi subiecti, potest
monachos de sua provinciâ ad aliam mittere
cum litteris testimonialibus, in quibus cau-
sam significet, tempusque reversionis li-
mitet.

vi. Monachos provinciae suae neque sus-
pendere neque excommunicare potest, aut
casum aliquem sibi in confessione reservare,
sine abbatis generalis licentiâ; sed eos re-
gere et iudicare debet ex praescripto regu-
lae et constitutionum, in quibus dispensare
nequit eodem abbate generali inconsulto.

CAP. VI. — De abbate monasterii.

i. Abbas monasterii eligitur in congrega-

Abbas monasterii, qui generalis est, et
vicarius, et alii, qui in eadem
monasterio sunt.

ii. Antequam officio sui fungatur, litteras
praefecturas ostendat monachis, easque in
publico loco legi faciat. Et, si abbas pro-
vinciae in eodem monasterio versetur, illi
cas praesentet, vel eorum exemplar sigillo
monasterii munitum ad illum mittat, si ab-
sens fuerit. Postquam vero litterae congrega-
tionis hegumenorum lectae fuerint, mo-
nachi omnes coram eo genuflectant, eiusque
tamquam abbatis benedictionem poscant.
Ipsae vero a praedecessore suo vel vicario
eius monasterii sigillum et inventaria re-
rum omnium recipiat, praesente monasterii
congregatione, et in cellam abbati destina-
tam secedat.

Abbas mo-
nasterii monachorum.

iii. Domestica ministeria statim distribuat,
officiales eligens vel confirmans, quos in
Domino idoneos iudicaverit (exceptis quibus-
dam, quorum electio ad abbatem generalem
pertinet), et suas cuique regulas tradens.
Ac primo vicarium suum constituat, deinde
oeconomum seu procuratorem monasterii,
mox alios officiales iuxta indigentiam et
consuetudinem coenobii; eosque identidem
visitat, et prout in Domino visum fuerit con-
venire, vel in eisdem ministeriis detineat
vel ab eis removeat: quod de reliquis offi-
cialibus intelligendum est, praeter vicarium
et oeconomum; hos enim remove nequit,
nisi ex consilio congregationis monachorum.
Quia vero officia quaedam, ut bene fiant,
experientiam requirunt, non facile mutari
debebunt: et in hoc mutationis officialium
negotio vitium inconstantiae omnino vitan-
dum est.

iv. Non potest monachos de monasterio,
cui praeest, in aliud transferre; sed, si ne-
cesse fuerit, consulat prius abbatem provin-
ciae aut abbatem generalem. Pro negotiis
vero monasterii sui potest monachum ad
aliud monasterium mittere cum litteris te-
stimonialibus congregationis monachorum,
in quibus causam significet, et tempus re-
versionis definiat. Item non potest monachos
monasterii sui suspendere vel excommuni-

cum, vel totum aliquem in possessione sibi manente, locumque abbati generali.

v. Semel saltem in anno visitet possessiones et bona monasterii, et quolibet mense ab oeconomo rationem accepti et expensi praesente vicario exigit, ut totius monasterii administrationis ratio ipsi constet, quam reddere debet unoquoque anno, semel quidem abbati generali, his autem abbati provinciae. Ut vero nihil ex bonis monasterii depereat, debet infra sex menses suas praefecturae conficere inventarium authenticum omnium rerum, quae ad illud coenobium pertinent, tam mobilium quam immobilium: eiusque inventarii duo describantur exempla, quorum alterum maneat in archivio monasterii sub duabus clavibus in quo etiam reponantur omnes scripturae ad idem monasterium spectantes, alterum transmittatur ad abbatem provinciae vel ad abbatem generalem. Dictae autem claves sint altera penes ipsum abbatem aut eius vicarium, et altera apud oeconomum. Sub iisdem clavibus reponantur redditus monasterii, ita ut inde ne possit extrahi et nihil magni momenti expendi sine abbatis seu vicarii et oeconomi notitia.

vi. Praeter congregationem monachorum, quae saltem unoquoque mense fieri debet, alternis hebdomadis cum suis consultoribus conveniat (nisi pro re nata aliquid extraordinarie consultandum esset), deque occurrentibus negotiis cum illis agat, et quamquam, iis auditis, penes ipsum sit de singulis statuendi facultas, consultores tamen benigne audiat, et praecipue eum, cui monitoris officium commissum est.

vii. Praecepta, edicta et litteras superiorum diligenter legat et exequatur. Habeatque librum in quo scribantur visitationes monasterii ab abbate generali aut provinciae factae et ordinationes illorum alicuius momenti: legat etiam eas, quas praedecessor suus adnotaverit; distinguat tamen perpetuas ab iis, quae ad tempus datae fuerunt. Institutum, quod in regimine monasterii tenere debet, cognoscat tum ex lectione regularum tam communium quam sui officii, et aliorum, qui sub eius cura sunt, tum ex

observatione consuetudinum monasterii et ordinatione ordinis sui. Sed de more in rebus debet et rebus ad superiores.

viii. Sit sollicitus, ne vicarius, oeconomus et reliqui officiales suo desint officio. Item curet, ut ordo, pax, unio et confirmatio servetur a monachis in cellis, in choro, in refectorio, et ubicumque locorum. Quare per se ipsum vel per vicarium visitet chorum, officinas et monachorum cellas; portam monasterii claudi faciat horum competentem, clavesque sibi vel vicario tradi: discursus et vagationes monachorum, et maxime iuniorum, compescat; iurgia et contentiones inter eos ortas componat, nec permittat in monasterio esse arma, vel instrumenta musica, aut libros vanos.

ix. Ordinarias tantum poenitentias delinquentibus imponere debet, quae in constitutionibus praescriptae sunt. Delegare autem poterit vicario ut eas ipse praescribat, vel legi in refectorio praecipiat.

x. In iis quae ad victum, vestitum, habitationem et alia necessaria pertinent, curet ut, quamvis sit in quo virtus et sui abnegatio probetur, non desit tamen quo sustentetur natura, habitus ratione personarum secundum Deum. Egrotorum habeatur cura magna tam in victus ratione quam in ceteris. Hospites tum saeculares tum religiosi benigne suscipiantur et pertractentur. Si cui particulari quidpiam ad potum vel cibum pertinens ab externo aliquo mittatur, id in communem usum accipiat et dispensetur.

xi. Depositum pecuniae nullum prorsus admittat, aliarum vero rerum nonnisi cautissime; dummodo sine magna offensione id denegari non possit.

xii. Lites fugiendae, nec ullam, inconsulto abbate generali aut provinciae, vel, si absentes fuerint et urgeat necessitas, inconsulta monachorum congregatione, intentet, aut intentata, respondeat.

xiii. Si faciendae sint expensae extraordinariae, vel fabrica magni momenti, vel monasterium aere alieno gravandum est, habitus prius monachorum congregatione, eo-

rum potiori parte annuente, rem ad abbatem generalem deferat.

xiv. Et si propriam abbatis officium est monasterium sibi commissum diligenter gubernare, neque is propter aliud quidpiam huic muneri deesse debet, si quando tamen per officii sui occupationem licebit, concionari et confessiones audire poterit.

xv. Tam abbas quam omnes alii sacerdotes aliquando intra annum officium vel officia eorum, qui monasterio inserviunt, ad tempus aliquod obibunt ad exercitium religiosae humilitatis et mortificationis.

CAP. VII. — *De vicario.*

i. Vicarius eligitur ab abbate monasterii, eiusque officium tamdiu durat, quamdiu officium abbatis; nec ab eo removeri debet, nisi de consensu congregationis monachorum. Eius autem locus sit primus post abbatem, et post eos qui abbatis generalis vel hegumenorum officio functi sunt.

Vicarii m-
deta.

ii. Munus praecipuum vicarii est abbatem iuvare in iis quae in genere vel in particulari ei commendabit; nec dispensandi aut mutandi aut quidquam faciendi, nisi ex eiusdem praescripto, facultatem habebit.

iii. Absente abbate omnia facere poterit, quae ipse abbas secundum regulam, constitutiones et consuetudines approbatas sui monasterii. Si vero aliquid extraordinarium acciderit, quod adeo urgeat ut commode abbas expectari nequeat, id expedire poterit vicarius, auditis consultoribus, statimque redeunti abbati referat. Praesente vero abbate, eam tantum iurisdictione utetur, quae sibi fuerit commissa.

iv. Officiales visitet, quoties opus fuerit, observando quomodo suum quisque officium exequatur. Frequenter etiam adeat cellas et alia loca monasterii, ut domus munda sit, et omnia ubique decenter suis locis composita, ac praesertim in iis, quae ab externis videri solent. Noctibus singulis portas monasterii videat an bene clausae sint, et cellas monachorum visitet ne quis extra cubiculum vagetur. Observet etiam crebro, num aliquid desit ex necessariis aut abundet monachis. Eorumque curam potissimum habeat, qui in corporis cura minorem de

se ipsis sollicitudinem gerunt, rationemque de rebus omnibus monasterii, quas viderit aut executus fuerit, abbati, quoties opus fuerit, reddat et referat. Redigatque in memoriam, quae necessaria monasterio iudicabit, ut de emendis rebus ad victum et vestitum necessariis, et fratrum nimio aut exiguo labore, de sanitate et similibus.

v. Horis omnibus divinis nocturnis et diurnis atque sacrae liturgiae personaliter intersit, et observet an omnes adsint, et an die statuto ad confessionem et communionem accedant, aut missam celebrent. Item notet an constitutis horis in refectorio conveniant, aut e monasterio egrediantur, sive ad illud regrediantur, an e lecto surgant, aut cubitum eant. Defectus denique omnes, si quos in monasterio animadverterit, vel aliunde intellexerit, et quaecumque alia ad bonam gubernationem sibi occurrerint, abbati referat.

vi. Singulis hebdomadis disponat officia monasterii, tabulasque conficiat. Ministrorum chori et ecclesiae, horasque missarum inter sacerdotes distribuat; quam quidem tabulam, ab abbate approbatam, in loco patenti exponat, ut in refectorio legendam curet. Ipse vero sibi hebdomadam tam in choro quam in missis canendis, sicut et reliquis fratribus, tribuat.

CAP. VIII. — *De oeconomo seu procuratore monasterii.*

i. Oeconomus sive procurator ab abbate monasterii constituitur: eiusque officium est res temporales monasterii curare et administrare, omniaque tempestive providere, quibus monachi indigent.

Procuratoris
officium.

ii. In primis igitur nosse debet bona omnia monasterii, tam mobilia quam immobilia, agros, vineas, prata, oliveta, greges ovium, et his similia: quorum inventarium penes se habebit, quaeque saepe cum socio visitare debebit, ne quid detrimenti ex ipsius negligentia capiant.

iii. Proventus quoscumque monasterii et eleemosynas, quas ipsum abbas exigere iubebit, exigat et recipiat. Syngraphas vero solutionis, quando opus fuerit, ipse dabit subscriptas ab abbate, aut a se ex illius

commissione. Utque id facilius assequatur, proventus omnes et tempora, quibus colligendi sunt, in peculiari libro scribat; et seorsim etiam quascumque res aut pecunias ex fructibus monasterii perceperit, addito a quibus et quando eae provenerint; elemosynae autem alio in libro scribantur.

iv. Singulis mensibus dati et accepti rationem abbati reddat: debitaque et credita monasterii indicabit, quo ipse statum monasterii prorsus intelligat: nunquam vero oeconomus debita contrahat sine expressâ abbatis licentiâ. Vicissim singulis mensibus exigat rationem ab officialibus villarum, praediorum, pecorum et similium.

v. Pecunia, undecumque ea provenerit, si alicuius momenti fuerit, iudicio abbatis in arcâ reponatur ad id designatâ. Huius abbas clavem unam, et ipse oeconomus alteram diversam custodiat. In eâdem liber asservabitur, in quo scribetur pecuniae summa, tam eius quae infertur, quam eius quae effertur. Si quando autem, cogente aliquâ necessitate, pecunia in arcam non inferretur, nihilominus accepti et expensi summa in eodem libro statim scribatur. Quotiescumque vero ex arcâ pecuniam accipiet, eius summam et diem in libro suarum rationum adscribat; in aliâ vero libri parte, expensi ratio constet.

vi. Diligenti curâ asservabit in archivio ad hoc designato instrumenta originalia, quibus constat de iure eorum quae a monasterio possidentur, chirographa, syngraphas, inventaria et alia huiusmodi; et archivii quidem clavem unam ipse habeat, abbas vero alteram diversam.

vii. Advertat, num ea quae a monasterio possidentur, reparatione indigeant, ut ad abbatem referat. Si quid autem vendendum videretur, eodem inconsulto ne faciat.

viii. Curet, ut res omnes, praecipue diu duraturae, tempestive et quamopportune emantur, ne has non perinde bonas aut non aequo pretio cogatur comparare. Caveat etiam, ne, dum nimium pecuniae parcat, non bonas aut insalubres res emat. Videat autem num ea, quae empta sunt, illaesa conserventur; atque animadvertens aliqua

non, ut oportet, conservari aut expensâ, abbatem aut vicarium admoneat.

ix. Emptori pecunias ad quotidianos sumptus subministrabit, a quo singulis diebus expensarum exigat rationem ex codice; summam vero in librum suum ipse referet. Emptor vero, qui empturus sit, ab abbate seu eius vicario intelliget: resque emptas cellerario tradat, sive in cellario reponendas, sive coquo committendas.

x. Cum extraneis contra decentiam status monastici negotiari non praesumat.

xi. Curet ut saeculares, tam in monasterio quam in praediis eius servientes, honeste et christiane vivant: cogat, omnes in diebus festis et dominicis sacrae liturgiae et divinis officiis intersint, et in festis solemnioribus sacramenta confessionis et communionis frequentent; mercedem itidem debitam suo tempore iis persolvat; querelas eorum libenter audiat, casus vero nunquam sine abbate iudicet; neque eos insolitis poenis et oneribus aggravet, neque plus uni quam alteri eorum faveat. Quando vero aliquis eorum dimittendus sit, id faciat cum omni charitate, et cum plenâ eius satisfactione quoad debitum stipendium.

xii. Ita demum oeconomus rerum temporalium sollicitudinem gerat, ut a monasticae vitae perfectione animum non relaxet. Quare orationem, ieiunium, ceterasque religiosi instituti disciplinas, quoad fieri poterit, non secus atque reliqui monachi colere debeat: saeculares vero, quibuscum conversatur, verbo et exemplo aedificare studeat.

xiii. Sicut ad abbates monasteriorum pertinet res temporales sibi commissas per oeconomos curare, ita poterit abbas generalis, si id expedire cognoverit, constituere oeconomum generalem, qui illum in conservandis bonis temporalibus totius Ordinis opportune adiuvet.

CAP. IX. — De consultoribus.

i. Abbas suos habeat consultores tres. Tres sint consultores. saltem monachos senes et in religiosâ perfectione exercitatos, quorum consilio et relatione adiutus, melius et facilius gubernare possit.

ii. Qui huic muneri deputabuntur, sint quibus dotibus praediti.

amatores boni communis, illudque in omnibus consultationibus prae oculis habeant.

III. Cum abbas illis auditis aliquid statuerit, iudicium suum illius iudicio submittent. Neque extra consultationem, aut quid statutum fuerit, sibi displicere, aut se in alia fuisse sententiâ significabunt; sed laudent potius abbatis consilium apud alios, atque tueantur. Quod si ob rei gravitatem ad abbatem generalem id esse deferendum iudicarent, re mature consideratâ et oratione praemissâ faciant.

IV. Si quid tamen in mentem venerit quod ad commune bonum vel alicuius personae particularis utilitatem pertineat, poterunt id abbati proponere.

V. Si quid circa victum, vestitum, labores et occupationes monachorum, aut circa gubernationem abbatis, moderandum, augendum vel mutandum censerent, illum praemissâ oratione admonendum curent, quod per admonitorem faciant.

VI. Si quis cum eis de difficultate aliqua suâ aut perturbatione agat, ita eum suis monitis et consilio iuvare studeat, ut semper, quantum possint, existimationem abbatis tueantur.

VII. Ita suum munus exequantur, ut nullam gubernationis partem sibi assumant: atque eâ submissione se gerant, ut ceteris obedientiae exemplum praebeant.

VIII. Singuli consultores bis in anno ad abbatem generalem, aut provinciae, de statu monasterii, et si quid esset corrigendum aut mutandum eidem exponant, atque hae litterae, a seniore inter eos obsignatae, mittantur.

IX. In monasteriis frequentioribus poterit unus ex consultoribus designari ab ipso abbate, qui admonitoris nomen habebit: eiusque officium erit admonere abbatem de iis quae consultores ei dicenda iudicaverint. De aliis vero, quae sive ipsi in mentem venerint, sive ab aliis monachis suggerentur, non facile eum admonebit, sed de iis dumtaxat quae non levis momenti post orationem esse censuerit, sive ad officium abbatis pertinebunt; et quorum abbatem admonuerit, meminerit ea tacitus apud se servare.

CAP. X. — *De praedicatoribus.*

I. Eligantur ab abbate generali vel ab abbate provinciae in singulis monasteriis ^{ipsorum officium.} duo saltem graves et docti monachi, qui admittendos ad praedicationem verbi Dei, vel ad audiendas confessiones, etiam ipsorum monachorum, ac magistros publicos, et promovendos ad quoscumque ordines, diligenter simul examinent, antequam probentur, et ad huiusmodi ministeria vel ordines admittantur.

II. Qui ad praedicationis officium admissi sunt, debent primo sacram Scripturam semper prae manibus habere, legere, et, quoad fieri poterit, quotidie aliquid memoriae mandare. Legant etiam expositiones Patrum in utrumque Testamentum, vitas sanctorum, historiam ecclesiasticam, opera ascetica Patrum, conciones, homilias doctorum virorum, et alia similia, quibus evolvendis residuum temporis, quod ab officio divino aliisque spiritualibus et corporalibus exercitiis remanserit, impendant. Deinde nunquam sine praeparatione concionem faciant, sed illam prius scripturae commendent, et sedulo memoriae tradant.

III. Extra monasterium nemini monachorum fas erit concionari aut docere, aut confessiones audire, sine expressâ episcopi ordinarii licentiâ. Cum vero ad aliquod oppidum vocati fuerint, dabunt operam, ut primo episcopi, chorepiscopi aut parochi benevolentiam sibi comparent, deinde caveant discursum per domos, sed in aedes alicuius pii et exemplaris ecclesiastici se recipiant, ibique paupertatem religiosam in cibo, potu et ceteris omnibus servant, modestiae et gravitati coniunctam.

IV. Media autem spiritualia, quibus iuxta nostrum institutum et abbatis beneplacitum uti poterunt, haec fere sunt: ministerium verbi Dei in praedicationibus privatisque exhortationibus et colloquiis; sacramentorum confessionis et eucharistiae administratio; exercitiorum spiritualium traditio; dissidentium reconciliatio; casuum conscientiae et sacrorum rituum ad ecclesiasticos privata explicatio; christianae doctrinae ad pueros aliosque rudes publica declaratio.

CAP. XI. — *De praefecto rerum spiritualium.*

I. In omnibus monasteriis designandus erit praefectus rerum spiritualium, cuius munus sit confessiones monachorum excipere, eorumque profectum in spiritu promovere.

II. Cognitionem itaque instituti habeat et zelum boni progressus fratrum, quem procurare debet verbo et exemplo. Amabilem praeterea se eis exhibeat, ut ad eum omnes confugiant, confidenterque sua omnia detegant, et ab eo consolationem et auxilium sperent in Domino.

III. Instruat monachos privatim secundum uniuscuiusque captum, praesertim ut puram intentionem divini servitii habeant, et familiaritatem cum Deo in spiritualibus devotionis exercitiis.

IV. Petat quem procedendi modum in orationem habeant, et an contra suos defectus examen particulare observent; et an contra inordinatos affectus propria remedia adhibeant, et in solidis virtutibus acquirendis, praesertim obedientiâ, amore Dei et proximi, quibus utantur mediis, et de poenitentis et aliis pietatis exercitationibus.

V. Versatum eum oportet esse in lectione librorum spiritualium, et unicuique decernat tempus et modum cum fructu eos legendi.

VI. Peculiarem curam habeat consolandi affictos et tepidos exhortandi, remedia pro cuiusque necessitate adhibendo, qualia sunt frequentius confessionis et eucharistiae sacramenta obire, plus temporis orationi impendere, plus aliquid poenitentiae assumere, libros aliquos spirituales legere, et similia. Praecipuam verò curam adhibeat circa monachos laicos, novos praesertim et infirmiores, ut quieti sint, et sorte Martiae contenti; dirigatque eos ubi opus fuerit. Praeter eos vero, quos satis instructos abbas iudicaverit, cum unoquoque agere de his ultra mensem non differat. Saepe vero consideret, quem fructum bonorum operum ex oratione et meditatione et ex reliquis rebus spiritualibus colligant, ut in dies magis in Domino proficiant.

VII. In his omnibus videat, ne ordo unicuique praescriptus impediatur, nisi cum abbas aliter iudicaverit.

VIII. Curam habeat novitiorum, si qui in monasterio fuerint, nisi ab abbate aliunde prospectum, et erga eos observare studeat quae iuxta regulas magistri novitiorum observari commode poterunt.

IX. Confessiones monachorum audiet; et, si abbas iudicaverit, eidem alium vel alios adiungere poterit; non autem plures quam quatuor, et quidem in frequentioribus monasteriis tantum.

CAP. XII. — *De praefectu ecclesiae.*

I. Praefectus ecclesiae ab abbate constituitur, cuius officium est res ecclesiae et chori custodire et curare, ut divina officia suo tempore decenter ac debite fiant.

Ipsius officium.

II. In primis habebit inventarium rerum omnium ad ecclesiam et chorum spectantium, tam in libris quam in sacris vestibus et vasis, aliisque; cuius inventarii duo exempla erunt, alterum penes ipsum, alterum in archivio monasterii, in quo scripturae et instrumenta asservantur. Et quando novus ecclesiae praefectus instituitur, coram abbate et oeconomo rationem rerum omnium iuxta inventarium exiget a praedecessore.

III. Librum etiam habeat dati et accepti pro ecclesiae expensis, ut rationem abbati unoquoque mense reddere possit.

IV. Eleemosynas quocumque modo obvenientes, et pecunias pro manutentione ecclesiae collectas, apud oeconomum deponat, ut in arcâ reponantur, cuius clavem unam habeat abbas, alteram ipse oeconomus. Quae vero pro missis celebrandis oblatae fuerint, diligenter describat in tabellâ sacristiae, ut missae dicantur secundum intentionem benefactorum; et notetur in libro, quo die et a quo sacerdote earundem oneri fuerit satisfactum.

V. Satagat, ut necessaria ad divinum cultum non desint, ut altaria sint munda et bene praeparata, atque ut vasa sacra, ornamenta, libri et cetera omnia in suis locis apte reponantur et conserventur. Panni omnes linei semper mundi serventur, et separatim corporalia et purificatoria laventur. Saepe etiam res pretiosiores visitet, ne aut laedantur aut amittantur: templi, paramentorum, librorum instaurationes curet,

sicut ab abbate fuerit praesciptum. Nihil vero eorum extrahere e monasterio, aut cuiquam alteri ecclesiae vel monasterio, etiam nostrae Congregationis, commodare poterit sine congregationis monachorum licentiâ.

vi. Det operam, ut nullo modo lumen desit ante sanctissimum Eucharistiae sacramentum, neque interdiu neque noctu, ubi illud asservari contigerit. Oleum sanctum, ut oportet, asservatum, singulis annis renovandum curet: et sanctorum reliquias in vasculo ad id deputato decenter custodiat. Si quando autem devotionis causâ ostendendae erunt, duo cerei accendantur.

vii. Curet, ut hostiae munda sint, et in vase decenti repositae: item vinum, quod ad sacrificium paratur, sit bonum et merum, eoque ipso die haustum: similiter et aqua et ampullae sint munda, et thuribula identidem a fuligine extergat.

viii. Qualibet hebdomadâ catalogum conficiat, quo dies festi ac ieiuniorum proximae hebdomadae describantur, et horae missarum inter sacerdotes distribuuntur: vices quoque hebdomadariorum ministrorumque tam in divinis officiis quam in missâ solemnâ celebranda notentur. Eum porro catalogum, ab abbate seu eius vicario approbatum, in loco patenti affigat, aut in refectorio recitandum curet in prandio sabbati. Det autem operam, ne plura simul sacra inchoentur, sed commode omnia suis spatiis distinguantur: curamque gerat missarum perpetuarum, quae pro benefactoribus annuatim celebrandae sunt, easque referat in tabellam, quae appendenda erit in sacristiâ, ubi et in aliâ tabellâ notari debent casus superioribus reservati, et indulgentiae, si quae sunt concessae.

ix. Ante missas et psalmodiam chori, signa ipse pulsabit: quod etiam faciet, cum primum quis ex fratribus vitâ functus fuerit, ut omnes eius animam commendent: lumina tam in choro quam in dormitorio fratrum accendet.

x. Per se vel per alium, ab abbate designatum, promovendos ad sacerdotium instrui curet, et videat an omnes observent statutas caeremonias. Si quem defectum ani-

madverterit, ad abbatem referat, vel ipse emendet. Notet etiam qualibet die nomina sacerdotum celebrantium, ut id abbati aut vicario referat.

xi. Externos sacerdotes ad sacrum faciendum non admittat, nisi intelligat eos a legitimis superioribus habere facultatem; cuius testes Ordinarii litteras cum ii exhibuerint, humanissime illos excipiet, et distinctis etiam pro uniuscuiusque dignitate paramentis indui curet. Saeculares quoque ad ecclesiam nostram adventantes benigne tractet.

xii. Habeat sibi subiectum aedituum monachum, maxime in frequentioribus monasteriis, cui vices suas in rebus minoris momenti committet, dum ipse in gravioribus occupatur.

CAP. XIII. — *De praefecto bibliothecae.*

i. In maioribus monasteriis designandus erit monachus sacerdos, qui librorum curam habeat.

ii. Omnium itaque librorum monasterii catalogum describat; utque libri unius monasterii ab aliis distinguantur, in prime cuiusvis libri folio haec verba notet: *Hic liber est monasterii N. Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani.*

iii. Nullum librum ex bibliothecâ cuiquam monachorum dabit sine abbatis licentiâ, neque externo cuiquam sine licentiâ congregationis monachorum; et advertat, ne quis librum, etiam cum licentiâ, se inscio accipiat. Fratres autem, quibus librum aliquem tradet, propriâ manu scribebant in codice, quo die et quem librum acceperint; cumque illum restituerint, notam deleant, aut e regione restitutio eius notetur. Quod si externis librum ex licentiâ, ut supra, dederit, ipse bibliothecarius in codice notabit diem, personam et tempus quo liber sit restituendus.

iv. Monachos ad bibliothecam non admittat sine licentiâ; multo minus externos.

v. Abbatem moneat, si quos libros pro monasterio necesse sit comparare. Nullum autem librum donare, vendere, alienare, vel oppignorare poterit sine expressâ congregationis monachorum licentiâ.

Ipsius monia.

vi. Curet ut bibliotheca munda sit et composita, quam semel in hebdomadâ verret, et ex libris pulverem excutiet. Caveat etiam, ne libri humiditate aut aliâ re lacerentur.

vii. Semel in anno librorum rationem dabit abbati iuxta inventarium bibliothecae: quod et praestabit, cum alter in eius locum succedet.

CAP. XIV. — *De socio et sigillo abbatis generalis, hegumenorum et abbatis provinciae, atque coenobiarchae.*

i. Abbas generalis, hegumeni et abbates provinciae ac monasterii, deligant sibi ex monachis professis socium, qui secretarii munus geret, ipsosque in litteris scribendis adjuvet, exeuntesque e monasterio comitetur.

ii. Unusquisque ex dictis abbatibus et hegumenis sigillum proprium habeat, quod in cellâ suâ diligenter custodiat, cum imagine, si fieri potest, sancti patris Antonii magni, aut emblemate Montis Libani, et cum inscriptione officii, quo unusquisque fungitur: videlicet sigillum abbatis generalis Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani, sigillum primi, vel secundi, vel tertii, vel quarti hegumeni Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani; sigillum provinciae N. Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani; sigillum monasterii nostri Ordinis sancti Antonii Congregationis Montis Libani; idque duplex fit, alterum maius, cuius usus erit in rebus magni momenti, et alterum minus, quo in rebus communibus utentur.

iii. Nullus monachus litteras suas alio sigillo firmabit, quam abbatis monasterii.

iv. Ad officium socii et secretarii electus, quaecumque audierit, legerit aut scripserit, debet profundo silentio celare: nec nisi urgente necessitate a communibus monasterii officiis vacare.

CAP. XV. — *De infirmis.*

i. In singulis monasteriis constituendus erit infirmarius, vir pius et patiens, qui curam habeat infirmorum; quorum aegritudo simul atque ei indicata fuerit, si consuerit rem esse alienius momenti, abbatem aut vicarium adhibere.

ii. Studeat, ut, quae aegrotanti danda sunt, ea et opportune emanent, et bona sint et bene praeparata ministrentur.

iii. Curet, ut aegrotorum cubacula sint valde munda et lecti concinne sternantur.

iv. Aegrotum consolari et exhilarare studeat verbis spiritualibus et laetis. Habeat etiam libros, quorum lectione aegroti recreari et iuvare in spiritu possint.

v. Quaecumque aegrotantium usui necessaria esse iudicabit, habere curet, et in loco convenienti custodire.

vi. A medico praescripta exacte servet, dies agrotationis et horam febris advertat, tum ut medicum et superiorem admoneat, tum ut cibum tempestive praebeat.

vii. Si morbus sit contagiosus, supellex separari debet, ne cuiquam noceat.

viii. Convalescentes e lecto surgere non permittat priusquam id medicus concesserit.

ix. Patientiae et charitatis erga aegrotos meminerit, quare curabit, ne debita ministeria aegrotis desint.

x. Morbo ingravescente, abbatem moneat, ut aegrotus, antequam iudicii usu privetur, omnia sacramenta accipiat. Quod si aegrotus diu, licet sine periculo decumbat, curet ut octavo quoque die communicet, nisi aliqua ratio, iudicio abbatis, impediat.

xi. Instante mortis articulo, sive proximo periculo, abbatem admoneat ut orationibus omnium fratrum valde peculiaribus infirmum iuvare faciat; atque eo magis quo morti propinquiorem viderit, et ut morienti quo plures poterunt ex fecibus adsint, qui convenientibus illi articulo auxiliis moribundum iuvent. Et cum primum vitâ functus fuerit, praefectum ecclesiae seu aedilium admo-
neant, ut consuetum signum pulset.

xii. Provideat, ut mortuorum fratrum corpora ad sepulturam praeparentur, et ut spatio unius diei naturalis decenter super terram teneantur.

xiii. Non infirmis tantum prosit, ut dictum est, sed sanorum etiam curam gerat in iis quae ad sanitatem conservandam spectant. Quare eius munus est observare, num quis ex nimia fatigue corporis aut spiritus plus aequo laboret, vel aliâ de causâ morbi

periculo se exponat; et si in cibis, aëre, frigore, aut alia quopiam in re aliquid probabili ratione animadvertat, quod communi omnium vel alicuius salutis obesse possit, abbatem admoneat.

Cap. XVI. — De ianitore.

Ipsius enim
ianitor officia.

I. Monasterium perpetuo sit clausum, clavisque in porta ne relinquatur, ac propterea ianitor ab abbate constituatur monachus mansuetus, humilis, patiens et sedulus, qui ianuae custodiendae semper assistat, eamque nemini monachorum aperiat, nisi socium et exeundi licentiam obtinuerit. Nullus autem e monasterio egrediatur, nisi cum socio, licentiæque petita ac impetrata, et benedictione accepta ab abbate seu eius vicario, aut in horum absentia ab antiquiore ex professis.

II. Vocantibus et monasterii ianuam pulsantibus, cito adsit et respondeat; non tamen prius portam aperiat, quam per fenestram videat qualitatem personae advenientis; quae si eius conditionis fuerit, ut paucis verbis expediatur, quin porta aperiatur, id faciat cum omni humanitate. Si vero fuerit persona gravis aut religiosa, portam aperiat, interroget quid velit, ad locum honestum ad id destinatum intromittat, et sine mora significet abbati.

III. Neminem monachorum sine facultate abbatis ad ianuam vocet, nec, nisi urgente necessitate, ianitor licentiam pro illo vocando ab abbate petat, aut abbas illam det, cum tempus est divini officii in choro, prandii, coenae, silentii aut congregationis. Nec facile idem abbas licentiam dabit introducendi saeculares in claustra monasterii, et multo minus in dormitorium fratrum, nisi sint magni viri aut praelati.

IV. Monasterii portas ante noctem claudat ianitor. Exinde vero eas nullius causa aperiat inconsulto abbate; et antequam cubitum eat, claves eidem tradens, si quis foris maneat, illi renunciabit. Abbas vero aut vicarius quandoque de nocte eas observent.

V. Litteras omnes et schedulas, et quaecumque alia domesticis mittuntur, abbati reddat ut ea videat; et ad eos ad quos diriguntur, si velit, transmittat. Caveat etiam

ne alicuius domestici litteras, aut quid simile, externis det iniussu abbatis.

VI. Nihil custodiendum a quopiam externo recipiat, abbate inconsulto.

VII. Si pauperes ad ianuam eleemosynae causa accedere contingat, cum iisdem benigne se habeat, et sedulo quaerat quid eis erogari possit iuxta abbatis arbitrium.

VIII. Mulieres, si quando ad ostium accedant, paucis verbis dimittat; aut si pluribus opus videretur, in ecclesiam, si extra monasterii claustrum sit, ad aedituum eas mittat, ubi ipsis responderi poterit, aut aedituum seu abbatem vocet, ut earum negotia expediant, prout res postulaverit.

IX. Si quis eleemosynam ad ianuam dabit, eam oeconomo statim tradet.

X. Loca portae vicina munda servet, et, ut iuxta ianuam omnes submissa voce loquantur, curet.

XI. Ut ianitor ad portam sollicitus assistere possit, primo post persolutas matutinas horas sacrificio intersit. Cum autem cibum sumit, aut in aliquo ministerio intra vel extra monasterium occupatur, alius ab abbate seu vicario ad custodiam portae destinetur.

Cap. XVII. — De custode vestium.

I. Servare debet omnem suppellectilem sive lineam sive laneam, et quidquid ad indumenta, et, ubi opus fuerit, etiam ad calceamenta attinet; quae diligenti cura, ut res pauperum Christi, custodiet in loco ad id designato.

Quid agere
debeat.

II. Inventarium rerum, quas ipse custodit, si alicuius momenti sint, in libro habeat: et seorsim scribat quae de novo fiant, ut abbati sui muneris rationem reddere queat.

III. Vestes ordine dispositas servet, ne corrumpantur videat, et resarciendas etiam curet. Quas vero non amplius usui fratrum futuras iudicabit, eas abbati ostendat, ut ille de iis statuatur.

IV. Quae singuli novitii ad monasteria attulerint, ea alicubi separatim asservet, donec professionem emittant.

V. Singulis mensibus cellas visitabit, ut ex abbatis arbitrio, si quid eis desit, suppleri possit. Si quid etiam superfluum inve-

nerit, vestes duplices, instrumenta itineris, et similia, in vestiaria officina custodiantur.

vi. Inspiciat etiam, quinam vestibus indigeant, ut abbati referat; eo vero inconsulto nihil cuiquam dabit.

vii. Linei panni lotori, sive externus ille sit sive domesticus, scripto numero dentur et accipiantur.

viii. Tunicae singulorum, quae staturae indumentum convenire debent, signis particularibus internoscantur, ne eas permisceri contingat.

ix. Sabbati vespere linea munda per omnes cellas distribuat; dominica vero die mane ex eisdem cellis immunda colligat, et an omnia, quae dederat, recipiat, animadvertat.

CAP. XVIII. — *De cellerario.*

Ad quid deputatur.

i. Custodiendis in monasterii cellarario victualibus ab abbate cellerarius deputetur vir sobrius et non prodigus; idemque curam habeat omnium eorum, quae ad cibum et potum spectant, singula in locis suis reposta et clausa servans.

ii. In rebus distribuendis iussum abbatis sequatur; et quamvis communiter aequalitatem inter omnes servare debet, habeat tamen infirmorum, convalescentium, eorumque qui laboriosiora opera exercent, rationem, prout ei fuerit ab abbate praescriptum, sine cuius arbitrio neque ientaculum neque aliud quidpiam ulli concedet.

iii. Antequam penitus absumantur victualia quae in monasterio reconduntur, abbatem admoneat, ut tempestive per oeconomum providere possit.

iv. Curet munditiam tam cellarii quam refectorii, eorumque omnium quae eius usibus serviunt, utque mensae rebus necessariis paratae sint, cum refectionis signum dabitur.

v. Catalogum habeat rerum, quae ad cellarium et ad refecturium pertinent; alterum etiam eorum, quae per hebdomadas aut menses debet fratribus ministrare tam in cibo quam in potu; tertium denique eorum, qui mensae ministraturi sunt.

vi. Quae ex mensa supersunt, colliget, atque coquo tradet, qui illa conservabit mo-

mor paupertatis, ut, et domesticis et externis pauperibus usui esse possint iuxta praescriptum abbatis.

CAP. XIX. — *De coquo.*

i. In iis omnibus, quae ad suum munus pertinent, munditiam servet ipse, et ab aliis servandam curet, detque operam ut omnia recte et opportune parentur, ea praesertim quae ad aegrotos pertinent.

Munditiam servet.

ii. Semihora, aut saltem quarta horae parte, antequam in mensa sit sedendum, praeparati omnes cibi esse debent.

iii. Circa qualitatem et quantitatem, ordinem ab abbate praescriptum sequatur.

iv. Coquere aut aliud quidpiam pro aliquo particulari parare, infirmario tantum excepto, neminem sinat, neque ipse faciet sine abbatis facultate.

v. Scriptum in codice habeat catalogum rerum, quarum est usus in coquina, quas ipse servare debet.

vi. Diligentiam in rebus, quas consumit, adhibebit, ne quid non necessarium insumatur contra paupertatem religiosam.

vii. Si quem adiutorem haberet, satagat, ut cum verbo et exemplo aedificet, praesertim novitios.

CAP. XX. — *De hebdomadario chori et mensae.*

i. Praefectus ecclesiae singulis hebdomadis duos catalogos faciet, quorum primo per turnum sacerdotum notetur hebdomadarius chori, altero per turnum monachorum omnium, qui legere norunt, notetur hebdomadarius mensae.

Per innum deputandi.

ii. Officium hebdomadarii chori est divinum officium et missam cantare; officium autem hebdomadarii mensae est libros ad mensam legere; ab utroque officio eximitur abbas monasterii.

iii. Hebdomadarius chori primus ingreditur chorum, et ultimus inde exeat; curetque, ne in officio divino tam in choro quam ad altare errores aliquos admittat, sed antea praevideat omnia officia, orationes, lectiones et his similia; nec memoriae suae confidat, sed omnia ex codice, quoad fieri poterit, recitet. In dexterâ chori parte abbas eiusque vicarius praesidebit; in sinistra hebdomadarius, qui praesente abbate neque

officiam inchoabit, neque absolutionem dicet; eo autem absente totum officium inchoabit et terminabit, etiam praesente abbatis vicario.

iv. Hebdomadarius mensae libros pro lectione ante mensam apertos habeat; et quando leget, attendat in quo emendetur ab abbate aut vicario; et emendatus, assurgat cum humilitate, et repetat prout emendatus fuerit. Ad signum abbatis aut vicarii, finiet lectionem. Libri autem qui legentur sunt: Sacra Scriptura, vitae sanctorum, historia ecclesiastica et opera ascetica, quae ab abbate assignari debent, servato ordine, ut primum legantur aliquot versiculi ex Scriptura, deinde succedat lectio ex vitis sanctorum, aut ex historia ecclesiastica, et concludatur lectione alicuius tractatus ascetici.

PARS QUARTA.

CAP. I. — De congregatione generali.

Congregatio generalis quolibet celebranda triennio.

i. Congregatio generalis de triennio in triennium celebretur, nisi forte ob aliquam urgentem necessitatem esset anticipandum tempus, aut prorogandum ex decreto congregationis hegumenorum, quod debet opportune toti Ordini significari. Casus autem, ob quos congregatio generalis prorogari vel anticipari potest, sunt: primo, mors abbatis generalis, aut eius ad altioris dignitatem promotio, aut quando de eiusdem depositione, suspensione, vel publica reprehensione agendum sit, ut dictum est supra, part. III, cap. IV, num. II. Deinde publica rerum regionumque perturbatio ob pestem vel bellum, aut propter persecutionem infidelium, vel haeticorum et schismaticorum, aut communem totius Ordinis vel principalium potiorumque monasteriorum necessitatem, quae iudicio congregationis hegumenorum urgens visa fuerit; in quo nihilominus casu significandum id erit abbatibus monasteriorum.

Mortuo abbate ad hegumenes specialis congregationis generalis indicio.

ii. Penes abbatem generalem est congregationem indicare, eique praesidere usque ad successoris electionem. Si vero ipse mortuus fuerit, aut promotus, aut de ipsius causa consultandum sit, tunc ad hegumenes spectabit illam indicare, eique praesidere usque ad novi abbatis generalis electionem,

aut veteris probatam innocentiam, servata semper vicarii generalis inter hegumenes praeceminentia, ut dictum est alibi. Vivente tamen abbate generali, etiam quando de ipsius causa agendum est, in litteris, in quibus ab hegumenis congregatio indicetur, nomen eiusdem abbatis praeponeatur nominibus hegumenorum.

iii. Duobus saltem mensibus ante diem, quo celebranda erit congregatio, indicatur per encyclicas epistolas ab abbate generali et hegumenis subscriptas et ad omnia nostri Ordinis monasteria missas. Si quod vero monasterium longius distet, tot mensibus ante indicenda erit, quot sufficere videbuntur iudicio hegumenorum. Dies autem congregationi celebrandae destinari solita, est decima novembris, qua Ordinis nostri Congregatio instituta fuit.

De indicatione congregationis generalis.

iv. Ad congregationem generalem vocandi erunt, eique interesse et in ea vocem habere poterunt, praeter abbatem generalem et quatuor hegumenes eorumque vicarios (si qui antea electi fuerant), abbates omnes tam provinciarum quam monasteriorum, et cum unoquoque abbate socii a congregatione monachorum illius monasterii electi: quotquot praeterea officio abbatis generalis vel hegumenorum functi sunt, modo non fuerint ob defectus aliquos depositi: his autem unumquodque monasterium de necessario viatico providebit tam in eundo quam in redeundo: ob quem finem a primoribus tum ecclesiasticis tum saecularibus illius provinciae abbates eleemosynam colligant et eam secum deferant.

Qui sint vocandi ad congregationem.

v. Si quis abbas, vel officio abbatis generalis aut hegumeni defunctus, ob legitimum impedimentum, a congregatione monachorum probandum, per se ipsum adesse nequiverit, mittat monachum idoneum, qui vices suas in congregatione generali suppleat, habeatque locum in congregatione tamquam absentis procurator. Qui vero propter contumaciam vel inanes causas adesse neglexerit, cognita et declarata eius causa in congregatione generali, excommunicetur, et monachi ab eius obedientia absolvantur: socii autem abbatum, qui in con-

Legitime impediti alium sua vice mittant.

gregatione monachorum electi fuerint, neminem possunt sibi substituere, nec suae electioni renunciare.

Qui vocem in congregatione habere aequo-
ant.

VI. Nemo in congregatione generali vocem habeat, nisi sex annos in Ordine compleverit, inchoando ab annis probationis, et nisi triginta annos aetatis saltem inchoatos habeat. Item nemo in monasterium, ad celebrandam congregationem destinatum, intret nisi tribus diebus antequam inchoanda sit congregatio, exceptis iis qui ex longinqua regione per mare veniunt. Qui ad congregationem venerint sine licentiâ, per totum tempus, quo congregatio durabit, detineantur in loco poenitentiae: congregatio autem terminatâ, decernat de eis congregatio hegumenorum. Si quis vero querelas habeat ad congregationem deferendas, mittat eas cum abbate vel eius socio, propriâ manu subscriptas.

Quae ab abbatibus afferenda sunt.

VII. Unusquisque abbas ad congregationem veniens, aut vicarium suum mittens, debet afferre secum vel cum vicario mittere: I. Sigillum monasterii; II. Catalogum, in quo descriptus sit numerus monachorum vivorum et quot defuncti sunt post ultimam congregationem et quot recepti; III. Rationem dati et accepti toto regiminis sui tempore. Socius vero abbatis debet secum afferre: I. Litteras monachorum de sua deputatione; II. Querelas eorumdem, si quae erunt.

De decernendo congregationem generalis.

VIII. Abbas generalis, vel, eo absente, hegumeni, opportuno tempore provideant de rebus ad celebrandam congregationem necessariis. Quare I. Abbatem monasterii, in quo congregatio celebranda est, vel, eo absente, monachum alium constituent, qui oeconomi congregationis generalis nomen gerat; curetque, ut locus congregationi opportunus praeparetur, utque adsint victualia lecti et quaecumque ad receptionem monachorum hospitum necessaria sunt; II. Deputent duos saltem confessarios cum facultatibus opportunis, necnon unum scribam congregationis, qui suffragia notabit et litteras ad congregationem directas coram omnibus leget; unum praeterea aeditum, qui curam habeat sacelli, ubi congregatio

fiet et unum ianitorem, qui portas congregationis observabit. Hi vero omnes, praeter abbatem supradictum, id est, confessarii, scriba, aedituus et ianitor, debent esse ex eorum numero, qui suffragia non habent in congregatione. Reliqua autem coenobii ministeria tam in ecclesiâ quam in choro et refectorio per eiusdem coenobii monachos diligenter obeantur, ne congregationis praetextu quidquam ex regulari disciplina omitatur.

De suffragiorum cooperatoribus.

IX. Cum dies assignata advenerit, non obstante cuiuscumque absentia, congregatio incipiatur. Cognitores autem suffragiorum sunt: I. Abbas generalis; II. Quatuor hegumeni; III. Duo ex monachis Congregationis a communitate vocalium electi, in quorum tamen electione neque abbas generalis neque hegumeni vocem habebunt.

X. Congregatio generalis per septem dies durabit. Singulis autem diebus, post cantata divina officia et celebratam sacram liturgiam, scrulinium fiet, cui praemittitur sermo paraeneticus ab abbate generali, aut alio quopiam, ad conventum monachorum per semihoram.

De tempore durationis congregationis generalis.

XI. In primo triduo, Ordinis statum examinent, seduloque explorent, si quid splendendum aut resecandum sit; singulisque permittitur, quodcumque apud se statuerint suggerere abbati generali aut hegumenis, qui monachorum suggestiones in commentarium relatas coram congregatione recitabunt. Interim hegumeni iussu abbatis generalis a monasteriorum abbatibus statum et rationes exigant singulorum monasteriorum, easque in tabularium totius Ordinis referendas, eidem generali abbati exhibeant. Quartâ die proceditur ad electionem abbatis generalis et hegumenorum, ut infra; si autem non ob electionem superiorum, sed ob aliam causam coacta fuerit congregatio, de illâ tractabitur. Tribus postremis diebus monachorum causae finiantur, eorumque postulatis satisfiat, et si quid contra regulam, constitutiones, vel consuetudines Ordinis peccatum est, corrigatur.

Quid agendum sit tempore.

XII. Septimo die, postquam congregatio terminata est, dato signo a generali abbate,

aperiatur porta, itaut etiam non vocales adesse possint et audire. Tum a scribâ congregationis legatur: i. Tabula novorum officialium, a totâ congregatione sive ab abbate generali et hegumenis electorum, necnon monachorum ad monasteria, quae idem abbas generalis designaverit, mittendorum; ii. Constitutiones, si quae fuerint a congregatione sancitae; iii. Recitentur nomina monachorum omnium ab ultimâ congregatione defunctorum, ut pro iis omnibus una missa solemnis celebretur; iv. Recenseantur etiam nomina insigniorum benefactorum, simulque omnes moneantur, ut pro iis sacerdotes quidem unam missam celebrent, laici vero dicant quinquaginta *Pater noster* et *Ave Maria*; v. Abbas generalis faciat absolutionem generalem, et sic congregationem absolvat.

xiii. Dimissâ congregatione generali, unâ cum hegumenis faciat congregationem hegumenorum; et primo quidem eligantur abbates provinciarum et monasteriorum, singulisque patentes litterae tradantur, ut ad officia sua abeant.

xiv. Forma litterarum congregationis monachorum, cum mittunt ad congregationem generalem unâ cum abbate monasterii seu provinciae, socium ab ipsis electum:

Reverendissimi patres, notum facimus vobis, congregationem nostram habitam in monasterio N., die N., mense N., anno N., communi consilio elegisse reverendissimum patrem N., ut, nomine totius monasterii vel provinciae, unâ cum nostro abbate ad congregationem generalem accedat. Quocirca tradimus ei potestatem agendi pro nobis in congregatione generali omnia et singula, quae facere possemus si praesentes essemus, ratum gratumque habituri quidquid in eadem congregatione factum fuerit. Datum in monasterio N., anno N., mense N. Sigillum † monasterii. Et subscribent omnes iuxta ordinem suum.

xv. Forma litterarum abbatis provinciae vel monasterii, cum mittit vicarium vel procuratorem ad congregationem generalem:

Reverendissimi patres, notum facio vobis, me, ob causam N. impeditum, elegisse reverendum patrem N., ut tamquam meus vicarius et procurator ad congregationem generalem accedat, eique sigillum et rationes officii mei tradidisse, necnon facultatem in congregatione generali omnia et singula agendi, quae ego facere possem si praesens essem, ratum gratumque habiturus quidquid in eadem congregatione factum fuerit. Datum in monasterio N., anno N., mense N., die N. Sigillum † officii. N. abbas provinciae vel monasterii N.

CAP. II. — *De electione abbatis generalis, et hegumenorum.*

i. Ante electionem legantur constitutiones de requisitis eligendorum, deque eorum officio.

ii. Nemo potest in abbatem generalem aut hegumenum eligi, nisi compleverit annum aetatis trigesimum, et annum in nostro Ordine octavum quidem abbas generalis, sextum vero hegumenus.

Requisita, ut quis in abbatem generalem aut hegumenum eligi queat.

iii. Electio nullo modo fiat per absentium, sed praesentium dumtaxat suffragia; eaque secreta sint, non publicatis eligentium nominibus.

Forma electionis.

iv. In loco pro electione deputato, aedituus aram maximam, ubi venerabile Eucharistiae sacramentum in ciborio conditum prostabit, solemniori, quam in primo triduo congregationis, ritu instruat. Super altari ante ciborium alta crux collocetur, sex hinc inde accensis candelis. A dextris crucis evangeliorum codex pretioso velo coopertus; a sinistris vero imago sive reliquiae sancti patris nostri Antonii, et codex regulae cum constitutionibus; infra altare ad latus dexterum ponatur mensa, iuxta quam assidebit scriba seu secretarius, qui, datâ servandi secreti fide, solus ex patribus non vocalibus in congregationem introducetur: super mensam vas seu arcula collocetur, in quam ab electoribus schedulae mittendae erunt: sic autem fabricetur, ut demissae e superiori orificio schedulae dilabi aut extrahi nequeant, donec, functione peractâ, legitime a cognitoribus suffragiorum referetur: alterum praeterea vas intra cancellos altaris praepa-

retur aqua oppletum, in quod schedulae praedictae statim proiciantur.

v. Habeatur sermo paraeneticus ad electores per semihoram de eligendo digniori abbate generali, dignioribusque hegumenis: deque votorum renovatione praemittenda ab omnibus.

vi. Absoluta paraenesi, abbas generalis, et quatuor hegumeni hinc inde ad dexteram laevamque ipsius, ante partem mediam in genua procident: et post¹ hos, provinciarum monasteriorumque abbates: deinde reliqui monachi secundum antiquitatem propriae professionis: postremo scriba, seu secretarius et aedituus, et ad portam ianitor.

vii. Sequatur votorum renovatio, abbate generali et hegumenis praeeuntibus, deinde reliquis simul prosequentibus, de verbo ad verbum et cum pausa, ut supra, part. II, cap. XI.

viii. Abbas generalis, absoluti votorum renovatione, B. Virginis Mariae litanias cum cantu inchoabit: quibus finitis, fratres admoneat, ut praemisso contritionis actu intentionem pariter rectam habere studeant, simulque omnes dominicam orationem recitent, et SS. Trinitatis opem, necnon Deiparae et sancti Antonii intercessionem implorent: mox assurgit ipse, et fratribus in genua adhuc provolutis generalem absolutionem pronunciat: post universi e templo egressi, ad ferenda suffragia accedant, si alibi electio facienda est; si vero in eodem templo, aedituo foras egresso, porta clauditur, quam ianitor ab exteriori parte observabit.

De resignatione officiorum.

ix. Antequam ad novi abbatis generalis electionem procedatur, debet is, cuius officium expirat, sigillum et officium in manibus hegumenorum resignare ac deponere, in haec verba:

Reverendi patres, in manibus vestris resigno ac depono officium abbatis generalis, quod mihi indigno congregatio generalis commisit; simulque veniam peto de omnibus culpis a me in eo commissis.

Hoc idem facere debet unusquisque hegumenus coram electo abbate generali, cum

¹ Male edit. Main. legit *pone pro post* (A. T.).

ad successoris sui electionem procedendum est, dicens:

Reverendissime pater, in manibus vestris resigno ac depono officium hegumeni, quod mihi indigno commissum est, simulque veniam peto de omnibus culpis a me in eo commissis.

Facta tamen resignatione, in suo loco et ordine tamdiu stabit, donec successor declaratur.

Si per obitum aut promotionem abbatis generalis, aut aliquod legitimum eius impedimentum, electus fuerit vicarius generalis, hic etiam ante electionem novi abbatis generalis resignabit officium in haec verba:

Reverendi patres, in manibus vestris resigno et depono officium vicarii generalis, quod mihi indigno commissum est, etc. Idem dicendum de vicario hegumeni.

x. Suffragiorum ordo est: primus abbas generalis, ad mensam accedens, suum suffragium in schedula scribat, nomine tantum electi expresso, hoc modo: *Eligo reverendum patrem N. in abbatem generalem nostri Ordinis.* Tum schedulam propriis manibus complicit, atque in praeparatam arcam ineiciat. Sequantur ordinatim singuli hegumeni; postea abbates provinciarum et monasteriorum; postremo reliqui patres vocales, habitam semper ratione antiquitatis professionis.

Suffragiorum ordo.

Si quis patrum indigeat opera scribae, hic suggestum ab illo nomen scribat in schedula, eamque plicatam ipsi reddat, in praedictam arcam ab eodem propria manu statim demittendam.

xi. Post lata suffragia, in locum suum unusquisque regrediatur; loca autem extra cancellos altaris disposita erunt. Tum vero abbas generalis solus cum quatuor hegumenis et duobus a patrum coetu ad cognoscenda suffragia electis sanctuarium ingressus, schedulas ex arca extrahat, mox numeret, et si patrum numerum superent, aut minime aequent, electio non constabit, nec aperiendae erunt schedulae, sed continuo in vas aqua oppletum immittantur, et nova electio fiat. Si vero suffragiorum numerus bene constet, tunc abbas generalis singulas schedulas coram hegumenis et duobus suffragiorum cognitoribus aperiat, nomenque

electi altiori voce pronunciet, ut monachi in templo stantes audiant, et illud a secretario in charta notetur.

De scrutinio.

xii. Si pars suffragiorum supra dimidium vocalium maior convenire in electione reperiatur, ea censetur facta; sin autem in duas personas suffragia dividantur, his a ferendo suffragio exclusis, iteretur scrutinium. Si rursus aequalis pro utroque suffragiorum numerus constiterit, praefendus prior tempore professionis; sin autem professionis tempore aequales fuerint, aetas attendenda, et senior iuniori praeeligatur.

xiii. Si vero suffragia in diversas personas distraherentur, itaut in neminem maior congregationis pars conveniat, secundo ac tertio scrutinium repetatur. Quod si etiam tunc nemo habeat maiorem suffragiorum partem, contingat autem duos vel tres habere plura suffragia, itaut singuli quartam saltem partem suffragiorum obtineant, per abbatem generalem promulgentur his verbis:

Reverendus pater N. N. et reverendus pater N. N. habent plura suffragia quam reliqui; ex his igitur potestis unum eligere in abbatem generalem totius Ordinis.

Tum, illis qui nominati sunt exclusis, vocales reliqui ad electionem modo supradicto procedant, unum ex nominatis eligentes, in quem maior pars suffragiorum convenerit.

Publicatio electi.

xiv. Finito scrutinio, electus abbas generalis promulgetur a suo praedecessore, vel, si ipse in officio confirmatus fuerit, a primo hegumenorum, his verbis:

Reverendi patres. Facta suffragiorum collatione, invenimus maiorem partem congregationis nostrae convenire in electione reverendi patris N. N. Ideo nomine totius congregationis nostrae, et potestate per vos omnes mihi concessa, pronuncio et declaro reverendum patrem N. N. electum fuisse, et esse nostrum omnium totiusque Ordinis nostri abbatem generalem.

xv. Facta electionis proclamatione, primus hegumenus aut dignior inter vocales intonat psalmum xix, reliquis alternatim prosequentibus, *Exaudiat te Dominus in die tribulationis; protegat te nomen Dei Iacob*, etc.

Interea hegumeni ducunt electum ad

1 Videtur deesse non (R. T.).

sedem, ad cornu sinistrum altaris paratam, qui osculatur primum altare, deinde sedet. Tum a digniori traditur ei liber regulae et constitutionum, ac sigillum officii; qui, retinens sigillum, tradit uni ex vocalibus, ut legat caput iii partis iii, quod est de praeminentia et officio abbatis generalis. Interim fratres singuli, iuxta ordinem suum, ad eum accedentes, genibus flexis manus eius osculantur. Ipse vero tamdiu in loco suo sedebit, donec hegumeni quatuor eligantur, nec e sede sua recedit, nisi cum suffragium proprium scripturus est et in arcam missurus, et suffragia monachorum, ut supra cogniturus, electumque proclamaturus; quo statim proclamato, ad sedem suam redibit.

xvi. Si electus absens fuerit, postquam proclamata est illius electio, cantatur psalmum xix, ut supra; quo finito, statim proceditur ad electionem hegumenorum, quorum primus vices abbatis generalis geret, donec abbas ipse generalis aderit. Quod si adesse possit, antequam congregatio generalis absolvetur, tunc enthronismus eius modo supradicto fiat.

xvii. Neque abbati generali neque hegumenis fas est electionem suam recusare, aut officium abdicare. Si vero contigerit eos ex legitima causa ab officii executione impediri, in congregatione hegumenorum potest vicarius eis substitui, ut dictum est part. iii, cap. iv.

xviii. Absoluta abbatis generalis electione, continuo ad electionem quatuor hegumenorum iuxta praedictum ordinem procedent, etiamsi electus generalis absens fuerit.

Primum hegumenus in manibus abbatis generalis, vel, eo absente, in manibus dignioris ex vocalibus resignet sigillum et officium ut supra; mox suffragia feruntur, et si duo vel tres plura suffragia habere reperiuntur, itaut quartam saltem partem singuli obtineant, abbas generalis, recens electus, vel, eo absente, dignior ex vocalibus (exclusis iis qui nominantur) dicat ad coetum monachorum:

Reverendi patres N. N. et N. N. habent plura suffragia quam reliqui; ex his igitur potestis eligere unum in hegumenum.

De sequentibus electionibus.

Finito scrutinio, electus hegumenus promulgatur ab abbate generali, aut, eo absente, a digniori ex vocalibus, in haec verba :

Reverendi patres. Factâ suffragiorum collatione, invenimus maiorem partem congregationis nostrae convenire in electione reverendi patris N. Ideo nomine totius congregationis nostrae, et potestate a vobis mihi concessâ, pronuncio et declaro reverendum patrem N. electum fuisse et esse hegumenum.

Addat in fine *primum, secundum, tertium vel quartum*, iuxta uniuscuiusque hegumeni locum.

Hegumenus electus abbati generali genuflectat, eiusque manum deosculatus, ad dexteram ipsius vel sinistram iuxta ordinem suum stabit. Abbas vero generalis illum ad osculum admittet, eique sigillum officii tradet. Tum fratres iuxta ordinem suum, factâ prius altari, deinde abbati generali et hegumenis antea electis, aut in officio confirmatis, reverentiâ, coram hegumeno recens electo genuflectentes, manum eius osculantur. Hegumeni vero antea, ut supra, electi, collegam suum post ipsos electum ad pacis osculum admittant; si hegumenus sacerdos non fuerit, solâ pacis appreciatione, omissâ genuflectione, honorabitur.

xix. Penes congregationem generalem est abbatem generalem confirmare, vel novum eligere: hegumenorum pariter potestatem prerogare aut abrogare, sive quosdam confirmare, et alios de novo eligere. Nam, omnes simul eodemque tempore mutare, minus expedire videtur, ut nimirum novus hegumenus a veterano rudimenta novi officii capiat. Si vero, attentis circumstantiis, secus agendum electoribus in Domino visum fuerit, ad omnium etiam hegumenorum depositionem tuto procedent.

xx. Secretarius congregationis, tam generalis abbatis quam hegumenorum electionem in acta referat, quae, subscriptionibus omnium vocalium firmata, in archivio asservitur.

Absolutâ quatuor hegumenorum electione, divinae maiestati gratiae agendae sunt. Quocirca abbas generalis cum hegumenis et omnibus patribus vocalibus ante portam

mediam altaris procidat in genua, primus ipse, deinde quatuor hegumeni, mox reliqui iuxta ordinem suum. Tum incipiat psalmum CXLVIII, reliquis hunc et duos sequentes psalmos alternatim canentibus :

Laudate Dominum de caelis: laudate eum in excelsis, etc.

Quibus finitis, assurgens abbas generalis, stansque in portâ mediâ, conversus ad altare, fratribus genuflexis, sequentem precationem recitabit :

Gratias agimus tibi, Deus noster, Trinitas sanctissima, Pater, et Fili, et Spiritus Sancte; quoniam, sicut ad tuum nos peculiarem famulatum assumpsisti, atque in sanctis tabernaculis tuis collocasti, fratresque in spiritu coniunctos effecisti et constituisti in monte Sion, qui est religiosus status, ponens pacem fines suos, muroque circumdatus obedientiae, castitatis et voluntariae paupertatis, quo spectaculum feremus angelis et hominibus, ita hodie gratiâ tuâ innovasti vinculum, quo iungimur dilectioni tuae, nosque in hierarchias et choros in similitudinem angelorum distinxisti ad officia ministerii tui in paradiso domus tuae, quem plantasti nobis, et in quo nos collocasti, ut ex eodem fructus vitae perfectae colligeres, nosque illum operaremur, beneplacitum tuum perficientes, et divinae voluntati tuae obsequentes; et nunc, Domine Deus, tuere nos, et custodi vineam istam, quam plantasti dexterâ tuâ, et domum tuam aedifica, quam virtute tuâ fundasti; quia nisi tu, Domine, aedificaveris domum, frustra vigilant qui custodiunt eam. Da, Domine, assistentem sedium tuarum sapientiam iis, quos ad ministerium domus tuae elegisti. Benefac nobis, et corda nostra sanctifica, mentesque nostras in obsequio confirma: intercedentibus sanctâ Dei genitrici Virgine Mariâ, et beatissimo patre nostro sancto Antonio magno, et omnibus sanctis.

Fratres: Amen.

Deinde abbas generalis, factâ altari reverentiâ, ad eos adhuc genuflexos conversus, facit absolutionem generalem in haec verba:

Deus misereatur vestri et dimittat debita vestra, et tribuat vobis absolutionem et remissionem omnium peccatorum vestrorum. In nomine + Patris, et + Filii, et + Spiritus Sancti.

Acta in arch.
vno observant

Fratres: Amen. Et surgant, eiusque manum ordinatim osculantur, et ad suas singuli cellas secedunt.

CAP. III. — De congregatione hegumenorum et electione abbatum provinciae vel monasterii.

Tempus congregationis hegumenorum.

I. Congregatio hegumenorum de semestri in semestrem ab abbate generali et quatuor hegumenis celebretur, et quoties de rebus agendum est aut valde urgentibus aut postestatem eiusdem congregationis exigentibus.

A quo indicenda.

II. Penes abbatem generalem est illam indicare eique praesidere. Si vero ipse mortuus fuerit aut promotus, aut de ipsius causa et reatu consultandum sit, tunc ad omnes simul hegumenos spectabit illam indicare, et prior in ordine praesidebit tamquam vicarius abbatis generalis, ut supra dictum est.

Quoto tempore durare debeat.

III. Per septem dies ea durabit; singulis autem diebus, praemissa oratione dominica et litanis beatissimae Virginis coram altari ab aedituo parato, ianitore portam observante et secretario ad mensam assidente, necnon duobus monachis suffragiorum cognitoribus, suffragia ferent, ut supra dictum est de congregatione generali. Porro secretarius, aedituus, ianitor et duo suffragiorum cognitores ab abbate generali et hegumenis praeeligendi sunt. Antequam vero prima congregatio inchoetur, sermo paraeneticus fiat ab idoneo monacho, quem abbas generalis designaverit.

De electione abbatum provinciarum et monasteriorum.

IV. Si post congregationem generalem eligendi sint abbates provinciarum et monasteriorum, primo congregationis die, sedentibus in ordine suo abbate generali et hegumenis, accedunt abbates quorum officium expirat, vel eorum vicarii, unus post alium, et genuflexi sigillum et officium in manibus abbatis generalis et hegumenorum resignant et deponunt in haec verba:

Reverendissimi patres. In manibus vestris resigno et depono officium abbatis provinciae N. vel monasterii N., quod mihi indigno commissum fuit; simulque veniam peto de omnibus culpis a me in eo commissis.

Si vicarius fuerit aut procurator, dicat:

Reverendissimi patres. Nomine ac vice reverendi patris N. in manibus vestris resigno

et depono officium abbatis provinciae N. vel monasterii N., quod ipsi commissum fuit; simulque veniam peto de omnibus culpis ab ipso in eodem officio commissis.

Facta resignatione, unusquisque extra congregationem recedet, et clauso ostio, legat secretarius coram abbate generali et hegumenis excessus vel defectus, si quos dicti abbates in suo officio commiserint, oblatas adversus eos subditorum monachorum accusationes et similia, quae in ultimo triduo congregationis generalis examinata sunt et in acta relata, ut cap. I huius partis, num. XI, dictum est. Mox generalis et hegumeni de iis deliberent; et si quid in regulam, constitutiones, consuetudines vel monachos peccasse deprehensi fuerint, vocentur singillatim et introducantur ad congregationem, ibique reprehendantur et digna malefactorum poenitentia mulcentur: alias omnes simul introducantur, et genuflexi benedicantur ab abbate generali et absolvantur iis verbis:

Deus misereatur vestri, etc., ut capite superiori circa finem.

Tum extra congregationem dimittantur, et abbas generalis cum hegumenis per suffragia secreta eligat abbates provinciarum et monasteriorum eodem modo, quo supra de electione generalis et hegumenorum dictum est.

Suffragium in schedula scribatur sic: *Eligo reverendum patrem N. in abbatem provinciae N. vel monasterii N.*

Extrahuntur autem suffragia a duobus monachis eorum cognitoribus, et scribuntur in carta a secretario; et unus ex illis duobus, professione antiquior, nomen electi altiori voce pronunciat, ut generalis et hegumeni audiant; et qui plura suffragia habuerit, ille abbas erit, quem proinde generalis proclamabit in haec verba:

Nomine congregationis nostrae pronuncio et declaro reverendum patrem N. abbatem provinciae vel monasterii N.

Finito scrutinio, omnes electi abbates, qui in eo monasterio praesentes fuerint, vocantur a congregatione; et cum introducti fuerint, genua flectunt coram abbate gene-

De extrahendis suffragiis.

rali et hegumenis, manumque eorum de-
osculantur, et invicem ab bis ad osculum
pacis admittuntur. Abbas autem generalis
tradat unicuique eorum sigillum officii sui,
deinde omnibus praeter hegumenos genu-
flexis impertitur benedictionem, dicens :

*Benedicat vos omnipotens Deus, Pater †
et Filius † et Spiritus † Sanctus.*

Fratres, Amen; et procedunt unusquis-
que ad cellam suam.

Abbas generalis et hegumeni tradunt
singulis patentes litteras tenoris sequentis :

*Venerabilibus fratribus Ordinis sancti pa-
tris nostri Antonii, Congregationis de Monte
Libano, provinciae N. vel monasterii N., sa-
ludem in Domino et benedictionem. — Notum
facimus vobis, fratres, congregationem hegu-
menorum habitam die N., mense N., anno N.,
communi consilio elegisse reverendum patrem
N. in abbatem vestrum proprium et peculia-
rem, qui carne et spiritu vos gubernet iuxta
nostras consuetudines, constitutiones et regulam.
Quocirca mandamus vobis in virtute sanctae
obedientiae ut eidem secundum nostrae Liba-
niticae Congregationis regulam pareatis, eum-
que abbatem seu patrem nostrum appelletis,
ipsique veluti legitimo praeposito vestro debi-
tam obedientiam, honorem atque reverentiam
exhibeatis. Si quis illi subesse noluerit, noce-
rit se suorum votorum transgressorem fore.
Benedictio sit super obedientes. — Datum in
monasterio N., die N., mense N., anno N.
Congregatio hegumenorum.*

Sigillum † generalis et hegumenorum.

Cum dictae litterae ad monasterium ve-
nerint, unus ex fratribus, reliquis audienti-
bus, in ecclesiâ vel in refectorio, abbate
electo praesente, illas legat: finitâque le-
ctione, continuo abbati electo vel confirma-
to omnes genuflectant, abbas vero iis bene-
dicat, dicens: *Benedicat vos omnipotens Deus,
Pater † et Filius † et Spiritus † Sanctus.*

Et respondent Amen; et surgunt, eius-
que manum osculantur. Abbas suae electio-
nis patentes litteras apud se custodiat:
cumque statuto tempore exauctoratus vel
confirmatus fuerit, abbati generali illas re-
stituât. Secretarius autem monasterii eas de
verbo ad verbum describat, et in archivio

reponat. Sequentibus sex diebus in congre-
gatione hegumenorum de rebus, ad univer-
sum Ordinem spectantibus, agatur.

v. Si vero congregatio hegumenorum non
post congregationem generalem, sed prae-
stitutis temporibus suis fiat, primo die de
gravioribus negotiis agendum erit, postmo-
dum reliqua definiantur.

vi. Terminatâ congregatione, describi cu-
rent a secretario acta omnia, electiones
officialium et constitutiones, si quae factae
fuerint, sigilloque et propriâ generalis atque
hegumenorum subscriptione firmentur, et in
archivio reponantur. Quae vero monachis
significanda sunt, ea per encyclicas litteras,
a generali et hegumenis subscriptas, signi-
ficentur. Exemplum autem litterarum om-
nium, quae nomine congregationis huius
mittentur, a secretario eiusdem congrega-
tionis descriptum maneat in libro registro-
rum, qui in congregatione generali tradatur
novo abbati generali et novis hegumenis,
in archivio reponendus.

CAP. IV. — *De congregatione provinciae
et monasteriorum.*

i. Congregatio provinciae unoquoque anno
per triduum celebretur ab abbate provinciae
et abbatibus monasteriorum subiectorum;
congregatio vero monasteriorum sit quolibet
mense per unum diem ab abbate monasterii
et monachis omnibus professis. Primam
autem iudicet abbas provinciae, alteram
abbas monasterii; et illa quidem uno saltem
mense ante constitutum diem significari de-
bebit, haec vero tribus ante diebus.

Congregatio
provinciae quin-
libet anno co-
greganda.

ii. Quo mense facienda erit congregatio
provinciae, praemittenda est opportuno tem-
pore congregatio uniuscuiusque monasterii,
ut in promptu habeat abbas, si quid ad eam
congregationem referendum sit. Similiter
quo anno celebrabitur congregatio genera-
lis, opportune praemittatur congregatio pro-
vinciae.

iii. Congregationi provinciae, praeter ab-
bates monasteriorum, intererit socius abba-
tis uniuscuiusque monasterii a congregatione
monachorum eligendus. Eius autem electio
fieri debet tribus saltem diebus, antequam
ad congregationem provinciae procedatur,

Qui debeant
interesse.

ut sufficiens tempus habeat ad sumendum informationem de statu monasterii deque querelis et causis monachorum. Idem dicendum de socio abbatum ad congregationem generalem discessum¹. Omnia autem, quae socius congregationi generali vel provinciali nomine monachorum praesentabit, debent esse sub sigillo monasterii clausa, et ab iis subscripta.

iv. In utraque congregatione idem ordo servetur, de quo supra in congregatione hegumenorum dictum est num. iii et vi. Secretarius autem, aedituus et ianitor ab abbate eligantur; duo vero suffragiorum cognitores a monachis ad congregationem convocatis.

De quibus agendum rebus

v. Agendum porro erit: primo de rebus spiritualibus ad profectum monachorum spectantibus, inquirendumque in mores uniuscuiusque, si quid contra regulam, constitutiones et consuetudines peccetur; secundo de regimine superiorum, et subiectorum obedientia; tertio de temporalibus monasteriorum rebus.

vi. Abbate ad congregationem generalem eunte, aut vicarium mittente, adhuc celebretur congregatio monachorum de mense in mensem, cui ipse abbas vel eius vicarius praerit. Non tamen celebrari poterit congregatio provinciae, nisi de anno in annum, et ipso abbate praesente.

vii. Si abbas monasterii decesserit, vicarius mortem eius tam abbati provinciae, quam abbati generali statim significabit; et interim monasterium administrabit usque ad novi abbatis electionem et adventum. Quod si vicarius in illo monasterio non fuerit, tunc antiquior professione vicarius erit, et, inter aequales professione, antiquior aetate praefatur, et sacerdos non sacerdoti. Mortuo autem abbate provinciae, abbas illius monasterii, in quo residere solet, ad abbatem generalem litteras scribat. Nemo tamen in eius officio se immiscet, donec abbas generalis in congregatione hegumenorum de successore aut vicario decreverit.

CAP. V. — *De congregatione hebdomadali.*

1. In qualibet hebdomada per omnia monasteria feria sexta, aut alia die non im-

¹ Forsan discessurorum (H. T.).

pedita, debet fieri congregatio omnium monachorum.

ii. Sedentibus omnibus, et novitiis, si qui erunt, stantibus, abbas seu vicarius aliquid ex libris spiritualibus legat, vel legi faciat ad monachos.

iii. Deinde (novitiis¹ foras dimissis) idem abbas seu vicarius faciat brevem exhortationem contra defectus in monasterio occurrentes, nullam tamen personam nominando.

iv. Absoluta exhortatione, abbas stans, reliquis genuflexis, dicat:

Deus misereatur nostri, et dimittat debita nostra, et tribuat nobis absolutionem et veniam omnium peccatorum nostrorum. In nomine + Patris, et + Filii, et Spiritus + Sancti.

Fratres, Amen; et surgunt, eiusque manum deosculantur, et ad suas unusquisque cellas abeunt.

CAP. VI. — *De electione in communi.*

1. Ab electione tam activa quam passiva in quolibet officio Ordinis nostri, donec cum eo fuerit dispensatum, specialiter arceatur omnis excommunicatus, suspensus, interdictus, irregularis, non professus, et qui non subest nostrae congregationi, etiamsi fuerit monachus professus Ordinis sancti patris nostri Antonii; item, qui ab Ordine nostro apostataverit, et qui ab illo ad alium Ordinem, etiam cum licentia superiorum, transivit, nec postea ad nostrum rediit; item, qui habet impedimentum naturale, ut fatuus, delirus, lunaticus; item, qui est notorie infamis ob publicum delictum, ut est homicidium, fornicatio, furtum, periurium, ebrietas; item subornator, qui prece, pretio, minis vel quocumque alio modo induxit eos; qui in electione vocem activam habent, ut se ipsum vel monachum aliquem determinatum eligant, singulatim eum nominando; item, qui per se ipsum vel alium procurat sibi dignitatem aliquam extra Ordinem; item, qui publice et scandalose Romano Pontifici, aut patriarchae vel Ordinario loci detraxerit, aut eorum canonicas sanctiones contempserit; denique, qui monachum notorie indignum sciens et prudens aliquando elegerit.

Quibus non committenda officia.

¹ Edit. Main. legit novitiis (H. T.).

in impedimen-
tis, a quibus
patenda
passatio.

II. In iis impedimentis, quae ex iure canonico proveniunt, dispensatio petenda est a legitimo superiore, qualis est sanctissimus Romanus Pontifex, reverendissimus dominus patriarcha, et ordinarius loci episcopus, respective. In aliis vero, quae ex nostris constitutionibus inducuntur, abbas generalis dispensare poterit, vel, eo absente, congregatio generalis.

III. Nemo eligit, aut eligere poterit in abbatem generalem, aut hegumenum, sive in abbatem provinciae, aut monasterii, nisi triginta annos saltem inchoatos aetatis habeat; et nisi sex annos in congregatione nostrâ compleverit, includendo annos probationis.

IV. In congregationibus hegumenorum provinciae et monasterii, ii tantum vocem activam habent, quorum mentio ibi sit. Vocem vero passivam in congregatione generali et hegumenorum habere possunt omnes monachi professi; in congregatione vero provinciae et monasteriorum, ii tantum monachi qui sunt illius provinciae et monasterii.

V. Nemo potest habere plures voces activas, etiamsi habeat plura in Ordine officia; sed unusquisque unam tantum vocem habeat.

VI. Omnis electio fiat per suffragia secreta.

VII. Ante electionem legantur constitutiones de officio eligendorum et de electione.

VIII. Si suffragia fuerint aequalia, aut in diversas personas ita distrahantur ut in nullum maior pars conveniat, id fiat quod supra cap. II, num. XII et XIII dictum est.

CAP. VII. — De visitatione.

I. Abbas generalis semel saltem in triennio visitet omnia monasteria Ordinis, et abbas provinciae semel quolibet anno monasteria sibi subiecta, ut dictum est part. III, cap. III, num. III, et cap. V, num. II.

II. Si legitime fuerint impediti, substituent vicarium visitatorem, cui tempus et auctoritatem per suas litteras definiant, eique socium seu secretarium adiungent. Nulli autem vicario visitatori credatur, nisi litte-

ras suae delegationis antea exhibuerit coram monachis in congregatione convocatis in eo monasterio quod visitandum erit; eam vero monachorum congregationem abbas convocabit statim atque ei exhibitae fuerint litterae abbatis generalis, aut hegumenorum, aut abbatis provinciae. Si autem abbas fuerit absens, aut obedire noluerit, tunc ipse vicarius visitator eam convocabit.

Forma litterarum vicarii visitatoris.

Venerabilibus fratribus Ordinis sancti patris nostri Antonii Congregationis de Monte Libano, provinciae N., vel monasterii N., salutem in Domino et benedictionem.

Notum facimus vobis, fratres, nos elegisse reverendum patrem N. in vicarium nostrum, eique vices nostras commisisse, ut visitet vos et vestrum monasterium in temporalibus et spiritualibus, et inquirat in omnia ad vos dictumque monasterium spectantia, iuxta nostras consuetudines, constitutiones et regulam, cum facultate decernendi, quae decernenda esse urgens necessitas compulerit, alia vero ad nos deferendi; non tamen alium in locum suum substituendi, nec visitationem in quolibet monasterio ultra triduum prorogandi. Quocirca mandamus vobis in virtute sanctae obedientiae, ut reverendissimum patrem N. tamquam vicarium visitatorem a nobis deputatum recipialis, eique debitam reverentiam et obedientiam iuxta commissum ipsi officium exhibeatis. Si quis illi contradicere ausus fuerit, noverit, se suorum votorum transgressorem fore. Benedictio sit super obedientes. Datum in monasterio N., die N., mense N., anno N.

Abbas generalis, vel hegumeni, vel abbas provinciae N. — Loco † sigilli.

III. Lectis in congregatione litteris, statim omnes genuflectent, excepto vicario visitatore; deinde surgentes deducunt illum in ecclesiam a dextris abbatis monasterii procedentem.

Si abbas generalis aut abbas provinciae personaliter ad visitandum monasterium veniret, convocata ab abbate loci monachorum congregatione, significabit breviter ut praepararent se ad reddendam rationem, quam

Qua methodo
facienda visi-
tatio.

Abbatibus legi-
time impediti
vicarium visita-
torem debent
eligere.

sequenti die exigere incipiet; deinde procedet una cum abbate monasterii et monachis ad ecclesiam, ut supra.

iv. Ante aram maximam omnibus ordinatim genuflexis, abbas seu vicarius visitator, item genuflexus, ad portam mediam orabit aliquantulum: deinde intonabit psalmum cxlviii *Laudate Dominum de caelis, etc.*, quem una cum duobus sequentibus psalmis monachi alternatim canent; et dicto *Gloria Patri*, surgit abbas seu vicarius visitator, et facta ad altare reverentia, conversus ad monachos genuflexos facit absolutionem, dicens:

Deus misereatur vestri, et dimittat debita vestra et tribuat vobis absolutionem et veniam omnium peccatorum vestrorum. In nomine Patris † et Filii † et Spiritus Sancti.

Fratres: Amen; et surgunt, eiusque manum ordinatim osculantur, et abeunt in cellas suas.

v. Visitator primum locum tenebit cum socio suo, qui secretarii munus geret, etiam ante abbatem monasterii. Cum autem officio suo functus fuerit, ipse et socius locum iuxta dignitatem suam vel antiquitatem professionis habebit.

vi. Primo visitationis die, cantatis divinis officiis, ac terminata per abbatem loci aut eius vicarium sacra liturgia, antequam detur a celebrante benedictio, omnibus monachis ordinatim genuflexis, visitator diligenter visitabit totam ecclesiam: ac primum aram maximam, ubi repositum est sanctissimum Eucharistiae sacramentum, deinde reliqua, si quae erunt, altaria, an omnia munda sint, et decenter ornata et composita, qua visitatione absolutâ, reversus ad portam mediam, et factâ altari reverentiâ, dat benedictionem, dicens:

Benedicat vos omnipotens Deus, Pater † et Filius † et Spiritus † Sanctus.

Fratres: Amen.

Visitator prosequitur hanc admonitionem: *Auctoritate Dei totiusque Ordinis nostri, praecipio vobis in virtute sanctae obedientiae, ut, cum unusquisque vestrum de omnibus et singulis personis ac rebus, ad hoc monasterium spectantibus, interrogatus fuerit,*

debeat, secundum conscientiam pure et veraciter revelare, secluso omni odio, favore et affectu: nec ullus vestrum extra monasterium discedere praesumat sine expressâ nostrâ licentiâ.

Tum surgunt fratres, et vadant in cellas suas. Visitator, depositâ stolâ, in sacristiam vadit cum socio, abbate monasterii, et praefecto ecclesiae, seu sacristâ, eamque diligenter visitat, considerando an munda et composita sint vasa sacra, vestes, libri et omnia utensilia.

Deinde procedit visitator cum socio et abbate loci ad cellam ipsius abbatis, qui, primo offert visitatori scripta nomina et officia singulorum monachorum et personarum etiam saecularium, qui monasterio inserviunt; secundo librum regulae et constitutionum Ordinis; tertio, librum secretorum quae alii visitatores ei monasterio reliquerunt; quarto, libros proventuum et expensarum monasterii et ecclesiae. Quibus peractis, visitator ad cellam sibi destinatam, per ipsum abbatem loci, aut monachum ab eo designatum, advocabit singulos monachos, et inquisitionem inchoabit a junioribus et desinet in ipsum abbatem, qui de singulis ipsi reddet rationem. Quae autem a singulis monachis referuntur, per socium et secretarium visitationis in cartâ notabuntur, in quorum fine unusquisque nomen suum subscribat, vel, si scribere nescierit, ipse secretarius eius nomen subscribat de ipsius mandato.

vii. Postridie visitator cum secretario lostrabit, primo cellas omnium fratrum; secundo, alias monasterii mansiones, ut scholam, bibliothecam, hospitium, infirmariam, vestiariam, cellarium, coquinam et refectarium, praesentibus abbate loci eoque monacho qui cellae illius curam habebit.

viii. Tertio et postremo die, convocata totius monasterii congregatione in locum ad id paratum, visitator brevem adhortationem faciet ad procurandam regulae et constitutionum observantiam, et legi faciat per secretarium monita relictâ monasterio: moveatque omnes et singulos, ut se ad poenitentiam negligentiarum faciendam disponant:

tum, genuflexis omnibus coram visitatore, culpas suas dicant ordinatim, incipiendo ab abbate loci usque ad iuniorem monachum, et veniam petant a visitatore, qui singulis cum discretione et charitate poenam iniungat salutarem: mox faciat absolutionem dicens:

Deus misereatur vestri, etc., ut supra n. iv, atque ita cum osculo pacis dimittat congregationem.

ix. Si ipse generalis aut abbas provinciae visitationem facit, utatur auctoritate suâ in correctione abbatis et monachorum.

Si vero fuerit vicarius, ad substituentem omnia referat; non tamen abbatem loci deponere, aut ab officio suspendere poterit, nisi specialem facultatem habuerit a congregatione hegumenorum. Quod si necessitas requirat ut monachum de illo monasterio in aliud trasferat, id auctoritate suâ facere poterit, si generalis fuerit aut abbas provinciae; si vero delegatus fuerit, consentiente abbate loci, in quo est, et abbate monasterii, ad quod transferendus est monachus, id faciet; illis autem dissidentibus, rem ad delegantem referet.

Vicarii visitatoris quae sint facultates.

De quibus visitator debeat inquirere.

x. Haec fere sunt, de quibus visitator inquirere debet:

An singuli debitam abbati obedientiam exhibeant;

An abbas officio suo erga omnes aequaliter utatur;

An inter omnes et singulos pax et concordia servetur;

An sit aliquis proprietarius in monasterio, vel scandalosus, ebriosus, otiosus, assuetus iurare vel turpia loqui, notatus de suspectâ familiaritate intra vel extra monasterium, cum scandalo alium non alloquens, rixosus, contumeliosus;

An ab omnibus observetur regula et constitutiones quoad divinum officium, confessionem, communionem, orationem mentalem, ieiunium, refectorium, silentium, aliaque communitalis officia, et quomodo ritus et caeremoniae ecclesiasticae observentur;

An aliquid desit, vel superfluum sit in victu, potu, vestitu; et quomodo tractentur

ab abbate tam monachi sani quam infirmi et hospites;

Quomodo monachi iuniores instruantur, et qui sint mores saecularium qui sunt in monasterio coenobii.

xi. Acta omnia a secretario excepta sigilloque munita in archivium Ordinis inferat, et si vicarius sive delegatus fuerit, ad abbatem generalem vel provinciae referat.

xii. Omnem operam adhibeat, ut pacem et concordiam in monasterio relinquat.

PARS QUINTA.

CAP. I. — De processu iudiciali.

Cum monachorum causae a superioribus eorum iudicandae sint, communis ordo iudiciorum servetur.

i. Iudex secretarium praesentem habeat, ab ipso aut a maiori superiore eligendum, qui examini adsit et dicta examinandorum excipiat et sententiam scribat.

ii. Iudicium introducendum erit vel per accusationem, vel per denunciationem, vel per diffamationem.

Si per accusationem processus inchoetur, certus esse debet accusator, et capita accusationis porrectae suâ manu subscribat.

In omnibus iudiciis examinandae accusatoris qualitates.

Ante omnia autem examinandus accusator an sit integrae famae; an moveatur aliquo odio, aut alio pravo affectu; an quae proponit, habeant aliqua adminicula vel indicia veritatis, puta, quia accusatus aliâ in eodem genere peccati deliquerit, aut alio modo eius fama et existimatio laboret. Haec autem exactius observanda sunt, quando accusatio procedit contra abbates: isti enim falsis delationibus et querelis maxime obnoxii sunt; et rursus cum regiminis columnae¹ sint, non facile neque ex levibus delationibus in periculum existimationis et famae vocandi sunt.

Si per denunciationem procedatur, denunciator similiter certus sit, et subscribere se debet denunciationis capitibus, sicut accusator, etsi ipse non teneatur processum prosequi et obiectae² probare.

¹ Videtur legendum *columnae* (B. T.).

² Potius lege *obiecta* (B. T.).

Si autem per diffamationem procedatur, examinandum primo, an fama aut diffamatio a probis et honestis viris ortum habeat, eaque diffamatio non semel sed saepius ad aures superiorum pervenerit.

De testium
examine.

Post accusationem seu denunciationem seu diffamationem, iudex ad testium examinationem deveniat, a quibus exhibito de veritate dicenda iuramento, vel facto iis de veritate dicenda in virtute sanctae obedientiae praecepto: primo, si sint extranei, generaliter interrogabit super eorum qualitatibus: deinde super praedictis capitibus accusationis; annotetque diem, mensem ac annum, quo singuli testes fuerint examinati, et quaecumque deposuerint; demum curabit ut iidem testes manu propria subscribant suas depositiones; et, si ipsi litteras ignorant, apponant suam manu figuram crucis, et alius ex ipsorum mandato subscribat eorumdem nomina, annotando se illorum iussu subscripsisse.

iv. His peractis, iudex accusatum seu denunciatum vel diffamatum citabit, eumque examinabit super praedictis, non semel, sed bis, vel ter, cum intervallo tamen, ut, si contradictoria dixerit, possit ex sua confessione redargui; et, si opus fuerit, ad reum convincendum eumque ad veritatem dicendam inducendum, poterunt coram eo produci testes, qui ipsum convincant.

Reo commu-
nicandas te-
stium deposi-
tiones.

v. Finito examine, dandum erit ipsi reo exemplar depositionum testium examinatum sine eorum nominibus cum termino competenti ad faciendas suas defensiones; et, si delicta sibi obiecta non diluat, eaque sint probata sufficienter vel per rei confessionem, aut per testes reus fuerit convictus, poterit, praevis citatione, ad sententiam deveniri, et reus in poenam eius delicto debita condemnari. Si vero diluerit legitime, erit absolvendus aut declarandus innocens. Si autem de eius innocentia non plene constiterit, debet absolvi nihilominus, apposita clausula ex hactenus deductis quia innocentia rei non fuit plene probata.

vi. Si abbas generalis aut begumeni vel abbas provinciae commiserint alicui ut causam examinet et iudicium ferat, is debet,

primo, terminos facultatis suae non excedere, sed intra eos se continere: nimirum si examen tantummodo ipsi commissum fuerit, non debet sententiam ferre; secundo, confectum ut supra processum iudiciale, propriaque manu subscriptum, et sigillo monasterii signatum, transmittat ad superiorem.

vii. Monachi omnes curare debent: primo, ut delinquentem charitative moneant iuxta sanctum Evangelium, antequam accusetur vel denunciatur; secundo, ut, quantum fieri potest, evitent formam iudicii, multoque magis exceptiones, quae dari solent vel possunt contra solemnitatem iuris in processu facto et sententia lata; nam institutum monasticum, quod assumpsere, docet eos non contendere iudicio, sed propriae voluntati renunciare, poenitentiam agere, et pro Domino pati.

viii. Non debet in re levi vel ex mera suscipione fieri accusatio aut denuntiatio; sed in delicto gravi et certo vel quasi certo. Item ab accusatione excluduntur ebriosi, detractores, iracundi, aut similibus vitiis laborantes, qui, prius frequenter moniti, emendati non fuerint; et qui voce activa et passiva privati sunt, iidem non debent a iudice ad testimonium admitti, bene tamen ad informationem. Quando vero ex processu constiterit innocentia accusati, debet a iudice accusator in poenam talionis condemnari.

Voce activa
et passiva pri-
vati in testibus
non admittendi.

ix. Si delictum, de quo quis accusatur aut denunciatur vel inquiratur, non fuerit publicum, curare debet iudex ne illud evulget, sed secretum servet, quantum fieri potest.

x. Qui poenitentiam sponte facere recusaverit, compelli poterit per censuras. Quod si istas proterve spreverit, acriora remedia adhibeantur; semper tamen habito respectu circumstantiae loci, temporis et personae.

CAP. II. — De culpis et poenis.

Cum constitutiones nostri Ordinis non obligent ad culpam, nisi propter contemptum et scandalum, sed solum obligent ad poenam transgressoribus infligendam, ideo dicendum nunc est de poenis quae ad correctionem culparum imponuntur.

Lenitas a superioribus adhibenda.

I. In primis superiores intelligant, sibi cum fratribus agendum in spiritu lenitatis, nec, nisi causâ attente perspectâ, ad acriora remedia esse progrediendum. Quare plerumque praemittenda erit admonitio charitativa seu per se seu per alios, itaut subditus doceatur emendationem delictorum a superiore quaeri, non delinquentium ruinam.

II. Intelligant pariter subditi, eâdem piâ animi praeparatione sibi suscipienda esse ista charitatis remedia, cum qua a superiore illa applicari iustum est credere, cum magno scilicet desiderio proprii profectus et emendationis; neque dandum locum diabolo suggerenti fuitiles querelas adversus superiores, aut secum ipsis, aut, quod omnino cavendum est, cum aliis, praesertim externis, etiamsi contingat poenitentias iniungi insontibus ex falsâ, ut aliquando accidere necesse est, delatione et errore.

III. Praeterea superiores frequenter recogitent, se de suis subditis rationem Deo reddituros; ac proinde diligenter serioque caveant, ne ex propriâ indulgentiâ et remissione regularis disciplina laxetur: dum nimirum subditi, impunitatem sibi ex superioris conniventiâ pollicentes, quodlibet audere paulatim assuescant. Quamobrem caute circumspecteque attendant, ne quis contra constitutiones abusus quovis praetextu inducatur; noverintque ex parvis transgressionibus magnam quandoque ruinam disciplinae regulari imminere; idque si ipsorum vitio contingat, gravissimae ipsos noxae reos fore.

IV. In poenis iniungendis superiores haec praecipue observent:

Quae observanda in poenis iniungendis

Primum, ut auctâ gravitate culpae ex gravitate circumstantiarum, poena pariter augeatur; et in iis quidem monasteriis, in quibus est frequentior monachorum numerus, ad mensam communem, ex schedulâ a superiore vel eius vicario scribendam, legatur culpa et poena, indicato etiam nomine delinquentis ad communem aedificationem, nisi forte ipse reus eodem in loco ex sua devotione velit se ipsum simili modo accusare. Quod etiam superior, cum id ex-

pedire in Domino iudicaverit, iniungere poterit.

Secundum, ut poena gravior et gravissima non nisi cum maturiori consilio patrum seniorum ab abbate infligatur; eaque in scriptis, et postquam de culpâ constiterit per confessionem rei, vel per competentia testimonia; et, si id rei gravitas exposcat, abbatis etiam generalis sententia rogetur.

Tertium, ut fratribus propectae aetatis, quoad aliquas poenas aetati minime convenientes, abbas ita dispenset, ut alias simul magis congruentes iniungat. In graviore vero et gravissimâ culpâ taxatam in constitutionibus poenam nullatenus mutet, nisi causa commutandi sit legitime probata coram abbate generali.

Quartum, ut abbas, dum alicuius culpam redarguit, aut poenam ei iniungit, caveat summopere, ne id ex irâ aut odio aut vehementi animi perturbatione faciat; multoque minus, ne iniuriosis verbis, aut contumeliis, sive imprecationibus reum excipiat. Quod si id fecerit, a seniore monasterii moneatur semel, bis et tertio; sique emendatus non fuerit, ad abbatem generalem deferatur, qui ei debitam culpae poenam omnino iniungat.

V. Si quis ex fratribus iniunctam sibi poenitentiam ex proterviâ aut aliâ animi perturbatione subire detrectaverit, in cellâ includi reum iubeat abbas; et postea mittat ad eum seniores patres, qui illum moneant ad poenitentiam, et inducant ad obedientiam, quam si fecerit, bene erit, si autem adhuc in contumaciâ perseveraverit, triduo illum includi in cellâ iubebit, et pane tantum et aquâ vesci, idque, cum culpâ, ob quam poena iniungitur, non sit gravior aut gravissima; nam in eo casu augenda erit poenitentia iuxta qualitatem delicti, quemadmodum infra dicetur cap. XIV, num. I.

De contumaciis.

VI. Cum culpae aliae sint leves, aliae graves, graviore et gravissimae, debet abbas poenitentias iuxta culparum qualitatem iniungere, ut infra praescribitur. Poenas vero commutare, et pro gravibus leves iniungere,

aut vice versâ pro levibus graves imponere, non poterit sine consilio et congregatione monachorum. Quae autem hic taxatae non sunt poenae, cum consilio eorundem monachorum in Domino taxabit.

CAP. III. — De levi culpâ et poenâ.

Levium culparum non est numerus: ex his autem, quae hic apponuntur, de ceteris iudicari prout erit.

Levis culpa est:

*Culpa levis,
quae sit.*

I. Si quis ad inchoationem officii, vel congregationis, vel collationis spiritualis non adfuerit;

II. Si quis aliquid dixerit vel fecerit, unde fratres offendantur;

III. Si quis quidpiam utensilium ex desiderio frangerit, aut perdidit, vel cibi potusve aliquid effuderit;

IV. Si quis communi refectio[n]i non interfuerit;

V. Si quis constitutis horis silentium frangerit;

VI. Si quis pro victu, aut vestimentis, vel aliâ re murmuraverit;

VII. Si quis eorum, qui communibus officii deputati sunt, munus suum in re aliquâ neglexerit;

VIII. Si quis potum vel cibum sine licentiâ sumpserit;

IX. Si officio in tabulâ assignato defuerit;

X. Si quis in caeremoniis missae, divinarumque officiorum, minus decenter se gesserit, aut aliquid omiserit, vel de suo addiderit;

XI. Si quis oculos vagos ad vanitatem direxerit;

*Quae poena
iniungenda.*

XII. Si quis strepitum in cellâ vel monasterio aut ecclesiâ sonitumque fecerit.

Quicumque in praefatos et similes defectus inciderit, et de illis proclamatus fuerit, vel ipse se sponte proclamaverit, vel aliunde hoc ipsum constiterit, abbas iniungat peccanti unum psalmum, vel aliquot orationes dominicas, vel psalmos seu genuflexiones in refectorio aut in ecclesiâ, iuxta modum quo excessit et qualitatem personae.

CAP. IV. — De gravi culpâ et poenâ.

Gravem culpam censemus:

I. Si quis frater cum fratre vel externo,

intus vel foris, rixas habuerit; si quis fratri vel saeculari contumeliam dixerit, vel minas et maledicta in eosdem protulerit;

II. Si quis inter fratres discordiam, dicta *Quae sint cul-
pae graves.* unius alteri referendo, vel alio modo, seminaverit;

III. Si quis iurare, mentiri, turpia vel scurrilia dicere, ad risum alios ineptis garritionibus provocare, silentium frangere, cum offensione praesertim fraternâ, in consuetudinem duxerit;

IV. Si quis cum feminis aut pueris colloquendo, attentis circumstantiis loci, temporis et personarum, suspicionem aliquam vitii ingesserit, aut ingerere potuisse iure praesumptus fuerit;

V. Si quis dormierit sine tunicâ et cucullo;

VI. Si quis exiverit sine socio assignato, aut illum mutaverit, aut extra monasterium reliquerit, vel solus sine licentiâ iverit, vel horâ, qua in monasterium redire debet, non redierit;

VII. Si quis ex cellâ egrediatur, et per monasterium vagetur tempore dormitionis;

VIII. Si quis medicinam sumpserit, aut sanguinis minutionem fecerit, sine licentiâ;

IX. Si quis culpam praeteritam fratri, pro qua satisfecit, improp[er]averit;

X. Si quis ieiunium ab Ordine praescriptum frangerit;

XI. Si quis missam, confessionem, communionem aut officium divinum in choro sine licentiâ omiserit.

Pro supradictis et similibus culpis iniungantur ieiunium et strictum silentium per *Et quae poenae
iniungenda.*

aliquod tempus, genuflexiones et prostrationes tempore refectio[n]is communis, aut in ecclesiâ, psalmi etiam et orationes aliquot dominicae, secundum discretionem abbatis.

CAP. V. — De graviore culpâ et poenâ.

Gravior culpa est:

I. Si quis ieiunia Ecclesiae violaverit;

II. Si quis peccatum mortale manifeste *Quae culpae
graviorae.* commiserit contra praecepta Dei vel Ecclesiae, praeter casus infra recensendos, cum de gravissimâ culpâ sermo erit;

III. Si quis, sciens et volens, sententiam excommunicationis aut suspensionis incur-

rerit a iure vel ab homine latam, tam a praelato ecclesiastico quam a superiore religioso; exceptis item casibus, in quibus ob gravissimam culpam excommunicatio vel suspensio infligitur;

iv. Si quis, sciens se esse excommunicatum aut suspensum, ut supra, celebraverit, vel in suis ordinibus ministraverit;

v. Si quis calumniam in fratres struxerit, sive in iudicio sive privatim;

vi. Si quis per fas aut nefas procuraverit ut ipse vel alter eximatur a potestate superioris tam monasterii quam provinciae, aut abbatis generalis;

vii. Si quis per contumaciam vel manifestam rebellionem inobediens suo superiori fuerit, vel cum eo intus aut foris contenderit;

viii. Si quis secreta congregationum generalis, hegumenorum, provinciae et monasteriorum aliis monachis sive professis sive novitiis, vel etiam externis, temere revelaverit;

ix. Si quis decretis congregationum antedictarum sese opposuerit, aut superiori praecipienti aliquid in virtute sanctae obedientiae contradixerit;

x. Si quis praelato ecclesiastico aut principi saeculari, in eis quae ad illos spectant, inobediens et contumax extiterit.

Pro huiusmodi et similibus culpis iniungantur ieiunia: item assignetur ultimus locus; prostratio ante fores templi vel refectorii vel chori, dum fratres intrant; se-iunctio aut sequestratio a fratribus, itaut nullus fratrum audeat se illi coniungere vel aliquod ei mittere, nec vocetur ad aliquod officium in ecclesia vel in choro; mensa ponetur eidem sequestrata, ne cum aliis commisceatur; demum privatio vocis activae et passivae in stricta forma ad aliquot annos iniungatur. Ex praedictis autem poenis superior, cum consilio seniorum patrum, plura vel pauciora, longius vel brevius, iuxta culpam poenitenti imponat.

CAP. VI. — *De gravissima culpa et poena.*

Gravissima culpa est:

i. Si quis haeresim aut schisma contra unam, sanctam, catholicam et apostolicam

Ecclesiam secutus fuerit, aut a fide christianâ defecerit;

ii. Si ab Ordine nostro post professionem apostataverit, dimisso vel retento habitu;

iii. Si quis proprietarius fuerit in pecuniâ, libris, vestibus, aut re aliâ magni momenti, tam recipiendo, quam dando, vel alienando;

iv. Si quis graviter fratrem vel extraneum quemcumque percusserit, et leviter etiam superiorem, idque irato animo;

v. Si quis sigillum confessionis fregerit;

vi. Si quis litteras nomine abbatis generalis, hegumenorum, abbatis provinciae vel monasterii, aut monachi alicuius vel monachorum confixerit, sive eas sigillo officii aut dignitatis vel personae firmaverit, sive non: item qui litteras, ad abbatem generalem aut hegumenos directas, interceperit aut aperuerit et legerit;

vii. Si quis veneficium, incantationem, sortilegium, necromantiam, aut quamcumque aliam diaboli invocationem exercuerit;

viii. Si quis publicum scandalum vel infamiam gravem Ordini fecerit per manifestum lapsum carnis cuiuscumque speciei sit;

ix. Si quis maligne conspirationem in superiorem suum machinatus fuerit;

x. Si quis machinationes et schismata ad destructionem vel divisionem Ordinis attentaverit;

xi. Si quis a superiorum sententiâ ad tribunalia saecularia appellare aut confugere ausus fuerit: quod si ab abbate gravari se praetenderit, ad abbatem generalem aut congregationem hegumenorum, vel ad congregationem generalem recurat; et si adhuc ab his praetenderit se gravari, recurrere poterit ad patriarcham aut Romanum Pontificem;

xii. Si quis ordinem aliquem ecclesiasticum sine superiorum licentiâ ab episcopo acceperit, aut sine licentiâ episcopi ordinarii ausus fuerit ad saeculares concionari, eorum confessiones audire, a casibus Ordinario reservatis, sciens et volens, illos absolvere, aut sacramenta baptismi, extremae unctionis vel matrimonii administrare: uno verbo, ministeria parochi obire.

Et quae pro
illis infligendae
poenae.

Quae culpa
gravissima.

Et quibus per-
ganda poenis.

Pro talibus criminibus, cum consilio patrum seniorum, praeter poenas gravioris culpe, reus privetur cucullo et coronâ, et in cellam tamquam in carcerem detrudatur, ab omnium fratrum consortio seiunctus ad aliquos menses. Ne tamen huiusmodi poenitens propter impatientiam suam in desperationem praecepta ruat, mittat ad eum quandoque superior patres seniores, qui illum blandis verbis commoneant ad poenitentiam, et provocent ad patientiam: foveant per consolationem, et inducant ad emendationem. Recogitet autem abbas, qualem Deo sit ipse redditurus rationem, si forte suâ impatientiâ et imprudenti severitate fratrem perdat, pro quo Christus mortuus est; memineritque sanctum patrem nostrum Antonium sollicitum fuisse dicere: « Fratrem, in aquas lapsum, erigendum esse, non ad naufragium impellendum ».

CAP. VII. — De culpis et poenis superiorum.

I. Quaecumque de levi, gravi, graviori et gravissimâ culpâ et poenâ dicta sunt, ea de superioribus respective intelligantur; ita ut delinquentem abbatem monasterii abbas generalis puniat, hunc congregatio generalis; idque intelligendum de poenis suspensionis ab officio, depositionis et privationis vocis, loci et coronae, de quibus infra sermo erit.

Levis abbatis
culpa.

II. Levis culpa abbatis est, si cellas monachorum et officinas per se vel per vicarium visitare neglexerit; si ad divinum officium et ad communem refectionem sine causâ aliquoties non venerit; si e monasterio sine necessitate exierit; si caeremonias ecclesiasticas minus decenter exercuerit; si quid dixerit vel fecerit, ut fratres offendantur; si in cibo, potu et vestimentis fratres cum indebitâ parsimoniâ tractaverit; si erga aliquem fratrem plus favoris vel asperitatis exhibuerit; si quid poculentorum vel osculentorum, in re tamen parvi momenti, extraneis dederit sine causâ legitimâ. Pro huiusmodi defectibus ab abbate maiore corripiatur, et psalmi vel aliquot orationes dominicae seu genuflexiones ei iniungantur.

Gravis.

Gravis culpa est: si fratri vel externo

1 Edit. Main. legit *intelligendam* (R. T.).

verba iniuriosa dixerit, maledicta et imprecationes pronunciaverit; si discordias inter fratres seminaverit; si iurare, mentiri, turpia vel scurrilia dicere, frequenter deprehensus fuerit; si saecularium domos sine necessitate frequentaverit; si cum feminis aut pueris colloquendo, attentis circumstantiis, suspicionem aliquam vitii ingesserit; si dormierit sine tunicâ et cucullo; si medicinam sine licentiâ medici sumpserit; si culpam praeteritam, pro qua satisfactum sit, alicui exprobaverit; si sine socio extra monasterium iverit; si ieiunium ab Ordine praescriptum fregerit; si missam, divinum officium in choro sine causâ omiserit; si absque eorum culpâ officiales ab officiis maligne removerit. Pro huiusmodi culpis iniungatur ieiunium per aliquot dies, item psalmi aliquot et orationes dominicae et genuflexiones.

Gravior culpa est: si peccatum mortale manifeste commiserit contra praeceptum Dei vel Ecclesiae, praeter casus infra recensendos, cum de gravissimâ culpâ sermo erit; si, sciens et volens, sententiam excommunicationis aut suspensionis incurrerit; si, sciens se esse excommunicatum vel suspensum, celebraverit vel in suis ordinibus ministraverit; si rationem dati et accepti in libro describere neglexerit; si quem novitium admiserit non praevisio examine; si nomina novitiorum et professorum non descripserit; si abbati generali aut abbati provinciae de statu sui monasterii aut provinciae non scripserit, ut supra suo loco dictum est; si monachum de suo monasterio in aliud sine causâ et sine congregatione monachorum miserit; si calumniam in fratres struxerit; si procuraverit, ut ipse vel alter eximatur a potestate superiori, aut in officio confirmetur; si per contumaciam vel manifestam rebellionem inobediens superiori fuerit, vel cum eo contenderit; si secreta congregationum revelaverit; si decretis congregationum, vel abbatis generalis, sese opposuerit; si superiori praecipienti aliquid in virtute sanctae obedientiae non obedierit; si quid parvi momenti in virtute sanctae obedientiae fratribus praeci-

Gravior.

pere consueverit; si praelato ecclesiastico aut principi saeculari, in eis quae ad illos spectant, contradicere culpabiliter ac temere praesumpserit; si fratribus, propriae conscientiae rationem iuxta morem reddentibus, secretum non servaverit. Pro similibus culpis iniungatur ieiunium per plures dies: item psalmi plures et orationes dominicae et genuflexiones, aut demum ab officio suspendatur vel removeatur, ex consilio congregationis hegumenorum.

Gravissima.

Gravissima culpa est: si haereticus aut schismaticus fuerit, aut a christianâ religione defecerit; si ab Ordine nostro apostataverit; si graviter fratrem vel extraneum percusserit, et leviter etiam superiorem; si absque superioris licentiâ fabricam magni momenti praeceperit; si munus a fratre acceperit, ut ei officium aliquod committat; si bona mobilia aut immobilia monasterii sine congregatione monachorum, aut abbatis generalis, aut eorum, ad quos spectat, licentiâ, alienaverit; si monachum propria auctoritate e monasterio elegerit sine licentiâ abbatis generalis; si, sciens et volens, novitium impedimentum aliquod habentem admiserit, nec facultatem habuerit, vel a legitimo superiore obtinuerit; si sigillum confessionis frgerit; si litteras nomine abbatis generalis, vel hegumenorum, vel congregationis generalis confinxerit, aut nomine monachorum; si litteras ad superiores directas interceperit, vel aperuerit et legerit; si veneficium, incantationem, sortilegium, necromantiam, aut alias huiusmodi diabolicas artes exercuerit; si legitime convictus fuerit peccatum carnis admisisse; si conspiracy in abbatem generalem molitus fuerit; si machinationes et schismata ad destructionem vel divisionem Ordinis attentaverit; si a superiorum sententiâ ad tribunal saecularium appellaverit; si sine licentiâ abbatis generalis ordinem aliquem ecclesiasticum acceperit, aut sine licentiâ episcopi ordinarii ausus fuerit concionari ad saeculares, eorum confessiones audire, aut reliqua facere quae facultatem Ordinarii requirunt. Pro talibus criminibus ex consilio congregationis hegumenorum, praeter

poenas gravioris culpaе, reus in cellam ad aliquot menses tamquam in carcerem detradatur. Praeterea voce activâ et passivâ per quinquennium privetur. Si vero apostata fuerit vel homicida, aut proprietarius, eam poenam subeat quae infra describitur. Eadem apostatarum poenam luent, qui a sanctâ catholicâ fide ad haeresim, vel schisma, vel infidelium sectam defecerint.

CAP. VIII. — *De percussoribus.*

i. Si quis fratrum vel abbatum animo irato percussorem alicui comminatus fuerit, poenam gravioris culpaе per hebdomadam sustinere cogatur; si vero aliquem fratrem aut extraneum manu percusserit, eandem poenam luat per quindecim dies, nisi gravis laesio fuerit; si vero percusserit ligno aut lapide, vel aliâ re sine gravi laesione, per mensem eidem graviori poenae subiaceat.

Poenae contra percussores.

ii. Propter gravem autem laesionem fratris vel extranei, sive manu sive quacunque aliâ re percussio fuerit, vel levem etiam laesionem superiori factam, percussor poenam gravissimae culpaе per duos menses sustineat, et utrâque voce per triennium careat, a solo abbate generali absolvendus.

iii. Si vulnus lethale inferatur, mors tamen non sequatur, eandem poenam gravissimae culpaе per sex menses absque ullâ dispensatione sustineat, et per quinquennium voce careat; si autem (quod Deus avertat) usque ad homicidium aliquis prolaberetur, talis omnino sine ullâ dispensatione puniatur poenis gravissimae culpaе per decennium, et utrâque voce perpetuo careat.

iv. Tantum vero praedictis poenis addatur, quantum abbati de consilio patrum seniorum visum fuerit expedire, attentâ qualitate personae percutientis, percussae, percussoris, et scandali magnitudine.

v. Frequentans hoc vitium etiam levi percussione, ad nullum officium eligibilis censeatur.

vi. Percussores superiorum, praeter expressas poenas, voce utrâque perpetuo careant cum suis complicibus et fautoribus.

CAP. IX. — *De proprietariis.*

i. Qui cibum, potum, aut alia parvi mo-

Contra pro-
priarios.

momenti sine licentiâ superioris receperit, primâ vice charitative monetur a superiore; pro secundâ gravius reprehendatur, deinceps vero poenâ graviori puniatur pro arbitrio abbatis.

ii. Si pecuniam aut aliquam rem magni momenti sine licentiâ a quocumque habuerit vel alienaverit, non debet a confessario absolvi, nisi prius ipse poenitens illud superiori praesentaverit, aut alienatum, si possibile fuerit, recuperaverit. Deinde, si peccatum proprietatis publicum fuerit, aut a superiore per indicia vel testes deprehensum, proprietarius, praeter privationem vocis activae et passivae, per mensem gravius culpae poenam luat, quae augeri et minui poterit iuxta qualitatem delicti et quantitatem materiae. Debet autem a congregatione generali determinari quantitas materiae sufficientis ad culpam gravem proprietatis, ut dicatur res magni momenti quae recipitur vel alienatur, et propter quam incurritur in casum reservatum, et in poenam graviolem, atque eadem notificari.

iii. Si post mortem proprietarius quis inventus fuerit sive subditus sive abbas, nec in infirmitate peccatum suum confessus fuerit, deque eo doluerit, sacrificium aut aliquod officium pro ipsius animâ non fiet, et sepulturâ ecclesiasticâ privetur; idque cum consilio patrum seniorum, nisi forsitan ex tali poenâ scandalum saecularibus generaretur.

iv. Surripientes aliquid tam ex monasterio quam ex cellâ fratrum, et ab externis, praeter infamiam, duplicatâ poenâ proprietariorum puniantur.

v. Qui non revelat¹ pecunias, aut bona mobilia seu immobilia acquisita a se vel ab aliis fratribus, inter proprietarios recensetur, et poenâ proprietariorum plectetur. Eandem culpam et poenam incurrit abbas, qui bona monasterii in loco abscondito ponit, sine duorum saltem fratrum notitiâ.

CAP. X. — De apostatis.

i. Monachus quicumque, si post professionem habitum sponte dimiserit, aut retentô habitu, sed inconsulto superiore, monasterium deseruerit, cum magnâ charitate

¹ Edit. Main. legit *revelat* (R. T.).

et prudentiâ a superiore requiratur, qui proinde per se vel per alios omnem operam impendat, ut ovem errantem ad ovile quamprimum reducat. Redeuntem cum omni charitate et paterni amoris significatione recipiat; et antequam ad poenas poenitenti iniungendas procedat, eundem doceat per se vel per aliquem ex patribus senioribus, non eas imponi ad ipsius poenitentis destructionem, sed ad aedificationem et salutem. Cum autem ad suscipiendam correptionem illius animum bene praeparatum fuisse compererit, sequentes poenitentias eidem iniungat cum consilio patrum seniorum:

Primo, ad praelationem per quinquennium inhabilis fiat, et voce tum activâ tum passivâ privetur, et primo anno ultimum locum teneat; et per mensem integrum coronâ et cucullo privetur, si habitum dimisisset; secus, si eum retinisset. Si vero laicus aut clericus in minoribus ordinibus constitutus esset, per quinquennium novissimus sedeat, et voce activâ et passivâ privetur, perque mensem cucullo privetur si habitum dimisisset;

Secundo, per aliquot¹ menses in cellam includatur, et ieiunet in pane et aquâ;

Tertio, per unam hebdomadam, postquam e cellâ egressus et ad consortium fratrum admissus fuerit, sequestratum locum habeat in ecclesiâ, in choro et in mensâ.

ii. Si secundo vel tertio apostataverit, poenae suprapositae ei multiplicentur ex consilio patrum seniorum; quod si cum scandalo, relicto Ordine, inhoneste vixerit, aut diutius extra Ordinem permanserit, poena illi augeatur iuxta qualitatem scandali, delictorum et morae diuturnitatem. De quo verò non constat quod habitum dimiserit, aut ex Ordine fugerit, sed tantum vagus intra vel extra provinciam, praetextu ad-eundi superiorem, in habitu circumierit, is poenas gravius culpae sustineat iuxta moram vagationis et qualitatem delictorum; ita tamen ut superior prudenter prospiciat, quid, attento praesenti statu poenitentis, in Domino expediat, adhibito etiam seniorum patrum consilio, ne remedia, quae in salu-

¹ Edit. Main. legit *aliquod* (R. T.).

tem infirmorum fratrum excogitata sunt, in eorum ruinam et exitium vertantur.

III. Apostata ab Ordine monastico, vel fugitivus, sive monachus fuerit sive abbas, a nullo absolvi potest, nec in monasterium recipi, praeterquam ab abbate generali; ad quem proinde remittendus erit reus, vel saltem scribendum. Cum autem abbas generalis facultatem suam abbati monasterii commiserit, tunc, convocata monachorum congregatione, genuflexus reus humiliter culpam suam dicat, et abbas intonat psalmum *LI Miserere mei Deus*, quem fratres alternatim prosequuntur, dictoque *Gloria Patri*, abbas illum absolvit, dicens:

Deus misereatur tui, et dimittat debita tua, et ego, auctoritate ipsius et reverendissimi patris nostri abbatis generalis, absolvo te a vinculo excommunicationis, in quam propter apostasiam vel fugam ex Ordine incurristi, et restituo te communioni et unioni fidelium, et participationi sanctorum Ecclesiae sacramentorum. In nomine + Patris et Filii et Spiritus Sancti. Amen.

Sed si fuerit abbas generalis, dicat: *Deus misereatur tui, et dimittat debita tua, et ego, auctoritate ipsius, absolvo te, etc.*

Tunc iniungat ei poenitentiam, ut supra.

IV. Tempus apostasiae vel fugae non computatur monacho inter annos monachatus.

V. Idem dicendum est de apostasiâ a fide christianâ vel catholicâ ad haeresim, schisma, aut infidelium sectam, quod dictum est de apostasiâ a professione monasticâ. Ab eo tamen casu absolvi nequit, nisi ab Ordinario competente.

CAP. XI. — De excommunicatione.

A quo, quibus de causis, et quomodo infligenda excommunicatione.

Solus abbas generalis potest poenam excommunicationis infligere monachis; id tamen raro admodum fiat, et ex urgentissimâ necessitate: et primo quidem ex consilio et deliberatione congregationis hegumenorum; secundo, ob unam ex culpis gravissimis, quae supra cap. VI et VII recensentur; tertio, post factum canonice processum et praemissâ trinâ monitione canonicâ cum certis intervallis, utpote unius vel plurium dierum, aut etiam horarum, si periculum sit in morâ; quarto, affigenda erit sententia

excommunicationis cellae eius, qui excommunicatur, aut legenda in congregatione monachorum, sive excommunicatus praesens sive absens fuerit; quinto, vulgandum erit eius nomen omnibus illius monasterii et provinciae monachis, ut ab omnibus deviletur.

Sententia vero excommunicationis concipietur in hunc modum:

Ego N. abbas generalis, habitu hegumenorum N. N. N. congregatione, per hanc sententiam, quam in scriptis pronuncio, auctoritate Dei omnipotentis, Patris et Filii et Spiritus Sancti, et exigente contumaciâ fratris N. N. ob tale delictum (quod debet omnino exprimi) ipsum excommunico, et pro excommunicato haberi declaro; et tamdiu ipsum vitandum denuncio, donec adimpleverit quod mandatur.

Si abbas monasterii vel visitor ex commissione abbatis generalis sententiam excommunicationis pronunciet, dicat:

Ego N. abbas monasterii N., vel visitor monasterii aut provinciae N., specialiter ab abbate generali et hegumenis deputatus, per hanc sententiam, quam in scriptis pronuncio, etc.

Cum erit absolvendus, utatur abbas formulâ, quae supra descripta est cap. X.

Omnis excommunicatus quacumque excommunicatione, sive a canone sive ab homine, tam a praelato ecclesiastico quam ab abbate generali, non ingrediatur ecclesiam vel chorum; neque ad communem cum fratribus mensam admittatur, neque officio ullo aut dignitate fungatur in monasterio, neque vocem activam aut passivam habeat in electionibus; quinimo, quamdiu sic steterit, ab omnibus evitetur, donec respiscat et a legitimo superiore absolvatur, postquam id, quod praeceptum est, adimpleverit.

CAP. XII. — De privatione vocis, loci, cuculli et coronae.

I. Qui privatur voce passivâ, per hoc redditur inhabilis ad maiora officia in nostro Ordine; minora tamen potest exercere, ut sunt infirmarii, ianitoris, coqui et similia. Privatus autem voce activâ non potest suffragium ferre in aliquâ electione aut congregatione: neque potest fieri accusator aut

Explicatio huiusmodi privationum.

lentia adversus fratrem. Potest tamen as-
sumi secreto pro aliqua informatione rei
necessaria. Privatus voce omnimodâ, nul-
lum fratrem poterit alloqui, nisi prius a
superiore licentiâ petita pro aliqua re ne-
cessaria.

II. Nullus abbas audeat fratrem privare
voce, nisi in casibus suprapositis; idque ad-
hibito consilio et consensu patrum seniorum.

III. Privatus loco, ultimum locum occupet
in choro, ecclesiâ et refectorio: sacerdos
quidem inter sacerdotes, diaconus inter
diaconos, et sic deinceps.

IV. Qui poenâ erit maiori dignus, quam
sit privatio loci aut vocis, propter suam
proterviam et gravissimam culpam, poterit
cucullo et coronâ privari, et ad obsequia
infima in monasterio destinari, ut dictum
est supra, cap. v, vi, vii, viii et x

CAP. XIII. — *De suspensione et depositione
ab officio.*

De suspen-
sione.

I. Abbas, qui suspenditur ab officio, per
hoc inhabilis redditur ad illud exercendum,
et insuper utrâque voce carebit. Si vero pro-
terve officium exercuerit, procedi dehet ad
depositionem, et inhabilis redditur per quin-
quennium ad omne officium, et utrâque voce
carebit.

De depositione.

II. Qui deponitur ab officio, per hoc pri-
vatur non solum eo officio, quod statim al-
teri committi debet, sed etiam voce activâ
et passivâ per annum carebit.

Hegumenus a
solo abbate ge-
nerali suspendi
vel deponi po-
test.

III. Solus abbas generalis cum congrega-
tione hegumenorum suspendere potest aut
deponere hegumenum et abbatem provinciae
ac monasterii. Abbatem vero generalem sus-
pendere ac deponere non potest nisi con-
gregatio generalis.

IV. Qui, praeter abbatem generalem, he-
gumenos et abbates provinciae vel monas-
teriorum, ab officio suspenduntur vel de-
ponuntur, non idcirco voce privabuntur, nisi
in culpam graviolem et gravissimam inci-
dissent.

V. Nemo ex abbatibus suspendi aut deponi
debet, nisi ob culpam, de qua supra.

Præmittenda
ad abbatem ge-
neralem suspen-
dendum.

VI. Si acciderit aliquod ex peccatis (aver-
tat id Deus) quae sufficiunt ad abbatem ge-
neralem ab officio suspendendum vel pri-

vandum, simul atque per testimonia suffi-
cientia, vel ipsius confessionem, aut facti
notorietatem constiterint, quatuor hegumeni
unâ congregati, rem, donec veritas elucescat,
secretam tenentes, congregationem genera-
lem abbatum provinciarum et monasteriorum,
litteris omnium subscriptione signatis, con-
vocabunt, ut dictum est supra, parte III.
cap. IV, num. II.

Si vero res divulgata et manifesta esset,
non expectatâ hegumenorum convocatione
abbates locorum et provinciarum alii alios
vocando conveniant. Et primum audiantur
accusatores, deinde reus, nisi res notoria
esset. Reo foras dimisso, primus hegume-
norum cum antiquiore abbate et cum secre-
tario, ad hanc causam electo, de toto ne-
gotio scrutinium faciet. Et primo quaeretur,
an constet de peccato quod obiicitur; se-
cundo, an huiusmodi sit ut propter illud
ab officio suspendi aut deponi debeat; et
idem suffragia promulget, quae, ut sufficiant,
duas tertias partes excedent; et tunc statim
de alio eligendo agatur, et, si fieri potest,
non prius inde egrediantur, quam electio-
nem perfecerint. In qua re duo animadver-
tenda sunt: primum, ut, si defectus, ad sus-
pensionem aut depositionem sufficientes non
deprehenderentur, aliis de rebus agatur,
propter quas convocata congregatio videatur,
et quod ad abbatem generalem attinet, dis-
simuletur, imo vero nullo tempore divulgari
debet, et sic, cum abbates convocantur,
praemonendi sunt de secreto; secundum, si
constitutum fuerit illum ab officio suspen-
dere aut deponere, tunc etiam cum eodem
abbate generali secretò agendum est, ut
ipsemet se officio abdicet; ut, cum hoc pro-
mulgatum fuerit, peccatum et officii propter
peccatum privatio occultetur.

Si autem defectus non fuerit eiusmodi,
ut privandus officio suo sit, sed tantum
corrigendus videretur, quinque eligentur,
quibus cura iniungatur considerandi, quae
correctio ei conveniat, et ipse omnino obe-
dire congregationi generali teneatur.

Crimina, ob quae abbas generalis sus-
pendi vel deponi ab officio potest, sunt haec:
si haereticus fuerit, aut schismaticus, aut a

Crimina, ob
quae abbas ge-
neralis suspen-
di, vel deponi

ab officio po-
test.

Christi fide ad sectam infidelium defecerit; si ab Ordine nostro apostataverit; si graviter fratrem vel extraneum percusserit, aut homicidium commiserit; si fabricam magni momenti praeceperit, aut bona religionis alienaverit, aut novum monasterium acceperit vel fundaverit, aut vetus deseri iusserit, inconsultâ congregatione hegumenorum; si novitium contra constitutiones Ordinis receperit habentem impedimenta, a quibus ipse dispensandi non habet facultatem; si sigillum confessionis fregerit; si litteras, ad congregationem generalem vel hegumenorum directas interceperit et occultaverit, aut aperuerit legeritque; si veneficium, sortilegium et quid simile exercuerit; si peccatum carnis admisit; si munera a fratre acceperit, ut ei officium aliquod daret; si muneribus, dolo, vi, aut arte qualibet officium sibi ipsi, aut aliis, dari aut confirmari procuraverit; si machinationes et schismata ad destructionem vel divisionem Ordinis fecerit; si a sententiâ congregationis generalis aut hegumenorum ad tribunal saecularium appellaverit vel confugerit; si Romano Pontifici aut patriarchae contumaciter rebellis fuerit, aut fratres impulerit, ut eis rebelles sint et inobedientes; si sine licentiâ Ordinarii ea sacramenta administraverit, quae expressam licentiam requirunt.

Si vero infirmo corpore et adversâ valetudine fuerit, itaut regimini vacare non possit, non debet deponi, sed ei a congregatione hegumenorum vicarius substituatur, donec commissi regiminis triennium compleatur.

VII. Si quis hegumenorum in unum ex supra enumeratis criminibus inciderit, debet ab abbate generali et reliquis hegumenis deponi.

CAP. XIV. — *De poenâ electionis ex Ordine.*

I. Qui unum vel plures ex gravioribus vel gravissimis criminibus, a cap. v ad cap. xiii supra descriptis, commiserit, saepeque monitus non resipuerit; et qui poenitentiam pro illis non acceptaverit, sex mensium spatium in ieiunio probetur, et ad tres menses ab omnium consortio segregetur. Idque praeter privationem vocis activae et passivae,

aut etiam loci, coronae et cuculli, quam subire debet iuxta qualitatem culpae gravioris aut gravissimae.

Si vero unum ex infrascriptis gravissimis criminibus commiserit, atque semel, iterum ac tertio admonitus et correctus, ad idem crimen redierit, post tertiam admonitionem, ne alios contagione pestiferâ perdat, eiici tandem poterit, servatis servandis; non aliter tamen, quam ab abbate generali de consilio et assensu quatuor hegumenorum; deque eius electione certior fiat reverendissimus dominus patriarcha ab eodem abbate generali.

II. Eiectus, extra Ordinem degens, sit perpetuo suspensus ab executione ordinum.

III. Quia vero sumus in medio nationis pravae, ne forte eiectus ad haereticos vel infideles accedat, debet abbas generalis rem antea cum patriarcha tractare, hominemque in manus eius consignare, ut pro suâ prudentiâ et arbitrio de eo disponat.

IV. Crimina, ob quae monachus ex Ordine eiici potest, postquam, admonitus et correctus, non resipuerit, id est ter ea commiserit, terque de iis non resipuerit, quavis ter admonitus et correctus, sunt haec: si a sanctâ Catholicâ Ecclesiâ ad haereticos, schismaticos vel infideles defecerit; si ab Ordine nostro apostataverit; si fratrem vel extraneum graviter percusserit aut occiderit; si fornicatus fuerit; si rem magni momenti furatus fuerit a monasterio vel a saecularibus; si, sciens et volens, cellam, monasterium, templum, aut quid simile incenderit; si sigillum confessionis fregerit; si veneficia, incantationes et cetera huiusmodi exercuerit; si in iudicio periurus fuerit; si ab obedientiâ Romani Pontificis aut patriarchae proterve rebellaverit; si sine licentiâ Ordinarii, sciens et volens, ea sacramenta administraverit, quae expressam licentiam requirunt; si machinationes et schismata fecerit ad destructionem vel divisionem Ordinis; si a sententiâ abbatis generalis aut congregationis generalis vel hegumenorum ad infideles¹ procuraverit; si ad infideles confugerit ut procurent sibi vel aliis aliquod

Ob quae ei-
ci potest mo-
nachus potest.

¹ Videtur deesse appellare R T.).

Quae prae-
mittenda, ante-
quam quis ex
Ordine eiiciatur.

officium vel dignitatem in Ordine aut extra Ordinem.

Penes congregationem hegumenorum erit iudicare poenamque eiectionis indigere etiam ei monacho, qui non in idem ex supra dictis criminibus ter incidit, sed tria diversa vel plura ex iis crimina commisit.

Omnia vero in charitate facienda.

v. Atque hoc loco rursus superiores admoneantur, ne suâ socordiâ, aut vitiosâ severitate, fratres suos ad hunc miserabilem saltim de monasterio ad saeculum, de saeculo in infernum adigant; sed, cum vix ullum ingenium sit adeo pertinax et ferox, quod, aspirante Dei gratiâ, mansuetudine et lenitate superiorum vinci, tractuque temporis ad bonam frugem revocari non possit, ut superiores ad hoc extremum remedium devenire non cogantur, discant ab Apostolo, omnia sua in charitate esse facienda. Charitas autem patiens est, benigna est; charitas non aemulatur, non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa, non quaerit quae sua sunt, non irritatur, non cogitat malum, non gaudet super iniquitate, sed congaudet veritati. Quamobrem, antequam ad eiectionis poenam progrediantur, praemittenda erunt omnia alia remedia a sanctis patribus praescripta; adeout, si fieri potest, communi omnium et privatae singulorum fratrum aedificationi et saluti prospiciatur.

CAP. ULTIMUM. — *Monita generalia pro observatione constitutionum*

Particulares constitutiones si opus sit fieri, a quibus faciendae.

i. Ut defectibus in Ordinem sensim irrepentibus occurratur, et religiosa perfectio conservetur vel etiam augeatur, possunt aliquae novae constitutiones pro toto Ordine praesentibus addi, quae eandem vim ac robur habeant, sive nonnullae ex iis mutari vel abrogari; dummodo regula, quae in prioris partis capitibus duodeviginti continetur, intacta maneat, idque non aliter fiat, nisi in congregatione generali. Insuper pro bono particularium monasteriorum possunt ab abbate generali aut congregatione hegumenorum, vel a visitoribus a generali vel hegumenorum congregatione deputatis, aliquae particulares constitutiones fieri,

quae tamen generalibus hisce constitutionibus expresse non adversentur, sed iis, quantum fieri potest, accomodentur.

ii. Explicatio constitutionum et regulae pertinet ad solum abbatem generalem cum consilio hegumenorum; isque erit genuinus earum sensus, in quem maior pars congregationis hegumenorum consenserit.

Explicatio regulae ad solum abbatem pertinet.

iii. Omnes abbates tenebuntur habere in quolibet monasterio duo saltem exemplaria regulae et constitutionum, tam generalium quam particularium, si quae sunt proprii monasterii; illasque in publicâ mensâ aut congregatione faciant legi fratribus, sub poenâ suspensionis ab officio, quolibet mense, die determinandâ per congregationem generalem. Idque intelligitur de primâ, secundâ et quintâ parte; nam tertia et quarta pars constitutionum legi debent semel in anno, die item per congregationem generalem determinandâ.

iv. Et quia per vigilantiam aut socordiam superiorum ut plurimum profectus aut defectus monachorum in Ordine constant, idcirco omnes superiores in Domino monentur, ut memores sint rationis, quam in novissimo die reddituri sunt pro grege sibi commisso. Ac propterea omni studio invigilent, ut quae ex disciplinâ sancti patris nostri Antonii, et ex regulis sanctorum patrum nostrorum Pachonii et Basilii aliorumque sanctorum in hoc codice collecta sunt, quaeque maxime circa vota Ordinis, chorum, orationem mentalem, ieiunium, aliaque spiritualia exercitia praescribuntur, omnia et singula adamussim observentur; intelligantque super his, veluti fundamentis, totius monastici instituti aedificium construendum et ampliandum esse.

Ut vero omnia ordinate peragantur, monachus quisque officii sui regulas seu constitutiones in tabulâ vel codice scriptas apud se habeat, easque diligenter perlegat et observare satagat.

Ad laudem et gloriam Dei omnipotentis Patris, et Filii, et Spiritus Sancti, et ad honorem sanctissimae Virginis deiparae Mariae, et sancti patris nostri Antonii, omniumque sanctorum. Amen.

Singulas prae-
dictas constitutio-
nes continen-
tibus.

§ 3. Quare praefatus Michael abbas generalis nobis humiliter supplicari fecit ut regulas et constitutiones huiusmodi apostolicae confirmationis praesidio communiri de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, ipsius Michaelis abbatis generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, istiusmodi supplicationibus inclinati, omnes et singulas regulas ac constitutiones praecursoras, et in eis contenta quaecumque, auctoritate apostolica, tenore praesentium, perpetuo confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti ac solemnitatum quarumlibet in similibus etiam de necessitate observandarum, aliosve quoslibet etiam formales et substantiales defectus, si qui in praemissis principaliter vel accessorie, aut alias quovis modo intervenerint, seu intervenisse dici, censi vel praetendi possent, penitus et omnino supplemus.

Semperque
firmas fore, ac
observatum in
decernitur.

§ 4. Decernentes, ipsas praesentes litteras, ac regulas et constitutiones praecursoras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac

S. R. E. praefatae cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuntios, aliosve quoslibet quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari edefiniri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Congregationis et Ordinis praedictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam Congregationi et Ordini praedictis illorumque superioribus, monachis et personis sub quibuscumque verborum tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in genere vel in specie, seu alias quomodolibet in contrarium praemissorum concessis, ac pluries confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, individua et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissis et forma in illis tradita observata insererentur et exprimerentur, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice

(Obstantium
derogatio.)

dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut regulae et constitutiones huiusmodi latine et arabice, una cum praesentibus litteris, typis supradictae Congregationis cardinalium imprimantur, earumque praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, sic impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud ubique locorum habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi martii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 31 martii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LVII.

Confirmatur fundatio Congregationis presbyterorum saecularium, sive collegii sub titulo Sacrae Familiae Iesu Christi civitatis Neapolitanae iuvenum Sinensium atque Indorum instruendorum ad praedicandum Evangelium in patriâ.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Caroli imperatoris per legatum sanctissimo domino nostro, portae praefatae pro obtinenda huiusmodi confirmatione.

§ 1. Nuper, pro parte carissimi in Christo filii nostri Caroli Hispaniarum catholici ac Romanorum regis in imperatorem electi exposuit nobis dilectus filius noster Alvarus S. R. E. presbyter cardinalis Cienfuegos nuncupatus, metropolitanae ecclesiae Montisregalis in Sicilia ex concessione et dispensatione apostolica praesul, quod non ita pridem consilio ac persuasu nostro fundata fuit

extra muros civitatis Neapolitanae una pia Congregatio presbyterorum saecularium seu collegium sub titulo *Sacrae Familiae Iesu Christi*, cuius praecipuum institutum est educatio alumnorum Sinensium et Indorum, qui ex iis regionibus advenient pro addiscendis catholicae fidei praeceptis, amplectendo statu presbyterali, ac sese parandis ad praedicandum in eorum patriâ Christi Evangelium; in quo tamen collegio etiam admitti possint omnes alii ex quacumque parte Europae existentes, qui propriis suis sumptibus ibidem sustentari voluerint, ut instruantur et habiles reddantur ad sacrum presbyteratus ordinem suscipiendum, et sacras missiones obeundas; quae quidem fundatio, regulis ac regimini quae servantur in ecclesiis, domibus et Congregationibus presbyterorum itidem saecularium Oratorii sancti Philippi Neri ac Piorum Operariorum dictae civitatis Neapolitanae conformari, et pro tempore existentis archiepiscopi Neapolitani iurisdictioni in omnibus subiecta remanere debeat, iisdem prorsus modo et formâ, quibus praefatae duae Congregationes Oratorii S. Philippi Neri ac Piorum Operariorum subsunt, reservatâ ipsi Carolo regi dicti collegii regiâ protectione quoad bona illius temporalia tam nunc acquisita quam imposterum acquirenda. Ut autem praedictis alumnis Sinensibus et Indis modus sese sustentandi suppetat, ac opus huiusmodi ad optatum finem perducatur, de consensu eiusdem Caroli regis stabilita fuit dos collegii praefati pro alimonia dictorum alumnorum Sinensium et Indorum dumtaxat in annuâ summâ octingentorum ducatorum monetæ regni Neapolis, retrahendâ ex unâ trecentorum super Tropiensis, alterâ ducentorum super Cassanensis, cathedralium, et reliquâ annuis pensionibus tre-

centorum ducalorum paris monetae super metropolitanae¹ Reginensis ecclesiarum fructibus, redditibus et proventibus, a nobis per litteras sub plumbo propediem expediendas perpetuo imponendis ac reservandis: ita tamen quod, si ista fundatio minime perficeretur, vel progressu temporis deficeret, aut a suo instituto devia-^{re}t, adeo ut supradicta Congregatio presbyterorum Sacrae Familiae alumnos Sinenses et Indos ad finem destinatum educare nollet, tunc pensiones praefatae ac onus seu obligatio illas persolvendi omnino cessare debeant; quodque Congregatio pro tempore similiter existentium eiusdem S. R. E. cardinalium, rebus Propagandae Fidei praepositorum, quovis colore vel causa nunquam manus apponere valeat fundis seu capitalibus ipsius foundationis praesentibus ac futuris, annisque eorum redditibus, neque praetendere super dicta fundatione superioritatem aliquam vel directionem, sed eiusmodi Congregationi cardinalium solummodo competat ac reservatum sit ius et facultas examinandi, approbandi et reprobandi alumnos presbyteros collegii praefati, tam Europaeos quam Sinenses, Indos et cuiusvis alterius nationis, postquam Romam pervenerint, qui evangelii praedicandi causa in Indias, Sinas ac regna adiacentia, aliasque partes infidelium proficisci vellent, hancque suam vocationem ac voluntatem libere et absque ullo praecedente iuramento explicaverint superiori dicti collegii, cuius partes erunt, cum suis consultoribus per pluralitatem suffragiorum presbyterorum vocalium supradictae Congregationis Sacrae Familiae legitime electis, eorum vocationem et voluntatem huiusmodi explorandi, ac deinde nomina eorum, quos ad evangelicae praedi-

cationis munus exercendum aptos reperit, eidem Congregationi cardinalium transmittendi, ad hoc ut dicti cardinales illos omnes vel eorum aliquos accersare, et, quos habiles et idoneos iudicaverint, sacris missionibus apud infideles, servatis etiam solemnitatibus in similibus servari solitis, destinare possint. Ceterum ad eundem superiorem cum suis consultoribus spectare debebit examen omnium in dictum collegium recipi petentium, illorumque admissio vel exclusio, prout cum pluralitate votorum dictorum consultorum utilitati praefati collegii magis in Domino expedire censuerit.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, memoratus Carolus rex praemissa apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, piis ipsius Caroli regis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, benigne annuere cupientes, dictumque Alvarum cardinalem et praesulem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, supplicationibus eiusdem Caroli regis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, fundationem praefatae Congregationis presbyterorum saecularium, seu collegii Sacrae Familiae Iesu Christi, sicut praemittitur, factam, dummodo idem collegium remaneat subiectum Ordinario, in omnibus et per omnia, quemadmodum in toto regno Neapolis sunt Ordinario subiectae domus et ecclesiae atque personae Congregationum Oratorii S. Philippi Neri ac Piorum Operariorum, et sub protectione regis solum quoad bona temporalia acquisita et acquirenda, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Confirmator
institutio, de
qua in rubrica.

¹ Edit. Main. legit *metropolitana* (R. T.).

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac dictae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum
derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, et in universalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon, quatenus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die VII aprilis MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Mat. die 7 aprilis 1732, pontif. anno II.

F. cardinalis OLIVERIUS.

LVIII.

De consilio sacrae Congregationis episcoporum et regularium confirmantur statuta et privilegia auctoritate sanctae memoriae Benedicti XIII edita a magistro generali Ordinis Praedicatorum pro cathedrâ S. Thomae Aquinatis, per sacerdotes Congregationis B. Mariae Virginis et S. Caroli, ad commendationem doctrinae sanctorum patrum Augustini et Thomae, in universitate Mutinensi pridem erectâ.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus ^{Suppl. expetito} filius Ioannes Dominicus de Agnanis, frater expresse professus Ordinis Praedicatorum in sacra theologia magister ac bibliothecae Casanatensis bibliothecarius, necnon Congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. E. R. cardinalium, Indici librorum prohibitorum et expurgandorum praepositae, consultor, quod, cum iam aliâs tempus electionis ac institutionis primi professoris theologi in cathedrâ S. Thomae Aquinatis, per dilectos filios presbyteros saeculares Congregationis sub invocatione B. Mariae Virginis et S. Caroli civitatis Mutinensis in illius universitate studii generalis additâ, erectâ, dictoque Ordini per publicum instrumentum die XIII novembris MDCCXXVIII confectum donatâ, immineret; neque celebratio capituli generalis ipsius Ordinis instaret, a quo auctoritate ordinariâ certa quaequam privilegia, in opportunum stimulum condecensque praemium ob insignes singulares labores a professore illo eosque aliâs omnino gratis subeundos, eidem pro tempore existenti concedenda, firmari possent; ipse Ioannes Dominicus felicitis recordationis Benedicto Papae XIII praedecessori nostro libellum precarium

porrigens, rescriptum ipsius manu exaratum obtinuit, quo moderno magistro generali Ordinis huiusmodi benigne commissa et impertita fuit opportuna facultas, ut, quibuscumque minime obstantibus, privilegia illa concederet, ac statuta conderet, quibus professor ipse frui ac potiri, regique respective posset et deberet; ipse vero magister generalis, in vim facultatis sibi ad id a praefato Benedicto praedecessore attributae, et auctoritate etiam suâ, privilegia et statuta, favente et dirigente in omnibus eundem Ioannem Dominicum dilecto filio nostro Vincentio Ludovico S. R. E. praefatae cardinali Gotto nuncupato, edidit, eademque postmodum obsequenter acceptata, ac a provinciâ utriusque Lombardiae praefati Ordinis in diaetâ, auctoritate etiam apostolicâ in conventu ad S. Sabinam de Urbe ix martii MDCCXXX coactâ, publicata fuerunt: et ad eorum tenorem dilectus pariter filius Hyacinthus Baronio, sacrae theologiae magister, qui inclinante iam biennio cathedram ipsam condigne moderatur, in primum illum professorem electus et institutus fuit: et aliâs, prout continetur in iisdem privilegiis et statutis tenoris qui sequitur, videlicet:

Cathedrae Unis

Nos frater Thomas Ripoll, sacrae theologiae professor, ac totius Ordinis Praedicatorum humilis magister generalis ac servus. Cum celeberrimi domini sacerdotes insignis Congregationis B. Mariae Virginis et S. Caroli Mutinae, praepositi universitati eiusdem civitatis, utique cum ingenti cordis nostri laetitiâ, in commendationem tutissimae doctrinae sanctorum patrum Augustini et Thomae, atque in grati eorum animi perenne monumentum erga sanctissimum dominum nostrum dominum Benedictum Papam XIII Ordinis nostri filium, protectorem et patrem (qui, suppliciter petente P. M. Francisco Ioanne Dominico de Agnani, eidem universitati lauream in sacra theologia con-

ferendi facultatem benigne confirmavit, et, quatenus opus esset, de novo fecit ac concessit apostolico rescripto suo sub die xx decembris anni MDCCXXVII, tumque apostolicis etiam litteris in formâ Brevis ad rectorem eiusdem datis xxiii iunii MDCCXXVIII), novam perpetuamque erexerint in laudatâ universitate theologicam cathedram S. Thomae Aquinatis nuncupandam, eamque liberaliter in perpetuum nostro donaverint Ordini, abdicatâ a se potestate, eâque in perpetuum quoque translata in filios nostri conventus Mutinensis provinciae utriusque Lombardiae, eligendi pro eadem cathedrâ professorem, tempore, ratione ac modo, quibus iidem maluerint; ipsique vicissim filii conventus, solummodo, et merito quidem, attendentes propagationem doctrinae dictorum sanctorum in Ecclesiae commodum, proximorum salutem ac salubrem eruditionem, et Ordinis nostri decus, renunciaverint cuicumque honorario pro professore praedicto, sicut in instrumento, sub die xiii novembris MDCCXXVIII praedicti desuper confecto, latius continetur; inde, ut ab eximiis illis sacerdotibus collatum Ordini nostro iuge beneficium a nobis congrue excipiat, atque, iuxta sanctissimi domini nostri mentem supremam et praedictorum dominorum praeclarum desiderium, cathedra S. Thomae certis decoretur privilegiis, ipsique futuris temporibus vere idonei professores praeficiantur, qui graves labores ad eam cathedram ad instar aliarum praefatae universitatis regendam utique necessarios, temporali licet emolumento destituti, condigne perferant ac libenter, viro religioso dignum consequentes praemium; facultate a praelaudato sanctissimo patre nostro Benedicto XIII per chirographum suum sub die xxvii ianuarii proxime praeteriti de apostolica dignatione, ad alias humillimas supradicti patris magistri Agnani preces Sanctitatis Suae oblatus, nobis factâ; necnon respective etiam officii nostri auctoritate, ac praesentium tenore:

I. Districte praecipimus, quatenus filii praedicti conventus Mutinensis pro tempore, solum Deum ac religionis splendorem ha-

Professor qualis esse debeat.

hactenus prae oculis, iuxta laudabile supra dictorum praesentium filiorum propositum, illum eligant in professorem, quem per sepe cta morum honestas ac firmissima adhaesio doctrinae S. Thomae, in exercitio praecedentium lectionum probata, spectabilem saeculo et in religione ac schola S. Thomae et nostrae commendabilem reddant, quo decori simul et quieti sui ipsorum conventus etiam consulatur. Ut vero bonum commune provinciae, Ordinis ac etiam ecclesiae particulari eiusdem conventus condigne praefiant, neque siue ingenti necessitate permittant in eam universitate S. Thomae cathedram silere, mendamus, quatenus, ubi idoneus desit conventus filius, quem semper praefendum esse declaramus et volumus, professorem, dictis ac dicendis dotibus omnino instructum, ex duobus aliis Status Mutinensis conventibus, Regiensi nimirum ac Corrigiensi in primis, tum vero, etiam in hisce deficiente idoneo lectore, et non aliter, ex alio eiusdem provinciae conventu assumant. Ceterum, quia iudicium de eligendi doctrinam ad eos potissimum noscitur pertinere, qui, propter habitas in schola S. Thomae exercitationes, in eam praestantiores censendi sunt, quoties saltem maior pars filiorum conventus graduatorum in eodem conventu actu non existant, graduatorum absentium votum per epistolas filii in conventu existentes requirere, expectare, atque, tamquam si illi electioni interessent, numerare teneantur; et idem servari volumus, deficientibus filiis graduatis, in ordine ad filios actu legentes theologiam, et his similiter deficientibus, respective ad lectores actuales philosophiae. Et dicta quidem omnia et singula sub poenam nullitatis electionis servantur, et in actu electionis eiusdem, ad magistrum Ordinis, ut mox dicetur, mittendo, exprimantur: atque in libro ad hoc instructo describantur.

Confirmamus
a magistro Ordinis.

II. Electionem semel rite factam ad nos et successores nostros, sive ad vicarios generales Ordinis pro tempore, fratres praedicti mittant pro confirmatione et litterarum patentium pro lectione publice habenda requisitarum expeditione. Confirmationem quippe

et concessionem praedictas, quemadmodum et irritationem eiusdem electionis, si de personam minus dignam, aut contra alia a nobis praescripta quandoque fiat, nobis et successoribus praedictis, privative quoad alios quoscunque, iustis de causis reservamus, iuxta Sanctissimi laudatum rescriptum, salva tamen auctoritate ordinaria tum capituli provincialis, cum etiam patris provincialis, maxime in sancta visitatione, et insuper visitatorum eiusdem conventus, ad professorem ipsum, adhuc a nobis et successoribus praedictis confirmatum et datum, suspendendum, ac etiam a cathedra et conventu praedictis removendum, quoties ipsum, minus laudabiliter vivendo aut docendo, muneri suo deesse, comperirent.

III. Electio ipsa semper fiat ad annos determinatos, itaut experimento comprobari possit, an professor semel constitutus, docendi gratia, sed in primis conversationis ac morum meritis exigentibus, sit in eodem munere confirmandus, atque etiam ut pateat locus praecedentiae superius expositae; sicque primo, anni ipsi non excedant tempus ad magisterium simplex, deinde vero ad alia, successive a nobis firmanda infra, requisitum. Ne autem cathedram professore destitui, sicque saeculares divi Thomae doctrinae amantes opportuno magistro carere contingat, poterit professor quilibet, adhuc absoluto sibi per electionem et in patentibus praefixo tempore, in lectione pergere, donec vel ipse confirmetur, vel successor praesens fuerit. Quoties vero professor ipse, decurrente vel instante tempore pro scholasticis exercitiis in universitate habendis, quacumque de causa in lectione ipsam pergere non possit, quemadmodum etiam si mori vel amoveri ipsum contingat, ne discipuli praedicti, ob recursum ad magistrum Ordinis pro novo professore firmando, atque huiusce ad universitatem ipsam accessum, cum ipsorum detrimento diutius praeceptore destituantur, filii conventus de consensu expresso patris provincialis, si expeditus sit ad eum accessus, vel vicarii provinciae, vel saltem patrum a consiliis conventus ipsius, pro interim de substituto provideant

Eligatur ad
annos praescriptos.

qui pro tempore substitutionis suae privilegiis, aliis lectoribus provinciae legitime competentibus, fruatur.

Quisnam praefereendus.

iv. In nova electione filii conventus eum praeférant qui semel ad id muneris assumptus fuerit, si muneri suo antea plene satisfecisse compererint, nisi in concursu fratris extranei occurrat filius conventus Mutinensis, tum Regiensis aut Corrigiensis, ut supra, opportunis qualitatibus instructus, quem in usu praedictae cathedrae praefendum iam diximus.

Aetatis et exercitationis requisita.

v. Cum aetatis maturitas ac diuturnior in docendo exercitatio plurimum conferant ad erudiendam cum proventu et aestimatione iuventutem, nullus eligatur in professorem cathedrae praefatae, qui saltem per sex annos cum eximia laude antea non legerit; et, quoad fieri poterit, is eligatur, qui lectionem primariam theologiae, vel pro primariâ ab Ordinis magistro approbatam, ad aliquem annum ac etiam ad triennium perfecit.

Privilegia sub certi oneris conditione professori concessa.

vi. Attendentes labores singulares cathedrae Ordinis nostri, quos saepedictus professor, et quidem sine ullo temporali emolumento (cui aliâs obesse nolumus et declaramus, si quando forte ex conventu vel aliunde eidem futuris temporibus propter insignes labores ipsos aliquid obveniat), atque adeo sine exemplo, in eâ universitate subire debet ac perferre; decernimus et mandamus, quatenus professor, qui omnia et singula praescripta per leges et consuetudines, pro dictandis et explicandis lectionibus, pro conferentiis et conclusionibus tam privatis quam publicis, nec non pro ceteris quibuscumque in praefatâ universitate iuxta ipsius kalendarium et stilum exercitationibus habendis, laudabiliter, ut supra et infra, perfecit (ita ut solo infirmitatis actualis, vel urgentis tantummodo ad paucos dies gravis necessitatis, per magistrum Ordinis, capitulum provinciale, aut etiam per patrem provincialem provinciae praedictae subinde recognoscendae, obtentu, et non alio quocumque praetextu, vel ipsis vel ipsorum aliquibus eximatur), non solum de victu, vestitu, ac medicinalibus, quemad-

modum ceteri fratres in eodem conventu aliâs assignati, provideatur, sed etiam gaudeat omnibus et singulis privilegiis et exemptionibus, quibus lectores in collegio eiusdem conventus legitime potiuntur, aut potiri consueverunt, ac insuper respective insignibus aliis privilegiis, infra auctoritate apostolicâ per nos decernendis. Qui vero realiter et cum effectu, absolute, vel etiam ad aliquod tempus, pro praedictis scholasticis functionibus in eadem universitate determinatum, etiam ob praecisam discipulorum carentiam, eadem non perfecit, absolute similiter, vel ad idem tempus, nullo penitus ex dictis, multo magis ex dicendis privilegiis, gaudeat; sed per priorem, nisi aliunde sit canonice exemptus, ad diurnam et nocturnam sequelam chori, atque ad alia religionis exercitia, tamquam vere unus ex patribus simplicibus conventus, cogi possit ac debeat.

Auctoritate apostolicâ.

vii. Qui modo praedicto datus fuerit in professorem, atque post expletam lectionem primariam, vel a magistro Ordinis pro tempore pro primariâ approbatam, sive ad minus post exactum integrum in legendo novennium, per alios quatuor annos legerit condigne secundum praedictas leges et consuetudines, et attestationem a rectoribus universitatis atque a tribus saltem patribus ex gravioribus dicti conventus subscriptam de vere realiter ac laudabiliter cum discipulorum proventu et aedificatione proximorum peracto, vel propediem complendo illo quadriennio, capitulo provinciali exhibuerit, possit ac debeat ad magisterium simplex ab eodem capitulo postulari, quemadmodum et ad magisterium studentium in studio generali Bononiensi exercendum; nisi aliâs antea suis exigentibus meritis ad hoc posterius fuisset postulatus. Idem vero, proportionem quoad annos servatâ, fiat pro eo qui per plures quam per novem annos legerit, priusquam ad cathedram illam assumatur.

Magisterium studentium.

viii. Qui post quindennium, ex decretis apostolicis aliâs requisitum, vel post praedictum tempus pro cathedra S. Thomae ex Sanctissimi concessionem sufficiens, ad

lauream praedicti magisterii simplicis a magistro Ordinis ad eam promotus, vel ab eâ suscipiendâ dispensatus, necnon a provinciâ ad magisterium studentium postulatus, a filiis supradictis electus et a nobis vel successoribus nostris, ut supra, datus fuerit, vel confirmatus in professorem, et per biennium cathedram moderatus fuerit, atque attestations de biennio completo, vel proxime complendo, capitulo provinciali exhibuerit, servatis omnibus et singulis nuper dictis, a capitulo ipso provinciali in regentem vel baccalaureum, prout sibi spectatis meritis convenientius videbitur, perinde ac si vere, realiter et non per aequipollens magisterium praedictum studentium Bononiae complevisset, postulâri similiter possit, ac debeat.

Et ad magisterium sacrae theologiae cum loco et voce.

ix. Ubi denique aliquis electus et datus sive confirmatus fuerit, ut praedictum est, in professorem, postquam biennium praemissum, vel etiam magisterium studentium Bononiae cum postulatione antedictâ ad regentatum vel baccalaureatum perfecerit, et per aliud quadriennium in cathedrâ S. Thomae praestiterit supradicta omnia, modo pariter dicto, atque attestations praefatas de eo peracto, vel proxime complendo, ad capitulo provinciae detulerit, in magistrum provinciae cum loco et voce a capitulo ipso acceptari possit ac debeat, in omnibus et per omnia, ac si regentatum ipsum aut baccalaureatum in studio generali Bononiensi realiter et cum effectu absolvisset.

Aliud privilegium auctoritatis magisterii Ordinis concessum.

x. Ne vero contingat, praedictas a nobis postulationes ad magisterium studentium, baccalaureatum vel regentatum professori ex eo denegari a provinciâ quod per nos et successores praedictos numerus postulandorum praesigatur; concedimus de gratiâ speciali pro futuris perpetuo temporibus, quatenus, quotiescumque postulandus occurrat ad aliquem praedictorum graduum aliquis ex futuris professoribus, numerus ille pro tempore praefixus pro professore ipso augeatur; ut idem non tamquam supranumerarius, sed intra numerum ipsum, et quidem modo, loco et ordine, quos eius-

dem merita respective ad alios postulandos exigent, re ipsâ postuletur.

Reservamus tamen nobis facultatem ad ea addenda, quae ad supradictorum firmiorem executionem aut clariorem expositionem, opportuna a nobis censi poterunt; quemadmodum, ex supradicto chirographo, Sanctissimo, nobis et successoribus nostris praedictis reservamus facultatem, ut¹, si quandoque contingat, per capitulo provinciale impediri, quominus professor aliquis, supradicta habens requisita merita et opera, postulationibus ac gratiis praemissis fruatur, ipsum auctoritate apostolicâ in eorum possessione ponendi et conservandi. Non obstantibus, quoad omnia et singula hactenus dicta, statutis Ordinis, provinciae praedictae legibus aut privilegiis, Brevibus quoque Innocentianis, sive decretis apostolicis de quindennio integro pro magisterio simplici requisito, de aequipollentiâ tollendâ, deque aliis quibilibet, ceterisque quibuscumque non obstantibus, quae idem Sanctissimus voluit non ob stare; et quibus auctoritate nobis ab eodem Sanctissimo benigne commissâ per praesentes derogamus et derogatum esse declaramus. In Nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti: Amen. Datum Romae in conventu nostro S. Mariae supra Minervam, die xviii february mdcclxxx. Fr. THOMAS RIPOLL, magister Ordinis. *Loco et sigilli. Regist. fol. LIX.* Fr. DOMINICUS PONS, magister ex-provincialis et socius.

Præservatio facultatum magisterii Ordinis.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Ioannes Dominicus, ut tam dictus Hyacinthus quam successores professores, et quicumque alii ad quos spectat et pro tempore spectabit, privilegiorum regularium, ac utique gravium statutorum huiusmodi executionem firmiter laetiusque promoveant, opportune in praemissis a nobis provideri, et aliâs, ut infra, indulgeri summopere desideret: nos, ipsum Ioannem Dominicum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a qui-

Supplicis petitionis continuatio.

Approbatio nuda.

¹ Particula ut redundat (R. T.).

busvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, omnia et singula praeinserta privilegia et statuta a memorato Thoma magistro generali edita, ut praefertur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus; ipsaque privilegia et statuta perpetuo observari, auctoritate et tenore praefatis mandamus; necnon in iisdem dicto Thomae magistro generali facultatem addendi quae pro illorum pleniori executione vel declaratione opportuna censi contingat, praeservantes, ratam firmamque habemus: salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorundem cardinalium.

Clausulae.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis au-

toritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, ^{Contrariorum derogatio.} quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praefatorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores¹ praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi aprilis mcccxxxii, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 16 aprilis 1732, pontif. anno ii.

F. card. OLIVERIUS.

LIX.

Confirmatur decretum Congregationis particularis, a sanctissimo domino nostro deputatae super observantiâ constitutionum Aegidianae et Carpensis, et exhibitione et archiviatione instrumentorum pro communitatibus et universitatibus provinciae Marchiae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper a particulari Congregatione nonnullorum Romanae Curiae praelatorum a nobis deputatâ super observatione constitutionum Aegidianae et Carpensis in provinciâ nostrâ Marchiae,

Decretum referitur.

¹ Edit. Main. legit tenoribus (R. T.).

emanavit decretum tenoris qui sequitur, videlicet :

In congregatione particulari a sanctissimo domino nostro Clemente XII deputata reverendorum patrum dominorum Merlini, Guglielmi, et mei infrascripti, super observantiâ constitutionum Ægidianae et Carpen-sis in provinciâ Marchiae, habitâ die v iunii MDCCXXXI, resolutum fuit: constitutiones Ægidianam et Carpensensem servandas esse iuxta modum; modus est, quod idem notarius stipulans absque ullâ mercede, praeter illam consuetam stipulationis sive ro-giti, tenentur exhibere, infra terminum die-rum quindecim a die stipulationis, notario illius iudicis, a contrahentibus eligendi, coram quo fieri debet insinuatio, eandem copiam publicam iuxta Bullam Sixtinam archiviandam unâ cum instrumento origi-nali, ad hoc ut praedictus notarius iudicis insinuationis, ad instantiam unius vel al-terius ex contrahentibus, sive de eorum mandato, more solito illud insinuet, fidem-que insinuationis faciat tam in margine dicti instrumenti originalis, quam copiae archiviandae: reservatâ tamen facultate con-trahentibus praedictos notarios stipulantes cogendi ad praefatam exhibitionem instru-menti originalis et copiae archiviandae in-fra dictum terminum dierum quindecim. Factâque per me die subsequenti sextâ e-iusdem mensis iunii relatione Sanctitati Suae de praedictâ resolutione, Sanctissimus illam approbavit.

N. archiep. Nazian. auditor.

Confirmator.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii communitates et universitates, et ho-mines dictae provinciae nobis subinde exponi fecerunt, ipsi decretum huius-modi, quo firmitus subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis no-strae patrocínio communiri plurimum desiderent: nos, specialem ipsis expo-nentibus gratiam facere volentes, et eo-rum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et in-terdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis,

censuris et poenis, a iure vel ab ho-mine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae exi-stunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absol-ventes et absolutas fore censentes, sup-plicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decre-tum praeinsertum, auctoritate apostoli-câ, tenore praesentium denuo appro-bamus et confirmamus, illique inviola-bilis apostolicae firmitatis robur adiici-mus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et effi-caces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tem-pore quodcumque spectabit, in omni-bus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter ob-servari, sicque in praemissis per quos-cumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici audi-tores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apo-stolicis, necnon, quatenus opus sit, dic-tarum communitatum et universitatum provinciae huiusmodi, aliisve quibusvis etiam iuramento, confirmatione aposto-lica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodo-libet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum te-nores praesentibus pro plene et suffi-cienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore per-

Clausulae.

Contrarium derogatio.

mansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris MDCCXXXII, die xxx aprilis, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 30 aprilis 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LX.

Confirmatur decretum ab abbate et officialibus Congregationis ecclesiasticae sub invocatione S. Petri in conventu SS. Trinitatis Mexicanae canonice erectae editum, ne mulieribus in eorum collegium, hospitale, domus et habitationes pateat aditus.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Facili series.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii abbas et officiales Congregationis ecclesiasticae sub invocatione S. Petri in conventu SS. Trinitatis civitatis Mexicanae in Indiis canonice (ut asseritur) erectae, quod ipsi, cum approbatione venerabilis fratris moderni archiepiscopi Mexicani, decretum ediderunt ut mulieres cuiuscumque status et conditionis, etiam in casu infirmitatis, eorumdem exponentium collegium, hospitale, domum, et quamlibet aliam dictae Congregationis habitationem ingredi nequi-

rent, itaut decreto huiusmodi sub quovis praetextu, nec a quolibet Ordinario, neque ab abbate aliisque officialibus nunc et pro tempore existentibus praedictae Congregationis ecclesiasticae, derogari unquam possit.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipsi exponentes decretum huiusmodi, pro firmiori illius subsistentia, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderent: nos, ipsos exponentes specialis favore gratiae prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinatis, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum, qui votum dilecti filii nostri Ludovici eiusdem S. R. E. cardinalis Belluga nuncupati ad eiusmodi negotium examinandum a praedicta Congregatione cardinalium deputati attenderunt, consilio, supra enunciatum decretum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus; salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in prae-

Confirmatio decreti.

Præseculum litterarum observantia.

missis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstatum
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dictae Congregationis ecclesiasticae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx. maii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 20 maii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LXI.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium, quo confirmatur resolutio nuperi capituli generalis Ordinis Bethlehemitarum in Indiis occidentalibus, ut officialium electio in unâquaque domo per praefectum et quatuor definitores generales fiat.

Clemens Papa XII.
ad futuram rei memoriam.

Supplex
h. bellus.

§ 1. Nuper pro parte dilectorum filiorum vocalium capituli generalis Ordinis

Bethlehemitarum in Indiis Occidentibus Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negetiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod in constitutionibus eiusdem Ordinis a felici recordationis Innocentio Papa XI praedecessore nostro confirmatis statuerebatur, electiones praefecti, vicepraefecti, quatuor discretorum et maiorum infirmariorum, ac procuratorum cuiuscumque domus et hospitalis spectare ad religiosos domus et hospitalis huiusmodi ad formam earundem constitutionum votum habentes; verum, quia experienciâ quadraginta et ultra annorum compertum erat, quamplura inconvenientia in praeiudicium etiam regularis observantiae orta fuisse ac in dies oriri ex praedicto modo faciendi dictas electiones, ideo in eodem capitulo generali in civitate Mexicanâ mense februario anno MDCCXXX, ad occurrendum huiusmodi absurdis et inconvenientibus, per pluralitatem suffragiorum resolutum fuerat, quod ius eligendi dictos praefectum, vicepraefectum, discretos, maiores infirmarios et procuratores cuiuscumque domus pertinere deberet ad praefectum generalem et quatuor definitores generales unâ cum secretario generali et praefecto domus ubi fieri contingat huiusmodi electiones, necnon cum duobus aliis religiosis qui munus vel generalis, vel assistentis generalis, vel vicegeneralis, vel praefecti alicuius domus obierint, his omnibus deficientibus, cum religiosis magis antianis, quos reperiri contingat in domo, in qua fieri debeant electiones praedictae, et ad eas procedendum esset per scrutinium et vota secreta, ita tamen ut ex novis suffragiis, ut supra adhibendis, quinque pro electione canonica sufficiant; et in eadem expositione subiuncto, quod in

praedicto capitulo generali sancitum fuerat, quod eiusmodi electiones fieri debeant de triennio in triennium, absque eo quod prorogari possint, nec quod ullus in praefectum eiusdem domus reelegi queat, ita quod, si triennium expiraverit, et non potuerit ob absentiam patris generalis procedi ad praedictas electiones, seu alteram ex illis, tunc vicegeneralis cum suis assistentibus eligat per scrutinium, ut supra, praesidentem illius domus seu domorum, quae praefecto indigerent, donec perveniant litterae patentes electi vel electorum in praefectum seu praefectos; et hoc ipsum servandum sit in casu obitus vel renunciationis dictorum electorum; et in absentia patris generalis possit vicegeneralis admittere tales renunciationes, iniuncto tamen eidem onere certiorandi dictum praefectum generalem, ut, servatâ formâ superius expressâ, possit ad electiones devenire, ut fusius habebatur ex particulâ resolutionis captae in eodem capitulo generali: ac proinde pro parte vocalium memorati capituli generalis eidem Congregationi cardinalium supplicato, ut, praevia derogatione constitutionum Ordinis in dicto capitulo ix § 16, praedictam resolutionem confirmaret, ad hoc ut executioni demandari possit: emanavit a praedictâ Congregatione cardinalium decretum tenoris sequentis, videlicet:

Decretum
Congregationis
haec appro-
bans.

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, ad quam sanctissimus dominus noster Clemens PP. XII libellum remisit, attento suffragio eminentissimi cardinalis Pico, Ordinis Bethlehemitarum apud Sanctam Sedem protectoris, ac re undique mature discussâ, referente, pro eminentissimo cardinali Belluga ponente absente, eminentissimo cardinali Barberini, benigne rescripsit: praevia derogatione

cap. ix. § 16, constitutionum in eâ parte, qua disponitur, electiones praefectorum, vice-praefectorum, quatuor discretorum, maioris infirmarii ac procuratoris faciendas esse a singulis communitatibus conventuum, imposterum illas esse faciendas a generali, quatuor assistentibus, secretario generali, praefecto domus, ubi sit electio, et duobus religiosis, qui fuerint vel generales, aut assistentes generales, aut vice-generales, aut praefecti, et, illis non existentibus, a religiosis viris magis antianis eiusdem domus, et electio intelligatur facta in personam eius qui habuerit maiorem numerum suffragiorum; quod electiones fiant de triennio in triennium absque facultate eas prorogandi, et, si dum spirat triennium, ob absentiam generalis, non pervenisset provisio ab eodem capta, tunc vice-generalis cum suis assistentibus eligat praesidentem illius domus, ubi erat facienda electio, qui eam gubernet pro interim; quod erit observandum in casu obitus aut renunciationis electorum ante triennium; et quod ob absentiam generalis valeat vice-generalis admittere renunciationes electorum, cum obligatione tamen [de iis certiorandi patrem generalem, ad hoc ut possit dare opportunas providentias pro electione successorum.

Romae, die II maii MDCCXXXII, cardinalis FRANCISCUS BARBERINUS.

Loco † sigilli.

I. archiep. Cor. secretarius.

§ 2. Cum autem, sicut praedicti vocales nobis subinde exponi fecerunt, ipsi praemissa, quo firmiter subsistant et servantur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desiderant: nos, ipsos vocales specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad

Confirmator.

effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiciamus: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorundem cardinalium.

Clausula.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariis derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentibus, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii

maii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 27 maii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LXII.

Declaratio quod provinciae Galliae ac conventus B. Mariae Miraculorum de Urbe Tertii Ordinis sancti Francisci comprehendantur in Brevis sanctissimi domini nostri circa Viascrucis, etc.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliâs nos, supplicationibus dilecti filii Bernardi Monterde procuratoris generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum nomine nobis humiliter porrectis inclinati, decrevimus ac indulsimus, ut loca pia, via Crucis seu Calvarii nuncupata, ad instar stationum Montis Calvarii, in ecclesiis ac locis piis ministro generali pro tempore existenti dicti Ordinis non subiectis, nec ab eo dependentibus, per fratres Ordinis praefati tunc erecta et imposterum erigenda, eisdem indulgentiis ac privilegiis fruerentur et gauderent, quibus fruebantur et gaudebant erecta in ecclesiis et locis Ordinis praedicti; ita tamen, ut, quoad deinceps erigenda, modus et forma servarentur, quibus eiusmodi erectiones in ecclesiis et locis dicti Ordinis eatenus fieri consueverant, et accederet licentia Ordinarii loci, ac consensus parochi et superioris ecclesiae et loci pii, ubi de eis erigendis agi contingeret; et aliâs, prout uberius continetur in nostris desuper in simili formâ Brevis expeditis litteris tenoris qui sequitur, videlicet:

Constitutio
aliâs data re-
fertur.

Clemens Papa XII, ad futuram rei memoriam. Exponi nobis nuper fecit

dilectus filius Bernardus Monterde, procurator generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, tam suo quam dilecti etiam filii moderni ministri generalis dicti Ordinis nomine, quod, cum antiqua vigeret ac etiam num vigeat in Ordine huiusmodi consuetudo erigendi et instituendi per illius fratres, in vim facultatis sibi aliâs a Sede Apostolicâ concessae¹, pia loca, via Crucis seu Calvarii nuncupata, ad instar stationum Montis Calvarii, nedum in eiusdem Ordinis, sed etiam in aliis ecclesiis ac locis ab eo minime dependentibus; isque mos in universis regnis Hispaniarum ac plurimis Italiae regionibus semper antehac retentus fuerit, et adhuc de praesenti servetur; licetque dudum felicitis recordationis Innocentius Papa XII praedecessor noster, ad preces tunc in humanis agentis Francisci Diaz, dum viveret, commissarii generalis pro ultramontanâ familiâ dicti Ordinis, praefata loca pia viae Crucis seu Calvarii sub quibusdam recolendae memoriae Innocentii Papae XI praedecessoris quoque nostri litteris in simili formâ Brevis die v septembris MDCLXXXVI super confirmatione diversarum indulgentiarum et privilegiorum ipsius Ordinis editis comprehendendi, ac proinde frui et gaudere posse indulgentiis et privilegiis in litteris huiusmodi concessis et expressis, declarasset per suas itidem in formâ Brevis die v decembris MDCXCVI desuper expeditas litteras, idque absque limitatione ac restrictione dictorum locorum viae Crucis seu Calvarii ad ecclesias et loca Ordinis praefati factum fuisset: nihilominus aliqui existimantes facultatem illa erigendi et instituendi ad ecclesias et loca Ordinis praedicti, indulgentias vero et privilegia eiusmodi ad personas obedientiae ac directioni

pro tempore existentis ministri generalis eiusdem Ordinis subiectas respective limitata et restricta esse, a pia memoriae Benedicto Papa XIII etiam praedecessore nostro, indulgentias et privilegia praefata ad quoscumque utriusque sexus christifideles dicto ministro generali non subiectos, qui tamen eiusmodi loca pia viae¹ Crucis seu Calvarii penes fratres supradicti Ordinis privative quoad alios quoslibet visitarent, ibique memoriam dominicae Passionis devote recolere, aliaque iniuncta opera peragerent, extendi et ampliari obtinuerunt, prout in ipsius Benedicti praedecessoris litteris sub plumbo, anno Incarnationis MDCCXXVI, v nonas martii, pontificatus sui anno III emanatis, uberius continetur. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipse Bernardus, non minus ratione sui officii procuratoris generalis huiusmodi, quam de expresso mandato dicti moderni ministri generalis, ad enatam occasione praemissorum confusionem tollendam, remque in statum pristinum restituendam, praedicta loca pia viae Crucis seu Calvarii, per eosdem fratres etiam in ecclesiis et locis quae non sint dicti Ordinis erecta et erigenda, eisdem indulgentiis et privilegiis gaudere per nos declarari summo opere desideret, quemadmodum ab ipso Benedicto praedecessore, postquam litterae suae praefatae prodierant, ad supplicationem dilectae in Christo filiae nobilis mulieris Violantis a Bavariâ principissae² Etruriae viduae, fratribus recessus S. Francisci ad Montem Florentinum et conventus de Ambrosianâ nuncupatorum dicti Ordinis, in vim cuiusdam rescripti die x novembris MDCCXXIX eius iussu editi, concessum fuisse memoratur: nobis propterea humiliter supplicari

¹ Viam viae nos addimus (R. T.).

² Edit. Main. legit principissa (R. T.).

¹ Edit. Main. legit concessa (R. T.).

fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, eiusdem Bernardi votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere cupientes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, necnon utriusque Innocentii et Benedicti praedecessorum litterarum praefatarum tenores, et alia quaecumque, etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et specificatis habentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, quod praedicta loca pia viae Crucis seu Calvarii, in ecclesiis, oratoriis, monasteriis, hospitalibus, et aliis itidem piis locis ipsi ministro generali non subiectis nec ab eo dependentibus, per fratres dicti Ordinis nunc erecta et in posterum erigenda¹ in ecclesiis et locis Ordinis praefati, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus et declaramus, ac, quatenus opus sit, de novo concedimus et indulgemus; ita tamen ut quoad illa sic deinceps erigenda modus et forma servantur, quibus eiusmodi erectiones in ecclesiis et locis Ordinis praedicti hactenus fieri consueverunt, et accedat licentia Ordinarii loci, ac consensus parochi et superiorum ecclesiae, monasterii, hospitalis, et loci pii, ubi de eis pro tempore erigendis² agi contigerit. Decernentes pariter, easdem praesentes litte-

¹ Deesse videtur *eisdem gaudeant indulgentiis quibus gaudent erecta* (R. T.).

² Edit. Main. legit *erigendi* (R. T.).

ras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praemissis, ac nostra et Cancellariae Apostolicae regula de non concedendis indulgentiis ad instar, et aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi ianuarii mdccxxxi, pontificatus nostri anno i.

F. card. OLIVERIUS.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte dilectorum filiorum procuratorum provinciarum Galliae fratrum Tertii Ordinis eiusdem sancti Francisci ac guardiani conventus B. Mariae Miraculorum nuncupati de Urbe ipsius Tertii Ordinis nobis nuper expositum fuit, tametsi fratres Tertii Ordinis huiusmodi, utpote supradicto ministro generali Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia eiusque iurisdictioni subiecti, pro certo habeant, se in litteris nostris praecursoris comprehensos esse; quia tamen expressa ac individua eorum in dictis litteris mentio facta non

Declaratio ut in rubrica.

fuit, vereantur, ne hoc praetextu aliqua forsani sibi desuper moveatur difficultas, aut impediantur quominus earumdem litterarum commodo et effectu pacifice potiri valeant: nobis propterea exponentes praefati humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fratres Tertii Ordinis provinciarum Galliae ac conventus beatae Mariae Miraculorum de Urbe in praeinsertis litteris nostris ad omnes effectus inibi expressos comprehendendi, easdemque litteras fratribus praedictis in omnibus et per omnia plenissime suffragari debere, perinde ac si de ipsis fratribus individua mentio in eis facta fuisset, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, decernimus quoque et declaramus.

Derogatio
contrariis.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x iunii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 iunii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LXIII.

Confirmatur decretum Congregationis episcoporum et regularium super di-

visione provinciae Austriae inferioris Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum in duas provincias Austriae inferioris unam, alteram vero Silesiae et Moraviae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper, pro parte dilectorum filiorum fratrum provinciae Austriae inferioris Ordinis Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod, cum eadem provincia conventibus in dictâ Austria ac Silesiâ et Moraviâ constans reperiretur, consideratum fuerat, pro maiori quiete, tam necessariâ regulari vitae, illam separatione de praesenti indigere, cum experientiâ compertum sit, quod inter Austriacos ex unâ et Silesios ac Moravos ex alterâ partibus mutua tranquillitas, nisi provinciam huiusmodi separando, conciliari nequiverat; ideoque praedictae Congregationi cardinalium supplicato ut denuo eandem provinciam separaret, formando unam ex septem conventibus et duarum residentiarum¹ in Silesiâ et Moraviâ consistentibus, et relinquendo solam provinciam Austriae inferioris infra et supra Anasum flumen, quae novem conventibus et unico monialium monasterio, quarum cura quatuor religiosis huius provinciae committitur, constabit; et hac ratione, duarumque provinciarum distinctione formandâ, querimoniae, quae inter utrumque nationis religiosos exortae sunt, cessabunt; ac pro eiusmodi destinatione provinciarum carissimus in Christo filius noster Carolus Hispania-

Supplex libellus Congregationi datus pro obtinendâ separatione.

¹ Videtur legendum duobus residentis (R. T.).

rum catholicus et Romanorum rex in imperatorem electus mentem suam super praemissis declaraverat, quemadmodum ex relatione ad eosdem cardinales transmissa a venerabili fratre Dominico archiepiscopo Ephesino ad eundem Carolum regem et imperatorem electum nostro et Apostolicae Sedis nuncio, qui in faciem loci huius divisionis necessitatem agnovit, constare dicebatur: emanavit a praedicta Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Sacra Congregatio de
congregationis de
cretum.

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentâ relatione patris ministri generalis Ordinis, benigne rescripsit pro approbatione, sive pro gratiâ divisionis provinciae iuxta modum, nempe quod divisio fiat eorum tantummodo conventuum, qui de praesenti constituunt provinciam Austriacam, assignatis illis qui sunt infra et supra Anasum Austriacis, et remanentibus ceteris cui videlicet Moravis et Silesitis pro alterâ provinciâ erigendâ. Divisio vero huiusmodi faciendâ tenore praesentium committitur patri generali cum omnibus opportunis et necessariis facultatibus, et signanter convocandi in utraqve provinciâ distincta capitula, in quibus eligi debebunt superiores tam custodiales quam locales, iuxta constitutiones Ordinis, firmatis tamen prius, et ante electionem superiorum, assignatis conventibus, et divisio in custodias, necnon destinandi conventus pro studiis tam philosophicis quam theologicis et moralibus, quinimo pro unico novitiatu in unaquaque provinciâ et professoriis, iuxta necessitatem. Romae, die xxiii maii MDCCXXXII, cardinalis BARBERINUS. F. archiepiscopus Con. secretarius.

Loco † sigilli.

Confirmatur.

§ 2. Cum autem, sicut praedicti fratres nobis subinde exponi fecerunt, ipsi

† Videtur legend. ceteris, qui videlicet in Moravia et Silesia consistunt, Moravis, etc. (N. T.).

decretum huiusmodi, quo firmitus subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praesentium confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robor adiicimus; salvâ tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis dictorum cardinalium.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac dictis exponentibus, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum patatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Claustrae.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae, ac conventuum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apo-

Contrarium derogatio

stolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x iunii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 10 iunii 1732, pontif. anno II.

F. cardinalis OLIVERIUS.

LXIV.

Confirmatur decretum definitorii et vocalium capituli provincialis provinciae S. Mariae Hungariae Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia Reformatorum nuncupatorum, super acceptatione alternativae tripartitae in eadem provincia, et distributione officiorum inter fratres nationis Hungaricae, Germanicae, Slavonicae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Expositio.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Fulvius a Bononiâ procurator generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia Reformatorum nuncupatorum, quod, cum aliis venerabilis frater Matthaeus archiepiscopus Panormitanus, qui tunc temporis ministri generalis dicti Ordinis munereungebatur, per quasdam suas patentes litteras die xi martii MDCCXXVII emanatas, in provincia Hungariae eorundem fratrum Reformatorum tripartitam alternativam in omnibus electionibus, officiorum distributionibus, inter fratres

totidem nationum, nempe Hungaricae, Germanicae et Slavonicae, novitiorum vestitionibus, conventuum partitionibus, aliisque dispositionibus, quae distributivam iustitiam inter nationes huiusmodi inducere et fovere valeant, perpetuis futuris temporibus adamussim servandam esse sanxisset, idque etiam a felicitis recordationis Benedicto PP. XIII praedecessore nostro per quasdam suas litteras die iv aprilis anni expeditas confirmasset¹; verum, nonnullis fratribus contradicentibus, aliisque annuentibus, litterae praedictae executioni demandatae² fuerint: ideo, ut dissensione animorum penitus evulsa ad concordiam omnes partes reducerentur, de speciali mandato superioris generalis eiusdem, et ad instantiam partium, coram commissario visitatore generali, tum omnes religiosi emeriti provinciae, qui praesertim praelaturarum officium gesserant, tum actuales minister provincialis, necnon custos atque definitores, una cum exdefinitore generali insimul congregati, maturâ praemissâ consultatione, praedictis Benedicti praedecessoris litteris earundem litterarum patentium confirmatoriis unanimiter die vii martii MDCCXXX assensum praestiterunt, sponte ac libere id ipsum acceptarunt, futuris quoque temporibus inviolabiliter observare sponderunt, perpetuumque silentium demandarunt; et aliis, prout uberius continetur in decreto acceptationis huiusmodi desuper facto tenoris qui sequitur, videlicet:

Frater Sigismundus Kerpin, Ordinis Minorum strictioris observantiae sancti patris nostri Francisci concionator, sacrae theologiae lector et custos actualis, ac almae itidem provinciae S. Mariae Hungariae commissarius visitator generalis, omnibus et singulis huius almae

Decretum de quo in rubrica.

¹ Potius lege confirmatum fuisse (R. T.).

² Videtur deesse non vel nondum (R. T.).

provinciae dilectissimis patribus et fratribus salutem et sanctam pacem.

I. Quemadmodum seraphici spiritus amorem Dei, ita et corporis nostri membra dilectionem proximi significant, edocentque: *Sicut in uno corpore multa membra habemus, omnia autem membra non eundem actum habent, ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra*¹. Quapropter sicut membrum unum ab altero separari quammaxime reformidat, pari modo et nos omnem divisionem, omnem dissensionem, omnem charitatis laesionem vehementissime timeamus necesse est, solliciti semper servare unitatem spiritus et fraternae charitatis. Caput nostrum Christus est, et nos membra eius; Christum non diligit qui eius membra negligit: *Tanta in humani corporis membris inest copula, tantus amor, tamque inseparabilis et insuperabilis dilectionis unitas, ut unum sine alio non valeat gaudere. Laetitia illis communis est, poena aequalis, ita quod uni tribuitur, cetera se recepisse gratulentur*, ait Laurentius Justinianus *De ligno vitae*. Ita etiam Christo fit, quod corporis Christi irrogatur, dicente illo: *Amen dico vobis, quamdiu fecistis uni ex fratribus meis minimis, mihi fecistis*²; et ad Saulum: *Saule, Saule, quid me persequeris*³? Bene hic advertit Augustinus, quod Saulus non Christum, sed membra, hoc est fideles⁴ eius sit persecutus: *Noluit tamen dicere sanctos meos, servos meos, postremo honorabilius, fratres meos, sed me, hoc est membra mea, quibus ego sum caput*⁵. Dignum est, ut nos membra sequamur, quo caput nostrum praeierit; praeivit Christus et praecepit: *Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem, sicut dilexi vos*⁶. Dilexit nos Christus dulciter absque amaritudine, sed ex benevolâ affectione, bonum nobis volens, fovens, favens et faciens; dilexit nos efficaciter absque fictione, sed opere et veritate, omnibus benefaciendo, docendo univer-

sos; sic ergo et nos diligamus invicem, fratres enim sumus: *Ecce quam bonum et quam iucundum habitare fratres in unum*¹. Nihil aeque oblectat animum quam haec fraterna charitas; nullum habet laborem, ingentem vero voluptatem. Ablatâ unionem, corpus corruat necesse est, et extinctâ charitate, dissolvitur omnis religio. Contra vero, quemadmodum corpus nostrum per unionem partium suarum bene dispositarum, sibi invicem succurrentium, subsistit, sic similiter congregatio religiosa firmatur et formatur in suo esse corporis moralis, si singula membra strictam unionem habeant, sibi invicem per vinculum mutuae charitatis firmiter cohaereant. O ter quaterve beatam religionem, cuius membra fraternae dilectionis spiritu compaginantur. Eugenius PP. IV, in litteris datis ad fratrem Albertum de Sarciano, tunc vicarium generalem, seraphico nostro Ordini sequens praeclarum dedit elogium: « Ordo tuus, inquit, in seraphicae charitatis ardore in principio fundatus, tamquam secundus plantationum hortulus uberrimos hucusque protulit fructus. Dum enim plantati ex primâ beati Francisci vite palmites in religione, honestate, sanctimonîâ, in primis ipsâ charitate exculti fuerunt, in tantum est ea plantatio propagata, ut, per universum orbem diffusa, maximis sacrarum litterarum veritatibus, humilitatis et patientiae divitiis abundans, populos repleat saginetque divini eloqui pabulo, et, pulsus ignorantiae tenebris, sanctae conversationis amore desiderioque inebriet. Et orbis terrarum, in cuius singulas pene particulas penetrastis, illâ ipsâ, quam in vobis viderit, senserit, adoraverit, ardeat charitate, faciatque exemplum a vestrâ vitâ sumptum; et quod vobis maximum et in intentione primarium esse debet, animas vestras vel eâ ratione salvas faciatis, qui proximas inde curabitis lucrifacere ». Haec Pontifex.

II. In cuius argumentatione hoc mihi notare fas est, quod, sicut speravit exemplum fraternae charitatis profuturum aliis ad aedificationem et vobis ad salutem, ita

¹ Ad Roman., XII, 4.

² MATTH. XXV, 40.

³ ACT. IX, 4.

⁴ Male edit. Main. legit. fidelis (B. T.)

⁵ Tract. XXVIII in Ioann.

⁶ IOANN. XIII.

¹ Psal. 132.

exemplum discordiae futurum sit mundo in scandalum et vobis ipsis in damnationem sempiternam. Inde profecto lacrimae, inde dolor sensibilis sauciavit animam, dum ingressus banc almam provinciam audivi, et experimento proprio didici, miras fore et augere in dies animorum scissiones, discordias et contentiones, fratribus in diversos sensus abeuntibus; quibusdam nempe laudantibus et obedienter acceptantibus, aliis vero, sub praetextu enormis laesionis et gravis illatae iniuriae, multifarie multisque modis et mediis impugnantibus decretum reverendissimi patris ministri generalis a sanctissimo domino nostro PP. Benedicto XIII in formâ Brevis confirmatum, ac ante triennium in conventu Soproniensi publicatum, vi cuius tripartita electio et officiorum distributio sub diversis poenis futuris temporibus observanda praecipitur. Quia vero haec animarum dissensio, et sacris canonibus Ordinisque constitutionibus vetita oppositis, praeter pusillorum scandalum et saeculi admirationem, magnum almae provinciae, maiusque in futurum minatur detrimentum, officii mei ratio exigebat opportunum tanto malo adferre remedium. Quapropter in hunc finem, ad partium instantiam, et de speciali facultate reverendissimi patris commissarii generalis, superioris nostri longe colendissimi, convocavi ad metropolitanum Posoniensem divae Virginis Annuntiatae conventum patres, admodum reverendum ministrum provincialem, totumque venerabile definitorium, et admodum reverendum patrem Ordinis exdefinitorem generalem, ceterosque emeritos provinciae patres olim ministeriati functos; et praemissâ privatâ cum iisdem consultatione et animorum compositione, tandem vii martii ad cellam meae residentiae omnes congregavi; ac habitâ prius ad eos de pace et fraternâ charitate adhortatione, singuli, praeviâ fraternâ deprecatione, ex laudabili publici boni ac provinciae tranquillitatis zelo omnes offensas atque quas-cumque iniurias directe aut indirecte illatas sibi mutuo sincere condonarunt, ac desuper sponte et libere consenserunt et acceptarunt constitutionem sanctissimi domini nostri PP.

Benedicti XIII, incipientem *Exponi nobis, etc.*, sub datum Beneventi iv aprilis mcccxxvii, et decreta reverendissimi patris ministri generalis de tripartitâ electione in provinciam introductâ, et futuris semper temporibus inviolate observare spoponderunt.

III. Porro, pro perpetuâ pace et animorum concordia tanto fortius et firmitus stabiliendâ, statuit venerabile definitorium et admodum reverendi Ordinis respective et provinciae patres emeriti, ut, in causâ acceptatae vel recusatae hucusque apostolicae constitutionis tripartitam electionem praecipientis, perpetuum omnibus silentium imponatur, itaut nullo unquam tempore quis gloriari aut conqueri audeat, se in causâ vicisse aut succubuisse: pariter, ne quis iactare audeat aut gloriari se ex suâ natione habere superiorem, minus in suo patrocinio sese fundare, cum superior omnium subiectarum sibi nationum aequalem curam et paternam sollicitudinem gerere, omnesque pari sinceritate et amoris exhibitione prosequi teneatur: quod fratribus laicis peculiariter simul et nervose a superioribus inculcandum, atque a suis confessariis efficaciter saepius suggerendum erit. Si quis vero in praemissis contravenerit, illi indilate de solo patrum discretorum conventus consilio ad domum disciplinae includantur, inibi per triduum in pane et aquâ ieiunaturi; quibus poenis etiam subiciantur socii, si has publicae paci perniciosas transgressiones non revelaverint. Superiores vero locales, statutas hasce poenas non infligentes, ipso facto ab officio suspendantur, aut gravius etiam arbitrio venerabilis definitorii puniantur. In cuius rei fidem maiusque robur propriâ manu subscripserunt, et maius provinciae sigillum apposuerunt. — Ita est: frater *Matthias Thum*, provinciae definitior *Slavus*; frater *Ludovicus Purman*, provinciae definitior *Hungarus*; frater *Gaspar Szentle*, provinciae custos *Hungarus*; frater *Bernardus Ramocssahazii*, provinciae pater *Hungarus*. — Ita est: frater *Ioannes Capostranus Sebach*, Germanus minister; frater *Carparius Nukeries*, pater definitior *Grota*; frater *Josephus Boiger*, pater definitior *Germanus*; frater *Antonius Po-*

comp. provinciae pater Hungarus; frater Andreas Perdam, Hungariae provinciae pater, et ex-definitor generalis.

Loco † sigilli magni.

iv. Quoniam vero in votis habeo¹, ut et ceteri patres et fratres praeclaro hoc exemplo commoti sibi invicem cohaereant, singulos verbis divi Pauli apostoli ad Coloss. iii, paterne exhortor: *Super omnia autem charitatem habete², quod est vinculum perfectionis, et pax Christi exulet in cordibus vestris, in quo et vocati estis in uno corpore.* Sicut anima non vivificat nisi coniuncta membra, ita nec Spiritus Sanctus religiosos per discordias et scissuras separatos. Meminerint itaque serio dilectissimi patres et fratres, quod ubi charitas est, ibi Deus sit. Dei provide eritis, si unum fueritis. Sit in vobis proinde unio intellectus et iudicii, ut idem cum superioribus et maioribus vestris sapiatis, sit unio affectionis et dilectionis³, ut confratres vestros tamquam omnes genuinos huius provinciae filios, non carnaliter, sed spiritualiter⁴ per Deum, secundum Deum et in Deo diligatis, ac omnes particulares amicitias, quas maledicta olim a sancto patriarcha nostro Francisco nationalitas dictaret, penitus abscondatis; sit tandem unio voluntatum et cordium, ut unanimes idem et spontanee acceptetis, et prompte subscribatis. Quod sicut pro communi huius almae provinciae bono desiderio⁵, ita omnibus ex animo benedico. *In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.* Datum in nostro Possoniensi dictae Virginis Annuntiatae, die vii martii MDCCXXX. Fr. SIGISMUNDUS SKERPIN, commissarius visitator generalis.

¹ Ibid. decretum decretum.

§ 2. Et postmodum, cum praedicta provincia Mariana ex tercentis septuaginta octo sacerdotibus et clericis componatur, et singuli, a supradicto visitatore generali interrogati, ⁶ memorati

¹ Edit. Main. legit *habes* (R. T.).

² Edit. Main. legit *habere* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *dilectiones* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *spiritualibus* (R. T.).

⁵ Videtur legendum *desidero* (R. T.).

⁶ Deest an *adhaerent*, aut simile (R. T.).

Benedicti praedecessoris litteris, uno excepto, videlicet dilecto filio provinciali, omnes vocales, nemine prorsus discrepante, non modo praedictas litteras iterum habentes capitulariter acceptarunt, verum etiam concorditer statuerunt tripartitam alternativam in eis contentam pariter extendendam esse ad subrogationes et substitutiones perpetuis futuris temporibus sub nullitatis poenā omnino servandam, et aliās prout etiam continetur in decreto capitulari tenoris sequentis, nempe:

Ad stabiliendam in hac almā beatissimae Virginis Mariae Hungariae provinciae perpetuam pacem et tranquillitatem, nos infrascripti in capitulo provinciali Possonii legitime congregati vocales uno ore et corde acceptamus, atque, ut veros et obediētes S. R. E. et sancti patris nostri Francisci filios decet, perpetuis futuris temporibus observari desideramus et volumus Breve sanctissimi domini nostri Benedicti XIII sanctae memoriae, vi cuius bipartita¹ electio et officiorum distributio praecipitur. Quia vero in praedicto pontificio Breve in virtute sanctae obedientiae, et sub excommunicationis maioris latae sententiae poenā, in hac Marianā provinciā observari et executioni demandari praecipitur, expressum non est, utrum praefata alternativa servanda sit non solum in electionibus, sed etiam in subrogationibus et substitutionibus; eapropter negotium istud adamussim expensum venerabile definitorium et totum provinciae capitulum in conventu Possoniensi congregatum, unanimi omnium nationum consensu determinavit, quod suprafata² alternativa intelligi, sumi, et perpetuis futuris temporibus observari debeat non solum in electionibus capitularibus, sed etiam in quibuscumque subrogationibus et substitutionibus; ita quidem, ut, si intra capitulare triennium contingat eligendum esse vicarium vel commissarium provincialem, aut proministrum vel custodem, talis eligatur ex

¹ Videtur legendum *tripartita* (R. T.).

² Edit. Main. legit *suprafacia* (R. T.).

ea natione, ex qua fuit ille, loco cuius iste subrogandus vel substituendus manet. Hanc autem praesentem et ultimam determinationem capitularem venerabile definitorium et totum provinciae capitulum in perpetuum observari ac manuteneri mandat, et amodo secus futuras electiones, subrogationes aut substitutiones pro nullis et irritis haberi statuit et praecepit. Desiderat quoque hanc provinciae determinationem circa subrogationes aut substitutiones a reverendissimo patre vice-commissario generali, aut, si opus fuerit, etiam a sacra Congregatione confirmandam. Desuper duo instrumenta confecta et conscripta sunt, unum Romam mittendum, alterum in archivio provinciae servandum, quibus omnes et singuli de corpore capituli subscripserunt in conventu nostro Possoniensi beatissimae Virginis Annunciatæ die xxiii iunii mdcccxxx.

Subscriptio-
nes vocalium

Frater Hieronymus Lukasil, guardianus Possoniensis; frater Bernardus Innerk, guardianus Soproniensis; frater Blasius Miartan, guardianus S. Catharinae; frater Franciscus Xelutnix, guardianus Nitriensis; frater Arsenius Kossler, guardianus Ersekvivakensis; frater Henricus Klikovies, guardianus Neemetinus; frater Gabriel Gaian, guardianus Malaukensis; frater Severinus Podhradgyai, guardianus S. Antonii; frater Florianus Ozolii, guardianus Iaurinensis; frater Athanasius Weninger, guardianus Kissmastoniensis; frater Benignus Kasfai, guardianus Sabariensis; frater Michael Gomboss, guardianus Papensis; frater Zacharias Pussai, guardianus Comaronensis; frater Sebastianus Hoini, guardianus Strigoniensis; frater Antonius Szumiogr, guardianus Pestiensis; frater Leo Orehorski, guardianus S. Ladislai; frater Hyacinthus Klanihons, praesidens Strigoniensis; frater Christophorus Schiesci, praesidens Albensis; frater Crescentius Paur, guardianus S. Montis Calvarii; frater Matthias Fsum, praesidens Kesftheliensis, et provinciae immediatus ex-definitor; frater Ioseph Boyger, praesidens Budensis, et immediatus ex-definitor; frater Carparus Szente, praesidens Resprimensis et immediatus ex-custos; frater Aegidius Hiss, guardianus Sumeghiensis et definitor actualis.

lis; frater Marianus Vysallehs, ex-guardianus Andocsiensis, et definitor actualis; frater Gasparus Vuketits, provinciae immediatus ex-definitor; frater Petrus Hejnec, provinciae definitor actualis; frater Demetrius Hejm, ex-guardianus Pratensis, provinciae definitor et secretarius; frater Sebastianus Pankl, provinciae custos; frater Antonius Posonii provinciae Pr.; frater Bernardinus Karnhki, Pr.; frater Capistranus Ebeck, ex-minister provincialis; frater Andreas Pordani, ex-definitor gratis iterato, et minister provincialis actualis.

Loco + sigilli.

Sequuntur nomina aliorum vocalium.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, firmiora sint et servantur exactius illa quae apostolici muniminis praesidio roborantur: nobis propterea dictus Fulvius procurator generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, ipsum Fulvium procuratorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore consentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, decretum acceptionis alternativae tripartitae huiusmodi praeinsertum, tam a definitorio, quam a vocalibus capituli provincialis praedictae provinciae in vim supradictarum litterarum factum, et deinde ad subrogationes et substitutiones extensum, ut praefertur, cum omnibus et singulis in eo contentis, auctoritate apostolica, tenore praesentium, pariter confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apo-

Apostolica confirmatio-
ne roborantur.

stolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenierint, supplemus.

Classulas.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon praedictorum Ordinis et provinciae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, aut quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvi iunii mdcxxxii, pontificatus nostri anno ii.

Dat. die 16 iunii 1732, pontif. anno ii.

F. card. OLIVERIUS.

LXV.

Erigitur confraternitas seu Congregatio nuncupata Perpetuae Adorationis san-

ctissimi Sacramenti in ecclesiâ collegiatâ S. Mariae ad Martyres de Urbe.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoris aeterni, qui pro gregis salute in arâ crucis immolari voluit, vi- ces, quamquam immeriti, gerentes in terris, pia christifidelium vota, divini cultus incrementum et ipsorum fide- lium salutem concernentia, ad exaudi- tionis gratiam libenter admittimus, ut per operum piorum exercitium ad ae- ternae beatitudinis gaudia pervenire me- reantur.

Exordium.

§ 1. Cum itaque, sicut nonnulli christifideles almae Urbis nostrae nobis nu- per exponi fecerunt, ipsi, pro suâ erga sanctissimum Eucharistiae sacramentum pietate ac devotione, utque alios fide- les ad augmentum divini cultus et venerationis eidem augustissimo sacra- mento debitae accendant, in saeculari et collegiatâ ecclesiâ S. Mariae ad Marty- res, vulgo de Rotundâ nuncupatâ, Urbis praefatae, unam eorumdem utriusque sexus christifidelium confraternitatem seu congregationem sub titulo Perpetuae Adorationis eiusdem sanctissimi sacramenti Eucharistiae per nos erigi summopere desiderent:

Supplex li- bellus.

§ 2. Nos, piis diectorum fidelium de- sideriis huiusmodi benigne annuere, animarumque saluti paternâ charitate prospicere cupientes, supplicationibus illorum nomine nobis super hoc humi- liter porrectis inclinati, in saeculari et collegiatâ ecclesiâ praedictâ unam utriusque sexus christifidelium confraternitatem seu congregationem, quae non sit pro hominibus unius specialis artis sub titulo praefato, sine alicuius praeiudicio, et dummodo dilecti filii nostri in eadem Urbe vicarii in spiri- tualibus generalis expressus ad hoc ac-

Confraternitas erigitur.

cedat assensus, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo erigimus et instituimus.

Privilegia,
quae ei concessa
sunt.

§ 3. Necnon confratribus dictae confraternitatis seu congregationis, pro tempore existentibus, ut processionaliter incedere, divina officia in sua capellâ vel oratorio recitare, ac pro negotiis ipsius confraternitatis seu congregationis se congregare, ac quaecumque statuta, capitula, ordinationes et decreta, pro salubri eorum et dictae confraternitatis seu congregationis regimine et directione necessaria et opportuna, licita tamen et honesta, sacrisque canonibus et Concilii Tridentini decretis et constitutionibus apostolicis non contraria, per memoratum vicarium examinanda et approbanda, facere et edere: illaque pro tempore, prout eis vicebitur et expediens fuerit, praevia simili examinatione et approbatione, mutare, alterare, corrigere, et in melius reformare, et insuper omnia et singula legata relicta, res et bona quomodolibet qualificata, mobilia et immobilia, per quoscumque christifideles dictae confraternitati seu congregationi per viam testamenti, donationis, aut alias quomodolibet pro tempore elargienda et relinquenda, recipere, illaque per eorum officiales et deputatos regere, gubernare et administrare, ac in ipsius confraternitatis seu congregationis et eorum piorum operum usus convertere libere similiter et licite valeant, ita tamen ut de receptis et administratis per eos eidem vicario iuxta decreta Concilii Tridentini huiusmodi rationem reddere teneantur, auctoritate et tenore praedictis concedimus et indulgemus.

Indulgentiae
nonnullae pro
confratribus et
sororibus.

§ 4. Insuper, ut praefati confratres in piorum operum exercitio consuevantur, ac magis ad illa imposterum exer-

cenda, necnon alii christifideles ad dictam confraternitatem seu congregationem de cetero ingrediendum per amplius invitentur, eademque confraternitas seu congregatio maiora in dies suscipiat incrementa, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus utriusque sexus christifidelibus, qui dictam confraternitatem seu congregationem imposterum ingredientur, die primo eorum ingressus, si vere poenitentes et confessi, ac sacrâ communionem refecti, ecclesiam seu oratorium ipsius confraternitatis seu congregationis devote visitaverint, plenariam; necnon eiusmodi confraternitati seu congregationi nunc et pro tempore adscriptis confratribus et consororibus, vere itidem poenitentibus et confessis ac sacrâ communionem refectis, qui semel in anno saltem per horam sibi a superiore vel alio per dictam confraternitatem seu congregationem ad id deputato praescribendam, in honorem eiusdem sanctissimi sacramenti in ipsius confraternitatis seu congregationis aliâve ecclesiâ vel oratorio, ubi illud asservatur, sive interdiu sive noctu devote oraverint, idemque sanctissimum sacramentum adoraverint, similiter plenariam; ac dictis confratribus et consororibus, pariter poenitentibus et confessis, sacrâque communionem refectis, qui praefatae confraternitatis seu congregationis aliâve ecclesiâ vel oratorium, ubi sanctissimum sacramentum huiusmodi itidem asservatur, die festo Visitationis B. Mariae Virginis a primis vespers usque ad occasum solis festi eiusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, etiam

plenariam; atque eisdem confratribus et consororibus in cuiuslibet eorum mortis articulo, si vere poenitentes et confessi, ac sacrâ communione refecti, vel, quatenus id facere nequiverint, saltem contriti nomen Iesu ore, si potuerint, sin minus, corde devote invocaverint, plenariam quoque omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus et elargimur. Praeterea dictis confratribus et consororibus, sicut praemittitur poenitentibus et confessis ac sacrâ communione refectis, ipsius confraternitatis seu congregationis alicuiusve ecclesiam vel oratorium eiusmodi feriâ v in Coenâ Domini atque in festo Corporis Christi et per totam illius octavam devote, ut supra, visitantibus et orantibus, quo die praefactorum id egerint, septem annos et totidem quadragenas; quoties vero in aliquâ ecclesiâ vel oratorio idem sanctissimum Eucharistiae sacramentum adoraverint, missis et aliis divinis officiis ibidem pro tempore celebrandis interfuerint, pauperes hospitio susceperint vel pacem inter inimicos composuerint seu componi fecerint vel procuraverint, sicuti etiam qui corpora defunctorum tam confratrum et consororum quam aliorum ad sepulturam associaverint, aut quascumque processiones de licentiâ ipsius vicarii faciendas, idemque sanctissimum sacramentum tam in processionibus quam cum ad infirmos aut alias ubicumque et quomodocumque pro tempore deferetur, comitati fuerint¹, vel, si impediti, campanae ad id signo dato, semel orationem dominicam et salutationem angelicam dixerint, aut etiam quinquies orationem et salutationem easdem pro animabus defunctorum confratrum et consororum huiusmodi reci-

¹ Edit. Main. legit *fuerunt* (R. T.).

taverint, aut devium aliquem ad viam salutis reduxerint, et ignorantes praecepta Dei et ea quae ad salutem sunt docuerint, aut quodcumque aliud pietatis vel charitatis opus exercuerint, toties pro quolibet praedictorum operum exercitia sexaginta dies de iniunctis eis seu aliâs quomodolibet debitâ poenitentiis in formâ Ecclesiae consuetâ relaxamus. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

§ 5. Volumus autem quod si dicta confraternitas seu congregatio alicui confraternitati aggregetur vel quavis aliâ ratione uniatur, seu etiam quomodolibet instituatur, praesentes et quaevis aliae litterae apostolicae illis nulloatenus quoad indulgentias et remissiones praefatas suffragentur, sed ex tunc eo ipso prorsus nullae sint.

Inhibitio ne
haec confraternitas
alteri aggregetur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v iulii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 5 iulii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LXVI.

Sequitur erectio eiusdem congregationis et confraternitatis in archiconfraternitatem.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii officiales et confratres confraternitatis seu Congregationis sub denominatione seu titulo *Perpetuae adorationis sanctissimi Eucharistiae sacramenti*, in saeculari et collegiatâ ecclesiâ S. Mariae ad Martyres, vulgo de *Rotundâ* nuncupatâ, almae Urbis nostrae existentis, quod nos per alias nostras in simili formâ Brevis novissime expeditas litteras eandem confraternitatem seu

Expositio rei.

congregationem sub denominatione praefatâ auctoritate apostolicâ perpetuo ereximus et instituimus, ac illi sic erectae eiusque confratribus et consororibus nonnullas indulgentias et peccatorum remissiones ac poenitentiarum relaxationes, sub certis modo et formâ tunc expressis, itidem perpetuo concessimus, et aliâs, prout in eisdem litteris nostris uberius continetur.

Erectio de qua in rubrica.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dicti exponentes confraternitatem seu congregationem huiusmodi archiconfraternitatis titulo decorari plurimum desiderent: nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, confraternitatem seu congregationem praedictam in archiconfraternitatem, cum omnibus et singulis praerogativis, iuribus, honoribus et praeeminentis solitis et consuetis, auctoritate praefatâ, tenore praesentium, sine cuiusque praeiudicio, perpetuo pariter erigimus et instituimus; ac ipsius archiconfraternitatis sic erectae officialibus et confratribus praesentibus et futuris, ut ipsi alias quascumque confraternitates seu congregationes eiusdem instituti extra Urbem praedictam ubicumque locorum existentes eidem archiconfraternitati (servatâ tamen for-

mâ tam constitutionis felicitis recordationis Clementis Papae VIII, praedecessoris nostri, quam decretorum Congregationis S.R.E. cardinalium indulgentiis sacrisque reliquiis praepositae, die vi martii MDCVI, et die x aprilis MCCCXX desuper respective editorum) aggregare, illisque omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes, ipsi confraternitati seu congregationi, sic in archiconfraternitatem erectae, a nobis concessas, communicare libere et licite possint et valeant, auctoritate et tenore praesentis, concedimus et indulgemus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, indicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, supradictae confraternitatis seu congregationis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum

Clausula.

Contrariorum derogatio.

effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IX iulii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 9 iulii 1732, pontif. anno II.

F. card. OLIVERIUS.

LXVII.

Bona ecclesiastica in ditione Augusto II Poloniae regi uti Saxoniae duci subiectâ consistentia, ab haereticis occupata eisdem, ad catholicae Ecclesiae unionem vel iam reversis vel in posterum redituris, remissa declarantur.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Sedes Apostolica, pia mater, probe agnoscens assidueque recogitans, potissimam curam et sollicitudinem suam in fidei catholicae, sine qua impossibile est placere Deo, unitate ac integritate retinendâ, et animarum pretioso Christi Domini sanguine redemptarum aeternâ salute procurandâ, sitam esse, nihil praetermittit ac intentatum relinquit, quod ad eandem fidem, ubi illaesa viget, sartani tectam tuendam, ubi vero collapsa est, restituendam, ipsasque fidelium animas in viam salutis dirigendas iudicat pertinere; ac propterea ab orthodoxâ religione rectâque viâ deviis et errantibus filiis, quos nunquam obliviscitur, nedum maternum sinum iugiter aperit, sed etiam iter sternit planum, per quod, sublatis quibusvis impedimentis, ad Christi ovile atque ad eor facilius redire valeant, prout in Domino conspicit salubriter expedire.

Causae edon- § 1. Cum itaque nos, qui militantis

Ecclesiae, ac universi dominici gregis regimen in beatissimo Petro apostolorum principe divinitus accepimus, ac iis christiani orbis provinciis pastoralis vigilantiae nostrae studium praecipue impendere debemus quae opem et operam nostram magis exposcere videantur, peculiarem usque ab ipsius pontificatus nostri primordiis paternae considerationis nostrae intuitum direxerimus ad ducatum Saxoniae, ubi scilicet haeresis postremis hisce temporibus originem et incrementum sumpsisse dignoscitur, ac pro cuius reductione ad priscam et catholicam fidem plures ex Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris praeclarâ cum eorum nominis laude strenue multumque elaborarunt; diuque nobiscum animo reputantes, unde factum sit, quod tot eorundem praedecessorum labores, ac collata in eum finem egregia studia nedum optatos¹ fructus consequuta fuerint, neque impleta ampla illa spes, quam sancta Dei Ecclesia collocaverat in reversione ad eius gremium carissimi in Christo filii nostri Augusti Poloniae regis illustris, ipsius Saxoniae ducis ac sacri romani imperii principis electoris, tum dilectissimi in Christo pariter filii nostri Frederici Augusti regii² Poloniae et electoralis Saxoniae principis nati sui, qua sibi pollicebatur futurum ut reliqui inclytæ stirpis Saxoniae principes ac populi ipsius ducatus monstratam ab iis viam feliciter inirent, ac sicuti Saxoniam domum in haeresi amplectendâ et fovendâ olim sequuti fuerant errantem, ita sequerentur respicientem³, re accurate perpensâ merito dubitaverimus id exinde praesertim provenire, quod plerique aegre adduci valeant ad dimit-

¹ Edit. Main. legit *optatus* (R. T.).

² Videtur legendum *regis* (R. T.).

³ Videtur legendum *respicientem* (R. T.).

tendum et relinquendum bona ecclesiastica, quae praeteritorum temporum iniuriâ ac confusione, dum haeresis in eo ducatu omnia misceret, occupata ab illis detinentur, utpote qui, sine iis bonis, vitae humanae subsidiis vel commoditatibus, quibus assueti sunt, exuerentur; eorumque filii et familiae necessariâ subventionem, cui aliunde subvenire nequirent, carere cogerentur, et ad duram paupertatem redigerentur:

Constitutio de
qua in rubrica.

§ 2. Hinc est quod nos, quos constituit Dominus super familiam suam, ut tamquam fidelis servus et prudens Christi patrimonium administraremus, reductionem ducatus praedicti ad catholicæ et universalis Ecclesiae unionem, totque animarum salutem nullis terrenarum rerum respectibus impediri aut retardari debere existimantes; ac proinde, quae gentem Saxonem a verae religionis proposito, amittendarum facultatum metu, incurrendaeque miserae egestatis horrore, retrahere possent, submovere volentes; nobisque persuadentes, opus reductionis huiusmodi eo maiores progressus habiturum fore, quo amplior uberiorque in bonis ecclesiasticis remittendis nostra et huius Sanctae Sedis perspecta fuerit benignitas et indulgentia: post maturam, quam cum aliquot ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus desuper habuimus deliberationem, nonnullorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum vestigiis, necnon mentis felicitis recordationis Clementis Papae XI praedecessoris itidem nostri, nobis adprime notae, insistentes, de eorundem venerabilium fratrum nostrorum consilio et assensu, ac etiam motu proprio et ex certa scientiâ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula bona ecclesiastica cuiuscumque qualitatis, quantitatis et valoris in ducatu Sa-

xoniae, aliisque ditionibus, memorato Augusto regi, uti Saxoniae duci subiectis, consistentia, praeteritorum temporum confusione occupata, sicut praemittitur, modernis eorum possessoribus seu detentoribus, cuiusvis status, gradus, ordinis, dignitatis, conditionis et praeminentiae fuerint, qui ad catholicae Ecclesiae unitatem iam redierunt, vel imposterum redierint, eorumque successoribus quibuscumque catholicis, et in sinceritate orthodoxae fidei perseverantibus, unâ cum fructibus perceptis, harum serie de speciali dono gratiae plenarie remittimus, condonamus, cedimus et relaxamus; dictisque possessoribus seu detentoribus, eorumque successoribus, ut ipsi de bonis praefatis, tamquam suis propriis, tam inter vivos, quam ex causâ mortis, aut aliâs quomodolibet disponere possint, plenam et liberam tenore praesentium tribuimus facultatem et potestatem: neque illos pro parte Sedis Apostolicae, ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum, aut personarum ecclesiasticarum, ad quas et quae bona praedicta olim pertinebant, aut aliorum quorumvis in eis seu ad ea ius vel interesse habentium seu habere praetendentium, ratione et occasione praemissorum desuper molestari, inquietari, aut perturbari posse, motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus, statuimus, decernimus et declaramus.

§ 3. Non obstantibus de iure quaesito non tollendo, aliisque nostris et Can-

Obstantium
specialis ac spe-
cialis derogatio.

cellariae Apostolicae regulis, necnon recondendae memoriae Symmachi, quae incipit *Non licet*, ac Pauli II praedecessorum quoque nostrorum de rebus Ecclesiae non alienandis, et quibusvis aliis apostolicis, ac in¹ universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis

¹ Praeposit. in nos addimus (R. T.).

editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quorumcumque ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum foundationibus, ac etiam, iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; ceterisque contrariis quibuscumque.

Spee Pontificis.

§ 4. Ceterum speramus eosdem Augustum regem et Fridericum principem, ducatu praefato ad verum Dei cultum ac orthodoxam fidem, favente ac benedicente Domino, redacto, pro eorum singulari in Deum ipsum pietate, ecclesiarum praedicti ducatus rationes et commoda semper curae et cordi habituros, et, quantum in eis erit, promoturos.

Fides transumptorum

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Harum litterarum Brevis.

§ 6. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae remissionis, condonationis, cessionis, decreti, statuti ac declarationis, infringere vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

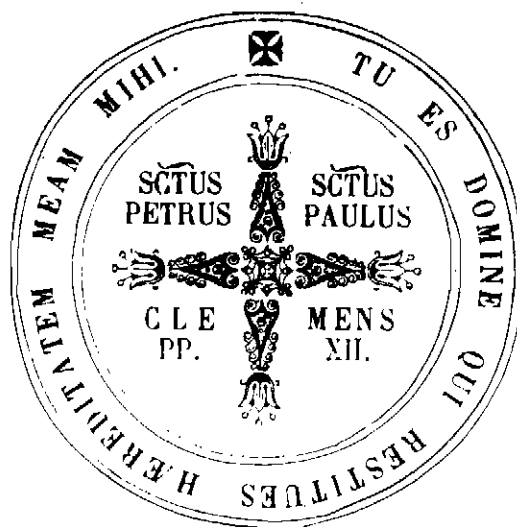
Datum Romae apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXII, VII idus iulii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 9 iulii 1732, pontif. anno II.

† Praeposit. in nos addimus (N. T.).

✠ EGO CLEMENS

CATHOLICAE ECCLESIAE EPISCOPUS.

† Ego Franciscus episcopus Ostiensis cardinalis Barberinus.

† Ego Petrus episcopus Tusculanus cardinalis Ottobonus, S. R. E. vice-cancellarius.

† Ego Annibal episcopus Sabinensis cardinalis S. Clementis, S. R. E. camerarius.

† Ego Ludovicus, episcopus Albanensis, cardinalis Picus.

† Ego I. R. S. Laurentii in Lucinâ prior presbyter cardinalis Imperiali.

† Ego P. A. tituli S. Praxedis presbyter S. R. E. cardinalis Zondadari.

† Ego P. M. tituli S. Mariae Transtiberim S. R. E. presbyter cardinalis Corradinus.

† Ego Curtius tituli S. Eustachii S. R. E. presbyter cardinalis Origus.

† Ego Nicolaus tituli Ss. Nerei et Achillei S. R. E. presbyter cardinalis Spinola.

†
†
† Ego Iulius tituli S. Chrysogoni S. R. E. cardinalis Alberonus.
†
† Ego Georgius tituli S. Agnetis S. R. E. presbyter cardinalis Spinula S. Agnetis nuncupatus.
† Ego Cornelius tituli S. Caeciliae S. R. E. presbyter cardinalis Bentivolus.
†
† Ego Ludovicus tituli S. Priscæ S. R. E. cardinalis Belluga.
†
†
†
† Ego Alvarus tituli S. Bartholomaei in Insula S. R. E. presbyter cardinalis Cienfuegos.
†
†
†
† Ego Ioannes Baptista tituli S. Matthaei in Merulana S. R. E. presbyter cardinalis de Alteriis S. Matthaei nuncupati.
† Ego Vincentius tituli S. Onuphrii S. R. E. presbyter cardinalis Petra, maior poenitentiarius.
†
†
†
†
† Ego Nicolaus Maria tituli Ss. Ioannis et Pauli S. R. E. presbyter cardinalis Lercari.
†
†
†
†
†
† Ego frater Ludovicus tituli S. Pancratii S. R. E. presbyter cardinalis Gotti, Ordinis Praedicatorum.
† Ego D. L. tituli S. Calixti S. R. E. presbyter cardinalis Porzia.
† Ego Petrus Aloysius tituli S. Laurentii in Pane et Pernâ S. R. E. cardinalis Caraffa.

Bull. Rom. — Vol. XXIII.

†
†
† Ego Franciscus tituli S. Silvestri in Capite S. R. E. presbyter cardinalis Barghesius.
†
† Ego A. tituli S. Mariae de Arâ-Caeli S. R. E. cardinalis Salviati.
†
†
† Ego V. tituli S. Petri in Monte Aureo S. R. E. cardinalis Bichius.
†
†
† Ego Antonius tituli S. Stephani in Monte Caelio S. R. E. presbyter cardinalis Gentili.
† Ego frater I. A. tituli S. Martini ad Montes S. R. E. presbyter cardinalis Guadagni, vicarius.
† Ego Laurentius tituli S. Mariae in Viâ-latâ, prior diaconorum, cardinalis de Alteriis.
† Ego C. S. Agnetis, diaconus cardinalis Columna.
† Ego frater S. Viti et Modesti S. R. E. diaconus cardinalis Oliverius.
†
† Ego Alexander S. Mariae in Cosmedin S. R. E. diaconus cardinalis Albanus.
† Ego Alexander S. Mariae de Schola S. R. E. diaconus cardinalis Falconerius.
† Ego Nicolaus S. Mariae ad Martyres S. R. E. diaconus cardinalis Iudice.
† Ego Antonius S. Nicolai in Carcere S. R. E. diaconus cardinalis Bancherius.
† Ego Nerius S. Adriani S. R. E. diaconus cardinalis Corsinus.
† Ego B. Ss. Cosmae et Damiani S. R. E. diaconus cardinalis Buspoli.
A. cardinalis prodaturus.
F. cardinalis OLIVERIUS.
Visa de Curia l. archiep. Ancyranus.
L. MARTINETTUS.

Registrata in Secretariâ Brevium.

LXVIII.

Hospitale S. Lazari, extra muros Placentiae positum, supprimitur, erigiturque in collegium sub eodem titulo.

**Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Recordam.

Clericalem vitam eligentibus, sanctisque Ecclesiae regulis et doctrinis a primo aetatis flore imbuendis, opem ac strenuam manum admoveere cogitantibus, apostolicum adesse praesidium maxime convenit, ne ullus adversitatis incursus futuros Dei ministros a proposito revocet, neve unquam in eorum animis, quod absit¹, robur sacrae institutionis infringat.

Hoc hospitale
Iulio cardinali
Alberoni in ad-
ministratiorem
concessum.

§ 1. Itaque hospitale pauperum sancti Lazari prope et extra moenia civitatis Placentiae, provinciae Bononiensis, quod dudum, certo tunc expresso modo, administratore seu rectore carens², nos dilecto filio nostro Iulio tituli S. Chrysogoni presbytero cardinali Alberono nuncupato, per eum, quoad vixerit, iuxta constitutionem felicitis recordationis Clementis Papae V praedecessoris nostri in Concilio Viennensi editam, tenendum, regendum et administrandum, apostolicam auctoritate commisimus, in quo olim pauperes leprosi ex christianam charitate recepti curabantur; cessante vero postmodum leprae morbo, nec per Italiam amplius grassante, cum a dicti hospitalis rectoribus et administratoribus loco leprosorum pauperes senes invalidi ac etiam iuvenes utriusque sexus ibidem admitterentur, licet hospitale praedictum per plures annos non modicum utilitatis pauperibus dioecesis Placentinae provinciae praedictae attulerit, et nihilominus tractu temporis ex

diversitate in eo commorantium non levia incommoda prodierint, dictusque Iulius cardinalis, qui ex praedicta civitate Placentina natales accepit, porrectis nobis humilibus precibus, hospitale praedictum in meliorem et longe utiliorem statum, ad Dei gloriam, publicumque Ecclesiae bonum, ex redditibus¹ dicti hospitalis, ac etiam aere suo, convertere proposuerit, et², pro sua pietate et rerum gerendarum prudentia pristinam in Ecclesiae ministris disciplinam et mores pro dignitate reparare atque instaurare cupiens, in eodem hospitali collegium pro clericis saecularibus universae dioecesis praedictae ante illorum ad sacros ordines promotionem spiritualia exercitia peracturis, etiam pro aliis clericis pariter saecularibus, qui, studiis suis nondum completis, ex seminario dioecetano dimissi fuerint, ac pro aliis alumnis, seu convictoribus, tam dicti seminarii, quam totius dioecesis, studiis perinde ecclesiasticis sacrisque ritibus imbuendis, ut infra, per nos erigi et institui plurimum desideret:

Qui pro-
sent
alibi in col-
legium con-
verti-
tore.

§ 2. Nos, eiusdem Iulii cardinalis laudabile propositum, piisque desiderium, plurimum in Domino commendantes, ac clericis praedictis specialem gratiam facere volentes, dictique hospitalis foundationem et institutionem, etiam illae apostolicam auctoritate confectae fuissent, necnon hospitalis praedicti statuta, Apostolicae Sedis auctoritate etiam pluries confirmata et approbata, ac pias ultimas voluntates quascumque quorumcumque pie testantium, et donationes et largitiones christifidelium in dicti hospitalis bonum quandocumque et cum quibusvis oneribus et obligationibus factas, etiam per quemvis contractum no-

in q. d. d. d.
pro-
sent
alibi in col-
legium con-
verti-
tore.

¹ Male ed. Main. legit *adsit* pro *absit* (R. T.).

² Forsan legendum *carebat*; ceterum syntaxin huius § 1 reordinare nequaquam potuimus (R. T.).

¹ Edit. Main. legit *reditibus* (R. T.).

² Coniunctionem *et* nos heic desideravimus, addidimusque (R. T.).

minatum vel innominatum, ac speciem transactionis habentem, praesentibus pro plene et sufficienter ac de verbo ad verbum expressis habentes, illarumque omnium et singularum dispositionibus, contractibus, transactionibus, conventionibus, quantumvis validis et efficacibus et pias publicasque causas respicientibus, ac validi¹ etiam inter pietestantes ac christifideles et hospitale huiusmodi initi contractus vim habentibus, et quomodolibet stipulatis, derogantes, motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine nostris, omnes et singulas personas quae nunc in eodem hospitali reperiuntur (adsignata prius cuilibet earum annua praestatione ad eorum et cuiuslibet² illorum naturalem vitam duratura, ac de sex mensibus in sex menses anticipate persolvenda, centum quinquaginta librarum monetae placentinae), necnon ministros praedicti hospitalis (retentis tamen ex eis illis, quos dictus Iulius cardinalis collegio ut infra erigendo inservire idoneos putaverit, et, quoad dilectum filium nunc existentem hospitalis huiusmodi rectorem curam animarum annexam habentem, ipse, donec et quousque de aliquo perpetuo beneficio ecclesiastico, ad sui congruam sustentationem sufficienti, provisos, aut ei pensio annua perpetua sufficiens apostolica auctoritate reservata, seu congrua alimentaria, arbitrio venerabilis fratris episcopi Placentini sive eius vicarii in spiritualibus generalis taxanda, assignata fuerit, ab hospitali praedicto amoveri non possit) apostolica auctoritate perpetuo amovemus: dictum vero hospitale, et omnia ac singula eius onera ac pia opera in vim cuiuscumque etiam testamentariae dispositionis ex causa

mortis confectae, et in executionem ultimarum piarum voluntatum, necnon commune et publicum bonum ac commodum respicientis, aut alias omnino adimplenda¹ etiam vigore cuiusvis contractus, consensu dicti Iulii cardinalis nobis praestito, apostolica auctoritate perpetuo supprimimus et extinguimus,

§ 3. Eadem auctoritate, ac motu pari, similiter perpetuo in hospitali sic suppresso et extincto erigentes atque instituentes collegium sub denominatione ac titulo eiusdem S. Lazari (per dictum Iulium cardinalem eiusque successores perpetuo regendum et gubernandum, etiam per ministros et officiales sibi suisque successoribus benevisos, ac unum rectorem saecularem presbyterum, ad ipsius Iulii cardinalis et eius successorum nutum semper et quodcumque amovibilem, deputandum etiam ad curam animarum parochianorum ecclesiae praedicti S. Lazari iamdudum dicto hospitali suppresso unitam, de gremio tamen, post deputationem primi rectoris, collegii erigendi, ad instar nominationum quae a regularibus pro assumendis presbyteris ad animarum curam in eorum ecclesiis parochialibus fieri solent, et ab Ordinario loci ad eandem curam animarum exercendam approbandum², praedicta cautione quoad iam existentem rectorem curatum salva et illaesa remanente) ad hoc ut in collegio erigendo recipi valeant clerici saeculares universae dioecesis praedictae ad sacros ordines promovendi, ut ipsi in illo spiritualia exercitia, antequam ad quemlibet ex sacris ordinibus promoveantur, rite peragere valeant, quique ad collegium, ut infra erigendum, cum approbatione episcopi seu vicarii praedictorum admitti debe-

Hospitali suppresso, eius loco collegium constituitur.

Qui in collegio sunt recipiendi.

¹ Edit. Main. legit *valide* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *cuilibet* (R. T.).

¹ Forsan *adimplenda nempe onera* etc. (R. T.).

² Male edit. Main. legit *approbandi* (R. T.).

ant, quique, pro suis alimentis duran-
tibus exercitiis praedictis ab eis susci-
piendis, congruam ac debitam praesta-
tionem iuxta temporum opportunitatem
solvere teneantur; alii vero clerici, ex
seminarii Placentini alumnis et convic-
toribus, studia sacrarum litterarum ac
theologiae theoreticae et practicae pro-
sequantur, venerandosque ritus eccle-
siasticos, sacras caeremonias et cantum
gregorianum, sub praeceptoribus qui
sint presbyteri saeculares in sacrâ pa-
gina ac verbo Dei scripto et tradito
probe eruditi, perdiscant, et ipsi clerici,
hoc pacto imbuendi, ex alumnis pro
tempore existentibus dicti seminarii
prae aliis quibuscumque selecti, gratis
admittantur, atque ex convictoribus ibi-
dem existentibus assumendi eadem prae-
lacione pariter frui debeant, ac sub iusto
annuo stipendio recipiantur, hac tamen
conditione, ne alumni et convictores
praedicti sine praevia approbatione epi-
scopi seu vicarii huiusmodi in praedi-
ctum collegium erigendum admitti pos-
sint, utque sub regimine presbyterorum
saecularium, a dicto Iulio cardinali e-
iusque successoribus eligendorum et de-
putandorum, vivere teneantur.

Reddituum as-
signatio.

§ 4. Collegio autem sic erecto et in-
stituto, pro illius ac clericorum in eo
retinendorum, necnon rectoris, praele-
ctorum magistrorum, aliorumque loci
ministrorum substantione, omnia et
singula bona, res, proprietates et actio-
nes, ad hospitale suppressum recto-
remque curatum respective antea quo-
modolibet spectantia (tamen ab omni-
bus et quibuscumque oneribus et obli-
gationibus quorumcumque piorum ope-
rum adimplendorum, a pie testantibus
aliisque christifidelibus praedictis causa
mortis, aut in actu donationum quae di-
cuntur fieri inter vivos, quomodolibet
inunctis, penitus et omnino eximentes

et liberantes), illorumque omnium et
singulorum fructus, redditus et proven-
tus, qui antea in hospitalis suppressi
usum impendebantur, quique, ut acce-
pimus, octodecim millium librarum mo-
netae placentinae valorem annuum non
excedunt, praedicto Iulio cardinali, sive
eius procuratori deputando, ut bonorum,
rerum et proprietatum huiusmodi veram,
realem et actualement possessionem nomine
dicti collegii apprehendere et appre-
hensam retinere possit, Dioecesani loci
vel cuiusvis alterius facultate minime in
his requisita, eadem auctoritate perpe-
tuò applicamus et appropriamus.

§ 5. Amotionem vero, suppressionem,
extinctionem, erectionem, institutionem,
applicationem et appropriationem prae-
dictas, necnon easdem praesentes litte-
ras, semper et perpetuò validas et effi-
caces fore et esse, et ab omnibus, ad
quos spectat, observari debere; nec il-
las ullo unquam tempore de subreptionis
vel obreptionis aut nullitatis vitio,
sive intentionis nostrae aut quopiam
alio quantumvis substantiali defectu, et-
iam ex eo quod causae, propter quas
illae emanarunt, sufficienter adductae,
examinatae, verificatae et approbatae,
et quicumque in praemissis et circa ea
interesse quomodolibet habentes ad id
vocati et auditi non fuerint, nec iisdem
praemissis consensum suum praestite-
rint, notari, impugnari, retardari, inva-
lidari, suspendi, annullari, aut ad viam
et terminos iuris reduci, aut adversus
eas quodcumque iuris aut gratiae reme-
dium impetrari unquam posse; nec illas
sub quibusvis similium vel dissimilium
gratiarum revocationibus, suspensioni-
bus, limitationibus, aut aliis contrariis
dispositionibus comprehendi, sed sem-
per ab illis excipi, et, quoties illae e-
manabunt, toties in pristinum et vali-
dissimum statum testitutas, repositas et

Huiusce decre-
ti firmitas et
observantia.

plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ quando-cumque eligendâ concessas, semper et perpetuò validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sicque, et non aliàs, per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sedis Apostolicae nuncios, et alios quoscumque quavis auctoritate, potestate, praerogativâ et privilegio fungentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, definiri et interpretari debere; et quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Oblatam
derogatio.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostris et Cancellariae Apostolicae regulis de iure quaesito non tollendo ac de gratiis non concedendis ad instar, et Lateranensis Concilii, novissime celebrati, suppressiones perpetuas, nisi in casibus a iure permissis, fieri prohibentis, aliisque apostolicis, etiam in synodalibus, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, dictique hospitalis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem hospitali, ut praefertur, suppresso, illiusque rectori et superioribus, aliàs in contrarium praemissorum etiam pluries concessis, approbatis et innovatis, necnon eiusdem hospitalis fundatione et institutione, ac piis ultimis voluntatibus praedictis, et quibuscumque contractibus, quibus omni-

bus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio servanda foret, eorum tenores his eisdem praesentibus etiam pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, latissime et plenissime ac specialiter et expresse, motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus, hac vice dumtaxat derogamus, et derogatum esse volumus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem ut dictus Iulius cardinalis, eiusque successores praedicti, perceptione omnium et singulorum fructuum, reddituum et proventuum hucusque per eundem Iulium cardinalem percipi solitorum, ac iuribus et praeceminentiis universis, quibus ipse Iulius cardinalis hactenus gravisus fuit, necnon plenâ et omnimodâ iurisdictione super collegio, ut praefertur, erecto, frui et gaudere libere et licite possint et valeant.

Iura cardinali
Alberoni con-
cessa eiusque
successoribus
asseruntur.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae amotionis, suppressionis, extinctionis, erectionis, institutionis, applicationis, approbationis, decreti, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Sanctio praedicta.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXII, III idus Iulii, pontificatus nostri anno II.

Dat. die 13 Iulii 1732, pontif. anno II.

A. card. pro-datarius,
F. card. OLIVERIUS.

LXIX.

Confirmatur Breve Benedicti XIII, quo statuitur, ne quis monachus Ordinis Carthusiensis gratias vel officia, inconsultis eiusdem Ordinis superioribus, ab Apostolicâ Sede possit impetrare.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Ex iniuncto nobis caelitus apostolicae servitutis munere, illa, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris pro felici christifidelium, divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum, statu conservando et firmiter stabiliendo pie provideque emanasse noscuntur, ut solidiori robore perennent, apostolici muniminis praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

Benedicti XIII
decretum.

§ 1. Alias siquidem felicitis recordationis Benedicto PP. XIII praedecessori nostro pro parte dilecti filii Vincentii Dinelli procuratoris generalis Ordinis Carthusiensis exposito, quod aliqui ipsius Ordinis monachi, ambitionis spiritu ducti, officia ducti Ordinis ab hac Sanctâ Sede per importunas preces impetrare non erubescabant, cum maximo regularis disciplinae detrimento; ac propterea eidem Benedicto praedecessori pro parte dicti Vincentii procuratoris generalis supplicato ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaretur: idem Benedictus praedecessor, incommodis, quibus eâ de causa Ordo praedictus afflictebatur, obviam ire volens, huiusmodi supplicationibus inclinat, ne de cetero perpetuis futuris temporibus quicumque dicti Ordinis monachus a praedictâ Sede quodvis officium seu gratiam, absque speciali, sive prioris maioris carthusiae,

1 Hanc Benedicti XIII PP. constitut. legere in praecedenti vol. num. LXXXVI, pag. 248.

vel procuratoris generalis pro tempore existentis eiusdem Ordinis, licentiâ et consensu, quoquo modo impetrare posset, auderet vel praesumeret, apostolicâ auctoritate statuit et ordinavit; et alias, prout in memorati Benedicti praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis die xx augusti MDCCXXV expeditis uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dictus Vincentius procurator generalis nobis nuper exponi fecit, ipse praemissa, quo firmitus subsistant et inviolabiliter serventur, apostolicae confirmationis nostrae robore communiri summopere desideret: nos, specialem ipsi Vincentio procuratori generali gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praedictas Benedicti praedecessoris litteras, omniaque et singula in eis contenta, dictâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus.

A sanctissimo
domino nostro
confirmatur.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a

Clausulae.

quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae in iisdem Benedicti praedecessoris litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxxi iulii MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 31 iulii 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXX.

Decretum ut in capitulo generali provinciae Ianuensis Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantia duo vocales pro singulis custodiis eligantur.

Clemens Papa XII.
ad futuram rei memoriam.

Alternativa in his custodiis officiorum electionis alias statuta.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii minister provincialis, custos et definitores provinciae Ianuensis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, quod, cum dicta provincia in tres custodias, nimirum Ianuensem, orientalem et occidentalem, divisa reperiatur, iamque inde ab anno MDCLXXII pro parte tunc existentium fratrum eiusdem provinciae felicitis recordationis Clementi PP. X praedecessori nostro supplicatum fuisset, ut, ad tollenda dissidia quae tempore celebrationis capituli provincialis dictae provinciae non sine fidelium scandalo inter eiusmodi custodias oriri consueverant, alternativam inter eas electionem ministri provincialis, custodis et definitorum provinciae praedictae demandare vellet, quemadmodum in altera provincia Ianuensi fratrum eiusdem Ordinis Mino-

rum S. Francisci de Observantia Reformatorum nuncupatorum per quasdam recolendae memoriae Urbani PP. VIII praedecessoris quoque nostri in simili forma Brevis die xxix maii MDCLXIII expeditas litteras praescripta et ordinata fuerat; ac idem Clemens praedecessor instantiam eiusmodi tunc pariter existentis praedicti Ordinis apud Sedem Apostolicam cardinalis protectoris arbitrio remisisset: ipse cardinalis protector decretum edidit, per quod sub certis modo et forma in eo expressis concessit, ut petita alternativa electio imposterum servari posset, quatenus primordiae provinciae consensus in tunc proximo capitulo provinciali desuper accederet; et alias, prout in decreto praedicto, cuius tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso haberi volumus, uberius dicitur contineri.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, decretum huiusmodi hactenus executioni demandatum minime fuerit, ac interea dissidia praedicta in capitulo provinciali perduraverint: ipsi exponentes pro publica tranquillitate suae provinciae dictam alternativam electionem inibi stabiliri summopere desiderant; nobis propterea humiliter supplicari fecerunt ut sibi in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur: nos igitur ipsos exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus in-

Pro eadem obtinenda supplicatur cum sanctissimo domino nostro.

clinati, audito per nos super praemissis voto congregationis generalis dicti Ordinis, quod deinceps in capitulo provinciali primodictae provinciae duo vocales definitorii provincialis eligantur, et sint ex singulis tribus custodiis praefatis, ex una scilicet minister provincialis et definitor, ex altera custos et definitor, et ex reliqua duo definitores alternis vicibus, auctoritate apostolica, tenore praesentium, statuimus; itaut eiusmodi alternativa electio quoad ministrum provincialem et custodem praedictos incipere debeat ab iis custodiis, quae in duobus capitulis provincialibus proxime celebratis dictos ministrum provincialem et custodem respective non habuerunt.

Harum litterarum firmitas.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectos sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, nec non provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, aut quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis

habentes, illis aliis in suo robore permanentis, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI augusti MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 21 augusti 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXI.

Mandatum super observatione Brevis Clementis XI circa bipartitam divisionem officiorum pro monachis regnorum Gallaeciae et Legionis ac provinciarum de Campos Congregationis Hispaniarum Ordinis Cisterciensis.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Ex iniuncto nobis divinitus apostolicae servitutis munere, in iis quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, dirimendarum in monasticis Congregationibus pie sanctaeque in Ecclesia Dei institutis exortarum litium religiosaeque concordiae studio, provide constituta sunt, ut firma semper atque illibata persistent, iugiterque servantur, pastoralis officii nostri partes, cum a nobis petitur, libenter interponimus.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecerunt dilecti filii monachi regnorum Gallaeciae et Legionis ac provinciarum de Campos Congregationis S. Bernardi Hispaniae Ordinis Cisterciensis, quod, cum inter eos, ex una, et dilectos pariter filios monachos regni Toletani aliarumque provinciarum adiacentium eiusdem Congregationis¹ multiplices gravissimaeque controversiae vigerent diu-

Partis series.

¹ Deest ex altera partibus (R. T.).

que agitatae fuissent, demum felicis recordationis Clemens PP. XI praedecessor noster, eiusmodi controversias e medio tollere, ac paci et tranquillitati ipsius Congregationis prospicere volens, per quasdam suas in simili formâ Brevis die III octobris MDCCX expeditas litteras demandavit, eamdem Congregationem in duas partes dividi, quarum unam Gallaeci et oriundi ex provinciis de Campos in terris finitimis regni Legionis, alteram vero oriundi ex Castellâ Novâ, Asturiis, Rivogidâ, et locis montaneis Burgensibus constituerent, modumque et formam praescripsit, quibus conferenda ac distribuenda essent officia capitularia dictae Congregationis, aliasque saluberrimas edidit ordinationes pro felici Congregationis praefatae directione ac gubernio; iniungendo ut praemissa sic a se statuta observari deberent in quatuor capitulis generalibus tunc proxime celebrandis: quibus peractis, perdurare deberent, si dissensiones in dictâ Congregatione cessassent; sin minus, ad se seu Romanum Pontificem pro tempore existentem recursus pro novâ provisione habendus foret: et aliâs, prout uberius continetur in ipsius Clementis praedecessoris litteris, tenoris qui sequitur, videlicet:

Clementis XI
Papae litterae.

CLEMENS PP. XI, ad futuram rei memoriam ¹. Sacrosancti apostolatus officium, superni dispositione consilii nobis, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, impositum, salubriter exequi adiuvante Domino iugiter satagentes, exorta inter religiosos viros, quos vota sua Altissimo in sanctitate et iustitiâ

paceque fraternâ reddere decet, animorum dissidia, opportunis rationibus dirimere, illisque, ne rursus quandocumque excitari valcant, ansam mature praecidere studemus, sicuti, prudenti deliberatione praevidâ, ad omnipotentis Dei gloriam et animarum salutem arbitramur in Domino expedire. Dudum siquidem, cum per tunc in humanis agentem Dionysium Montilla, monachum Congregationis sancti Bernardi Hispaniae Ordinis Cisterciensis, exortis gravibus controversiis inter monachos eiusdem Congregationis, recursus ad felicis recordationis Clementem PP. IX praedecessorem nostrum habitus fuisset; ipse Clemens praedecessor causam controversiarum huiusmodi ad quamdam Congregationem tunc existentium S. R. E. cardinalium et Romanae Curiae praelatorum, super reformatione dicti Ordinis specialiter deputatam, remisit; cui cum idem Dionysius quaedam gravamina per quosdam monachos Manchenos et Alcarrenos, novos Castellanos nuncupatos, monachis aliarum nationum illata exposuisset, dicta Congregatio particularis tunc existenti episcopo Vallisoletano commisit, ut capitulo generali dictae Congregationis tunc proxime celebrando praesideret, et partes dissidentes concordare, ortasque differentias extinguere satageret. Ipse vero episcopus, commissionem huiusmodi executus, capitulo generali interfuit; sed, cum pro reconciliandis partibus et discordiis tollendis sedulam operam navasset, nihil ad effectum perducere valuit, ex eo quia nulla discordantium pars suis praetensionibus cedere voluit, et sic, absoluto capitulo, praefatus episcopus re infectâ discedere coactus fuit. Porro, transacto anno a capitulo huiusmodi celebratione, tunc pariter existentes generalis reformatore et sex definitores quamdam transactionem seu

¹ Hasce Clementis XI PP. litteras, quamvis legi possint tom. XXI huius collectionis, pag. 398, ubi citantur constitutiones ab eodem Pontifice pro hoc Ordine latae, referre hic putavi, ut lectorum commode inservirem, totam rei huiusce seriem ob oculos eis obiciens.

concordiam formaverunt, eamque quondam Hyacintho de Albengozar, monacho dictae eorum Congregationis tunc in Romanâ Curia pro eadem Congregatione procuratori generali, ut illius confirmationem a Sede Apostolicâ obtinere curaret, transmiserunt. Cumque subinde praefata concordia per quasdam eiusdem Clementis praedecessoris litteras, die xiv octobris MDCLXIX in simili formâ Brevis expeditas confirmata fuisset, recolendae memoriae Clemens PP. X itidem praedecessor noster, circa praefatas Clementis IX praedecessoris litteras, per alias binas suas die xiv februarii et die xxiv decembris MDCLXXI in eadem formâ Brevis expeditas litteras, diversas edidit declarationes et ordinationes super aequalitate in abbatibus aliisque officiis inter monachos ex locis citra et ultra montes Castellam Veterem a Novâ separantes sitis respective orandos servandâ, nonnullaque statuit de abbatibus immediate non reeligendis, illorumque electionibus non amplius per monachos conventuales, sed in definitorio per generalem reformatorem et definidores et sex electores certâ formâ eligendis, praeterquam in casu mortis, renunciationis, vel privationis: et aliâs, prout in praefatis utriusque Clementis praedecessorum litteris, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, uberius continetur. Sed quia memorata transactio seu concordia ad producendam pacem et quietem in praefatâ Congregatione monachorum nedum insufficiens recognita fuerat, imo potius experientia comperit extiterat, ex eâ discordias, contentiones et persecutiones in dictâ Congregatione emanasse; ideoque dilecti filii monachi regni Gallaecciae et de Campos atque terrarum regno Legionis finitimarum, desiderantes ut zizania,

fructus bonorum operum suffocantia, tandem eradicarentur, et pax atque mutua charitas suae religioni restitueretur, dilectos pariter filios Paulum Freyra et Dionysium Ximenes, monachos expresse professos eiusdem Congregationis, in eorum procuratores constituerunt, illosque ad Romanam Curiam, ut opportunum eiusmodi malis remedium a Sede Apostolicâ obtinerent, miserunt. Cumque iidem Paulus et Dionysius procuratores anno MDCC recolendae memoriae Innocentio PP. XII praedecessori pariter nostro supplicem libellum super praemissis porrexissent, idem Innocentius praedecessor eorum causam Congregationi tunc existentium S. R. E. cardinalium negotiis episcoporum et regularium praepositae commisit. Ipsa vero cardinalium Congregatio die xx aprilis ultimodicti anni, cognito supradictarum litterarum impedimento, rescripsit ut ad nos pro aperitione oris recurrerent. Nos autem, ut in negotio huiusmodi, quod grave satis videbatur, debitâ maturitate procederemus, dilecto filio nostro Francisco S. R. E. cardinali Acquavivae nuncupato, tunc in Hispaniarum regnis nostro et Apostolicae Sedis nuncio, scripsimus, ut super in dicto libello expositis suam nobis transmitteret relationem. Ipse vero Franciscus cardinalis, tunc nuncios, auditis partibus et eorum procuratoribus in oppido Matrili existentibus, praesertim dilecto filio Christophoro Ossorio ex generali, praememoratorum Pauli et Dionysii procuratore¹ ex unâ, et dilecto etiam filio Angelo Ramirez, procuratore² generali dictae Congregationis ex alterâ partibus, die xxiii aprilis MDCCII relationem suam super statu religionis, unâ cum punctis seu articulis coram ipso

¹ Male edit. Main. legit *procuratorium* (R. T.).

² Male edit. Main. legit *procuratori* (R. T.).

inter dictas partes concordatis, ad nos transmisit; ex quibus satis apparebat, exposita ab eisdem Paulo et Dionysio procuratoribus maximum habere fundamentum. Unde subinde, nempe die xxviii novembris huius anni, praefatâ causâ in signaturâ nostrâ gratiae coram nobis habitâ propositâ, et contradicente, pro parte monachorum Castellae Novae, Rivogiae, Asturianorum et Montaneorum Burgensium, dilecto pariter filio Ioanne Guerrero monacho eiusdem Congregationis, qui per mandata procurae per eum exhibita ad praefatam Curiam ab illis eorum procurator missus fuerat, de eiusdem signaturae voto rescripsimus pro aperitione oris arbitrio eiusdem Congregationis cardinalium. Cumque ista cardinalium Congregatio in suis decretis super dicto arbitrio emanatis variasset, commisimus eidem Congregationi cardinalium, ut, quoad aperitionem oris, cum voto auditorii palatii apostolici, suffragantibus omnibus eiusdem auditorii capellanis nostris et auditoribus, procederet. Qui, rationibus a dictis Paulo et Dionysio adductis moti, die xix novembris mdccliii suum votum unâ cum decisione pro aperitione oris atque arbitrio publicaverunt. Et subinde, nempe die xxiii septembris mdccliv, eâdem causâ in eâdem signaturâ gratiae coram nobis habitâ de novo propositâ, commisimus eidem Congregationi cardinalium, ut ipsa, etiam quoad nullitatem, validitatem vel invaliditatem bipartitae stabilitae per transactionem seu concordiam a praefatis generali et definitoribus generalibus confectam et in praedictis Clementis IX praedecessoris litteris insertam, cum voto eorundem auditorum, suffragantibus pariter omnibus, similiter procederet. Dicti vero capellani et auditores die xii ianuarii mdcclv, demonstrantes pluribus rationibus dictam biparti-

tam seu concordiam, imo transactionem, esse nullam, iniustam, inaequalem et enormiter laesivam, die iv februarii eiusdem anni aliam decisionem et votum, in quo litteras compulsoriales a praedicto Ioanne monachorum Castellae Novae eisque adhaerentium procuratore petitas negarunt, ediderunt. Postmodum autem, cum dicta bipartita nulla et iniusta declarata fuisset, memorati Paulus et Dionysius procuratores in eâdem signaturâ gratiae, die xxii septembris mdcclv coram nobis pariter habitâ, institerunt ut committeremus eidem Congregationi cardinalium, quatenus ipsa pro novo temperamento stabiliendo cum voto eorundem auditorum et capellanorum nostrorum procederet. Votum tamen praedictae signaturae fuit, ut praefata causa Congregationi particulari a nobis deputandae committeretur. Propositâ autem praedictâ causâ die iv februarii mdcclvii in Congregatione nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium per nos specialiter deputatâ, non sine scissurâ votorum rescriptum fuit, nobis supplicandum esse pro expeditione aliarum litterarum apostolicarum in simili formâ Brevis cum sanatione nullitatum bipartitae, aliorumque defectuum, si qui essent, reducendo vota capitularia ad aequalitatem, etiam mediante subrogatione proximiorum in defectum graduatorum. Verum, quia defectus sanandi, detecti et publicati in decisionibus memoratorum auditorum capellanorum nostrorum, enormem laesionem et iniustitiam, quorum sanatio praecipue post tam longam litem rationi et aequitati parum consona videbatur, ostendebant: idcirco praedicti Paulus et Dionysius procuratores, super dictâ resolutione Congregationis particularis a nobis iterum audiri impetra-

runt. Eadem tamen particularis cardinalium Congregatio die xxvi iunii dicti anni mcccvii respondit *In decisis iuxta modum*. Modus autem fuit ut bipartita etiam quoad tres praesidentias servaretur; quodque in tribus proximis capitulis, ex illâ medietate ad monachos nationis de Puertos a câ nuncupatos spectante, monachis Campesinis conferrentur septem abbatiae, ex quibus quatuor essent matricēs; Gallaecis autem sex, ex quibus tres pariter essent matricēs; et ulterius inter ipsos quolibet triennio una praesidentia alternaretur; quodque¹ officia capitularia, necnon voces capitulares tres, ex quatuor partibus dictae medietatis, conferrentur dictis monachis Gallaecis et Campesinis, factâ inter eos aequali distributione, et datâ dictis monachis Campesinis praelatione in casu numeri inequalis; eâ tamen adiectâ lege et in quolibet capitulo tam abbatiae, quam officia huiusmodi variarentur; reliquae vero abbatiae, praesidentiae, officia capitularia et voces capitulares inter monachos reliquarum omnium nationum de Puertos a câ nuncupatos distribuerentur; ita tamen ut, quoad abbatias, monachi Asturiani, Rioxani et Montanenses sex tantum haberent; officium vero generalatus in secundo proximo capitulo monacho Gallaeco vel Campesino conferretur. Porro, cum haec resolutio, quae aliquantulum laesionem temperat, eisdem monachis Campesinis et Gallaecis gravamen minime tollat nec auferat, imo potius praedominium factionis adversae confirmet, iidem Paulus et Dionysius procuratores, contradicente exadverso eodem Ioanne praefatorum monachorum Castellaenovae, Rivogiae, Asturiae et Montanearum procuratore, denuo

¹ Pessime edit. Main. legit quibus pro quodque (R. T.).

reclamarunt. Unde, propositâ iterum causâ in eâdem signaturâ gratiae die xvi maii mcccix coram nobis itidem habitâ, ponente dilecto pariter filio magistro Annibale Albano in utrâque signaturâ nostrâ referendario, nostro secundum carnem ex fratre germano nepote, porrecta fuit commissio pro avocatione ad nos dictae causae a dictâ Congregatione particulari cardinalium. Factâque propterea tam super meritis causae, quam super ultimo posteriori decreto eiusdem Congregationis particularis cardinalium edito maturâ consideratione, decretum huiusmodi, ultimo loco emanatum, praefatis monachis Gallaecis et Campesinis laesivum, et ad sedandas factiones pacemque in eorum religione stabiliendam insufficiens iudicatum fuit; ac proinde emanavit ab eâdem signaturâ rescriptum pro avocatione eiusdem causae ad nos, et quod daretur resolutio in Camerâ.

Hinc est quod nos, tranquillitati dictae Congregationis monachorum in praemissis, quantum cum Domino possumus, benigne consulere cupientes, motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine eandem causam ac lites et controversias quascumque, inter partes antedictas quomodolibet et in quacumque instantiâ, tam in sacro palatii apostolici auditorio quam in alio quovis tribunali et coram quocumque iudice pendentes, quarum omnium et singularum¹ statum et merita, nominaque et cognomina, ac qualitates iudicum et colligantium, et alia quaecumque, etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et exactissime specificatis haberi volumus, in statu et terminis in quibus de prae-

¹ Edit. Main. legit singulorum pro singularum (R. T.).

sentâ reperluntur, a praefatis et aliis quibusvis tribunalibus et iudicibus ad nos harum serie avocamus, illasque omnes et singulas supprimimus, perimimus, extinguimus et abolemus, ac perpetuum desuper utrique parti silentium imponimus, osque ocludimus.

Praeterea earumdem tenore praesentium statuimus et ordinamus: — I. Quod in quatuor primis proximis capitulis Congregatio Cisterciensium Hispaniae (quae consistit in quadraginta duobus monasteriis, nempe, decem et septem in provinciâ de Campos et terris adiacentibus regni Legionis; tresdecim in regno Gallaeciae; sex in Castellanoâ, et praecise in regno Toleti; tribus in Asturiis, et duobus in provinciâ Rioxae, et uno in Montaneis Burgensibus), in duas partes dividatur: unam nempe faciant Gallacci et oriundi ex provinciâ de Campos et dictis terris adiacentibus regni Legionis; alteram vero oriundi ex Castellanoâ, Asturiis, Rivogiâ et Montaneis Burgensibus. — II. Quod inter monachos Gallaecos, ex unâ, et Campesinos et¹ terris adiacentibus regni Legionis, ex alterâ partibus, fiat subdivisio in duas partes; animadverso quod censeatur et reputetur oriundus ex praedictis terris, ita divisus et subdivisus, ille qui in aliquâ ex illis natus est tempore, quo eius parentes aut aliquis ex illis domicilium permanens in praedictis terris habebat. — III. Quod omnia officia capitularia, quorum electiones celebrantur quolibet triennio, tam intra quam extra capitulum generale, distribuantur aequaliter inter monachos oriundos ex terris ut supra divisus, itaut tot officia capitularia habeant religiosi oriundi² ex terris Castellaenovae, Asturiae, Rioxae et Mon-

tanearum Burgensium, quot religiosi oriundi ex regno Gallaeciae et terris provinciae de Campos et adiacentibus regni Legionis; alternando inter has duas partes sic divisas officium dispar, quatenus adsit, subdividendo pariter medietatem praefatorum officiorum tangentem monachos Gallaecos et Campesinos in duas partes aequales, quarum una in omnibus et singulo triennio conferatur religiosis oriundis ex Gallaeciâ, et altera religiosis oriundis ex provinciâ de Campos et terris adiacentibus, alternando inter has duas partes monachorum sic divisas officium dispar. — IV. Quod officia capitularia, quae eliguntur in singulo capitulo generali (et sunt sexdecim, nempe sex definitores, quatuor procuratores generales, duo visitatores generales, duo suppletore visitatorum, unus promotor fiscalis, et unus secretarius capituli) dividantur in duas partes omnino aequales; in quarum unâ ponantur tres definitores, duo procuratores generales, unus visitator generalis, unus suppletor et promotor fiscalis; in aliâ vero tres definitores, duo procuratores generales, unus visitator generalis, unus suppletor et secretarius capituli; et inter has duas partes divisas alternetur secretarius capituli et promotor fiscalis; ex his vero duabus partibus, unam habeant monachi ex Castellanoâ, Asturiis, Rioxâ et Montaneis de Burgos; aliam habeant monachi ex Gallaeciâ et Campos ac terris convicinis regni Legionis; alternando inter dictas duas partes generalatum de triennio in triennium, quod officium conferatur, in primo proximo capitulo generali, monacho Gallaeco vel Campesino, sicque de triennio in triennium alternetur. — V. Quod haec pars, tangens monachos ex Gallaeciâ et Campos cum terris convicinis regni Legionis, subdi-

¹ Adde oriundos e (R. T.).

² Verba ex terris... oriundi desunt in loco parallelo tom. XXI, pag. 402 b (R. T.).

vidatur inter Gallaecos ex unâ, et Campesinos et circumvicinos regni Legionis ex aliâ partibus; ita tamen, ut ex unâ parte ponantur duo definitores et unus procurator fiscalis¹ ad formam alternativae primae divisionis; ex aliâ unus definitor, unus procurator generalis, unus visitator generalis et unus suppletor; alternando has partes subdivisas inter has nationes quolibet capitulo, et sic officium generalis reformatoris; itaut, quando generalis reformatore debeat eligi ex regno Gallaeciae et provinciis de Campos, pro unâ vice eligatur oriundus ex regno Gallaeciae, et pro alterâ ex provinciis de Campos et terris circumvicinis regni Legionis. — vi. Quod triginta octo abbatiae, quae sunt in religione (exclusâ Palatiolensi, cuius abbas semper est generalis reformatore), distinguantur in tres classes, quarum prima sit collegiorum, quae sunt sex; secunda sit abbatiarum, quae nuncupantur matricae seu monasteria, in quibus recipiuntur educanturque novitii, et sunt viginti; tertia monasteriorum, in quibus non educantur novitii, et sunt duodecim; quae omnia per suas classes, ut supra, dividantur in duas partes omnino aequales, quarum prima contineat tria collegia, decem monasteria matricia, et sex monasteria non matricia. — vii. Quod praedictae triginta octo abbatiae ex unâquaque ex classibus designatis dividantur pro aequali, et una pars, nempe decem et novem, conferantur monachis oriundis ex Castellânovâ, Asturiis, Rioxâ et Montaneis; alia vero monachis oriundis ex Gallaeciâ, Campos et terris circumvicinis eiusdem regni Legionis. — viii. Quod decem et novem ex praedictis abbatibus, conferendis dictis monachis

Gallaecis, Campesinis et terris circumvicinis memorati regni Legionis, subdividantur in duas partes aequales, ponendo in unâquaque tot abbatias cuiuscumque classis pro qualibet parte; et una pars sic subdivisa conferatur Gallaecis, altera vero Campesinis et oriundis ex terris circumvicinis supradicti regni Legionis; impar vero monasteriorum inter ipsos alternetur. — ix. Quod ex tribus praesidentibus una conferatur singulo triennio Castellanis novis, Asturianis, Rivogianis et Montanensibus; altera Gallaecis, Campesinis et circumvicinis eiusdem regni Legionis; tertia vero alteri ex praedictis duabus partibus, quae generalem non habet in triennio, conferatur; illa vero, tangens Campesinos et Gallaecos, inter ipsos alternetur. — x. Quod ex duobus praedicatoribus generalibus cum voto perpetuo in capitulo, unus ex monachis oriundis ex Castellânovâ, Asturiis, Rioxâ et Montaneis; alius autem ex Gallaeciâ, Campos et terris circumvicinis dicti regni Legionis eligatur; ita tamen, ut si unâ vice fuerit electus monachus oriundus¹ ex Campos et terris circumvicinis supradicti regni Legionis eligatur. — xi. Quod duodecim magistri² et quatuor praedicatores iubilati antiquiores, qui habent vocem perpetuam in capitulo generali, dividantur in duas partes aequales, scilicet sex magistri et duo praedicatores pro qualibet parte; et unam partem habeant monachi oriundi ex Castellânovâ, Asturiis, Rioxâ et Montaneis, aliam vero partem habeant monachi oriundi ex Gallaeciâ, Campos et terris circumvicinis eiusdem regni Legionis; haec vero secunda medietas subdividatur aequaliter inter Gallaecos et Cam-

¹ Ex loco parallelo legendum *duo definitores, unus procurator generalis et secretarius capituli, vel procurator fiscalis* (R. T.).

¹ Supple *ex Gallaeciâ, aliâ vice etc.* (R. T.).

² Adde ex loco parallelo *iubilati antiquiores* (R. T.).

pesinos, nempe tres magistri iubilati et unus praedicator iubilatus pro Gallaeciâ, et alii tres magistri et unus praedicator pro Campos et terris circumvicinis praedicti regni Legionis; eâ tamen conditione, quod si aliqua ex supradictis partibus divisâ et subdivisâ non habeat magistrum iubilatum, vel praedicatorem iubilatum per lecturam seu praedicationem duodecim annorum, habeat facultatem subrogandi proximiorum in exercitio lecturae vel praedicationis. — XII. Quoad monachos eligendos ad cathedras universitatum, capitulum et generalis reformator provide attendant ut eligantur monachi ex omni natione iuxta divisionem et subdivisionem, ut etiam inter ipsos post iubilationem et assecutionem cathedrarum praefixa aequalitas servetur. — XIII. Quod si intra triennium, factâ iam electione in capitulo generali, quaecumque ex causâ generalitatem vacare contingat, quaecumque abbatiam seu quodcumque officium ex supradictis, in locum sic vacantem promoveri debeat et subrogari, ab iis ad quos spectat, monachus oriundus ex illâ parte, ut supra divisâ et subdivisâ, ex qua oriundus erat ille, ob cuius mortem, promotionem, renunciationem aut privationem officium vacare contigerit, qui sic subrogatus exercere valeat munus suum dumtaxat ad tempus quod supererat decedenti, renuncianti, privato vel promoti. Volumus autem, quod in reliquis omnibus, praesentibus nostris ordinationibus non repugnantibus, serventur constitutiones Ordinis, decreta sacrarum Congregationum, et constitutiones apostolicae; utque hic modus observandi bipartitam inseratur inter constitutiones iuratas dictae Congregationis monachorum, et unâ cum illis legatur temporibus legi solitis in monasteriis dictae Congregationis, et in omnibus capitulis

generalibus, ac inretur ab omnibus capitularibus observantia omnium praedictorum, antequam procedatur ad electiones; quod si forte aliquis iurare et observare renuerit, eiiciatur extra capitulum, voceque activâ et passivâ pro eâdem vice careat, sicque lis extincta remaneat. Praeterea mandamus, ut hae provisiones nostrae in quatuor capitulis generalibus proximis servari debeant, iisque completis perseverent, si dissensiones cessaverint; sin minus, ad nos seu Romanum Pontificem pro tempore existentem recursus pro novâ provisione fieri debeat. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque, et non aliter, in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S.R.E. praefatae cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca venerabili fratri episcopo Astoricensi, vel, eo absente seu impedito, venerabili etiam fratri episcopo Calaguritano, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipse per se, vel per alium, seu alios, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quoties pro parte interesse habentium seu alicuius eorum fuerit requisitus, solemniter publicans, illisque in eisdem praemissis efficacis de-

fensionis praesidio assistens, faciat auctoritate nostrâ illos et eorum quemlibet praesentium litterarum et in eis contentorum huiusmodi commodo et effectu pacifice frui et gaudere; non permittentes¹, illos desuper quomodolibet indebite molestari, perturbari et inquietari, contradictores quoslibet et rebelles per censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus sunt contraria, praefatis utriusque Clementis praedecessorum litteris, aliisque omnibus et singulis praemissis, et, quatenus opus sit, de non tollendo iure quaesito, aliisque nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, necnon recolendae memoriae Bonifacii PP. VIII praedecessoris pariter nostri de unâ, et Concilii generalis de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas, aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, Congregationis et monasteriorum ac Ordinis huiusmodi, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse deroga-

¹ Potius non permittens (n. r.).

mus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, sic¹ impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III octobris MDCCLX, pontificatus nostri anno X.

F. card. OLIVERIUS.

§ 2. Ac, licet pro parte dictorum monachorum regni Toleti et provinciarum adiacentium executio praesentiarum litterarum aliquandiu impedita sive retardata fuisset, subinde tamen plenarium effectum suum sortitae sunt tam in capitulo generali eiusdem Congregationis, quod anno MDCCLVII celebratum fuit, quam in aliis tribus subsequenter capitulis eiusmodi, in quibus electiones ad abbatias, generalatum, aliaque officia dictae Congregationis, factae, ceteraque transacta fuerunt eâ quiete et animorum concordia, ut monachi, ex utraque parte simul legitime congregati, semel atque iterum deliberaverint, et per secreta suffragia decreverint, bipartitam divisionem, aliasque ordinationes, in dictis Clementis praedecessoris litteris contentas, perpetuo retinendas ac servandas fore et esse, totidemque vicibus plenum definitorium praefatae Congregationis per geminos alios solemnes et publicos actus procuratorem deputaverit pro impetranda ad hac Sanctâ Sede litterarum praedictarum confirmatione et extensione in perpetuum (ingenue fatendo, rationem et normam regiminis in iis stabilitam eidem Congregationi apprimè congruere, dum ita omni ae-

Quem etiam huiusmodi Clementis XI litterae sortitae fuerint.

¹ Potius lege etiam (n. r.).

quitate praelaturae ac munera distribuuntur; et exinde, sicuti experientia edocuerat, cessaverant omnes factiones, quae antea in dictâ Congregatione dominabantur atque praepollebant ac tam perniciose dissidia in eam invexerant, religiosaque tandem pax et tranquillitas eisdem Congregationi et monachis redita fuerat; verum postmodum praedicti monachi regni Toletani et provinciarum adiacentium, mutato consilio, ac causati¹ dissensiones in ipsâ Congregatione nedum omnino extinctas, adeoque locum esse novae provisioni a Sede Apostolicâ capiendae iuxta dispositionem earumdem Clementis praedecessoris litterarum, coram tunc existente auditore recolendae memoriae Benedicti PP. XIII, praedecessoris etiam nostri, citationem cum insertâ commissione directâ Congregationi particulari ab ipso Benedicto praedecessore deputandâ expediti curarunt. Cui tamen dicti exponentes sese opposuerunt, ac eidem Benedicto praedecessori interim exposito, quod non solum praeinsertae Clementis praedecessoris litterae pacifice observatae fuerant, sed insuper in regno Gallaciae et provinciis de Campos plusquam duae ex tribus partibus monasteriorum seu conventuum praefatae Congregationis reperiiebantur; emanarunt die xx decembris mcccxxviii a dicto Benedicto praedecessore quaedam litterae, quibus duae ex tribus partibus abbatiarum, officiorum, ac suffragiorum capitularium eiusdem Congregationis exponentibus praedictis adiudicabantur, relictâ eorum reliquâ tertiâ parte praefatis monachis regni Toletani ac provinciarum adiacentium: et aliâs, prout in eiusmodi litteris, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac inserto haberi volumus, latius dicitur contineri.

¹ Male edit. Main. legit *causari* u. r.).

§ 3) Cum autem, sicut eadem exposito subiungebat, suspensâ citatione harum litterarum Benedicti praedecessoris, occasione quinti ac novissimi capituli generalis dictae Congregationis, quaestio inter fratres excitata fuisset super modo procedendi in eodem capitulo generali, allegantibus monachis regni Toletani et provinciarum adiacentium capitulum illud celebrandum esse cum plenâ votorum seu suffragiorum libertate absque ullo alio recursum ad Sedem Apostolicam, tametsi in praedictis Clementis praedecessoris expresse in casu discordiae demandatus fuerat, contra vero exponentibus praefatis eiusmodi litteras Clementis praedecessoris observandas esse asserentibus, et, si secus fieret, de nullitate capituli generalis dicentibus, atque ad dictam Sedem Apostolicam provocantibus; cumque nihilominus capitulum huiusmodi die v maii mcccxxx nulliter habitum fuisset, ac successive ambae partes Sedem praedictam adiissent; a qua monachi regni Toletani et provinciarum adiacentium, capitulum sic celebratum confirmari, necnon deinceps votorum seu suffragiorum libertatem concedi postularunt, ac vicissim dicti exponentes capitulum praefatum nullum declarari, ac praeinsertas Clementis praedecessoris litteras posthac quoque observari petierunt: nos hanc controversiam Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum cognoscendam remisimus, ubi, inter alia dubia inter easdem partes concordata et a dictâ Congregatione cardinalium resoluta, illo quoque proposito ac disputato *An, et quomodo esset providendum in futurum in casu, etc.*, memorata Congregatio cardinalium die xvi mensis maii proxime praeteriti,

Quid actum in anteriori capitulo generali.

re undique perpensâ, ac praevis maturo examine discussâ, referente venerabili fratre nostro Francisco episcopo Ostiensi et Veliternensi ipsius S. R. E. cardinali Barberino nuncupato, rescripsit: *Nobis consulendum ut Clementis praedecessoris litteras praefatas perpetuo servari mandaremus.* Quare dicti exponentes nobis humiliter supplicari fecerunt ut statui eiusdem Congregationis monachorum opportune in praemissis providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur:

Clementis litteras servari praecipitur.

§ 4. Nos igitur, ipsorum exponentium votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere cupientes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de eorundem venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui die xviii mensis iulii mox elapsi, repositâ causâ cum dubio *An esset standum vel recedendum a decisis quoad perpetuitatem litterarum Clementis praedecessoris*, in decretis die xvi maii perstiterunt, consilio, praesertim Clementis praedecessoris litteras enarratas, Benedicti praedecessoris litteris, quas, quatenus opus sit, per praesentes revocamus, minime obstantibus, perpetuo servari in futurum, auctoritate apostolicâ, harum serie, praecipimus et mandamus; sicque et non aliter per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici audi-

tores, ac dictae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et eiusdem Sedis nuntios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

Ob tantum derogatio.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae idem Clemens praedecessor in litteris suis huiusmodi concessit non obstante, ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 6. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v septembris mdcxxxii, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 5 septembris 1732, pontif. anno iii.

F. card. OLIVERIUS.

LXXII.

Confirmantur nonnulla statuta pro meliori regimine provinciae Granatensis Ordinis fratrum Minorum S. Francisci de Observantiâ.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Ioannes de Sok, minister generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ nuncupatorum, quod, iuxta mentem huius Sanctae Sedis ac

Pollio.

resolutionem novissimi capituli generalis eiusdem Ordinis in civitate Mediolanensi anno MDCCXXIX celebrati, in capitulo provinciali provinciae Granatensis dicti Ordinis habito die XX maii MDCCXXX, communi consensu vocalium, nemineque discrepante, inter alia statutum fuit, ut omnes conventus provinciae praefatae, nullo excepto, nonnisi cantu gregoriano uterentur in divinis officiis et missae sacrificiis solemniter celebrandis, duoque erigerentur aut destinarentur conventus ipsius provinciae, in quibus religiosi studentes, post emensum fructuose triennium studii¹ theologiae moralis practicae, sicuti iam ab eadem Sede in regnis Hispaniarum dispositum et a venerabili fratre archiepiscopo Panormitano, tunc temporis ministro generali praedicti Ordinis, die XIX februarii MDCCXXVII palam indictum fuerat; sicque et non aliter iidem studentes in provinciali vel intermedio capitulo dictae provinciae, praevio accurato examine, verbi Dei praedicatores et saecularium confessorii institui valerent; in unoquoque verò e praefatis duobus conventibus, huiusmodi studiis destinatis, constitui nequiret nisi unus lector, qui antea per aliquot annos theologiam scholasticam publice ac laudabiliter legisset, vel saltem integrum philosophiae cursum perfecisset; ac lectores eiusmodi pro tempore existentes, qui litterarias exercitationes praescriptas adimplerent, frui deberent privilegiis et exemptionibus, quibus ipsius theologiae scholasticae lectores gaudent, non secus, ac si eandem theologiam scholasticam toto tempore ad id definito legissent; praeterea in congregatione seu capitulo provinciali intermedio supradictae provinciae

¹ Aliquid deest, ex. g., theologiae *speculativae* (vel *scholasticae*), incumberent per annum studium, etc. (H. T.).

in civitate Granatensi die XXIV mensis novembris proxime praeteriti peracto, omnium iidem vocalium consensu et suffragio, ordinatum fuit ut unus eiusdem provinciae conventus in seminarium sive professorium institueretur ac deputaretur, quo clerici dictae provinciae immediate post emissam ab eis regularem professionem irremissibiliter mitterentur, ibique per unum saltem annum permanerent, linguae latinae et cantui gregoriano praefato operam navaturi; et interim omnia, quae durante anno probationis observaverant in clausura, tum privatis cum publicis in communitate exercitiis vacando, eodem modo facere tenerentur; utque magister alumnorum dicti seminarii seu professorii, qui rite illos docuisset, privilegiis quoque et exemptionibus magistris novitiorum Ordinis praedicti attributis potiretur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praemissa ad maiorem Dei gloriam ac doctrinae et regularis disciplinae in Ordine praefato incrementum tendere dignoscantur, nobis propterea ipse Ioannes minister generalis humiliter supplicari fecit ut illa apostolicae confirmationis nostrae praesidio communire, perpetuaeque eorum observantiae providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eiusdem Ioannis ministri generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E.

Auctoritate
ap.olica confirmantur.

cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui relationem venerabilis fratris nostri episcopi Ostionensis et Veliternensis S. R. E. praefatae cardinalis Barberini nuncupati sibi super praemissis factam, necnon dilectum filium procuratorem generalem Ordinis praedicti audiverunt, consilio, enunciata statuta et ordinationes, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores ac dictae Sedis nuncios, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Videat transumptum.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, praefatorum Ordinis ac provinciae, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus

et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x septembris mcccxxii, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 10 septembris 1732, pontif. anno iii.

F. card. OLIVERIUS.

LXXIII.

Confirmantur statuta nonnulla super distributione officiorum provinciae Terrae Laboris Ordinis fratrum sancti Francisci de Observantia Reformatorum nuncupatorum.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Pastoralis officii, quod auctore Deo gerimus, cura animum nostrum sollicitat ad ea peculiari paternae charitatis studio statuenda, per quae christifidelium, divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum, quieti et felici regimini opportunis rationibus salubriter consulatur.

Exordium.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Iosephus Maria ab Ebora, commissarius generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia nuncupatorum, quod ad sedandas graves molestias, imo scandalosas controversias in provincia fratrum Reformatum dicti Ordinis Terrae Laboris in regno Neapolis inter fratres Neapolitanos, adhaerentes et externos, super distributione officiorum, quae in tres partes ab aliquibus, et aliis in duas partes dividi praetenduntur, vigentes, post

Statuta.

maturam considerationem, auditamque super praemissis fratrum graviorum et peritorum eiusdem Reformationis sententiam, ad occurrendum eiusmodi inordinationibus expedire existimat: i. Ut natio Neapolitana deinceps non solum civitatem Neapolitanam, sed totam illius dioecesim complectatur, et semel provincialatum, incipiendo a proximo futuro capitulo provinciali, ac semper duo vota in definitorio habeat; ii. Quod omnes alii religiosi extra dictam dioecesim, suppresso nomine adhaerentium, unum corpus exterorum constituent, et per duas vices continuas provincialatum huiusmodi, et quatuor vota sive suffragia in definitorio, attento quod duas ex tribus partibus eiusdem provinciae componunt, habere debeant; iii. Ut custodis officium etiam per turnum bis ad externos, et semel ad Neapolitanos pertineat; ex sexdecim vero conventibus, quibus dicta provincia praesenti constat, decem praedictis exteris, quinque Neapolitanis, et reliquis dispositioni ministri provincialis pro tempore existentis attribuantur, ita tamen ut conventus Neapolitani pariter per suum turnum respective provideantur.

Confirmantur.

§ 2. Quare dictus Iosephus Maria commissarius generalis nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, ipsius Iosephi Mariae commissarii generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat conse-

quendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, ac etiam motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ut in posterum supranarrata dispositio fideliter observetur, servata tamen semper canonicae electionis forma, tenore praesentium statuimus et ordinamus; mandantes propterea et distincte praecipientes superiori generali pro tempore existenti Ordinis huiusmodi, ut praedictam dispositionem executioni demandet, et ab iis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, observari faciat, sub excommunicationis, privationis officiorum ac vocis activae et passivae, ac perpetuae inhabilitatis, necnon nullitatis omnium actuum capitularium, quos contra praedictam dispositionem fieri contigerit, adversus contrafacientes infligendis poenis; ac decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et

Derogatio
contrariis.

singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x septembris MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 10 septembris 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXIV.

Confirmantur omnia et singula privilegia et exemptiones a Romanis Pontificibus concessa officialibus bombardariis seu libratoribus tormentorum eorumque auxiliatoribus in Arce S. Angeli de Urbe.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Petito bombardariorum.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii officiales bombardarii seu libratores tormentarii et arcis nostrae S. Angeli de Urbe auxiliatores, quod ipsi per chirographum manu nostra subscriptum, et dilecto filio magistro Carolo Mariae Sacripante Camerae nostrae Apostolicae thesaurario generali dictaeque arcis praefecto seu castellano directum, omnia privilegia et exemptiones, eis concessa ac competentia, necnon pluries etiam a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, et a nobis, dum in minoribus constituti eramus ac thesaurarii generalis dictae Camerae munereungebamur, per sententiam anno MDCCV latam, aliasque resolutiones eiusdem Camerae, respective approbatas, et quibus iidem exponentes, ratione servitii quod prae-

1 Videtur legendum *approbata* (n. 1.).

dictae arcis praestant, fruuntur, confirmari obtinuerunt, et alias, prout in dicto chirographo uberius continetur tenoris qui sequitur, videlicet:

Monsignor Carlo Maria Sacripante, nostro tesoriere generale, castellano della nostra fortezza di Castel S. Angelo.

Chirographum thesaurarii generali datum.

Avendo gli officiali, bombardieri ed aiutanti della detta nostra fortezza di Castel S. Angelo di questa città di Roma fatto rappresentare, che, sebbene la loro compagnia, in compenso non meno del peso a cui soggiace del mantenimento a proprie spese della cappella di S. Barbara loro protettrice, esistente nella chiesa della Traspontina, dove hanno la propria sepoltura, fanno ogni giorno celebrare la santa messa, ed ogni anno con nobile apparato e pompa la festa e la processione della solenne festività del *Corpus Domini*, che del continuo servizio quali sono tenuti prestare in tutto l'anno a detta nostra fortezza senza verun stipendio, rispetto però a detti aiutanti abbiano da più Pontefici nostri predecessori ottenuto in diversi tempi vari privilegi, confermatigli ancora dalla felice memoria di Clemente X con suo chirografo del 15 ottobre 1670, et in ultimo luogo da Benedetto XIII di simile memoria con altro suo chirografo del di 20 settembre 1728, e che, tra gli altri privilegi loro concessuti, vi sia particolarmente quello di dover esser esenti dal peso di prender la patente, di pagare le tasse, e da altro qualunque officio e peso delle loro università, consolati ed arti; ed ancorchè dalla Congregazione particolare deputata l'anno 1693 dalla felice memoria di Innocenzo XII fosse loro preservata la detta esenzione, restrettivamente però al numero di soli duecento, compresi ancora i giubilati, e purchè fossero delle quattro arti,

cioè de' muratori, falegnami, ferrari e scarpellini, e non di altre; nientedimeno, essendosi dopo coll'esperienza riconosciuto, non esser in modo veruno praticabile di poter avere dalle dette sole quattro arti il numero di duecento persone atte ed idonee per il suddetto esercizio, e molto meno altro maggiore di duecentoquaranta, che almeno indispensabilmente è necessario per il servizio di detta nostra fortezza; che però, essendo nell'anno 1701 ricorsi alla felice memoria di Clemente XI altro nostro predecessore, fossero con benigno rescritto aggraziati del godimento dei suddetti privilegi, benchè fossero di altre arti diverse delle quattro suddette; e che siccome non mancarono anche dopo alcune delle università delle medesime arti, e particolarmente quella de' ferrari, e l'altra de' calzolari, di pretendere anche giudizialmente d'impugnare la predetta esenzione, promossane però giudiziale istanza nell'anno 1701 avanti di noi, di quel tempo tesoriere generale, ne emanasse contemporaneamente contro le dette due università sentenza favorevole ai detti aiutanti e bombardieri, in cui furono questi dichiarati liberi ed esenti, in virtù di detti loro privilegi, da qualsivieno tasse, pene et altri qualsivieno officii e pesi particolari, provenienti da' statuti delle loro università; e che quantunque, dopo passata in giudicato la detta sentenza, siano state, tanto dal reverendissimo cardinale Corradini, quanto dal fu cardinal Marefoschi, mentre erano uditori di detto nostro predecessore Clemente XI, rigettate le istanze in diversi tempi promosse, in nome particolarmente delle università de' fruttaroli e delle altre de' sellari e cappellari, contro i detti bombardieri ed aiutanti, per il pagamento delle suddette tasse, ed

a favore di questi decretata ed ordinata l'osservanza dei detti loro privilegi e della detta sentenza; e che in ultimo luogo ancora, nel dì 12 del passato mese di settembre, sia stata dal nostro monsignor uditore rigettata somigliante istanza fatta dalla università de' carrettieri; e non ostante ancora che le dette università, quali nel detto anno 1702 avevano come sopra patito l'accennata contraria sentenza, ne ottenessero poi nell'anno 1724 la commissione al tribunale della piena Camera *in gradu restitutionis in integrum*; e che propostasi per tre volte la causa a relazione di monsignor Maggi ponente della medesima, sopra il dubbio *An constet de re iudicatâ, seu potius de causis restitutionis in integrum*, riconosciutasi dal medesimo tribunale la chiara e manifesta giustizia della detta sentenza, rescrisse *constare de re iudicatâ*: con tutto ciò avendo essi oratori coll'esperienza riconosciuto, e tuttavia sempre più riconoscendo, che non ostante i privilegi conceduti alla loro compagnia, e più volte da' Sommi Pontefici nostri predecessori confermati, la sentenza ed altri giudicati per l'osservanza de' medesimi in diversi tempi riportati, ogni nuovo console delle loro rispettive arti vuol tentare colle liti di controvertergli le esenzioni e privilegi suddetti, con grave dispendio della detta loro compagnia di S. Barbara, ed in pregiudizio ancora del continuo servizio che sono tenuti prestare nella detta nostra fortezza di Castel S. Angelo; che però per esimersi dalle molestie che potessero in qualunque tempo venirgli sopra di ciò inferite dai consoli ed ufficiali delle dette loro rispettive arti, ci hanno fatto supplicare affinchè ci degnassimo di confermargli le esenzioni e privilegi suddetti, e noi bene informati di tutto

l'esposto da essi oratori, volendo però consolarli come appresso nella loro domanda: quindi è, che avendo nel presente nostro chirografo per espresso e di parola in parola per inserto l'intero tenore dei privilegi alla detta compagnia de' bombardieri, aiutanti ed altri ufficiali di detta nostra fortezza di Castel S. Angelo conceduti et in diversi tempi confermati da più Sommi Pontefici nostri predecessori, e specialmente da Clemente X e Benedetto XIII, della sopraccennata sentenza, risoluzioni del detto tribunale della piena Camera, e degli altri giudicati come sopra emanati, delle ragioni e motivi dedotti, tanto per parte di essi supplicanti, quanto delle università delle arti suddette, ed ogni altra cosa quanto si voglia necessaria da esprimersi, di nostro moto proprio, certa scienza, e pienezza della nostra suprema potestà pontificia, approviamo e pienamente in tutto e per tutto confermiamo i privilegi ed esenzioni come sopra conceduti, e più volte anche confermati da' detti Pontefici nostri predecessori, e canonizzati colle sopraccennate sentenza, risoluzioni della piena Camera, et altri giudicati, e così legittimamente competenti alla predetta compagnia di S. Barbara, alla quale vogliamo che siano perpetuamente osservati, come si prescrive nella detta sentenza, risoluzioni et altri giudicati sopra enunciati; nè possano in avvenire i medesimi supplicanti, contra la forma della sentenza, risoluzioni e giudicati suddetti, essere in verun modo dai consoli ed altri ufficiali delle loro rispettive arti molestati ed impediti nel libero e pacifico godimento delle esenzioni e privilegi suddetti. Per il quale effetto commettiamo a voi, e monsignori tesorieri, castellani di detta fortezza, vostri successori, che in virtù di questo

nostro chirografo facciate e facciano, ora ed in ogni futuro tempo, osservare ed eseguire agli ufficiali, bombardieri ed aiutanti predetti le esenzioni e privilegi come sopra competenti alla detta loro compagnia, dandovi noi intorno a ciò tutte le facoltà in qualsivoglia modo necessarie ed opportune, oltre quelle che come tesoriere e castellano suddetto di già vi competono; ed anche di re-assumere ed avocare a voi e a' detti vostri successori tutte e qualsivoglia cause da qualsivoglia giudice e tribunale, quanto si voglia privilegiato, tanto mosse quanto da muoversi contro li detti supplicanti contro la forma dei detti loro privilegi ed esenzioni e dipendenti dai medesimi; e quelle, privatamente quanto ad ogni altro giudice, conoscere, decidere e terminare sommariamente senza strepito e figura di giudizio, *et solâ facti veritate inspectâ*, rimossa ogni e qualunque appellazione e ricorso, essendo così mente e volontà nostra precisa. Volendo e decretando, che il presente nostro chirografo, benchè non ammesso nè registrato in Camera secondo la disposizione della Bolla di Pio IV nostro predecessore *De registrandis*, vaglia e debba aver sempre il suo pieno effetto, esecuzione e vigore con la nostra semplice sottoscrizione; nè gli si possa mai opporre di surrezione, orrezione, nè di alcun altro vizio o difetto della nostra volontà ed intenzione; e che mai sotto tali o altri pretesti possa essere impugnato, moderato, e molto meno revocato; e che così e non altrimenti debba sempre giudicarsi, definirsi ed interpretarsi da qualunque giudice e tribunale, anche collegiato della stessa nostra piena Camera, e da qualsivoglia Congregazioni, benchè composte di reverendissimi cardinali, e da questi anche legati *a latere*, reverendis-

simo cardinal camerlengo, monsignori tesoreri, e da qualunque altro; togliendo loro ed a ciascuno di essi ogni facoltà ed autorità di giudicare, definire ed interpretare diversamente; dichiarando noi d' adesso preventivamente nullo, irritato ed invalido tutto ciò che scientemente o ignorantemente si facesse o si tentasse di fare in contrario, ancorchè non vi siano stati chiamati, citati nè sentiti li consoli, ufficiali ed uomini di qualsisia università ed arti e loro difensori, ed ogni altro che vi avesse o pretendesse di avervi interesse, quanto si voglia privilegiato e privilegiatissimo, non ostante la Bolla del detto Pio IV *De registrandis*, la regola della nostra Cancellaria *De iure quaesito non tollendo*, li statuti delle dette università, obblighi, tasse, pene et altro in essi prescritto, anche confermati specialmente da questa Santa Sede, e qualsisiano altre costituzioni ed ordinazioni apostoliche nostre e de' nostri predecessori; e, quanto allè cose premesse, le facoltà e privilegi conceduti e competenti a qualsivoglia giudice e tribunale, leggi, statuti, anche di questa nostra città di Roma, sue riforme, usi, stili e consuetudini, ed ogni altra cosa che facesse o potesse fare in contrario; alle quali tutte e singole, avendone il tenore qui per espresso e di parola in parola inserto, e supplendo noi con la pienezza della nostra suprema potestà ad ogni vizio e difetto quantunque sostanziale e formale che potesse intervenire, questa volta sola, per l'effetto premesso, ampiamente deroghiamo. Dato dal nostro palazzo apostolico Quirinale, questo dì 21 agosto 1732.

CLEMENS PP. XII.

Reverentissimi

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, ipsi exponentes, quoties, quas dilecti pariter filii consules

propriarum artium cum variis et iniustis praetensionibus in dies sibi intentare non cessant, evitare, maiorque, qua par est, diligentia et attentione solitis studiis, a praedictis litigiis interruptis, quibus cum maximo eorum dispendio et temporis iacturâ obnoxii sunt, operam dare valeant, praemissa apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desiderent: nos, specialem ipsis exponentibus gratiam facere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium duntaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, chirographum praeinsertum, omniaque et singula in illo contenta et expressa, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus pariter et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis vim, robur et efficaciam adiungimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenierint, supplemus et sanamus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras et in eis contenta quaecumque semper firma, valida et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sique in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatin apostolici auditores, ac S. R. E. camerarium et alios cardinales, etiam de latere legatos, necnon Camerae prae-

Praesentium
litterarum
firmitas.

dictae praesidentes, clericos, thesaurarium et commissarium generales, ceterosque officiales et ministros nunc et pro tempore existentes, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium
derogatio.

§ 4. Non obstantibus felicis recordationis Pii PP. IV praedecessoris pariter nostri de gratiis quaecumque interesse dictae Camerae Apostolicae concernentibus in eadem Camera intra certum tunc expressum tempus registrandis, itaut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, ac omnibus et singulis illis, quae in chirographo praecinserto concessa sunt non obstande; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xv septembris MDCCLXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 15 septembris 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXV.

Serva Dei Catherina de Ricciis, monialis expresse professa Ordinis sancti Dominici, Beatae nomine appellari, ac cum radiis pingi, etc., conceditur.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

In apostolicae dignitatis fastigio, nullis licet meritorum nostrorum suffragiis, per ineffabilem divinae bonitatis abundantiam constituti, ad ea, per quae sacrarum virginum, cum caelesti Sponso in beatâ aeternitate regnantium, in quibus utpote vasculis imbecillioribus opus dexterae Excelsi mirabilius apparuit, ac tamquam pretiosis monilibus multipliciter gaudet atque refulget Ecclesiae matris gloriosa fecunditas, cultus et veneratio in terris promoveatur, libenter intendimus, sicut pia christifidelium praesertim catholicorum principum vota postulant, et ad omnipotentis Dei gloriam, ipsiusque Ecclesiae decus et praesidium, ac aedificationem fidelium et animarum salutem cognoscimus in Domino expedire.

Exordium.

§ 1. Cum itaque, accurate discussis atque perpensis per Congregationem venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. cardinalium sacris ritibus praepositorum processibus de Sedis Apostolicae licentiâ confectis super vitae sanctitate et virtutibus in gradu heroico, quibus *Serva Dei Catherina de Ricciis*, monialis expresse professa Ordinis sancti Dominici, claruisse, necnon miraculis, quae ad eius intercessionem a Deo patrata fuisse asserebantur, Congregatio praefata coram nobis constituta, auditis etiam consultorum suffragiis, unanimiter censuerit, ad eiusdem servae Dei beatificationem, quandocumque nobis videretur, tuto procedi posse: hinc est quod nos, piis atque enixis dilecti filii nobilis viri

Processus super
vita et sancti-
tate, etc. Con-
gregationi ex-
amini datus.

Ioannis Gastonis, Etruriae sibi subiectae magni ducis, ac totius Ordinis sancti Dominici, necnon dilectarum in Christo filiarum monialium monasterii S. Vincentii civitatis Pratensis, in quo praedicta serva Dei regularem professionem emisit atque in Domino obdormivit, supplicationibus nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de memoratorum cardinalium consilio et assensu, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, indulgemus ut eadem serva Dei Catharina de Ricciis imposterum Beatæ nomine nuncupetur, eiusque corpus et reliquiae venerationi fidelium (non tamen in processionibus circumferenda) exponantur, imagines quoque radiis seu splendoribus exornentur, ac de eâ sub ritu duplici recitetur officium et missa celebretur de virgine non martyre singulis annis iuxta rubricas breviarii et missalis romani die xii februarii. Porro recitationem officii ac missae celebrationem huiusmodi fieri concedimus in locis tantum infrascriptis: nempe in civitate Florentinâ, ubi dicta serva Dei ortum habuit, in praefatâ civitate Pratensi, ubi diem clausit extremum, ac in universo Ordine sancti Dominici tam fratrum quam monialium, cuius habitum gessit; et, quantum ad missas attinet, etiam a sacerdotibus confluentibus. Praeterea primo dumtaxat anno a datis hisce litteris, et, quoad Indias, a die, quo eadem praesentes litterae illuc pervenerint, inchoando, in ecclesiis civitatum Florentinae ac Pratensis et Ordinis praedictorum solennia beatificationis eiusdem cum officio et missâ sub ritu duplici maiori, die ab Ordinariis respective constitutâ, et intra sex menses promulgandâ, postquam tamen in basilicâ Principis Apostolorum de Urbe celebrata fuerint eiusmodi solennia, pro qua re diem xiiii mensis novembris pro-

xime venturi assignamus, pariter celebrandi facimus potestatem.

§ 2. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac decretis de et super non cultu editis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantium derogatio.

§ 3. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu secretarii supradictae Congregationis cardinalium subscriptis, et sigillo praefecti seu pro-paefecti eiusdem Congregationis munitis, eadem prorsus fides ab omnibus et ubique tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 octobris MDCCLXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 1 octobris 1732, pontif. anno III.

F. card. OLIVERIUS.

LXXVI.

Constitutio diversas continens ordinationes pro bona directione conclavis, ac rerum Sede Apostolicâ vacante agendarum.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Apostolatus officium, quod inscrutabilis divinae sapientiae atque clementiae altitudo humilitati nostrae, nullo licet meritorum nostrorum suffragio, committere dignata est, postulat, ut, non praesentia tantum spectantes, sed futura quoque prospicientes, in iis etiam, quae post resolutionis nostrae diem consummatumque a nobis mortalis huius peregrinationis cursum eventura sunt, per opportunas Deique gloriae ac Eccle-

Ex celum.

siae utilitati consentaneas leges dirigendis atque ordinandis, pastoralis sollicitudinis nostrae partes interponamus, sicut, omnibus diutinae considerationis trutinâ perpensis, in Domino expedire arbitramur.

Pontifices, qui
constitutionem
pro canonica
Papae electio-
ne ediderunt.

§ 1. Sane plurimi praedecessores nostri, et praesertim recolendae memoriae Symmachus, Nicolaus II, Alexander III, Gregorius X, Clemens V, Clemens VI, Iulius II, Paulus IV, Pius IV, Gregorius XV, ac Urbanus VIII, probe intelligentes quanti ponderis et momenti sit ad dominici gregis ac catholicae Ecclesiae providum regimen electio Romani Pontificis, qui domini et salvatoris nostri Iesu Christi in terris vicarius, beatique Petri successor, ac omnium fidelium pater et pastor existit; nec unius membri, sed totius corporis salutem agi animo reputantes, cum de capite consulitur: multas diversis temporibus etiam in conciliis generalibus saluberrimas ediderunt constitutiones, quibus, omni cupiditati, ambitioni, simoniacae, alterive cuiusvis pravitati, turpitudini, deformitati, ac dissidiis ab eiusmodi electione praeccluso aditu, summâ prudentiâ, parique consilio providerunt, ut hoc tam sanctum, tamque grave opus pie ac rite perageretur, et in eo non caro et sanguis aut aliquis humanus affectus locum ullum sibi vendicaret, sed Spiritus Sancti gratiâ cuncta dirigerentur ac gubernarentur, sicque ad Christi haereditatis, quam pretioso sanguine suo quaesivit, curam et administrationem gerendam, nonnisi qui vocatus foret a Deo tamquam Aaron assumeretur: veluti quoque, de ancipiti ac Romanae et universali Ecclesiae periculoso tempore, quo illa visibili suo capite ac pastore viduata remanet, anxie solliciti dicti praedecessores, ne eadem Ecclesia multiplicibus longae vacationis exponeretur incommo-

dis, haud praetermiserunt ea opportune statuere, quae ad maturandum ipsius electionis felicem exitum conducero videbantur, ac decernere quao interea agenda et servanda essent; et alias, prout in praefatis constitutionibus, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Quia tamen saepe contingit ut legum vel maxime salutarium, si non crebro excitetur, sensim ex animis hominum effluat memoria, experientiaque edocet, nonnulla ex iis quae Sede Apostolicâ vacante praescripta fuerunt aut usus invexit, pro temporum varietate, iuxta quam humana etiam consilia multoties variare oportet, immutanda ac supplenda esse, ut recto in primis rerum tam difficili tempore agendarum ordini, iustitiae administrationi, atque aerarii pontifici indemnitati cumulatius prospectum cautumque sit, quemadmodum nosmetipsi, qui in minoribus constituti maiorem aetatis partem in Romanâ Curia egimus, ac, dum cardinalatus honore fungebamur, comitis ad Romanum Pontificem eligendum ter interfuimus, satis perspeximus, ac plures ex venerabilibus fratribus nostris S.R.E. cardinalibus eximia pietate ac circumspeditione praediti nobis etiam innuere atque significare non omiserunt:

Causae edoc-
tae huius con-
stitutionis.

§ 3. Hinc est quod nos pro apostolici muneris nobis divinitus commissi, ratione habitâ prius super praemissis cum memoratis nonnullisque aliis ipsius S. R. E. cardinalibus maturâ deliberatione, de illorum consilio, ac etiam motu proprio et ex certâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuo valiturâ constitutione, ea, quae sequuntur, statuenda, decernenda et ordinanda duximus.

Praedecessorum Pontificum constitutiones confirmantur.

§ 4. Primum igitur enarratos praedecessorum nostrorum constitutiones, ac omnia et singula in eis contenta et disposita, quae praesentibus tamen litteris non adversantur, harum serie confirmamus, approbamus et innovamus, ac inconcusse et inviolabiliter observari praecipimus et mandamus.

Adhortatio ad S. R. E. cardinales, ut solum Deum et Ecclesiae auae utilitatem in eligendo Pontifice respiciant.

§ 5. Ceterum, tametsi opus non esse in Domino confidimus, urgente nos tamen pastoralis officii debito, ac praecipuo, quo tenemur, boni publici desiderio, cardinales nunc et pro tempore existentes per viscera misericordiae eiusdem domini nostri Iesu Christi et per effusionem sui pretiosi sanguinis enixe rogamus, hortamur, obsecramus et monemus, ut tunc potissime, dum scilicet de creando Romano Pontifice agitur, seriò perpendant rei, quam gerunt, gravitatem, ministerii, quod per eos tractatur, magnitudinem, ac personae, quam in Ecclesia Dei sustinent, dignitatem; sedulóque recogitent, se in renuntiando supremo ipsius Ecclesiae rectore divinae mentis interpretes constitutos, nudaque omnia et aperta esse in oculis eius, cui sollemnis et arctissimi iurisiurandi religione fidem suam promissuri et obligaturi sunt; neque aliud esse forsitan posse in omni eorum vita factum, de quo tam arduum atque difficile eis futurum sit rationem reddere aeterno iustoque iudici, sempiterna vel praemia vel supplicia decreturo. Itaque etiam sub divini interminatione iudicii eisdem cardinalibus praecipimus itidem et mandamus, ut in suffragiis ferendis, ac aliis omnibus et singulis electionem quomodolibet concernentibus, solum Deum praee oculis habentes, et non sua, sed quae Christi sunt, quae-rentes, religiose, sincere et libere, humanis quibusque artibus, factionibus, partium studiis, omnique demum car-

nis affectu, ac privatis commodis et desideriiis remotis, atque principum saecularium intercessionibus, ceterisque mundanis respectibus, ac etiam grati animi et cuiusvis alterius necessitudinis titulo minime attentis et postpositis, se gerant ad eligendum eum, quem universali Ecclesiae fructuose utiliterque gubernandae idoneum secundum Deum iudicaverint; ac memores supradictarum constitutionum poenarumque in eis contentarum, ne quidquam facere, admittere aut attendere, quod ab hoc proposito alienum sit, vel per quod electio retardetur, aut libertati suffragandi quoquomodo officiat, per se vel alium, directe aut indirecte, quovis colore praetextu vel ingenio audeant seu praesumant.

§ 6. Porro ab eisdem praedecessoribus provide constitutum est, ut, Apostolicae Sedis vacatione durante, collegium cardinalium in iis, quae ad Pontificem maximum, dum viveret, pertinebant, nullam omnino potestatem aut iurisdictionem habeat, neque gratiam neque iustitiam faciendi aut facta per Pontificem defunctum executioni demandandi, sed omnia futuro Pontifici reserventur: neque de ditione temporali S. R. E. vel de pecuniis Camerae aut Datariae Apostolicae etiam pro solutione debitorum ante obitum Pontificis quomodolibet contractorum, aut alias ex quavis causa (certis quibusdam casibus expressis dumtaxat exceptis) quidquam disponere, nec ad proprium commodum aliquid percipere, nec aes alienum contrahere possit. Nos, praemissa approbantes, sub poenis per dictas constitutiones indictis, insuper statuimus et declaramus quod idem collegium cardinalium mandata de solvendis pecuniis huiusmodi (praeterquam in praedictis casibus exceptis ac aliis infra ex-

Cardinalium auctoritas Sede vacante.

primendis) favore cuiusvis personae, tam in conclavi quam extra illud existentis, etiam titulo remunerationis, praemii, laboris, ac etiam supplementi mercedis, expedire et relaxare (ita ut tam cardinales, qui contra praemissa aliquid attentaverint, quam camerarius, thesaurarius, depositarius et alii officiales, qui eis in talibus obtemperaverint, de suo proprio Camerae Apostolicae plenarie satisfacere, et pecunias erogatas restituere, et quaevis damna resarcire a futuro Pontifice cogantur), nec etiam eiusmodi titulo licentiam extrahendi frumenta e Statu Ecclesiastico concedere (nisi ubi extractio ex causa vere onerosa competat, et tunc, dummodo quantitatem debitam non excedat, ac tempus, quo extractio permitti solet, advenit), neque cuiquam immunitatem seu exemptionem ab officio vel servitio ei incumbente, vulgo iubilationem nuncupatam, tribuere, nec ullos reos et delinquentes absolvere, vel per liberi commeatus tabulas, quas saluumconductum appellant, etiam ad tempus assecurare, nisi qui leviora delicta Sede ipsa vacante commiserint, minusque exilium aliamve quaecumque poenam etiam pecuniariam illis remittere, condonare vel moderari valeat. Si quid vero contra praesentem prohibitionem factum sit, quilibet, ac etiam officialis qui id exequi coactus fuerit, rem denunciare teneatur futuro Pontifici, ut possit ad gestorum revocationem procedere, et in transgressores ad praescriptum huius nostrae ac praedecessorum constitutionum animadvertere. Teneatur quoque thesaurarius generalis, sub poena privationis sui officii, exhibere novo Pontifici, intra mensem ab eius electione numerandum, computa seu rationes accuratas et distinctas omnium expensarum Sede vacante facta-

rum, cum specifica expressione singularum summarum, causarum ac personarum quibus pecuniae persolutae fuerint, ad hoc ut ipse Pontifex aliquot cardinales sibi benevisos, qui tamen non sint tribus numero pauciores, deputet ad examinandum ea computa sive rationes, ac dispiciendum sibi que referendum, an aliquid inutiliter sive plus aequo impensum, aut alias praesenti vel praedecessorum constitutionibus aut chirographis, infra etiam nominandis, aliqua ex parte hac in re contraventum fuerit.

§ 7. Cumque tempore Sedis vacantis duplex habeatur cardinalium congregatio, altera nempe generalis, sive totius collegii, et altera particularis constans tribus Cardinalibus antiquioribus, uno scilicet ex quoque ordine, cum camerario, quorum officium tertia die post conclavis ingressum omnino expirat, in eorumque locum tres alii sequentes in ordine quolibet tertio die una cum eodem camerario succedunt: volumus ut in dicta congregatione particulari, sive ante sive post coepta comitia, levioris dumtaxat momenti, ac in dies seu passim occurrentia negotia expediantur. Si quid vero gravioris momenti ac indaginis fuerit, id omne ad congregationem generalem seu collegium cardinalium deferatur; ac ulterius, quae in una congregatione particulari decreta, resoluta vel denegata fuerint, in alia revocari, mutari aut concedi nequeant; sed id faciendi ius habeat ipsa tantum congregatio generalis per pluralitatem suffragiorum.

§ 8. Usam autem multo iam ab hinc tempore vigentem proponendi in prima congregatione generali confirmationem gubernatoris almae Urbis, deinceps quoque retineri mandamus. Et quod attinet ad ceteros Sedis Apostolicae, Cu-

De Congregationibus generalibus et particularibus.

De confirmatione officialibus Curiae Romanae, ac totius Urbis.

riae Romanae, ac ditionis ecclesiasticae officiales et ministros, cuiuscumque qualitatibus, gradus, ordinis et conditionis fuerint, illos omnes in secundâ congregatione pariter generali, eodem contextu, ac unico urnae sive bussulae, ut vocant, gyro, iuxta morem antiquum, simul et semel confirmari permittimus; alias pro confirmatis haberi volumus. Si tamen aliquis ex dictis officialibus et ministris adeo graviter in munere suo deliquisse aut defecisse, seu male versatus fuisse credatur, ut plane indignus reputetur, qui in muneris sui exercitio relinquatur, statuimus quod cardinales in ordine priores rem totam, ac probationes quae adversus talem officialem seu ministrum suppetunt, distincte ac ordine exponant in unâ congregatione generali, ad hoc ut singuli cardinales earum subsistentiam atque relevantiam recognoscere possint: ac post tres exinde dies in aliâ congregatione item generali proponi et agitari debeat, num dictus officialis seu minister confirmandus, vel a sui muneris exercitio suspendendus veniat usque ad electionem futuri Pontificis? Illudque obtineat, ac firmum sit, quod resolutum fuerit maiori parte suffragiorum secretorum. Et, si decreta est suspensio, plures ad nuntius, de quo agitur, exercendum in primis habiles et idonei a cardinalibus proponantur, et ex iis, qui prae ceteris aptior visus fuerit, in locum officialis seu ministri suspensi subrogetur per pluralitatem similiter suffragiorum, donec eligatur Pontifex.

De edictis pro
legatis nomine,
ac Stemmata
legatorum im-
primendis.

§ 9. Quoniam vero, exempto ab humanis Pontifice, cardinales legati in provinciis Status Ecclesiastici protinus ad comitia invitantur, iniuncto eis interim suae legationis administrationem tradere pro-legatis, quibus mandatur ut eam sacri collegii nomine suscipiant, popu-

lorum securitati provideant, ac sedulo curent ne tumultus excitentur: ad quamcumque dissensionis et controversiae, quae inter cardinales legatos eorumque pro-legatos facile enasci possent, occasionem submovendam, decernimus ut edicta, quae in provinciis praefatis, Sede Apostolicâ vacante et cardinalibus legatis absentibus, evulgari contigerit, ab ipsis pro-legatis cum propria subscriptione, apposito tamen eisdem edictis nomine, et, quae typis imprimuntur, etiam stemmate gentilitio cardinalium legatorum absentium, libere publicentur. Cardinales autem legati, quamdiu a legatione abfuerint ac Sedis vacatio duraverit, nulli subalterno in legatione ministro seu officiali, aut cuivis alteri, quicquam, insciis pro-legatis, imperent, minusque executioni demandari faciant.

§ 10. Praeterea tres imposterum cardinales ex eis, qui comitiis aliis interfuerint, a Collegio eligendos, praefici clausurae, ac curam conclavis habere et gerere, statuimus, qui disposita a praedecessoribus circa clausuram ac curam huiusmodi omni sedulitate et diligentia exequantur: cellas cardinalium bis qualibet hebdomadâ, aliaque ipsius conclavis loca, crebrò visitent, illius munditiae praesint, ac solerter perquirant ne in eiusdem conclavis muris, fenestris, laquearibus vel pavementis vetita foramina fiant, vel fenestrae aperiantur aut amplientur, unde cum exteris colloquendi sive communicandi copia et facultas detur: ac, si quae foramina facta, aut fenestras sic apertas et ampliatas deprehenderint, statim occludi et obturari, in pristinumque statum restitui curent: prohibeant quoque arma seu stemmata gentilitia cuiusvis cardinalis, quocumque officio fungentis, aliò quam propriae suae cellae imponi, ap-

Tres cardinales eligendi, qui praesint clausurae etc. conclavis.

pendi et depingi: et, si illa repperint in quacunque aliâ parte conclavis consistentia, statim amoveri ac deleri faciant: cellas porro cardinalium absentium, sive mobilibus instructas et ornatas, sive non, cardinales in conclavi existentes nusquam occupent, sed ad dictos tres cardinales clausurae et curae conclavis praepositos pertineat earumdem cellarum usum et commodum cardinalibus, qui cellas suas vicinas habent, congruâ inter eos servatâ proportionem destinare, donec praedicti cardinales absentes advenerint: ipsorum autem trium cardinalium munus istiusmodi toto tempore comitorum durare volumus, eisque quamcumque necessariam amplamque in praemissis et circa ea potestatem harum serie statuimus.

Scrutinia receptari, aut recipi prohibetur.

§ 11. Scrutinia etiam, quae pro electione Pontificis bis in die a cardinalibus fiunt, sive manuscripta sive impressa fuerint, e conclavi ad eos, qui foris sunt, mitti ac renunciari, et ab eis recipi, proferri aut evulgari, omnino prohibemus sub poenis adversus mittentes e conclavi, ac exinde respective recipientes litteras, scripta, nuncios, notas, aut signa, etiamsi cardinalatus honore praefulgeant, a dictis praedecessoribus expresse sancitis, eo ipso per transgressores incurrendis.

Frugalitas et temperantia in victu servanda.

§ 12. Atque menti praedecessorum pariter insistentes, eisdem cardinalibus praecipimus, ut frugalitatem et temperantiam in victu observent, procul ab omni luxu et pompâ, atque etiam, in deferendis ad conclave cibariis, lautioris cultus ostentatione.

Praefigunt numerum aut magistrorum caeremoniarum.

§ 13. Ne magistrorum caeremoniarum, qui in comitiis adhibentur, nimium excrescat numerus, in futurum non plures quam sex ad summum, duo scilicet participantes, et totidem non partici-

pantes nuncupati, ac reliqui duo antiquiores ex supranumerariis, in conclave admittantur.

De numero servientium conclavi.

§ 14. In eorumdem quoque praedecessorum constitutionibus inter alia habetur, quod sacrista cum uno clerico coadiutore in officio sacristae, ac unus Collegii secretarius tantum conclave ingrediantur, adsintque unus faber lignarius, et unus caementarius: item octo aut decem servientes publicae utilitati et commoditati omnium, veluti pro lignis portandis, pro verrendo conclavi, et similibus necessariis ministrandis, qui a collegio cardinalium, non tamen ex familiâ alicuius cardinalis, per fabas secretas eligantur, ita tamen ut is obtineat qui plura vota tulerit, et illis salaria de publico persolvantur. Nos eisdem sacristae, ultra clericum huiusmodi ac subsacristam, alterum qui eidem sacristiae et missis celebrandis deserviat seu assistat; magistris caeremoniarum, qui in conclave ut supra admittentur, unum famulum, non quidem pro eorum singulis, sed pro omnibus sic admittendis; secretario autem Collegii duos adiutores, qui eum assiduo, quo tunc maxime oneratur, labore levare possint, ac unum quoque famulum, qui tamen per cardinales deputatos approbari debeant, in conclave ducere et habere permittimus. Cumque octo decemve publice servientes praedictos necessariis in conclavi ministrandis haud satis esse compertum sit, indeque factum ut eorum numerus in praeteritis comitiis auctus fuerit; imposterum trigintaquinque (dictis tamen duobus famulis pro magistris caeremoniarum ac secretario collegii in eo numero comprehensis) et non plures servientes eiusmodi a collegio cardinalium eligantur; qui, sicuti de illis octo aut decem a praedecessoribus dispositum est, non

sint ex familiâ alicuius cardinalis; minime attentâ aut suffragante quacumque contrariâ consuetudine aut declaratione, etiam pluries ab eodem collegio cardinalium editâ. Quo autem ad fabros lignarium et caementarium, nullus recipiatur qui revera artes illas non calleat, publiceque profiteatur ac exerceat; nec collegium ullam potestatem habeat dispensandi circa dictas qualitates, aliaque praemissa.

De electione
vice-camerarii
et pro-poeni-
tentiarii maio-
ris.

§ 15. Per obitum Pontificis, nec camerarii, nec poenitentiarii maioris officia cessare a dictis praedecessoribus cautum quoque reperitur. Verum, quia contingere potest alterius, sicut in novissimis accidit comitiis, ac etiam utriusque officii huiusmodi vacatio ante novi Pontificis creationem; formam propterea tunc observandam stabilire volentes, decernimus, ut, si et quando id evenierit, congregatio generalis triduo post secutam vacationem alterutrius ex praefatis officiis habeatur, ac vota seu suffragia cardinalium, post absolutum scrutinium simul congregatorum, pro deputatione illius, qui camerarii vel poenitentiarii maioris vices suppleat usque ad electionem novi Pontificis, exquirantur denturque per schedulas secretas et impressas, a magistris caeremoniarum etiam ab infirmis cardinalibus colligendas, ac coram tribus cardinalibus eo tempore in ordine prioribus, praesentibus eisdem caeremoniarum magistris atque collegii secretario, aperiendas; isque deputatus habeatur, in quem maior pars votorum seu suffragiorum praefatorum convenerit; ac sic deputato facultates omnes, quas ipse camerarius vel poenitentiarius maior exercere poterat, quamdiu Sedes vacaverit, attribuimus.

Poenitentiarii
praedicti facul-
tas ampliatur.

§ 16. Ad haec, cum iuxta statuta dictorum praedecessorum idem poeniten-

tiarius maior et eius officiales ea tantum, tempore Sedis vacantis, facere et expedire valeant ad forum conscientiae dumtaxat pertinentia, quae poterant vivente Pontifice exercere, et in reliquis munus eorum conquiescat, itaut a quibuscunque matrimonialibus et aliis dispensationibus ac absolutionibus et declarationibus, necnon quibusvis aliis expeditionibus forum fori mixtim vel separatim quomodolibet respicientibus, omnino abstinere debeant; aliquae vero sint censurae ecclesiasticae, a quibus iis innodati, praeterquam in mortis articulo constituti, nonnisi ab ipso Romano Pontifice pro tempore existente absolvi queunt, ademptâ nominatim poenitentiario maiori id faciendi potestate; atque multoties accidat, ut talibus censuris irretiti; vere poenitentes et errata sua sincero animo detestantes, absolutionis beneficium Sede vacante enixius implorent: quo disciplinae ecclesiasticae conservationi simulque animarum fidelium, quos Dei misericordia ad poenitentiam vocaverit, saluti consultum sit, eidem poenitentiario maiori, vel ei, qui in illius locum suffectus fuerit, ut praefertur, facultatem tribuimus, ab his etiam censuris Sede vacante fideles praedictos, re tamen prius in signaturâ ipsius officii Poenitentiariae Apostolicae examinata, servatisque aliis servandis, absolvendi, ad tempus scilicet et cum reincidentiâ in dictas censuras; itaut, qui fuerint absoluti, ad novum Pontificem, intra terminum pro distantia locorum definiendum, recurrere et ab eo plenariae absolutionis beneficium petere et obtinere teneantur; nec poenitentiario maiori, seu in illius locum suffecto, praefixum terminum post Pontificis electionem ampliâre vel propagare liceat.

§ 17. Et, si vicarium Pontificis in alia Urbe eiusque districtu in spiritualibus

Vice-gerentis
vicarii Urbis

hoc decedente
facultates.

generalem, Sede vacante, e vivis quoque decedere contigerit, ne animae christifidelium Urbis ac districtus praefatorum aliquod inde accipiant in ipsis spiritualibus detrimentum, tunc existenti vicesgerenti dicti vicarii, quamdiu Sedes vacaverit, omnes et singulas facultates, auctoritatem et potestatem, quae eidem vicario pro exercitio officii vicariatus quomodolibet competeant, quasque Pontifex ipse, occurrente vacatione vicariatus, Sede plenâ, vicesgerenti praedicto quandoque per aliquod tempus, donec scilicet successorem vicarium deputaverit, attribuire solet, tenore praesentium concedimus ac impartimur.

De providen-
do in gravibus
ecclesiarum ne-
cessitatibus.

§ 18. Inferiorum quoque ecclesiarum, praesertim Sedi Apostolicae immediate subiectarum, necessitatibus, quae Sede vacante occurrunt, aliquâ ratione subvenire cupientes, cum non raro per catholicos praecipue antistites et locorum Ordinarios, aliosve christifideles, instantibus aut ingruentibus illo tempore dictis inferioribus ecclesiis vel aliâs rei ecclesiasticae incommodis, opportunum promptumque a collegio cardinalium requiratur remedium, quod Pontifex, si adesset, ferre minime praetermitteret; volumus, ut, si res talis sit quae in aliud tempus differri valeat, futuro Pontifici omnino reservetur; sin autem nullam admittat moram, tunc eidem collegio concedimus, ut committere possit negotium praefecto et aliquot aliis cardinalibus eius Congregationis, ad quam Pontifex illud examinandum verisimiliter remisisset; qui, negotio accurate discusso, ea desuper decernant, per modum tamen provisionis, donec nimirum eligatur Pontifex, quae iuxta datam sibi a Domino prudentiam iuribus et rationibus ecclesiasticis custodiendis ac tuendis apta et consentanea censuerint.

Auditori si-

§ 19. Et quia, Sede vacante, eius,

qui munus auditoris defuncti Pontificis obibat, plane expirat iurisdictio, indeque plurium causarum forensium audientia ac iustitiae cursus, non sine ingenti identidem litigantium iacturâ, impediuntur: pro tempore existenti auditori signaturae iustitiae, cuius, dum cardinalatus dignitate fulgebamus, praefecturam gessimus, earundem tenore praesentium committimus et mandamus, dantes ei ad hoc facultates necessarias et opportunas, ut citationes et recursus, qui coram auditore Pontificis defuncti tunc pendere reperientur, prout iuris fuerit, expediat.

§ 20. Camerae Apostolicae dispendiis, quantum fieri potest, obviare praeterea cupientes, chirographum felicitis recordationis Alexandri Papae VIII praedecessoris etiam nostri, super moderatione expensarum Sede vacante ac ratione conclavis faciendarum, die xxix novembris mdcxc editum, etiamsi antehac executioni usquequaque demandatum non fuerit, in omnibus et per omnia quae praesentibus itidem ac chirographo per nos etiam ut infra, edendo non adversantur, servari praecipimus.

§ 21. Insuper iustis et rationabilibus causis nobis notis animumque nostrum moventibus adducti, officium gubernatoris conclavis, ac utriusque burgi seu civitatis Leoninae, cum eiusdem officii titulo, denominatione, essentia ac iuribus, privilegiis, facultatibus, iurisdictione, stipendiis honoribusque et oneribus universis ei annexis, ipsarum tenore praesentium, perpetui supprimimus, tollimus, extinguimus et abolemus, ac suppressum, sublatum, extinctum et abolitum esse et perpetuo fore, declaramus. Gubernium vero dicti burgi seu civitatis Leoninae tempore Sedis vacantis per almae Urbis gubernatorem in

gentiarum iustitiae facultas datur eas prosequendi causas, quae pendebant coram auditore Papae.

Confirmatur
chirographum
Alexandri VIII
super expensis
conclavis.

Officium gubernatoris conclavis ac civitatis Leoninae supprimuntur.

futurum administrari et exerceri sancimus eisdem prorsus modo et formâ, quibus per eum vivente Pontifice administratur et exercetur. Gubernium autem conclavis, unâ cum cohorte militum, sumptibus Camerae Apostolicae alendâ, quam ipsius conclavis gubernator habere consueverat, ceterisque iuribus, privilegiis, facultatibus, iurisdictione, (non tamen in utroque burgo seu civitate Leoninâ huiusmodi) honoribus et oneribus, qui et quae dicto gubernatori conclavis quomodocumque competeant ac incumbant respective, aut competere et incumbere poterant, praefecto palatii apostolici pro tempore existenti Sede vacante similiter in perpetuum demandamus et committimus, idque praeter et ultra facultates ac iurisdictionem in eodem palatio, seu aliter, illi concessas per quasdam pia memoriae Benedicti Papae XIII praedecessoris etiam nostri in formâ Brevis litteras, quas Sede vacante durare ac vigere statuimus, et, quatenus opus sit, ad id tempus extendimus et ampliamus; mandantes propterea per Cameram Apostolicam dicto praefecto palatii apostolici in singulos menses, quibus Sedes vacaverit, subministrari mille scuta moneetae romanae, unde cibos ac frugalem mensam praelatis conclavi assistentibus parare ac praebere valeat; ad quem effectum linteis ac suppellectilibus etiam argenteis palatii praedicti ad usum hospitum, seu exterorum, vulgariter *della foresteria*, destinatis, necnon operâ et ministerio officialium palatii praefati, quorum munera per obitum Pontificis minime cessant, uti possit. Ad eundem quoque praefectum palatii spectare volumus curam asservandi ac custodiendi pontificios annulos, illamque suppellectilem argenteam, quae pro futuro Pontifice concinnari et aptari debent.

§ 22. Officium item custodis fontium, qui in conclave demandatur, utpote supervacaneum, perpetuo supprimimus, extinguimus et abolemus, memorati Gregorii XV aliorumque praedecessorum contrariis dispositionibus amplissime derogantes.

Extinguatur quoque officium custodis fontium.

§ 23. Cumque recolendae memoriae Innocentius Papa XII praedecessor noster, dum venalitatem officiorum causarum curiae Camerae Apostolicae auditoris ac eiusdem Camerae thesaurarii generalium, atque duodecim praesidentium clericorum et unius praesidis sustulit, omnia et singula emolumenta, tam ordinaria quam extraordinaria, iura, bona, obventiones, iocalia, regalia et alios quoslibet proventus certos et incertos, quae Sede plenâ vel vacante in compensationem pretii persoluti eisdem officialibus debebantur et solvebantur, penitus cessare decreverit; ac tam illa quam subinde universa, quae cardinalis camerarius similiter Sede plenâ aut vacante percipere consueverat, exceptis dumtaxat provenientibus ex sigillo officii camerariatus, quae scilicet ipsi camerario reservata, ac quibusdam aliis quae publicae aromatariae seu medicamentorum officinae pro pauperibus in Urbe institutae assignata fuerunt, ipsi Camerae Apostolicae generaliter ac perpetuo reuniverit, applicaverit et incorporaverit, prout constat ex binis eiusdem Innocentii praedecessoris desuper sub plumbo anno Incarnationis dominicae MDCXCII, x kalendas novembris, et anno MDCXCVIII, IV idus augusti expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pariter pro plene et sufficienter expressis et insertis haberi volumus: proinde nos, perpetuam reunionem applicationem et incorporationem eiusmodi, dictasque Innocentii praedecessoris litteras similiter confirmantes, ac, quatenus

Confirmantur litterae Innocentii XII de non solvendis camerario, thesaurario, clericis Camerae etc., illis emolumentis.

opus ut, innovantes, necnon quancumque consuetudinem, usum, interpretationem, gratiam, declarationem aut concessionem in contrarium quomodolibet subsecutam, emolumenta praefata tempore Sedis vacantis respicientem, revocantes et abrogantes, prohibemus, ne de cetero praedicti auditor, thesaurarius, praesidentes, clerici et praeses, ac cardinalis camerarius, nunc et pro tempore itidem existentes, quicquam ex emolumentis aliisque praemissis quibuscumque, sic reunitis, applicatis et incorporatis, Sede vacante, attingant, exigant aut percipiant; translato vicissim in eandem Cameram onere eorum sumptuum, quo dictus cardinalis camerarius ratione emolumentorum praefatorum, dum ab eo percipiebantur, tempore Sedis vacantis sustinebat.

Chirographum
monstrandum
hinc idem ad
scribitur.

§ 24. Chirographum insuper pro reformandis potissimum quibusdam minus necessariis aut superfluis, aliisque ordinandis expensis, quae Sede vacante non minus per dictam Cameram Apostolicam, quam per Cameram Capitolinam, seu eius nomine, fieri noscuntur, nonnullisque aliis rebus eo tempore salubriter dirigendis, propediem edere decrevimus, quod eandem vim, robur et efficaciam ac praesentes habere volumus.

De elemosynis
in pauperes
erogandis.

§ 25. Neque tamen, dum animum ad levamen aerarii pontificii adiecimus, Christi pauperum ac egenorum obliviscimur, probe scientes, eo maxime tempore, cum de creando Pontifice agitur, divinam opem per assiduas preces, aliaque christianae pietatis et charitatis opera impensius expetendam, ac promereri sagitandum esse; ideoque, sicuti magnopere commendamus, ita quoque retineri volumus laudabilem morem in tribus postremis comitiis observatum, ut nimirum defuncti Pontificis eleemosynarius

1 Chirograph. habes post hanc Const. (n. r.).

id munus exercere pergat cum debita collegio cardinalium subiectione et ab eo dependentia, donec ac quousque novus Pontifex eligatur, utque eadem pecuniae quantitas in subventionem dictorum pauperum et egenorum Sede vacante per ipsum eleemosynarium dispensetur ac erogetur, quae vivente Pontifice distribui solet; ad quem effectum consueta mandata a tribus cardinalibus in ordine prioribus seu deputatis expediantur.

De stricta
litterarum harum
observantia.

§ 26. Postremo districte praecipiendo mandamus omnibus et singulis cardinalibus praesentibus ac quocumque futuris, ne, contra hanc nostram constitutionem et in ea praescripta atque contenta, quicquam disponere, ordinare, statuere, facere, tractare, moliri vel attentare, eave in aliquo corrigere, alterare seu mutare praesumant quovis praetextu, causa vel exquisito colore.

§ 27. Utque huiusmodi nostra constitutio inviolabiliter servetur, tres cardinales, qui supramemoratam congregationem particularem pro tempore constituunt, ac ordinum capita communiter appellantur, et cum iis cardinalis camerarius eandem constitutionem in omnibus et per omnia, prout etiam disposita a dictis praedecessoribus, huic nostrae constitutioni non repugnantia, exacte observari procurent et faciant; super quo per eos ipsumque camerarium rationem futuro Pontifici reddi debere statuimus et mandamus.

Clansolas.

§ 28. Decernentes pariter, ipsas praesentes litteras, et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod eiusdem S. R. E. cardinales, eorumque collegium, et alii quilibet in praemissis ius vel interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati sive auditi fuerint, vel ex alia quacumque causa,

colore, praelexu et capite, etiam in corpore iuris clausa, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel interesse habentium, aliove quolibet etiam formali et substantiali defectu notari, impugnari, infringi, retractari aut in controversiam vocari, vel adversus illa aperiendi oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, seu impetrato, vel etiam motu, scientia et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato, quempiam in iudicio vel extra illud uti, seu se iuvare posse; sed easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac iis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter quoque observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ipsosque cardinales, ac eorum collegium, et quosvis alios quacumque praeeminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium
derogatio.

§ 29. Non obstantibus, praemissis, ac, quatenus opus sit, nostris et Cancellariae Apostolicae regulis de iure quaesito non tollendo, quodque cardinales in constitutionibus et regulis pro tempore edendis non comprehendantur nisi illae eorundem cardinalium favorem concernant vel de ipsorum seu maioris partis eorum consilio emanaverint, ipsius-

que Pii IV praedecessoris de gratiis, dictae Camerae Apostolicae interesse quomodolibet concernentibus, in eadem Camera intra certum tempus praesentandis et registrandis, itant praesentes litteras ibidem praesentari aut registrari nunquam necesse sit, aliisque apostolicis, ac in universalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon decretis consistorialibus, dictique collegii, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel qualibet firmitate alia roboratis, statutis, stylis, usibus et consuetudinibus etiam immemorabilibus, privilegiis, indultis et litteris apostolicis, eisdem collegio et cardinalibus, ac cuilibet eorum, aliisque, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis ac insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, ac etiam consistorialiter, et aliis quomodolibet, et ex quavis causa etiam hic forsitan necessario exprimenda, in contrarium praemissorum concessis, emanatis, editis, ac pluries et quantiscumque vicibus confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialibus¹ specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio, seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat,

¹ Potius lege *specialis* (A. T.).

specialiter et expresse ac plenissime et amplissime derogamus ac derogatum esse volumus et mandamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Præsentia
litterarum quin-
terno Cancellariae
adscriben-
das, etc.

§ 30. Volumus quoque et apostolicâ auctoritate decernimus, has nostras litteras in libellum redigi, aliisque prædecessorum nostrorum constitutionibus, quæ in primâ congregatione generali post decessum Pontificis, et deinde in conclavi leguntur, adiungi, ac unâ cum eis legi, necnon iuramentum a cardinalibus de eisdem nostris litteris observandis emitti, prout quoque illas simul cum dictis constitutionibus quinterno Cancellariae Apostolicæ adscribi, atque ad valvas ecclesiæ Lateranensis, basilicæ Principis Apostolorum, dictæque Cancellariae et in acie Campifloræ de Urbe publicari; volentes etiam quod ipsarum præsentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personæ in ecclesiasticâ dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quæ præsentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitæ vel ostensæ.

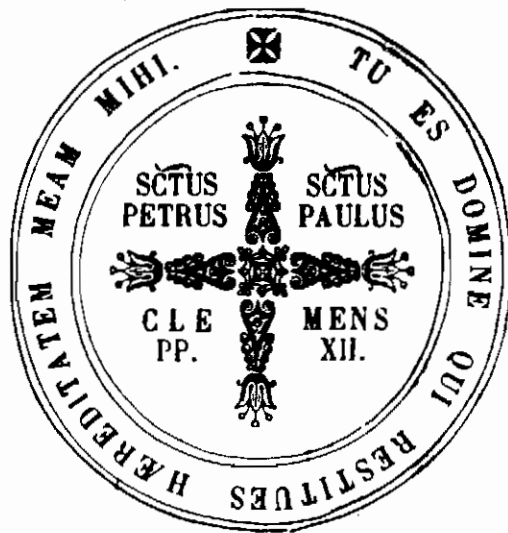
Sanctio po-
nalis.

§ 31. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrorum confirmationis, approbationis, admonitionis, hortationis, mandatorum, præceptorum, decretorum, statutorum, ordinationum, suppressionis, extinctionis, abolitionis, prohibitionis, voluntatis et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romæ, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicæ mcccxxxii, iv nonas octobris, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 5 (4) octobris 1732, pontif. anno iii.

✠ EGO CLEMENS
CATHOLICÆ ECCLESIAE EPISCOPUS.

†
†
† Ego Petrus episcopus Tusculanus cardinalis Ottobonus, S. R. E. vice-cancellarius, promitto, voveo et iuro.

†
†
† Ego Ludovicus episcopus Albanensis cardinalis Picus, promitto, etc.

† Ego I. R. tituli S. Laurentii in Lucinâ presbyter cardinalis Imperialis, etc.

† Ego I. A. cardinalis tituli S. Petri ad Vincula presbyter de Viâ, etc.

† Ego A. F. tituli S. Prædix presbyter S. R. E. cardinalis Zondadari, etc.

† Ego P. M. tituli S. Mariæ Transtiberim S. R. E. presbyter cardinalis Corradinus, etc.

†
†
†
† Ego Curtius tituli S. Eustachii S. R. E. presbyter cardinalis Origus, etc.

†
†
†
† Ego Nicolaus tituli Ss. Nerei et Achillei S. R. E. presbyter cardinalis Spinola, etc.

†
† Ego Iulius tituli S. Chrysogoni S. R. E. cardinalis Alberonus, promitto, voveo, etc.

†
† Ego Georgius tituli S. Agnetis S. R. E. presbyter cardinalis Spinola, etc.

† Ego Cornelius tituli S. Caeciliae S. R. E. presbyter cardinalis Bentivolus, etc.

†
† Ego Ludovicus tituli S. Priscæ S. R. E. cardinalis Belluga, etc.

†
†
†

† Ego Alvarus tituli S. Bartholomæi in Insula S. R. E. presbyter cardinalis Cienfuegos, etc.

† Ego Ioannes Baptista tituli S. Matthæi in Merulana, S. R. E. presbyter cardinalis de Alteriis, etc.

† Ego Vincentius tituli S. Onuphrii S. R. E. presbyter cardinalis Petra, maior poenitentiarius, etc.

†
† Ego Angelus Maria tituli S. Marci S. R. E. presbyter cardinalis Quirinus, etc.

† Ego Nicolaus Maria tituli Ss. Ioannis et Pauli S. R. E. presbyter cardinalis Lercari, etc.

†
† Ego F. A. tituli S. Sixti presbyter cardinalis Finus, etc.

†
†
†

† Ego frater Vincentius Ludovicus tituli S. Pancratii S. R. E. presbyter cardinalis Gotti, Ordinis Praedicatorum, etc.

† Ego D. L. tituli S. Calixti S. R. E. presbyter cardinalis Porzia, etc.

† Ego Petrus Aloysius tituli S. Laurentii in Pane et Perna S. R. E. cardinalis Caraffa, etc.

†
†

† Ego Franciscus tituli S. Silvestri in Capite S. R. E. presbyter cardinalis Burghesius, etc.

†
† Ego A. tituli S. Mariæ de Araceli S. R. E. cardinalis Salviati, etc.

†
†

† Ego V. tituli S. Petri in Monte Aureo S. R. E. cardinalis Bichius, etc.

†
† Ego Ioseph tituli S. Thomæ in Parione presbyter cardinalis Firrao, etc.

† Ego Antonius Xaverius tituli S. Stephani in Monte Caelio S. R. E. presbyter cardinalis Gentili, etc.

† Ego frater I. A. tituli S. Martini ad Montes S. R. E. presbyter cardinalis Guadagni, vicarius, etc.

† Ego T. tituli Ss. Quirici et Iulittæ cardinalis de Aquaviva, etc.

† Ego Laurentius tituli S. Mariæ in Viaticula, prior diaconorum, cardinalis de Alteriis, etc.

† Ego C. S. Agathæ diaconus cardinalis Columna, etc.

† Ego F. Ss. Viti et Modesti S. R. E. diaconus cardinalis de Abbatibus Oliveriis, etc.

†
† Ego Alexander S. Mariæ in Cosmedin S. R. E. diaconus cardinalis Albanus, etc.

† Ego Alexander S. Mariæ de Scala S. R. E. diaconus cardinalis Falconerius, etc.

† Ego Nicolaus S. Mariæ ad Martyres S. R. E. diaconus cardinalis Iudice, etc.

† Ego Antonius S. Nicolai in Carcere S. R. E. diaconus cardinalis Bancherius, etc.

† Ego Nerius S. Adriani S. R. E. diaconus cardinalis Corsinus, etc.

† Ego B. Ss. Cosmæ et Damiani S. R. E. diaconus cardinalis Ruspellus, etc.

† Ego Agapitus S. Georgii in Velabro diaconus S. R. E. cardinalis Mosca, etc.

A. card. pro-datarius.

F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curia:

I. archiep. Ancyranus.

Loco † plumbi.

D. STIVANUS.

Reg. in Secret. Brevium.

LXXVI bis.

*Chirographum Pontificis pro bonâ directione conclavis iuxta Constitutionem præcedentem*¹.

**Reverendissimi cardinali capi d'Ordini
e Camerlengo di Santa Chiesa.**

Avendo noi con speciale nostra Bolla, spedita sotto il dì 4 di ottobre prossimo passato, provisto al buon regolamento del Conclave, e ad altre cose concernenti la Sede vacante, ed in essa riservatoci di stabilire sopra ciò con susseguente nostro Chirografo altre provisioni, le quali, quantunque non abbiamo stimato opportuno inserire ed esprimere nella medesima Bolla, vogliamo nondimeno che abbiano la stessa forza e vigore, come se in essa di parola in parola fossero inserite e registrate: quindi è che col presente nostro Chirografo, nel quale abbiamo per espresso e di parola in parola registrato l'intero tenore delle Bolle, costituzioni ed altre disposizioni concernenti specialmente il regolamento del conclave e della Sede vacante, li privilegi, facoltà ed indulti concessi da' nostri predecessori a qualunque persona quantosivoglia graduata e privilegiata, benchè decorata della dignità cardinalizia, ed ogni altra cosa quantosivoglia necessaria di esprimersi, di nostro moto proprio, certa scienza, e pienezza della nostra suprema ed assoluta potestà stabiliamo, prefiggiamo ed ordiniamo le seguenti provisioni e dichiarazioni, cioè:

1. Avendo noi in detta nostra precedente Bolla espressamente proibito al sacro Collegio de' reverendissimi cardi-

nali ed alla Congregazione de' capi d'Ordini ogni e qualunque spedizione di mandati straordinari a favore di qualsivoglia persona a titolo di remunerazione, premio, fatica, supplemento di mercedi e ricognizioni; perciò, a fine quelli, i quali attualmente servono necessariamente in Conclave, e che solevano avere simili premi o sussidi straordinari da noi aboliti, abbiano un congruo assegnamento, confermando primieramente le provisioni di scudi cento il mese assegnati ai due medici, e di altri scudi cento il mese al chirurgo, ed altre provisioni o assegnamenti fissamente somministrati finora a diversi altri ministri o persone, vogliamo inoltre, che:

Al segretario del sacro Collegio si paghino parimente scudi cento il mese, col peso di dover somministrare il vitto alli due aiutanti che gli abbiamo permesso con detta nostra Bolla di condurre in conclave, ai quali vogliamo inoltre che si paghino scudi dieci il mese per ciascheduno, in ricompensa delle non ordinarie fatiche alle quali succombono;

Ai maestri di cerimonie non partecipanti, che entreranno in conclave, assegniamo e vogliamo che si paghino scudi venticinque il mese per ciascuno; ed alli maestri di cerimonie soprannumerari, quando a tenore di detta nostra Bolla ne vengano ammessi due o uno di loro in conclave, altri scudi venti il mese similmente per ciascuno: proibendo di nuovo espressamente, che, nè a titolo del peso di suonare il campanello, nè per qualunque altro motivo, possa spedirsi a loro favore alcun altro mandato: dichiarando però, che, quando si trovino, come presentemente sono, tre maestri di cerimonie non partecipanti, s'intende che il terzo de' medesimi

¹ Chirographum istud, postea datum die 24 decembris, distinguimus quidem a Constit. præcedenti, at eidem Const. illud subicimus immedie sub eodem numero ratione materie (N. T.).

debba preferirsi per esser introdotto in Conclave a qualunque degli altri maestri di cerimonie soprannumerari, de' quali in tal caso non si possa introdurre al più che un solo, acciò non eccedano mai il prefisso numero di sei;

Al confessore del Conclave assegniamo e vogliamo che si paghino scudi trenta il mese, et altri simili scudi trenta il mese al sotto-sagrista;

Alla persona che s'introdurrà col sagrista per servire le messe, assegniamo scudi sei il mese.

Occorrendo il caso che il primo maestro di cerimonie sia decorato del carattere vescovile, come accade presentemente, vogliamo che al medesimo sia permesso di condurre in Conclave un sacerdote che gli assista, conforme suole praticarsi con il sagrista, e che a ciascuno di essi loro assistenti si paghino scudi dieci il mese.

Incarichiamo poi ed ordiniamo espressamente al suddetto primo maestro di cerimonie, che usi una particolare attenzione, acciò le ruote dalla parte interiore del conclave siano chiuse ai tempi debiti, e che le chiavi vengano da lui medesimo custodite, nè restino, massime in tempo di notte, in mano altrui. Vogliamo inoltre che sia incombenza dei tre reverendissimi cardinali destinati, a tenore della nostra Costituzione, alla soprintendenza della chiusura e cura del conclave, d'invigilare parimente all'esatta osservanza di questa disposizione, visitando di tempo in tempo le medesime ruote.

II. Vogliamo ed ordiniamo che alli trentacinque scopatori si debbano dare due stramazzi con capezzale, due lenzuoli, e una coperta, quando entrano in conclave, e che in fine del primo mese debbano loro darsi due altri lenzuoli, oltre de' quali, per qualun-

que durazione quanto si voglia lunga della Sede vacante, non possano essi pretendere alcun'altra cosa, nè per il servizio del letto, nè per qualunque altro titolo, per lo che proibiamo espressamente ed individualmente il concedere loro, conforme è stato praticato negli ultimi Conclavi, li camini, ed ogni altra ricognizione di ferri, legni, stigli, cementi, e cose simili, le quali tutte vogliamo che rimangano a beneficio della nostra Camera, e che detti scopatori debbano restare contenti de' salari a loro assegnati, e delle ricognizioni che sogliono ricevere da' reverendissimi cardinali.

III. Vogliamo ed ordiniamo che li reverendissimi cardinali deputati alla struttura del Conclave debbano far chiudere con muri stabili le porte, scale e scalette del nostro palazzo Vaticano, le quali corrispondono nel medesimo Conclave, ed invigilare che non si chiudano inutilmente camini, finestre, porticelle, ed altri luoghi da quelle parti, dalle quali non può aversi alcuna corrispondenza tra li conclavisti e gli estranei.

IV. A fine di togliere l'abuso che venga a bello studio riempito il magazzino delle legna corrispondente in Conclave, quando si stima verisimilmente essere prossima l'elezione del nuovo Papa, vogliamo perciò ed ordiniamo che qualunque volta occorra di riempirlo in tutto il tempo della Sede vacante, debba sempre prendersene la licenza dalla Congregazione de' reverendissimi cardinali capi d'Ordini: dichiarando in oltre che qualunque quantità di legna, la quale rimanga inconsunta in tempo di detta elezione, debba questa intieramente riservarsi a beneficio del nostro palazzo apostolico, ed a tal effetto debbano i prefetti *pro tempore*

di detto palazzo avere il peso e cura di farcene render conto da chi ne ha la custodia, subito terminato il conclave.

v. Vogliamo che le due compagnie delle nostre guardie di fanteria, le quali sogliono aquartierarsi in Borgo nel tempo della Sede vacante, si debbano aquartierare una dalla parte di borgo Pio, e l'altra dalla parte della chiesa di S. Spirito, e che nel corpo di guardia di questa ultima si custodisca di notte la chiave di un rastello, che noi ordiniamo debba farsi in avvenire in tempo di Sede vacante per chiudere l'apertura verso fiume vicino a detta chiesa ed ospedale di S. Spirito, ove corrisponde il passo della barchetta.

vi. Ordiniamo inoltre espressamente a tutti li corpi di guardia e loro ufficiali che debbano lasciar passare liberamente di giorno e di notte gli esecutori del governo e del governatore di questa nostra città, il quale dovrà continuare ad esercitare la sua giurisdizione anche in detto borgo, per avere noi estinta, soppressa ed abolita la carica del governatore del conclave e la giurisdizione che ivi esercitava. Nel caso però che detti esecutori passino di notte, vogliamo che il loro caporale debba mostrare alla guardia quel contrassegno, o indicare quel nome, di cui converranno insieme il governatore di Roma ed il commissario delle armi.

vii. Essendo dalle costituzioni d'Innocenzo XII, confermate e rinnovate in detta nostra Bolla, stati tolti al cardinal camerlengo, all'uditore generale della nostra Camera, tesoriere parimente generale, alli dodici chierici e presidente di detta Camera, tutti e qualsivoglia emolumenti si ordinari come straordinari, anche a titolo di regalie e giocali, dichiariamo che tra questi s'intendano compresi e tolti anche li panni lugubri,

e qualunque altra cosa di qualsisia specie, sotto qualsivoglia titolo e denominazione, che si pagava in tempo di Sede vacante dalla Camera Apostolica, Camera Capitolina e Palazzo Apostolico.

viii. Di più espressamente ordiniamo e vogliamo che a niun altro ministro camerale si somministri nel tempo della Sede vacante veruno di quegli emolumenti, che altre volte in detto tempo distribuivansi loro sotto nome e titolo di regalie, regali e panni lugubri; ed inoltre proibiamo che a chiunque si sia dalla Camera Apostolica e dalla Capitolina, o sia a nome dell'una o dell'altra, si diano panni lugubri, corrucci e veli, o l'equivalente in danaro, dichiarando che in questa disposizione sono comprese ancora tutte e singole persone, alle quali venivano accordati dal chirografo di Alessandro VIII segnato li 29 novembre 1690, a cui in questa parte espressamente deroghiamo. Non intendiamo però che in questa ordinazione siano compresi quegli emolumenti, che sotto anche un tal titolo sono soliti a pagarsi a coloro che godono qualche vacabile o altro ufficio acquistato *titulo onoroso* collo sborso effettivo di danaro, alli quali vogliamo che si paghino come prima facevasi; e per giuste particolari ragioni, che muovono l'animo nostro, eccettuiamo ancora da questa generale ordinazione la partita di scudi 563 solita distribuirsi a monsignor sagrista, cantori ed altri della nostra capella pontificia.

ix. E siccome avanti le tre prossime passate Sedi vacanti, attesoche cessavano e l'ufficio di elemosiniere e quelle elemosine che da lui distribuivansi in tempo di Sede piena, pareva molto conveniente l'assegnamento che davasi a ciascheduno dei caporioni per distribuirlo in tante porzioni di scudi cinque l'una

a povere famiglie ne' loro rioni, e l'altro ad ogni conservatore per lo stesso effetto, conforme si è anche praticato nelle dette ultime tre Sedi vacanti; così, avendo noi colla nostra Costituzione stabilmente provveduto al maggiore sollievo de' poveri col far continuare la carica di elemosiniere, per le mani del quale debbano distribuirsi l'elemosine in tutta la stessa considerabile quantità, che sogliono somministrarsi vivente il Pontefice, ed a cui potranno ricorrere le povere famiglie per quelle particolari contingenze ancora per le quali da principio fu introdotta la suddetta distribuzione che doveva farsi dai conservatori e caporioni, proibiamo che in avvenire si diano ai suddetti conservatori e caporioni i mentovati denari.

x. Avendo oltre questo fatta seria riflessione a quanto distribuivasi nel più volte mentovato tempo della Sede vacante al senatore, conservatori, priori de' caporioni, ed altri ufficiali del popolo romano ogni dieci giorni anticipatamente a titolo, di paga il che importava ciascheduna volta scudi 1055; ed avendo dall'un canto maturamente considerati i motivi, per tali quali erano queste paghe assegnate, e che sono presentemente in gran parte cessate; nè volendo dall'altro intieramente levare loro questo emolumento, anche in riguardo di qualche maggiore fatica ed attenzione che devono in detto tempo usare: ordiniamo che in avvenire le suddette paghe si riducano e riformino per la metà; eccettuando però i tredici caporioni, ai quali, invece delli venticinque scudi che a ciascheduno di loro si davano ogni dieci giorni, vogliamo che si paghino scudi diecisette, ed il comandante delle ripe e lo scrittore del popolo romano, alli quali, e per la mag-

1 Videtur legendum per li quali (R. T.).

giore spesa in tal tempo, e per la natura de' loro uffici, ordiniamo che si continui il solito assegnamento: siccome parimente si dovrà continuare al conservatore che assiste alla ruota, in riguardo del maggiore dispendio ed incomodo che soffre nella permanente dimora a S. Pietro per tutto il tempo del conclave, dovendo però cominciare questo assegnamento maggiore degli altri dal giorno solamente che principierà la suddetta assistenza.

xi. Rispetto poscia alla soldatesca del popolo romano, che in tal tempo soleva arrolarsi in numero di 300 persone, compresi gli ufficiali subalterni, ordiniamo che la medesima in avvenire sia composta del colonnello, alfiere, due sergenti, nove caporali, due tamburini, un foriere, un cancelliere, soli duecento sedici soldati effettivi; espressamente proibendo l'abuso introdotto delle piazze morte, e l'altro gravissimo talvolta succeduto, che le persone arrolate non godano della intiera paga, potendo nascere da ciò moltissimi disordini in pregiudizio ed inquietudine delle povere famiglie ed artisti; e specialmente incarichiamo il commissario delle armi, collaterale, ed altri che assistono al pagamento delle medesime soldatesche, d'invigilare, acciocchè non succedano in avvenire questi inconvenienti; ed il suddetto commissario delle armi dovrà subito fare arrestare quei soldati che comparissero in vece delle piazze morte, e molto più quelli che venissero scoperti di servire con qualche condizione di rilasciare ad altri o tutto o parte dello stipendio che loro si paga; ed inoltre dovrà dar parte ai reverendissimi capi d'Ordini di ogni particolarità e complicità della scoperta contravvenzione, acciocchè dai medesimi vengano ordinati i più severi proporzionati castighi contro

coloro che avranno delinquito. E volendo estinguere ogni vestigio e nome di piazze morte, ordiniamo che a quelli ufficiali, ai quali erano legittimamente assegnate, si dia a proporzione qualche compenso in danaro, purché tra tutti non ecceda l'equivalente della paga di nove soldati.

xii. Essendo in oltre cessati quei motivi, per li quali anticipatamente pareva necessario in tempo di Sede vacante di eleggere diversi ufficiali, principalmente per le custodie delle porte ed altri luoghi di Roma e sue vicinanze, in maniera tale che presentemente nel suddetto tempo o le persone elette in verun conto esercitano i supposti uffici, o parte degli assegnamenti destinati a questo titolo si impiegano ad altri effetti: quindi è che estinguiamo, supprimiamo ed aboliamo, e vogliamo che si abbiano per estinti, soppressi ed aboliti tutti quegli uffici ed ufficiali del popolo romano che altre volte si eleggevano dal cardinal camerlengo *pro tempore* in tempo di Sede vacante; nè vogliamo che si paghi più cosa alcuna a chiunque si sia nè dalla Camera Apostolica nè dalla Camera Capitolina a titolo di panni, danari o altri assegnamenti che distribuivansi a conto dei suddetti uffici, eccettuando unicamente da questa generale ordinazione gli assegnamenti di quei tali che godono qualche vacabile o altro ufficio acquistato *titulo oneroso* collo sborso effettivo di danaro, e quegli dei conclavisti de' reverendissimi cardinali, che di fatto entreranno in Conclave: volendo però che negli ordini dei pagamenti rispetto ai primi si esprima che si dà tal somma in vece di quel tanto che distribuivasi loro a titolo degli uffici, come sopra soppressi, e rispetto ai secondi, che vengono loro somministrati per la spesa delle zimarre, che sogliono portare in conclave.

xiii. A fine poscia di prevenire le istanze degli stessi conclavisti per qualche altro aiuto in congiuntura di dovere colla mutazione della stagione rinnovare le suddette zimarre, espressamente ordiniamo che tali istanze non si ammettano in veruna maniera dal sagro Collegio, che nel primo giorno di novembre o nel primo di luglio, e dopo che siano passati due mesi almeno di conclave; sperando però nella divina assistenza, e nella pietà dei reverendissimi cardinali, che impediranno i gravissimi pregiudizi della Chiesa colla pronta elezione di un nuovo Pontefice. Venendo poi il tempo ed il caso di ammettere la mentovata istanza, saranno somministrati scudi 30 per ogni cella di cardinale che si troverà in conclave.

xiv. Di più vogliamo ed ordiniamo, che dopo terminata la Sede vacante, e seguita l'elezione del Pontefice, si debbano onninamente con tutta la maggiore esattezza rivedere i conti al commissario, provveditore del conclave, ed a tutti gli altri ministri che si saranno ingeriti ed averanno avuta parte nelle spese concernenti il medesimo, riconoscendosi le robe comprate, la loro qualità e prezzi, affinché la nostra Camera non venga defraudata; e di questa revisione ne faccia susseguentemente la relazione al Pontefice eletto, secondo viene prescritto in detta nostra Bolla.

xv. Ed affinché sia inviolabilmente osservato tutto ciò che viene da noi disposto nel presente Chirografo, siccome nella nostra Costituzione è stato da noi prescritto, così presentemente ripetiamo e vogliamo che chiunque contro l'espresso tenore del medesimo ordinerà o darà esecuzione a qualche pagamento da farsi dalla Camera Apostolica, dalla Capitolina o dal Palazzo Apostolico, a titolo di quanto è stato da noi di so-

pra proibito, estinto, abolito e soppresso, sia tenuto del proprio a risarcire i danni inseriti con tali indebiti pagamenti.

xvi. Vogliamo ed ordiniamo inoltre, che succedendo in conclave la morte di qualche cardinale, li conclavisti del medesimo si debbano subito fare uscire a tenore delle costituzioni de' nostri predecessori, e non possano esser pigliati al servizio da verun altro cardinale nel medesimo conclave.

xvii. Perchè alcune variazioni e dichiarazioni da noi stabilite ed ingiunte in detta nostra precedente Costituzione richieggono che si provveda a quello che dovrà farsi nel tempo dei novendiali, vogliamo perciò ed ordiniamo che il solito foglio, il quale s'imprime per regola alle congregazioni dei reverendissimi cardinali, contenga quanto segue, cioè:

Che nella prima congregazione generale, la quale si aduna nella camera de'paramenti, si leggano dal segretario del sagro Collegio le costituzioni dei sommi Pontefici Gregorio X, che incomincia *Ubi periculum* al § *Ceterum*, di Giulio II, *De simoniaca electione*, di Pio IV, Gregorio XV, *De electione*, e di Urbano VIII confermatrice del rito dell'elezione stabilito dal detto Gregorio, aggiungendovi ancora la detta nostra Costituzione, le quali tutte vengano nell'istesso tempo giurate dalli reverendissimi cardinali;

Che si franga l'anello piscatorio; che li presidenti del piombo consegnino l'impressorio del piombo delle Bolle, che parimente verrà infranto; che il datario o sottodatario consegnino la cassa delle suppliche, ed il segretario dei Brevi, o il suo sostituto, quella dei Brevi; che si proceda poi alla conferma, ovvero elezione del governatore

di Roma, e si deputino due persone erudite, l'una per fare l'orazione in lode del defunto Pontefice, e l'altra sopra l'elezione del nuovo; che si deputino parimente alcuni cardinali, i quali soprintendano alla struttura del conclave; il che terminato, si accompagni poi il cadavere del morto Papa alla Basilica Vaticana;

Che nella seconda congregazione, da tenersi nella sagrestia di S. Pietro, si debbano a tenore di detta nostra Bolla, alla quale intieramente ci riferiamo, confermare con un solo giro di bussola tutti gli ufficiali di Roma e dello Stato Ecclesiastico; che vengano ammessi li conservatori di Roma; e che li cardinali deputati riferiscano la situazione da loro stabilita per la struttura del conclave;

Che nella terza congregazione venga eletto con voti segreti il confessore, e dopo l'ocaso del sole si dia sepoltura al cadavere del morto Pontefice, standovi presenti li cardinali dal medesimo creati;

Che nella quarta congregazione si leggano due medici ed il chirurgo;

Che nella quinta congregazione si leggano parimente lo speciale e due barbieri con due coadiutori;

Che nella sesta congregazione dall'ultimo cardinale diacono vengano estratte le celle, e che li maestri di cerimonie non partecipanti esibiscano i loro Brevi facoltativi di entrare in conclave, purchè fra tutti non eccedano il numero di sei, a tenore di quanto in detta nostra Bolla è stato prescritto;

Che nella settima congregazione si propongano le istanze per avere il terzo conclavista dai cardinali presenti in Roma, riservando quella dei cardinali assenti al tempo del loro arrivo; e che si eleggano gli scopatori per

servizio e mondezza del conclave, a tenore di detta nostra Costituzione.

Che nell'ottava congregazione si eleggano due cardinali, da' quali debbano approvarsi li conclavisti; e che ai medesimi nello stesso giorno debbano tanto li cardinali, quanto ogni altro, che avrà l'ingresso in conclave, trasmettere in un foglio da loro sottoscritto li nomi e cognomi, grado e patria di quelli che intendono di seco condurre in conclave, avvertendo che rispetto ai cardinali esattamente si osservino le Bolle apostoliche, le quali tra le altre cose dispongono che i conclavisti debbano esser persone che siano state almeno un anno al loro servizio;

Che nella nona congregazione si deputino per suffragi segreti tre cardinali, i quali debbano per tutto il tempo della della Sede vacante soprintendere ed invigilare alla chiusura e cura del conclave, ed altresì alla mondezza del medesimo, il tutto a tenore di detta nostra Costituzione; porteranno pertanto seco i cardinali una schedola, nella quale siano scritti li nomi di quei cardinali che stimeranno più opportuni per una tale incombenza, le quali schedole verranno aperte in publico, e rimarranno eletti quei cardinali, che avranno maggior numero di voti, quantunque non eccedano la metà;

Che nella decima congregazione li cardinali non costituiti in ordine sacro siano tenuti di esibire i loro Brevi per aver la voce nella elezione; e che vengano deputati il muratore ed il falegname per servizio del conclave, i quali dovranno avere li requisiti espressi in detta nostra Bolla, avendo riguardo di preferire secondo il solito quei soggetti che dal cardinal camerlengo saranno stati deputati per la struttura del conclave.

Che poi nel giorno seguente, cantata la messa dello Spirito Santo, e recitata l'orazione *De eligendo*, li cardinali entrino processionalmente nel conclave, e vengano loro lette le antiche costituzioni unitamente con l'altra da noi come sopra promulgata, le quali dovranno da essi secondo il solito giurarsi; dopo di che il cardinal decano farà loro un'esortazione per la sollecita elezione di un buon Pastore della Chiesa universale.

Quali provisioni e dichiarazioni da noi come sopra stabilite, e ciascuna di esse singolarmente, vogliamo che si debbano sempre ed in perpetuo onninamente, pienamente ed esattamente osservare, adempire ed eseguire; che non si possano mai in alcun futuro tempo, sotto qualunque pretesto e causa, benchè incognita ed inopinata, da veruna persona impugnare, da quelle in tutto o in parte reclamare, o in qualsivoglia modo controvertere, o ritardare la di loro inviolabile esecuzione; e per tal effetto ordiniamo a voi, reverendissimi cardinali capi di Ordini e Camerlengo *pro tempore*, che dobbiate a suo tempo invigilare per il loro totale adempimento, con darne gli ordini opportuni, ed in caso di bisogno, publicarne qualunque editto, delegandovene noi sopra ciò tutte le opportune facoltà, e farete tutt'altro, che per l'esecuzione di tutte le cose premesse stimerete in qualunque modo essere necessario, per esser così mente e volontà nostra precisa ed espressa. Volendo e decretando, che al presente nostro Chirografo, il quale ordiniamo che immediatamente venga registrato in Camera e ne' suoi libri a tenore della Bolla di Pio IV *De registrandis*, non si possa mai opporre di surrezione, orrezione, nè di alcuno altro vizio o difetto della nostra

volontà ed intenzione; nè che mai sotto tali o altri qualunque pretesti, quantunque validi, validissimi, legittimi e sostanziali, benchè chiusi nel corpo della legge, anche di ius quesito e pregiudizio del terzo, possa essere impugnato, moderato o rivotato, ridotto ad *viam iuris*, o concedersi verso di esso l'aperizione *oris*, o altro qualunque rimedio di ragione o di fatto, di grazia o di giustizia, o concesso per moto proprio e con pienezza di podestà, giovare ad alcuna persona, o in qualunque modo impedire la perpetua ed inviolabile esecuzione di quanto è stato da noi, come sopra, ordinato e stabilito; e che così, e non altrimenti, debba sempre giudicarsi, definirsi ed interpretarsi sì da voi, che da qualunque giudice e tribunale, benchè collegiale, commissario e delegato, congregazioni anche di reverendissimi cardinali, legati *a latere*, camerlengo di Santa Chiesa, tesoriere, presidenti, uditori di Rota, chierici di Camera, e qualunque altro, togliendo loro ogni facoltà e giurisdizione di definire ed interpretare diversamente; dichiarando noi fin d'adesso preventivamente nullo, irritato ed invalido tuttociò che da ciascuno di essi con qualsivoglia autorità, scientemente o ignorantemente, fosse in qualunque tempo giudicato, o si tentasse di giudicare contro la forma e disposizione del presente nostro Chirografo; quale vogliamo che vaglia e debba aver sempre il suo pieno effetto, esecuzione e vigore colla semplice nostra sottoscrizione, benchè non vi siano stati chiamati, sentiti nè citati quei che in qualunque modo vi avessero o pretendessero avervi qualunque interesse; non ostanti la regola della nostra Cancelleria *De iure quaesito non tollendo*, e qualsivoglia altre costituzioni ed ordi-

nazioni apostoliche, Brevi, chirografi, anche per nuove permissioni e concessioni, ed altri qualunque indulti nostri e de' nostri predecessori, concernenti specialmente il conclave e Sede vacante, nelle parti però repugnanti a queste nostre provisioni e dichiarazioni, le facoltà e privilegi in essi concessi anche ai cardinali e sacro Collegio, ed a qualunque altra persona quantosivoglia privilegiata e privilegiatissima, che per comprenderla vi si ricercasse di farne una espressa ed individua menzione, benchè muniti di decreti irritanti ed altre forme e clausole, anche derogatorie delle derogatorie più effrenate, insolite ed inusitate, che avessero bisogno di espressa specificazione, e che si dovessero registrare di parola in parola, decreti concistoriali e camerali, leggi civili e canoniche, statuti, riforme, stili, usi, consuetudini, anche immemorabili, e qualunque altra cosa che facesse o potesse fare in contrario; alle quali tutte e singole, avendone il tenore qui per espresso e di parola in parola inserto e registrato, e supplendo noi con la pienezza della nostra podestà pontificia ad ogni vizio e difetto quantunque sostanziale e formale, che vi potesse intervenire, per questa volta sola, e per la piena e totale esecuzione, ad effetto di quanto si esprime nel presente nostro chirografo, ampiamente ed espressamente deroghiamo, anche con pienezza di derogatoria delle derogatorie.

Dato dal nostro palazzo apostolico di Monte Cavallo questo dì 24 dicembre 1732.

CLEMENS PP. XII.

Dat. die 24 decembris 1732, pontif. anno III.

LXXVII.

*Erectio ac dotatio collegii Ritus Graeci
in oppido Ullani Bisignanensis dioe-
cesis pro pueris et adolescentibus di-
cti ritus ex Epiro descendentibus.*

**Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Inter multiplices onerosi nobis ex alto commissi pastoralis officii sollicitudines, illa potissimum mentem animumque excitat nostrum, per quam ecclesiastica Italo-Albanorum iuventus, quae procul a Turcarum tyrannide ad maternum S. R. E. se contulit sinum, et in eiusdem fidelis adolescit amplexu, per rectos sacrae disciplinae tramites dirigatur, ut sic directa pretiosos absconditosque in agro dominico bonorum morum, sacrarum litterarum, et divinarum rerum inveniat thesauros illos, qui eam aliosque per eam aeternâ beatitudine locupletent, eisque sic locupletatis provide sacrorum conciliorum id enixe exoptantium decreta debitum sortiantur implementum.

*Causa huiusce
erectiois.*

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, in terris regni Siciliae citra Pharum, et praesertim Calabriae, quamplura ritus graeci loca reperiantur, quorum iuventus, etsi probis moribus sacrisque litteris addiscendis ad latinorum seminaria puerorum ecclesiasticorum inibi existentia admittantur, nihilominus, ob ritus et idiomatis diversitatem, ab huiusmodi admissione eidem iuventuti ea non proveniat utilitas, quae eiusdem ritus cultui opportuna esse dignoscitur; unde quamplures errores abususque, ac multa eidem ritui in spiritualibus dissona oriuntur: nos, bonae, exactaeque, ac a nonnullis Romanis Pontificibus et praesertim a felicis recordationis Clemente Papa XI praedecessoribus nostris

optatae iuventutis praedictae educationi, reiue spiritualis debito cultui consu-
lere volentes, atque attendentes nullum aptius remedium a nobis adhiberi posse, quam si, prout collegiorum nationalium alibi erectorum experientia docet, in oppido Ullani Bisignanensis dioecesis, quae fere tota a familiis dicti ritus colitur, unum collegium huiusce ritus erigatur, in quo pueri et adolescentes ex Epiro in qua¹ regni praedicti terris citra Pharum ex honestis parentibus legitimoque matrimonio orti alantur, et graecis litteris, liberalibus disciplinis ac scientiis, sacrâ praesertim theologiâ, ecclesiasticis praeterea ritibus, a viris probatae fidei et doctrinae, ritusque memorati peritis sedulo instituantur, ut, postquam in huiusmodi studiis profecerint, non solum spiritualibus suae nationis necessitatibus, verum etiam missionibus orientalibus operam suam locare valeant, et sic divinâ favente gratiâ recta sacramentorum necnon divi-
norum officiorum administratio sperari possit, sic ut sana et integra fidei praedicatio et doctrina in Orientis partibus aliquando restitatur:

§ 2. Hinc nos, ut tam pium ac necessarium opus ad omnipotentis Dei gloriam et sanctae fidei catholicae exaltationem et iuventutis bonam exactamque educationem debite perficiamus, motu proprio, ac ex certâ scientiâ merâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, a monasterio abbatia nuncupato S. Benedicti de Ullano, eiusdem S. Benedicti, seu alterius Ordinis, dicti oppidi eiusdemque dioecesis, quod dilectus filius noster Petrus Aloysius tituli S. Laurentii in Pane et Perna S. R. E. presbyter cardinalis Caraffa nuncupatus in com-

*Erectio crile-
gi ut in rubri-
ca.*

¹ Quid legendum pro in qua non mihi succurrit; forsitan aut in (R. T.).

mendam ad sui vitam ex concessione et dispensatione apostolicis ad praesens obtinet, palatium abbatiale dicti monasterii cum omnibus et singulis eius mansionibus, aedibus, aedificiis, officinis, aliisque membris, unâ cum omnibus et singulis domunculis eidem palatio annexis, necnon ecclesiam eiusdem S. Benedicti eidem palatio propinquam (et in qua animarum cura parochianorum dicti monasterii, quae illius abbati perpetuo commendatario pro tempore existenti subest, et per unum presbyterum idoneum ab eodem abbate perpetuo commendatario pro tempore nominandum, et ab Ordinario loci approbandum, exercetur) ac perpetuam sine curâ capellaniam in dictâ ecclesiâ (cui per alterum presbyterum eiusdem ritus ab eodem abbate perpetuo commendatario deputato deservitur, quique missam singulis festis diebus inibi celebrare tenetur, eique ab eodem abbate eleemosyna pro celebratione cuiuslibet missae huiusmodi duo caroleni monetae dicti regni persolvuntur) apostolicâ auctoritate, de consensu praefati Petri Aloysii cardinalis, dismembramus, separamus et segregamus, itaut nullum ius alicui impostum in palatio et ecclesiâ praefatis competat, aut competere quomodolibet possit et valeat: eisque sic dismembratis, separatis ac segregatis, palatium iamdictum in collegium puerorum et adolescentium ritus graeci ex Epiro convenientium, et in dicto regno, quod Neapolitanum appellatur, ex veris catholicis parentibus ortorum, in oppido Ullani apostolicâ auctoritate perpetuò erigimus et instituimus: eoque¹ sic erecto et instituto ecclesiam memoratam et domunculas (praeviâ curae animarum parochianorum a monasterio, necnon iuris nominandi unum pro exerci-

tio curae animarum parochianorum huiusmodi, ac deputandi alterum presbyteros pro ecclesiâ a nobis, sicut praefertur, dismembratâ¹ servitio ac missae celebratione², ab abbate perpetuo commendatario abdicatione) eadem apostolicâ auctoritate de dicto consensu similiter perpetuò unimus, annectimus et incorporamus: dictamque curam per dicti collegii rectorem, cui collegium congruam substantiationem assignare debeat et teneatur, exercendam, necnon ius nominandi et deputandi huiusmodi ad dictum collegium a nobis, ut praefertur, per praesentes erectum et institutum (ad quod, et pro eo ad illius rectorem ius deputandi presbyterum, qui unus ex eiusdem collegii minister, non tamen illius rector existat, pro dictae missae celebratione deputare spectet et pertineat, cum hoc tamen quod nunc et pro tempore existens dicti monasterii abbas et perpetuus commendatarius eidem collegio pro celebratione missae consuetam duorum carolenorum praedictorum pro qualibet missae celebratione eleemosynam persolvere debeat et teneatur) eadem apostolicâ auctoritate de pari dicti Petri Aloysii cardinalis consensu transferimus:

§ 3. Ac eidem collegio, pro illius dote, illiusque alumnorum, magistrorum, praefectorum, aliorumque ei inservientium substantiatione, omnes et singulos fructus, iura, obventiones et emolumenta universa quaecumque, tam certa quam incerta, et ex curâ animarum parochianorum, ac aliâs quomodocumque et undecumque ex domunculis provenientia, et in quacumque re consistentia, necnon omnes et singulas taxas, quae seminariis puerorum ecclesiasticorum ritus latini in dicto regno ex

Dote assigna-
mo.

¹ Aptius lege eique (R. T.).

¹ Potius lege *ecclesiae ... dismembratae* (R. T.).

² Edit. Main. legit *celebrationi* (R. T.).

istentibus, a praedicto aliisque monasteriis, in quibus Itali Albani ritus graeci degunt et existunt, commendari solitis, ad praescriptum Concilii Tridentini annuatim persolvuntur, praevia taxarum huiusmodi a seminariis ritus latini huiusmodi, quae ulterius pueros Italos-Albanos ritus graeci admittere non teneantur, separatione, collegio a nobis per praesentes, ut praefertur, erecto (itaque praedictum aliaque monasteria et beneficia existentia in dictis locis et terris Italo-Albanorum praedicti ritus graeci pro tempore obtinentes, taxas ab eis, ut praefertur, persolvi solitas, imposterum collegio a nobis per praesentes erecto huiusmodi persolvere debeant et teneantur) eadem apostolicâ auctoritate pariter perpetuò applicamus et appropriamus.

Alia sex millia annuorum eidem collegio assignantur.

§ 4. Et nos summam sex millium scutorum monetae romanae, ad effectum illa investiendi in tot bona stabilia in utilitatem et manutentionem dicti collegii et alumnorum, ex apostolicâ nostrâ benignitate in eiusdem collegii a nobis per praesentes, ut praefertur, erecti subsidium assignamus, elargimur et donamus.

Cura eiusdem Bisignanensi a-piscopo committitur.

§ 5. Curam vero, regimen et administrationem collegii a nobis erecti venerabili fratri nostro moderno et pro tempore existenti episcopo Bisignanensi, ac per eum sub legibus praescribendis, servatâque formâ Concilii, regendi, gubernandi et administrandi, committimus et mandamus, illudque eius ordinariae iurisdictioni subiicimus, et subiectum esse volumus; eique, donec in dictum collegium illius alumni admittantur, liceat omnium et singulorum a nobis unitorum, annexorum et incorporatorum, per se vel alium ab ipso episcopo deputandum, seu alios, dicti collegii nomine realem, actualem et corporalem possessionem propriâ auctoritate libere apprehendere, et apprehensam perpetuò retinere, il-

lorumque fructus, redditus, proventus, iura, obventiones et emolumenta quaecumque, necnon sex millia scuta praedicta percipere, exigere, levare, ac in eiusdem collegii a nobis per praesentes erecti utilitatem investire in bonis stabilibus, ut praefertur.

§ 6. Verum, quia frumenta aliaque fruges, quae ex annuis redditibus primodicti monasterii colliguntur, in duobus dicti palatii, a nobis in collegium per praesentes erecti huiusmodi, horreis reponi ac conservari consueverunt, volumus, ut dicto Petro Aloysio cardinali, donec ipse vixerit et monasterium, sicut praefertur, obtinuerit, liber decernatur ingressus ad horrea, donec alter sibi ad repositionis et asservationis huiusmodi effectum, collegii a nobis erecti sumptibus, sibi exhibeatur locus; praedicti vero Petri Aloysii cardinalis in monasterio successores, aliunde, et in loco, a collegio, a nobis per praesentes erecto, omnino separato, sibi quaerere debeant et teneantur. Ac demum, ut collegium a nobis per praesentes erectum aliquod perenne grati animi obsequium ergo monasterii abbates perpetuos commendatarios exhibere valeat, unam libram cerae albae in die festo S. Benedicti dare debeat et teneatur.

Census annuus abbatibus commendatario solvendus.

§ 7. Decernentes, praemissa omnia et singula ac easdem praesentes nullo unquam tempore ex quibuscumque causis de subreptionis aut obreptionis seu nullitatis vitio, aut intentionis nostrae vel quocumque alio defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam vocari, ad viam et terminos iuris reduci, aut adversus eas quodcumque iuris vel facti, aut gratiae remedium impetrari, aut etiam motu proprio deque apostolicae potestatis plenitudine concedi, nec sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum re-

Clausulae.

vocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per quoscumque Romanos Pontifices successores nostros, ac etiam per nos et Sedem Apostolicam praefatam pro tempore faciendis et concedendis, comprehendi posse vel debere; sed semper ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum, et eum in quo ante praemissa quomodolibet erant statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ per dictum modernum et pro tempore existentem episcopum Bisignanensem quandocumque eligendâ concessas, validasque et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, illisque ac collegio seu seminario a nobis per praesentes, ut praefertur, erecto huiusmodi, illiusque pueris, magistris, officialibus, aliisque ministris in eo pro tempore existentibus praefatis, perpetuo suffragari, sicque, et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaeque Sedis nuncios, iudicari et definiri debere, irritumque et inane decernimus si secus super his a quoquam, quavis auctoritate scienter, vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogatio
contrariorum.

§ 8. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon primodicti monasterii, et Ordinis cuius illud existit, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis superioribus et personis, ac quibusvis collegiis seu seminariis, illorumque rectoribus, aliisque personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis

derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, ac etiam irritantibus et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu simili, ac aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, latissime et plenissime et expresse hac vice dumtaxat derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae dismembrationis, separationis, segregationis, erectionis, institutionis, unionis, annexionis et incorporationis, translationis, applicationis et donationis, commissionis, mandati, voluntatis, decreti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Sanctio poe-
nalis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXII, v idus octobris, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 10 octobris 1732, pontif. anno III.

Visa de Curia:

I. archiep. Ancyranus.

A. card. pro-datarius.

LXXVIII.

Moderantur quaedam decreta pro provincia Conceptionis B. Mariae Virginis Ordinis Minorum S. Francisci

*de Observantiâ Discalceatorum regni
Portugalliae.*

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Haec provin-
cia in duo ter-
ritoria aliâs di-
visa.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus
Gilius Michaël a Iesu Maria minister pro-
vincialis provinciae Conceptionis B. Ma-
riae Virginis Immaculae Ordinis fra-
trum Minorum S. Francisci de Observantiâ
Discalceatorum nuncupatorum regni Por-
tugalliae, quod aliâs pro conservatione
pacis iustitiaeque distributivae, et ad
arcendum ambitum, eadem provincia di-
visa est in duo territoria, alterum *Beira*
et alterum *Minium* respective nuncupata,
e quibus par numerus definitorum, guar-
dianorum aliorumque officialium in ca-
pitulis et congregationibus dictae pro-
vinciae constitueretur; minister vero
provincialis et custos alternatim elige-
rentur: et inter alia decretum, stabili-
tumque fuit, quod, si minus pro tem-
pore existentis ministri provincialis pro-
vinciae praefatae intra triennium, quo
illud durare consuevit, per decessum
seu aliter vacare contingeret, dignior
pater totius provinciae illius sigillum
assumeret, et capitulum pro electione
vicarii provincialis convocaret: item,
quod si in uno ex dictis duobus terri-
toriis aliqui de novo erigerentur con-
ventus seu hospitia, eorum superiores
in capitulo eiusdem provinciae suffra-
gari nequirent, donec in altero terri-
torio totidem conventus seu hospitia
pariter erigerentur; idque ad servan-
dam aequalitatem votorum sive suffragio-
rum in utroque territorio: quae omnia
subinde per quasdam felices recordatio-
nis Clementis PP. XI praedecessoris
nostri desuper in simili formâ Brevis
die xxv februarii MDCCXIX expeditas li-
teras, quarum tenorem praesentibus
pro plene et sufficienter expresso et in-

serto haberi volumus, approbata et con-
firmata fuerunt.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expo-
silio subiungebat, experientia postmo-
dum edocuerit, bono regimini et tran-
quillitati ipsius provinciae expedire, ut
enarrata duo decreta reformarentur ac
immutarentur, atque in capitulo pro-
vinciali dictae provinciae anno MDCCXXVI
celebrato unanimis prodierit resolutio,
quatenus minister provincialis apud hanc
Sanctam Sedem pro congruâ eorum mo-
deratione obtinendâ instaret: quare
praedictus Michaël nobis humiliter sup-
plicari fecit ut in praemissis opportune
providere et ut infra indulgere de be-
nignitate apostolicâ dignaremur. Nos
igitur, ipsum Michaëlem specialibus fa-
voribus et gratiis prosequi volentes, et
a quibusvis excommunicationis, suspen-
sionis et interdicti, aliisque ecclesias-
ticis sententiis, censuris et poenis, a
iure vel ab homine, quavis occasione
vel causâ latis, si quibus quomodolibet
innodatus existit, ad effectum praesen-
tium dumtaxat consequendum, harum
serie absolventes et absolutum fore cen-
sentes, supplicationibus eius nomine
nobis super hoc humiliter porrectis
inclinati, de venerabilium fratrum no-
strorum S. R. E. cardinalium, negociis
et consultationibus episcoporum et re-
gularium praepositorum, qui rem ma-
ture discusserunt, consilio, auctoritate
apostolicâ, tenore praesentium, statui-
mus, ut deinceps, occurrente officii mini-
stri provincialis supradictae provinciae,
infra tempus quo durare solet, per
decessum seu aliâs vacatione, sigillum
eiusdem provinciae assumat, capitulum-
que pro electione vicarii provincialis
convocet dignior pater provinciae eius
territorii, cuius erat minister provin-
cialis; deficiente vero patre provinciae
huiusmodi, definitior seu custos anti-

Moderantur.

Decreta de
quibus in ru-
brica.

quior in electione; hisque pariter deficientibus in dicto territorio, illius guardianus habitu antiquior, quo semper idem suffragiorum sive votorum numerus ex utroque territorio habeatur in quacumque electione: utque erecto uno conventu aut hospitio in aliquo ex territoriis praefatis, eius superior statim suffragari possit in capitulo praedicto, dictusque superior sit per unum triennium ex uno, et per aliud triennium ex altero territoriis: salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis cardinalium.

Haec liberarum litterarum.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obs. an. huius derogatio.

§ 4. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, supradictis Clementis praedecessoris litteris, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore per-

mansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii novembris MDCCXXXII, pontificatus nostri anno III.

Dat die 17 novembris 1732, pontif. anno III.

LXXIX.

Confirmatis litteris sanctae memoriae Clementis PP. XI, presbyteris Congregationis Piorum Operariorum, post decennalem in eadem moram ac Ordinarii loci approbationem ad sacramentales confessiones audiendas, votum in capitulis generalibus conceditur¹.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Dudum, pro parte tunc existentis praepositi et capituli generalis Congregationis presbyterorum Piorum Operariorum nuncupatorum, recolendae memoriae Clementi PP. XI praedecessori nostro exposito, quod ex eorum constitutionibus, polissimum cap. II², eruebatur, capitulum dictae Congregationis singulis annis cogi, omniaque eiusdem Congregationis³ officia annalia seu ad annum esse debere; itidem in cap. III ipsarum constitutionum habebatur, quod in receptione vocalium omnes, qui decennale tyrocinium in dictâ Congregatione laudabiliter explevisent, admitterentur; et aliâs, prout in praefatis constitutionibus, quae a felicitis recollectionis Gregorio XV et Urbano VIII Ro-

Alia sanctae Sedis supplicatum, ut capitulum generale quolibet triennio celebraretur, singula officia forent triennalia.

¹ Clementis XI litteras legere est, tom. XXI, pag. 762.

² In loco parallelo legitur 20 (n. r.).

³ Verba cogi, omniaque eiusdem Congregationis addimus ex loco parallelo (n. r.).

manis Pontificibus praedecessoribus pariter nostris apostolico munimine in formâ specificâ roboratae, atque ab initio eiusdem Congregationis eousque servatae fuerant, uberius asserebant contineri: quoniam vero iam pridem compertum erat, dictas constitutiones Congregationis huiusmodi, quae primum in civitate Neapolitanâ ortum habuerat, et subinde quoque extra illud regnum adoleverat, in eius exordio optime accomodatas, tunc aliquo modo progressum et bonum ipsius regimen impedire; ideo anno praecedente in capitulo generali statutum fuerat, ut idem capitulum futuris temporibus nonnisi triennio expleto celebraretur, dictaque officia deinceps triennalia forent; utque vocales ad numerum tricenarium reducerentur, ita ut in casu vacationis tantum alii iuxta formam praescriptam admitterentur, quemadmodum in resolutionibus desuper habitis fusius asserebatur etiam contineri: porro, cum die xxiv iulii mdccxvi, ad preces tunc quoque existentis procuratoris generalis ipsius Congregationis, dictae duae resolutiones in Congregatione tunc pariter existentium S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita relatae fuissent, eadem Congregatio cardinalium die xxv septembris anni praedicti illas confirmandas esse censuerat; sed, quia aliqui presbyteri praefatae Congregationis Piorum Operariorum, qui ad praescriptum primitivae regulae illi nomen dederant, deduxerant praeiudicium quod ex limitatione numeri vocalium sentiebant, ea huic resolutioni adhibita erat moderatio, ut sine illorum, qui primodictam Congregationem Piorum Operariorum ante publicationem decreti huiusmodi ingressi fuerant, praeiudicio procederetur: nonnullisque ex eisdem

1 Edit. Main. legit ex pro in (R. T.).

presbyteris adversus praefatas duas resolutiones reclamantibus, negotium iterum ad supradictam Congregationem cardinalium delatum fuerat, et, partibus utriusque voce et scriptis informantibus, dicta Congregatio cardinalium in decisis perstiterat: et in eadem expositione subiuncto, quod ipsi exponentes binas resolutiones huiusmodi apostolicae confirmationis patrocinio communiri plurimum desiderabant: idem Clemens praedecessor, supplicationibus praedictorum exponentium nomine sibi super hoc humiliter porrectis inclinatus, binas resolutiones a capitulo generali factas, ut praefertur, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolicâ confirmavit; et aliâs, prout in ipsius Clementis praedecessoris litteris in simili formâ Brevis die 1 aprilis mdccxvii desuper expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus, plenius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut dilecti filii modernus praepositus aliique presbyteri capitulares dictae Congregationis Piorum Operariorum nobis nuper exponi fecerunt, experientia edocuerit, enarratam limitationem numeri vocalium ad triginta dumtaxat multis in eadem Congregatione incommodis occasionem praebere: in novissimo capitulo generali praedictae Congregationis, die 11 aprilis anni proxime praeteriti celebrato, concordibus suffragiis resolutum fuit, ut numerus praefatus sub certis modo et formâ infra dicendis augeretur, et in hac parte procuraretur derogatio memoratarum Clementis praedecessoris litterarum. Nobis propterea dicti exponentes humiliter supplicari fecerunt ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolicâ dignaremur.

In novissimo capitulo decretum, ut a Sede Apostolicâ vocalium maior numerus deponeretur.

Ac vocalium numerus ad tricenarium in rediret.

Votum presbyteris a decernitur in Congregatione de gentibus conceditur.

§ 3. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum ipsius S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui relationem dilecti filii procuratoris generalis dictae Congregationis Piorum Operariorum sibi desuper factam attenderunt remque undique mature discussunt, consilio, resolutionem enunciati capituli generalis novissime celebrati, per quam disponitur quod omnes presbyteri eiusdem Congregationis Piorum Operariorum, qui decennium post novitium in Congregatione praedictâ transegerint atque ab Ordinario loci ad sacramentales fidelium confessiones audiendas approbati fuerint, votum sive suffragium in capitulo generali ipsius Congregationis habere possint, eadem auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur addicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus: salva tamen in reliquis praefatorum Clementis praedecessoribus litterarum formâ et dispositione, necnon, quoad praemissa, auctoritate eiusdem Congregationis cardinalium.

Claufulae.

§ 4. Decernentes, ipsas praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et inte-

gros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus adversantur, supradictis Clementis praedecessoris litteris, aliisque praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Congregationis Piorum Operariorum praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrarium derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi novembris mdccxxxii, pontificatus nostri anno III.

Dat. die 26 novembris 1732, pontif. anno III.

LXXX.

Decretum, ut fratres provinciae Portugalliae Tertii Ordinis sancti Francisci ad studia extra illam se conferre

nequeant sine licentia provincialis, eiusque definitorii, vel sine facultate ministri generalis cum consilio eiusdem definitorii provincialis.

Clemente Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Process eorum-
que causa.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Antonius a Conceptione minister provincialis Tertii Ordinis sancti Francisci provinciae Portugalliae, quod, licet in eadem provincia studia pro iis religiosis, qui illis operam dare velint, non deficiant, plures tamen ex eis fugam arripiunt, ac in Hispaniis profisciscuntur sub praetextu ibidem incumbendi litterariis exercitationibus in aliquo ex conventibus dicti Tertii Ordinis, vel fratrum de Observantia, quod dum perveniunt, ut plurimum contigit, eos maiorem laborem in addiscenda musica, quam in litteris consequendis impendere.

Decretum.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Antonius minister provincialis, quo talis inordinatio cum disciplinae regularis detrimento imposterum tollatur, opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri plurimum desideret: nos, ipsum Antonium ministrum provincialem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, negotiis et consultationibus episcoporum et

regularium praepositorum consilio, ut fratres memorati Tertii Ordinis provinciae Portugalliae ad studia extra dietam provinciam sine licentia provincialis eiusque definitorii, vel sine facultate ministri generalis cum consilio eiusdem definitorii provincialis, sub poenis fugitivorum a iure et statutis religionis, se conferre nequeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus: salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Clausulae.

§ 3. Decernentes pariter, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, provinciae et Ordinis praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx decembris mdcclxxxii, pontificatus nostri anno iii.

Dat. die 20 decembris 1732, pontif. anno iii.

F. card. OLIVERUS.

LXXXI.

Innovatio litterarum Clementis X super prohibitione ambitus, ac confirmatio quorundam decretorum capituli generalis Congregationis clericorum regularium de Somascha pro huiusmodi impediendo ambitu.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

A generali
Congregatione
huius capituli
edita decreta.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius procurator generalis Congregationis Clericorum Regularium de Somascha nuncupatorum, quod capitulum generale dictae Congregationis, mense maio proximo praeterito Mediolani celebratum, in executionem mandatorum Congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae, quibus eidem capitulo generali iniunctum fuerat ut rationem iniret occurrendi ambitiosae cupiditati religiosorum ipsius Congregationis de Somascha, qui vocalatus in eà pro tempore vacantes aut gratias expectativas ad illos a Sede Apostolicà procurabant re diligenter, uti par erat, discussà, nonnulla edidit decreta, quae ad compescendum eiusmodi ambitum in primis expedire sibi visa sunt, quaeque a maiori parte vocalium simul congregatorum singillatim et ad unum approbata fuerunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

Quae sint huiusmodi decreta.

i. Che eletti da chi spetta li revisori dei meriti, e questi riconosciuti da' medesimi

deputati, debbano i nomi di coloro, che avranno i requisiti, restare affissi per tre giorni in luogo pubblico secondo l'ordine delle provincie, affine che ogn' uno de' padri vocali segretamente possa informarsi delle loro qualità e merito formale, per indi, inerendo alle nostre costituzioni, proporsi li meriti all'intero capitolo generale, che dovrà con voti segreti giudicarli.

ii. Che in avvenire non si possano approvare i meriti di alcuno, il quale non abbia fatta scuola per tre anni ai nostri, o pure non sia stato maestro in *moribus* dei novizi, o de' chierici, o esercitata la cura d'anime (purchè non sia superiore), o abbia servito all'ospitale, e per lo spazio dei suddetti tre anni, quando ad uno de' detti ministeri sia stato destinato da superiori; ma sopra tutto, che nella approvazione dei meriti debba attendersi più al costume, che a qualunque altra condizione.

iii. Che oltre i soliti giuramenti espressi nelle nostre costituzioni, prima d'obbligarsi il novizio ai tre voti solenni, debba fare il giuramento di non procurare in alcun modo breve di vocalato.

iv. Che succedendo il caso (che Dio non voglia) che alcuno de' nostri ricorresse *directe vel indirecte, mediate vel immediate* per conseguire Breve di vocalato, resti *ipso facto* decaduto da' suoi meriti. Chi informarà sopra il memoriale, sotto pena delle privazioni di voce attiva e passiva debba avvertire che per forza del detto ricorso il recorrente è decaduto dagli stessi meriti che saranno enunciati nel memoriale, ed incorso nelle pene comminate nella Bolla di Clemente X.

v. Che resti comandato in virtù dello Spirito Santo e con formale precetto di santa obediienza a qualunque graduato e non graduato della nostra Congregazione, quando non sia ricercato da N. Signore, di non fare attestati, fedì ed altre simili informazioni, le quali possano facilitare il conseguimento del vocalato, e rivotato non possa nascondere la proibizione del ricorso come sopra.

vi. In fine, che dal nostro padre procu-

